

Ára: 950 Ft

10 éves

tesztek, piac, internet, tippek

99/10

Computer

Előfizetési diákár: 499 Ft

PANORÁMA

Processzorteszt:

a legjobb is,

X. évfolyam 10. szám

A CD-n: haladó
angol nyelviskola

GYORSÍTHATÓ!

CD Extra: SuSe Linux 6.2

Tunerkárták tesztje

Magyar Office 2000

3D-s hangkárták

Diamond V770 Ultra

Melléklet: hvg online - Kalauz a nethez

UNL - a világháló tolmácsa

A Windows 95/98 rejtett lehetőségei

Telematika az autókban

.COM

Egy
pontban a világ. Napjainkban minden az Internet körül forog. Sokak számára vált ismerőssé a „.com” fogalma. De ki áll a pont mögött? Mi a Sun-nál 17 éve mindent megteszünk azért, hogy minél több vállalat legyen a világhálón. Fejlesztéseink, szolgáltatásaink illetve a cég egész tevékenysége a hálózati technológia körül forog. S pont erről szól a „pont”. Számítógéprendszereink, technológiai megoldásaink lehetővé teszik, hogy a vállalatok mind nagyobb mértékben használhassák ki a világháló nyújtotta lehetőségeket. A Sun által kifejlesztett Java™ technológia segítségével a világháló bevonul az otthonokba, hétköznapjaink részévé válik. A smart kártyáktól kezdve a mobiltelefonokon át egészen a háztartási eszközökig minden összekapcsolható és behálózható. Egyedülálló számítógépes rendszereink lehetővé teszik, hogy a vállalatok szerte a világban bármikor elérhetők legyenek illetve hogy ők is bárkit el tudjanak érni. **Sun. Pont, ami a világgal összeköt.**

 Sun
microsystems
We're the dot in .com™

Hardvertesztek a Compfaiaren

„A mérleg jegyében – teszt a Compfaiaren” – a vásárkezdés zodiákusára utaló szlogen egy, a hazai vásártörténetben példa nélkül álló Compfair akcióra hívja fel a figyelmet. A *Compexpo* és a *Computer Panoráma* az idén közös tesztstandot rendezett be a kiállításon, ahol a látogatók előben követhetik nyomon a különböző hardvereszközök összehasonlító vizsgálatait.

A lap munkatársai a vásár alatt reggeltől estig készülékek tucatjait fogják majd vallatóra, hogy a nap végére kiderüljön: a benevezett termékek közül melyik monitor vagy mondjuk komplett PC-konfiguráció a mezőny legjobbjá.

A szakszerkesztők előre meghirdetett készülékkategóriákban, gondosan kidolgozott forgatókönyv szerint tesztelik majd a legnagyobb érdeklődésre számot tartó hardvertermékeket. A megmértetésre előzetesen vagy akár a helyszínen is be lehet nevezni, az adott készülékkategória tesztjét megelőző nap vásárvégéig. A nevezés egyetlen feltétele, hogy a szóban forgó termék forgalmazója a Compfair kiállítója legyen, s természetesen célszerű, ha a hardver valamilyen módon közvetlenül is kapcsolható az ideai vásárhoz: kiállított újdonság, a helyszínen megrendelhető, valamilyen akció keretében kínálják...stb.

A „Mérleg jegyében” akció mind a vásárlátogatók, mind a kiállítók számára roppant hasznos szolgáltatás. Az előbbieket ugyanis így „előben” tájékozódhatnak egy-egy termék képességeiről – ami különösen vásárlás fontolgatásakor lehet előnyös –, az utóbbiak viszont hangsúlyosabban hívhatják fel az újdonságaikra a látogatók figyelmét, ami nyilván a forgalmi adataikon is lemérhető hasznot hoz.

Mintegy tucatnyi kategóriában meghirdetett versengés végén valamennyi nevező „bizonyítványt” kap, amelyben a teszt készítői írásban is tanúsítják az elért eredményt, s pontban 16 órákor szóban is beszámolnak tapasztalataikról a látogatóknak a standon, emellett szaktanácsokkal is segítik az eligazodást a hardverkínálatban.

S hogy még érdekesebb legyen elzarándokolni ezekre a napi „eredményhirdetésekre”: ilyenkor találnak majd gazdára a teszt-totó nyereménytárgyai is. A totón a nap közben az éppen tesztelt termékek valamelyik győztes paraméterére lehet majd előzetesen tippelni. Érdekes, mert – szerencsés esetben – a tapasztalatokon túl valamilyen értékes nyereménytárggyal gazdagabban térhet haza a látogató.

HA ÖN A COMPUTER PANORÁMA OLVASÓJA, AKKOR LEGYEN EGY POHÁR SÖRRE VAGY EGY CSÉSZE KÁVÉRA IS A VENDÉGÜNK A 306-OS STANDON.

TESZTMENETREND:

1999.10.12.: komplett PC-konfigurációk, monitorok

1999.10.13.: szkennerek, merevlemezek

1999.10.14.: nyomtatók, CD-ROM-ok, CD-írók, -újraírók

1999.10.15.: grafikus kártyák, notebookok

1999.10.16.: alaplapon, kiegészítők

A program változtatásának a jogát fenntartjuk.

HÍREK

- 15 APC – Tápfelügyelő
- 15 Lotus – Novell – Egyet ne felejtünk!
- 15 Új vezető a Microsoft Magyarországon élén
- 15 HP – Vékony kliensek
- 16 Nvidia – 256 bites grafikus processzor
- 16 Ericsson – Isten veletek kábelek
- 16 Y2K Kürtölő – Ezredforduló
- 17 Hewlett-Packard – Fotoszintézis
- 17 Motorola – Vektorgépek
- 17 Egységes I/O alrendszer
- 18 Elender-Online –
Személyre szabott információ
- 18 Patriot Computers – Kis helyfoglalású PC-k
- 20 Apple – Erődemonstráció
- 20 Mondja el a véleményét!
- 20 Olympus – 2,5 millió pixel
- 21 Elender – Elkelt szolgáltató
- 21 rEVOLUTION Software – Tendergyőztes
- 21 Dinamikus Minolta
- 21 Windows bull
- 22 Kvint-R – Tally-ház
- 22 IBM – Olcsó PC-k
- 22 Scala megoldások
- 24 Pozitív BSA kampány
- 24 Novell – Piacon az új Kisvállalati Csomag5
- 24 Compaq – Mobil újdonságok
- 25 Motorola – Háromnormás telefon
- 25 Crown-Tech – Partnerkonferencia
- 25 Jakynet Verseny
- 26 Sun – (Nap)sugárterápia
- 26 Imation – Tárparádé
- 26 Elkelt a Walton
- 26 MÁV – Autodesk üzlet

FÓRUM

- 28 Munkaerő-toborzás a kisvállalkozásokban –
Kispuskás fejedő

INTERJÚ

- 32 MATÁVnet – A háló szemei

FÓKUSZBAN

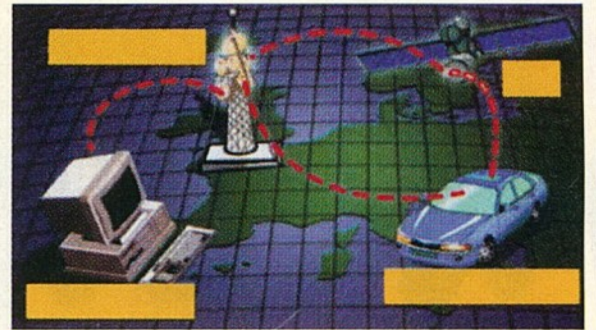
- 34 Navigáció és telematika – Helyzetjelentés
- 36 Adatok az autókról – Elkerülhető dugók
- 38 Telematikai szolgáltatások – Útravalók

HARDVER

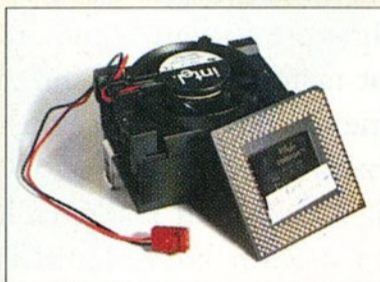
- 42 Processzorvizsgálat – Központi kérdés
- 50 Alaplapok és készülékházak –
Tisztán formálítás?
- 54 Tunerkártyák – Tévétérkép
- 60 Szkenner – Olvasópróba
- 62 Diamond V770 Ultra – Előkelő helyen
- 64 3D-s hangkártyák – Hangverseny a térben

34 Telematika és navigáció

Minél előbb érkezik jelentés a forgalmi dugóról az autóhoz, annál gyorsabban képes reagálni és kikerülni az akadályt. Az új dinamikus telematikai szolgáltatások a zökkenőmentes forgalmat idézik. Összeállításunkban ezúttal külföldi újdonságok közül csemegézünk.

42 Hardverteszt: processzorok

Manapság, amikor főként a marketing-szemponatok határozzák meg egy-egy program (operációs rendszer) sikerét, nem számíthatunk arra, hogy a program kódja valóban optimalizált. Az ebből fakadó teljesítménycsökkenést a processzorok sebességének folyamatos emelésével kell ellensúlyozni. Tesztünkben az otthoni, munkahelyi számítógépek processzorait vizsgáltuk, különös hangsúlyt fektetve a központi egységek áraira, valamint a belőlük kihozható teljesítményre.

54 Tunerkártyák

A számítógép előtt ülve sem kell lemaradni a híradóról vagy kedvenc sorozatunkról. Segítségül hívhatjuk ugyanis a tunerkártyákat, amelyek a rádiózási, televíziós, videózási lehetőségek egész tárházát nyitják meg előttünk. Tesztelőink hét ilyen kártyát vetettek meglehetősen szigorú nyúzóspróba alá.

62 Diamond V770 Ultra

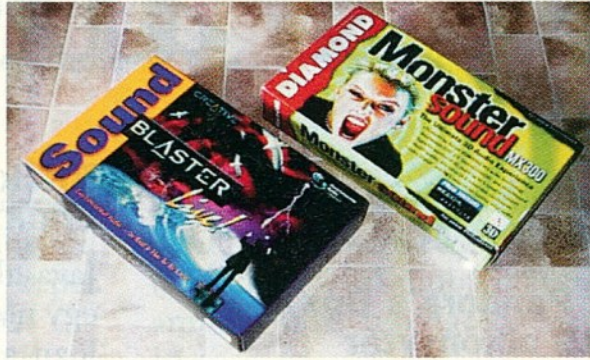

Augusztusi számunkban részletes tesztet közöltünk egy TNT2 grafikus processzorral szerelt kártyáról. Eljött tehát az ideje annak, hogy a nagyobb testvért, az Ultrát is alaposabban szemügyre vegyük. Főként azért, mert az ilyen gyorsabb és persze jóval drágább kártyák már hozzák azt a teljesítményt, amit elvárhatunk tőlük.

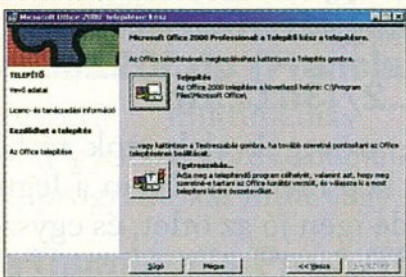

64 3D-s hangkártyák

Az AC-3 szabvánnyal a digitális hangtechnika is nagykorúvá vált, s a számítógép is bekapcsolódott a hangképzésbe. Tesztelőink az – ez idő szerinti – két legnagyobb hangkártyagyártó, a Creative és a Diamond háromdimenziós hangkártyáit vizsgálták.

68 Office 2000 – magyarul

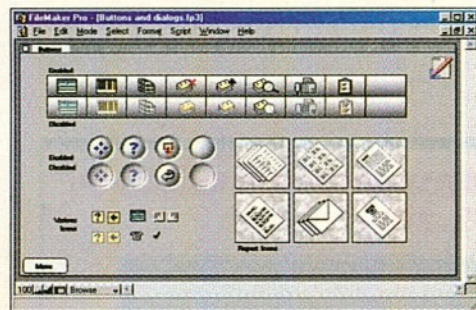

Aki figyelemmel kísérte az Office programcsomagok fejlődését, kétévenként ismétlődő ciklussorozatot figyelhetett meg. Az 1993-as első Microsoft Office csomag alig volt több, mint dobozban forgalmazott programok együttese. A programok valódi integrációja az Office

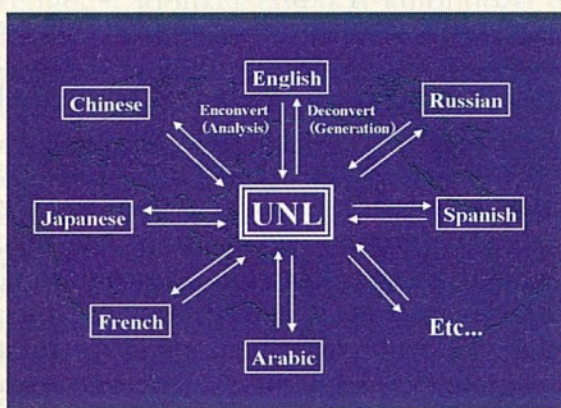
95 megjelenésével vált ígéretből valósággá, s az Office 97 – ezen is túllépve – a csoportmunkára helyezte a hangsúlyt. Ebbe a sorba illeszkedik az Office 2000, amelynek magyar változatát vizsgáltuk.

76 FileMaker Pro 4.0

A Claris cég szoftverei nem teljesen ismeretlenek a PC-s világban, sem pedig a Computer Panoráma olvasói előtt, akik lapunk hasábjain már megismerkedhettek a Works integrált programcsomaggal. Ezúttal a FileMaker Pro 4.0 információkezelő rendszert vesszük szemügyre, amely jó választás lehet azoknak, akik némi változatosságra vágyanak a Microsoft programok után.

90 UNL – Tolmács a világhálón

Ha valakit eddig az tartott vissza az internetezéstől, hogy nem boldogult az idegen nyelvekkel, most fellélegezhet: egy ígéretes kutatás eredményeként hamarosan mindenki az anyanyelvén juthat hozzá a világhálón őrzött fontosabb információkhoz.

SZOFTVER

68 Office 2000 magyarul –
Az ezredforduló bővületében

76 FileMaker Pro 4.0 –
Relációs információkezelő

GYAKORLAT

48 Lépésről lépésre - Processzorszerelés

72 Word 2000 trükkök – Védőernyő

78 FileMaker Pro 4.0 – Készítsünk adatbázist!

INTERNET

82 Magyar sarok

86 Gyöngyhalászat

90 UNL – Universale Networking Language –
Tolmács a világhálón

91 Kisebb Internetszolgáltatók

93 Mail-mondó

94 Woman: Családi összejövétel

LINUX

96 Debian Linux (6.) – Emulátorok
DVD

101 Egy világkiállítás képe – DVD-s szemmel

102 DVD-lejátszók szuperesztíje

103 Pioneer újdonságok

JÁTÉK/ELŐZETES

104 Mephisto Genius 99

104 Beavis & Butt-Head minigolfozik

104 Mad Trax

104 Deer Hunter 2

104 Ruthless.com

105 Ancient Evil

105 Actua Ice Hockey 2

105 Jack Nicklaus 6

105 V-Rally

106 Mechwarrior 3

107 Total Annihilation: Kingdoms

108 System Shock 2

111 Tiberian Sun

WINDOWS

114 Internetmegosztás –
Windows 98 – Second Edition

118 Paint Shop Pro 6 – Vissza a múltba

122 Rendszergyorsítás – Sebességmánia

126 Windows operációs rendszerek –
Rejtett lehetőségek

ÁLLANDÓ ROVATOK

2 Tartalom

4 CD-melléklet

129 ComPass

143 Adatbank

143 E számunk hirdetői

144 Előzetes

144 Impresszum

Computer Panoráma

ROSETTA STONE NYELV-STÚDIÓ SOROZATOK

Hűséges olvasóink tavaly egy interaktív, kezdő angol nyelvtanfolyamon vehettek részt, a *CD Multimédia Szoftverház* jóvoltából, idén pedig a japán és kínai kezdő szintű nyelvoktatást kezdtük el.

Ez év októberétől a japán és kínai nyelv mellett ismét angolul tanulhatnak CD-inkkel, ám ezúttal *haladó szinten*.

Iratkozzanak hát be – díjmentesen! – interaktív nyelviskolánkba, és tanuljanak velünk! Érdemes!

Figyelem! Az angol és kínai nyelvoktató sorozat aktuális részét ezentúl a CD-lemez ROS_JPN könyvtárából telepíthetik, míg az újonnan induló angol sorozatot a CD ROS_ENG könyvtárának megfelelő alkönyvtárból, attól függően, hogy 16 vagy 32 bites rendszerük van-e.

JÁTÉKOK

Microsoft Midtown Madness/MIDTOWN alkönyvtár

Chicago zegzugos utcáin száguldozhatunk a Microsoft legújabb autószimulátor programjában. A tudásunk össze-

mérésére is van lehetőség, akár hús-vér, akár virtuális ellenfelekkel.

Microsoft Pandora's Box/PANDORAS alkönyvtár

A Pandora's Box a puzzle játékok új generációjával ismertet meg bennünket. Különböző fejtörők egész armadáját találjuk a csomagban, amelyek közül néhányat most CD-mellékletünkről is kipróbálhatnak.

Ablak-Zsiráf játékok: Ūr-helyes/AZS alkönyvtár

Ezentúl állandó vendégünk lesz az egykori nagy kedvenc, az *Ablak-Zsiráf* könyv interaktív változata. Érdekes és izgalmas játékokkal kedveskedünk a gyerekeknek, a *CD-Multimédia Szoftverház* jóvoltából. Első alkalommal a helyesírást gyakorolhatjuk, mégpedig az Ūrben.

GRAFIKAI PROGRAMOK

ActivIcons 2.1/action21.zip

A program kicseréli az egérmutatók, meghajtók, könyvtárak ikonjait, így egyediséget kölcsönözhetünk a Windows felületnek.

Brick Mosaic Builder 1.1/brick1v1.zip

Java-alapú *képdaraboló* program, amely egy nagy képből több kicsit készít. Kiválóan alkalmas honlapok képeihez, mert több kisebb darab hamarabb letöltődik, mint egyetlen nagy.

EasyView 2000 2.25/esyvw225.zip

MMX optimalizált *képnézegető*, amelynek erőssége a *jelszavas védelem*. Hét hozzáférési szint, sok formátum ismerete és beépített gyorskereső jellemzi.

Insta3D 1.2/i3d12.zip

Grafikonok, szövegek alakzatok térbeli elhelyezése, kép mentése. Nem a legtokeletesebb, de igen jó az ötlet, és egyszerű a kezelői felület.

IconBook Light 4.11/iconb41l.zip

Ikoncserélő, amellyel bármelyik Windows alatti ikont kicserélhetjük, és hogy legyen mivel, a program 17 500 ikont is tartalmaz.

IconView 2.60/iconvw26.zip

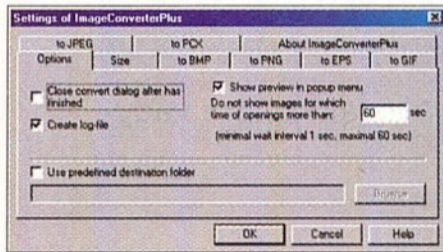
Ha saját magunk szeretnénk ikont készí-

ADing Desk 1.02/addsk102.zip

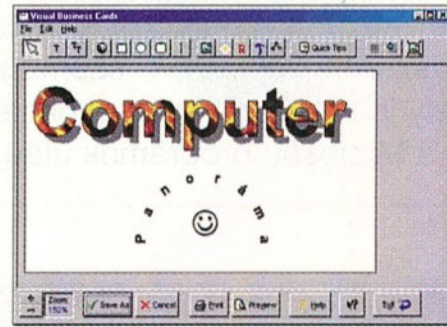
Ezt a kis programot azok figyelmébe ajánljuk, akik sok ablakkal dolgoznak, és fárasztónak találják az ablakok bezárását, majd újbóli megnyitását, ha egy programot az asztalról szeretnének elindítani. Az installációt nem igénylő program az indítás után a tálcára ül, és aktiválásakor egy ablakot jelenít meg, mely az asztal kicsinyített mása. Ez teljesen úgy működik, mint az asztal, azzal a különbséggel, hogy nem szerepelnek rajta az ablakok, hiszen a fő célja a programok indítása. Az asztal háttérképének megjelenítése mellett arra is képes, hogy egy program indítása után „lelépjön a színről”.

ImageConverter Plus 3.1/conver31.zip

Gyakran lehet szükség arra, hogy a képeinket egy másik formátumba konvertáljuk, mert egy másik rendszeren jobban használható. Ez a program nyolc formátumot ír, és tizenhetet olvas, valamint jelenít meg. Integrálódik az Explorerbe, a funkcióit a helyi menüből érhetjük el, ahol a kiválasztott kép kicsinyített mása is feltűnik. A konvertálás összes paramétereit, a konfigurációs menüben állíthatjuk be a formátumok szerint. A konverzió érdekessége, hogy a képeket kérésre átméretezi (akár úgy is, hogy megadjuk a maximális képméretet) és megtartja az arányokat.

Visual Business Cards 3.2f/vbc32f.zip

Végre egy igazán jól használható *névjegykártya-készítő* program! Nem kell többé bonyolult grafikai programokat megszerzeni, dokumentációk után kutatni, ha csak egy egyszerű, ám annál tetszetősebb névjegykártyát szeretnénk elkészíteni. A képen látható mintát körülbelül két perc alatt készítettük el, de aki ennél látványosabbat szeretne, annak sem kell nyolc percnél többet dolgoznia. A program előnézeti képet is ad, és alakzatokat is tartalmaz. Ha van a közelben egy jó nyomtató, megfelelően kemény és fényezett papír, akkor már csak ez a program hiányzik ahhoz, hogy elkészítsük a névjegykártyánkat.

CD-ROM 99/10

teni, akkor kicsomagoltathatjuk az ikonokat az EXE, DLL ICL és CPL fájljokból, vagy egy BMP, JPG, esetleg GIF képet ICO formátumúvá konvertálhatunk.

Image Page Wizard 2.0/ ipw20.zip

Igazi *html-nézegető*. A megadott könyvtárban lévő html fájl alapján megmutatja a benne bejegyzett képeket (már ha azok megtalálhatók a lemezen).

The Multimedia Easy Browser 1.2/mmeb120e.zip (Angol); mmeb120f.zip (Francia)

Egyszerű multimédiás *fájlböngésző*, amely gyorsan keres, megjeleníti a képeket, programokat indít vagy másol.

MyThumbnails Pro 1.75/ mythu175.zip

Kilenc népszerű formátumot ismerő, előnézeti képeket (thumbnail) készítő program, amely html oldalba is beilleszti a kijelölt képek kicsinyített mását. A vektorgrafikus képeket *antialiasing eljárással* javítja.

PicViewer 2.11/picvw211.zip

Rengeteg funkcióval felruházott *képné-*

zegető program, amely ikonkicsomagolóként, konverterként, diavetítőként (slideshow), thumbnaikészítőként, és animált-GIF tuningolóként is bevetethető.

Color Pilot 3.7/pilot370.zip

Eddig csak a professzionális programok tudták a szkennelt vagy a digitális fényképezőgépek képeinek a színeit utólagosan korrigálni. Most már ez a program is tudja. Az újabb verzióban a képeket *panoráma módszerrel* (egymás melletti képek) is megjelenítheti.

Color Pilot Plugin/pilpl103.zip

A Color Pilot Adobe Photoshop alá elkészített verziója (plugin). A verzió újdonsága a javított memóriakezelés.

PixShow 7.5/pixshw75.zip

Minden igényt kielégítő *képmenedzser*. Albumok, html-alapú előnézeti képek készítése és publikálása, képkonverter, proofeszközök, TWAIN támogatás, képnymtatás, feliratozás, háttérképek cserélése.

SuperClip 4.50/sclip450.zip

Egyszerű *képlpó*, amely a DOS ablakból

is másol képet. Az eredményt a kinyomtatásra kerülő oldalon szabadon pozícionálhatjuk.

HÁLÓZATI PROGRAMOK

Internet Explorer 5.0 E/H/ IE50 alkönyvtár

A Microsoft Internet Explorer böngészőjének 5.0-s verziója nagy népszerűségnek örvend. Szolgáltatásaiban jelenleg az első a piacon található webböngészők között.

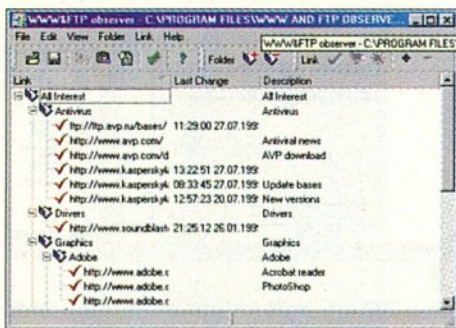
Opera 3.60/o360e32.exe

Ez a leggyorsabb böngészőprogram, hála a beépített többszörös fájlletöltésnek és az ésszerű megjelenítésnek. Ebben a verzióban megtalálható a *Java fordító* is. Jellemzője a többi böngészőétől eltérő felület, amely akár át is szabható.

Neoplanet 5.0/ ppd_neoplanet.exe

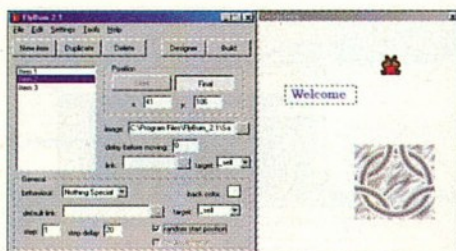
A legújabb verziójához érkezett az első „skinnelhető” webböngésző. A tárcsázót, a kedvenceket és az e-mail levelezőt is tartalmazó programot testre szabhatjuk. A készítő a Lycost használó keresőt is beépítették.

WWW and FTP Observer/ WWWandFTP-Observer21.exe

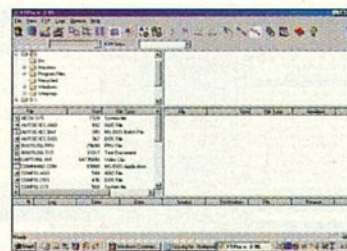
Ha rendszeresen internetezünk, akkor rengeteg időnkét elvesz a különböző információ oldalak figyelemmel kísérése. A program több, csoportokban elhelyezett linkek által mutatott oldalakat figyel, megadott időközönként. Ha az oldalon változást észlel, akkor hanggal és szöveges üzenettel is figyelmeztet. A programból ezután el is ugorhatunk a megfelelő címre. A linkek listája a *Netscape Navigatorban* megszokott struktúrájú, de, sajnos, egyedi formátumú. A programban egy *kezdőgyűjtemény* is található, amely, többek között, a közismertebb vírusirtók oldalait és az MP3-ra vonatkozókat tartalmazza.

FlyBum 2.1/flybum21.zip

A következő programot a *Java* iránt érdeklődőknek ajánljuk, de egyszerűsége folytán bárki használhatja, aki szeretne látványos, egyedi animációt készíteni honlapjára. A FlyBum tetszőlegesen alakítható négyszög alakú területen mozgatja a megrajzolt képeinket, amelyek adott oldalra mutató linkeket is tartalmazhatnak. Arra is van lehetőség, hogy szülőgyermek kapcsolatokat, valamint késleltetéseket is létrehozunk a mozgásokban. A generált kódot a vágólapra másolhatjuk, vagy le is tesztelhetjük a böngészőben. A kezdéshez tekintsük meg a *Help/Samples* alatti mintákat!

FTP Pro 2.5/ftpro205.zip

Lehet, hogy ezek után már nem a *CuteFTP* lesz a legközkedveltebb FTP-ző program? Az *FTP Pro 2.5* ugyanis mindazt tudja, amit a nagyok: a letöltéshez *Queue* lista (azok a fájlok, amelyek a letöltésre várnak), naplózási lehetőség, könyvtárak le- és feltöltése, távoli könyvtárstruktúra cache-elése, fájlok küldése több szerverre. A *CuteFTP*-ben elég nehezen megvalósított scriptezési funkció itt naplózható, vagyis a kijelölt fájlokat akár naponta vagy a megadott napokon letölti. A beállítás és a kezelés más felületű, de megszokható. Az installáció után adjuk meg az e-mail címünket.

**Absoluter Professional 1.2/
abspro12.zip**

Ezzel a programmal regisztrálhatjuk internetoldalunkat a legismertebb keresőkön. A demóverzió három keresőt ismer.

**Advanced Mail List Verify 1.61/
amv161.zip**

Reverse DNS használatával ellenőrzi ez a program a megadott e-mail címek érvényességét. A verzióban több újítás is található: látványosabb, könnyebben kezelhető felület, a kapott kód kiértékelésének a javítása.

AvirMail 1.61/avirm161.zip

Levélmenedzser, amely a POP3 szerveren lévő levelek első 0-100 sorát jeleníti meg. Ez alapján eldönthetjük, töröljük-e a levelet (a szerveren!), válaszolunk-e rá, kinyomtatjuk vagy csak kigyűjtjük belőle a linkeket. A válasz automatikus is lehet, sőt, a program több felhasználót is kezel.

CaPrint 1.21/caprn121.zip

A Microsoft *Outlook* és *Exchange* alatt használható kiegészítés, amely a levelek kinyomtatásában segít. Ha nagyon szükséges, még az attachementet is kinyomtatjuk (ne pazaroljuk a papírt!).

ExLife 1.5/exlife15.zip

A Microsoft levelezőprogramjaihoz használható automatikus vagy kézzel indítható akciók, amelyek elvégzik az alapvető fájlműveleteket, a nyomtatást, a levélküldést vagy a programfuttatást.

Form Maker 1.2/formak12.zip

Információk automatikus összegyűjtéséhez használható ez a Form, azaz kérdőív-készítő program. Az eredményt kitöltve, e-mailben kapjuk meg a megadott címre az adatokat. A teljes verzió küldés előtt fel is dolgozza az adatokat.

**FTP Navigator 4.15/
ftnav45.zip**

Grafikus felületű *FTP*-ző program, amely könyvtárakat is le tud tölteni. Egyszerű fájlmásolásra vagy a honlapok karbantartásához használható.

**Holodesk Communicator 1.0/
hldsk10.zip**

Nem egyedi az a kezdeményezés, hogy az internetet használók ne csak beszélgethessenek egymással, hanem közösen dolgozhassanak egy dokumentumon, képeket nézegethessenek vagy üzletet köthessenek. Ezzel a programmal mindez megvalósítható. A futtatásához a *MSIE 4.0*-ra és a *Cosmo Playerre* van szükség.

MailEye 1.11/maile111.zip

Egyszerű e-mail értesítő program, amely a tálcára ül, és az új levél érkezésekor figyelmeztet.

MagicButton 1.2/mb1f2.zip

Ez a csomag mindenre képes, ami az interneten lévő oldalak gombjainak a megtervezéséhez és kivitelezéséhez szükséges. Különlegessége, hogy akár egymás fölé is helyezhetjük a gombokat.

**Minerva Video Network
Evaluation Kit/mclient1.zip**

Adó- és vevőalapú internetes *videovetítő* készlet, amely MPEG-1 és MPEG-2 formátumú videókat továbbít. A kommunikáció bármely IP-alapú hálózaton működik, és eleget tesz a SAP-szabványnak.

**MERAK Mail Server 2.1c/
merak21c.zip**

E-mail szerver, amely kellően sok beállítást kínál ahhoz, hogy a legtöbb helyen használni lehessen. Nagy előnye, hogy *modemes kapcsolattal is* működik.

**Networked Bookmarks 1.50/
netbm150.zip**

Kliens-szerver alapú szolgáltatás, amelyvel megoszthatjuk bookmarkjainkat munkatársainkkal, ismerőseinkkel, barátainkkal.

Print2DHTML 1.0/p2d100.zip

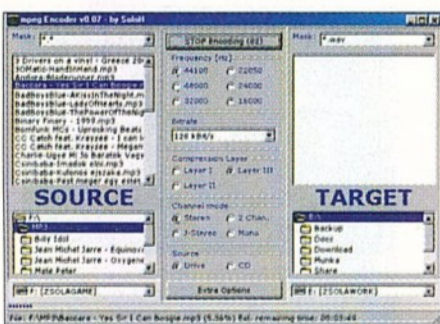
Ezzel a programmal eljutottunk a teljes kompatibilitásig és a könnyű használatig. Bármely programból nyomtathatunk dhtml formátumba, így egyszerűen készíthetünk diafilmet, újságot vagy bármilyen dhtml-t igénylő bemutatót.

Shizzam Chat 2.5/shizam25.zip

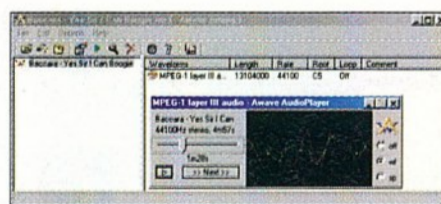
IRC-alapú *chat program*, amely animált képeket is ad a szövegekhez, s ékes angolással felolvassa a válaszokat.

sMonitor 2.1/smon21.zip

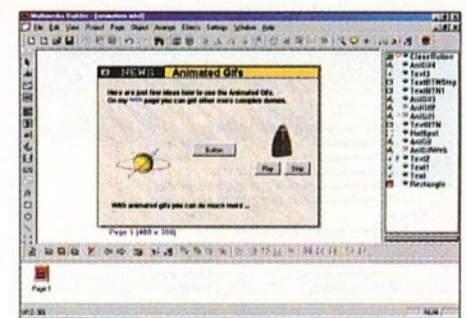
Szervermonitor, az FTP, HTTP,

**mpeg Encoder 0.07/
mpegenc_v007.rar**

Installációt nem igénylő, egyszerűen kezelhető *MP3 tömörítő program*, amely le is játssza a kiválasztott számokat, s a *grabbelésben* is segít. Ez utóbbi művelet szokott az MP3 készítés első fázisa lenni, amikor is lementjük a CD számait WAV formátumba. A programban két fő ablakot különböztethetünk meg, a bal oldali a forrás (ez zenei CD vagy WAV fájl lehet), a jobb oldali a cél. E kettő között helyezkedik el a konfigurációs panel, ahol beállíthatjuk a készülő MP3 jellemzőit. Az *extra opcióknál* beállíthatjuk a *De-Emphasis* típusát, azt, hogy MPEG-1 vagy MPEG-2 készüljön-e, valamint a kódolás prioritását is.

Awave 5.3/awave53.zip

Ismét egy rövid, de sokat tudó *zenei segédprogram*. Több mint száznegyven zenei és zenét tartalmazó multimédiás fájl képes beolvasni, és a tartalmukat kiírni, esetleg konvertálni. Az egyszerű helyi menü segítségével könnyen készíthetünk hangszereket, vagy dekódolhatunk MP3-at. A program az alapvető MIDI kommunikációs parancsokat is ismeri. Már kész kollektiók tartalmát is van lehetőség átalakítani, még hozzá a több mint tíz különböző hangkártya formátumához igazodva. A program *zenelejátszóként is* működik, s az Explorer helyi menüjéből lehet hívni.

**Multimedia Builder 4.3/
mmbld43.zip**

A program, a rövidsége ellenére, közel annyit tud, amennyit a *Visual* előtaggal illetett programok. A kezelői felülete ugyan egyikhez sem hasonlít, de mindenki, aki már programozott Windows alatt, meg fogja találni az összes opciót. Lényege a *látványra épülő programok készítése*. Ez a verzió már kezeli az MP3-fájlokat, és akár DVD-t is lejátszhatunk a segítségével. A forrásból és az adatokból *önálló EXE fájl is* készíthető. Ha az összes lehetőséget meg kívánjuk tekinteni, akkor töltsük be a *Samples* alkönyvtárban lévő mintafájlokat, és a helyi menü használatával indítsuk el őket!

Telnet, SMTP, POP3 vagy NNTP szerver aktivitását figyeli. Egy táblázatkezelőre hasonlít, az adatokat akár fájlba is menti, vagy, a kritikus értékek elérésekor, e-mailben figyelmeztet.

Slim Ticker 1.0/st_v100s.zip

A tőzsdét nézegetőknek hasznos ez a program, amely on-line jeleníti meg az indexeket. A használata egyszerű, ráadásul „skinnelhető”.

ZAP Page Builder 1.0/zappb_v1.zip

Nagyon egyszerű a honlap készítése ezzel a programmal: csak beírjuk, amit szeretnénk, kiválasztjuk a főbb jellemzőket, és a program már el is készítette az oldalunkat.

ZENEI PROGRAMOK

AudioGrabber 1.50/audgr150.exe

CD Grabber azoknak, akik nem szeretik a *Xing* enkóderét (Audio Catalyst), hanem egy másik külső codecet használnak. A program újításai: CDDB lekérdezés, WMA (Windows Media Audio) támogatás, javított MSCDEX felvétel, analóg felvétel a hangkártyán keresztül.

Lava MP3 Audio CD-R/lavaburn.exe

Eme kis program segítségével MP3, WAV számokat vagy audiosávokat vehetünk fel írható CD-re, egyéni zenei ösz-

szeállításokat készítve. A használatához CD-íróra van szükség.

Winamp 2.5c/winamp25c_full.exe

A *Winamp* legújabb, teljes verziója: WMA és MJF támogatással. Újdonság a javított ikonmegállapítás, a jobb playlist gombok, a javított EQ hangerőbeállítás, az ablakpozicionálás és a dokkolás.

WinPlay3 2.3b5/wp32v23b5.exe

Az MP3 tömörítést kidolgozó Fraunhofer kutatóintézet lejátszó programja, amely az MP3 fájlokba építi az egyénre szabott jelszavas védelmet.

4-MP3 2.0/4mp3.zip

Zenei, főleg MP3-fájlokkal foglalkozik ez a program: adatbázist kezel, átnevezi az állományokat, lejátszólistát (playlist) generál, átírható vele az ID3 TAG, és felületként szolgál más MP3-lejátszóknak. Hát kell ennél több?

Acid WAV 1.3/acid13.zip

Régebről ismert *hangszerkesztő (WAV) program*. A kezelése egyszerű, sok funkciója van, és akár scripteket is írhatunk benne. Újdonság a *hullámforma generátor*, amellyel sokféle hang előállítható.

CDCOPY 4.742/cdcp4742.zip

Beépített tömörítővel felruházott *grabber*. Minden igényt kielégít, ha grabberéről és MP3, WMA, RA, AAC, VQF kódolásról van szó.

MCI Karaoke driver 1.5/karaok15.zip

Windows alá telepíthető *MCI Karaoke driver*, amellyel MIDI fájlkként – felírással – játszhatjuk le a karaoke számokat.

LP Ripper 3.0/lripp30.zip

Igen hasznos ez a program, ha a régi hanglemezeinket szeretnénk archiválni. A lemez egy oldalát WAV-ba rögzíti, majd, a számok közti szünetet felismerve, szétvágja azokat. A számokat akár külső MP3 codecnek is adhatja.

M3UMix/m3umix.zip

Ha nagy M3U lejátszólistáink vannak, de kedvenc MP3-lejátszónknak nincsen randomizáló funkciója, akkor ezzel a parancssoros programmal új, összekevert számokat tartalmazó fájlokat készíthetünk.

MidWavi Pro 2.70/midwv270.zip

Alapvetően zenei CD-k lejátszására készült ez a program, de megjeleníti a közkedvelt formátumú képeket, lejátsza a videókat és a zenei fájlokat (még az MP3-at) is.

MidMaze 2.23/mmaze223.zip

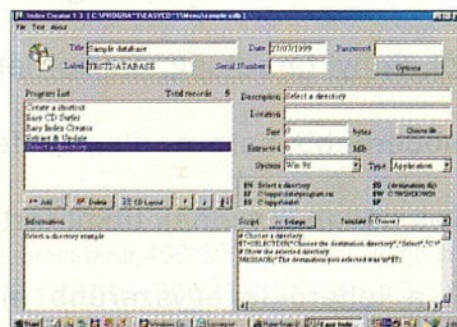
Az első ránézésre egyszerű a felülete ennek az ügyes kis lejátszóprogramnak, amelynek fő profilja a MIDI, de a WAV- és az MP3-fájlokat is gond nélkül lejátsza. A MIDI vonalon sok beállítási lehetőség jellemzi.

RadioRipper 0.9/radrip09.zip

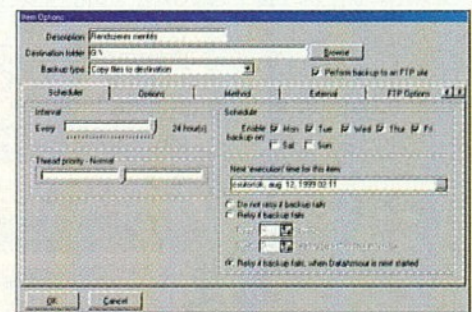
Bizonyára önökkel is előfordult már, hogy a rádióból próbáltak meg zenét felvenni. De milyen bosszantó, ha nem mindig sikerül elcsípnünk a szám elejét, és már csak később vesszük észre, hogy ez az egyik kedvencünk. Ezzel a programmal megfeleldkezhetünk erről az apró bosszúságról, mert a felvétel gomb megnyomásakor a program már harminc másodpercet fel is vett a memóriába. Így azután elég a szám végén leállítani a felvételt, és egy egyszerű programmal levágni az esetleg felesleges részt a szám elejéről. Ezek után jöhet az MP3 *enkódolás* (csak saját célra!).

Easy CD Suite 1.3/cdsuit13.zip

Némi programozói tudás szükséges a program használatához, amely a saját gyártású CD-k menüjét készíti el. A CD-n található programokat, fájlokat *saját adatbázisba* helyezhetjük – erre külön program szolgál –, majd azokat felhasználhatjuk az indexkészítő programban. Ezzel egy igen izlées és egységes felület készíthető, amelyet könnyű használni. A böngészés során a programhoz tartozó kép is megjelenhet egy ablakban, sőt, még zene is játszható. Ha mindez nem elég, akkor akár külső program (például ZIP, RAR, ACE, vagy ARJ tömörítő) is meghívható.

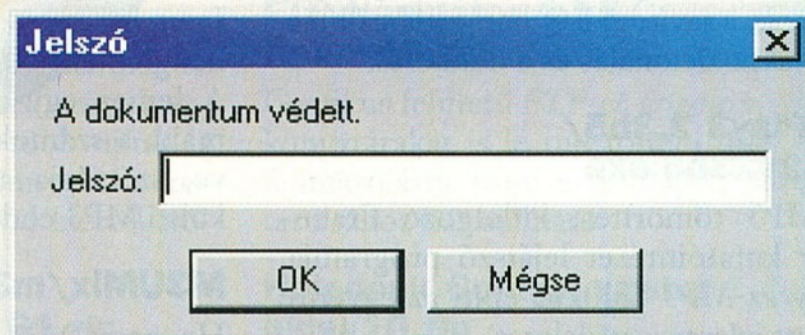
DataArmour 1.30/daf130.zip

Minden igényt kielégítő helyi vagy távoli *backup rendszer*. A háttérben működő és a gép indulásakor aktiválódó programban akár több forrás is beállítható, a cél lehet tömörített fájl (ZIP), s a backup teljes vagy inkrementális lehet. A backupok egyébként adott időközönként vagy naplózva indulhatnak, és az indulásuk előtt vagy után külső program is meghívható. A logfájlok készítésekor még arra is van lehetőség, hogy a program jelezze az addig *backupolt* fájl hiányát. A fontos adatok kódolva, FTP használatával is elmenthetők, ami megkönnyíti a rendszerkarbantartók feladatát.

1999 És Ön még mindig hisz a szavak erejében?

Mit meg nem teszünk azért, hogy a számítógépben tárolt adatainkat biztonságban tudjuk! Először is kitalálunk valami lehetetlen jelszót, arra számítva, hogy azt senki más nem tudja meg. Ezt a jelszót aztán reggelente beírjuk a megfelelő ablakba, közben pedig testünkkel takarjuk a billentyűzetet a kíváncsi tekintetek elől. Ennyi fáradtság, amikor létezik egyszerűbb és biztosabb megoldás?

A legmodernebb hardver-elemek felhasználásával készült HP Vectra számítógépek jelszavak nélkül is tudnak titkot tartani. A Smart Card és a hozzá tartozó PIN kód segítségével a lehető legegyszerűbb módon tudhatjuk tökéletes biztonságban az adatainkat. Válassza a HP Vectrát, és élvezze az általa nyújtott, kompromisszumok nélküli biztonságot.

Mert a titkok arra valók, hogy megtartsák őket.

- Stabilitás
- Biztonság
- Menedzselhetőség

 **HEWLETT®
PACKARD**

További információkért látogasson el weblapunkra: <http://www.hp.hu/vectra>
vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 382-1111**, jelszó: **Új Vectra**

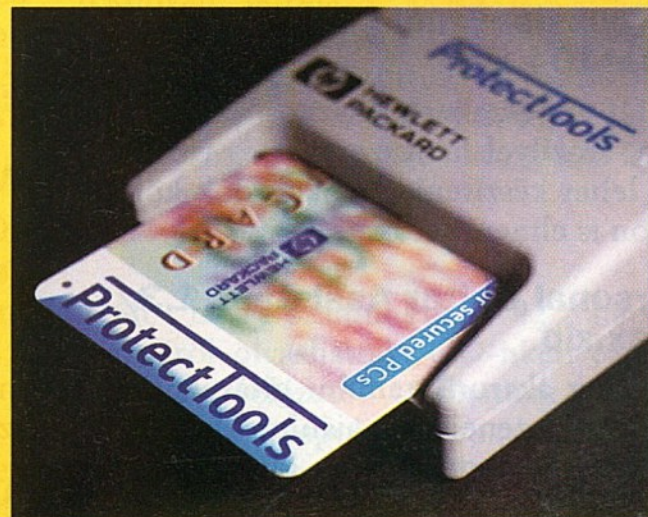
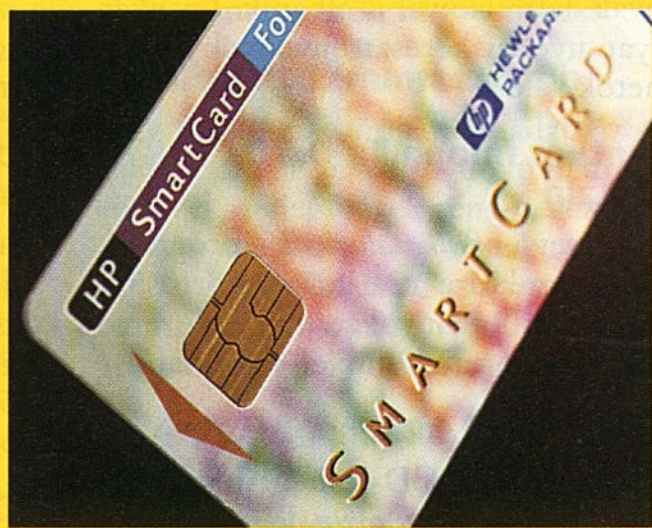
Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.

Ha adatai biztonságáról van szó, használja inkább

az új HP Vectrát Smart Card-dal!

PUBLICIS

HP Vectra választható specifikációk: Intel® Pentium® III processzor 450-500MHz, Intel® Pentium® II processzor 400MHz vagy Intel® Celeron™ processzor 366-433MHz • 32-64MB SDRAM • 4,3-8,4GB SMART UATA HDD • Matrox MGA G200 vagy SiS Super AGP grafikus kártya • 16 bit stereo full duplex PCI audio • HP TopTools menedzsment szoftver • desktop ház

intel
inside
pentium® III

**MyCDPlayer32 6.02/
mycd602.zip**

Egyszerre több zenei CD-t is lejátszhat ez a program. A számokhoz megjegyzéseket fűzhetünk, amelyeket kis adatbázisba menti. Támogatja a CDDDB-t, vagyis a behelyezett CD tulajdonságait lekérdezi az internetről. A MODPlug „lebutított” mása csak annyit tud, hogy egy html kódba illesztett zenei számot lejátszson. Ezért természetesen a mérete is kisebb, de azért még mindig jól használható.

**PercussionStudio 1.04/
perst104.zip**

MIDI zenészeknek hasznos ez a program, amellyel hangszereket és ritmusokat lehet készíteni. Az akkordok külön-külön is elmenthetők.

**Personal Guitar Assistant 1.3/
pgax.zip**

Ha meg akarunk tanulni gitározni, akkor egy jó zeneiskola ajánlott. Ha azonban csak gyakorolnánk a gitározást, válasszuk ezt a programot!

Sound Limit 2.5/sl25.zip

MP3 enkódoló és dekódoló program, amely még grabbelni is tud. Gyors működés, sok beállítási opció jellemzi. A kódolásra váró fájlokat egy listából veszi.

PolderbitS Sound Recorder and Editor 1.2/sndreced.zip

Egyszerű hangfelvevő és -szerkesztő program. A felvevő meghívása után csak a

forrást és a hangerőt kell beállítanunk, majd meg kell nyomni a felvétel gombot. Ennek leállításakor elindul a szerkesztő, ahol fade-in és fade-out lehetőségek közül választhatunk, vágathatunk, és WAV formátumban menthetjük el a számot.

**Throttlebox Player 2.1/
tbxply21.zip**

Multimédiás lejátszóprogram, amely nemcsak a zenei, hanem a videoformátumokat is lejátsza, elboldogul a kedvencekkel, és egy saját, BOX formátumú videót is kezel.

FELHASZNÁLÓI PROGRAMOK**Word Puzzler 2.7/a2zw3227.zip**

500 szavas angol szótárral kiegészített keresztrejtvény-készítő program, amely más, egyedileg készíthető szótárakkal és a szavak definícióival is elbánik. Így akár magyar nyelvű keresztrejtvények is készíthetők vele.

**Argentum Infophilia 0.70/
ai070.zip**

Furcsa nevű *fájlkatalogizáló* program, amely fastruktúra szerint csoportosítja és kezeli az állományokat. Az Explorerre hasonlító program könnyen kezelhető.

CD Menu 1.0/cdmnu_10.zip

Saját készítésű CD-lemezeinket ruházhatjuk fel az *autorun* képességgel, ami egy tetszetős kezelői felületet indít.

CD-Runner 2000/cdr2ka.zip

Multifunkciós *CD-katalogizáló*, -*lejátszó* és *grabber program*, amely kezeli az ID3 TAG-et, a lemezek adatait a CDDDB-ről kérdezi le, a dalok szövegeit pedig a *Lyrics* szerverek használatával gyűjti be. Nagy tudás, tetszetős felület jellemzi.

**Chief's Installer Pro-32/
chief52a.zip**

Installációs program, amely – elvileg – korlátlan méretű fájlokat is kezel, flopi-méretűre darabolja azokat, s ZIP-pel tömöríti. Még a Windows 9x alatti uninstallációs lehetőség is használható.

**Clean Disk Security 4.5/
clndsk45.zip**

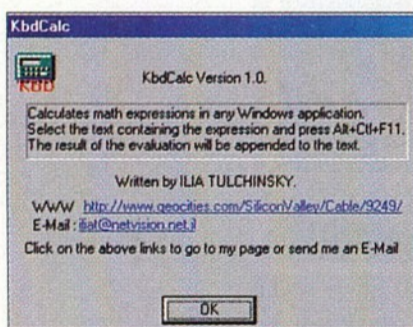
Ha egy fájlt kitörlünk, akkor az csak a bejegyzését szünteti meg, így olyan munkahelyeken, ahol bizalmas információkat kell kezelni, nem biztonságos. Ezt a programot használva viszont megnyugodhatunk, mert nemcsak a bejegyzést, hanem az egész fájlt felülírja.

**CompilationMaker 1.0/
cmpmk10.zip**

Ha összeállításokat szeretnénk készíteni, akkor ez a program a legmegfelelőbb. A program multimédiás fájlokat – főként zenéket – képes katalogizálni, tárolja az előadót, a játékidőt, a megjegyzéseket stb.

DDS Office Inventory Manager 1.2/ddsoim12.zip

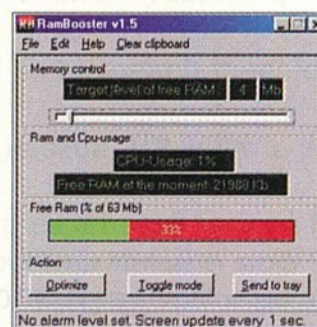
Adatbázis-kezelő program, amely iro-

KbdCalc/kbdcalc.zip

Ez az egyszerű program annyira ötletes, hogy nem szabad kihagyni. A tálcára ülve meghúzódik a háttérben, és csak akkor aktiválódik, ha a **Ctrl+Alt+F11** billentyűkombinációt lenyomjuk. Ekkor a kijelölt szöveg, pontosabban matematikai művelet eredményét kiszámolja, és az eredményt egy egyenlőségjel társágában beszúrja a szövegbe. Nem kell állandóan a számológépet keresgelnünk, és minden olyan alkalmazásban működik, amely használja a vágólapot. A műveleti hibákat a program külön ablakban jelzi, az eredményt pedig hat tizedesjegy pontosságig adja meg, amiből akár törölhetünk is.

Kraxon Desktop Changer 3.122/kchng312.zip

Egyszerűen használható háttérképcserélő program. Az indítás után a bal oldali *Add* feliratú gombra kattintva kell megadnunk azokat a BMP formátumú képeket, amelyeket a program figyelmébe ajánlunk. A nyilakkal egy lépéssel előre vagy hátra léptethetjük a kijelölt képet. Az *Automatic Start with Windows* bejelölésével a program minden rendszerinduláskor kicseréli a háttérképet. A *Stretch* a kép megnézéséhez használható, ami az ablak nagyobb részében tűnik fel valós méretben vagy átméretezve. A program egyszerűen kezelhető, és éppen annyit tud, amennyit elvárhatunk tőle.

**RamBooster 1.0/
rambooster.zip**

Ezzel a kis segédprogrammal az erőforrás- és memóriaigényes programok elől vehetjük vissza az amúgy feleslegesen lefoglalt memóriát. A csúszkán kell beállítani, hogy mennyi szabad memóriát szeretnénk, a többi már a RamBooster dolga. Az egyszerű felületen a szabad memória mellett a processzor foglaltsága is szerepel, de ha ez sem elég, akkor a menüből választhatjuk a gyors újraindítást vagy a Windows újraindítását. Egy figyelési szint is beállítható, és ha ez alá csökken a szabad memória mérete, a program automatikusan felszabadít helyet (ez néha megelőzi a rendszerösszeomlást).

dákkal kapcsolatos termékek nyilvántartásához használható.

DLLAide 1.11/dllall1.zip

A program ellenőrzi, hogy mely DLL fájlokat frissítette a telepített program, és ha ez nekünk nem tetszik, akkor vizs-
szatérhetünk az előbbi verzióhoz.

DLSplit 2.0/dlsv20.zip

Fájldaraboló, -kereső, CRC-kódot használó *tömörítőprogram*, amely jelszóval védi a fájlokat, s tárolja az elvégzett műveleteket. Ha szükséges, helyreállítja az állományokat, és saját, önösszezsúroló állományokat is készít.

ELShop 1.0/elshop1.zip

Elektronikus *katalóguskészítő program*, amelyhez nem kell programozói tudás. Kedvező, hogy több nyelvet is ismer.

FDL Inventory 2.1/fdlinv21.zip

Viszonylag rövid, mégis hatékony *adatbázis-kezelő*, amely a *Microsoft Access 97* motorjára épül, és gondoskodik a 2000. év utáni biztos működésről is.

Freespace '99/fs99set.zip

A program a tálcára ülve (az óra mellé) kijelzi a merevlemezen szabadon lévő helyet. Kattintásra bővebb információt is kaphatunk.

Searchable Knowledge Base 1.21/knwbse12.zip

Kis adatbázis-kezelő, amelynek nincsenek konkrét mezői. A célja, hogy az eszünkbe jutó, később biztosan használ-

ható információkat eltegyük, és azok között később keresni tudjunk.

Membership Director Manage 1.14/mdir114.zip

Tagságnylvántartó program, amely a tagok valamennyi adatát tartalmazza, s mint azt megszokhattuk, angolul. A program ennek ellenére könnyen konfigurálható.

Brownbag Memorymate 2.0/memate20.zip

Emlékeztető funkciókat ellátó *adatbázis-kezelő*, amely indexeli a beírt szöveg fontosabb szavait, megkönnyítve a visszakeresést. A program – mint a legtöbb shareware – időkorlátos; ez 120 napig működik.

OpalBaq Backup Utility 3.0/opalbaq3.zip

Automatizálható, *biztonsági mentést készítő program*, amely a WinZip tömörítést használja, ezért nagyon gyors.

RamRef 1.0/ramref10.zip

Úgy tűnik, ez a hónap az adatbázis-kezelőké. Ez a példány dokumentumok, könyvek, feljegyzések rendszerezését segíti. Az adatbázis vagy annak részei akár TXT, RTF és DOC formátumban is menthetők, és onnan visszaállíthatók. A program egy *RTF nézegetőt is* tartalmaz.

Sales Genius 2000 3.0/slsg30.zip

A *Microsoft Access* motorra épülő *adatbázis-kezelő program* a kereskedelmi vonalon mozog. Az indítás után jelszót kér, a felhasználó neve legyen: *Sales Genius*, a jelszóra ne írjunk be semmit. Az információs oldal kitöltése után (ha regisztráltuk magunkat) már használhatjuk is a programot, 60 napig.

Stats 99 1.4/stat9914.zip

A merevlemezen lévő nagytakarítás előtt használható program, amely megkeresi a legkisebb és a legnagyobb fájlokat – ezek foglalják el ugyanis a legtöbb helyet a lemezen –, és törlésre kínálja fel őket. A program látványos diagramokat is megjelenít.

Student Diary 1.60/stud160.zip

Már javában tart az iskola, de még most sem árt használatba venni ezt a tanulóknak készült programot, főleg, ha angol nyelvet is tanulnak. A programban minden megtalálható, ami egy lelkes nebulónak csak szükséges: jegyzetömb, órarend, házi feladat-rendszerező, naptár, címkekezelő, emlékeztető és levelező (e-mail kliens).

SunShade/sunshd1.zip

Sajnálatos tény, hogy sokan néha már azt sem tudják, hol van a Nap (legalábbis Amerikában). Nos, ez a program éppen ezt mutatja meg, de azért készült, hogy a napcellák tulajdonosai mindig a megfelelő irányba tudják állítani az elemeket. A program a beírt adatok alapján megadja a Nap látható helyét és az árnyékos időszakokat.

Where Is It? 2.11/where211.zip

Lemez katalogizáló program, amely hatékonyan tárolja a bejegyzéseket (30 ezer fájlbejegyzés kb. 1 Mb-át), és igen gyorsan keres közöttük. A tömörített fájlok tartalmát is feljegyzi, kezeli a leírófájlokat, és még automatizálható is.

ALAPLAPTESZT

Múlt havi számunkban 42 alaplap tesztjéről olvashattak. CD-nken ezúttal műszaki táblázatot találhatnak, amelyben az alaplapokra vonatkozó valamennyi érdekesebb tudnivalót összefoglaltuk.

SZERVIZCSOMAGOK

Ebben a hónapban a *BackOffice*, a *Visual Studio SP3* és a *Windows 98 Y2K* javító-készleteket tettük fel a CD-nkre.

CD-EXTRA: SUSE LINUX 6.2

E havi *CD-Extránk* valódi csemegével kedveskedik az alternatív operációs rendszerek kedvelőinek és a vállalkozó kedvű olvasóknak. Nemrégiben jelent meg a *SuSE Linux* disztribúció legújabb, 6.2-es kiadása. Ez az egyik legkönnyebben konfigurálható, de mégis professzionális Linux-csomag, amelyet kezdőknek és haladóknak egyaránt ajánlunk.

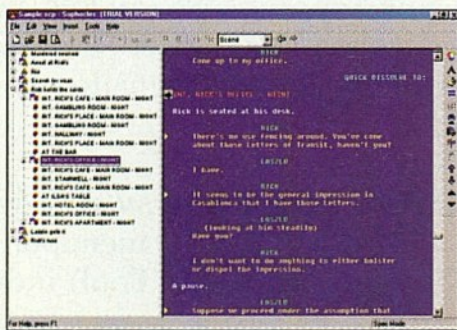
A kezdők munkáját a SuSE saját konfigurációs központja, a *Yast* segíti, amelyből könnyebben – menük segítségével – állíthatjuk be a scriptnyelveket és az inicializációs állományokat.

A haladók – elsősorban a teljes, hat CD-s változatban, de természetesen az általunk közreadott egylemezes kiadásban is – olyan kiegészítőket találnak, amelyeket más disztribúcióknál hiába is keresnének.

A CD-re került a *Netscape Navigator 4.61* és az *Acrobat Reader 4.0*, valamint a Linux környezet közkedvelt grafikus rendszerének, a *KDE-nek az 1.1.1-es* változata, de aki a GNOME-ot (a KDE nagy vetélytársát) szeretné használni, azt is megtalálja lemezünkön.

A lemezen vannak még MP3- és

Sophocles 1.0/soph10b.zip

Nem éppen az ókort idézi – legfeljebb a nevében – ez a szövegszerkesztő program, amellyel *jelenetek szövegezhetők*. A hierarchikus jelenetkezelés mellett lehetőség kínálkozik színek használatára, amelyek jelzik a jelenet címét, szereplőit és minden egyéb szükséges tudnivalót.

A program egyszerűen kezelhető, és ami fölöttébb kedvező: lehetőség van *papírtakarékos nyomtatásra is*. Amatőr színtársulatoknak mindenképp ajánljuk ezt a programot, mivel roppant könnyen elő lehet állítani vele forgatókönyvet vagy éppen a szöveggönyvet.

audio CD-lejátszó programok, adatbázis-kezelők, játékok, programozási nyelvek és fordítók, emulátorok, 3D-s szerkesztők, szövegszerkesztők és táblázatkezelők és persze a nélkülözhetetlen GIMP, amely úgymond a Linux Photoshopja.

Akiket a rendszer fontosabb paramétereinek és a SuSE frissített elemei érdekelnek, azoknak álljon itt lista, a teljesség igénye nélkül:

- Kernel 2.2.10
- KDE 1.1.1
- Internet-serve (Apache 1.3.6)
- Netscape Communicator 4.61
- Xfree86 3.3.4 (X11 R6.3)

Az újonnan használt videokártyák: S3 Trio3D, Voodoo Banshee és Voodoo 3, SiS530/620, Trident Blade 3D, Nvidia Riva TNT2, Matrox G400

- GIMP 1.1.7
- Apache 1.3.6
- Sendmail 8.9.3

(Az újdonságok bővebb listáját a CD CIKKEK\SUSE62 könyvtárban találják egy textállományban, illetve html formátumban.)

Érdeemes tehát próbára tenni a SuSE-t, akár egy másik, már működő operációs rendszer mellett is. A rendszer telepítése is viszonylag egyszerű, szintén a *Yast* keresztül történik.

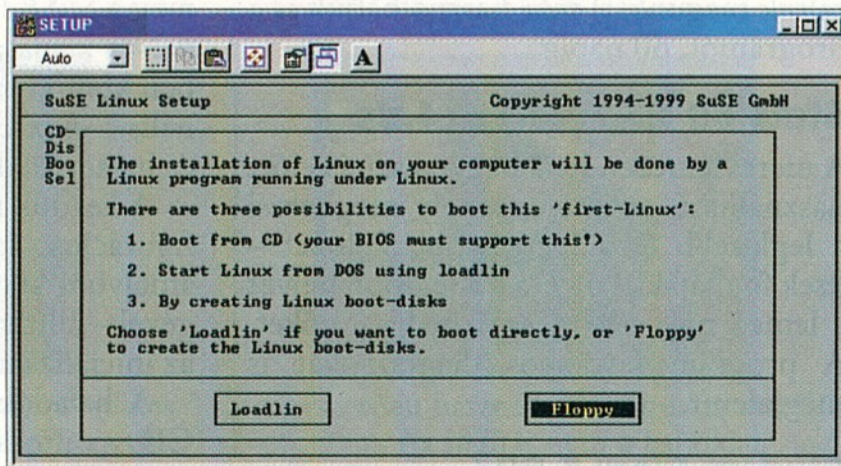
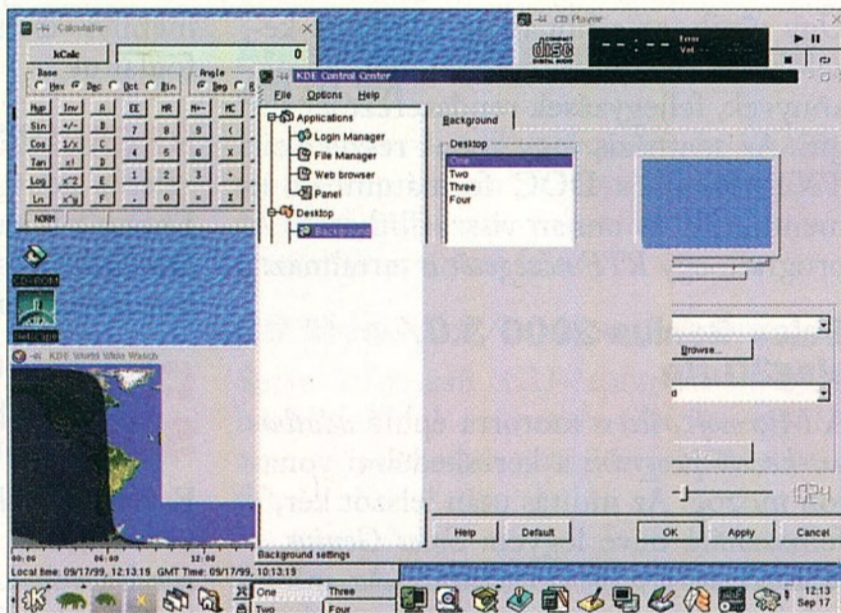
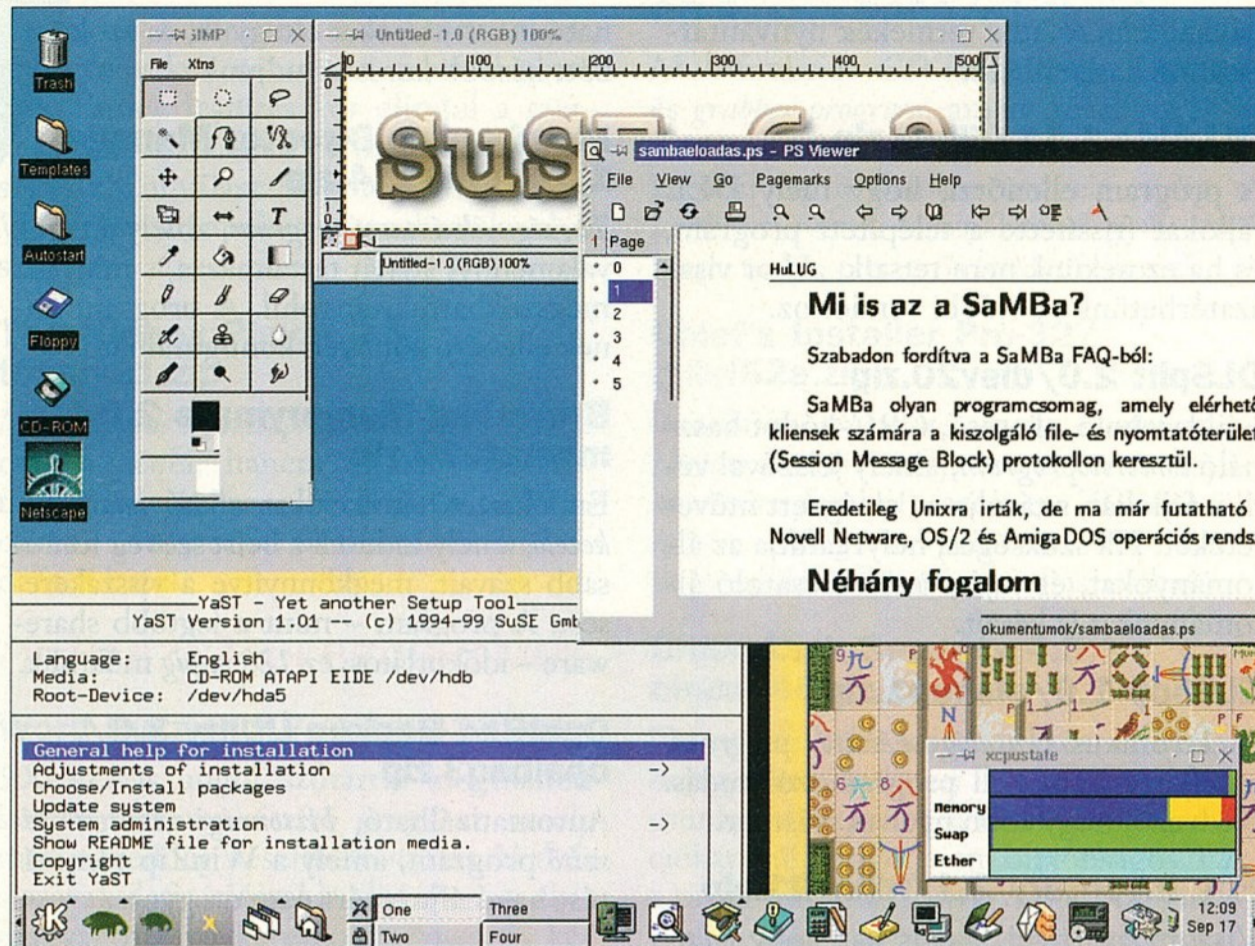
A SuSE 6.2 telepítése

A Linux telepítése előtt ellenőrizzük, hogy van-e elegendő szabad hely a merevlemezben, illetve létezik-e szabad partíció a rendszer számára.

1. lépés

Amennyiben a gépünkben modern BIOS van, közvetlenül a CD-ről is bootolhatjuk a rendszert, és indíthatjuk a telepítést. Ilyenkor, körülbelül három másodperc után, a Linux automatikusan elindul.

Ha nincs lehetőség CD-s bootolásra, készíteni kell egy rendszerlemezt. Az alapértelmezett bootlemez-image az EIDE01 állomány, amelyet a CD \DISKS könyvtárban találunk. Ahhoz, hogy ebből az állományból rendszerlemezt készíthessünk, szükségünk lesz a \DOSUTILS könyvtárban található RAWRITE.EXE programra. De van

egy másik megoldás is. Indítsuk el a CD gyökérkönyvtárban található SETUP.-EXE programot (DOS-os program, de Windows 95/98 ablakban is futtatható). Válasszuk ki a nyelvet, majd a forrásmeghajtót (CD-ROM), végül válasszuk a Floppy lehetőséget, és egy üres 1,44-es lemezt téve a meghajtóba, készítsük el a bootlemezt.

2. lépés

A *Linuxrc* segédprogram elindulása

után több menüponton keresztül állíthatjuk be a telepítés jellemzőit: a nyelvet (magyart is), a képernyő típusát (színes vagy monochrom), illetve a billentyűzet kiosztását.

3. lépés

Ha szükséges, betölthetünk kernel-modulokat, például a SCSI-host adaptert vagy a különböző CD-ROM, PCMCIA és hálózati kártya meghajtókat. Ezt automatikusan vagy manuálisan is elvégezhetjük, bizonyos moduloknál azonban speciális paraméterek megadására is szükség lehet. A magasabb szintű menübe a *Back* gomb választásával juthatunk vissza.

(FIGYELEM! Ha ATAPI CD-ROM-unk van, nincsen szükség különleges meghajtókra, mert ezekkel az (E)IDE merevlemez-meghajtó eleve elboldogul.)

4. lépés

Válasszuk a *Start installation/system*, majd a *Start Installation* menüpontot a *Yast* (Yet another Setup Tool) indításához, forrásként pedig a CD-ROM-ot adjuk meg.

A telepítést a *Yast* „felügyeli”, s a későbbiekben is nyugodtan támaszkodhatunk erre a programra, ha a rendszer konfigurálásáról van szó.

5. lépés

A *Yast* bevezető képernyőjén válasszuk az *Install Linux from scratch* menüpontot.

6. lépés

Most a Linux partíciók létrehozása következik. Ne feledkezzünk el a swap partícióról sem! Az **F3** billentyű lenyomása után választhatjuk ki az adott partí-

ció típusát. A Linux telepítéséhez szükségünk lesz egy *Linux natív* (ahová a rendszer kerül) és egy *Linux swap* partícióra. Az előbbi minimum 600 Mb-ot, utóbbit 64 Mb-ot és 120 Mb-ot közötti méretre szabjuk.

Ha nem tudunk dönteni, rábízhatjuk magunkat a *Yastra*, az *Entire disk* menüpont választásával, de ekkor minden adatot elvesztünk, amit eddig a merevlemezre tároltunk, beleértve az egyéb operációs rendszereket is, ellenben a Linux minden beállítást elvégez helyettünk.

Ha az *Entire disk* lehetőséget választottuk, a következő két lépést kihagyhatjuk.

7. lépés

A következő képernyőn meg kell adnunk a *Mount points*-ot.

A választott partícióra érdemes a „/” *mount point*-ot megadni.

Az **F6** billentyű lenyomásával a kiválasztott partíciót le is formázhatjuk; a *Normal format* használatát javasoljuk.

8. lépés

Válasszuk az **OK** gombot, hogy a *Yast* formázza a Linux partíciót.

9. lépés

Válasszuk a *Load Configuration* menü-

pontot, ha egy előre összeállított csomagot szeretnénk telepíteni (workstation, server system, home etc.).

10. lépés

A *Change/create configuration* menüpontban határozhatjuk meg, hogy mely csomagokra van vagy nincsen szükségünk. Ha például szeretnénk *X Windows rendszert is* (a Linux grafikus felületeinek alapja) telepíteni, az *xsrv* részben tegyünk *X-et* a grafikus kártyánknak megfelelő meghajtó neve elé.

Ha ezzel megvagyunk, az **F10** billentyűvel térhetünk vissza a telepítőmenübe.

11. lépés

A következőkben válasszuk ki a *Start Installation* menüpontot, és menjünk el kávézni, bár adott esetben a Linux csomagok telepítése gyorsabb a Windows 98-nál is.

12. lépés

A másolás végétével voksoljunk a *Finish Up Installation* menüpontra.

13. lépés

Válasszuk ki azt a kernelt, amelyet a rendszerünk alapjául szeretnénk használni. Érdemes a végleges, nem fejlesztői változatot használni.

14. lépés

Arra is kínálkozik lehetőség, hogy létrehozzunk egy speciális bootlemez, s ha a rendszerünk később valamiért nem indulna el, életre tudjuk kelteni.

15. lépés

Ha több operációs rendszert használunk egy gépen, konfigurálhatjuk a Linux bootmanagerét, a *LILO*-t.

16. lépés

Adjuk meg a gépünk nevét, és válasszuk ki az esetleges hálózat típusát. Minthogy a későbbiekben a gépünket rootként, csak a jelszavunk megadásával használhatjuk, ezért ne felejtjük ki ezt lehetőleg.

17. lépés

Konfiguráljuk az egerünket, a modemünket stb. A konfigurációs script a háttérben fut, a különböző üzeneteket a **Alt+9** billentyűkombináció lenyomásával. Nagyon fontos, hogy ne kapcsoljuk ki gépünket a konfigurálás befejezése nélkül!

Aki olvassa Debian Linux sorozatunkat, a SuSE alatt is újrafordíthatja a kernelt a különböző perifériák, például a hangkártya konfigurálása miatt.

Mi az Ön internet címe?

www.szolgáltato.hu/elofizetok/cegneve.html?

vagy

www.sajátnev.hu

Saját nevű szerver a honlapok elhelyezésére: www.sajatev.com vagy .hu, .co.hu, .net, .org stb.

már 1900* Ft-ért szerverrel együtt

Az alap díjcsomag szolgáltatásai:

- cégnév.com, .net, .org, .hu stb. típusú domain név
- teljeskörű regisztrációs ügyintézés
- MAGÁNSZEMÉLYEKNEK IS!**
- ingyenes név karbantartás, korlátlan FTP feltöltés
- az oldalakat bármikor és korlátlan számban módosíthatja
- 20 Megabyte tárfoglalás, korlátlan számú alkönyvtár
- korlátlan számú @cégnév típusú email cím
- 6 POP3 mailbox, 10 továbbítási e-mail cím
- 10 automatikusan válaszoló email cím
- részletes napi statisztika a látogatottságról
- előre telepített vendégkönyv, számláló, kérdőív
- több ezer elégedett ügyfél
- dual processzoros SGI szerverek, Cisco routerek

* a parkoló díjcsomag nettó havi díja

** a .com, .net, .org, .to, .tj, .priv.hu, .co.hu, info.hu, org.hu, priv.hu, sport.hu, tm.hu típusú domain név bejegyzéséhez semmilyen okmányt nem kérünk

További információ: www.interpest.net • telefon: 328-50-80 • email: info@interpest.net

interpest.com

©1996-1999 interpest communications

**Hagyomány és
üzlet:**

Informatika
Telekommunikáció
Prezentációs
technika
Szórakoztató
elektronika
Másolás- és
reprotechnika
Multimédia
Számítástechnikai
szaksajtó és
szakirodalom

COMPFAIR 1999

**COMPFAIR
1999**

**12. Nemzetközi
információtechnikai
szakkiállítás és
szakvásár**

**Budapesti Vásárcsopont
1999. október 12-16.**

**Vásárlási lehetőség:
COMPFAIR Áruház**

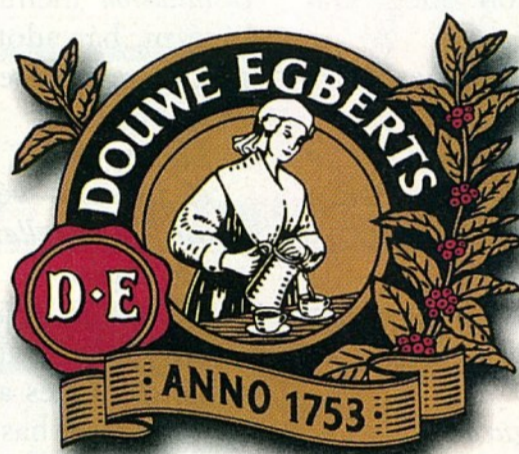
**Előadások,
közönségprogram:
MATÁVNET - Internet Világ
intel.- internet shopping city
Vidéki látogatók részére
50 %-os MÁV kedvezmény**

Rendező:

COMPEXPO Számítástechnikai,
Rendezvényszervező és
Kereskedelmi Kft. 1053 Budapest, Kálvin tér 5.
Telefon: 317-6760, 317-1933
Fax: 317-0436

Computer
PANORÁMA

**A Computer Panoráma
és a
Douwe Egberts**

DOUWE EGBERTS
COFFEE SYSTEMS HUNGARY

**ezúton nyújtja át Önnek
meghívását
egy csésze ízletes kávéra.**

**Fáradjon el hozzánk a Compfair
A pavilon 306-os standjára!**

**Valamennyi
Computer Panorámával érkező
olvasónkat megvendégeljük.**

Tápfelügyelő

APC

Az *American Power Conversion* (APC) bejelentette a *Smart-UPS* szünetmentes tápegységek családjába tartozó legújabb termékét, amelyet kifejezetten többkiszolgálós rendszerekhez, számítógéptermekekhez és adatközpontokhoz terveztek. A 6, 8 és 10 kVA-es változatban is kapható APC *Smart-UPS DP* Microsoft Windows NT, Novell NetWare, Unix és kisgépes környezetben kínál költségkímélő megoldást a központi tápellátás-felügyeletre. A *Smart-UPS DP* PC-csoportok, LAN munkaállomások, értékesítési helyek, valamint különböző telekommunikációs eszközök és elektronikus ellenőrzőrendszerek feszültségvédelmére is kiválóan alkalmas.

Az APC *Smart-UPS DP* jó tulajdonságai között említhető az alacsony üzemeltetési költségek:

Az APC *Smart-UPS DP* megbízhatóan őrökdi a többkiszolgálós rendszerek áramellátása fölött

ség: a berendezést *korrigált bemeneti teljesítményfaktor* jellemzi, ennek köszönhetően 95 %-os hatékonysággal működik. Különleges online inverterének köszönhetően pedig nincs szükség a más eszközök esetében elkerülhetetlen túlméretezésre, s így 25 %-kal több hatásos teljesítményt ad le kW-ban mérve, mint más hasonló termékek, azonos VA mellett.

Az APC *Powerchute plus* tápellátás-felügyeleti szoftver és a *SmartSlot* kiegészítők segítségével az IT adminisztrátorok testre szabhatják *Smart-UPS DP*-jük felügyeletét. A széles körű UPS-felügyeleti megoldások között szerepel az APC *Web/SNMP* menedzsmentkártya is, amely egy beépített webszerver segítségével egyszerűsíti az APC szünetmentes tápegységek felügyeletét és konfigurációját. Emellett a *PowerChute Network Shutdown* funkciója lehetővé teszi a kiszolgálók hálózaton keresztüli megbízható leállítását, elősegítve az adatok épségének megőrzését.

www.apcc.com

Egyet ne felejtünk!

Lotus - Novell

A *Lotus* és a *Novell* bejelentette, hogy a *Notes* és a *Domino* kezeli a *Novell Single Sign-on* címtármegoldását. A *Novell Single Sign-on*nal a felhasználóknak csupán egyetlen alkalommal, egyetlen NDS-jelszóval (*Novell Directory Services*) kell bejelentkezniük a számítógép-hálózatra, és utána hozzáférhetnek az összes vállalati alkalmazáshoz, függetlenül a hálózati platformtól, amelyen ezek az alkalmazások ténylegesen találhatóak. A *Novell Single Sign-on* jelentősen megkönnyíti a végfelhasználók életét, mert nincs szükség többszörös jelszavakra. A jelszavak felügyeletének leegyszerűsítése, illetve a jelszavakkal kapcsolatos felhasználói panaszok csökkentése pénzt is megtakaríthat a cégeknek.

A *Notes R4.6* és *Notes R5* felhasználók mellett a *Lotus Domino R5* szerverek is képesek hitelesíteni a web-böngészős NDS-felhasználókat, hitelesítési protokollként az LDAP-t használva.

www.lotus.com

Új vezető a Microsoft Magyarország élén

Hercegh Tamás személyében szeptember 1-jétől új ügyvezető igazgatója van a *Microsoft Magyarországnak*. Az új első ember 1958-ban született, villamosmérnök végzettségű, angolul, németül és oroszul beszél. 1981-től 1991-ig a *Siemens Telefongyár* vezető fejlesztője volt, majd az *Olivetti Hungary Kft.*-nél dolgozott projektmenedzserként, később pedig marketing és üzletfejlesztési igazgatóként. 1995-től a *Rank Xerox* regionális európai menedzsereként szolgált, 1998-tól a *CAP Gemini Hungary Kft.* ügyvezető igazgatójaként.

Mint ismeretes, az előző ügyvezető igazgatótól, *Reisz Attilától* hónapokkal ezelőtt vált meg a *Microsoft Magyarország*. Szeptember 1-jéig az ügyvezető igazgatói posztot ideiglenesen *Vityi Péter* töltötte be.

www.microsoft.com/hun

Vékony kliensek

HP

A *Hewlett-Packard* új, úgynevezett *vékony kliens* PC-eket jelentett be. Az *Entria* márkanéven bevezetett PC-k nem tartalmaznak merevlemez meghajtókat, memóriájuk és feldolgozási teljesítményük kisebb, mint az asztali PC-ké, áruk pedig *600 dollár* alatt van. Az alkalmazások szerver/vékony kliens környezetben a szervereken futnak, és a felhasználó gépén csak az eredmények jelennek meg.

A három új *Entria* vékony kliens – az *Entria X*, az *Entria L* és az *Entria G* – egymástól némileg eltérő konfiguráció-

ban kapható. A szeptemberben piacra dobott belépőszintű *Entria G* modellek 166 MHz-es *Cyrix Media GXm MMX* chipen alapulnak, és induló áruk 599 dollár. Operációs rendszerük a *Windows CE*.

A 266 MHz-es *Pentium* processzor alapú *Entria L* és *Entria X* modellek október közepén kerülnek forgalomba. Ezek elsősorban böngészőalapú alkalmazásokban használhatók, és felszereltségük is gazdagabb. A gépeken a *Linux* beágyazott mag fut, amely egy helyi böngészőt tartalmaz a *Java* programokhoz való hozzáféréshez.

A *HP* a múlt év elején *NetVectra* néven már bevezetett vékony kliens modelleket. Ezek utódai a mostani *Entria* modellek.

www.hp.com

A *HP Entria PC*-ket a vállalatok költségeinek a csökkentésére tervezték

256 bites grafikus processzor

Nvidia

Az Nvidia Corporation bejelentette a világ első 256 bites grafikus processzorát. A GeForce 256 elnevezésű GPU (Graphics Processing Unit) pontosan egy nagyságrenddel nagyobb geometriai teljesítményre képes, mint jelenlegi versenytársai.

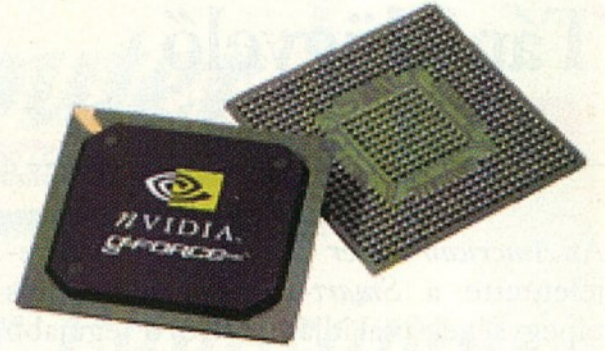
Az Nvidia GeForce 256 az interaktív grafika új, magasabb szintjét képviseli. A szoftverfejlesztők az új chip segítségével immár sokkal látványosabb 3D alkalmazásokat írhatnak.

Az új processzor tervezői számos új megoldást integráltak a chipre, amely nagy szerepet játszhat majd a 3D grafikus iparban. Az új chip többek között

magában foglalja az első integrált geometriaátalakító gépet, az első integrált dinamikus megvilágítás-gépet, az első négypixeles renderelő pipeline-t, valamint a Microsoft DirectX 7.0 és az OpenGL támogatást.

A GeForce 256 GPU közel 23 millió tranzisztort tartalmaz. Komplexitása a Pentium III-énak több mint a kétszerese, lebegőpontos teljesítménye pedig vetekszik egy 256 processzoros Cray T3D szuperszámítógépével.

A chip 128 Mb-ot memóriát képes kezelni, és 1,056 Gb-ot/s sávszélességű AGP 4X interfészt is tartalmaz. A 350

A GeForce 256 grafikus chip nem ismer lehetetlent a renderelésben

MHz-es RAMDAC 2048x1536 képpontos felbontást nyújt, 32 bites színmélység mellett.

Az Nvidia GeForce 256 GPU-t az élvonalbeli kártyagyártók – a Creative Labs, az ELSA, a Guillemot, az Asustek és a Leadtek – már beépítik grafikus kártyáikba.

www.nvidia.com

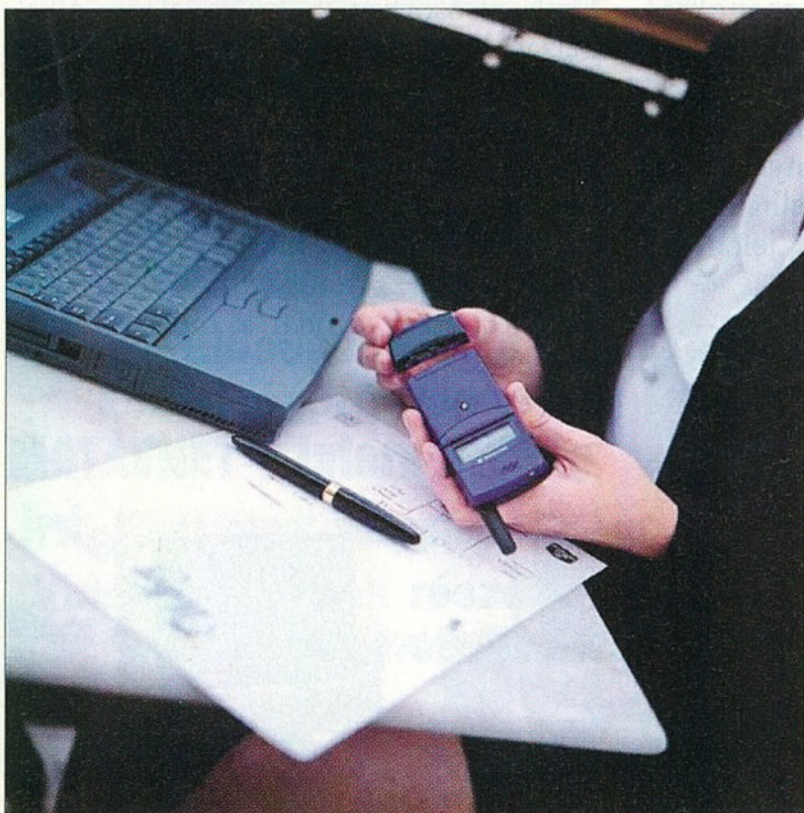
Isten veletek kábelek!

Ericsson

Egy évvel a Bluetooth technológia bejelentése után, az Ericsson hamarosan bemutatja az első, ezzel a technológiával készült eszközeit, amelyek vezeték nélkül, rövidhullámú rádió kommunikálnak egymással.

Ezek a termékek mobiltelefon- és számítógépkiegészítők lesznek. Az egyik ilyen termék a karóra méretű és alakú digitális személyi asszisztens (PDA), amely a felhasználó Bluetooth-kompatibilis számítógépének hatósugarán belül automa-

A Bluetooth technológia segítségével egy notebookkal és egy mobiltelefonnal bárhol, vezeték nélkül hozzáférhetünk az internethez

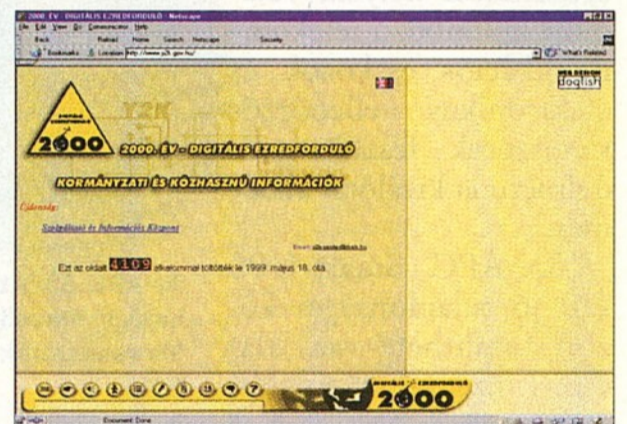
tikusan szinkronizálja adatait a számítógépen futó Microsoft Outlook programmal. A napközben elfogadott találkozási kérések tehát automatikusan megjelennek a számítógépen tárolt határidőnaplóban is.

A Bluetooth technológia azt is lehetővé teszi, hogy egy laptop számítógéppel és mobiltelefonnal bárhol, vezeték nélkül hozzáférhessünk az internethez vagy a vállalati intranethez. Az Ericsson bemutatott egy olyan headsetet is, amely ugyancsak vezeték nélkül összekapcsolható egy Bluetooth-kompatibilis mobiltelefonnal. Sőt, a Bluetooth és egy kompatibilis digitális fényképezőgép segítségével már elektronikus képeslapokat is küldhetünk – azonnal.

A Bluetooth technológia azonban nem csak mozgás közben használható. Nemsokára távirányítóként is használhatjuk a mobiltelefonunkat: szabályozhatjuk vele a fűtést, a légkondicionálót, a riasztót, vagy kinyithatjuk a garázsajtót.

A Bluetooth több mint 650 vállalat támogatását élvezi, és a Bluetooth Fejlesztőkészlet megjelenése további vállalatok számára teszi lehetővé a technológia alkalmazását.

www.ericsson.hu

A kormányzat weboldalán választ kaphatunk a digitális ezredfordulóval kapcsolatos kérdéseinkre

Ezredforduló

Y2K kürtölő

Ahogy közeledik 2000. január 1-je, úgy szaporodnak az ezredfordulóval kapcsolatos problémákra gyógyírt kínáló megoldások is. A legújabb segítség a Kürt Kft. és a Miniszterelnöki Hivatal Y2K projektje.

A Y2K problémáról, illetve az említett programról a www.y2k.gov.hu, és a y2k.kurt.hu weblapokon olvashatunk bővebben. Aki komolyabban érdeklődik, annak egy ingyenes regisztráción is át kell esnie. Ezután bárki hozzáférhet a részletes tudnivalókhoz, folyamatábrákhoz, linkekhez, letölthető szoftverekhez stb. A regisztrált felhasználók telefonos szolgáltatásra is jogosultak. Akinek nincs internetes elérhetősége, vagy nem akarja a netről töltögetni az oldalakat, programokat, 16 800 forintért CD-n is megvásárolhatja mindezt. Ugyancsak fizetség ellenében a Kürt Kft. elvégzi az Y2K-hoz tartozó teszteket és átalakításokat.

y2k.kurt.hu

Fotoszintézis

Hewlett-Packard

1. A HP DeskJet 970 Cxi tintasugaras nyomtató fotorealisztikus képek előállítására is alkalmas
2. A HP PhotoSmart C500 digitális kamera a professzionális igényeket hivatott kielégíteni
3. HP ScanJet 6300C szkennerek közvetlenül PDF vagy html formátumot is képes előállítani

en – már-már fotorealisztikus képek előállítására képesek. Az előbbi professzionális szintű otthoni és irodai nyomtatónak készült, míg az utóbbiakat a digitális kameratulajdonosok használhatják majd. A nyomtatókhoz olyan szerkezet is kapható, amely automatikus kétoldalas nyomtatásra is alkalmassá teszi a printereinket.

Amszterdamban két digitális kamerát is bemutatott: a HP PhotoSmart C200-at és C500-at. A C200-as a kisebbik tudású és olcsóbb masina, míg a C500-ast professzionális alkalmazásokhoz szánták. Mindkét fényképezőgépet USB csatlakozóval szerelték fel. Ha a fényképező-

processzor produkálja az 1 mm²-nyi szilíciumfelületre eső legnagyobb teljesítményt és igényli a legkevesebb villamosenergiát.

Az MPC7400 mikroprocesszor nagyfrekvenciás szuperskalár PowerPC mag köré épül, ciklusonként három utasítást képes elindítani, és hét független végrehajtóegységet tartalmaz. A chipre 32 Kbájtos utasítás- és 32 Kbájtos adatgyorsítótárat integráltak. Az MPC7400 egy külön L2 interfészt is magában foglal, amely a CPU mag sebességével működik. A chip által támogatott MPX buszarchitektúra 64 bites adat- és 32 bites címbuszot tartalmaz. A rendszerbusz sebessége 133 MHz felett van.

A chip előállításához 0,15 mikronos CMOS technológiát használnak, hatrétegű rézvezetékekkel. Ezzel a technológiával 10,5 millió tranzisztort integráltak egy mindössze 83 mm²-es szilíciumlemezre.

A chip jelenleg négy – 350, 400, 450 és 500 MHz-es – sebességváltozatban kapható. A 400 MHz-es processzor hőtermelése tipikusan 5 watt, maximálisan pedig 8 watt.

www.motorola.com

gépeket a HP PhotoSmart P1000-es nyomtatóval kötjük össze a képeket közvetlenül ki lehet nyomtatni (nem szükséges hozzá PC).

A diák és filmnegatívok digitalizálására a HP PhotoSmart S20-as fényképszkenneret javasolják. Ezzel a készülékkel a korábban készült (analóg) fényképeinket varázsolhatjuk jó minőségű digitális felvételekké.

A szkennerek terén a HP ScanJet 6300C sorozat nevét kell majd megtanulnunk. A szkennercsalád tagjai közvetlenül szkennelés után képesek PDF vagy html formátumot előállítani, értenek a vektorizáláshoz, és „röptében” (drag&drop) felismerik a karaktereket (OCR). A szkennercsalád 1200 dpi-vel dolgozik, és USB-s, valamint SCSI kivitelenben is kapható. Használatukat öt nyomógomb segíti.

www.hp.com

Egységes I/O alrendszer

Megszületett az új I/O szabvány. Az Intel és partnerei (Dell, Sun Microsystems) által támogatott Next Generation I/O és az IBM, a HP, valamint a Compaq által favorizált Future I/O alrendszerek egységesítése nyomán végre elkészült a közös specifikáció, amely a két megoldás legjobb tulajdonságait egy új I/O alrendszerben egyesíti.

Az új szabványt System I/O-nak hívják, és jelentős szerepet játszik majd a következő generációs szerverekben. Előnye, hogy kezeli a nagysebességű merevlemezeket és hálózati csatlakozókat.

A System I/O egy különleges megoldást használ, amelyet „kapcsolórácsnak” hívnak. Ez továbbítja az adatokat a CPU, a perifériák és a rendszer többi része között, mégpedig sokkal megbízhatóbban, mint a korábbi PCI busz. A System I/O három sávzélesség-változatban lesz kapható: 1, 4 vagy 12 csatornával a kapcsolóhálózaton keresztül. Az átviteli sávzélesség 0,5, 2 és 6 Gbajt/s lesz.

Az új szabvány az év végén lesz elérhető, az első rendszerek pedig, amelyek a System I/O-t is magukban foglalják, 2001-ben érkeznek.

www.intel.com

Vektorgépek

Motorola

A Motorola részleteket árult el az első G4 mikroprocesszorról, amelyet az Apple a legújabb Macintosh Power rendszereibe épít be. Az MPC7400 PowerPC az AltiVec technológiával egyetlen, réztechnológián alapuló chipen integrálja a hagyományos skalárprocesszort a független vektorfeldolgozó géppel.

A 128 bites vektorgép egy különlegesen nagy teljesítményű végrehajtó egység, amely párhuzamosan dolgozik a PowerPC architektúra végrehajtó egységeivel. Az MPC7400 processzor párhuzamos feldolgozási modellt használ, amelyet SIMD (Single Instruction-Multiple Data = egy utasítás, több adat) technológiának neveznek. A hagyományos CISC és RISC mikroprocesszorok 1-4 utasítást hajtanak végre ciklusonként, míg a Motorola MPC7400 teljesítménye – az AltiVec technológiának köszönhetően – 20 művelet ciklusonként. A Motorola G4

Személyre szabott információ

Elender Online

Mintegy félévnyi előkészítő munkát követően, teljesen új típusú, a magyar internetpiacon eddig nem kínált szolgáltatásokat nyújtó portál-site-tal jelentkezik az *Elender Informatikai Rt.*

Az *Elender Online* (EOL) névre keresztelt hely olyan kiindulópont, amely a weben megszokott szolgáltatásokon kívül alapvetően a gazdasági hírekre koncentrál, célcsoportjának a gazdasági élet szereplőit tekinti. Az EOL elsősorban gazdasági, piaci, tőzsdei, jogi információkat kínál. Az oldal keresőmotorja a Yahoo típusú, korábban *Kincskereső* néven népszerűvé vált rendszer jelentősen továbbfejlesztett változata.

Az Elender szolgáltatásával hírözön helyett személyre szabott információk-

hoz juthatnak a felhasználók, akik azt a hír-csoportot kapják meg, amelyet igényeltek.

A szolgáltatás további újdonsága az a térkép, amely akár megyékre lebontva segít bármilyen úticél legpraktikusabb megközelítésének a kiválasztásában. Indulhatunk bárhol, hazánk legeldugottabb településéről, és tarthatunk bárhová, az útvonal pillanatok alatt kirajzolódik a képernyőn.

Az EOL további különlegessége, hogy az olvasgatás közben komolyzenét is hallgathatunk, hiszen a *Rádió M Classic* programja is bekerült a kínálatba.

A mélyebb ismeretek után érdeklődőket a *Jurix* jogtár és a *DokiNET* segíti.

A várható nagy látogatottságra tekin-

Az Elender Online a gazdasági élet szereplőit célozta meg új portál-site-jával

tettel az Elender a szolgáltatást megbízható *Hewlett-Packard* szerverekre és a *Microsoft Commercial Internet System* szoftverre alapozza. A hálózati eszközök *Cisco* termékek.

www.eol.hu

Helytakarékos PC-k

Patriot Computers

Egy nálunk kevésbé ismert amerikai cég – a *Patriot Computers* – két helytakarékos, Celeron-alapú PC-t jelentett be. A *Barbie* és a *Hot Wheels* fantáziánévű PC-eket mikrotoronyházba építették. A rendkívül kis méret az *Intel Flex ATX* alaplapnak köszönhető. Az alaplap mérete mindössze 190,5 x 228 mm, és az *i810* chipkészletre épül.

Mind a *Barbie*, mind a *Hot Wheels* PC-k induló ára 599 dollár. A két modell formailag alig tér el egymástól, csupán a színükben különböznek.

A *Barbie*-t ezüst színű „ruhába” öltöztették, amelyet rózsaszínnel és piros-

sal kombináltak. Ehhez a modellhez tartozik egy *Barbie* digitális kamera, valamint egy *Barbie* eger. A modell formatervezett miniatűr toronyházat, monitort, billentyűzetet és hangfalakat tartalmaz.

A *Hot Wheels* – a formatervezett miniatűr toronyházon, monitoron, billentyűzetten és hangfalakon kívül – gyors és nagy teljesítményű perifériákat (CD- vagy DVD-meghajtót) is tartalmaz.

Mind a *Barbie*, mind a *Hot Wheels* 333 MHz-es Celeron processzort (128 Kbájt integrált L2 gyorsítótárral), *Intel Flex ATX* alaplapot (4 USB porttal + 1 soros porttal), 32 Mbájt SDRAM memóriát, 3 Gbájtos merevlemez, 56 Kbps-os fax/modemet, 15"-os monitort, 2 külső hangfalat, USB billentyűzetet és egeret foglal magában. A kiegészítő szoftvercsomagban szórakoztató és oktatóprogramok széles választékát találjuk.

A feltűnő külső nagy teljesítményt rejt – potom 599 dollárért (felső kép)
Ez a *Barbie* is kifejezetten „baba” (alsó kép)

COMFORT-NETshare
On-line Szaküzlet

<http://www.comfort.hu/>

Látogasson meg minket az *INVEX BRNO* kiállításon (okt. 4-8.), valamint a *COMPFAIR BUDAPEST* kiállításon (okt. 12-16.)

Vásárlási akciók október végéig:

On-Line Shop Software korlátozás nélküli verzió:
399.000,- Ft + ÁFA

Bővebb információ: Tel.: 216-0050, Fax: 216-0051,

E-mail: comfort@comfort.hu

Számítástechnikai Szaküzlet: 1091 Budapest, Üllői út 109/C.

Kapsch Intézményi Hálózatnak köszönhetően az információ hálózza az irodát

LOWE | GGK

ors és problémamentes információ-
bítás jelentősége napról napra növekszik.
Amire Önnek szüksége van, az egy, a
kommunikációt leegyszerűsítő és tökéletes
átvitelt biztosító műszaki rendszer.

A megoldás neve: Kapsch Intézményi Hálózat.
A készülékek: faxgépek, telefonok, nyomtatók, faxok,
beszéd-üzenetrögzítők mind-mind ehhez
szükséges egyedi igényekre kidolgozott belső kom-
munikációs rendszerhez csatlakoznak.

A beszéd- és adatátvitelen kívül képek, video-
felvételek és multimédia programok továbbít-
hatók simán, gyorsan és pontosan: helyben,
regionálisan és globálisan egyaránt.

A Kapsch Intézményi Hálózatok termékcsalád
a digitális irodai rendszerektől és az ISDN-től
a rádióhálózatokig és adatrendszerekig terjed.
A felhasznált technológiánál természetesen
csak egy lehet fontosabb: az Ön cége számá-
ra kifejlesztett, testreszabott szolgáltatás.

Ha szeretne ennél is többet megtudni a
Kapsch integrált beszéd- és adatátviteli
Intézményi Hálózatokról, már most beszéljen
a Kapsch-sal: Kapsch Telecom Kft.,
1113 Budapest, Bocskai út 77-79, telefon:
(1)-209 2110, fax: (1)-209 2111, vagy keresse
fel internetes honlapunkat: www.kapsch.net.

KAPSCH

the communications company

Erődemonstráció

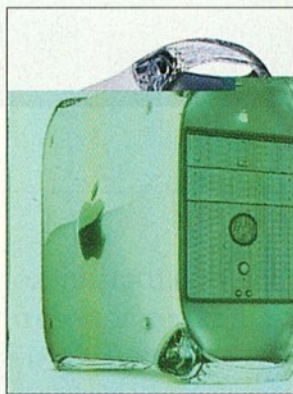
Apple

Az Apple a Seybold konferencián bejelentette a hatalmas érdeklődéssel várt új *Power Macintosh G4* munkaállomás-családot és a 22"-os folyadékkristályos *Cinema Display* megjelenítőt. Új csatornákkal bővült a *QuickTime TV* kínálata is.

A Power Macintosh G4 teljesítménye a szuperszámítógépekével vetekszik: több mint egymilliárd lebegőpontos számítási műveletet képes végrehajtani másodpercenként. A gép lelke az Apple, az IBM és a Motorola által közösen kifejlesztett *PowerPC G4* (7400) chip, amely a Motorola *AltiVec* technológiájára épülő, úgynevezett *Velocity Engine*-t tartalmazza.

A Velocity Engine szolgáltatásait kihasználó szoftverek – mint például az *Adobe Photoshop* legújabb változata – akár kétszer akkora teljesítményt is kínálhatnak, mint egy hasonló órajelű Intel Pentium III processzorral épített személyi számítógépen. Jelenleg már több mint 60 szoftverfejlesztő cég jelentette be, hogy termékeit a G4 processzor új szolgáltatásaihoz hangolja.

A Power Macintosh G4 számítógépek áttetsző, grafitszürke és ezüstszerű készülékházba építve kerülnek forgalomba. A termékcsalád három modelltől áll, amelyek a 400, 450 és 500 MHz órajelű *PowerPC G4* (7400) chipre épülnek. A két nagyobb teljesítményű

A Power Macintosh G4 munkaállomás a formatervezés magasiskolája

Válasz a Pentium III-ra: PowerPC G4 processzor

ATI Rage 128 kártya számára, Ultra ATA/66 felületet az újabb merevlemezek számára, ezenkívül AirPort hálózatokba is illeszthető. A legkisebb órajelű modellel a Power Macintosh G3 munkaállomások alaplapjára épül.

Valamennyi G4 modell 1 Mb-ot tartalmazó háttéroldali másodsztű gyorsítótárat (backside L2-cache), két USB és FireWire (IEEE-1394) kaput, valamint 10-től 27 Gb-ig terjedő kapacitású merevlemez tartalmaz. (További merevlemezek telepítésével a teljes kapacitás 100 Gb-ig növelhető.)

Az új Apple Cinema Display megjelenítő 22"-os látható képmérete megegyezik a névlegesen 24"-os hagyományos monitoréval. Az LCD aktív mátrix technológiára épülő Cinema Display 24 bites színvisszaadásra képes, még 1600x1024 képpont felbontáson is.

Az új megjelenítő kétszer akkora fényerejű, kétszer olyan éles és háromszor olyan kontrasztos képet ad, mint a hagyományos képcsöves monitorok. Digitális adatcsatornán keresztül csatlakozik az új Power Macintosh G4 számítógépekhez, és a felhasználó kényelmét egy kétkapus USB elosztóval is szolgálja. A készülék szín- és formavilága a Power Macintosh G4 modellekhez igazodik. www.apple.hu

A G4 munkaállomás mellé érdemes szert tenni egy 22"-os Cinema Display képernyőre is

modell 1,5 Gb-ot tartalmazó tárat képes kezelni, mégpedig a megnövelt sávszélességű busznak köszönhetően, amely a 100 MHz-es buszórajel jobb kihasználásával 800 Mb-ot/s-os adatcsatornát nyújt a processzor és a tár között.

A két nagyobb teljesítményű modell alaplapja AGP/2x csatlakozást kínál az

Mondja el a véleményét!

Szerkesztőségünk hónapról hónapra azon dolgozik, hogy hasznos és érdekes információkkal lássa el Önöket. A számos téma és megannyi szakterület között bizony nehéz válogatni. Minden egyes lapszámunkban megpróbálunk az Önök érdeklődésére számot tartó témákkal foglalkozni, ám ehhez a segítségüket is kérjük.

CD-ROM mellékletünkön, a KERDOIV könyvtárban egy kérdőívet találnak. Töltsék ezt ki, akár e-mailben, akár postai úton juttassák el szerkesztőségünkbe. Fáradozásukat előre is köszönjük.

2,5 millió pixel

Olympus

Új fejezet kezdődött a digitális fényképezésben: megjelent az *Olympus Camedia C-2500L* tükörreflexes kamerája. A számos korszerű funkció, a 2/3"-os prog-

resszív CCD és a beépített háromszoros optikai zoom jóvoltából a 2,5 millió pixeles „Bridge Camerával” olyan képeket fotózhatunk, amelyeket eddig csak drága profi gépekkel készíthettünk.

A számos manuálisan beállítható opcióval, a külső vakuvezérléssel és a *szuper makro móddal* akár 2 cm-ről is készíthetünk felvételt. A *Camedia C-2500L* 109x79,5x128,2 mm-es méreteivel és 480 grammos tömegével a világon az egyik legkönnyebb optikai zoomos, tükörreflexes digitális fényképezőgép. A speciális TTL kontrasztérzékelő rendszer az AF-segédfényvel tüéles képeket eredményez, bármilyen távolságban.

Az Olympus Camedia C-2500L digitális fényképezőgép a profi kamerákkal is felveszi a versenyt

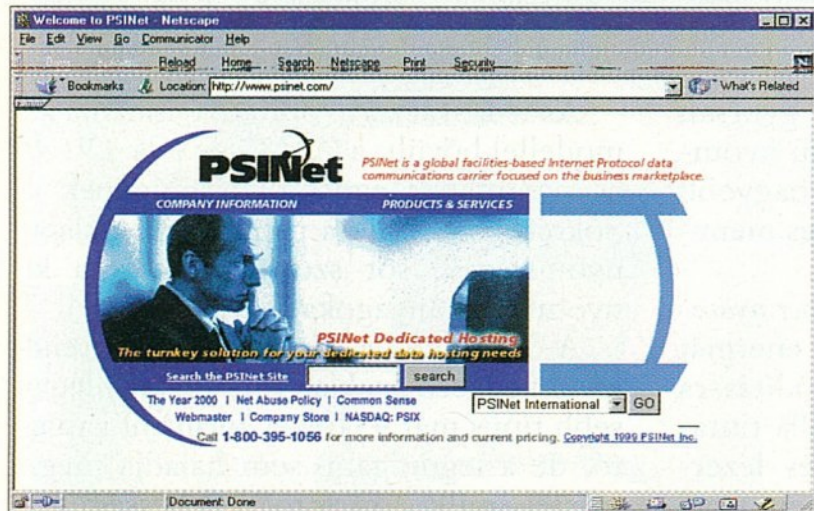

Elkelt szolgáltató

Elender

Szeptember 14-én bejelentették, hogy az amerikai *PSINet Inc.* megvásárolta az *Elender Rt.*-t. A vételár 32 millió dollár (közel 7 milliárd 840 millió forint) volt. Ez volt a PSINet első befektetése Közép-Európában. *Kóka János*, az Elender

Ha a PSINet beváltja ígéretét, gyorsabban internetezhetnek az Elender előfizetői

Rt. eddigi vezérigazgatója a tulajdonosváltás után is pozíciójában marad.

Az Elender Rt. a magyarországi internetes cégek rangsorában mind bevételei, mind a hozzáférések száma alapján az első helyen áll, az előfizetők számát tekintve pedig a második (Matáv 40%, Elender 28%, Datanet 16%). A cégnek Magyarországon összesen 53 behívópontja van, és ezzel lefedi az ország egész területét, ami azt jelenti, hogy az előfizetők az ország bármely pontjáról helyi hívással érhetik el a hálót.

A PSINet jelentős magyarországi fejlesztésbe kezd, amelyek végeredménye a nagyobb sávszélességű internetkapcsolat (155 Mbit/s, ez tízszerese a mai magyarországinak), a minőségi szolgáltatás, valamint a hang, adat és média integrációja lesz. Az új tulajdonos azt nyilatkozta, hogy nem kezd árversenybe Magyarországon, hanem inkább a szolgáltatások színvonalát kívánja emelni.

www.eol.hu

www.psinet.com

Windows buli

Szeptember 10. és 12. között új típusú számítástechnikai konferenciát, kiállítást, vásárt és fesztivált rendeztek *WindowsIS* címmel. A rendezvénynek a *Budapesti Műszaki Egyetem*, valamint az *ELTE* Duna-parti informatikai épületgyűjtése adott otthont, többek között a világkiállításra épült, de még soha nem használt, üveg-kakastaréjos sportcsarnokkal együtt. Ez utóbbi helyszínen zajlott a vásár egy része, és az esti, éjszakai szabadidős programok - koncertek, bulik, diszkó.

A *Microsoft* a *WindowsIS*-on tartotta meg a magyar nyelvű *Office 2000* premierjét, illetve itt rendezte meg az idei második *Microsoft Direct Access FókuszpoNT* konferenciát is.

Mindez azonban nem jelentette azt, hogy a *WindowsIS* *Microsoft*-rendezvény lett volna. Kiemelt támogatóként részt vettek rajta a hardver, az internet, a telekommunikáció és a komplett rendszerek legjelesebb képviselői is.

A pénteki szakmai napot követően, szombaton és vasárnap kétszázhatvannégy vadonatúj számítógép várta a látogatókat, köztük azokat, akik azonnal szerettek volna beleszerezni az *Office* legújabb változata, a magyarul most megjelenő *Office 2000* újdonságaiba. De géphez ültek a weblaptervező verseny résztvevői és az írók is - azon a novellaíró versenyen, amelyen a műveket helyben kellett elkészíteni.

Tendergyőztes

rEVOLUTION Software

Jelenleg már 12 bank használja a *MultiCash* elektronikus utaló és számlalekérdező terminálrendszerét. A *MultiCash* használatának egyik előnye a *gyorsaság*, hiszen az ügyfél a személyes ügyintézés helyett modemen keresztül jelentkezik be a bankba. Ráadásul csak egy programot kell megtanulnia, és bármely bankot is

választja, *egységes szerkezetben látja a számláit*. Az *Erste Bank* már több mint félezer ügyfele használja ezt a rendszert, és ez a szám várhatóan növekedni fog, hiszen a banknak már 51 vidéki és 9 budapesti fiókja van. A *MultiCash* legutóbbi verzióváltása miatt azonban elkerülhetetlenné vált a *rendszer frissítése*. Mivel mind a bank munkatársai, mind az ügyfelek elégedettek voltak a rendszerrel, és hosszabb távon is jól alkalmazhatónak találták, a pénzügyintézet úgy döntött, hogy nem vált át másik rendszerre. Maradt tehát a frissítés, amit minél gyorsabban akartak megvalósítani. Meghívásos pályázaton öt jelentkező ajánlatát tekintették át. Valamennyi szempont figyelembe vételével végül a *rEVOLUTION Software*-t választották.

Az egyik legdöntőbb érv a *gyorsaság* és az *ár* volt, de a referenciák és az együttműködési készség is előkelő helyen szerepeltek a követelmények között. A *rEVOLUTION* a banki rendszerek fejlesztése és telepítése terén már komoly tapasztalatokkal rendelkezik, hiszen 1996 óta végzi a *Raiffeisen Bank* ügyféloldali elektronikus banki rendszereinek telepítését, oktatását és karbantartását.

Az *Erste Bank*nál is elkezdődtek már a munkálatok, nincs elmaradás, és az elvárásoknak megfelelően szeptember végére, október elejére befejeződnek az átállások.

www.revolution.hu

Dinamikus Minolta

A *Minolta Magyarország* idén megkapta „a Minolta legdinamikusabban fejlődő nemzeti leányvállalata” címet. A cégnek a további fejlődésre is jó esélye van, mivel idén nyáron a színes lézernyomtatók piacán erőteljes árcsökkenést hajtott végre.

A *Minolta* nyomtatórészlege Ausztriában és Csehországban már piacvezető, Magyarországon pedig legalább a második helyet szeretné megszerezni 1999-ben.

www.minolta.hu

Network Szaküzlet
Számítástechnika, telekommunikáció, intranet és ISDN hálózatok.

3Com, ALGATEL, RUT, SMC, HUB, kártya, KTI szerelvények, szerszámok.

Akció: UTP falkábel 39.-Ft + ÁFA / doboz

KAPSCH
the communications company **disztribúció**

Kapsch MidiStar A1 ISDN telefonközpont akciós ára: 114.000,- Ft + ÁFA

computERTEX Kft.
Cím: 1065 Budapest, Lázár u. 9.
Tel./Fax: (06-1) 331-2989
e-mail: asac@mail.matav.hu

Tally-ház

Kvint-R

Székházat avatott a Tally nyomtatók forgalmazójaként ismert Kvint-R Kft., s az ebből az alkalomból rendezett sajtótájékoztatón a cég terveibe is beavatták a meghívottakat.

A Delej utcai új székházban több mint 80 m²-es reprezentatív berendezett ügyfélterületet alakítottak ki, amely magában foglalja a recepciót, a bemutatótermet, az ügyfélvárót és a szervizpultot.

A bemutatóteremben elhelyezett 12 nyomtatót akár működés közben is megtekinthetjük.

150 m²-nyi helyet foglal el a szerviztér, 40 m²-t pedig tárgyalónak és oktatóhelyiségnek rendeztek be.

A Tally terveiről Holger Benke, a Tally Németország nemzetközi igazgatója számolt be. A Tally erőteljesen terjeszkedik, nemzetközi hálózatát nemrég bővítette a szingapúri képvisellel.

A Tally továbbra is őrzi az első helyet a sornyomtatók piacán, és a mátrixnyomtatók piacán is az első hely megszerzésére törekszik.

A piaci tendenciákból kitűnik, hogy a 400 karakter/perc feletti sebességű mátrixnyomtatók iránti kereslet tovább nö-

Kvint-R székház: rá sem lehet ismerni a hajdani moziépületre

vekszik, főleg az irodai alkalmazásokban. A 251–399 karakter/perc közötti sebességű nyomtatók kereslete beszűkült, de a Tallynak itt is megvannak a stratégiai termékei.

A legkisebb, 250 karakter/perc közötti sebességű nyomtatók eladási részesedése gyorsan csökken. Bár a Tally ilyen típusú nyomtatókat raktárra nem termel, nagyobb igény esetén legyártja a szükséges mennyiséget.

A jövő kétségkívül a *non-impact nyomtatóké*. A Tally egyre nagyobb energiát fordít ennek a piacnak a meghódítására is. Ezen belül is a professzionális tintasugaras és az irodai célú színes lézernyomtatóknál kívánja megerősíteni piaci pozícióit.

Hamarosan megjelennek a piacon a T2155-ös, illetve a T2170-es mátrixnyomtató mechanikájára épülő tintasugaras nyomtatók, amelyek sebessége 900, illetve 2000 karakter/perc.

Az irodai lézernyomtatók családja két modellel bővült: a T9132-es és a T9140-es nyomtatók egyben másológépek is. Sokrétűen kezelik a papírt, kétoldalasan nyomtatnak, sőt szortírozzák is a kinyomtatott anyagokat.

A Tally színes lézernyomtatói rendkívül kedvező árukkal tűnnek ki: a legkisebb típus már 431 ezer forinttól kapható, de a legdrágább sem haladja meg a másfél millió forintot. Sebességük – egységesen – fekete-fehér üzemmódban 16 lap/perc, színesben 4 lap/perc. Papírkezelésük az A/4 mérettől egészen az A/3 kifutó méretig terjed.

www.tally.com

Olcsó PC-k

IBM

Az IBM szeptember elején új, általános célú PC-sorozatot mutatott be, amelynek kezelése egyszerűbb, fenntartása és karbantartása pedig olcsóbb. Az általános és Small Business sorozatban is kapható IBM PC 300GL új menedzsment eszközök tartalmaz, amelyekkel sok idő és pénz takarítható meg.

Az új asztali menedzsment eszközök az IBM nemrég bejelentett Universal Manageability (UM) Services keretében érhetők el, amely az IBM Universal Management Agentet váltotta fel. IBM PC vásárlása esetén az UM Services ingyenesen letölthető az IBM webhelyéről.

A hagyományos asztali vagy minitorony kivitelben kapható PC 300GL az IBM eddigi legkisebb üzleti PC-je. A sorozat egyéb tervezési újdonságai között megemlíthető a segédeszköz nélkül felnyitható borítólappal, a belső alkatrészek egyszerű karbantartását segítő forgópán-

tok és a külső csúszóajtó, amely takarja a flopi- és a CD-meghajtót, amikor azok nincsenek használatban.

Az Intel új, 810-es chipkészletére és a legújabb, legfeljebb 500 MHz-es Celeron processzorokra épülő PC 300GL-re az IBM előre telepíti a Windows NT 4.0 vagy a Windows 98 operációs rendszert. A standard modellek 8,4, 10,1 vagy 13,5 Gbájt méretű merevlemez és 32 vagy 64 Mbájt (512 Mbájtig bővíthető) SDRAM memóriát tartalmaznak. Emellett a vásárlók sokféle egyéb lehetőség közül választhatnak, például kérhetik a Microsoft új Office 2000 Small Business csomagját, a Lotus SmartSuite csomagot, a modemmegosztásra és internetelésre szolgáló ArtiSoft i.Share szoftvert, a faxkezelésre használható RingCentral szoftvert, az Alert on LAN Ethernet modellt, az 56 Kbps sebességű modemet, a 40-szeres CD-ROM-meghajtót vagy az IBM ScrollPoint II egeret. A kiegészítő lehetőségek között megemlíthető a belső DVD-meghajtó, a CD-ROM-meghajtó, az Iomega ZIP-meghajtó, a token-ring adapter stb.

www.pc.ibm.com

Scala megoldások

A Scala Business Solutions világszerte egyre több vállalatot igyekszik megnyerni az elektronikus kereskedelem ügyének. A cég ügyfelei a Scala Solutions integrálható e-kereskedelmi alkalmazással terjeszthetik ki tevékenységüket a világhálóra.

A Scala.Solutions integrált, valós idejű, elektronikus kereskedelmi szoftvercsomag nemcsak az internet nyilvánvaló előnyeit – az adás-vétel intézését, a szállítási vagy készletezési adatok nyilvántartását stb. – kínálja, hanem az adatokat mindjárt a vállalat központi rendszerébe (Scala Global Series) is eljuttatja.

A Scala.Solutions együttműködik a stockholmi iD2 Technologies internetes adatvédelmi szoftverével is, amely a digitális hitelesítéssel és a digitális aláírással biztonságos hátteret nyújt a tranzakciók lebonyolításához.

www.scala.se

Mind tökéletes.

Disztribútorok:

HRP Hungary Kft.
1133 Bp, Véső u. 5-7.
Tel.: 452-4600

EMJ Hungary Kft.
1145 Bp, Szugló u. 54.
Tel.: 469-6050

Partnerek:

Qwerty Computer Kft.
1111 Bp, Bartók B. út 14.
Tel.: 466-9377

Herta Kft.
1075 Bp, Dohány u. 37.
Tel.: 322-2232

TZteam Kft.
1161 Bp, Rákóczi út 48.
Tel.: 406-4444

Szűv Rt.
1145 Bp, Szugló u. 9-15.
Tel.: 251-6666

Kronos Kft.
1054 Bp, Alkotmány u. 20.
Tel.: 302-8888

OSPnet Kft.
1118 Bp, Serleg u. 3.
Tel.: 209-00-72

Spéci Computer Kft.
1148 Bp, Bánki Donát u. 62.
Tel.: 220-0590

CompArt Kft.
1149 Bp, Ajtósi Dürer sor 11.
Tel.: 344-0160

Professzionál Kft.
1091 Bp, Üllői út 101.
Tel.: 216-5300

Rufusz Kft.
1117 Bp, Bogdánffy u. 3.
Tel.: 209-4743

Trade Hardsoft Kft.
1132 Bp, Victor Hugo 18-22.
Tel.: 349-0121

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár, Mártírok
útja 9. Tel.: 22/315-414

Eurocat Kft.
6728 Szeged, Napos u. 7.
Tel.: 62/488-455

Castan Bt.
5900 Orosháza, Tas u. 15.
Tel.: 68/411-952

C Mark Kft.
6723 Szeged, Sándor u. 1.
Tel.: 62/494-044

Netex Kft.
3530 Miskolc, Corvin út 4.
Tel.: 46/411-094

Média Markt
1191 Bp, Üllői út 201-231.,
Tel.: 347-1650

Office Depot
1152 Bp, Szentmihályi út 131.
Tel.: 414-2367

Cora áruházak
(Törökbálint, Budakalász, Fót)

Mind tökéletes. Akár az otthoni, akár a professzionális felhasználó biztos lehet: ha Samsung monitort választott, kategóriájának egyik legjobbját tudhatja magáénak.

SyncMaster 700p+

A legismertebb Samsung monitor.

Az összes teszten első helyen végzett, pedig a szakértők elvárásainak nem könnyű megfelelni. Mi

tehet egy monitort ilyen sikeressé? „Megnyerő külső tökéletes technológiával ötvözve” – nyilatkozzák a tesztelők. Borotvafeles kép, kiváló kontraszt,

minden felbontás mellett villódzásmentes megjelenítés. A professzionális tervező rendszerek felhasználóinak is stabil munkaeszközt biztosítanak a kiemelkedő paraméterek.

Az 1600 x 1200 pixeles felbontás, a 160Hz maximális képfrissítés és a 0,26mm képpont-távolság nem mindennapi harmóniát varázsol a képernyőre.

Tökéletes.

monitorok

Pozitív BSA kampány

Szeptember 8-án sajtótájékoztatót tartott a *BSA Magyarország* (Business Software Alliance). A sokakban rossz érzést kiváltó bilincses és börtönös BSA plakátok után újból pozitív kampányt hirdettek meg a legális szoftverhasználat fellendítése érdekében. Erre a kampányra 1999. október 1-jéig jelentkezhetnek a vállalatok és intézmények.

A kampányban résztvevő cégektől elvárják a licencgazdálkodást. Arra kérik őket, hogy készítsenek szoftverleltárt (helyzetfelmérés), kezdjék el a legalizálást, valamint gondoskodjanak a hosszú távú licencmenedzsmentről. A BSA szerint a licencgazdálkodás nem igényel emberi erőforrást, és hamar megtérül.

A sajtótájékoztatót az is bejelentették, hogy a BSA átvizsgálta a *Miniszterelnöki Hivatal* valamennyi PC-jét, és összeállította a szoftverleltárt a fellelhető szoftverekről, licencekről és számlákról. Hasonló fejleményekről számoltak be a *TVK Rt.* és az *AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Kft.* képviselői is.

A sajtótájékoztatót hallhattunk a szerzői és szomszédos jogok megsértésével kapcsolatos büntető- és polgári ügyekről is. Szó esett arról is, hogy a jövőben várhatóan bevezetik az alsó elkövetési határértéket is (a tervek szerint 5 ezer forintot).

www.bsa.hu

Piacon az új Kisvállalati Csomag 5

Novell

A *Novell Magyarország* megkezdte a növekvő kis cégeknek szánt *Novell Kisvállalati Csomag 5* forgalmazását. A csomag egyszerű módszert kínál az internethez való csatlakozásra – és ezáltal a szélesebb közönség elérésére –, valamint a különféle internetes erőforrások kihasználására.

A *NetWare 5*, a *GroupWise 5.5* és a *BorderManager 3.5* szolgáltatásait kombináló csomag sok más hasznos eszközt is magában foglal. Tartalmazza például a *Greenwich Mean Time Check 2000 v. 3.11* ötfelhasználós változatát, amely az ezredforduló-váltással kapcsolatos problémák leküzdésében segít.

A *Novell Internet Connection Expert* az internethez való kapcsolódás kezdeti lépéseiben vezet végig a felhasználót.

A *Netscape Enterprise Server for NetWare* egy nyílt szabványokra épülő, nagyteljesítményű web- és alkalmazás-szerver.

A *Ragula FatPipe Internet* nem más, mint a *FatPipe Internet* kétmodemes változata, amely egynél több modemen képes egyidejűleg letölteni a weblapokat.

A *Novell Easy Administration Tool* (NEAT) továbbfejlesztett változata számos felügyeleti feladatot egyszerűsít, beleértve a hálózat kezdeti beállításait, valamint a felhasználók, nyomtatók és csoportok felvételét.

A Kisvállalati Csomag 5 részeként a Novell a vezető adatbázis-, fax-, antivírus- és webszoftvergyártók integrált alkalmazásainak a teljes skáláját kínálja. Ezek között van az *Oracle8* adat-szerver ötfelhasználós változata, a *Tobit FaxWare 5.11* faxeszerver-megoldás, a *Network Associates NetShield* és *VirusScan* vírusellenőrző programja, a *NetObjects Fusion* webszerkesztő eszköz és a *Netscape Communicator*.

www.novell.com

Mobil újdonságok

Compaq

A *Compaq Magyarország* képviselői szeptember elején bemutatták a vállalat új mobil termékeit és gépcsaládjait. A Compaq és a Digital egyesülése után várható volt, hogy a létrejött új vállalat nem csupán fejleszti, hanem ésszerűsíti is mobilpiaci termékstratégiáját. Ennek jegyében egységesítették a mobil gépeket bővítő dokkoló- és port replikátor állomásokat.

A bemutatott készülékek egyik legfőbb műszaki újdonsága a *Geyserville* technológia. Ennek lényege, hogy a mobil készülékek hálózati árammal működtetve 600 MHz-en (a későbbi modellek még ennél is gyorsabban) dolgoznak, a folyamatos áramellátás megszűntével azonban nem csupán átkapcsolnak beépített akkumulátorukra, hanem a processzorfrequenciát is visszafékezik az akkumulátorkímélő 500 MHz-re.

A másik újdonság a *Mini-PCI*, amelynek fejlesztésébe és forgalmazásába olyan külső cégek is bekapcsolódtak, mint a 3Com, az AMP, a Dell, a HP, az IBM, a Micron, a Sony és a Toshiba.

Notebookvonalon a Compaq az *Armada* családot viszi tovább, melynek *M* jelű modelljeit (*M300* és *M700*) a mo-

bilitás szem előtt tartásával alakították ki, míg a *E* sorozat a felső kategóriát képviseli. Az *E700* például *Geyserville* technológiát alkalmazó 5/600 MHz-es PIII processzorra épül, az induló memória 128 Mb-ot (maximálisan 320), és a meglévő 14 vagy 25 Gb-ot merevlemez mellé CD-t, DVD-t, flopit vagy két további merevlemez lehet beépíteni.

Az alsó árkatóriák sem maradnak üresen, itt az *Armada 1700* (*E500*-ra átkeresztelve) és az *A 1500* (új nevén *V300*) várja a vásárlókat.

A Compaq új kézisámítógépeket is bemutatott, közöttük az *Aero 8000* nevű *Handheld Prót*, amelyben nincs mozgó alkatrész, és feltöltött akkumulátorával folyamatosan 13 órát (!) működhet. Ennél azonban sokkal nagyobb újdonság az új, kisméretű *Compaq projektor*, amelynek jelenlegi 4000 dolláros ára valószínűleg egy éven belül a felére csökkenhet. A készüléket videóbemenettel is ellátták, azaz videóra felvett filmek vagy tévéadás kivetítésére is alkalmas 25-150 főt befogadó termekben. Ehhez természetesen a fényereje is megvan.

www.compaq.hu

A YAMAHA DISZTRIBÚTOR

☎: 266-1717 Fax: 266-1292

E-mail: storage@mail.matav.hu

Háromnormás telefon

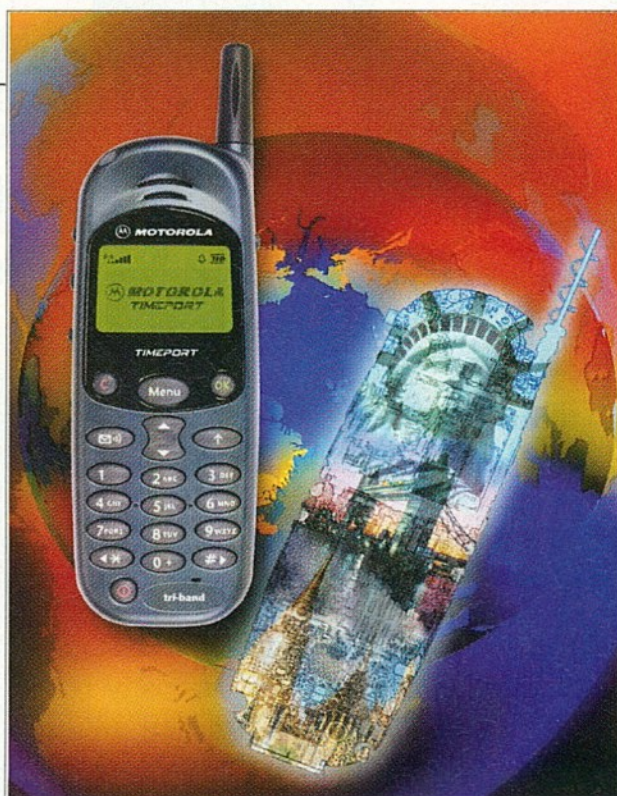
Motorola

A *Motorola* „háromnormás világtelefonnal” rukkolt ki, amely mindhárom GSM frekvencián (900, 1800 és 1900 MHz-en) működik. A *TimePort L7089* GSM telefon két színben lesz kapható októbertől: klasszikus feketében és tengerkékekben. A készülék az IrDA technológia segítségével számítógéphez is csatlakoztatható, így vezeték nélkül küldhetünk adatot, illetve faxot.

Az L7089 telefonban a hangfelismerés is helyet kapott, amelynek segítségével a felhasználó előre beprogramozott szóbeli utasításokkal tárcsázhatja a noteszámban szereplő számokat, vagy vezérelhet bizonyos menüelemeket.

A készülék további különlegessége a szabályozható kontrasztú, könnyen olvasható, nagyméretű *Optimax* kijelző és a *VibraCall* diszkrét figyelmeztető hangjelzés. További funkciója a *VoiceNotes* háromperces digitális hangrögzítés.

A szabványos akkumulátor 40–150 óra

A *Motorola* háromnormás telefonjával körbejárhatjuk a világot

készenléti időt, illetve 120–210 percnyi beszélgetést biztosít.

www.motorola.hu

Partnerkonferencia

Crown-Tech

Nyolcadszor rendezte meg partnerkonferenciáját a *Crown-Tech*. A rendezők még az őszi szezon előtt tájékoztatni akarták viszonteladóikat az új termékekről, tendenciákról a hálózatok területén. A termékeket közvetlenül a külföldi gyártók képviselői mutatták be a közönségnek.

A *Crown-Tech* idén új kereskedelmi struktúrát alakított ki, amellyel még közelebb szeretnének kerülni a vevőikhez. Ennek jegyében a cég a budapesti központ mellett négy új irodát nyitott vidéken.

Tovább nőtt a saját fejlesztésű *LaserBit* optikai adatátviteli rendszer exportforgalma. Európán kívül több kontinensre szállítanak belőle, és OEM-ben is adnak el készülékeket egy ismert külföldi vállalatnak.

A *Crown-Tech* egyik legfontosabb partnere a *D-Link*, amelynek európai központját nemrég tették át Angliából Németországba. A *D-Link* hálózati eszközöiről ismert, most azonban egy teljesen új területen, az *USB* (Universal Serial Bus) megoldások területén lépett fel csaknem teljes termékskálával.

A *D-Link* 12 olyan, azonnal szállítható plug and play termékeket kínál, amelyek

az *USB* perifériák bekötését segítik. Az elosztók összefűzésével akár 127 perifériás kiépítés is elérhető. Az *USB* eszközök között a *D-Link* kínálatában megtalálhatók természetesen az *Ethernet* hálózati kártyák, valamint a hagyományos csatlakozóról *USB*-re konvertáló kábelek is.

A *D-Link* közeljövőben megjelenő termékei a high-end vonalat célozzák meg. A stackelhető gigaswitchek kategóriájában több új készülék is piacra kerül. A 22 Gbps-os rendkívüli hátlapsebességű (backplane speed) termékcsaládot redundáns tápegységgel látták el, és moduljai működés közben cserélhetők. Ezek 128 Fast *Ethernet*, 96 optikai vagy 16 Gigabit port, illetve vegyes kiépítések kezelésére alkalmasak.

Újdonságokról számolt be az *Nbase-Xyplex* képviselője is. A *Xyplex* beolvasztása után máris sikerült piacra dobni az első közös termékeket, amelyek nagy előnye, hogy a modularitásuknál fogva lehetővé teszik a termékskála egységesítését.

Az újonnan bejelentett *NH-2064* jelű készülék a switching technológia új generációját képviseli, s a legmodernebb hálózati architektúrák kialakítására képes. A robusztus, nagy teljesítményű, moduláris

Jakynet Verseny

A székesfehérvári *Jáky József Műszaki Szakközépiskola* meghirdette a *Jakynet Verseny* című műveltségi vetélkedőt, az 5.-13. évfolyamra járó nappali tagozatos általános és középiskolások számára.

A vetélkedő hat fordulóból és a helyszíni döntőből áll. Minden forduló megoldásait e-mailben lehet beküldeni a hónap végéig.

A helyszíni döntőt 2000 márciusában tartják Székesfehérváron, a legjobb négy csapat részvételével. A versenyben ötfős csapatok vehetnek részt. Nevezni a megoldás beküldésével lehet.

Minden beküldött megoldás tartalmazza a csapat irányítójának e-mail címét, valamint mind az öt csapattag nevét, osztályát és iskoláját, és persze a minél több kérdésre adott helyes választ. A megoldásként küldött e-mail nem lehet 2 Kb-ot hosszabb, és csak szöveget tartalmazhat!

A versenybe bármikor be lehet kapcsolódni, hiszen fordulónként is vannak díjak, de a helyszíni döntőben a legjobb összpontszámot elért négy csapat vesz részt.

A fődíj egy Pannon Praktikum Pro kártya és egy telefon, 50 ezer forint értékben, a nyertes csapat minden tagjának.

A további díjak között Elender internet-előfizetések, Corel szoftverek, Szoborpark-belépők, Index.hu ajándékok, Tétova Teve Klub kegytárgyak szerepelnek.

A legjobb iskola az OA-SODAT 32 védelmi rendszert kapja jutalmul, és minden forduló legjobb csapatának egy Zenebona CD-csomag dukál.

www.jaky.sulinet.hu/verseny.html

switch 8 nagy sebességű modult fogad be. A másik termék az *NH-2025-10* jelű workgroup switch, amelyet a cég tervezéskor ár/teljesítmény szempontok szerint pozicionált. A 24 darab 10/100-as portot tartalmazó készülékbe Single és Dual Gigabit modul, valamint optikai uplink is beépíthető.

Az *Nbase* élenjáró kutatásokat folytat az optikai adatátvitelben. Ennek köszönhető, hogy 100 km-nél is nagyobb távolságon képes direkt optikai összeköttetést létrehozni.

www.crown-tech.hu

(Nap)sugárterápia

Sun

Vadonatúj szoftvertechnológiát mutatott be a *Sun Microsystems*. A *Hot Desk* elnevezésű technológiával a telefonhálózathoz hasonló számítástechnikai modell alakítható ki, ahol a felhasználók teljesen el vannak zárva a technikai részletektől (például a felügyeletől, a hívásirányítástól stb.) és csupán egy egyszerű, olcsó, folyamatosan bekapcsolt eszközzel kell törődniük.

A *Hot Desk* technológiát kihasználó új, könyvméretű *Sun Ray 1* nevű eszköz is egyszerűen használható, ráadásul megfizethető árú, megbízható, és bekapcsolás után azonnal működőképes – akár csak egy telefon. A készülék használatakor nem kell megváltoztatni a meglévő alkalmazásokat, nem kell frissíteni azokat, és – ellentétben a hagyományos PC-kkel – a felhasználók nincsenek helyhez (például az íróasztalhoz) kötve.

A *Hot Desk* technológia alkalmazásával a felhasználók az alkalmazásokat – köztük a régi nagygépeket, és a Windows NT-seket is – átirányíthatják akár hová, ahová csak mennek a munkacsoporton belül, és azonnal hozzájuk férhetnek egy intelligens kártya segítségével.

A PC-ktől és a windowsos terminá-

A Sun Ray 1 elfeledteti a felhasználóval a hálózat bonyolultságát

loktól eltérően a Sun Ray eszköz nem futtat semmilyen alkalmazás- vagy rendszerkódot helyben, így nincsen szükség sem konfigurálásra, sem asztali felügyeletre. S míg a mai vékony kliensek esetében úgy oldják meg a „zérus felügyeletet”, hogy a többféle klienskörnyezetet távolról felügyelik, addig a Sun Ray egyáltalán nem igényel asztali felügyeletet.

A Sun Ray a felhasználónak gazdag, multimédiás környezetet, s mellé azonnali hozzáférést és mobilitást kínál. Az eszköz nagy teljesítményű – a Solaris operációs rendszert és a Sun Ray vállalati kiszolgálószoftvert futtató – szerverhez csatlakozik.

Tárparádé

Imation

Jelentős mértékben – mintegy 52 százalékkal – növekedett az *Imation* második negyedévi forgalma, éves szinten pedig 38 százalék volt a növekedés. A cég nem-

rég együttműködési szerződést kötött a *Quantum*mal a *SuperDLT* (SDLT) szalagformátum kifejlesztésére, és bejelentette, hogy új üzemet nyit a CD-RW és a DVD termékek gyártására.

A nagy kapacitású *STK 9840*-es félcolos szalagkazetták tömeggyártását is mostanában kezdte el az *Imation*. Az előrejelzések szerint 2000-re ez a termék fogja kiszolgálni a számítógépközpontok negyedét.

Az *Imation* bejelentette még, hogy csatlakozik az *LTO* szövetséghez, amelynek a célja adatmentő technológiák kifejlesztése a hálózatos piacra. A szövetség tagjai közé tartozik az *IBM*, a *Hewlett-Packard* és a *Seagate* is.

Együttműködés bontakozott ki az *Imation* és a *Lucent Technologies* között is: az *Imation* együttműködik a *Bell Labs* kutatóival a holografikus lemez megalkotásában. Az első eredmények biztatóak: az első generációs meghajtók 125 Gb-ot (!) adatot képesek majd tárolni egy 5,25"-os lemezen. Egy lemez kapacitása megegyezik 27 DVD kapacitásával, sebessége pedig annak 25-szöröse.

www.imation.com

Elkelt a Walton

Az *Ingram Macrotron*, az *Ingram Micro* német leányvállalata (és Németország legnagyobb disztribútor cége) szeptemberben 35-ről 100 százalékra növelte érdekeltségét a *Walton Networking Kft.*-ben, azaz megvette a magyar céget. A disztribúcióban „utazó” *Walton* 1991-ban alapította az *Albacomp Rt.* és a *Compu-Shack GmbH*, amely az *Ingram Macrotron* 100 százalékos tulajdonában van. A felvásárlást követően a *Walton* jelentősen kiszélesíti a termékportfolióját, amivel alighanem partnerei is jól járnak.

A *Walton Kft.* alapítása óta jelentősen növelte üzleti forgalmát, amely tavaly elérte a 4 milliárd forintot. A cég partnerei között olyan nevek sorakoznak, mint a *Cisco*, a *Computer Associates*, a *D-Link*, a *Hewlett-Packard*, az *IBM/Lotus*, a *Microsoft*, a *Novell*, az *SCO*, a *Symantec* és a *Xircom*.

Az *Ingram Micro* a *Walton* megvásárlásával jelentős lépést tett a közép- és kelet-európai terjeszkedés felé. Hatalmas termék- és szolgáltatás-kínálatára támaszkodva az *Ingram Micro* most megkísérli létrehozni Magyarországon is a valódi „multi-vendor” és „one-stop-shopping” disztribúciót.

www.walton.hu

MÁV – Autodesk üzlet

Nagyvásárlói szerződést kötött a *MÁV Rt.* az *Autodesk GmbH*-vel. A megállapodás értelmében a *MÁV* és saját alapítású vállalatai jelentős – a legkedvezőbb esetben 34 százalékos – kedvezményrel vásárolhatják meg az *Autodesk* termékeit.

A *MÁV* régóta használ *Autodesk* szoftvereket, jelenleg közel 100 élő licence van. A most aláírt szerződés előnye, hogy a *MÁV* előre ütemezheti beszerzési igényeit, a szoftvereket folyamatosan állíthatja üzembe, és már az első vásárlás feljogosítja a teljes értékű kedvezmény igénybe vételére.

Az *Autodesk* vállalta, hogy folyamatosan tájékoztatja a vasúttársaságot a megjelenő új termékekről, verziófrissítésekről, továbbá tesztpéldányokat bocsát a *MÁV* rendelkezésére.

Projector 36 ezerért*?

NetProjector®
Standard v1.1

Ha már van hálózata,
miért ne vetítene vele?

Letölthető demó:
<http://www.blumsoft.com>

Tel.: 06-20-98-16-668,
E-mail: info@blumsoft.com

*ÁFA nélkül, oktatási intézményeknek

COMPAQ

TFT5000

Hogyan
köszöntsük az új
évezred hajnalát?

Például így: üdvözölje barátait szerte a világban szilveszterkor az interneten keresztül, Compaq számítógépével ugyanis nem lesz gondja. Az új Deskpro sorozat tagjai nem véletlenül a legnépszerűbb PC-k ma Magyarországon, hiszen gépeink a legmodernebb technológiai fejlesztéseket tartalmazzák, könnyen upgradelhetők és áruk is meglepően kedvező. Az Ön Compaq számítógépe így hosszú-hosszú éveken át értékálló marad és megbízhatóan ellátja feladatát. Ma is, holnap is, 2000 után is. További információ a www.compaq.hu címen vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Például így: üdvözölje barátait szerte a világban szilveszterkor az interneten keresztül, Compaq számítógépével ugyanis nem lesz gondja. Az új Deskpro sorozat tagjai nem véletlenül a legnépszerűbb PC-k

Deskpro EP

Intel® Pentium® III processzor 500 MHz (100 MHz memóriabusz); Intel® 810e chipset; tornyozható ház; 64 MB SDRAM; 6.4 GB SMART Ultra ATA merevlemez (5400 RPM); integrált Intel® 3D grafikus kártya; 4 MB Video Cache (dinamikus memóriakezeléssel); 1.44 MB floppy meghajtó; beépített AC '97 hangkártya (Compaq PremierSound™); 6 kártyahely, 5 bővítőhely; választható magyar nyelvű operációs rendszer: Windows 95/98, Windows NT 4.0; 3 év garancia a Compaq garanciális feltételei szerint; megvásárolható CarePac garancia-kibővítés

COMPAQ

Alighanem a *kisvállalkozások a munkaerő fluktuáció legnagyobb kárvallottjai*, ezeket a cégeket ugyanis nem kevesen eleve ugródeszkának tekintik egy-egy zsírosabb állás felé, másfelől az is kétségtelen, hogy a piac perifériáján küzdő törpecégek jóval szerényebb perspektívákat kínálhatnak a munkatársaiknak, mint mondjuk a multinacionális óriások.

Ha pedig szedi a kolléga a sátorfáját, jobbára magával viszi a kuncaftkört, és persze mindazt a tudást is, aminek elsajátíttatása temérdek energiájába került a cég hűségesebb tagjainak.

Az ügyvezető feje meg főhet, hogy miként oldja meg a többnyire kulcspozícióból (és egy kisvállalkozásnál melyik ne lenne az?) távozó munkatárs pótlását, e

ső ötbe az egyetlen tisztán magyar tulajdonú *Dr. Telkes József Kft. mindenképpen beletartozik*. A magyar tulajdon előnye egyebek közt az lehet, hogy a cég csak azt a munkát vállalja el, amelyben a leghatékonyabb, s amelynek az eredményét a legrövidebb időn belül tudja a megbízója számára nyújtani. Feltehetőleg ez az oka a jelöltek magas, 96-97 százalékos beválási arányának, azaz a cég által vállalt – háromtól tizenkét hónapig terjedő – „garanciális idő” alatt az általuk közvetített évi 100-120 jelöltnek mindössze 3-4 százaléka válik meg az új munkahelyétől.

A Dr. Telkes József Kft. vezető kiválasztási tanácsai azonban olvasóink számára alighanem azért érdekesek, mert noha a külfölddel ellentétben Magyarországon a túl kis piac miatt egyetlen fejedelmé

ményprofil, s a tanácsadó is könnyebb helyzetben van.

Legalább ennyiszor fordul viszont elő, hogy *valamelyik munkatársunk eltávozik a cégtől*, „elcsábul”. Ilyenkor a legfontosabb, hogy ne mulasszuk el alaposan elemezni a felmondás okait.

Ebből a helyzetből egyébként pozitívan keveredhet ki a vállalkozásunk, ha felmérjük a távozó munkatárs gyengéit, és az utódjától már többet várunk el, mint tőle.

Kifejezetten ez a „minőségi csere” a cél a harmadik tipikus esetben, amikor *mi vagyunk elégedetlenek az egyik kollégánkkal*. Az illetőtől persze mindaddig nem célszerű megválni, amíg meg nem találtuk az utódját. A keresés ilyenkor – mivel értelem szerűen nagy diszkréciót

MUNKAERŐ-TOBORZÁS A KISVÁLLALKOZÁSOKBAN (1.)

Kispuskás fejedelmé

A munkaviszony olyan, akár a házasság, a különbség csak anyyi, hogy az előbbi néha jól is elsülhet. Hogy ez valóban így legyen, a személyzeti osztályon kimondott boldogító igen előtt nem árt az alapos ismerkedés. Ám mivel a kisvállalkozásoknak nemigen telik profi közvetítőre, számukra most összefoglaljuk a szakember legfontosabb munkaerő-toborzási tanácsait.

téren ugyanis kevés a tapasztalata, tengernyi egyéb dolga lenne, az új munkaerő éves jövedelmének 30-40 százalékáért dolgozó fejedelmé cégek szolgáltatásaira pedig egyszerűen nem telik a büdzséből.

Kétrészes cikksorozatunkkal az ilyesfajta gondokkal küzdő vezetők segítségére próbálunk lenni: e havi számunkban a *legrégibb hazai s egyben legnagyobb tisztán magyar tulajdonú vezetési tanácsadó cég első emberének munkaerő toborzási és kiválasztási tippjeit fogtuk csokorba*, következő számunkban pedig a külső segítség – kisvállalkozások számára is megfizethető – módjáról esik majd szó.

Természetes kiválasztódás

Ma Magyarországon *több mint négyszáz vállalkozás írta a cégére a vezetői tanácsadást és -kiválasztást*, közülük azonban jó, ha kétszázán aktívak is ezen a téren, s legfeljebb húszan számítanak komolyabb vállalkozásnak a szakmában. Nehéz e cégek teljesítményét összemérni, ám az el-

sem szakosodott kizárólag csak egy szakmára, talán *az ő ügyfélkörükben tekintélyes – mintegy harminc százalékot kitevő – az információtechnológiai cégek hányada*.

A csábítás trükkje

Hogy egy cég mikor szembesül a vezető kiválasztás gondjaival? *Válóczy Péter* erre négy jellemző esetet sorol fel.

A legszerencsésebb, amikor *növekedik a vállalkozásunk*, új munkahelyet teremtünk, s egy korábban nem létezett pozícióba kell szakembert találnunk. Ilyenkor szabadabban alakítható a követel-

követel – nehezen oldható meg fejedelmé cég bevonása nélkül.

Végül természetesen *leépítéssel és fejlesztéssel együtt járó átszervezésre* is sor kerülhet, amihez ugyancsak elkelhet egy tanácsadó cég segítsége.

A munkaerő kiválasztás első feladata a *betöltendő munkakör alapos elemzése*, s annak pontos körvonalazása, hogy milyen típusú munkára, milyen embert keresünk. A szakember szerint a megbízóikkal folytatott első beszélgetésen sokszor kiderül, hogy a követelményeiknek megfelelő munkatársat elvileg sem lehet találni. Többnyire mert *rossz a cégnél a feladatkiosztás*: például nem is egy, hanem két emberre lenne szükségük az adott munkakör betöltéséhez.

Az írásunkban szereplő tanácsadó cégnél a követelményprofil három szintjét különböztetik meg. Az elsőbe a *képzés feltételek* tartoznak: az iskolai végzettség, a szakmai képzettség, a gyakorlat, a speciális- és a nyelvismeret (s zárójelben megjegyezve, Magyarországon ma még az életkor és a nem is). Ezeknél a követelményeknél általában nem lehet

kompromisszumot kötni, nem így a következő csoportba tartozóknál, amelyeket csupán „előny, ha teljesít” a jelölt. E *pubább követelménykategóriába* a helyi sajátosságoknak megfelelő készségek tartoznak: például az, hogy ért-e egy adott programhoz,

nincs-e ellenére a gyakori utazás stb. Végül a harmadik, *leglágabb kategóriába* a *személyiségvonásokat* sorolják, például azt, hogy mennyire dinamikus a jelölt, milyen jól tud kommunikálni, jó-e a szervezőképessége... stb.

Ha megvan a követelményprofil, a *keresési módszer* kiválasztása következhet. Betölthetjük az állást *belső forrásból*, saját vagy a munkatársaink *ismeretségi köréből*, feladhatunk *hirdetést*, esetleg *külső tanácsadó céghez* fordulhatunk. Mindegyik megoldásnak van előnye és hátránya is.

A *belső előléptetés* – jóllehet átmenetileg munkahelyi konfliktusok forrása lehet – ügyesen menedzselve, ragyogó *motivációs eszköz is*. Ekkor ugyanis láthatóvá válik mindenki számára a vállalatban belüli előmenetel lehetősége, ami növeli a kollégák elkötelezettségét. Márpedig a jó szakembereket megtartani legalább annyira nehéz, mint újakat felvenni.

Külső források

Ha viszont nem a vállalatban belül keressük az új kollégát, akkor jó, ha tudjuk, hogy a hazai vezetői tanácsadók tapasztalata szerint – ami egyébként összecseng a nyugat-európai adatokkal – *a megüresedő munkaköröket a leggyakrabban – 60-70 százalékban – az ismeretségi körből töltik be, az új kollégák csak mintegy 30 százalékát verbuválják hirdetéssel, és a „fejvadászok” közreműködésével megtalált szakemberek részaránya még a két százalékot sem éri el.*

Így aki munkát keres, jobb ha nem kizárólag a vezetői tanácsadó cégeknek elküldött szakmai önéletrajzára alapozza a reményeit. Igaz, Válóczy Péter szerint ezt mindenképpen érdemes minél több helyre eljuttatni – a Dr. Telkes-féle adatbázisban például nem kevesebb mint 11 ezer vezető szakember adatait tartják nyilván – de inkább akkor, amikor még nem is gondolunk az állásváltásra. A fejvadászok ugyanis elsőként mindig ehhez az adatbázishoz nyúlnak, így előfordulhat, hogy egyszer csak megkeresnek bennünket egy, a jelenlegi állásunknál sokkal jobb ajánlattal, annak viszont ropant kicsi az esélye, hogy éppen akkor van a tarsolyukban egy kedvező megkeresés, amikor nekünk lenne rá égető szükségünk.

Ebből azután az is következik, hogy a *munkáltató számára egyáltalán nem olcsó mulatság a fejvadász cég alkalmazása*. A tanácsadó cégek ugyanis általában a jelenlegi munkahelyével is elégedett, ráadásul eleve nem alulfizetett munkatársakat kínálnak, akiknek a jelenlegi bérüknél legalább 20-30 százalékkal többet kell ajánlani ahhoz, hogy egyáltalán elgondolkozzanak az állásváltásról. Emellett a

tanácsadó cég a jelölt akár négyhavi fizetésének megfelelő jutalékra is igényt tarthat a sikeres keresésért.

A kisebb cégek számára tehát nem marad más, mint *hirdetéssel rátalálni az „igazira”*. A hirdetés azért kedvező, mert ezzel érhető el a legtöbb, „szabad vevőértékkel rendelkező”, éppen mobil álláskereső, azaz így a legnagyobb a merítés, igaz egyben a legfajszúlytalanabb is a választék.

Jó hirdetés = fél siker

Jó *állás hirdetést készíteni* persze már önmagában is művészet, ezért álljon itt ehhez néhány tanács.

- **Először:** tudni kell, hogy ma már *meghatározott pozíció és életkor felett a potenciális jelöltek egyszerűen nem olvasnak*

állás hirdetéseket. Míg például 1992-ben még bankigazgatói állásokat töltöttek be ilyen úton, ma erre költeni kidobott pénz, az állás hirdetések a középvezetői szintig hatásosak.

- **Másodszor:** *gondosan kell kiválasztanunk a médiumot, mérlegelniünk kell, hogy milyen célcsoportot akarunk elérni a hirdetéssel*. Nem árt előzetesen alaposan tájékozódni a célbavett lapok olvasóköréről. Ezeket az adatokat ma már a lapok médiaajánlatai szinte kivétel nélkül tartalmazzák. (Titkárnoi állást mondjuk az Expresszben, főosztályvezetői posztot a HVG-ben, rendszergazdai feladatkört számítástechnikai szaklapban, pénzügyi pozíciót a Világgazdaságban célszerű meghirdetni.)

- **Harmadszor:** *a hirdetés méretének tükröznie kell a pozíciót, a kivitelének pedig a szakma jellegét is*. A magasabb beosztásokra szóló ajánlatok elsősorban nem azért nagyobbak az újságokban, hogy figyelemkeltőbbek legyenek. Mondjuk gazdasági igazgatót fél oldalnál kisebb terjedelemben egyszerűen nem „illik” keresni. Másfelől például egy banki

munkakört helyesebb visszafogott, elegáns tipográfiával meghirdetni, egy kereskedelmi lánc értékesítési vezetői posztjára viszont dinamikus, esetleg fotóval is illusztrált hirdetéssel kereshetünk jelöltet.

- **Negyedszer:** *a legfontosabb a tartalom, amihez a legkevésbé könnyű tanácsot adni*. A lényeg, hogy *legyen figyelemfelkeltő, s tömören tartalmazzon minden fontos információt a cégről és a betöltendő pozícióról*. Hiba, ha túlírják, de az is, ha lényeges elemek hiányoznak a szövegből. A helyesen megfogalmazott hirdetés eleve megszüri a jelentkezőket, így gyorsabb lehet a pályázatok feldolgozása: *azt mondják, hogy a jó hirdetésre csupán egy ember jelentkezik, az, akire éppen szükségünk van*.

Valójában akkor lehetünk megelégedve a hirdetésünkkel, ha a jelentkezők száma 15-20 közötti. Ha csak 2-3, akkor vagy a piac nagyon szűk, vagy túl szigorúak voltunk a feltételek megfogalmazásakor, ezzel szemben például 80 jelentkező esetén biztosak lehetünk abban, hogy rosszul állítottuk be a szűrőfeltételeket.

- **Ötödször:** *soha ne hallgassuk el cégünk nevét a hirdetésben*. Sokszor előfordul ugyanis, hogy a hirdetés csak postafiók címet tartalmaz, mert például a feladója szeretné elaltatni a konkurencia éberségét, nem tartaná szerencsésnek, ha kitudódna, hogy kerekét oldott mondjuk az értékesítési igazgatójuk. Ez hiba, mert az eset úgyszólván kitudódik, *komoly ember pedig nem jelentkezik anonim hirdetésre*. (Már csak azért sem, mert nem akar a saját cégének humán erőforrás-menedzserébe ütközni.)

- **Hatodszor:** *kerüljük a semmitmondó „fizetés megegyezés szerint” fordulatot*. Válóczy Péter személyes véleménye az, hogy *nem célszerű a hirdetésben szót ejteni a várható jövedelemről*, elegendő a feladatra koncentrálni. Az elmúlt évtizedben ezen a téren sajátos hullámzást lehetett tapasztalni a hirdetésekben. A kilencvenes évek elején még szokás volt óriási bérekkel sokkolni az olvasót, aztán ez az információ fokozatosan kikopott a hirdetések szövegéből.

S ha már itt tartunk, a *munkaerőfelvétel előtt célszerű tájékozódni az adott szakmában és munkakörben kialakult jövedelemviszonyokról*. Erre vonatkozólag a legpontosabb információval a tanácsadó cégek szolgálhatnak, a Dr. Telkes Kft. tapasztalatai szerint például *a számítástechnikai szakmában (a cikkünkben szereplő 20-30 fős vállalat kategóriában) a felsővezetői*

bruttó bérek most 400-700 ezer forintos sávban mozognak, a középvezetők jövedelme ennél 30-40 százalékkal kisebb.

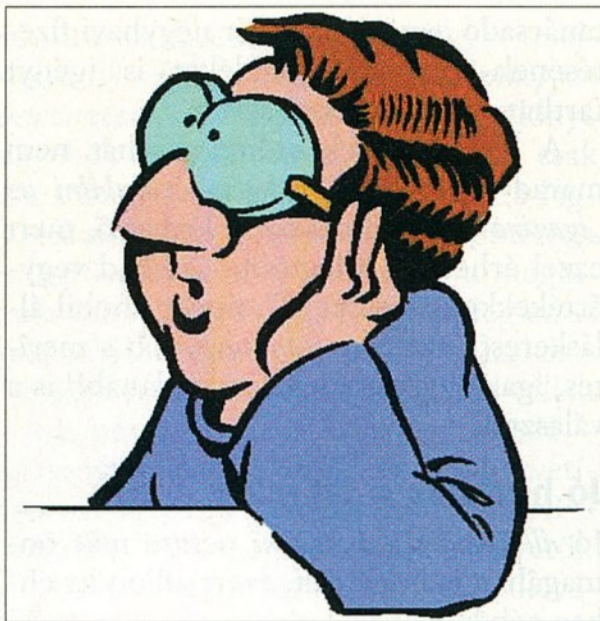
A rostán fennakadni

A hirdetés feladása után a beérkező anyagok előszűrése következik. Egy kisvállalkozásnál már ez is annak a vezetőnek a feladata lehet, aki majd a végső döntést hozza, hiszen ő már a mindennapi szakmai tapasztalatok birtokában mérlegelhet.

Az önéletrajzokat a bevezetőben említett követelményprofil (kemény, puhább és lágy feltételek!) szerint válogassuk külön. Értékes információt kaphatunk a jelölről már abból is, hogy mennyire áttekinthető, tárgyyszerű, világos és jól tagolt az önéletrajza.

Az előszűrést az interjú követi, ahol személyesen is megismerkedünk a jelölttel. Általában 10-15 jelentkezőt célszerű behívni, s közülük kiválasztani azt a háromnegyedet, akik között egy második vagy harmadik interjút követően végül döntünk.

Az interjúkészítés is nagy tapasztalatot követel, s többnyire ezzel kapcsolatban sem adhatók mindenre érvényes szabályok. Az interjú készítőjének elsősorban

magával kell „tisztában lennie”. Ehhez néhány tanács:

- Aki szemlélődő típus, az jól teszi, ha hagyja a jelentkezőt kibontakozni, s közben hallgat az érzéseire. Figyelhetjük például, hogy a jelöltet csak az elérhető jövedelem vagy mondjuk a továbbtanulási lehetőségek is érdeklik-e... stb.

- Aki szeretné jól kézben tartani a beszélgetést, az készüljön fel jó előre a kérdéseire.

- Aki türelmes, az hozza helyzetbe az interjú alanyát, hogy ő tehesen fel kér-

déseket, hiszen ezek roppant sokat elárulnak valakinek az egyéniségéről.

- Aki taktikus, az szándékosan hiányos adatokat közölhet a cégéről, és figyelheti, hogy próbál-e pontosabban is tájékozódni a jelölt. De adhat akár konkrét, megoldandó feladatot is neki, hogy kiderítse a kreativitását.

Ami azonban a legfontosabb: mindig az interjú alanya legyen a főszereplő, emellett sohasem az elhangzott szavakon van a hangsúly, hanem a jelölről kialakult komplex benyomáson, hiszen a jelentkező a beszélgetés közben az érdeklődésének, egyéniségének teljes mintáját adja.

A kiválasztás utolsó mozzanata a döntés, amikor össze kell vetni a követelményrendszert a jelöltek jellemzőivel. Szinte biztosra vehető, hogy ekkor kisebb-nagyobb megalkuvásra kényszerülünk. A szakember mindenestre azt ajánlja, hogy a kompromisszumot mindig a tanulható jegyek felé kössük meg. Aki például domináns egyéniség, szorongó típus vagy nehezen fejezi ki magát, az nagy valószínűség szerint ilyen is marad, a nyelvtudása, a szakmai ismeretei azonban viszonylag rövid idő alatt felfejleszhetők.

G. KOCSIS KRISTÓF

DIGITÁLIS ÁLLÓ- ÉS MOZGÓKÉP FELDOLGOZÁS

OLYMPUS
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZÉS

CAMEDIA C-2500L, az
egyetlen 2.5 millió pixeles
tükröreflexes fényképezőgép.

PINNACLE
SYSTEMS

Digitális videoszerkesztők
otthoni és professzionális
felhasználásra.

DC-1000 az MPEG-2 videoszerkesztő

PINNACLE
SYSTEMS

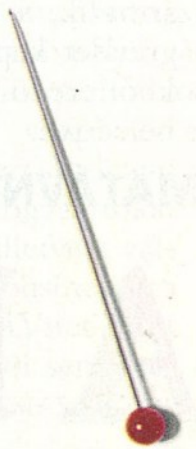
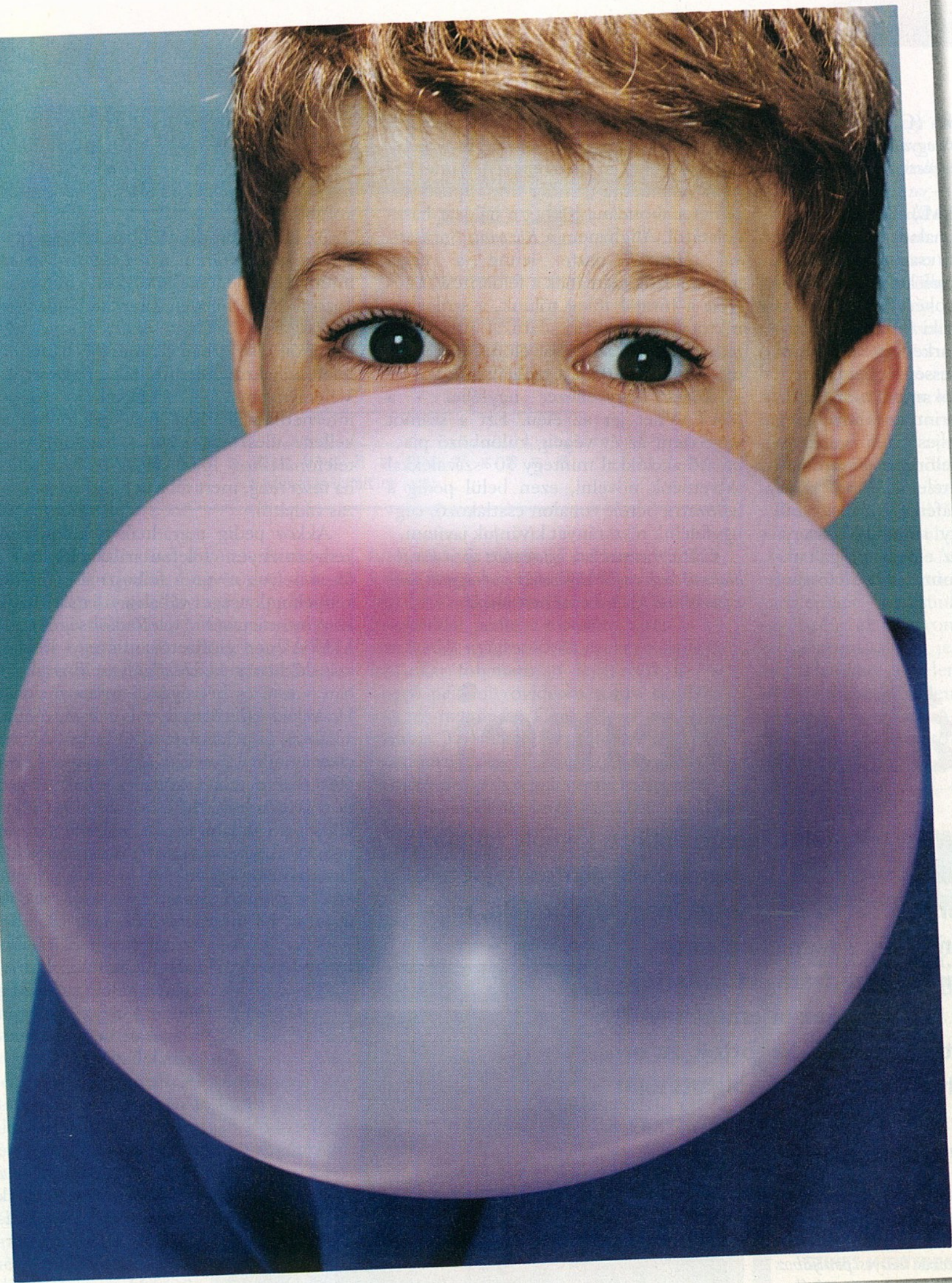
ATI ALL-in-WONDER 128
16, 32 MByte
a multimédiás videogyorsító

1074 Bp., Dohány u. 67.
tel.: 342-3255
fax: 351-2576
sales@axico.hu
www.axico.hu

Hivatalos Olympus márkaképviselet
Hivatalos ATI és Pinnacle Systems distribúció

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Azért érzi úgy, hogy most tényleg sikerülne ekkora lufit fújnia, mert a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP PhotoREt precíziós technológiájával, amely forradalmi változást hozott a nyomtatásban. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek – anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek, így semmi más nem múlhatja felül őket. Mert olyanok, mint maga a valóság.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**

Expanding Possibilities

Computer Panoráma (C.P.): *Induljunk el a „kályhától”! Vajon hogyan épül fel az ország legnagyobb internetszolgáltatója, és mekkora a forgalma?*

Vince Mátyás (V.M.): Főállású munkatársaink száma meghaladja a hatvanat, s néhány fős pénzügyi csapatunkon kívül nagyjából azonos számú kollégám felelős a tartalomszolgáltatásokért (Origó és Üzleti Negyed), a műszaki feladatok ellátásáért illetve a marketing/értékesítési munka zökkenőmentességéért.

Éves forgalmunkról annyit mondanék, hogy több milliárd forint, de – mivel még nem zártuk le első, teljes üzleti évünket – pontos számokat egyelőre nem szeretnék kommunikálni. Bevételeink döntő része egyébként a hozzáférés-értékesítésből származik, s mintegy százmillió nagyságrendet képvisel az egyéb szolgáltatásokból eredő forgalmunk, a hirdetéseket is beleértve.

MATÁVNET

A háló szeméi

Az infrastruktúrában érdekelt cégeket említve komoly tőkeerő, merev, hierarchikus szerkezet, lassan születő döntések jutnak először az ember eszébe, az internetről meg demokrácia, rugalmasság és dinamizmus – homlokegyenest ellentétes fogalmak. Bizonyára ezt ismerték fel a MATÁV-nál is, amikor az internetes üzletág önállósítása mellett döntöttek, az ország legtekintélyesebb internetszolgáltatóját hozva így létre. A MATÁVnet ügyvezető igazgatójával, Vince Mátyással internetről, versenyről, tarifákról beszélgettünk.

C.P.: *A hirdetéseket említette, és ezzel máris a hazai internetezés kényes pontjához érkeztiünk. A szolgáltatás finanszírozásához hirdetésbevételre, ahhoz viszont attraktív előfizetőszámra lenne szükség. Ám tudjuk-e, hogy hányan interneteznek ma Magyarországon?*

V.M.: Nem, mert – noha kutatási eredmények rendszeresen nyilvánosságra kerülnek – valójában eddig senki nem vállalkozott komolyan annak a kiderítésére, hogy hányan is kapcsolódnak nálunk az iskolákban, az akadémiai/egyetemi intézményekben vagy akár a munkahelyeken egy-egy gépre. A középiskolákban 150-200 ezerre tehető az internetező

száma, valójában azonban már a definícióval is baj van, hiszen könnyen lehet, hogy nem az internetezők száma, hanem valamifajta „ember-óra”-típusú paraméter mondana többet a hálózat használatáról. Alighanem a *Központi Statisztikai Hivatal* tiszte lenne a hazai internetezők számának a felderítése, ehelyett a hivatal főleg tőlünk, a szolgáltatóktól várja ezeket az adatokat. Amit pontosan tudunk, az a saját előfizetőink száma, s e tekintetben a szolgáltatók között – közel negyvenezer ügyféllel – a MATÁVnet jár az élen. Ezt a számot egyébként az év végéig különböző piacbővítő akciókkal mintegy 50 százalékkal szeretnénk növelni, ezen belül pedig a hálózatra bérelt vonalon csatlakozó, cégügyfeleink részarányát kívánjuk javítani.

C.P.: *A napokban bejelentett új, a korábbiaknál kedvezőbb előfizetési csomagjaik már e piacbővítő lépések közé tartoznak?*

V.M.: Igen, hiszen az árcsökkentés jelentős. A kezdő internetezők harmadával, az átlagos hálóhasználók pedig a felével fizetnek kevesebbet az előfizetésért, mint korábban.

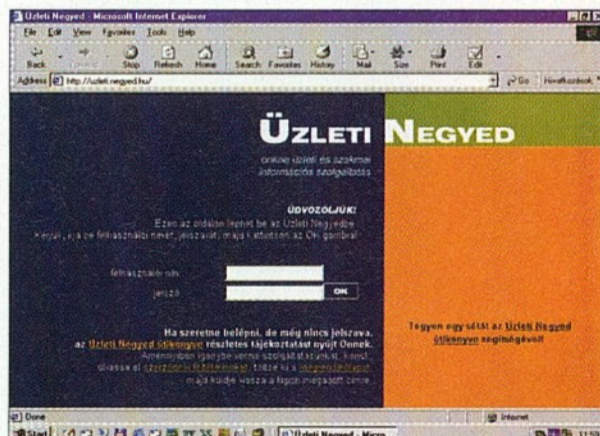
Az előfizetési díj azonban csupán egy, s nem is feltétlenül a legjelentősebb az internet elterjedését befolyásoló tényezők között. Nem véletlen, hogy új előfizetési csomagjaink bejelentésekor, a sajtótájékoztatón elsősorban nem erről, hanem a telefondíjakról polemizáltak a résztvevők. Véleményem szerint az internethasználathoz más telefontarifát kellene illeszteni, mint a hagyományos telefonáláshoz. Igaz, ezt a MATÁV aligha teszi meg, mert fél a keresztfinanszírozás vádjától.

Akkor pedig maradnak a különböző kedvezményes telefontarifa-konstrukciók, amelyek révén a felhasználó – némi kényelmetlenséget vállalva – leszoríthatja az internetezés telefonköltségét. A MATÁVnet előfizetői mintegy hetven százalékban a kedvezményes időszakokban – este és hétvégén – interneteznek. Ha valaki kizárólag ilyenkor kapcsolódik a hálóra, és például az 1200 forintos *Start* csomagunkra fizet elő, akkor csupán havi 600 forint telefonköltséget kell ehhez hozzászámolnia. A kedvezmény nélkül a költségei legalább kétszer ekkorák lennének. A „kedvenc szám” viszonylagos sikerelensége egyébként szerintem pont erre vezethető vissza: ez a konstrukció ugyanis, ha internetezésre vetik be, havi

tízezer forint hálóhasználat után kezd kifizetődé válni, márpedig ennyit Magyarországon átlagosan nem interneteznek havonta.

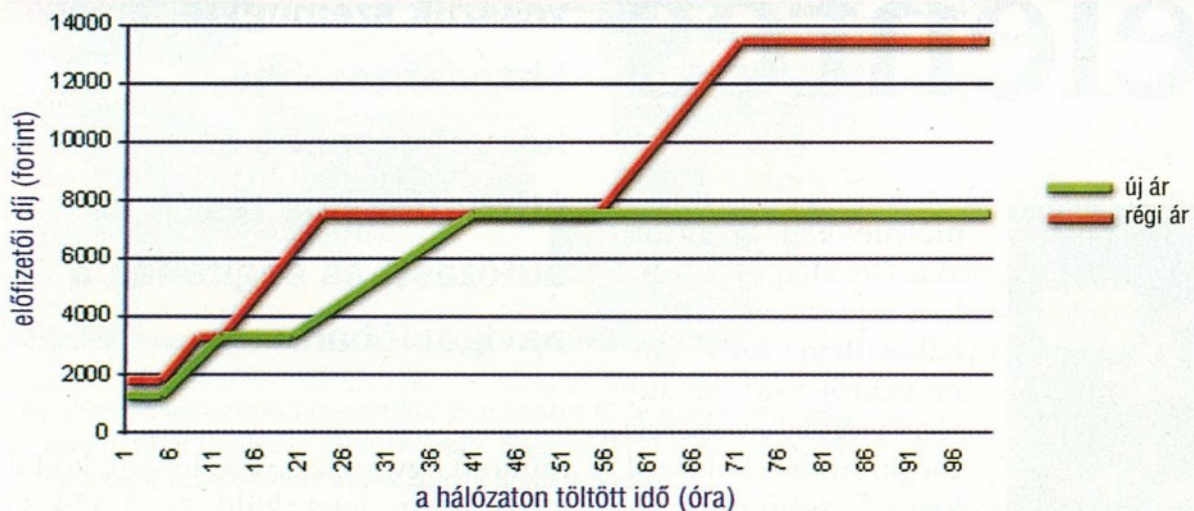
C.P.: *Csupán tarifakérdés lenne az internet sikere?*

V.M.: A legkevésbé sem. A fizetésekhez mérten magas tarifák mellett még számos tényező gátolja az internet gyorsabb elterjedését Magyarországon: így a nemzetközi összehasonlításban szerény hardverellátottság, de főként az, hogy a közvéleményt formáló magyar elit még nem jutott el az internet jelentőségének a tudatosításáig. Pedig a világháló értékeinek a felismerése a mai magyar demokrácia deficitjeinek lefargására is alkalmas len-

A MATÁVnet októberi árcsökkentésének hatása a csomagok optimális kihasználása esetén

ne. Például a kormányzat kötelezhetné az állami intézményeket, hogy tegyék lehetővé minden hivatalos nyomtatvány letöltését az internetről, az önkormányzatoknál pedig meg lehetne oldani, hogy az állampolgárok a világhálón keresztül is intézhessék az ügyeiket.

C.P.: Akik ma az internet ellen vannak, azok jobbra a hagyományos sajtó pozíciói miatt aggódnak. Nemrég egy, az Economistban megjelent cikkben lehetett olvasni, hogy a napilapok példányszáma gyakorlatilag az egész világon apadóban van, a háború óta kizárólag Németországban emelkedett, ott is csak 1994-ig. Szűkülő lappiac, csökkenő hirdetésbevételek - vajon a világháló a napilapok helyébe lép?

V.M.: Én - legalábbis a közeljövőben - nem tartok ettől. A napilapok példányszámának csökkenését ugyanis nem elsősorban a világháló terjedése, hanem a televízió térhódítása okozza. S a napilapok hirdetési pozíciói sem kerültek meg a világháló eddigi története során, még az internetparadicsomnak számító országokban sem. Egyszerűen azért nem, mert az újság egy sajátos médium, és csak lassan változnak az emberek olvasási szokásai. Az viszont elképzelhető, hogy a sáv szélesség növekedésével párhuzamosan az internet a televízió és a rádió féltelmetes versenytársává válik.

C.P.: Ha már konkurenciáról esett szó, akkor beszéljünk az internet-szolgáltatók közötti piaci harcokról is. Fenyegeti-e valamelyik versenytárs a MATÁVnet állásait?

V.M.: Reményeim szerint nem, mert ma rajtunk kívül más aligha tud az egész országra kiterjedő, magas meg-

bízhatóságú, minőségi hálózatot kínálni, s ez komoly versenyelőnyt jelent a MATÁVnetnek. Az Origóval és az Üzleti Negyeddel pedig a tartalom terén is kiemelkedőt nyújtunk, sőt ezeket a szolgáltatásokat folyamatosan fejlesztjük is. Az Origó például rövidesen testre szabható lesz, és megújul a Chat, illetve a Fórum rovat is. Többekkel tárgyalunk a nagyobb hazai tartalomszolgáltatók címlapjainak a látogatottságát összehasonlítható mérésről is, s reméljük, hogy az Origó portál népszerűsége hamarosan a nyilvánosság számára is számszerűsíthető lesz.

C.P.: Konkurencia azonban nemcsak a szolgáltatók, hanem a technológia oldaláról is fenyegethet. Nem tartanak például a kábeltévé hálózaton keresztül szolgáltató versenytársaktól?

V.M.: Ma még a magyarországi kábeltévé hálózat nagyon kis hányada alkalmas csak az internetszolgáltatásra, ezért ez még jó ideig nem lehet a telefonhálózaton keresztüli szolgáltatás alternatívája. Ahol viszont már megérett erre a feltétel, ott a MATÁVnet is megveti a lábát. Ősztől Szegeden és Budapesten egy-egy körzetben mi is nyújtunk már internetszolgáltatást kábeltévé-hálózaton keresztül.

C.P.: Végül egy olyan téma, amelyről manapság többet beszélnek, mint gyakorolják. Nemrég hírt hallhattunk arról, hogy az IBM-mel és az Inter-Európa Bankkal karöltve Önök is beszálltak az elektronikus kereskedelembé. Milyen reményekkel?

V.M.: Az elektronikus kereskedelem a jövőben megkerülhetetlenül központi szerepet játszik majd az interneten, így mi sem maradhatunk ki belőle, mégha Magyarország piacának mérete és a nyelv korlátai miatt ez nem is kecsegtet gyors sikerrel. Az elektronikus kereskedelem helyét egyébként most a saját szervezeten belül is keressük, hiszen nem könnyű eldönteni, hogy tartalom- vagy inkább pénzügyi szolgáltatásról van-e szó. Egyelőre úgy határoztunk, hogy nem akarunk virtuális áruházat építeni, ahol az „üzletek” kiadhatók. Most inkább néhány pilotprojektben gondolkodunk, amelyhez partnereket keresünk. A világhálón egyébként az elektronikus kereskedelem két alaptípussal van jelen: a fogyasztókat megcélzó kereskedelemmel, illetve a vállalkozói kereskedelemmel (business to business kapcsolat). A MATÁVnet mint piacvezető szolgáltató egyikből sem maradhat ki.

G. KOCSIS KRISTÓF

Óriási árengedmények!

Használt, márkás számítógépek, monitorok, nyomtatók

- PC 486 DX 33/8/170 **4.990 Ft**
- PC 486 DX2 66/16/170-340 **7.990 Ft**
- Pentium P 75/16/540 **18.900 Ft**
- Pentium P 100/16/840 **23.900 Ft**

SZÍNES MONITOROK
• 14" - 17" **4.990 Ft-tól**

NYOMTATÓK
• Mátrixtól lézertig **4.900 Ft-tól**

A pavilon **4 sz. áruház**

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák!

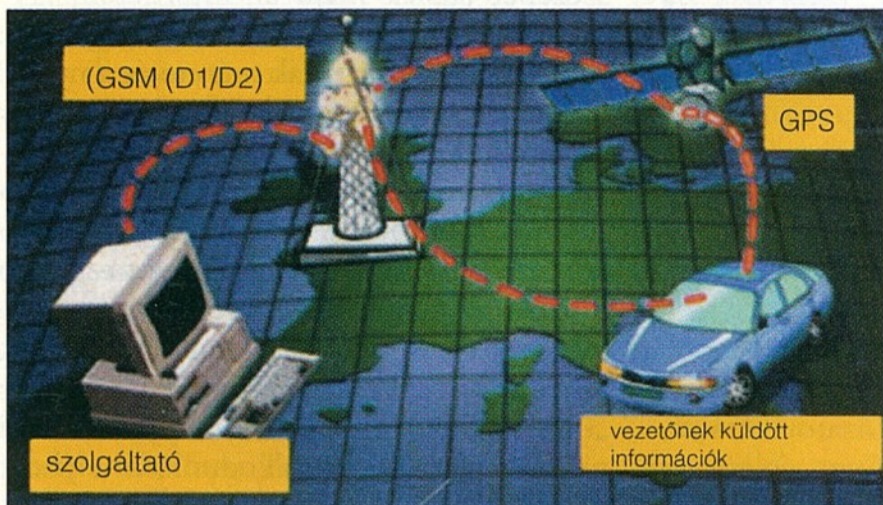
HOLLANDRE

**1124 BUDAPEST, MEREDÉK U. 27.
TEL.: 319-3295 · FAX: 319-3291**

NAVIGÁCIÓ ÉS TELEMATIKA

Helyzetjelentés

Hogy egy forgalomtelematikai rendszer külső információkat kaphasson a forgalom helyzetéről, rádiótelefonos kapcsolatra van szükség a jármű és a szolgáltató között. Európában rendszerint a GSM hálózaton keresztül valósul meg ez a kapcsolat

Anövekvő forgalom és az autósok kényelmi igényei kívánatosá teszik, hogy az új járművekben legyen valamilyen *telematikai rendszer*. Az effajta *mobil multimédia koncepció* hardveralapját a *Philips Semiconductors* telematikai processzora jelentheti.

Mit jelent a *közlekedési telematika*? Előfeltétele a jármű és egy szolgáltató közötti *rádiótelefonos adatkapcsolat*. Ez Európában a GSM-hálózaton keresztül valósul meg, míg világviszonylatban más szabványok is léteznek. Az említett adatkapcsolaton keresztül a felhasználó egy sor eltérő szolgáltatást vehet igénybe, például segélyhívást vagy forgalomfüggő útvonaltervezést.

A járműnek saját GPS-vevője van, amely az aktuális helyzet meghatározásában segít. Ezt az információt, szükség esetén, továbbítja a szolgáltatóhoz, aki kiértékeli a segélyhívás, a forgalmi adatrögzítés vagy az útvonaltervezés számára. Baleset esetén automatikusan is kimehet a segélyhívás, például rázkódási érzékelők segítségével vagy a légzsák kinyitásakor. Ekkor a jármű pozícióját és a benne ülők számát (ülészérezelők) jelenti a rendszer a segélyszolgálatok felé. Az üzemszervi segélyhívás általában kézzel kapcsolható be, ha a jármű valamilyen meghibásodás miatt elakadt. A gépkocsi koordinátáin kívül *diagnózis adatok* is átküldhetők, és így a segélyszolgálat a szükséges pótalkatrészeket is a helyszínre hozhatja.

Forgalomfüggő útvonaltervezés

Ahhoz, hogy *forgalomfüggő útvonaltervezést* lehessen kínálni, a szolgáltatónak is-

mernie kell az utcák aktuális állapotát. Ehhez vagy a telematikai hálózatban lévő járművektől vagy az autópályahidakra szerelt forgalomérzékelőktől kap sebességi és útvonal-információkat. Az ilyen adatokból a forgalmi dugók meghatározhatók. A vezető kézzel vagy szóban adja meg a célját a telematikai rendszernek, és a képernyőn egyszerű szimbólumok útján vagy szóban kap utasításokat.

A rendszer természetesen kikerüli a közlekedési dugókat.

A jármű telematikai rendszerének legfontosabb alkatrésze a *GPS (Global Positioning System)*. Egy GPS-vevő több, ismert pozíciójú GPS-műholdtól való távolságát határozza meg, és ebből számolja ki a saját helyzetét. Összesen 24 ilyen műhold van, s 20 200 km magasságban keringenek a Föld körül (a keringési idejük 12 óra).

A műholdaknak óriási pontosságú atomórájuk van, s időszinkronban vannak egymással, valamint a hozzájuk tartozó földi állomásokkal. Valamennyi

Összeállításunkban azokat a külföldi újdonságokat vesszük szemügyre, amelyek biztonságosabbá, kényelmesebbé és élvezetesebbé teszik az autózást, és segítenek a navigációban.

műhold egy, csakis rá jellemző, kódolt és időszinkron jelet küld ki, 1,574 GHz frekvencián. Ez szolgál a távolságmérésre, valamint az adatátvitelre.

Ahhoz, hogy egy adott műholdat „venni” lehessen, a vevő megfelelő kódot generál, és figyeli a vételi jelet. Ha a folyamat eredménye pozitív (a műhold látható), akkor meghatározza a jel futási idejét és ebből a távolságot. Mivel a GPS-vevőknek rendszerint nincsen nagy precizitású atomórájuk, marad egy kompenzálendő időhiba. Ezért egy térbeli pozíció meghatározáshoz *négy műholdra* van szükség, ami már egy megoldható egyetlenrendszer eredményez (négy egyenlet, négy ismeretlennel: hossz, szélesség, magasság, időhiba).

A GPS-szel 25–50 méteres pontossággal határozható meg a térbeli helyzet. A GPS üzemeltetője, az amerikai *Védelmi Hivatal* azonban fenntartja magának a jogot, hogy a hibát – egy mesterséges időhiba hozzáadásával – körülbelül 100–150 méterre növelje, hogy ezzel megakadályozza a civil GPS-berendezések katonai célokra történő felhasználását.

A telematikai processzor

Egy speciálisan a jármű igényeihez igazodó telematikai processzor az *SAF3100*. Az egység egy nagyteljesítményű mikrokontrollermagot tartalmaz egy MIPS 3000 kompatibilis, 32 bites, 48 MHz-es processzorral, integrált memóriával és *pSOS* operációs rendszerrel. Az integrált funkciókhoz szükséges *pSOS*-meghajtók komplett készletét is mellékelik, sőt a felhasználó *saját szoftvert* is implementálhat. Programtárolóként egy *256 Kbájtos ROM* szolgál. A programokat és az adatokat *64 Kbájtos DRAM* őrzi. Egy akkumulátorral pufferelt *8 Kbájtos SRAM*-ban a kikapcsoláskor is megőrzendő adatok kerülnek.

A telematikai processzornak számos interfésze van. Egy külső busz memóriabővítést tesz lehetővé, van még egy *400 KHz-es PC busz* és egy *1 Mbit/s-os CAN busz* interfész, két *UART*, valamint *16 I/O port* is. Egy *10 bites A/D átalakító*, négy multiplex bemenettel, analóg jelek fogadását és kiértékelését teszi lehetővé (olyanokét, amelyek mondjuk a forgásmérőtől vagy a hőmérséklet-érzékelőktől jönnek). Az idő méréséhez (például a kerékérezelős sebesség meghatározáshoz) két időzítő (timer) bemenet használható, amelyek szükség esetén *PWM kimenetként* is kapcsolhatók. A mindenkori rádiótelefon-modul bekötésében egy modem segít.

A Philips Semiconductors telematikai processzor IC-je a modern közlekedés telematikai rendszer hardveralapja. Segítségével a különféle műszaki funkciókat multimédiás koncepcióvá lehet egyesíteni

Segít a telematika

Egy telematikai megoldás legfontosabb alkotója a processzor, amely egy külső egységen keresztül veszi a GPS-jelet, és ebből meghatározza a saját pozícióját. Ahhoz, hogy a műholdas kapcsolat megszűnéskor (alagúton való áthaladáskor vagy a házsorok sűrűjében) is ki tudja számolni a saját útvonalát, a kerékérzékelőktől (sebesség), a váltótól (előre/háttra) és egy forgásmérőtől (irány) is kap információkat. A szolgáltató felé egy külön, a helyszínnek megfelelő rádiótele-

fon-modulon (Európában a GSM-en) keresztül jutnak el az adatok.

A legújabb megoldásoknál – hála egy hangprocesszornak – még a kihangsított beszédátvitelre is van mód. Ezt a processzort beszédbevitelre is lehet használni, így az összeköti a telematikai rendszert az autórádióval. Az érzékelők a gépjármű amúgy is meglévő buszán (pl. CAN) keresztül csatlakoznak.

Beszéd felismerés

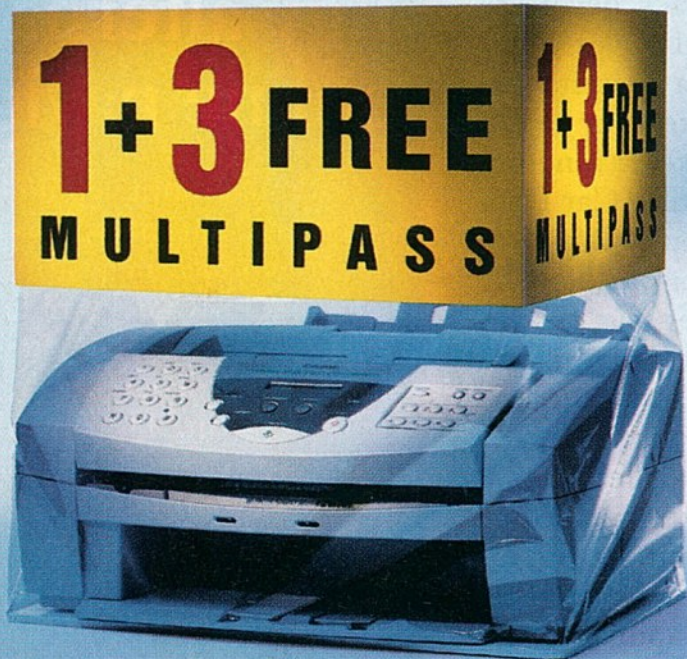
A forgalom növekedésével az autósok egyre inkább az útra kell koncentrálnia. Már egy rövid ideig tartó figyelemelvonás is fatális következménnyel járhat, ezért egyszerűen kell kezelni a jármű telematikai rendszerét. A leghatékonyabb módszer a *beszédbevitel*. Ennek azonban előfeltétele, hogy a járműben uralkodó különleges viszonyokat is figyelembe vegyék, azaz a kimondott célt nyitott ab-

laknál, bekapcsolt rádióval és 120 km/órás sebességnél is fel lehessen ismerni.

Ezzel a kihívással néztek szembe az aacheni *Philips Speech Processing* kutatói. Az eredmény a *SPHERIC (Speech Recognizer IC)* beszéd felismerő IC első verziója (a típusjele SBF1001), amelyet speciálisan a gépjárművek követelményei szerint alakítottak ki. Beszélőtől függő és tőle független, folyamatos valós idejű felismerést tesz lehetővé, 128 szavas szókinccsel. Ez a verzió mind a telematikai rendszer, mind az autórádió és az autótelefon kezeléséhez illeszkedik. A jövőben a helység- és utcanevek megadására is lesz lehetőség.

Hogyan tovább?

Az elkövetkező évek feladata a telematikai processzor továbbfejlesztése. Ha ugyanis ezt az áramkört a *TriMedia MAF1100* IC-vel kombinálják, amelyet a gépjárműben való felhasználáshoz optimalizáltak, akkor a következő funkciók is megvalósíthatók lesznek: térképek részletes ábrázolása, videó és játékok a gyerekeknek a hátsó ülésen és akár videokonferenciák is. Nincsen tehát messze, hogy a multimédia az autóban is valósággá váljék. ■

Több funkció,
egy ár!
Join Canon!

99 000 Ft^{+ÁFA*}

Canon MultiPASS C20

➤ Színes nyomtató, fax, PC-fax, fénymásoló, szkennel és telefon egyben. ➤ Dokumentumkezelés közvetlenül a PC-ről.

**CANON MULTIPASS.
FIZESSEN A FAXÉRT.
NYOMTASSON,
SZKENNELJEN,
MÁSOLJON INGYEN!**

129 900 Ft^{+ÁFA*}

Canon MultiPASS C50

➤ Színes nyomtató, fax, PC-fax, színes fénymásoló, színes szkennel és telefon egyben. ➤ Dokumentumkezelés közvetlenül a PC-ről.

Kapható országszerte a Canon partnereknél. További információt az (1) 237-6055-ös telefonszámon kaphat.
FAX BANK: (1) 233-3666/1030. Internet: www.canon.hu

Canon

ADATOK AZ AUTÓKRÓL

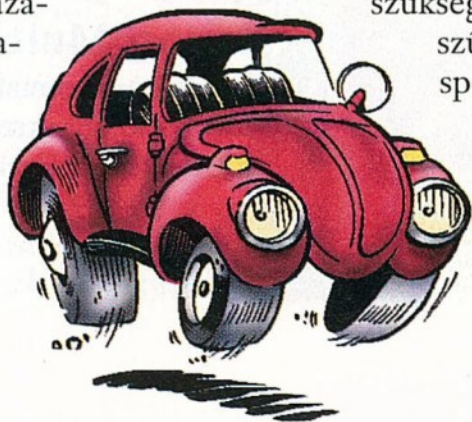
Elkerülhető dugók

A forgalmi adatok gyorsabb és pontosabb rögzítése érdekében a német Mannesmann Eurokom és a T-Mobile megalapította a DDG Forgalmi Adat Társaságot. A cél, hogy aktuális és precíz adatokat nyerjenek a német utak forgalmi helyzetéről.

Infravörös érzékelőket szereltek fel a német autópályák egymástól 3-4 kilométerre lévő hídjaira. A kis szenzorok regisztrálják az út forgalmát, és lényeges változás esetén rádiótelefonon keresztül beküldik egy központba, ahol kiértékelik az adatokat. Az összesen 11 ezer autópálya-kilométerből jelenleg 8000-et figyel a DDG. A maradék 3000 kilométer kevésbé érzékenynek számít a forgalmi dugók szempontjából.

A begyűjtött adatokat a Tegarón és a Passon nevű, telematikával foglalkozó cégeknek küldik el. A DDG alapú forgalmi hírek legalább 45 perccel korábban érik el az ügyfeleket, mint a rádióon keresztül továbbítottak, ráadásul az érzékelők mintegy 50 százalékkal több forgalmi akadályt érzékelnek. További előny, hogy a forgalmi dugót az infravörös érzékelők azonnal észreveszik, és jelzik a központnak.

Persze a DDG ennél azért igényesebb. Nem elégszik meg azzal, hogy a forgalmi hírei gyorsabbak és pontosabbak, mint a rádiótársaságoké, amelyek a rendőrség és az önkéntes forgalmidugófigyelők adatain alapszanak. A céljuk egyfelől a jelzési idők lerövidítése, másfelől az adatok pontosítása. Ráadásul az autós ügyfelek sem elégszenek meg azzal, hogy csak az autópályák dugóiról értesüljenek. Azt is szeretnék tudni, hogy milyen annak a főútvonalnak a forgalmi helyzete, amelyen éppen közlekednek.

Ezeket az adatokat a DDG nem érzékelőkkel kívánja összegyűjteni, mert az túl drága lenne. A kulcsszó: *Floating Car Data*. Azok az ügyfelek, akik a járműükbe a műholdas navigáción alapuló telematikai készüléket szerelnek, nemcsak adatfogyasztók, hanem adatszolgáltatók is egyben. Ehhez a rendszerük bizonyos időközönként kiküldi az autó aktuális helyzetét és sebességét a DDG-nek. Ebből a specialisták láthatják, hogy hol keletkezik forgalmi dugó vagy lassul le a forgalom.

Ma még a rendszer nincs bevetésre kész állapotban, hiszen túl kevés FCD jármű van az utakon. Arra számítanak, hogy legkorábban a következő év végén lesz kellő számú jelző gépkocsi a német utakon. Ahhoz, hogy a Floating Car Data érezhető javulást hozzon az autópályákon, több mint 50 ezer, megfelelően felszerelt autóra lenne szükség. Ez a szám 250 ezerre emelkedik, ha a főútvonalakkal kapcsolatban is megbízható forgalomjelzéseket szeretnének készíteni. Ha pedig a német belvárosokat is felügyelné az FCD, akkor már 600 ezer gépjárművet kellene csatasorba állítani. Az ügyfelek érdekeltté tétele érdekében a telematikai szolgáltatás havi alapdíjából 10 márka engedményt adnak. A közlekedési szakemberek azt a félelmet is eloszlatják, amely szerint a jármű koordinátáinak a begyűjtése egy további lépés lenne a polgárok totális ellenőrzése felé. A szükséges információkat több szűrő választja el az ügyfél-specifikus információktól.

A forgalmi szakértőket csak az autó koordinátái és sebessége érdekli, hogy kié az autó, annak nincs jelentősége.

Műholdas FCD

Az Európai Világűrkutatói Hivatal (European Space Agency – ESA) égisze alatt folyó projekt keretében vizsgálja a Drezdai Műszaki Egyetem Automatizálástechnikai Intézete a műholdas Floating Car Data információátviteli eljárás lehetőségeit és korlátait. Rotterdam térségében a holland ARS telematikai vállalattal közösen 50 járművet szereltek fel mobil átviteli berendezéssel. A koordináták és az utazási sebesség az Italsat geostacionáris műholdon keresztül jut el a forgalomirányító központba, ahol a forgalmi állapot prognózisára használják. Azért választották Rotterdam térségét a kísérlethez, mert az ARS-nek vannak már „földi” FC-adatai, s így a két átviteli eljárás közvetlenül összevethető.

Egy alternatíva: online navigáció

A rádiótelefonra épülő navigációs rendszerek alternatívája a *Traffic Message Channellel* megvalósított kombináció. A TMC-nél a rádiótársaságok a rádióprogram kiegészítéseként hétpercenként küldenek ki híreket. A Németországban, Hollandiában, Svédországban vagy Dániában autózók a közlekedési híreket már teljes lefedettséggel foghatják. Ezeket idén további országok követik: Nagy-Britannia, Belgium, Finnország, Ausztria és Svájc is üzembe fog állni. Még tesztfázisukban vannak a rádiótársaságok Franciaországban, Olaszországban, Spanyolországban és Portugáliában. A Traffic Message Channel előnye egyértelműen a költségében rejlik. A kisugárzott hírek vétele ingyenes. Hátránya, hogy a rádiótársaságok nem férnek hozzá a DDG adataihoz, amely az autópályahíjakon felszerelt érzékelőivel gyorsan érzékeli a forgalmi akadályokat, és ezt közli az autósokkal.

**KOMPLEX BIZTONSÁGTECHNIKAI-,
ÉPÜLETFELÜGYELETI ÉS
GYENGEÁRAMÚ RENDSZEREK**

**B CONSULTING
SERVICE**

**Műemlékek és kimagasló
értékek védelme**

- ÜGYELETI HIBAEELHÁRÍTÁS**
- TERVEZÉS, KIVITELEZÉS**
- KARBANTARTÁS**

TERVEZÉS-VÁLLALKOZÁS:

1085 Budapest, Üllői út 14. I. em. 6. Tel./fax: 266-1541

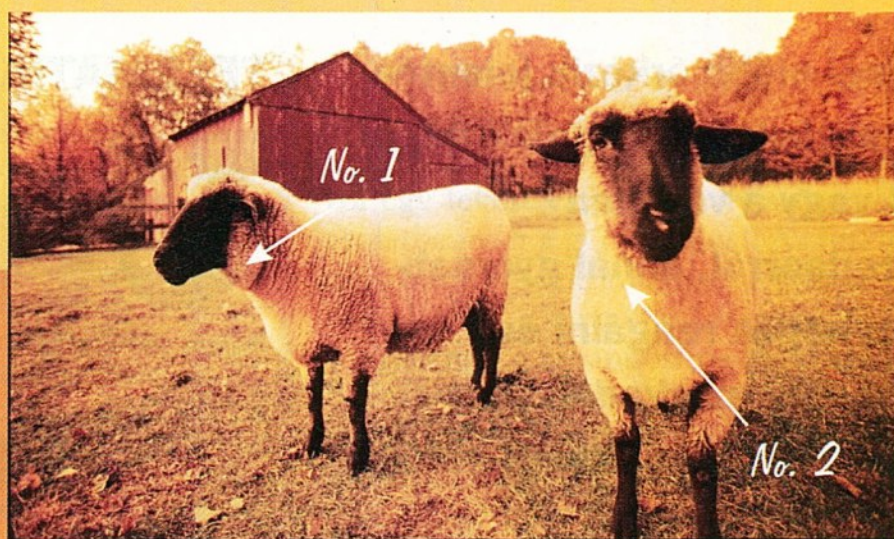
vallalkozas@bconsulting.hu

KÖZPONT-SZERVIZ:

1102 Budapest, Kőrösi Csoma S. út 18-20. Tel./fax: 26-26-678.

kozpont@bconsulting.hu

Mit szól a pénz, ha költik? Beeget.

WelineSzabó design

Amit a tudomány elért az állattenyésztésben, az ma már megtörténhet az Ön számítógépével is.

Egy újabb bárány jól jön a farmon. Egy újabb PC pedig még jobban jön otthon vagy az irodában.

Ezért van szüksége Önnek a Buddyra. Ez egy figyelemfelkeltő új eszköz, ami a meglévő gépével teljesen meg egyező, korlátlanul működőképes második PC-t ad az Ön kezébe.

Mindezt egy új PC árának a töredékéért. A Buddy PC képes a gazda PC-n futó bármely program futtatására. Párhuzamosan és függetlenül. Böngészhetünk az interneten, küldhetünk és fogadhatunk e-maileket, megnyithatunk és megoszthatunk dokumentumokat, adatokat, programokat, együtt használhatunk egy közös nyomtatót, modemet telefonvonalat, merevlemez, vagy bármely más perifériát, és mindezt anélkül, hogy lelassulna a PC-nk.

A Buddyval megkap minden hardver- és szoftvereszközt, amivel számítógépét percek alatt klónozzhatja. Természetesen szükség van újabb monitorra, billentyűzetre és egérre. Ha mindezekkel nem rendelkezik, mi kedvező áron leszállítjuk a kiegészítőket is. Ahelyett, hogy százazreket költene egy új gépre, miért nem klónozza a már meglévő gépét a Buddyval? Mindössze nettó 35.980 forintért.

Rendeljen vagy további információért hívja a (72)210-770-es vagy (72)214-344-es telefonszámokat. Vagy látogasson el weboldalunkra a www.metalogic.hu címen, ha éppen nem foglalt a gépe.

DISZTRIBÚTOR:
Pécs, METALOGIC KFT.

Xavér u. 19. Tel./fax: 72/214-344, 72/210-770

FORGALMAZÓK:

Békéscsaba, SZÁMPROG Szabadság tér 12-14. Tel.: 66/321-824, fax: 66/447-441 * Budapest, QWERTY Bartók B. út 14. 1111. Tel.: 1/466-9377, fax: 1/385-2687 * Budapest, SPRINT Berzsenyi u. 3. 1087. Tel.: 1/210-4835, fax: 1/313-4866 * Debrecen, FÖNIXCOMP Böszörményi u. 68. 4032. Tel.: 52/410-571 * Dunaujváros, NO 1 Dózsa Gy. u. 14. 2400. Tel.: 25/407-607, fax: 25/423-750 * Eger, SPRINTER Széchenyi u. 58. Tel.: 36/411-811, fax: 36/411-822 * Győr, MOD Corvin u. 3. 9023. Tel.: 96/510-060, fax: 96/510-068 * Kecskemét, MICROSYSTEM Nagykörösi u. 12. 6000. Tel.: 76/482-054 * Miskolc, PROFESSZIONÁL Kis-Hunyad u. 37. Tel.: 46/411-476, fax: 46/412-054 * Nyíregyháza, ELKISZ TRIÓ Mártírok tere 9. Tel./fax: 42/314-479 * Szeged, SPRINT Bartók tér 13. Tel.: 62/552-283 * Székesfehérvár, SPRINT Palotai u. 1. Tel.: 22/502-880 * Szekszárd KVANTUM Rákóczi u. 70. 7102 Tel./fax: 74/419-541 * Szolnok, KARAKTER Szapáry út 6. 5000. Tel./fax: 56/422-806 * Szombathely PENCOM Szily J. u. 26. Tel.: 94/510-420, fax: 94/510-421 * Zalaegerszeg ZALASZÁM Mártírok u. 53. Tel.: 92/502-5 8 0

BUDDY

Egynél többen egyidőben.

Minél előbb érkezik jelentés az autóhoz a forgalmi dugóról vagy a váratlan úttorlaszról, annál gyorsabban képes reagálni és kikerülni az akadályt.

Az új dinamikus telematikai szolgáltatások a zökkenőmentes forgalomról gondoskodnak. Írásunkban a német autópályákon és a német telematikai újdonságok között néztünk körül.

Az Oztrak cég TSK elnevezésű telematikai szettje az első, kibangósított funkció végberendezés. Az utólag is beszerelhető készlet egy parabolaantennával kiegészített GPS-egységet (Global Positioning System), egy mikrofont, valamint egy rádiótelefon-tartót tartalmaz, a Nokia 3110, 8110, a Siemens C10, C25, S10 és E10, valamint a GH628 és a GH688 Ericsson gyártmányú mobiltelefonokhoz.

Az ügyes berendezés több különböző szolgáltatást kínál: segélyhívást, amely az ADAC szervizközpontjába fut be, s amelyet az operátor az illetékes segélyszolgálatokhoz továbbít. Ha autómentőre van szükség, akkor elég egyetlen gombot megnyomni a kéréshez. Ráadásul az autós az optimális útvonalat is megbeszélheti egy tanácsadóval.

Az Oztrak szett egyike azon újdonságoknak, amelyek a forgalmi dugók elkerülésében, a nyugodtabb és persze biztonságosabb autózás megvalósításában próbálnak segíteni.

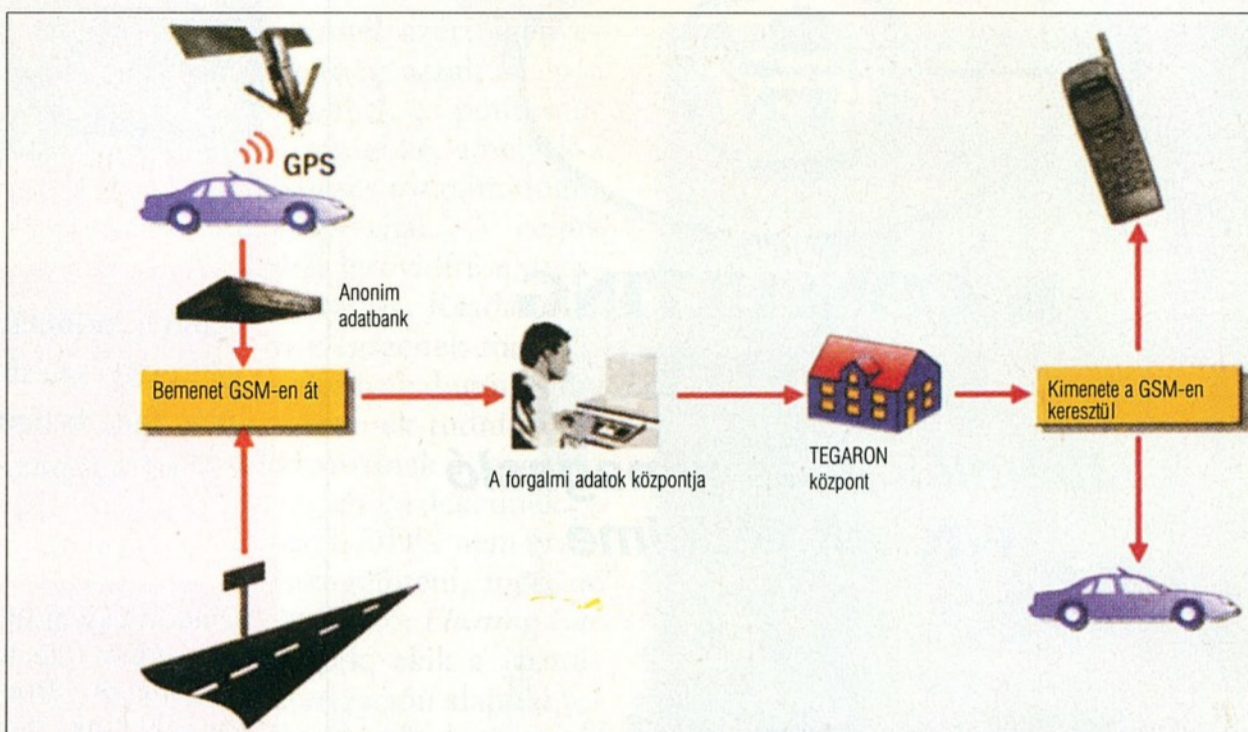
Az optimista prognózisok ellenére, amelyek szerint a közlekedési navigációs üzlet rövid időn belül óriási fellendülést mondhat majd a magáénak, a növekedés az elvárások alatt maradt. Úgy tűnik, a többi új technikához hasonlóan, a közlekedési telematikának is hosszabb felfutási időre van szüksége.

Lekérdezhető szolgáltatások

A Tegarón és a Passo cég elsőként kínálja a forgalom lekérdezési szolgáltatást. Az autós számítógép segítségével tudja meg a számára fontos információkat. A megfelelő telefonszám lehívása után, csupán a

TELEMATIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

Útravalók

Floating Car Data: a telematikai készülékekkel felszerelt járművek adatokat küldenek egy központba, ahol kiértékelik a helyszínt és a haladási sebességet

kívánt autópálya számát kell megadni, és egy elektronikus hang beolvassa a rendelkezésre álló híreket. Ráadásul ezt egy alkalmas telematikai berendezés segítségével gombnyomásra is le lehet hívni. A Passo rendszere még arra is képes, hogy egy tetszőlegesen kijelölt útvonal közlekedési híreit is összeállítsa.

Dinamikus útvonaltervezés

A Tegarón cég a D1 rendszerű mobiltelefon használóinak kínál információkat a német autópályák helyzetéről. A rendszer annak a cellának a segítségével, amelybe a mobiltelefon bejelentkezett, automatikusan megállapítja a jármű helyzetét.

A Tegarón-info a rádiótelefon billentyűzetéről vezérelhető. Az ügyfél egy adott autópályaszakasz helyzetével vagy a pillanatnyi helyszín állapotával kapcsolatos információk közül választhat. A D1 különleges szolgáltatása, hogy a rendszer egy órán keresztül 15 percenként visszaszól, és ismerteti a forgalmi helyzet aktuális változásait. A fontos veszélyeztetéseket a Tegarón késedelem nélkül továbbítja, így az autós állandóan képben van, és gyorsan reagálhat.

A forgalmi dugók lekérdezése persze a telematikai szolgáltatások csupán kis töredékét jelentik. A navigáció következő lépése az automatikus útvonaltervezés, valamint az útvonal megjelenítése a jármű-

ben lévő kijelzőn. A Tegarón már bemutatott egy olyan felszerelést, amelynek a különlegessége, hogy a szükséges berendezéseket nem kell az autógyárban beszereltetni, hanem utólag is be lehet építeni őket. A Tegarón Traffic nem a szó szoros értelmében vett navigációs rendszer, csupán útvonaljavaslatot tesz. Az út megkezdésekor az autós megadja a kívánt célpontot. Ebből az adatból, valamint az aktuális helyszín ismeretében, amelyet a rendszer szintén automatikusan érzékel, a központi számítógép az összes korlátozás figyelembevételével kiszámítja az optimális útvonalat. Ezt SMS útján küldi ki a telematika szettnek, amely táblázatban tárolja el az üzenetet. Az útvonalban jelölték az összes olyan csomópontot, ahol az autósnek irányváltással vagy utcaváltással kell reagálnia. Mivel a Tegarón Traffic nem követi aktívan az autót, ha egy pontot „ledolgoztunk”, akkor ezt nyugtáznunk kell, s csak ekkor jelenik meg a következő információ a képernyőn.

A Tegarón Traffic használatához szükség van a Blaupunkt Gemini GPS 148 multifunkciós vevőre, amelyet utólag is be lehet szereltetni. Befér a szabványos autórádió helyére, és egy autórádiót, egy GSM 900-as mobiltelefont, egy beszédmemóriával kiegészített közlekedés telematikai processzort, valamint a műholdas globális pozícionáló

A Gemini GPS 148 könnyen beszerelhető és a Tegarom Traffic útvonalajánlataihoz használható (balra) A Carin 420 és 440 típusjelű rádiók egyúttal navigációs rendszerek is. A közlekedési üzenetek a Traffic Message Channelen keresztül érik el a járművet (balra lent) GSM 909 Executive – okos megoldás a rádiótelefon beépítésére

szülékvaltozatot már az autógyárban beépítik a gépjárműbe.

Az alaptermék a *Telematic Unit*: kívülről egy fekete doboz, amely szoros kapcsolatban van a gépjárművel. Az integrációs ötlet következménye: a Nokia termékek csak a járműbe beépítve kaphatók. Ez már a kihangosítós rádiótelefon-tartóknál kezdődik, és a nemrég bemutatott, fixen beépített 6090-es mobiltelefonoknál végződik, amelyek különlegessége, hogy RS-232 interfészt kínálnak a soros adatátvitel számára.

Nem meglepő, hogy a *Motorola* is megjelent ezen a piacon: végberendezéseket szállít a Daimler Chryslerhez tartozó *TeleAid*hez. A *TeleAid* súlyos baleset esetén automatikusan vagy gombnyomásra kiküld egy vész hívást, amely egy szervizközpontba fut be. A jármű koordinátáinak a továbbítása mellett egy beszédkapcsolat is felépül, hogy közvetlen párbeszédből lehessen meghatározni az esemény súlyát.

Autórádióba építve

A telematikai piac régi nagy játékosa a *Bosch Blaupunkt*. A német vállalat a saját elképzelését követi, s autórádió tradíciójuk következményeként a rádiótelefont is beépítik a gépkocsiba. A rádióvevő – egy telematikai alkatrészcsoporthal és egy nagy kijelzővel – univerzális készülékké válik. Kiváló példa erre a *Gemini GPS 148*, amely a Tegarom Traffic dinamikus útvonalajánlataihoz használható. Aki még régebbi modellt épített a járművébe, annak a Blaupunkt lehetőséget kínál arra, hogy egy szoftver update-tel az új szolgáltatásokra is alkalmassá tegye a készüléket.

A Bosch másik termékének a neve, *GSM 909 Executive*. Igaz, hogy nem a többletértékű szolgáltatásokhoz készült,

rendszerhez (GPS) alkalmas vevőt is tartalmaz.

Dinamikus navigáció

A *Debitel* speciálisan a *Daimler Chrysler* számára kínálja a *DynAPS*-t. Ez egy dinamikus navigációs szolgáltatás, amelyet a C, CL, CLK, E, S és SL sorozat új járműveinek extra felszereléseként kínálnak. A különleges szolgáltatás igénybevételéhez a *Bosch Blaupunkt* alapkészülékére van szükség, amelyet a konzolba építenek.

A rendszer egy képernyő és a CD-ROM alapú térképadatok segítségével helységről helysére navigálja a sofőrt. A *DynAPS* figyelembe veszi a forgalmi dugókat és a közlekedési akadályokat is. Ezekre nemcsak figyelmeztet, hanem az aktuális számításoknak köszönhetően, segít kikerülni az akadályokat. Ha az alternatív útvonal menetideje hosszabb, mint a forgalmi dugó várható időtartama, akkor az automata rendszer bevezeti az autót a dugóba.

Ugyancsak dinamikusan reagál a *Toshiba Libretto* noteszgépet használó *Passo Guideinfo*. A rendszer különlegessége, hogy a hardvere hordozható. Részei a *Libretto* szubnoteszgép, egy *Nokia CardPhone* és egy GPS-vevő. Ehhez társul még a *GPS Gear* (ma *Navigon*) névhez fűződő navigációs szoftver. A rendszer azonnal figyelembe veszi az SMS-en keresztül érkező információkat. A

készlet hátránya, hogy mivel lemondtak a kerékérzékelőről és a sebességmérő tengelyére való csatlakozásról, így a pontossága kb. 100 méter. Ezt a negatívumot agyafűrt algoritmusok hivatottak kiküszöbölni, a koordináták folyamatos lekérdezésével, és a térképanyaggal való összevetésével.

A *Nokia* termékpalettája az aktuális integrált mobiltelefontól a speciális tartozékokon és a fixen beépített telefonokon keresztül az ügyfélspecifikus készülékekig terjed a gépjármű telematika területén. Az autótípushoz alkalmas ké-

Beszélő navigációs rendszer

Avic 50 S: a Pioneer beszélő navigációs rendszere

Ha egy címet egyszer beadtunk a Pioneer Avic 50 S típusjelű készülékbe, akkor a továbbiakban már beszéd-

del tudjuk kiválasztani a célt. Hol vannak a környék szállodái, éttermei vagy benzinkútjai? Az Avic erre is tudja a választ. Nyomjuk le a beszédbeviteli gombot, nevezzük meg a kívánt kategóriát, s a többi a rendszerrel folytatott (beszél) párbeszéd útján zajlik. Az Avic 50 S mint első európai rendszer használja a *Navtech* cég univerzális *SDAL* kártyaszabványát. Az operációs rendszer és a kártyaanyag külön CD-n található, így mód van a külön update-jükre is. A rendszer monitorát egyébként egy mozdulattal le lehet venni, így az utcán parkolók is nyugodtan alhatnak.

mégis okos megoldást kínál a rádiótelefon beépítésére. A Bosch ezen a nyáron egy kétsávost dobott piacra, amely *autótelefonná* is alakítható. Ehhez egy speciális tartóba kell behelyezni, s a külső antennához csatlakoztatva *adó-vevő egységgé* változik. A mobiltelefon egy kábelen keresztül egy kezelőkomponenssel kapcsolódik össze, amely olyan, mint egy fixen beépített telefon hallgatója. Ezzel az autós az összes olyan funkciót elérheti, amely a telefonálás alatt is gondoskodik a vezetési biztonságról.

A *Skeye* nevű német telematikai vállalat több évvel ezelőtt mutatta be első termékét, a *SKEYE Protect* típusjelű elektronikus, műholdas lopásvédelmi eszközt.

Több összetevőből áll, amelyek több helyen bújnak a járműben. Lopás esetén az autóban elrejtett elektronika automatikus vész hívást küld az illetékes üzenetközpontba az autó pillanatnyi helyzetének a koordinátaival. A jármű útvonala követhető, és a legközelebbi eső rendőrőrs tájékoztatható. Ha a jármű az országhatár felé közeledik, akkor mód van arra, hogy a távolból is aktiválják a lopásvédelmet (motorzár stb.).

A *SKEYE Guide* egy műholdas helyzetmeghatározáson alapuló forgalomtelematikai rendszer. Egyesíti a forgalmi információkat, az általános információs szolgáltatásokat, a vész hívást, az autóműködés hívását, a dinamikus navigációt és a telefon kezelést. Az információs csomagok – gombnyomásra – helyszínfüggővé válnak, és a kiválasztási igényeknek megfelelően, írott vagy bemondott szöveggé állnak rendelkezésre. Ilyenkor azonban az autós a Tegarón és a Passo szolgáltatásaira van utalva.

A labda az autógyártóknál

A telematikai piac persze csak akkor tud igazán fellendülni, ha az autógyártók is lépnek. Ekkor lehet ugyanis a rendszereket nagy darabszámban gyártani, és az árat csökkenteni. Első autógyártóként a Daimler Chrysler kínál offboard navigációs segítséget az ügyfeleinek. A TeleAid elakadás- és segélyhívó-szolgálat visszafogott startja után a konszern egy ideje a DynAPS szolgáltatást is kínálja, amely egy valódi, dinamikus navigációs rendszer. De csak a legmagasabb osztályba tartozó járművek alapkiépítéséhez adják.

A Ford egyik leányvállalata a Visteon, szerződést kötött a Nokia Smart Traffic Products-szal, a CeBIT-en pedig a Mannesmann Autocom és BMW tartott közös sajtótájékoztatót. Itt bejelentették együttműködésüket, és a BMW járművek navigációs számítógépekkel való felszerelését, illetve a brit Trafficmaster nevű szolgáltatóval kötött megállapodásról is beszámoltak.

Ebből kétféle következtetést lehet levonni: hosszú távon nemcsak navigációs rendszerekkel fogunk találkozni az autókban, hanem *információs terminálokkal* is. Ezek a legrövidebb vagy a leggyorsabb úton vezetnek el az autóst a kívánt célba, és további információkkal látják el, például a szabad parkolóhelyekről vagy a jegyrendelési lehetőségekről, illetve szállodai információkat is nyújtanak. A BMW már teszteli ezeket az SMS formájú lehetőségeket.

A Mannesmann Autocom és az angol Trafficmaster közötti megállapodás sem divatjelenség, hanem a szükség szülte. Ez az első olyan eset, amelynél átlépik a nemzeti határokat a rádiótelefonra épülő navigációnál.

RICOH szkennerek

Dokumentumszkennerek teljes választéka

„ARCHIVARE
NECESSE EST”

Archiválni muszáj!

Hivatalos disztribútor
IMMOROSOFT RT.

1039 Budapest, Berzsenyi D. u. 64.

tel./fax: 240-3962

e-mail: ims@immorosoft.hu

Viszonteladó:

Archico Dokumentumkezelő Kft.

1142 Budapest, Dorozsmai u. 188.

tel.: 471-7010, fax: 471-7012

e-mail: archico@mail.elender.hu

Viszonteladók jelentkezését várjuk

ÚJ! ÚJ! ÚJ! ÚJ!

Ki beszél itt alközpontról?

Mind a hatan. Az új Panasonic digitális, vezeték nélküli telefon alapkészülékéhez további öt kézibeszélőt kapcsolhat. Bárhol is jár 300 méteren belül, mind külső hívás, mind a többi kolléga számára elérhető lesz. Ha egyszer feltölti, a készülék 150 órán át készenlétben várja, és akár 12 órát beszélhet rajta egyfolytában. Állítsa munkába!

Párhuzamosan egy belső és egy fővonalis beszélgetés válik lehetővé...
...és egy jól működő csapat minden tagja utolérhetővé.

www.panasonic.hu

Panasonic
KICSIT ELŐBBRE MÁSONKÁL

PROCESSZORTESZT

Központi kérdés

Tesztünkben az otthoni, munkahelyi számítógépek processzorait vizsgáltuk, különös hangsúlyt fektetve a központi egységek áraira, valamint a belőlük kihozható teljesítményre.

A számítógépek – legyenek akármi-lyen fürgék – csak az alapszámításokat ismerik, és persze mozgatják az adatokat. A komplex műveletek elvégzéséhez egyre gyorsabban és gyorsabban kell elvégezni az említett alapszámításokat, hogy a számítógépen futó program ne legyen lassú. Manapság, amikor főként a marketingszempontok határozzák meg egy-egy program (operációs rendszer) sikerét, nem számíthatunk arra, hogy a program kódja valóban optimalizált. *Az ebből fakadó teljesítménycsökkenést a processzorok sebességének folyamatos emelésével kell ellensúlyozni.*

Bármilyen különös, éppen a finomítatlan programok ösztönzik a processzorok fejlesztőit újabb lépések megtételére, újabb termékek piacra dobására. Ez persze lejjebb nyomja az előző generációjú CPU-k árát, így már a „földi halandók” is meg tudnak vásárolni egy-egy gyors, bár a maga kategóriájában lassúnak számító komputert. A számítógépre természetesen program is kell, és az ördögi kör már be is zárult.

A kutatók természetesen mindig újabb utakat keresnek, hiszen a processzorok már most is a fizikai határokat feszegetik. Az első, összetettebb áramkörök megalkotásakor még senki sem gondolt volna arra, hogy mi mindenre kell odafigyelnie a gyártóknak és a felhasználóknak is, ha számítógéppel szeretnének dolgozni.

A processzorok piacán ma már nemcsak egy-egy típust lehet kapni, hanem az otthoni számítógéptől a komolyabb szerverekbe való darabokig teljes palettából választhat a vásárló.

A *Cyrix* és az *IBM* – a 6x86-os processzoraik kudarcá óta – sajnos nem tudnak labdába rúgni, ezért ma csak az *AMD* és az *Intel* maradt a szorítóban. A köztük lévő távolság lecsökkent, s ezzel pedig csak a vásárló nyer, mert mind a ketten egymás árai alá licitálnak.

Tesztünkről

A *Juventus Team* jóvoltából a következő processzorokat tesztelhetjük: AMD K6-2

350AFR, K6-III 400AHX, Intel Celeron 333A PPGA, Celeron 366 Slot-1, Celeron 400 PPGA, Pentium II 400 (512k, 100MHz FSB, 2.0V), Pentium III 450. Mindezek mellett a *FEFO* egy Intel Celeron 500 PPGA processzorral is beszállt a mezőnybe.

A processzorokat három, a mai kor követelményeinek megfelelő alaplappal vizsgáltuk: az AMD CPU-it a *Shuttle HOT-591P*, a PPGA foglalatú Celeron processzorokat a *Shuttle HOT-685V* alaplappal próbáltuk ki. A Slot-1 foglalatú Intel processzorokat pedig az *RCE Kft. Aopen AX6BC Pro* alaplappal vizsgáltuk.

A tesztkonfiguráció része volt még a 64 Mb-ás *Acorp* PC100-as SDRAM, mely 124 MHz-ig kifogástalanul működött. A videokártya a *Kelly-Tech* Savage3D processzoros kártyája volt, s az adatokat egy *Western Digital* AC30100 típusú, 10,2 Gb-ás kapacitású UDMA/66-os merevlemez tárolta.

A szoftverkörnyezet a Windows 98-ra épült, ezen futtattuk a *Ziff Davis WinBench 99 1.1* programját, a *3Dmark 99 MAX*-ot, valamint a *SiSoft Sandra 99 Standard*-ot. Ezekből a programokból a *processzorspecifikus eredményeket* emeltük ki, amelyeket érdemes megemlíteni a mellékelt táblázatban. A *3Dmark 99 MAX* a DirectX 6.1 telepítése után alkalmas arra, hogy a Pentium III és az AMD K6-III processzorok gyorsító funkciókat ellátó utasításainak a sebességét (SSE és 3Dnow!) is megmérje.

Mindezek mellett egy „hardverközeli” mérést is végeztünk (ennél közelebbi már nem is lehet): a processzorok hőmérsékletét egy hőelemes METEX ME-32 típusú multiméterrel figyeltük, hogy képet kapjunk a CPU sebesség-frekvencia összefüggéséről. A hőelemet a Slot-1 foglalatú alaplappoknál a hűtőborda processzorkártya felőli részére helyeztük (hőve-

zető paszta használatával), míg a Super7 és Socket 370 foglalatú processzoroknál a hűtőborda azon részére, ahol a légmozgás elenyésző.

Az AMD processzorai

Az AMD mindig ügyelt arra, hogy a processzorai a régebbi alaplappokban is üzemeljenek, tehát nem kell az új processzorral új alaplappot is venni (ha az képes a 100 MHz-es rendszerbusz kezelésére). De még ha új alaplapp is kellene, akkor igen sok jó és olcsó termék közül választhatunk.

A K6-2 még mindig kapható a boltokban, de a mérési eredmények szerint ez egy *belépő processzor*. Ha megnézzük a CPU fixpontos teljesítményét, láthatjuk, hogy egy ugyanakkora órajelű *Celeronnál*

valamivel nagyobb teljesítményt nyújt. A tesztre kapott K6-2 processzort nem sikerült 400 MHz-nél nagyobb órajellel meghajtani, ezért ennél a processzornál a leggyorsabb processzor – az Intel Celeron 500 – körülbelül 38-40%-kal gyorsabb. Annak ellenére, hogy nem sikerült többet kihoznunk ebből a processzorból, szép számmal akadnak olyan példányok – legalábbis a külföldi hírek szerint –, amelyek igen jól tuningolhatók.

A K6 egyébként a windowsos környezetben (lásd *3Dmark* és *WinBench* eredmények) mutatja meg csúnyábbik arcát, ha a programnak nincsen 3Dnow optimalizálása. De emlékezzünk csak vissza, hogy az MMX is így kezdte, és igen lényeges, hogy a DirectX 6.1 vagy újabb változatának használatakor a 3D-s megjelenítés automatikusan használja az

új utasításokat. S ez akár 30 %-os gyorsulást is eredményezhet.

A K6-2 másik nagy hibája – mivel beépített Level 2 cache-sel rendelkezik –, hogy az alaplapon lévő L2 cache csak díszítőelem.

A K6-III viszont már az alaplap L2 cache-t is használja. A mérési eredményekből látszik, hogy a processzor fix pontos teljesítménye a mezőny legjobbjára, névleges órajel-frekvencián (400 MHz) még a nála nagyobb ütemjellel hajtott Pentium III-at is maga mögé utasította. Ha a K6-2-vel azonos nagyságú gyorsulást feltételezünk, akkor ez a processzor az *abszolút nyerő*, ha lehet „huzatni”, azaz ha meg lehet növelni a rendszerórajelét. Lebegőpontos és multimédiás teljesítményben sem-

mivel sem marad le a testvérétől, ám ha a komplex windowsos multimédiás teljesítményt vizsgáljuk 3Dnow! nélkül, akkor a mezőny végén foglal helyet. Ugyanez vonatkozik a memória-kezelésre is, amellyel az AMD processzorok az alsóházba kerültek. Ha viszont magasabb szinten, az „üzleti” sebességet mérnénk, akkor ez azt jelezné, hogy még a Pentium III-nál is gyorsabb. A tri-level cache ugyanis éppen ilyen, sok adattal dolgozó programok használatakor jelent roppant nagy előnyt. Az sem lebecsülendő, hogy a 3Dnow! utasításkészlettel is messzemenően elboldogul, és ez jelenti a processzor igazi előnyét a többiekkel szemben, főleg, ha az ár-teljesítmény viszonyt is figyelembe vesszük.

Az Intel processzorai

Kezdjük a család otthoni PC-kbe szánt darabjával, a *Celeronnal*.

Hogy mitől ilyen népszerűek ezek a processzorok? Nos, a válasz egyszerű: a gyártásba is beleszóló marketingrészleg

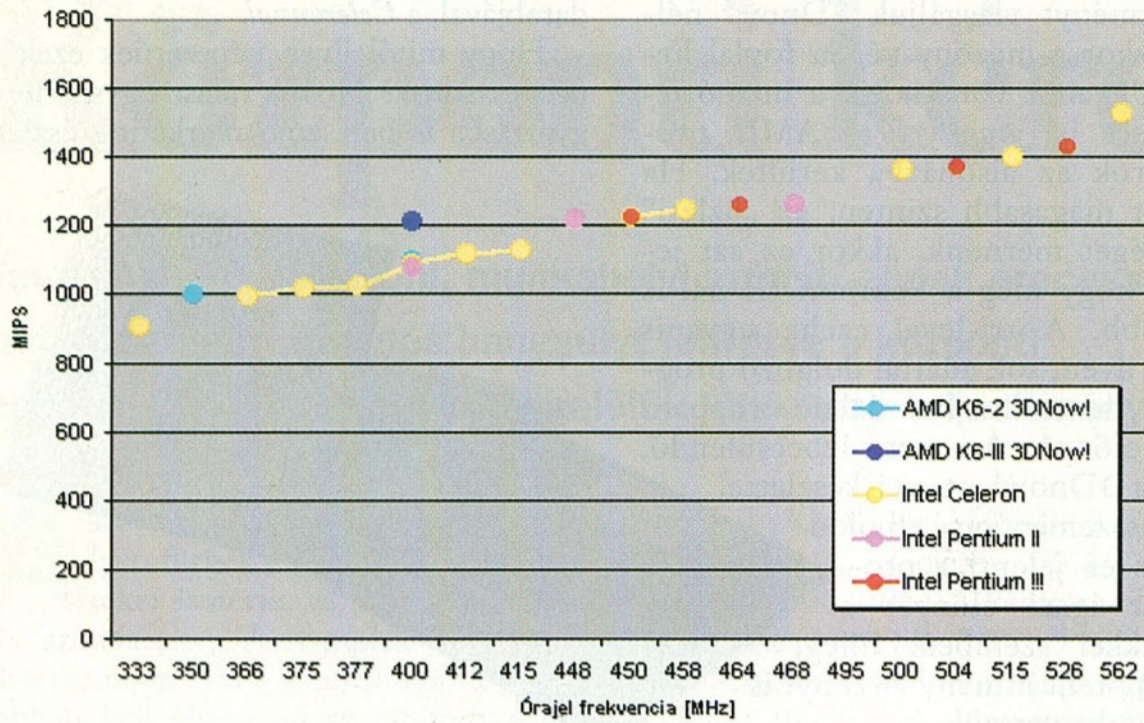

Processzorok

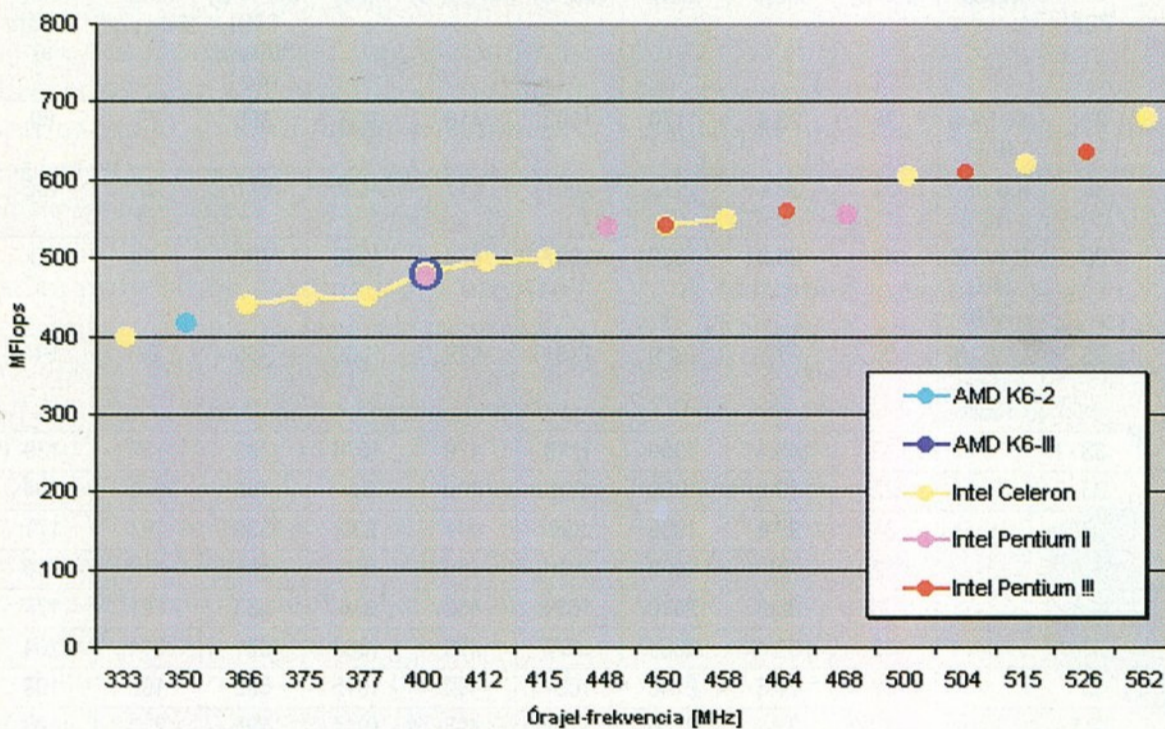
Processzor	Órajel [MHz]	Szorzó	Buszsebesség [MHz]			Egyéb beállítások	Hőmérséklet [fok C]	WinBench 99 1.1		SiSoft Sandra 99 Standard					
			FSB	AGP	PCI			CPU-Mark	FPU-Mark	CPU [MIPS]	FPU [MFLOPS]	MMX [it/s]	Multimédia FPU, SMD, 3DNow! [it/s]	CPU/Mem [Mbájt/s]	FPU/Mem [Mbájt/s]
AMD K6-2 350	350	3.5	100	66	33	66 MHz RAM	31	23.9	1170	1003	418	935	698	75	80
AMD K6-2 350	350	3.5	100	66	33	100 MHz RAM	31	25.4	1170	1001	417	933	617	97	102
AMD K6-2 350	400	4	100	66	33	2,4V, 66 MHz RAM	33	25.3	1330	1097	478	1066	797	75	78
AMD K6-2 350	400	4	100	66	33	2,4V, 100 MHz RAM	35	27.1	1330	1101	479	1069	799	99	104
AMD K6-III 400	400	4	100	66	33		33	43.1	1350	1215	479	1070	799	137	139
Intel Celeron 333A PPGA	333	5	66	66	33		32	23.8	1780	909	400	846	490	108	104
Intel Celeron 366	366	5.5	66	66	33		34	29.6	1960	999	441	930	539	183	171
Intel Celeron 333A PPGA	375	5	75	75	37,5		32	27	2000	1020	450	950	551	122	118
Intel Celeron 366	377	5.5	68,6	68,6	34,3		36	30.6	2010	1024	452	954	553	191	178
Intel Pentium 2 400	400	4	100	66	33		32	31.4	2060	1078	476	1002	581	214	204
Intel Celeron 400 PPGA	400	6	66	66	33		32	26.8	2140	1091	482	1015	589	109	109
Intel Celeron 366	412	5.5	75	75	37,5		42	33.1	2200	1122	495	1044	605	214	198
Intel Celeron 333A PPGA	415	5	83	83	41,5		34	29.8	2230	1133	501	1055	612	136	131
Intel Pentium 2 400	448	4	112	75	37,5	RAM Cycle 333	35	35.4	2280	1220	539	1136	658	242	230
Intel Pentium III 450	450	4.5	100	66	33		50	34.8	2300	1226	543	1083	927	258	232
Intel Pentium III 450	464	4.5	103	68,6	34,3		52	35.9	2370	1261	559	1114	954	248	226
Intel Pentium 2 400	468	4	117	58	29	+0,1V, RAM Cycle 333	36	36.7	2380	1259	556	1172	679	245	231
Intel Pentium 2 400	468	4	117	75	37,5	+0,1V, RAM Cycle 333	36	36.6	2380	1258	556	1172	679	249	237
Intel Celeron 400 PPGA	450	6	75	75	37,5		34	30.2	2410	1224	541	1140	661	122	123
Intel Celeron 366	458	5.5	83	83	41,5		43	37	2450	1246	551	1160	673	229	213
Intel Pentium 2 400	495	4	124	83	41,5	+0,2V, RAM Cycle 333	38	38.8	2520	-	-	-	-	-	-
Intel Pentium III 450	504	4.5	112	75	37,5	+0,2V	53	38.8	2570	1373	609	1213	1038	238	220
Intel Celeron 500 PPGA	500	7.5	66	66	33		40	30.5	2670	1363	604	1270	736	109	106
Intel Celeron 400 PPGA	500	6	83	83	41,5		35	33.6	2670	1360	602	1267	734	136	136
Intel Celeron 333A PPGA	500	5	100	66	33		36	35.9	2680	1364	604	1270	736	164	158
Intel Pentium III 450	526	4.5	117	58	29	+0,2V	55	40.3	2680	1431	636	1264	1082	246	228
Intel Celeron 333A PPGA	515	5	103	68,6	34,3		36	37	2750	1402	621	1305	756	169	162
Intel Celeron 500 PPGA	562	7.5	75	75	37,5		45	34.5	3010	1531	679	1425	826	123	120

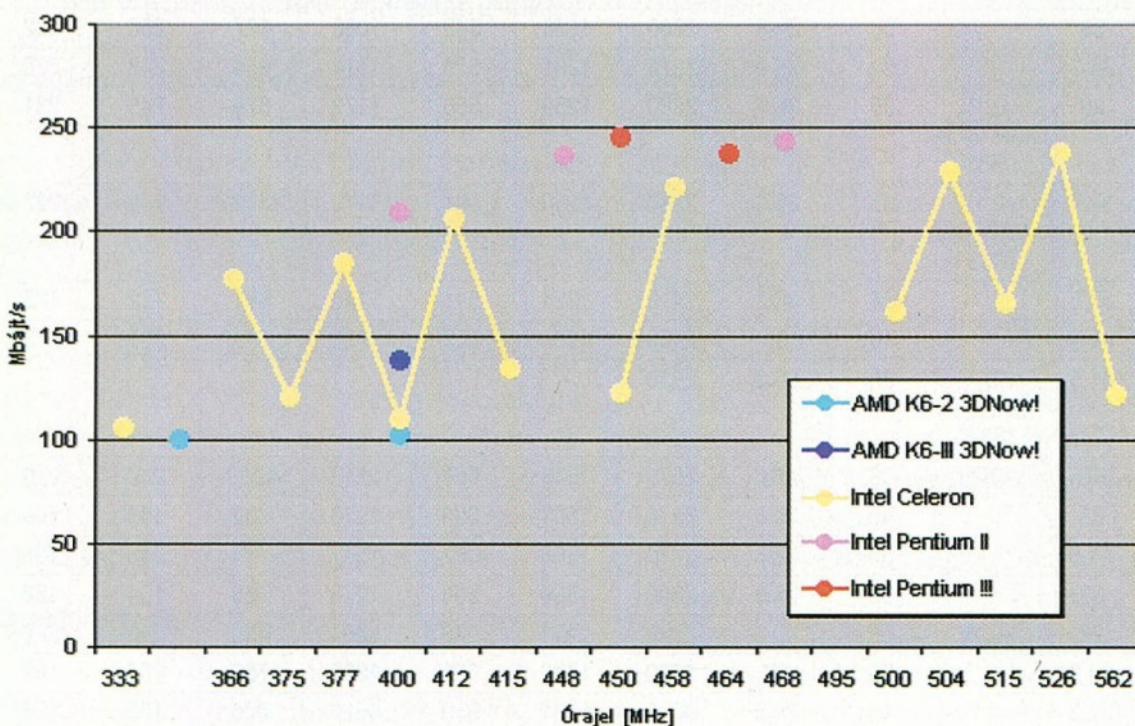
A processzorok fixpontos teljesítménye

A processzorok lebegőpontos teljesítménye

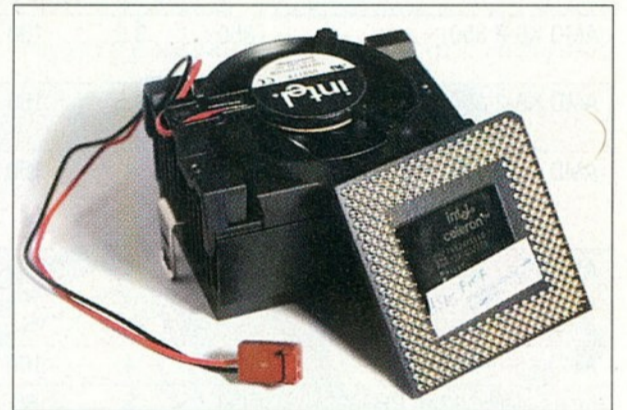

A processzorok memóriakezelési sebessége

meghatározta, hogy adott órajelű processzorokból mekkora kereslet lesz a gyártást követő időszakban. A gyártósorról *változó minőségű processzorok* jönnek le, amelyeket egy mérőautomata megvizsgál, és feliratoz – a megadott termelési mutatóknak megfelelően. Mivel a gyár gyorsabb processzorokat is előállít, azok gyakran alacsonyabb órajellel kerülnek forgalomba. *Tehát a processzor tuningolható!*

A CPU-t leginkább *viszonyítási alapnak* vehetjük a diagramokban, hiszen a teljesítménye közel egyenesen arányos az órajelével. Hamar észrevehetjük, hogy fixpontos és lebegőpontos sebessége egyenlő a Pentium II-ével, hiszen a két processzor *ugyanarra a rendszermagra* épül. A memóriakezelés sebességét ábrázoló diagram az első látásra minket is meglepett. A magyarázat az, hogy a változatos órajelsebességeket a Celeron fix szorzója miatt csak a rendszerórajel (FSB – Front Side Bus) frekvenciájának a növelésével lehet elérni, ezzel pedig csökken a memória olvasási ciklusainak

az ideje is (adott idő alatt tehát több adatot lehet megmozgatni). Nagyon érdekes, hogy az 568 MHz-cel hajtott processzor memóriakezelése csak fele olyan gyors, mintha egy fokkal lassabban, 526 MHz-cel hajtánánk.

A „nagy öreg”, a Pentium II még mindig tartja magát, de egy olyan processzor mellett, mint a Celeron ma már csak igényes és viszonylag olcsó duál-processzoros rendszerekben kaphatott helyet. Azért csak kaphatott, mert már ma is léteznek olyan megoldások, amelyekkel a Celeron is alkalmassá tehető *multiprocesszoros működésre*. A Pentium II egyetlen előnye a társával szemben, hogy a nagyobb méretű L2 cache – amely a rendszermag órajelének a felével működik – gyorsabb memóriakezelést enged. Az is jól látszik, hogy a nagyobb frekvenciával hajtott processzor memóriakezelési sebessége csökkenő ütemben bár, de nő. Az elméleti határ úgy 250 Mbajt/s körül lehet, ami azért figyelemre méltó érték. A Celeron processzorral ellentétben ezt nem igazán lehet tuningolni, hacsaknem néhány trükkel.

Egy kis tuning

Bármely félvezető tetszőlegesen nagy árammal terhelhető, ha az átmenet hőmérsékletét nem engedjük túl magasra. Ez a tuningolás egyik fizikai korlátja. Az órajelfrekvencia emelésével a kapcsolási veszteség növekszik, és ettől melegszik a processzor. A processzorok ugyanis több (öt, hat) rétegből állnak, és a bennük keletkező disszipációs teljesítményt el kell vezetni, nehogy az áramkör tönkremenjen. Ha a processzort kellően lehűtenénk, akkor igen nagy frekvencián is működne. A Cryotech forgalmaz olyan (ittthon nem kapható) hűtőket, amelyek jóval a fagypontra alá hűtik a processzort, hihetetlen frekvenciákkal működtethető áramköröket eredményezve.

A legfontosabb tehát, hogy gondoskodjunk a megfelelő hűtésről. Ehhez egy nagyobb hűtőborda, és egy hosszú élettartamú – golyóscsapágyas – ventilátor a megfelelő megoldás. Még akkor is ha a processzort nem huzatjuk, mert a hagyományos, csúszócsapágyas ventilátorok élettartama igen rövid, és ha leállnak, akkor rossz esetben a processzorunknak is búcsút inthetünk. A hűtőborda processzorhoz érő részén általában grafitos bevonatot találunk, de ha tuningra adjuk a fejünket, akkor nem árt

beszerezni hővezető (szilikon alapú) pasztát. Ezt akkor is használjuk, ha a hűtőbordán nincs semmi, mert a processzor és a hűtőborda között megnő a hőellenállás, és ekkor a bordán nem érezzük, hogy a processzor melegszik, bár az valójában igen meleg. Nemcsak a magas órajel-frekvenciától, hanem a nem megfelelő hűtéstől is instabillá válhat a rendszerünk.

Ahhoz, hogy tudjuk, mennyire hajtható processzorunk, az eredményeket tartalmazó táblázatban a processzorok hőmérsékletét is jeleztük, de ezt az értéket a lehető legtökéletesebb hűtés mellett mértük. Azt sem árt tudnunk, hogy az Intel processzorai típusától és változattól függően 60-75 Celsius fok határhőmérsékletet engednek meg (eddig vállalják a processzorra a becsült élettartamot), a processzor felületén mérve 40 fokos maximális környezeti hőmérséklet mellett.

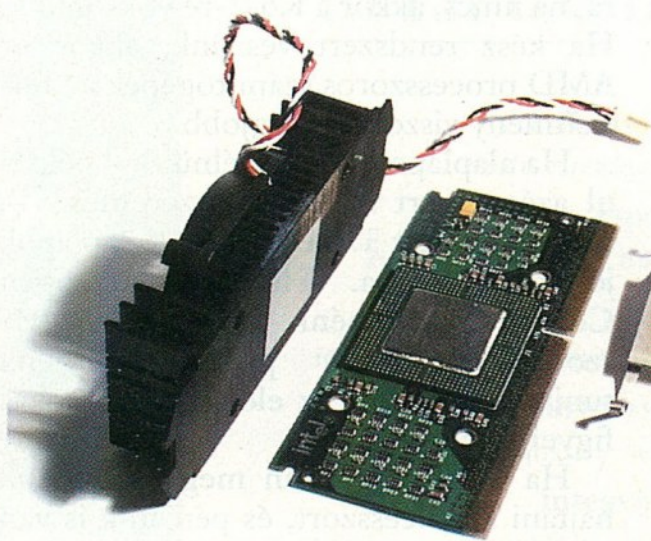
A stabilitás növeléséhez a processzor feszültségét pár tized voltal meg is emelhetjük, de ekkor még szükségesebbé válik a jó hűtés (nagyobb az eldisszipált teljesítmény is). Ezt szerencsére a jobb alaplapok támogatják: jó ha Socket 370 vagy Slot-1-es alaplapunk van. Az Intel processzorokba ugyanis be

van építve egy kód, amit lekérdezve, az alaplap automatikusan beállítja annak feszültségét.

A processzortuninggal együtt a videokártya sebességét is megnövelhetjük, hiszen az AGP órajele a rendszerórajel vagy annak kétharmada lehet. Bizonyos alaplapokon azt is megtehetjük (lásd múlt havi tesztünket), hogy a videokártya sebességét 100 MHz-nek választjuk meg a 66 MHz helyett. Arra azonban legyünk tekintettel, hogy nem minden videokártya viseli el az ilyen magas frekvenciát.

Végül, a tuning sikerességének egyik fő befolyásoló tényezőjéhez is elérkeztünk, ez pedig a memória. A boltban kapható PC100-as SDRAM-ot akkor használjuk ki, ha 100 MHz FSB-jű processzort veszünk (P2, P3, AMD K6), vagy a szerencsésen kifogott Celeron processzorunkat huzatjuk. Ekkor viszont nemcsak a processzorok, hanem a memóriák között is kell válogatnunk, amit nem minden üzletben engednek meg. Ott kapjuk, amit kapunk, és vagy szerencsénk van, vagy nincs.

Ha nem akarunk válogatni, akkor alaplapnak válasszunk Ali vagy VIA chipsetes alaplapot, mert ott a memóriát, AGP és PCI buszt a processzor órajelétől függetlenül használhatjuk.

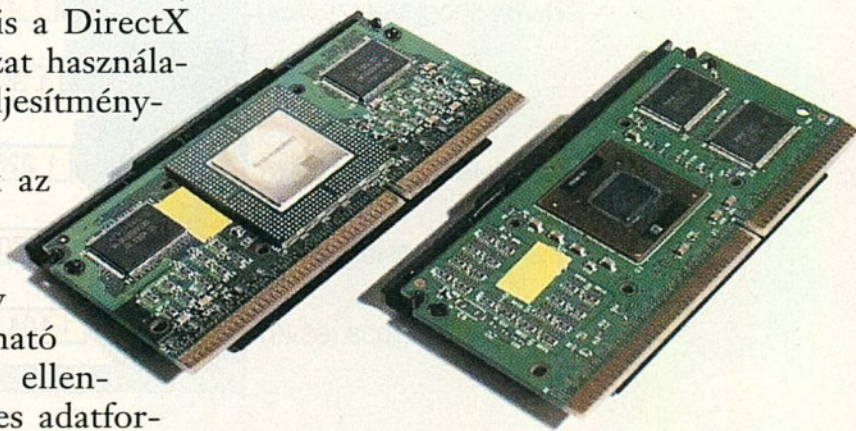
(IC szinten) kapott. Ennek jobb a hőelvezetése, ezért a CPU nagyobb órajellel is meghajtható, káros melegedés nélkül.

Hasznos újítás az SSE (avagy KNI) utasításkészlet megjelenése, amely SIMD (Single Instruction Multiple Data) módon kezeli az adatokat, akár az AMD 3DNow!. Az is megoldott, hogy ez az utasításkészlet a lebegőpontos egységgel párhuzamosan működjön – nem úgy, mint MMX-es társa. Ha az SSE utasításkészletet nem vesszük figyelembe, akkor látható, hogy a processzor lassabb, mint egy azonos órajelű Celeron processzor. Az AMD-hez hasonlóan, ennél az utasításkészletnél is a DirectX 6.1 vagy egy későbbi változat használatkor jutunk valós 3D-s teljesítménynövekedéshez.

Nem szabad elsiklanunk az Intel által most agyonhallgatott tény fölött sem, miszerint a P3 tartalmaz egy szoftveresen ki-be kapcsolható azonosító kódot, amellyel ellenőrizhetőbb lesz az internetes adatfor-

galom (hogy kinek, arról sokáig lehetne vitatkozni). A fő gond csak az, hogy ennek a kódnak az aktiválásához és kiolvasásához elég kettő assembly utasítás, amelyet a tapasztalt hacker/cracker gond nélkül kiad. A hírekkel ellentétben ez a kód biztonságos, viszont mit tegyen az, aki otthon és a munkahelyén is használ számítógépet? Mert akkor kétféle kóddal jelentkezik mindenhol...

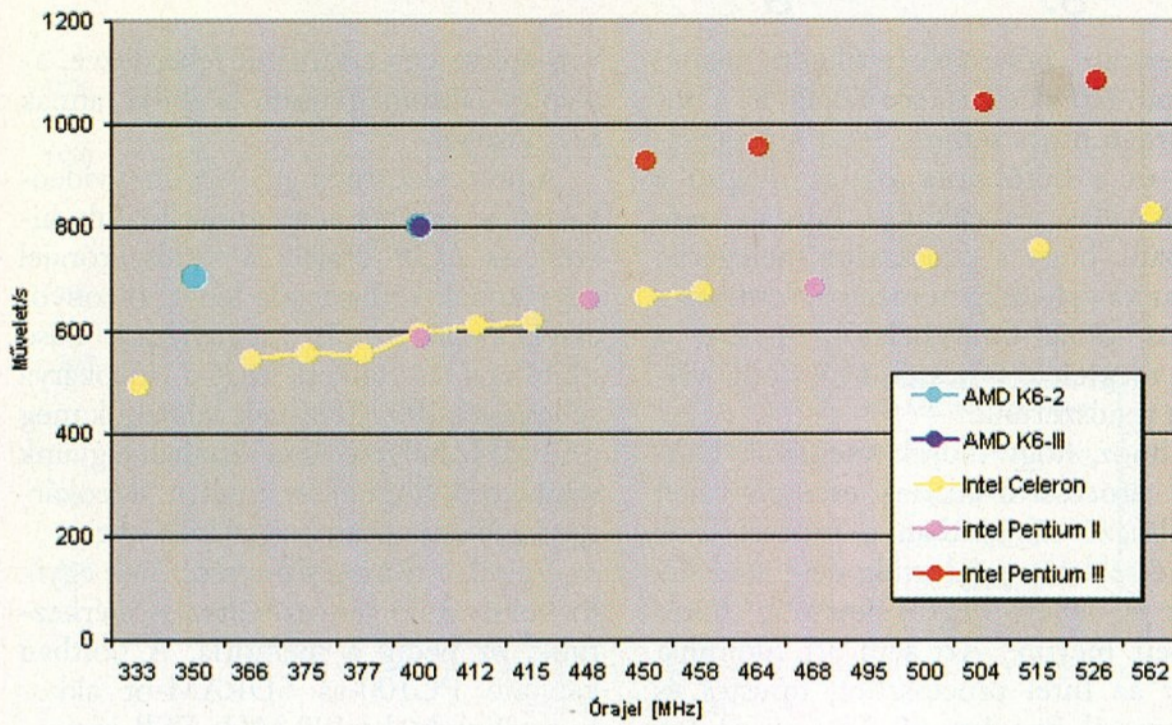
A mérési eredményekből látható, hogy az Intel még mindig tartja az előnyét, mármint ami a processzor gyárilag meghatározott frekvenciáját illeti. Ha viszont a diagramok bármelyikén – a memóriakezelést kivéve – képzeletben folytatjuk az AMD frekvencia-sebesség

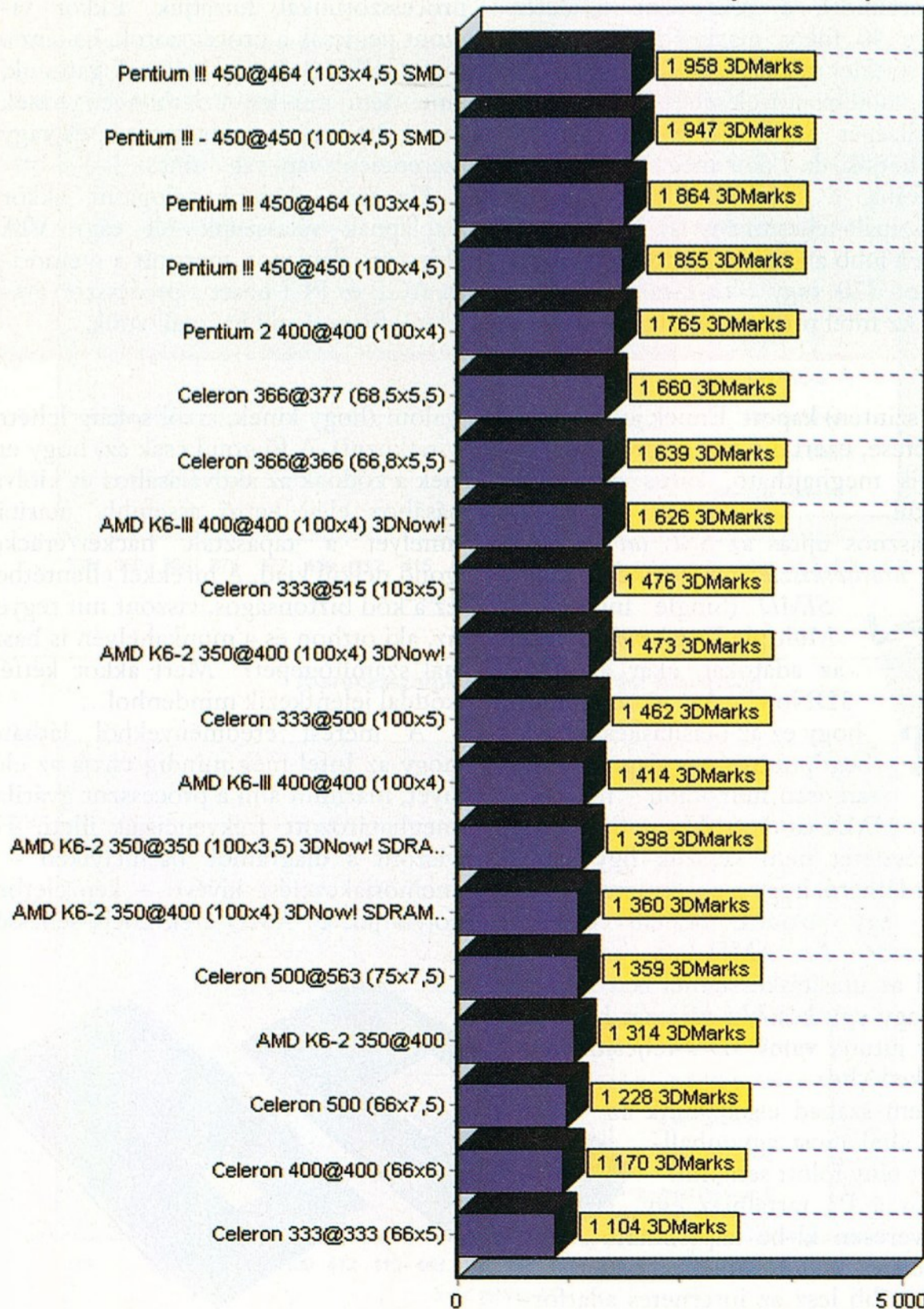
Végül, de nem utolsó sorban elérkeztünk az egyik legújabb processzorhoz (ami már most kezd réginek számítani, hiszen a Merced is megjelenés előtt áll), a Pentium III-hoz. Az Intel ebbe a processzorba ölte a legtöbb pénzt, de eddig valahogy nem lelkesedtek érte a vásárlók. S hogy miért nem? Azért, mert túl sokat állított róla a reklám ahhoz képest, amennyit a processzor valójában tud. Nem fogja megváltoztatni az életünket – legfeljebb egy picit. A CPU újításai a következők: a Pentium II rendszermagjára épülő processzor teljesen új tokozást

A processzorok multimédiás (3DNow!, FPU, SSE) sebessége

3DMark Result (3DMarks)

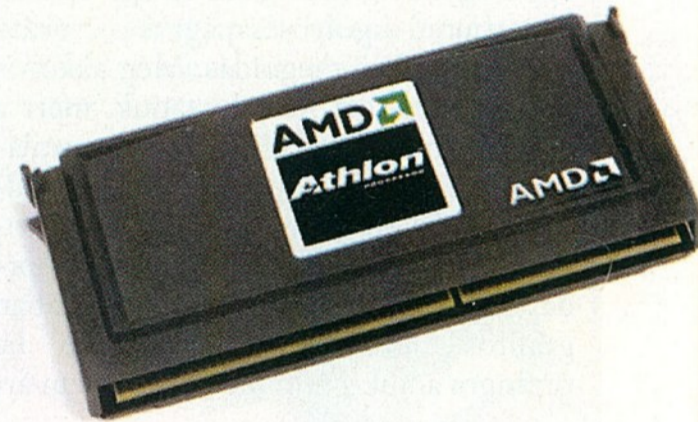

görbét, akkor az a Pentium III képzeletbeli vonalába vagy fölé fölé fog esni. Ez azt jelenti, hogy az Intel előnye csak a nagyobb frekvenciákon mutatkozik meg. Érdekeséget itt is találunk, mégpedig azt, hogy a növekvő órajellel a memóriakezelés sebessége csökken. Úgy tűnik, hogy e tény mögött a *L2 cache lombasága* rejtezik, amit állítólag azért készített így az Intel, hogy megengedje a nagyobb órajelet.

Melyiket válasszuk?

A választás nehéz, ugyanis attól függ, hogy egy teljesen új rendszert kívánunk-e összerakni, vagy a régi számítógépünket akarjuk bővíteni, az alaplap cserélése nélkül.

Ha az utóbbi mellett döntünk, akkor tudnunk kell, hogy a Socket 7-es (Pentium MMX-es) alaplap képes-e a 100 MHz-re. Ha igen, akkor a legjobb választás az AMD K6.

Ha van sok pénzünk, akkor a K6-III-ra, ha nincs, akkor a K6-2-re voksoljunk. Ha kész rendszert veszünk, akkor az AMD processzoros számítógépek ár-teljesítmény viszonya a legjobb.

Ha alaplapot kell cserélnünk – például azért, mert ATX-eset szeretnénk –, akkor a Socket 370 és a Slot-1 alaplapok jöhetnek szóba. Ha mindenképpen Celeront szeretnénk (mert olcsó), viszont csak egy picit szeretnénk tuningolni, akkor az előbbi alaplapokra figyeljünk.

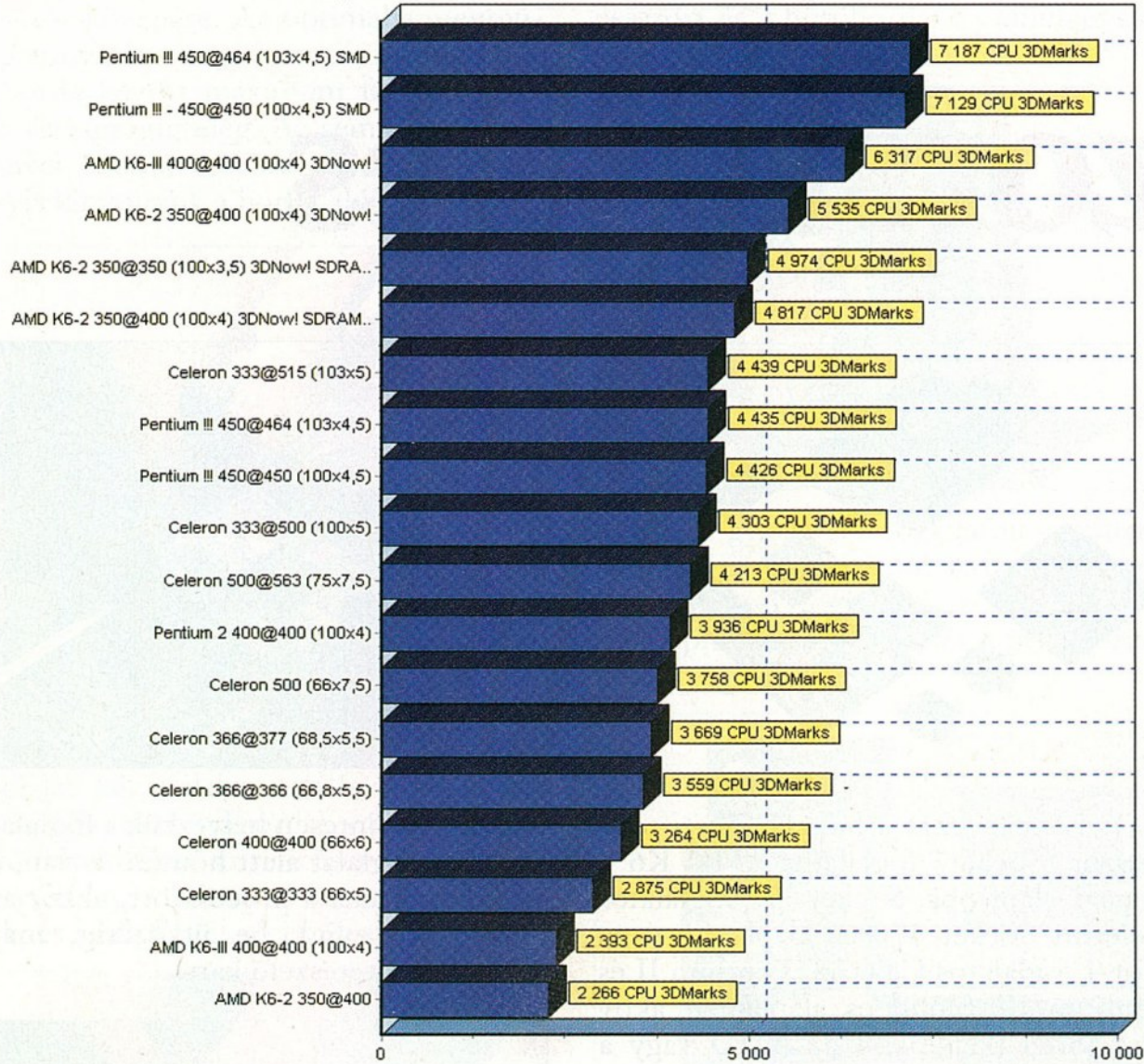
Ha viszont valóban meg szeretnénk hajtani a processzort, és pénzünk is van rá, akkor egy válogatott Celeronnal és egy PPGA-Slot-1 átalakítóval igen jó vételt csinálhatunk.

Ha a pénzünk tengernyi és a Pentium III-ba épített azonosítót, no meg a picivel nagyobb teljesítményt is ki akarjuk használni, akkor egy nekünk tetsző alaplappal is megelégedhetünk, amely fogadni képes ezt a processzort, akár egy BIOS-frissítés után is.

Azt azonban mindenképpen tartsuk szem előtt, hogy egy rosszul beállított számítógépnél könnyen lehet gyorsabb egy nála lassabb órajelen „ketyegő” komputer is.

Synthetic CPU 3D Speed (CPU 3DMarks)

Új processzorok a láthatáron

A processzorok árának zuhanása várható, hiszen az AMD a K7 (igen gyorsan) működő példányát, míg az Intel a Merced teszt-példányát mutatta be, nem is olyan régen. Várjuk a fejleményeket...

CP-vélemény

A mezőny leggyorsabb processzora – a multimédiás teljesítmények összegét tekintve – a Pentium III, amelyet részben a magasabb órajelének köszönhet – azonos frekvencián holtversenyben végzett volna a K6-III-mal. A legjobb ár-teljesítmény mutatójú processzor névleges frekvencián az AMD K6-III, főleg akkor, ha az alaplap árát is beleszámoljuk.

A legjobban tuningolható processzor a Celeron 333 lett, még a szorzó-lock ellenére is, de csak akkor, ha sikerül megfelelő darabot kifognunk. Mivel ez már a legolcsóbb Intel processzorok egyikének számít, úgy gondoljuk, már nem sokáig lesz kapható, és mint láthattuk, az utána következők nem tuningolhatók ilyen jól. Ez után az ideális választás az AMD K6-III lesz, ha nem kerülnek elő ismét rejtett tartalékok, ahogyan a Pentium MMX-nél ez megtörtént. KÖHLER ZSOLT

Online-kapcsolat mindenek felett

Az Online Informatikai Rt.

a banki szoftverrendszerek területén szerzett, tízéves
tapasztalatával

és kiválóan képzett, fiatal szakembergárdájával immár a
legnagyobb

integrált banki rendszereket telepítő hazai fejlesztőként áll
partnerei szolgálatában.

A professzionálissá fejlesztett, nagy megbízhatóságú,
integrált rendszereink

tökéletes megoldást nyújtanak partnereink mindennapi
feladatainak megoldásához.

Saját rendszereink mellett csúcsmínőségű adatbázis-kezelő,
fejlesztő- és Internet

eszközökkel és szolgáltatásokkal állunk ügyfeleink rendelkezésére.
A megbízhatóság,

a folyamatosság, a tökéletes rendszerilleszkedés képezi az
összekötő hidat

cégünk és ügyfeleink magas színvonalú kapcsolatában.

LÉPÉSRŐL LÉPÉSRE

Processzorszerelés

Processzortesztünkhöz kapcsolódóan bemutatjuk, hogyan kell az alaplapba akár a PGA (Super7, Socket 370), akár a Slot-1 foglalatú processzorokat behelyezni.

Mintának egy Celeron 333 PPGA processzort választottunk, amelyet egy AOpen MX3L és egy ASUS P2-99B alaplapban helyeztünk el, ez utóbbinál egy PPGA-SLOT-1 átalakítót használva. Az alábbiakban szereplő műveletsor kisebb módosításokkal használható az AMD, a Pentium II és a Pentium III processzorok behelyezésére is.

A processzort akkor helyezzük az alaplapba, ha az már elfoglalta helyét a házban, de a fényképezés miatt mi ezt előbb megtettük.

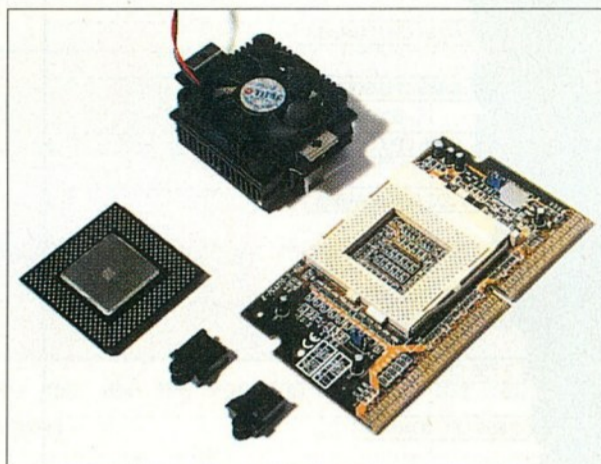
Mielőtt bármit is elkezdénénk, bizonyosodjunk meg a következőkről.

Ha ATX típusú házunk van, akkor a tápegység hálózati csatlakozója ki legyen húzva a konnektorból. Ennek hiányában ugyanis a készenléti 5V (StandBy) is rákerül az alaplapra, ami káros is lehet, ha egy ráeső csavar vagy fémalkatrész rövidzárat okoz.

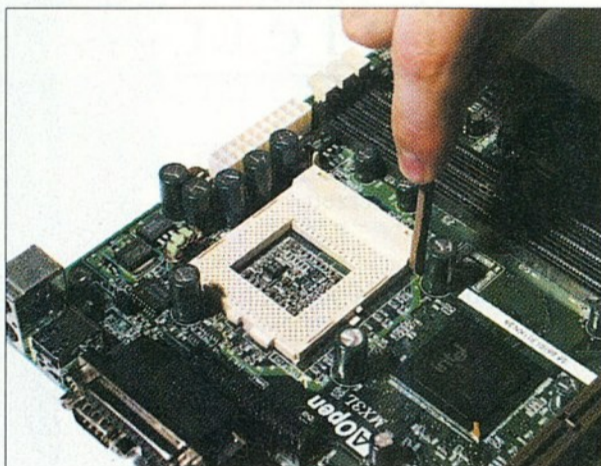
A szereléskor pamutból készült ruhát viseljünk, mivel a műszálas hamar feltöltődik, és a sztatikus elektromosság még észrevétlenül is tönkretelheti az alkatrészeket. Még a hálózati kábel kihúzása előtt két kézzel fogjuk meg a nyitott házat.

Tippünk

A felhúzott processzor maximális órajelét sok minden befolyásolja. Ha az alaplap nem indul, akkor a bekapcsolás alatt tartva lenyomva a **Home**, az **End**, esetleg a **Page Down** gombok egyikét (ezt az alaplap dokumentációjából tudhatjuk meg), alapértékre állítva ezzel a processzor órajelét. Csak akkor érdemes tuningolni, ha a rendszer gond nélkül elindul, az alkalmazások (főleg a 3D-sek) rendben futnak, és processzor sem melegszik túlságosan.

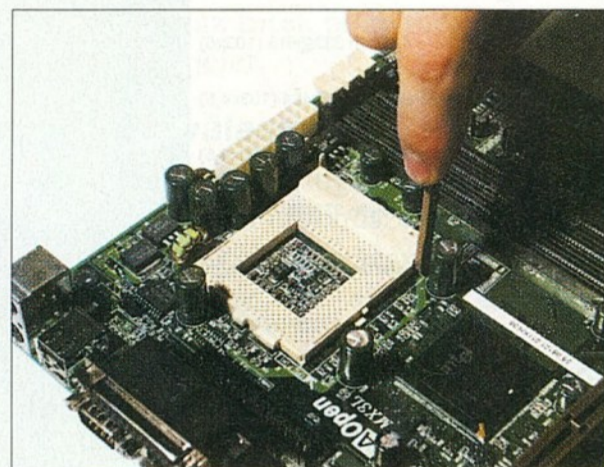

▲ 1. Lássuk tehát a hozzávalókat: processzor (Socket7 foglalatú AMD K6 – Super7 alaplapba, Socket 370 foglalatú Celeron Socket 370-es alaplapba vagy Slot-1 foglalatú Celeron, Pentium II és Pentium III Slot-1-es alaplapba) aktív hűtőborda (képünkön az AMD vagy a Celeron processzorokhoz). Ha PPGA-s (Packet Pin Grid Array) Celeron processzorunkat Slot-1-es alaplapba kívánjuk helyezni, akkor egy PPGA-Slot-1 átalakítóra, a hozzá való reteszelő elemekre is szükségünk lesz.

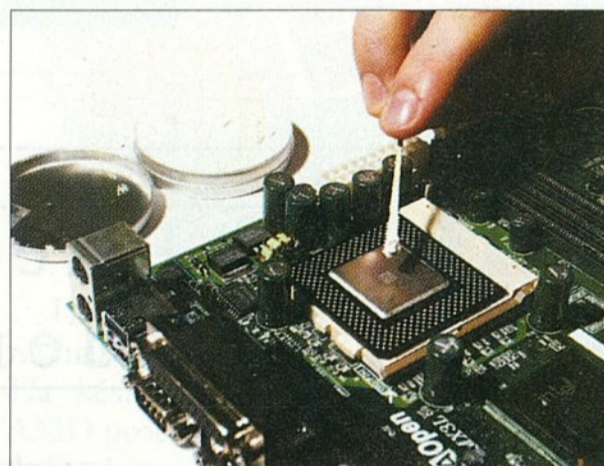

▲ 2. A processzor ZIF (Zero Insertion Force) foglalatának emelőkarját a foglaltól elhajlítva, majd 90 fokig megemelve nyissuk ki. Még műanyag kar esetén se féljünk annak eltörésétől – ezt egyébként könnyebb használni, mint a fémkarosat.

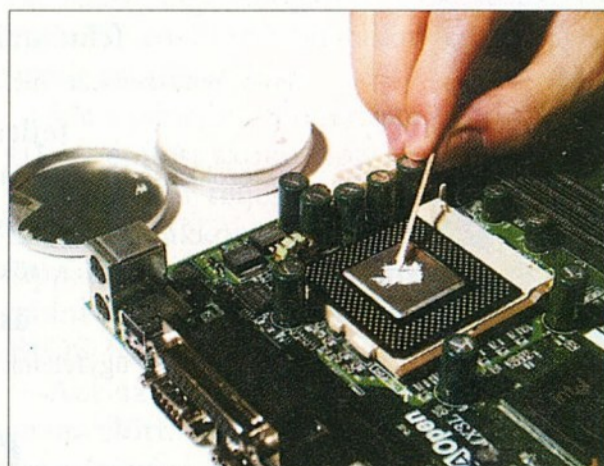
▼ 3. A processzorokon a behelyezés megkönnyítésére régebben kulcslábakat, manapság csak egy irányban behelyezhető lábkiosztást és a processzor egyik sarkának lecsapását használják. A csapott sarkot még festéssel is jelölik, úgy, ahogyan az alaplapon is (például nyíllal). Ennek a saroknak kell az emelőkar lecsukott állapotában a végénél lévő sarokhoz kerülnie. A processzort erőltetés

nélkül, vízszintesen helyezzük a foglalatba. Ha a foglalat alatt hőmérő is van, és ez visszatartaná a processzort, akkor azt nyugodtan toljuk be ütközésig, majd csukjuk le a reteszelő kart.

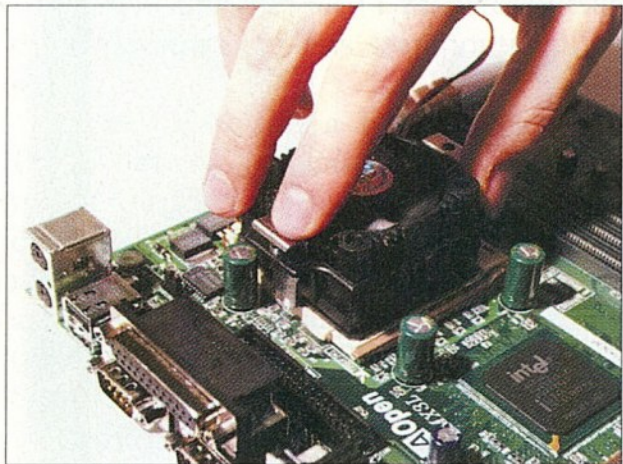
▲ 4. Abban az esetben, ha a hűtőbordánk alján nincsen speciális hővezető réteg (szilikonos, grafitos, esetleg egyéb), akkor használjunk elektronikai vagy ragasztótechnikai boltokban kapható hővezető pasztát. Ez szilikon alapú, és ártalmatlan az egészségre. Ha processzorunkat tuningolni szeretnénk, akkor váljunk meg a gyári vezetőrétegtől, és használjuk a pasztát.

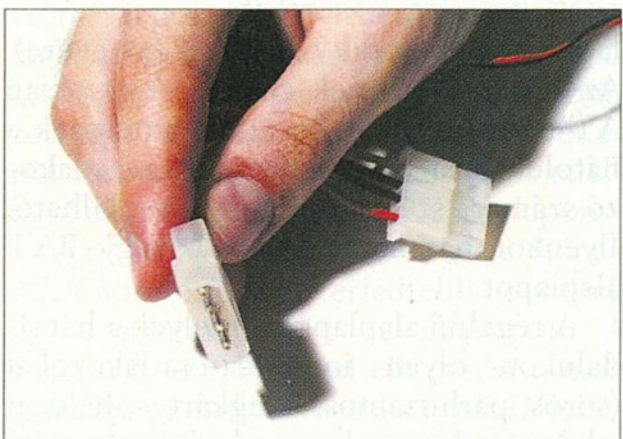
▲ 5. Ebből egy picit – a borsószemnél kisebb mennyiségben – kenjük a pro-

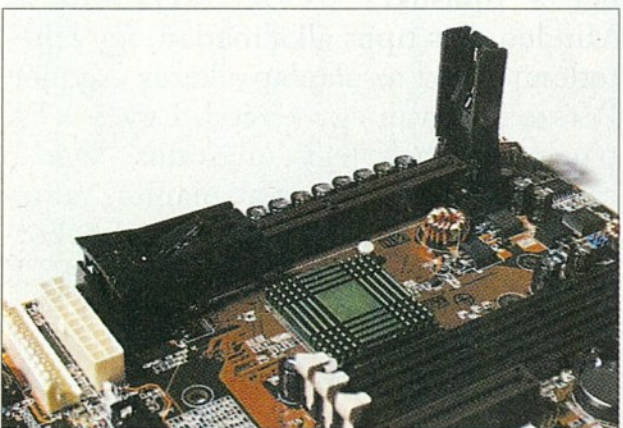
cesszor közepére. Az optimális mennyiség annyi, amennyi a processzor és a hűtőborda között maximum félmilliméteres vastagságig elég. Az sem baj, ha egy picivel többet teszünk rá: a felesleget úgyszólván kinyomjuk a borda alól.

▲ 6. A hűtőbordát helyezük a processzorra, és a rögzítő lemezeket akasszuk a foglalat két oldalán található műanyag kampóba. A hűtőbordát ezután enyhe nyomás mellett körkörös mozgással megmozgassuk, hogy a hővezető pasztát eloszlassuk, és a felesleget eltávolítsuk.

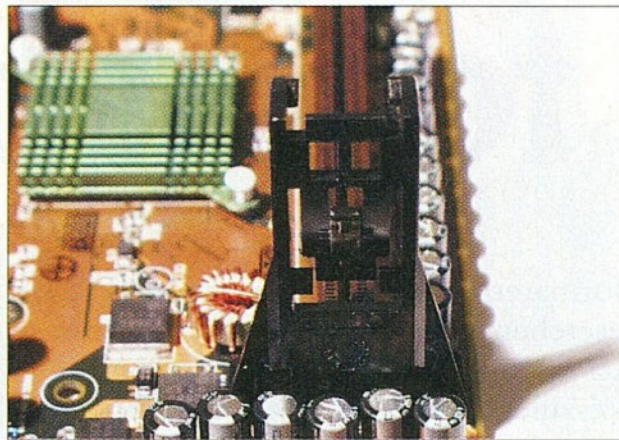

▲ 7. Az aktív hűtés érdekében ne felejtsük el csatlakoztatni a ventilátort. A képen fordulatszámérő nélküli csatlakozó látható, amely a tápegységhez kapcsolódik. A háromeres, speciális csatlakozójú ventilátorokat az alaplaphoz kell kötni, ennek helyét az alaplapon dokumentációjából ismerhetjük meg (az alaplapon FAN1, esetleg FAN2 feliratúak).

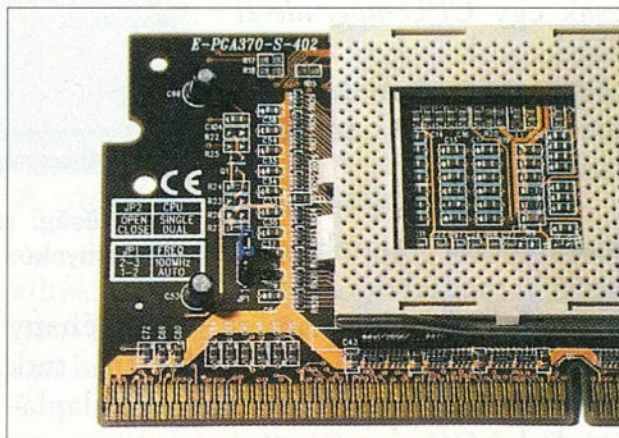

▲ 8. Slot-1 foglalatú processzor esetén más a helyzet. Az alaplapon a processzor foglalatán egy reteszmechanizmus található, ami megóvj

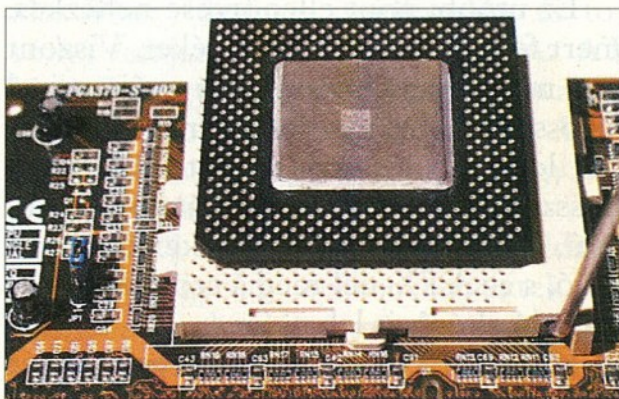
cesszort és a hűtőbordát az elbillenéstől (kontakthiba veszélye).

▲ 9. A gyári tartófoglalatban található retesz önmagában nem használható, ez csak a Slot-1 foglalatú, a processzorra nem épített hűtőbordát és a processzort tartja meg.

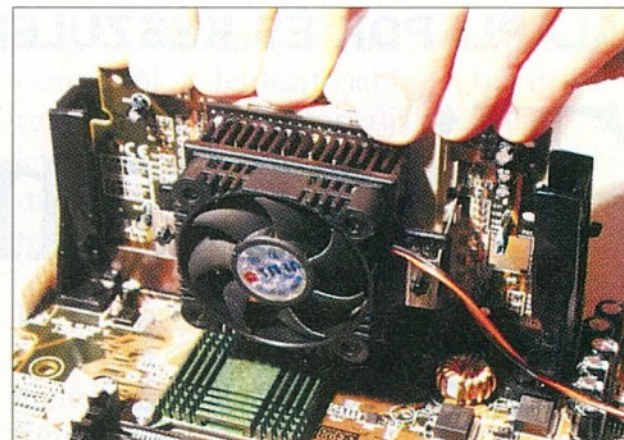

▲ 10. A PPGA-Slot-1 átalakítón két – kék színű – jumper található, amellyel Celeron processzorunkat tuningolhatjuk. Az egyik jumperrel a 66 MHz órajelű processzor (szerencsés esetben persze) akár 100 MHz-cel is meghajtható, mert az ezt jelző vezeték a foglalat megszakítja. A másik jumper az amúgy multiprocesszoros rendszerekben alkalmazatlan Celeron processzort teszi alkalmassá arra, hogy azokat a duál alaplapon is használhassuk.

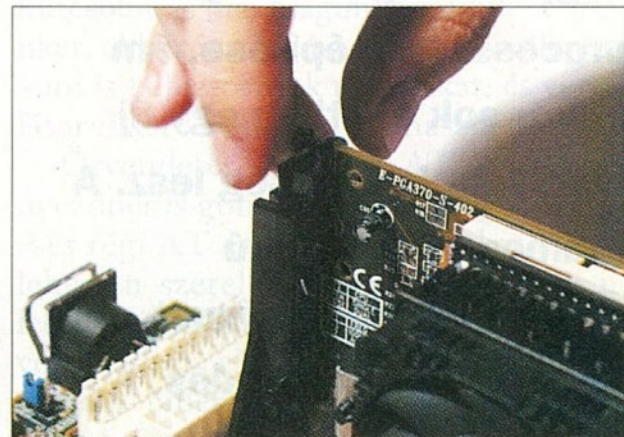

▲ 11. Ennél a foglalatnál ugyanazt a műveletsort járjuk végig, mint a fentiekben. Ezen a képen látható, hogy a processzoron egy letörés van, és két, sarkon hiányzó láb. Ezért is kell figyelni a letörésre a behelyezésnél.

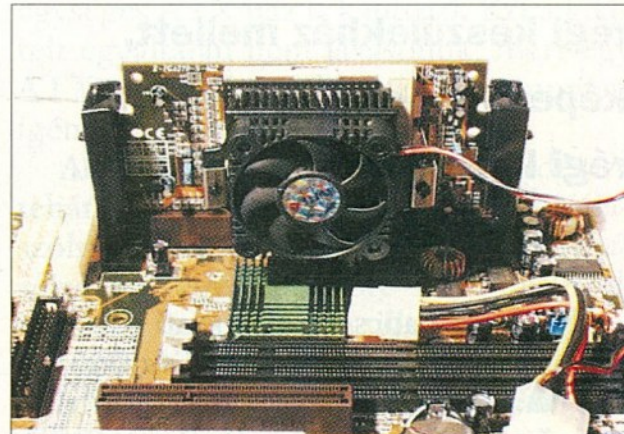
▼ 12. Az aktív hűtéssel felszerelt processzort függőlegesen, egy határozott mozdulattal nyomjuk bele a foglalatba, egészen ütközésig. Arra is ügyeljünk, hogy a két vezetősáv miatt már az el-

sőnél megakad a processzor, így a behelyezés nem megfelelő.

▲ 13. Az így behelyezett átalakító processzor igencsak billeg, ezért a két reteszelő elemet is használnunk kell, még hozzá úgy, hogy azok hornyos oldala kerüljön a processzor felé. A tetejükön lévő rugózó retesz pedig a reteszelő állvány hornyába ugrik bele.

▲ 14. A hűtőborda hornyai a szintén hűtőbordával ellátott Northbridge IC-re is fújják a ventilátor levegőjét, azt is hűtve.

15. Végül, a processzor órajelének és – AMD processzor esetében – szorzójának, esetleg feszültségének beállítása következik. Azokon az alaplapon, ahol mindez jumperrel történik, a gépkönyvből olvashatjuk ki a megfelelő beállítást. BIOS-os (CPU PnP, Combo Setup, stb.) beállításnál az automatikus a legegyszerűbb, ekkor csak a processzor órajelét kell megadnunk. Ha tuningolni szeretnénk, akkor a manual opció és az alaplap órajel emelése a járható út. A Setupba a **Del** billentyűvel, esetleg az **F2** használatával (Phoenix BIOS) léphetünk be. Mentsük el a beállításokat, és indítsuk újra a gépet.

K. ZS.

ALAPLAPOK ÉS KÉSZÜLÉKHÁZAK

Tisztán **formalitás?**

Az öreg PC felgyorsítására a legjobb megoldás egy nagyobb teljesítményű processzor beépítése, ám ekkor sok esetben egy új alaplapra is szükség lesz. A számos eltérő alakú alaplap és PC háztípust látva felmerül a kérdés, vajon melyik az alkalmas alaplap? És persze azt sem árt tisztázni, hogy érdemes-e beruházni egy ultramodern alaplapba egy régi készülékház mellett, képes lesz-e a hardver a régi környezetben működni.

Az alaplapcsere központi kérdése: *milyen formátényezőjű alaplap felel meg a készülékházhoz?* A formátényező meghatározza az alaplap nagyságát, a tápfeszültség-ellátást, annak csatlakozóit, valamint a bővítőkártya-foglalatok fekvését és maximális számát. Adott még a rögzítőlyukak helye és száma – ami különösen lényeges kérdés.

Az IBM PC eleinte csúnya, szürke fémskatulya volt. Az IBM az AT-vel *saját műszaki és mechanikai szabványt* alkotott. Ezzel a kialakítással készül még ma is az összes AT formátényező alaplap. Mivel azonban egyre több alkatrészt lehetett integrálni, hamarosan *kompaktabb alaplapokat* is lehetett készíteni. Így született meg a *Baby-AT szabvány* (BAT) és néhány további változat. Elméletileg ezek az alaplapok is passzolnak az első IBM AT PC-k házába.

A formátényező meghatározása

Egy meglévő PC bővítésénél a készülékház meghatározza az alkalmas alaplap-

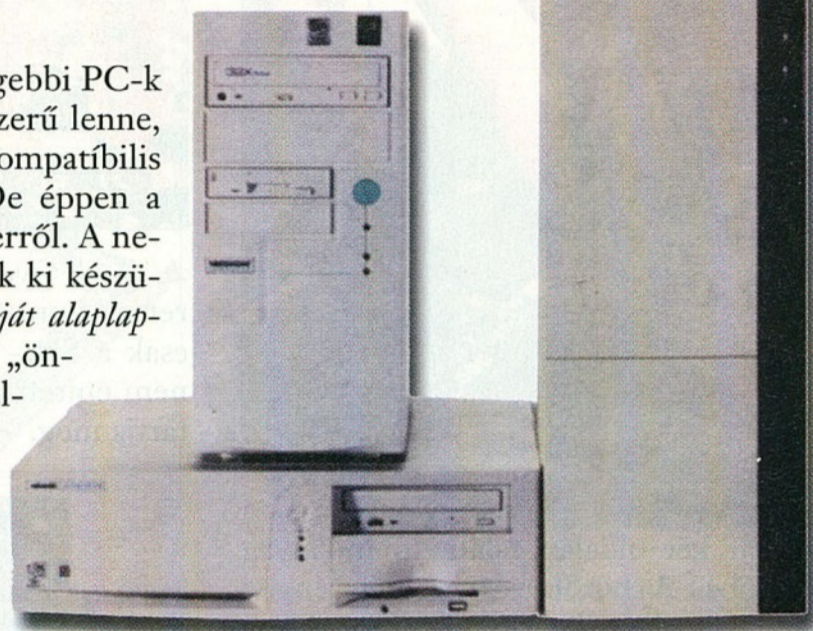
formatényezőt. Az ügy a régebbi PC-k esetében is viszonylag egyszerű lenne, ha az összes gyártó AT-kompatibilis készülékházat használna. De éppen a márkás gépeknél nincs szó erről. A neves gyártók olyanra alakítják ki készülékeik házát, hogy *csak a saját alaplapjuk passzoljon bele*. Ha ilyen „önfejű”, márkás PC-vel rendelkezünk, akkor legfeljebb csak egy *CPU upgrade-et* hajthatunk végre – az alaplap cseréjének nincs értelme, illetve nem is lehetséges.

Éppen ezek a speciális megoldások nehezítik meg a megfelelő alaplap megtalálását. Szerencsére van néhány biztos kritérium, amely segíteni tud. Nincs ATX (azaz AT eXtended) alaplapunk, ha

- a billentyűzet csatlakozója egy kb. 13 mm-es DIS dugaszolóalj,
- az ATX alaplapok már kizárólag a kisebb PS-2 aljzatot használják (ezek átmérője kb. 8 mm),
- a PC 486-os (vagy régebbi) processzort használ,
- a PC 1995 júliusa előtt készült,
- az alaplap hátsó oldala (tehát ott, ahol az interfészek találhatók) nem 305 mm (ATX), 284 (miniATX) vagy 244 mm (microATX) hosszú.

Ez utóbbi pont ellenőrzése nehézkes, mert fel kell nyitni a készüléket. Viszont ez a mérés nagy biztonságot nyújt, mivel az összes szabványosított formátényezőnél legalább az alaplap hátoldalának a hossza az összes gyártóra kötelező érvényű. A mélység már termékenként változó, s az ATX-nél még a szögletes alaktól való eltérés is lehetséges.

Ha nem ATX alaplapunk van, akkor el kell dönteni, hogy AT, BAT vagy gyártóspecifikus-e. Mind az AT, mind a BAT alaplap hátoldala 220 mm hosszú. A mélységük, az ATX-hez hasonlóan, változó. Az AT-BAT alaplapoknak csak egyetlen közvetlenül kivezetett csatlakozójuk van, ez pedig a billentyűzet aljzata (13 mm). A billentyűzet csatlakozóaljzata azonban mégsem jelent teljes bizonyosságot, mivel egyes gyártók, mint például a Gateway, már korábban is gyártottak két PS-2 aljzattal szerelt alap-

Sokrétűség: az ATX és AT kínálat az asztali háztól a kompakt minitornyokon keresztül egészen a nagy tornyokig terjed

lapokat (a második csatlakozó az egéré). Az alaplapok ennek ellenére egy olyan AT készülékházba kerültek, amelynek a hátoldalán a billentyűzet-/egércsatlakozó számára széles, ovális nyílás található. Ilyenkor használhatunk AT vagy BAT alaplapot.

A régebbi alaplapok, amelyek a hátoldalukon olyan interfész-csatlakozókat (soros, párhuzamos, hangkártya, hálózat stb.) tartalmaznak, amelyek kivezetése kábel nélkül, közvetlenül az alaplapon történik, nagy biztonsággal *valamilyen speciális változathoz* tartoznak, ami nagy valószínűleg semmivel sem kompatibilis. Így a ház egy AT/BAT- vagy ATX-alaplap beszerelésére alkalmatlan. Kivételt képez ez alól az *LPX formátum*, amelyre később még visszatérünk.

Egy másik kelepce az alaplap hálózati tápegység csatlakozása. A tápegység-csatlakozók formájából következtetni lehet a típusukra (ATX, AT/BAT) is. Minden más típus alkalmatlan, így lehetetlenné teszi az alaplap sikeres cseréjét. Persze itt is van egy kivétel. Egyes ATX tápegységeknek egy második, kisebb csatlakozójuk is van az alaplaphoz, amelyet azonban nem kell feltétlenül bekötni. Ilyenkor nyugodtan lehet egy ATX alaplappal bővíteni.

ATX vagy AT formátum?

Ha az előbbieket rendben lévőnek találjuk, akkor akár egy öt éves dobozba is betehetünk egy vadonatúj BAT alaplapot, az AMD K6-2 processzorral. Az áramellátáson (a csatlakozók lábkiosztá-

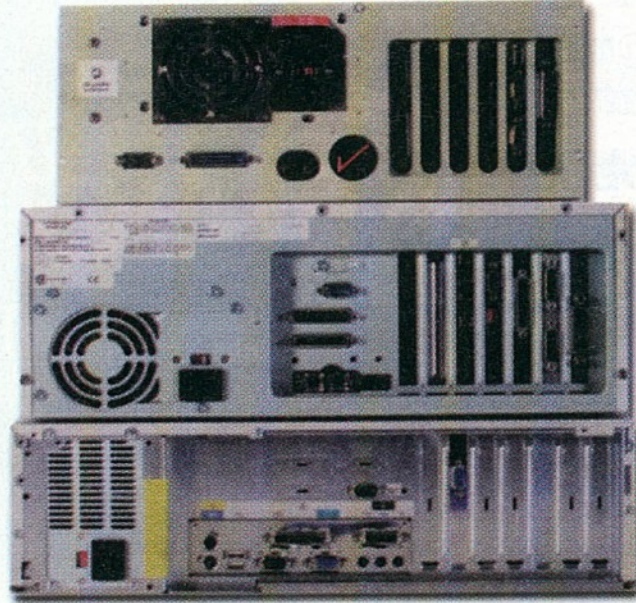

sa, feszültségértékek) és a többi jellemzőn semmi sem változott. A régebbi tápegységeknél azonban figyelembe kell venni, hogy az elektronika ezen a területen is előre lépett. Az újabb modellek kisebbek és nagyobb teljesítményűek, és ma már a minőségük (a zavarfeszültség és a feszültségstabilitás szempontjából) is jobb.

Nem túl rózsás a helyzetünk, ha a PC-nkben LPX alaplap van. Ezt a formátumot szinte kizárólag a márkás irodai PC-kenél használták, és alig kapható modern cserealaplap. A kínálat az elavult Socket 7 alaplapokra korlátozódik (rendszerint Intel TX IC-készlettel). Slot-1 vagy Super-7 alaplapok ebben a formátumban nincsenek, így egy LPX rendszernél az egyetlen célszerű bővítési lehetőség a CPU upgrade.

A bővítőkártyák aljzatai az LPX esetében az alaplapra merőlegesen elhelyezkedő bővítőkártyán (Risecard) található. Mivel a Risecardnak az első és hátsó oldalán egyaránt vannak aljzatok, így az LPX formatényező mindenekelőtt a lapos, jól bővíthető asztali PC-k kialakítására alkalmas. A szabványos interfészek (soros, párhuzamos, billentyűzet, egér) az alaplap hátoldalán közvetlenül vezetnek ki. Egy grafikus IC is található szinte valamennyi LPX alaplapon.

Az LPX korszerű megfelelőjének NLX a neve. A legelterjedtebb bővítések itt is megtalálhatók az alaplapon. A Risecard, az LPX-ével ellentétben, csak egyoldalas, ami korlátozza a bővítési lehetőségeket. Ezzel szemben legalább egy hangkártya-IC is helyet kapott az alaplapon, így tehát nem kell külön megvásárolni azt. Jelenleg csak Slot-1 alaplapok kaphatók az NLX formátumban, amit, az LPX-hez hasonlóan, kizárólag a nagy márkás gyártók PC-inél találni. A tajvani számítógépipar újabb formatényezőt definiált a *micro NLX-szel*. A magánfelhasználó ne válassza az NLX vagy

Fontos, hogy ATX házunk van-e (lent), speciális kivittel (középen) vagy AT rendszerrel (fent) dicsekedhetünk?

a micro NLX formátumot, mivel a szabványos ATX komponensekkel jobban jár.

A megfelelő készülékház

Az első számítógépek még az asztalon álltak. Ezeket a desktopházakat azonban nem lehetett és ma sem lehet rugalmasan bővíteni. Több helyet kínál a toronyház, amelyet az íróasztal mellé vagy alá lehet állítani. A Big Tower PC-k a hálózati kiszolgálókhoz készültek. A midi- vagy minitoronyházak megpróbálják a kompakt alakokkal kombinálni a bővíthetőséget.

Hogy a desktop vagy a toronyváltozat mellett döntünk-e, az személyes igényeinktől és helyviszonyainktól függ.

A PC házaknál – az alaktól függetlenül – különbséget teszünk a *speciális verziók* és az *ATX-* valamint az *AT-változatok* között. Az új ATX-ház előnye, hogy a tápegységei a leginkább elterjedt házalakokban (desktop, miditorony és torony) rendszerint 230 wattosak. Az AT kivitelben gyakran még csak 200 wattos tápegységgel találkozunk. De az ATX házaknak is van egy hátrányuk, ugyanis drágábbak az AT-knál.

Az ATX szabványnál a ház hátoldalára egy nagyobb nyílást terveztek, ez azonban rendszerint egy vékony krómzott lemezzel el van zárva. Itt található az alaplap interfészei. Ez a lemez az interfészek kombinációjának széles skáláját kínálja (grafikus-, hangkártya-, hálózati- vagy SCSI-csatlakozóval, vagy anélkül). Ha az alaplapon a szabványos interfészekon kívül továbbiak is lennének, akkor a gyártó egyszerűen egy saját ATX lemezt is mellékel, amely viszont bármelyik ATX házba belefér.

A jövő egyértelműen az ATX-é. Az Intel által 1995 júliusában bemutatott ATX specifikáció előnyösebb a BAT és

az AT szabványnál. Ami a vevő szempontjából a legfontosabb: a bővítőkártyák aljzatait nem foglalják le magas alkatrészek (pl. a CPU vagy a memóriamodulok), így mindegyik bővítőaljzatba teljes hosszúságú kártyát lehet tenni.

Az ATX házban a tápegység úgy helyezkedik el, hogy a beszerelt ventilátor légáram a teljes belsőt zavartalanul érinti. Így voltaképpen nincs is szükség külön ventilátorra a processzorhoz, ha kellően nagy hűtőborda van rajta. Sok PC gyártó persze nem bízik a passzív hűtésben, s ha magunk építjük a PC-nket, akkor is jobb ha – az ATX ellenére – mi is bebiztosítjuk magunkat, és ventilátoros CPU hűtőbordát használunk.

Örvendetes, hogy az ATX formatényezőnél is gondoltak arra, hogy az összes régi AT és BAT alaplapokat is bele lehessen szerelni. Ezt az alaplaphoz illeszthető *ATX interfészfedél* teszi lehetővé. Ha ezt eltávolítjuk, akkor az AT alaplap billentyűzetaljzatához is könnyen hozzá lehet férni.

Csupán egyetlen probléma van: az Intel az ATX specifikációnál lemondott az AT kompatibilis hálózati csatlakozóról. A kevés AT/ATX kombiház a szabványos AT-háztól csak ebben a járulékos AT tápegység-csatlakozóban tér el.

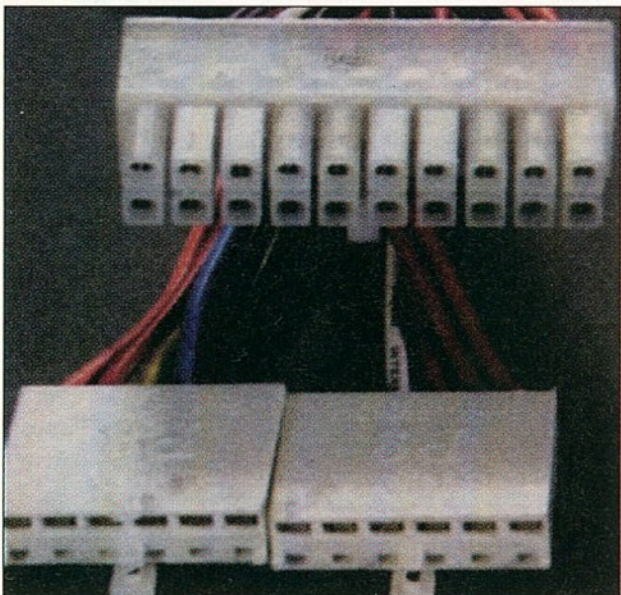
A kereskedelemben néhány AT tápegységes ATX ház is kapható. Ezt a kivitel egyáltalán nem javasoljuk, mert egy ATX tápegység utólagos cseréje munkaigényes és drága.

A megfelelő készülékház kérdésére tehát viszonylag egyszerűen lehet válaszolni. *ATX készülékházat célszerű vásárolni*, ha egy komplett PC-t akarunk újonnan összeállítani, illetve vásárolni, ha már ATX alaplapunk van, és több hely kell a bővítéseknek, egy újabb AT/BAT alaplapunk van ATX tápegység-csatlakozóval, és több hely kell a bővítéseknek.

ATX alaplapot vegyünk, ha egy komplett PC-t akarunk újonnan összeállítani, illetve vásárolni, ha már ATX készülékházunk vagy ATX/AT kombiházunk van.

Az AT alaplap mellett akkor voksoljunk, ha a meglévő AT házunk elegendő, de figyeljünk arra, hogy az alaplapnak ATX és AT tápegység-csatlakozója is legyen. Később még mindig átnyergelhetünk egy ATX házra anélkül, hogy egy új alaplapot is vennünk kellene.

Az LPX alaplappal rendelkező PC tulajdonosok vagy a speciális formátumú, márkás PC-k tulajdonosai jobban teszik, *ha új gépet vesznek*, még akkor is, ha a készülékházhoz egy modern alaplapot találnának.

Tápegységcsatlakozó. Fent az ATX verzió, alatta az AT tápegység csatlakozópárja látható

PLANTREND

PLANTREND Kft.

1132 Budapest, Váci út 70

Telefon / Telefax: **349-1141**

E-mail: plantrend@mail.datanet.hu

**SIEMENS
NIXDORF**

SCENIC Mobile 700

P-133 / 72MB / 2,1GB / 12,1"TFT /
CD / Sound / W95 / Táská

NOTEBOOK

+ Olivetti JP-90
színes tintasugaras **NYOMTATÓ**

240.000 Ft + áfa

COMPAQ

ProLinea 5100 SZÁMÍTÓGÉP

Pentium-100 / 16MB / 850MB HDD / 1,44FDD / Slim asztali ház /
+ PS-2 billentyűzet + PS-2 egér + 14" SVGA monitor

42.000 Ft + áfa

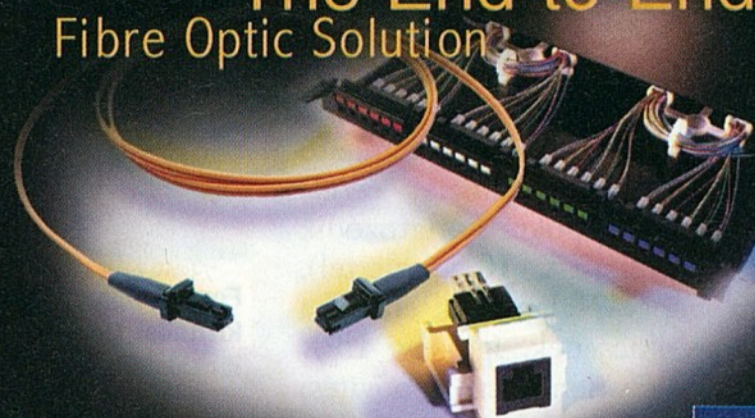
CABLING WORLD

NETCONNECT
Solarum

MT-RJ

The End-to-End
Fibre Optic Solution

Látogassa meg az AMP-t
a COMPAIR 99-en
az A/304. standon

Változnak a kábelezési szabványok

Csúcssiker Európában és Amerikában

Az összes vezető aktív-elem gyártó támogatja

AMP

AMP Hungary

1139 Budapest, Fáy u. 4. Tel.: 350-8633, 06-30-9902-120, Fax: 350-8634

A termékek megvásárolhatók a Master Disztribútoroknál:

Makrotrend Sz. 1143 Budapest, Hungária krt. 65. Tel.: 383-4356, Fax: 363-7888

Omikron Sz.I.Sz. 1084 Budapest, József u. 53. Tel.: 313-7855, Fax: 314-0090

Akar gyorsan Web-es
alkalmazást készíteni?

Akar adatbázis-kezelési
problémáira egyszerű
választ kapni?

Akar a csúcson maradni?

Nyitottság! Adatelem-szótár!

VISUAL DATAFLEX 6,

**WebAppServer és WebAppStudio
adja a megoldást.**

Bevezető ár: 1999. december 31-ig.

Ismertető, bemutató CD-k.

NEXT Software Kft.

1119 Bp., Andor u. 60. Tel.: 208-46-43

e-mail: nextsw@hungary.net

www.dataobject.hu/dfklub/

**CSÚCSTECHNIKA
A MULTIMÉDIÁBAN**

DVD-ROM

Pioneer DVD-A04SZ
(10xDVD, 40xCD,
ATAPI, slot-in)

DVD-Recorder

Pioneer DVR-S201
(3.95/4.7 GB rec.
capacity, SCSI 2)

DVD-R disc

Pioneer DVS-V3950S
(3.95 GB recordable
media)

DVD Autochanger

Pioneer DRM-7000
FlexLibrary
(720 discs, 16 drives)

CD-ROM Changer

Pioneer DRM-6324X
(6-disc, SCSI 2)

Professional Display

Pioneer Plasma monitor
(XGA, 4:3/16:9 aspect
ratio, 40/50")

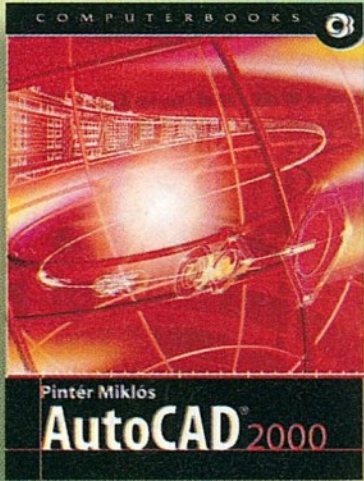
Storage System Inc. 266-17-17,
HERTA Kereskedelmi Kft.
3-222-232 (Intel stand), FEFO
Computer 352-88-70 (A111),
COMSER Számítástechnikai Kft.
209-3700 (A310), MediaPort
Kft. 25-00-886, Automex
media store 461-5700, Pixel
Multimédia 266-60-59 (A311),
Two KO-KO 322-0625

BaSys

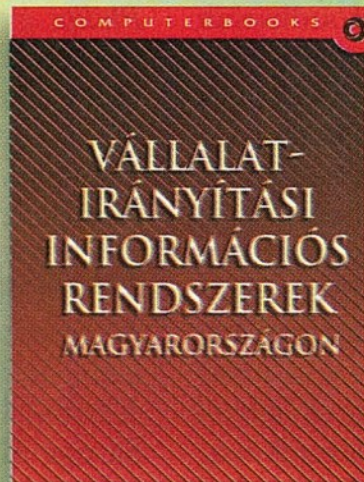
Pioneer

2040 Budaörs, Építők útja 2-4. Tel.: 06-23-415-541,
06-23-415-855, 06-23-415-246, Fax: 06-23-415-182,
E-mail: basyshu@hungary.net Internet: www.basys.hu

*Ha kéri,
elküldjük
ingyenes
katalógusunkat.*

1126 Bp., Tartsay Vilmos u. 12.
Levélcím: 1253 Budapest, Pf. 71.
Telefon/Fax: 3751-564, 3753-591
Faxbank: 2333666/1456#
Email: info@computerbooks.hu
Honlap: www.computerbooks.hu

DTK Pentium konfigurációk

APRI 20 konfiguráció

Intel 810 chipset
Dual Slot: Slot 1/Socket 370
integrált:
video 3D-4MB
Creative PCI hangkártya

MINŐSÉG
elérhető áron

Compfair 99
A-213 stand

Asus V3800 Deluxe 32 MB
TNT2 Ultra video kártya

52 800.-

STB Voodoo 3
16MB video kártya
21 500.-

Diamond Viper V770,
16MB video kártya
24 200.-

Az áraink ÁFA nélkül értendők!

www.komel.com

dtk Computer
Márkabolt

KOMEL KFT.
XI. Bp, Csiki-Hegyek u. 14
Tel.: 246-8411, 246-2734

QWERTY
COMPUTER
Alapítva: 1984-ben

Számítógépek

Monitorok

Plotterek

Nyomtatók

Notebook-ok

CAD-rendszerek

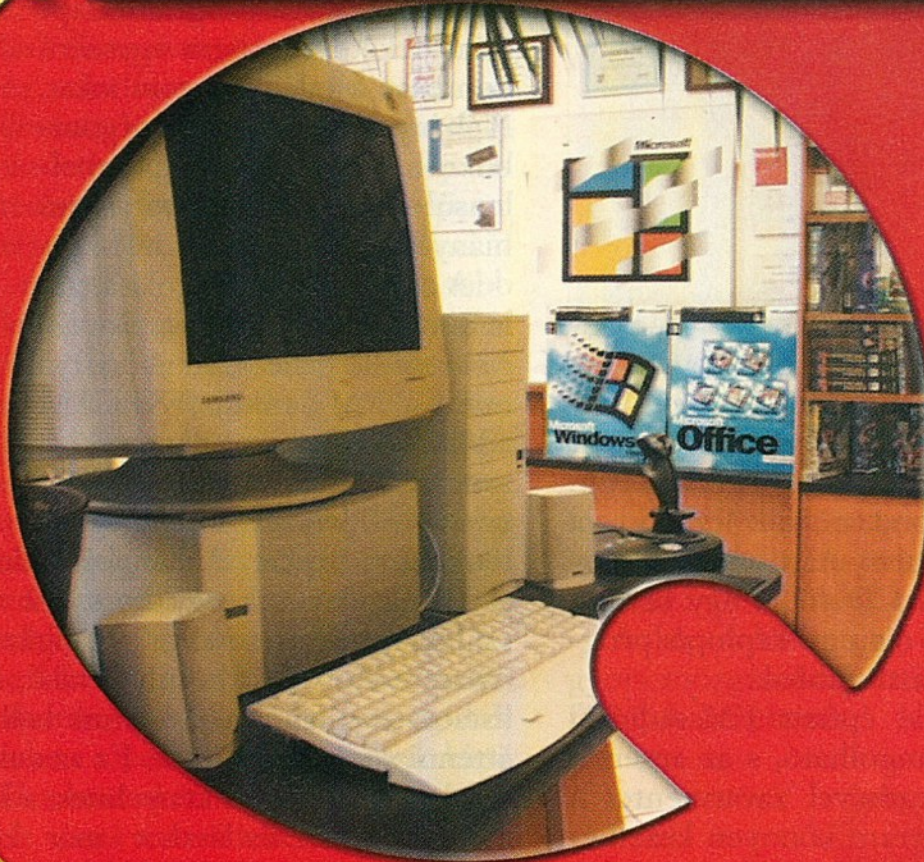

Digitális kamerák

Qwerty Computer szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 14.
Tel.: 466-9377 Fax: 385-2687
E-mail: qwerty@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10-18 óráig

Epson-Olympus szaküzlet:
1111 Budapest, Bartók B. út 9.
Tel.: 466-5419
E-mail: epson@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10-18 óráig

Qwerty Mammut szaküzlet:
1022 Budapest, Lövház u. 2-4 L026
Tel./Fax: 345-8255
E-mail: mammut@qwerty.hu
Nyitva: hétköznap 10-21 óráig,
hétfőn 10-18 óráig

A számítógép előtt ülve sem kell lemaradni a híradóról vagy kedvenc sorozatunkról. Segítségül hívhatjuk ugyanis a tunerkátyákat, amelyek a rádiózási, tévézési, videózási lehetőségek egész tárházát nyitják meg előttünk.

Mire használható egy tunerkátya? Azon kívül, hogy megnézhetjük vele a kedvenc sorozatunkat, filmeket, híreket, még rögzíthetjük is ezeket, ha megfelelően nagy merevlemez foglal helyet a gépünkben. Mi több, bizonyos kártyákon FM-rádiót is találunk.

Arra is van lehetőség, hogy a kártyák kompozit vagy S-video bemenetére kötött videomagnóról, esetleg kameráról felvegyük a szülinapi buli eseményeit, és – bár nem stúdióminőségben – azt megvágjuk. Ha a videokártyákon tévékimenet is van (kompozit vagy S-Video), akkor mindezt a televízió is megnézhetjük, aminek a képernyője általában nagyobb,

A tunerkátya extrém sportokat idéző doboza a kártyán kívül egy igen alapos dokumentációt, egy audiókábelt (ezzel köthető a hangkátyához), egy antennakábelt és egy RCA-sztereó jack konvertert rejt. Az installáció gond nélkül lezajlott, a meghajtók telepítése után a keretprogram is felkerült a CD-ről, s egy tévésző, egy rádióhallgató és egy képlöpő programmal lettünk gazdagabbak.

A kártya mellé épített FM-rádióval minden adó behangolható, s az antenna megfelelő elhelyezésével zavarmentes a vétel. A keretprogram könnyen kezelhető, segíti a közvetlen felvételt is, természetesen CD-minőségben.

A tévéprogram – mint a legtöbb hasonló szoftver – egy távirányítót mintáz, innen érhetjük el a főbb funkciókat. A csatornaváltó, a hangerőállító, a

TUNERKÁRTYÁK

Tévészőjáték

mint a monitorunk. Azt is mondhatjuk tehát, hogy egy jobb TV-tunerkátya megfelel egy induló digitalizálókártyának. Komolyabb digitalizálásra azért nem javasoljuk, mivel a kártya nem tud hardveresen tömöríteni (kivételek akadnak), ezért mindent a processzor végez, ami meghatározza a legnagyobb választható felbontást és a képismétlési sebességet.

Hardverközelen

A legtöbb tunerkátyán a *Rockwell* cég *BookTree* dekódere uralkodik. Ez az egység a tunerből jövő adatokat dolgozza fel, és helyezi át a PCI buszon keresztül a videokártya memóriájába. A két legelterjedtebb dekóder IC a *BT848* és a *BT878*. Ezekhez szabványos meghajtóprogramok is kaphatók, persze a legtöbb tunerkátya csak a saját, kissé módosított meghajtóival és programjaival működik.

A kártyákon lévő tuner leggyakrabban

Philips gyártmányú, a többi nem azonosítható. Ez nem jelent különösebb hátrányt, hiszen – mint ahogyan a tesztünk-ből is látható – a kártyák igazi előnyét vagy éppen hátrányát a hozzá adott program és a dekóder IC határozza meg.

Tesztünk-ről

A tesztkonfigurációnk az alábbi volt: Celeron 333A processzor, Aopen AX6BC Pro (az *RCE Kft.* jóvoltából), S3 Savage 3D, amelyet a *Kelly-Tech Kft.* bocsátott a rendelkezésünkre, 64 Mbájt PC100 SDRAM, 10,2 Gbájtos WD Caviar merevlemez. A tévéadás képminőségének megítélésében egy *LG Studioworks 57i* monitor segített.

A tunerkátyákat igazi nyúzopróba alá vetettük, hiszen az antennakábel 10 méter hosszú volt, s egy impedanciaillesztős elosztón keresztül csatlakozott az antennaljazatba.

AimsLab VideoHighway Xtreme

szaturáció, valamint a fényerő és kontraszt kötelező szolgáltatás, kár, hogy a program alapszíne fekete, így nem egyszerű pontosan eltalálni a gombokat. Néhány funkciót a kurzorgombokról is vezérelhetünk, ami el-lensúlyozza a valódi távirányító hiányát.

A csatornák behangolása, valamint a norma kiválasztása *helyi menüből* érhető el. A kártya mind a PAL, mind a SECAM adókat fogja, és nemcsak a tunerreszen, hanem a kompozit és az S-Video részen is megkülönbözteti ezeket. A hangolás dicséretet érdemel, akár csak egy korszerű tévékészülék, „analog módon” végigkeresi az összes csatornát. Ahol ilyet talál, azt egy lista teszi, ahonnan nekünk kell kézzel áttenni a csatornák közé. Ez az automatikus keresésnél igen kényelmes, a későbbi csatornák hozzáadásakor már kevésbé. Nagyon előnyös, hogy *finomhangolásra* is kínálkozik lehetőség. A csatornaváltás roppant gyors, ám ha nem kézzel kívánunk váltani, akkor választhatunk a 3x3-as vagy a 4x4-es előnézeti képek közül. A tuner egyetlen hátránya, hogy bizonyos

adókon nem minden csatornaváltásnál lett színes a kép, azt egy párszor le-fel kellett kapcsolni.

Ha a televízióból vagy videóról szeretnénk filmet digitalizálni, akkor a *CaptureX* programot kell elindítanunk. Egyedi képeket sajnos csak menün keresztül lophatunk, ám annak ellenére, hogy a kártya az overlay módszerrel jeleníti meg a képeket, más képlöpők is képesek megszerezni. A legnagyobb lopható képméret három lépésben állítható, egészen a teljes PAL felbontásig (768x576).

A tuner 7 perc 45 másodperc alatt harmincat hangolt be a harmincegy fogható csatorna közül (az Óceán-TV-t még kézi hangolással sem lehetett behozni).

**KÖZVETLEN
HANGFELVÉTEL,
CD-MINŐSÉG**

ATI All-In-Wonder Pro

A tuner elboldogul a PAL, a SECAM és a NTSC normákkal, ám a keresőprogram nem képes finomhangolásra. A keretprogramban lehetőség van bizonyos csatornák jelszavas védelmére is. A *csatornaváltás* megfelelően gyors, utólagos színekorrigeióktól mentes. Lehetőség van előnézeti képek megjelenítésére is. Az egyedi képek lopása gombnyomásra történik, legfeljebb 1024x768-as méretben. Ha kisebb képet szeretnénk kilopni egy folyamatos TV-adásból, akkor azt az utolsó tízmásodperces visszajátszóból vehetjük ki, ami egyedülálló. Fanatikus tévénezőknek hasznos az a szolgáltatás, amelynek köszönhetően a tévékép az asztalon is megjeleníthető, felette az ablakkal és az ikonokkal.

Az ATI kártyája volt a mezőny egyetlen résztvevője, amelyet videokártyával építettek egybe. Az OEM kártyán egy ATI Rage Pro első generációs grafikus processzor dolgozik, ami ma már nem számít a leggyorsabbnak, de még mindig jól használható.

Az installáció során a videokártyát és az ATI Video Player multifunkciós programot kell telepíteni. A tévézésre, videózásra (VideoCD, MPEG fájl), digitalizálásra, képlopásra, valamint zenei CD-k lejátszásra használható program még egy beépített *teletext modult* is tartalmaz, amellyel a magyar ábécé betűi is hibátlanul jelennek meg, de ha grafikát is meg szeretnénk jeleníteni, akkor a CD-n található TV-Online programot kell segítségül hívunk.

A digitalizálás minden elismerést megérdemel. Felvételkor látható a lementett frame-ek (képkockák) száma, az elvetett képek és az időtartam. Máshol nem látott lehetőség, hogy az adásból *csak a hangot* vegyük fel (zenerajongók figyelmébe ajánljuk!). A legnagyobb felvehető képméret 640x480. A program, a beállított tömörítésnek és formátumnak megfelelően, a kijelölt lemezen való hely figyelembevételével számolja ki, hogy mekkora a legnagyobb felvehető időtartam. Ezt ak-

kor becsüljük különösképpen, ha a beépített naplózó modullal a kedvenc filmünket vagy éppen a híreket szeretnénk felvenni.

A tuner – az automatikus behangolással – 1 perc 23 másodperc alatt mindegyik csatornát gond nélkül beállította. A képminőség, a kártyával való összeépítettség miatt a *legtökéletesebb*. Egyedül ennél a tunerrel nem látszódott a gyors mozgásoknál a két félkép közötti eltérés.

**FANATIKUS
TÉVÉZŐKNEK**

AverMedia TVCapture98

akkor azt a távirányítóról is megtehetjük, ami hasznos, de nem a legkényelmesebb megoldás. *Finomhangolásra* is kínálkozik lehetőség, ami biztossá teszi a tökéletes kép beállítását. Kedvező, hogy a távirányítóról mindent elérhetünk; még a kép kimerevítésére és lopására is van lehetőség. Az előnézeti képsorozatban 4x4 csatornát tudunk megnézni. Ha az asztalon több helyet kívánunk, akkor a grafikus távirányítót több lépésben lekicsinyítjük, és a képernyő körül lévő tévékeretet el is tüntethetjük. Ekkor már nem kell kötődni a 4:3-as képarányhoz. Érdekesség, hogy bizonyos csatornához *jelszavas időkorlátot* is rendelhetünk. A teletext program igen intelligens, automatikusan tárolja a letöltött oldalakat, így a *keresés villámgyors*.

Az AverMedia egységes dobozában két tuner kártyát is kaptunk. A kettő közti különbség, hogy az egyik tartalmaz *teletext szoftvert* is.

A Windows ezt a kártyát is automatikusan felismerte, a telepítésen hamar túl estünk. A tuner elboldogul a PAL és a SECAM normákkal, tehát itthon gond nélkül használható. A keretprogram igen lassan indul, és sajnos a hangerő beállításait reseteli, ami nem igazán előnyös, ha fejhallgatót használunk.

A csatornák behangolása igen egyszerű. Csak azt kell „megmondanunk”, hogy Air (légi) vagy Cable (kábel) antennánk van-e. Nekünk ez utóbbi volt, de a programban mind a kettőt érdemes beállítani, hogy a fogható csatornák száma teljes legyen. Ha olyan csatornára szeretnénk váltani, amely a másik beállításon érhető el,

A filmfelvételt a távirányítóról is indíthatjuk, de meghívhatjuk a felvevő modult is, amelyben a beállítási lehetőségek kissé megkötik a kezünket. A hang – még mono adásnál is – *csak sztereó* lehet, ami nagyobbá teszi készülő AVI állományunkat. Ha komolyabban szeretnénk digitalizálni, akkor válasszunk egy *külső videoszerkesztő* programot. Egyedi képek lopása a távirányítóról kezdeményezhető; igen gyors és kényelmes megoldás.

Az AverMedia kártya, az Óceán-TV kivételével, valamennyi adót automatikusan behangolta. A tuner 15 csatornát az Air és 15-öt a Cable beállítással rögzített.

A képminőség igen jó, de a nagyon gyors mozgásoknál itt is látszódott a két félkép közti eltérés.

**REMEK KÉPMINŐSÉG,
EGYSZERŰ
HASZNÁLHATÓSÁG**

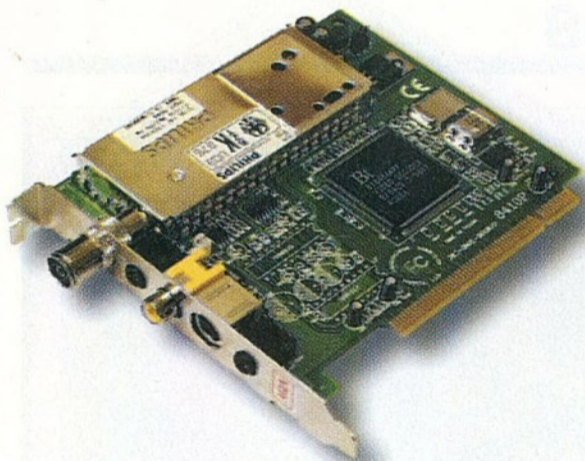

Annak ellenére, hogy a tévétunert egy igen kis dobozban kaptuk, mindent megtaláltunk, amire a kényelmes tévénézéshez szükség lehet. Az általában használatos filigrán távirányító – amely a méretei ellenére hagyományos ceruzaelemekkel működik – mellett a dokumentációt, az installációs CD-t, audiokábelt, kompozit videó-kábelt és a távirányító érzékelőjét is megleltük.

A keretprogram az első indításakor egy rendszerteljesítmény-ellenőrzést végez, amellyel meghatározza, hogy képes-e a videokártyánk a teljesképernyős megjelenítésre. Párszor előfordult, hogy a kártya nem engedte ezt, pedig a gép teljesítménye megfelelő volt.

A kezelői felület ezúttal nem grafikus távirányító, hanem a kép alján elhelyezke-

A Helios tuner kártya szolid fekete dobozában minden megtalálható, amire a tévénézéshez szükség lehet: tévékártya, távirányító, a hozzá való érzékelő (a leghasznosabb módon, ragasztóval együtt, hogy rögzíteni tudjuk azt a monitoron), audiokábel és egy lapos távirányító, a hozzá való elemekkel.

A tuner kártyán egy jumper is van, amelyről a dokumentáció nem tesz említést. A PAL és a SECAM normákat ismerő tunerrel kompozit és S-Video bemenet is található. Az installáció a Windows plug and play hagyományait követi, és főként érdekesebb, hogy a szokásos kettős meghajtóprogram helyett csak egyetlen, a BT848-hoz tartozó szabványos meghajtók kerülnek fel.

A keretprogram gombjai annyira pi-

Genius Video Wonder Pro II V2

dő gombsor, amely éppen olyan széles, mint a tálca. Ezt a kialakítást kissé szerencsétlennek találtuk, mert más programok indításakor nem tudjuk úgy elhelyezni, hogy ne zavarjon semmit. A kép megjelenítése viszont előnyös, hiszen csak egy egyszerű ablakról van szó, amelyet akár-hova helyezhetünk. A csatornák beállítása roppant egyszerű: itt is választhatunk a légi és a kábelantenna között, és még finomhangolásra is van lehetőség. Az előnézeti képek megjelenítése látványos, 5x5-ös. Az antenna beállításai között csak a beállító menüben válthatunk, ami nem a legkényelmesebb megoldás. A teljesképernyős tévénézésnél is akadtak gondok, mert ha erre kapcsolunk – az amúgy jó minőségű és funkcionális távirányítóval –, akkor megjelenik a kép közepén az egér, amit el kell tolnunk egy sarokba, tehát vége a távirányító nyújtotta előnyöknek.

A felvételi jellemzőket a tévéképet tartalmazó ablak helyi menüjén keresztül állíthatjuk be. A felvételt, képlapást is innen indíthatjuk, ami mindenben megfelel a szoftveres követelményeknek. A felvett filmet is innen játszhatjuk vissza.

A tuner 15 csatornát ismert fel Air beállítással és 21-et a Cable beállítással, mindezt 14 másodperc alatt. A csatornák

Helios PCTV

csak, hogy csak a program kijelzőjén megjelenő információk segítenek a használatukban. Innen mindent elvégezhetünk, a képlapástól kezdve egészen a hangerő beállításáig.

A csatornák behangolása egyszerű, a finomhangolás annyira alapos, hogy még a szomszédos csatornák frekvenciáira is áthangolhatunk (256 lépésben). Szintén ezen az oldalon állítható a hangerő, a mély és a magas kiemelés, a formátum (mono, sztereó, SAP), és itt engedélyezhetjük az OSD megjelenítését. Sajnos itt is két rendszer van a sávoknak (Air, Cable), amelyek között a távirányítóval is kapcsolhatunk. A kártya még a kis digitális internetkamerát is kezeli. A keretprogram érdekessége, hogy nemcsak csatorna-előnézeti képeket ad, hanem egy slideshow-t is, azaz egy 5x5-ös mező mindegyik eleme egy-egy képkocka, amely megkönnyíti a képlapást.

A filmek felvétele itt is egyszerű, csak a

között átfedés is van, de minden adó behangolható, egyetlen csatornát, az HBO-t kellett csak kézzel beállítani.

KÉNYELMES TÉVÉNÉZÉS

tömörítési adatokat kell megadnunk, no meg a képméretet, ami teljes PAL felbontás lehet (786x576), vagy ennek a fele, illetve a negyede. Kedvező, hogy az internetkameráról is lehet képet lopni, s a felvételi puffer méretét és a maximális elvetett frame-ek százalékát is be lehet állítani.

A tuner a két antennatípus szerint alig kevesebb, mint egy perc alatt megtalálta az összes csatornát, az HBO kivételével, amit kézzel kellett utánahangolni. A kép minősége jó, bár a gyors mozgásoknál itt is látszódott a két félkép közötti eltérés.

REMEK ÁR-TELJESÍTMÉNY VISZONY

A tunerkártyák műszaki adatai

Típus	Sudio PCTV Pro	All-In-Wonder Pro	Video Wonder Pro II V2	TVCapture98/ TVCapture98+TXT	PCTV	VideoHighway Xtreme	PixelView TV/ PixelView TV+FM
Forgalmazó	Axico	Axico	FAN Electronics	CompuGroup	WareLine	Multimedia Meeting Point	Juventus Team
A forgalmazó internetcíme	www.axico.hu	www.axico.hu	n. a.	www.compugroup.hu	www.wareline.hu	www.mmp.hu	www.juventus-team.hu
A gyártó internetcíme	www.pinnaclesys.com	www.ATitech.com	www.genius-kye.com	www.avermedia.com	n. a.	www.aimslab.com	www.prolink-usa.com
Gyártó	Pinnacle Systems	ATI	Genius	AverMedia	Helios	AimsLab	Prolink
Ár (Ft, nettó)	15530	37130	n. a.	14 680 / 16 540	9800	37375	15 000 / 18 500
Chipset	BookTree 848	ATI 3D Rage Pro	BookTree 878	BookTree 878	BookTree 848	BookTree 848	BookTree 878P+
Audio be	I	I	I	I	N	I	I
Audio ki	I	I	I	I	I	I	I
Kompozit be	I	I	I	I	I	I	I
Kompozit ki	N	I	N	N	N	N	N
S-Video be	I	I	I	I	I	I	I
S-Video ki	N	I	N	N	N	N	N
Teletext	I	I	I	N / I	N	I	N
Rádió AM/FM	I	N	N	N	N	I	N / I
Sztereo	I	I	I	I	I	I	I
Kábelek	Sztereo kábel, rádióantenna	Euroscart-RCA, RCA kábel	Sztereo, RCA-Sztereo kábel	Sztereo	Sztereo	Sztereo, RCA-Sztereo konverter, rádióantenna	Sztereo, RCA kábel, rádióantenna
Maximális felbontás	1024x768	1280x1024	1024x768	1024x768	1600x1200	1600x1200	1600x1200
Max. lopható képméret	640x480	640x480	768x576	768x576	768x576	768x576	768x576
Csatorna előnézet	N	Változó, max. 6x6	5x4	4x4	4x4	4x4, 3x3	4x4
Hozzáadott programok	DirectX 6.1, DirectMedia 6, Studio PCTV, PCTV Vision/Radio/Teletext, PCTV Tools (Assistant, Control, VidCon), Adobe Acrobat 4.0, InterCast Viewer 1.0, MSIE 5, RealProducer G2, Liquid Pics	ATI Media Player	VideoPanel (View and Capture), Live Video Mail, Teletext, DirectX 5.0, MSIE 4.01 (+Netmeeting 2.1)	DirectX 5, Remote, Surface configurATion, TVCapture98, Cebra teletext program (opció), MSIE 4.01 (+Netmeeting 2.1), Video E-mail	DirectX 5, TV program	DirectX 5, Cebra teletext szoftver, VDOPhone 2.04, Acrobat Reader 3.01, RadioX, TVX, CaptureX	DirectX 6.1, MeetingPAK (Lite, Plus), Netmeeting 2.1, Photez, VideoLive Mail, TV program
Megjegyzés		Jó 3D gyorsítókártya	Saját kamera csatlakoztatható, távirányító	Jelszóval védhető csatornák, távirányító	Standard meghajtók 848-hoz és 878-hoz is, távirányító	-	CCD kamera csatlakozó, koax antenna bemenet, opcionális távirányító
Ami tetszett	Nagyon jó házi videóvágó szoftver	TV az asztalon, tökéletes kép, 10 mp.-es visszajátzás, időzíthető tevékenységek	Nagyon gyors csatornaváltás, jó képdigitalizálás, korrekt finomhangolás	Nagyon jó távirányító, gyors képlopás, képkimerevítés	Igen olcsó	„Analog” hangolás, lopható kép	Sok szolgáltatás, mély-magas kiemelés
Ami nem tetszett	Nincs csatorna-előnézet	A lejátszóprogram gombjai mindig látszódnak, nincs finomhangolás	Teljesképre váltáskor egér látszódik, nem konzervens csatorna-beosztás, gyenge program, pontatlan dokumentáció	Túl egyszerű képlopó, indulási késleltetés (kb. 10s), a hangerőt induláskor átállítja	Nem túl esztétikus TV-program	Nem egyszerű a képlopás, a színeket néha nem jeleníti meg	Csalafinta installáció, kis gombok a programban, erőltetett helyi menük
Fogható csatornák (max. 31, auto+kézi hangolás)	31	31	30+1	30	30+1	30	30+1
Tuner (1-10)	10	9	9	8	9	8	9
Képmínőség (1-10)	8	10	7	9	9	8	8
Szolgáltatások (1-10)	10	10	8	9	9	9	8
Használhatóság (1-10)	8	9	7	10	8	8	9

Highlight®

USB perifériák Ethernet kártyák, hubok

Compfair'99: A pavilon 308-as stand

Magyarországi forgalmazó: HCS Hungary Bt. Tel.: 377-85-57, E-mail: hcsinfo@matavnet.hu

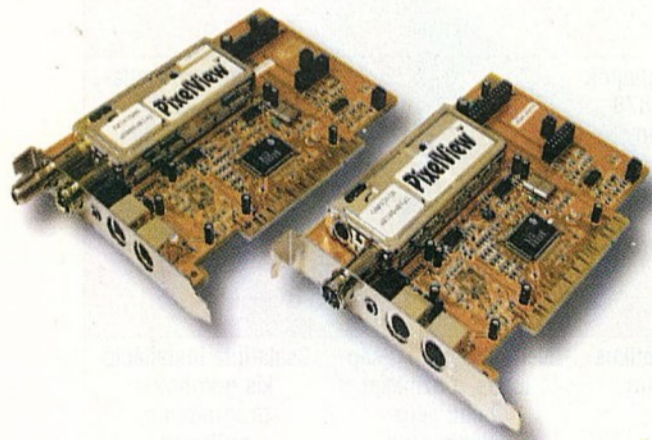

A Pinnacle cég – amely eddig főleg a Turtle Beach hangkártyáiról volt híres – az otthoni, amatőr felhasználókra is gondolt, mikor megalkotta ezt a csomagot. Valójában egy tévétunerrel felszerelt, FM-rádióval is kiegészíthető egyszerű digitalizáló kártyáról van szó.

A csomagban a szokásos dokumentáción és programokon kívül a tuner kártyát találtuk, ám több darabban. Ennek az oka, hogy a második, élcsatlakozó nélküli kártya a rádiófunkciókat látja el. Ehhez több csatlakozót is mellékelnek, amelyekkel nemcsak a hátlapra, hanem a ház soros portjainak a helyére is felszerelhető az antennacsatlakozó. E kis fogás ellenére a kártya nagyszerűen használható.

Az installáció a neves gyártók módszereit követi. A kártyára építhető FM-rádió korrektül működik, a hozzáadott prog-

A szinte csak PixelView kártyaként ismert tunert a Prolink gyártja. A kártyából egy normál és egy FM-rádiós modellt vehetünk közelebbről szemügyre, s most az utóbbit mutatjuk be alaposabban.

A kártya tunere két csatlakozót tartalmaz, az egyik a tévé-, a másik az FM-rádióbemenet. A nem rádiós tuner csak egyetlen furat árulkodik arról, mi is lehetett volna az a kártya.

A kilógó FM-antennacsatlakozó miatt nem egyszerű a PCI slotba helyezni a kártyát, ehhez le kell húzni az antennacsatlakozót. A rádiórész minősége igen jó, de mi elegendőnek találtuk a többi rádiós kártyán található egyszerű jackdugós antennát.

Az installáció meglehetősen egyedi:

Pinnacle Studio PCTV Pro

ram az összes csatornát helyesen megtalálja.

A tévés keretprogram igen egyszerű, tulajdonképpen egy Windows-ablak, amelynek az alján egy egyszerű tévéelőlapot találunk. Itt jelenik meg az éppen aktuális csatorna, a csatornaváltó gombok, a hangerőállító és a legtöbb sztereó TV-n látható kettős karika, ha az adás sztereó. A kártya ismeri a teletextet, ezért gondoskodtak arról, hogy színvonalas program lássa el a megjelenítés feladatát. Ehhez a PCTV teletextprogram használható, amely egyszerre több oldalt tárol, és megőrzi az előzőleg nézett csatornák oldalait. Így, ha információra van szükségünk, több adót is megnézhetünk, miközben a televízió egy másik megy.

Ezzel a kártyával a legjobb a film felvétele és szerkesztése. Ehhez a Studio PCTV programot kell használnunk, amelynek tudása vetekszik a profi videoszerkesztőkével. Képes például arra, hogy a felvett film jeleneteit megkülönböztesse egymástól, így megtakaríthatjuk a vágás idejének egy részét. A felvétel jellemzőinek a beállítása példaértékű. Felvétel közben sajnos csak egy kis ablakban látjuk a filmet, így az csak a visszajátszáskor lesz élvezhető méretű. Igen jó szol-

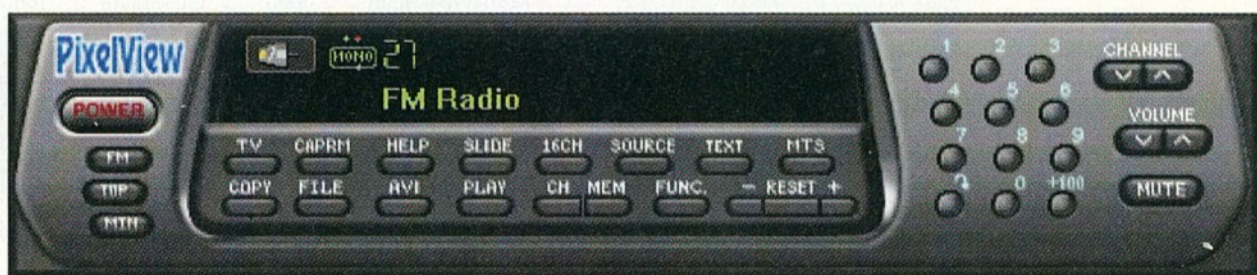

gáltatás, hogy a lementett AVI-t MPEG formátumúvá konvertálhatjuk, így egy film esetleg egy CD-n is elfér.

A tuner valamennyi csatornát gond nélkül behangolta, de ha ez nem tetszik, akkor finomhangolásra is van lehetőség. Ezt a kártyát azoknak ajánljuk, akik otthon szeretnék megvágni amatőr filmjeiket (megfelelően gyors géppel), és a tévéből való felvétellel is kacérkodnak.

STÚDIO
OTTHONRA

Prolink PixelView PlayTV+FM

előbb kell a keretprogramot telepíteni, és csak azután kell a gépbe helyezni a kártyát (vagy addig is mellőzni a meghajtóprogram telepítését). A keretprogram ugyanis frissíti a meghajtókat, hogy a Windows helyesen ismerje fel a kártyát.

A telepítés után ért az igazi meglepetés: a keretprogram funkciói a Helios tuner kártyáéra hasonlítanak (vagy az erre?), csupán a kezelői felület lett használhatóbb. Jóllehet a gombok feliratai ugyanakkorák, ám távolabb helyezkednek el egymástól. A tuner kártyához – a dobozon látható képpel ellentétben – nem mellékeltek távirányítót, bár a tuner ezt is tudja kezelni.

A képfelvétel, a hangolás és az összes funkció megegyezik a Helios kártyáéval, de azért a csatornák behangolásánál egy

érdekes különbséget is felfedeztünk. A kártya – az Air beállítási módban – 15 csatornát talált, Cable módban további 13-at. Az HBO-t mindkét módban kézzel be lehetett állítani a finomhangolás használatával, viszont az UKTV Infót sehogy sem sikerült megtalálnunk.

IGÉNYES
„KÖRÍTÉSSEL”

KÖHLER ZSOLT

Compfair '99

Szkenner akció

[Tekintse meg legújabb otthoni, irodai és professzionális eszközeinket partnereink standjain]

- [Digitáltechnika - A/309]
- [Elender - A/310]
- [Fefo - A/111]
- [Komel - A/213]
- [Qwerty - A/303]

UMAX

LORD

COMPUTER

XIV. ker. Budapest, Nagy Lajos király u. 121-123. Telefon: 469-6000, 222-1270 Fax: 469-6006
 XIII. ker. Budapest, Hegedüs Gyula utca 1. Telefon: 329-2353 Fax: 239-9074
 Faxbank: 233-3666/1024## E-mail: info@lord.hu http://www.lord.hu
 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10 - 18 óráig.

OLCSÓ ÁRAK, MÁRKÁS ALKATRÉSZEK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

OTP RÉSZLETFIZETÉSI LEHETŐSÉG! **TÖRZSVÁSÁRLÓI KEDVEZMÉNY!**

TETSZŐLEGES SZÁMÍTÓGÉP KONFIGURÁCIÓ NÉHÁNY ÓRA ALATT!

ÁLLOMÁRAK

info@dvmsystems.com
 www.dvmsystems.com

DVM COMPUTER hardware nagykereskedés
 fekete@dvmsystems.com
(06-20)-9-449-223
 beck@dvmsystems.com
(06-20)-9-214-053
 Fax / üzenet rögzítő:
(06-1)-3-52-42-32
(06-1)-3-52-30-77

✓ Árlistáink nettó árakat tartalmaznak. Minimális vásárlási határ: n 200e Ft. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!
 Rendelések felvétele minden kedd déli 12.00-ig.

Szoftver ABC

A szoftver ismer(e)t szállítója

Legfrissebb árainkról, akcióinkról tájékozódhat weblapunkon: www.szoftverabc.hu

Szoftver ABC Kft. 1137 Budapest, Jászai Mari tér 3. - Tel.: 329-2737, 329-2738, 329-2490, 329-3492 - Fax: 329-2720
 Levélcím: 1391 Budapest Pf. 218. E-mail: info@szoftverabc.hu Web: http://www.szoftverabc.hu

Akciós termékek	Microsoft termékek	Egyéb
Adobe InDesign 1.0	116.900 Windows 98 Hungarian CD	45.900 ARJ 2.6 for DOS
Visio 5 Professional	93.900 Windows 98 Hungarian Upg	24.500 WinZip 7.0 for Win95/98/NT
MS BackOffice SBS 4.5 5 Client + 5 Office 2000 Pro Hun	689.000 Windows NT Workstation 4.0 Hun	75.200 Norton Commander 2.0
Novell NetWare 4.2 SBS 5 user	215.000 Windows NT Server 4.0 5 Client	196.300 Norton AntiVirus 5.0 English
HP DeskJet 610C	24.900 Office 2000 Standard Hun	114.900 QuarkXPress 4.0 Win95/NT
HP DeskJet 1120C (A3)	24.900 Office 2000 Professional Hun	138.030 Easy CD Creator 4.0 Prof.
HP DeskJet 2000C	97.460 FrontPage 2000 Eng	37.300 MobiMouse 2.0
MS BackOffice SBS 4.5	95.500 Publisher 2000 Eng	24.860 Partition Magic 4.0
	199.000 Proofing Tools Office 97-hez	19.420 Drive Image 2.0

Szeretettel várjuk a Compfair '99 kiállításon a 102-es standon!

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk. Az akciós árak csak a raktárkészlet erejéig érvényesek. **Microsoft Certified Solution Provider**

Compfair '99

Ebben az évben is hatalmas akciókkal, meglepetésekkel várjuk Önt a Compfair kiállítás 102-es standján, a BNU területén. A kiállítás ideje alatt üzletünk hétköznap 10:00 és 17:30 között tart nyitva.

Szolgáltatásaink

Uállaljuk hálózatok installálását, levelező rendszerek kiépítését, szoftverlegalizációs tanácsadást és oktatást. További részletekről érdeklődjön boltunkban!

Smart Networks

CABLETRON SYSTEMS

Your e-Business Communications Specialist

A Cabletron hálózati megoldásaival kapcsolatostovábbi információkért hívja a HRP Hungary Kft.-t és mi küldünk Önnek egy műszaki tájékoztatót az alkalmazás alapú hálózatokról

Tel.: 452-4600
 Fax: 350-1351
 E-mail: cabletron@hrp.hu

Az elmúlt hetek során három szkennert járta meg szerkesztőségünket. Tudásuk és szolgáltatásaik alapján más-más igényt próbálnak kielégíteni.

Genius ColorPage-Vivid Pro II

A Genius szkennert a FAN Kft.-től kaptuk tesztelésre. Külsőre kellemes, esztétikus gép. 36 bit színmélység, 600x1200 dpi hardveres felbontás és 19200 dpi interpolált (számított) felbontás jellemzi. Szkenneléskor mind a színmélység, mind a felbontás szükség szerint csökkenthető, ezzel is mérsékelve a kész kép méretét.

A szkennert printerportos, az EPP ajánlott hozzá. Jelenleg Windows 95-höz, 98-hoz és NT-hez vannak meghajtóprogramjai.

Két CD-n kapunk hozzá programokat. Az egyik Adobe PhotoDeluxe, míg a másikon, a meghajtóprogramokon kívül, a MGI PhotoSuite SE és a TextBridge OCR található.

Heidelberg QuickStep

Tekintélyes méretű szkennert lepett meg minket a ScanDer Kft. A berendezés épphogy csak elért a teszttalunkon. Persze nem is akármilyen gépről van szó, hiszen ezt a szkennert nem otthonra vagy irodai felhasználásra, hanem professzionális, nyomdai használatra szánták. Ezt tükrözi egyébként az ára is: a QuickStep 2 760 000 forintba kerül (áfa nélkül), míg „nagyobbik” testvére - amely hardveresen megegyezik a QuickSteppel, csak a hozzáadott szoft-

SZKENNEREK

Olvasópróba

Genius ColorPage-Vivid Pro II

Ennél a gépnél ügyesen oldották meg a dia- és a filmszkennelést. A gép ugyanis nem az egész szkennelési területet világítja át, hanem annak csupán egy kis részét. Itt a fedél egyenletesen világít (nincs benne mozgó alkatrész!). Erre a területre kell helyeznünk a filmjeinket, kisebb fóliáinkat. Hogy ez könnyebben menjen, a szkennert egy 35 mm-es *filmadaptert* is adnak. Ezt kell a készülék üvegére fektetnünk (a pontos pozicionálásba két kis láb segít), és ebbe kell helyeznünk a diát vagy a filmet.

A teszteléskor (teljes kép, 36 bit színmélységgel a következő időket mértük): előkép 17 másodperc, 100 dpi 26 másodperc, 300 dpi 1'40", 600 dpi 8'00".

A tesztképek alapján a szkennert minősége inkább csak átlagos. A képkészítési sebesség elfogadható, az előkép elkészítése gyors.

A szkennert azoknak az otthoni és irodai felhasználóknak javasolható, akik a hagyományos szkennelésen kívül diákat és filmeket is szeretnének szkennelni, és ezért nem akarnak a hagyományos szkennerek áránál sokkal többet fizetni.

Jól látható a fedélben lévő átvilágító rész

**DIA- ÉS
FILMSZKENNELÉSHEZ**

Heidelberg QuickStep, az óriás

verek jobbak - 2 976 000 forint + áfa. Ez utóbbit Heidelberg Circonnak hívják.

A QuickStep A3-as méretben is képes szkennelni. Tekintélyes méretű fedele egyben *diafeltétként* is működik.

Sajnos a tesztelés idején a szkennert járó programok (*LinoColor 5.1 CD*) még csak Apple-höz voltak készen, de a forgalmazó ígérete szerint a QuickStep PC-s meghajtóprogramokkal is kapható lesz.

Megemlíthető még a készülék elején található folyadékkristályos kijelző, a bekapcsológomb, valamint a tetején lévő „fénymutató”, amelynek a segítségével nyomonkövethetjük, hol tart a szkennelés.

A szkennert SCSI csatlakozós. Komoly, akár nyomdai munkához is javasolható.

A szkennert A3-as méretben is képes dolgozni. A fedele egyben diafeltét is

**NYOMDAI
HASZNÁLATRA**

Umax Astra 2100U

lyes méretű helyet kell számukra fenntartani a merevlemezünkön.

Telepítés után a VistaScan program beépül a tábla jobb oldalára. Később, szkenneléskor, aktivizálódik. A szkennер elején három gomb található (scan, copy, custom), amelyek megkönnyítik a gép használatát. A gombokat, ha úgy tetszik, át is programozhatjuk.

A szkennер főbb paramétereit: 600x 1200 dpi, 36 bit színmélység. Mért időadatok (teljes kép 32 bit színmélységgel): előkép 1'05", 300 dpi 2'25, 600 dpi 5'45". A képek minőségét jóra értékeltük.

Egyetlen negatívumot említhetnénk csupán: a relatív lassúságot. A szkennер elég sokat melegít, például a Windows betöltésekor, vagy a szkennelés megkezdésekor, s az előképre is aránylag sokat kellett várjunk.

F. P.

Az Umax szkennер programja könnyen használható, kezdőknek és haladóknak egyaránt hasznos

A Umax szkennер USB-s. Diafeltétet is helyezhetünk rá

Tesztünk egyetlen USB-s szkennere a Partners Hungary Kft.-től érkezett. Kaptunk hozzá egy, egyébként opcionális, diafeltétet is. Az UTC-2100-as diafeltét új technológiával készült, amelynek köszönhetően olcsóbb hagyományos társainál. Nincsen benne mozgó alkatrész, csak egy kisebb rész világít át.

A szkennерhez adnak három CD-t, rajtuk egy sereg programmal: Adobe PhotoDelux 2.0, VistaScan TWAIN, Presto! Page Manager, VistaShuttle OmniPage LE, Recognita OCR. Ez utóbbiak karakterfelismerő programok. Telepítéskor vagy az egyik, vagy a másik tehető fel. Ha mindkét szoftvert használni és telepíteni szeretnénk, tekinté-

HEIDELBERG

Linotype – Hell CPS

Color Publishing Solutions Scanners & Imagesetters

Márkakereskedő:
ScanDer Kft.
H-1146 Budapest, Thököly út 59/a.
Telefon/Fax: (36 1) 251-2960
GSM: (36 30) 9242-397, 9620-207
(36 20) 9893-073
URL: <http://w3.datanet.hu/~scander>
E-mail: scander@mail.datanet.hu

Márkaképviselet:
Heidelberg Magyarország
Kereskedelmi Kft.
H-1155 Budapest, Dembinszky u. 1.
Telefon: (36 1) 306-5374
Telefax: (36 1) 306-5376

Tango Workstation
képfeldolgozó rendszer

DIAMOND V770 ULTRA

Előkelő helyen

Augusztusi számunkban részletes tesztet közöltünk egy TNT2 grafikus processzorral szerelt kártyáról. Itt az ideje tehát, hogy a nagyobb testvért, az Ultrát is alaposabban szemügyre vegyük. Már csak azért is, mert az ilyen gyorsabb és persze jóval drágább kártyáktól jogosan várhatjuk el a nagy teljesítményt.

A TNT2 grafikus processzorral szerelt kártyák legelittebb csoportját az Ultrák alkotják. Hogy miben különbözik egy ilyen „ultrás” kártya a hagyományos TNT2-től? Nos, mind a központi egység, mind a memóriamodulok órajele magasabb, mint az elődnél. A hagyományos TNT2 125 MHz-es core-órajelével és 150 MHz-es memória-órajelével szemben az Ultrák

150 MHz-es processzor órajellel és 183 MHz-es memóriasebességgel futnak. E sebességbeli eltéréseken kívül nem sok különbség van a kétfajta TNT2 között, hiszen a grafikus processzorok tudása és az ilyen egységgel szerelt kártyák szolgáltatásai a sebességen és a hűtésen kívül (az Ultrára már *aktív hűtés* dukál) semmi másban nem térnek el egymástól.

A *tűlhajtási* láz a videokártyák területére is betört, s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy szinte valamennyi grafikus processzorhoz már gyárilag is járnak *órajel-beállító programok*.

Míg a hagyományos TNT2 tulajdonosok örülhettek, ha a kártyájukból sikerült az Ultra alapfrekvenciáját (150/183 MHz) „kisajtolni”, addig az Ultra gazdái boldogan „szemezhetnek” akár a

175/200 MHz-es álomhatárral is (amely órajelek mellett, mint látni fogjuk, már le lehet győzni a Voodoo3 3000-es teljesítményét). Tesztlaborunkban egy *Diamond Viper V770 Ultra* kártyát próbálhatunk ki, a *Pixel Multimédia Kft.* jóvoltából. Az ígéretes külsejű doboz egy kártyát és számos CD-t tartalmazott. A szokványos meghajtóprogramokon kívül megkaptuk a *Superbike World Championship* című játék és a *Wild Metal Country* teljes változatát, valamint a *SoftDVD-t*

a *Zoran*-tól. A kártya ugyanazt tudta, amit a „sima” V770-es, csak egy picit gyorsabban. A nagyobb sebesség miatt a gyártó itt már szükségét érezte az aktív hűtésnek, amelyet a jó minőségű gyári ventilátor megjelenése is jelez.

Az eszköz felbontásai, képfrissítési frekvenciái tökéletesen megegyeznek a „sima” TNT2-es változatával. A kártya, 32 Mbájtos memóriakapacitásával, képes a 2048x1536-os felbontásra is (16 bites színmélységgel), 60 Hz-es képfrissítés mellett. A frissítés egyébként a „normális” 1024x768-as felbontás mellett akár 120 Hz is lehet, ami a *300 MHz-es RAMDAC-nak* köszönhető.

3DMark 99 teszt

Kártya		Voodoo3 3000			Diamond V770 Ultra, Riva TNT2 Ultra (Overclock Level3)					
		640x480	800x600	1024x768	640x480	800x600	1024x768	640x480	800x600	1024x768
Felbontás	pixel	640x480	800x600	1024x768	640x480	800x600	1024x768	640x480	800x600	1024x768
Színmélység	bit	16	16	16	16	32	16	32	16	32
CPU Geometry Speed	CPU Mark pont	6365,72	6398,24	6375,07	6234,61	6254,03	6337,99	6275,39	6253,47	6277,05
Rasterizer Score	Rastermark pont	2351,4	2227,25	2113,61	2203,61	2006,15	2129,91	1905,71	2042,39	1677,02
Game 1 - Race	fps	63,09	53,88	43,31	62,95	54,86	53,7	44,48	43,17	33,67
Game 2 - First Person	fps	72,67	62,49	50,11	72,39	59,11	60,36	45,86	48,47	35,96
Fill Rate	Mtexel/s	146,89	148,84	149,33	136,45	128,87	139,08	130,07	142,21	121,66
Fill Rate With Multi-Texturing	Mtexel/s	279,54	248,1	286,09	247,43	226,86	252,82	231,26	258,87	214,85
2 MB Texture Rendering Speed	fps	344,76	243,12	171,87	411,67	315,25	339,37	236,56	237,97	150,99
4 MB Texture Rendering Speed	fps	330,68	229,75	152,42	288,89	227,79	244,86	176,35	183,94	118,73
8 MB Texture Rendering Speed	fps	255,45	184,27	123,65	193,5	176,57	160,95	135,68	120,89	93,85
16 MB Texture Rendering Speed	fps	6,09	6,12	6,16	148,31	131,56	114,94	95,9	80,8	64,77
32 MB Texture Rendering Speed	fps	3	3	3,03	98,11	85,67	64,41	51,94	39,72	29,4
Point Sample Texture Filtering Speed	%	103,59	102,86	102,28	101,58	100,74	101,11	100,81	100,86	100,41
Bilinear Texture Filtering Speed	%	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Trilinear Texture Filtering Speed	%	89,7	91,43	93,48	91,01	86,15	91,11	88,83	91,58	91,73
3DMark Result	pont	4072,76	3490,95	2802,37	4060,05	3419,01	3421,96	2710,21	2749,38	2088,66

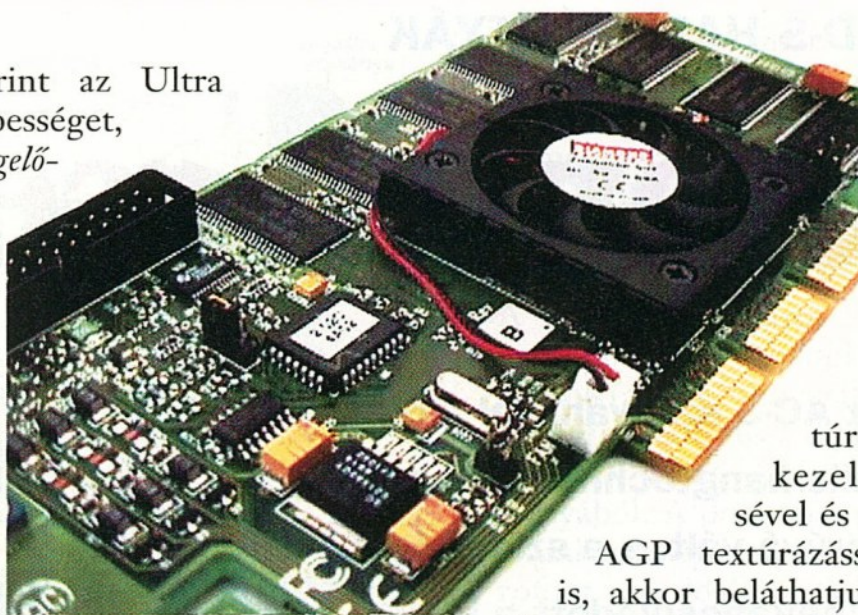

Tesztkonfiguráció

A tesztek ugyanazon a gépen végeztük el, amelyen a Voodoo3 és a normál TNT2 tesztjeit is lefuttattuk, így az eredmények összehasonlíthatók a régebbi adatokkal. A tesztgépben egy Intel Celeron A processzort tartalmazó Abit BH6-os alaplap dolgozott, s a munkáját 128 Mbájtos PC100-as szabványú SDRAM segítette. A processzor órajele 462 MHz volt (amit 103 MHz-es FSB-vel és 4,5-szeres szorzóval értünk el). Operációs rendszerként a Windows 98 Release 2 szolgált.

Eredmények

A teszteredmények szerint az Ultra tényleg hozza azt a sebességet, ami az élvonalban is a *legelőkelőbb helyre* emeli. Jelenleg (a Voodoo3 3000-et leszámítva) nincs igazi vetélytársa a piacon, hiszen *rendkívül gyors*. Érdekes, hogy a V3 3000 sebességét csak a 3. túlhajtási szinten érte el a kártya, ami azt jelenti, hogy (ha csak egy hajsálnyival is) a *V3 3000 alaphfrekvencián*

túrák kezelésével és az AGP textúrázással is, akkor beláthatjuk, hogy a piacon jelenleg a TNT2 Ultra az abszolút első, amit persze a győztesnek kijáró (szintén dobogós) ár megfizetésével kell honorálnunk.

KOVÁCS ENDRE

Quake 2 teszt

Kártya	Voodoo3 3000			Diamond V770 Ultra, Riva TNT2 Ultra (Overclock Level3)		
Felbontás	640x480	800x600	1024x768	640x480	800x600	1024x768
Képkocka/másodperc	262	188	119	146,78	99,53	57,99

A kártya telepítése és szolgáltatásai

A V770 Ultrához is jár órajel-beállító program, amellyel öt lépésben lehet overclockolni a kártyát. Sajnos nem volt mód arra, amit a konkurens *Asus* termékeknél láthattunk: a grafikus processzor órajelének és a memóriamodulok órajelének külön-külön beállítására. A tesztek a 3. túlhajtási szinten futtattuk, hiszen a kártyák nagy részénél ez a szint még reális, azaz minden további nélkül hajlandóak akár 10%-kal is gyorsabban futni a névleges sebességnél. A kezelőfelület lehetővé tette a programok külön beállítását, azaz minden D3D-t vagy OpenGL-t használó alkalmazáshoz egyedi kártyabeállításokat határozhattunk meg, s ez jó ötlet.

gyorsabb, bár a 175/200 MHz-es álomhatárnál (5. túlhajtási szint) a mérleg serpenyője már a TNT2 Ultra felé billenne el.

A képminőségről csak a legjobbakat lehet elmondani, hiszen kimagasló, de nemcsak 32 biten, hanem 16 biten is. Kontrasztos, kifejezetten éles és gyönyörűek a színek (azaz szebb, mint a vetélytársé), és ha ehhez még azt is hozzávesszük, hogy a kártya elboldogul a 4x-es AGP-vel, a nagyméretű (2048x2048) tex-

Final Reality 1.01 teszt

Kártya		Voodoo3 3000	Diamond V770 Ultra, Riva TNT2 Ultra (Overclock Level3)
2D			
Radial Blur	fps	6,62	47,02
Chaos Zoomer	fps	3,78	76,5
2D Bus Transfer	Mbajt/s	171,24	70,28
2D Overall	pont	5,2	5,11
3D			
25 pixel	kpoly/s	250,55	265,21
Robots	fps	65,43	61,82
Fill Rate	Mpixel/s	36,09	153,52
City Scene	fps	84,41	84,02
3D Bus Transfer	Mbajt/s	109,57	89,4
3D Overall	pont	4,47	5,03
AGP Speed	fps	193,78	184,23

Egyedi, kulcsrakész Smart Card alapú törzsvásárlói és loyalty rendszerek.

1026 Budapest, Bimbó út 185.

Tel: +36 1 391 0700

Fax: +36 1 275 9584

Internet: www.egus.hu

Email: info@egus.hu

EGUS
INFOSYSTEMS

SIEMENS

ANT

SIEMENS PC-k még a **RÉGI ÁRON!**
SCENIC521 PC most csak **154.900,-**

Monitorony, iP Celeron 400/128 KB SLC, Intel 810 chipset, 64 MB SD RAM, graf. vez. a chipen, 1.44 MB FDD, 4.3 GB UDMA/33HDD, 40x CD-ROM, audio az alaplapon, Win 98 HU

Most minden PC ajándék vírusirtóval!

ANT Kft.

Tel.: 331-5353 Fax: 302-5090 E-mail: ant@ant.hu Web: www.ant.hu

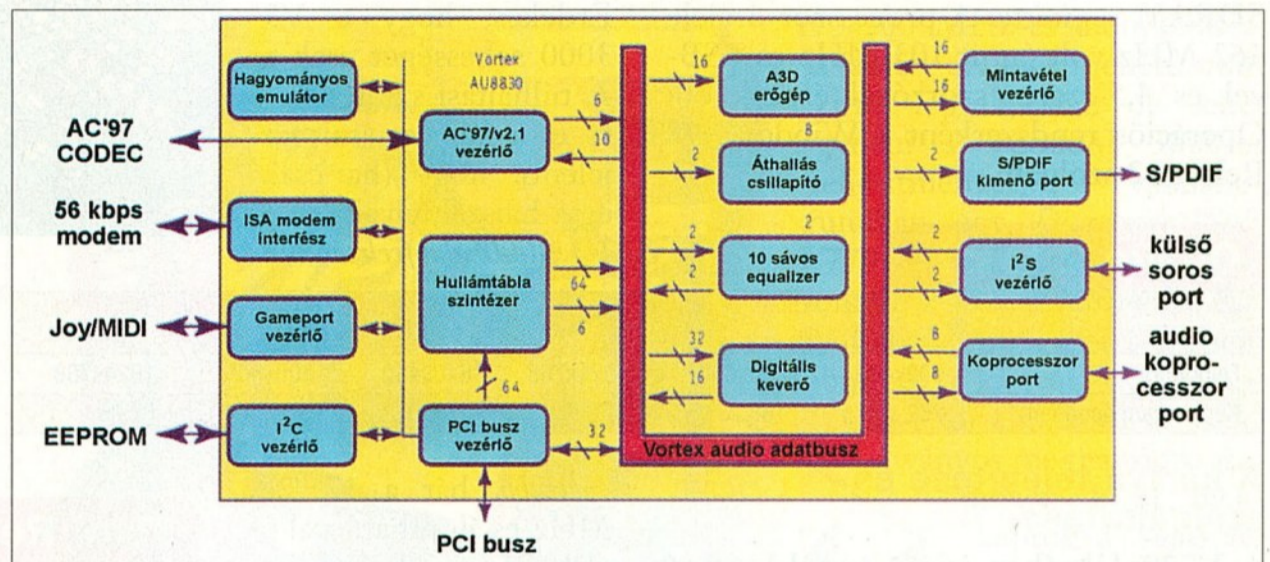

3D-S HANGKÁRTYÁK

Hangverseny a térben

Az AC-3 szabvánnyal a digitális hangtechnika is nagykorúvá vált, s a számítógép is bekapcsolódott a hangképzésbe. Tesztelőink az – ez idő szerinti – két legnagyobb hangkártyagyártó, a Creative és a Diamond háromdimenziós hangkártyáit vizsgálták.

A számítástechnika erősen polarizálódik manapság: egyik oldalon a professzionális, az ipari, a katonai, az egészségügyi felhasználók és a megbízható, óriási adatbázisokkal dolgozó számítógépek vannak, a másikon viszont a széles tömegeket vonzó *multimédia* terjed. Ez utóbbinál a kép- és a hangfeldolgozáson van a hangsúly. A Creative cég – a ma már ipari szabványként elfogadott Sound Blaster megalkotója – főként a hangtechnikában, valamivel kisebb mértékben a képtechikában (VideoBlaster) jeleskedik. A Diamond az ellenkezője: a nagyközönség inkább a videokártyáiról ismeri (Viper és Monster sorozat stb.). A piaci ver-

Az AU8830 tömbvázlata (fent)
A 3D-s hangkártyák (jobbra)

senyben újabban egymás területére is betörnek, és olyan eredményesen, hogy a Creative SoundBlaster Live! eszköze és a Diamond Monster Sound MX300-asa komoly versenytársakká váltak a térhatású hangkártyák választékában.

Hangprocesszorok

Ma már egy-egy komplex feladat végrehajtására DSP-t, azaz digitális jelprocesszort fejlesztenek ki. A Creative az E-mu Systems EMU10K1 típusú áramkörét építette be SoundBlaster Live! rendszerébe, míg a Diamond az Aureal fejleszté-

sét, a Vortex 2 (AU8830) áramkört tette Monster Sound MX300 kártyájában. Érdemes röviden megvizsgálni ezeket az IC-eket.

EMU10K1

A több mint 2 millió tranzisztorfunkciót tartalmazó áramkör egymilliárd utasítást hajt végre másodpercenként. Hardveresen gyorsított digitális hangfeldolgozó egysége 32 biten 192 dB dinamikataromány feldolgozására képes. A zaj- és torzításszintet szabadalmaztatott, nyolc töréspontos interpoláló megoldás csökkenti. A beépített hullámtábla szintézer – a zeneszerzők öröme – 64 hangot hardveresen, 512-t pedig szoftveresen szólaltat meg.

Az áramkört 144 lábú PQFP tokban szerelik.

VORTEX 2 AU8830

Az áramkör hardveresen 64, szoftveresen maximum 256 A3D 2.0 hangot tud képezni, s legfeljebb 96 DirectSound hardverpuffert működtethet. Tíz sávú hardveres sztereo grafikus ekvalizere van, amelynek jel-zaj viszonya 96 dB.

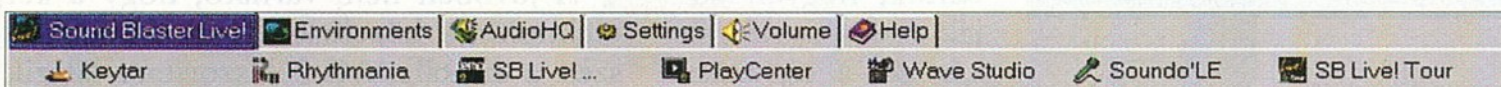
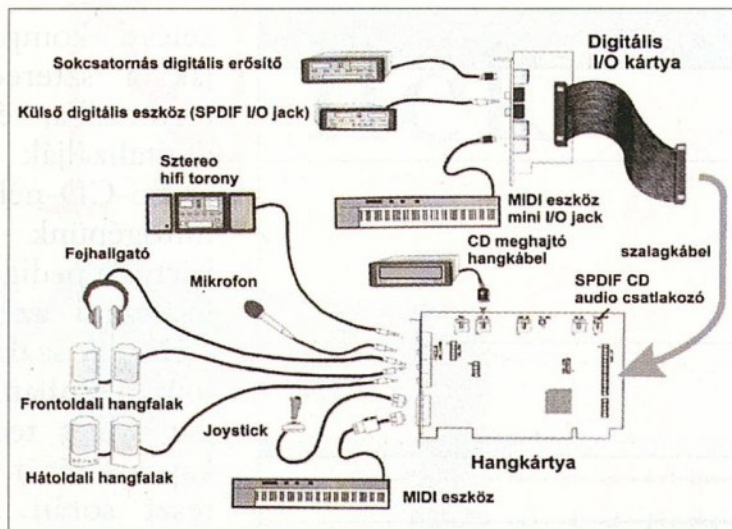
Az EAX hangrendszer

Az E-mu Systems háromdimenziós hangrendszerét, EAX-ként (Environmental Audio Extensions) említi a szakirodalom. Lényege: a hangtér modellezése. Az E-mu Environmental Modeling (környezetmodellezés) eljárása kiszámítja a visszaverődő hangokat, a hangforrásokat pontosan elhelyezi a térben, s ezzel különleges térbeli hangzás érhető el. A DynaRAM technológia a hangminták kezelését robusztusabbá és dinamikusabbá teszi, szükségtelenné téve a hangkártyára integrált memóriát. A SoundFont adatbankokat könnyen lehet tölteni a memóriába, ami telt és színes hangképet szolgáltat az

Environmental Audióhoz. Végül a Creative programrendszerének a segítségével nyomon követi a hangkeltők számát és minőségét, és ennek megfelelően vezérli azokat. Ezt a rendszert CMSS-nek, azaz Creative Multi Speaker Surroundnak hívják. Ezt a modellezést négy és nyolc hangszóró között végzi el a processzor.

Az EAX a játékprogramozóknak és a zeneszerzőknek segít abban, hogy jó minőségű, 3D-s hanghatásokkal egészítsék ki a műveiket. Az EAX-ot úgy tervezték, hogy a Microsoft DirectSound 3D alkalmazási felületének szerves része legyen.

A SoundBlaster Live! doboz tartalma (balra fent). A SoundBlaster Live! hardveres beépítése (jobbr fent). A Creative Launcher ikonmezeje (középen). A SoundBlaster Live! az eredeti SoundWorks hangfalakkal (jobbra lent)

DOS-os és DOS-ablakos módban is működik, és S/PDIF digitális kimeneteket is kezelhet. A hardveres áthalláscsillapítást is beleépítettek. Ismeri a 16 bites, 48 KHz mintavételezésű hangdigitalizálást, amiben 96 DMA csatorna segít.

Alapvető tulajdonságai közé tartozik még a DirectSound 3D gyorsítás, a 32 csatornás és 16 kimenetű hardvermixer, a 80 csatornás, 96 dB jel-zaj viszonyú hardveres mintavételű A/D konverzió stb. Portjai az ISA, DSP, I2S és I2C szabványokat ismerik.

Az áramkört 3,3 V-os (5 V kompati-

bilis) tápfeszültségre tervezték, és 128 lábú PQFP tokban hozzák forgalomba.

Tesztünkről

Az említett két gyártó csúcstermékeit Windows 98-as operációs rendszerben teszteltük. A két kártya olyan sokat tud, hogy az átlagos felhasználó nem is használja ki az összes előnyét. A teszt során

megpróbáltuk minden oldalról „kifaggatni” a hangkeltőket, bár a MIDI-bemenetet – hangszerrel nem próbáltuk ki.

SoundBlaster Live!

A kártya valójában két egységből áll: a hangkártyából (amely önmagában is használható) és a digitális I/O audio kiegészítő kártyából. A dobozban találunk még egy talpas mikrofont, sokoldalú csatlakozó- és kábelkészletet, valamint három CD-t és a telepítési-alkalmazástechnikai dokumentációt. A CD-k tartalma: *Unreal Special Edition* (játék kifejezetten a Live!-ra), *Sonic Foundry Sound Forge XP 4.0* (virtuális hangstúdió), *Cakewalk Express Gold* (hangmintakészítő integrált grafikus platformmal), *Mixman Studio* (hangkeverő program), valamint több

Creative alkalmazói program, mint például a *Play Center*, a *Creative Launcher*, az *AudioHQ*, a *Prody Parrot*, a *Rhythmmania*, a *Creative Wavestudio*, a *Keytar* és a *Music Library*.

A hardveres összeépítést a dokumentáció szerint elvégeztük, majd telepítettük a programokat.

Vizsgálatainkhoz első és hátsó aktív hangszórópárt használtunk, bár a rendszer nyolc hangfal bekötését teszi lehetővé. Ilyenkor a kiegészítő kártyán lévő többcsatornás digitális erősítő kimenetet is fel kell használni. A rendszerhez egyébként kereskedelmi forgalomban is kapható aktív hangfalkészlet, ilyen például a *Cambridge SoundWorks Four-PointSurround*, amely négy teljes átviteli frekvenciatartományú és egy mélynyomó hangfalból áll, vagy a *Desktop Theater 5.1*, amely beépített Dolby Digital dekóderrel is tartalmaz. Ez utóbbival a DVD-lejátszás is remek hangélményt kínál.

Az S/PDIF kimenetekre digitális eszközöket (Sony, Philips digitális interfész minidiszkekhez stb.) kapcsolhatunk, a MIDI-bemenetekre hangszereket köthetünk.

A főkártya kimenetei között találunk két stereo kimenetet, egy line-in és egy mikrofonbemenetet, valamint egy game portot. Ez utóbbi MIDI-eszköz csatlakoztatására is alkalmas. A line-in és mikrofonbemenetek tulajdonságait nem kell részletezni.

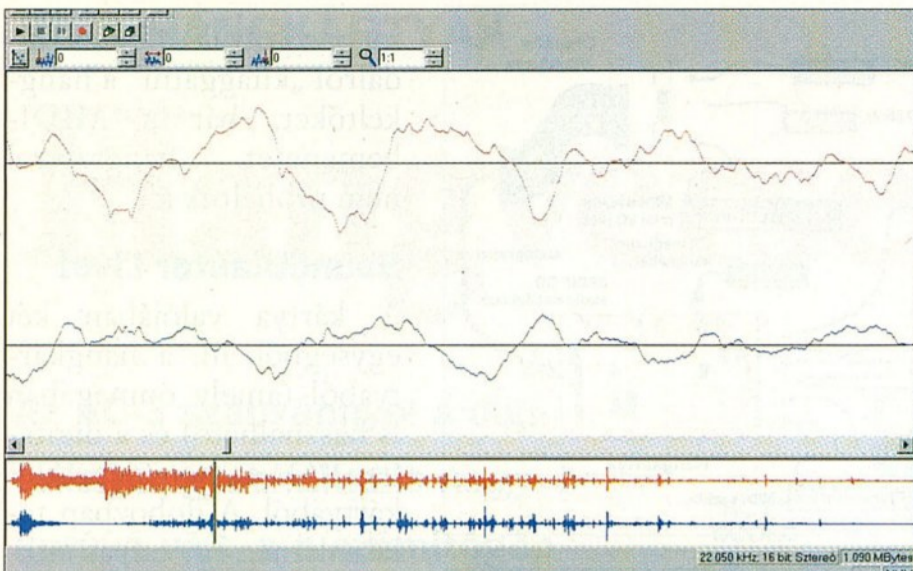
Az A3D 2.0 szabvány

Az A3D 2.0 szabványt az Aureal Semiconductors cég fejlesztette ki a NASA segítségével. A Vortex 2 az összes A3D 2.0-s szabványt ismeri. A módszer lényege az Aureal Wavetracing technológia, amely a hangforrást nem csupán elhelyezi a térben, hanem követi is a mozgását, és folyamatosan figyeli, hogy nem ütközik-e tereptárgyba a hang. Ha igen, akkor annak megfelelően alakítja a visszaverődéseket. Ennek hatására a hallgató az álló és a mozgó hangforrásokat úgy érzékeli, mint a valós világban. Az A3D olyan – az emberi hallásfunkciót leképező (HRTF), az atmoszférikus abszorpciót és a Dopplereffektust figyelembe vevő – kiemelkedő minőségű eljárás, amely két hangszórón is érezhető térbeli hangokat kelt. A Vortex 2 chipkészlet – az EMU10K1-hez hasonlóan – a hangkeltők mennyiségének és minőségének

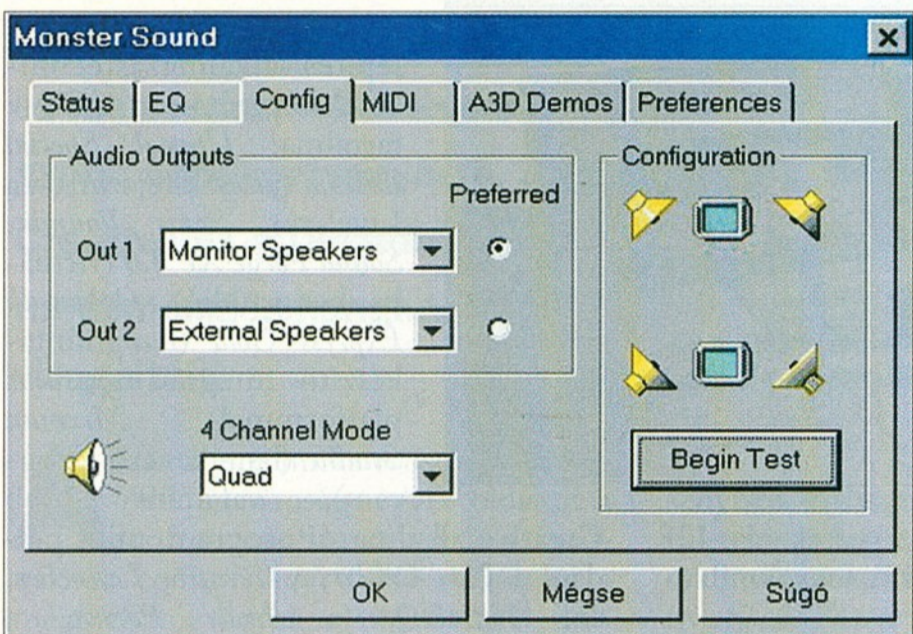
megfelelően alakítja a hangot. Az AU8830 számos fejlett technikát kamatoztat. Ha például olyan játékot futtatunk, amelynek nincs szüksége hullámábra-szintézisre, a rendszer DirectSound-gyorsításra használja a 64 hullámábra-csatornát, hogy A3D 2.0-ás akusztikai hatásokat keltsen. A CPU-tól függően határozható meg a szoftveresen kezelt hangok száma. Az áthallásszűrő áramkör sávszűrőt használ a bal és a jobb csatornák optimalizálására, hogy minél jobb A3D hangzást keltsen a stereo hangszórókon. A Vortex game port – azon felül, hogy mindenféle analóg és digitális játékvezérlőt, valamint MPU-401-es MIDI-eszközt kezel – DirectX-gyorsító áramkört is tartalmaz, és mintegy 10 %-kal gyorsítja a DirectX-es játékok és a rendszer sebességét.

A Wave Studio hangszerkesztő

Az MX300 konfigurációja

Monster Sound MX300

A kártya külsőre hasonlít a Live!-ra, bár némileg nagyobb annál. A csatlakozók kiosztása megegyezett az előbb ismertett kártyáéval. Az MX300 mellett a gépkönyvet és a telepítő-, valamint egyéb alkalmazástechnikai CD-eket találtunk. A doboz nem tartalmazta az MX-Link kiegészítő kártyát, ami külön kapható. Ennek a kiegészítőnek a különlegessége, hogy a segítségével Dolby Digital (AC-3) hang dekódolására is képes lesz a kártya.

A kiegészítő szoftverek: a *Recoil* című játék teljes és a *Half-Life Day One* verziója, a *Zoran SoftDVD*-je, a *Music-Match Jukebox* programja, a *Midisoft Studio Recording Session*-je, a *Midisoft MediaWorks 98*-a, egy profi hangszerkesztő és a *Midisoft Internet Sound Bar 2.0*. A dokumentáció itt is részletes.

Az analóg 3D-s hangok visszaadása

Az analóg technikával megvalósított térhatású hangzás utolsó – és még ma is széles körben használatos – technológiája a *Dolby Surround ProLogic* eljárás. Ez a technika átmenet az analóg és a tisztán digitális eljárások között, hiszen az 5+1 csatornás hangjelet analóg multiplex-

xeléssel komprimálják a sztereo két csatornába, és ezt digitalizálják az audio-CD-nél. Számítógépünk hangkártyája pedig képes lejátszani az audio CD-t. A szakirodalom azonban hallgat a két technika kapcsolatáról. A teszt során kipróbáltuk, hogyan adják vissza a vizsgált kártyák a térhatású hangot. Az eredmény kellemes meglepetést hozott, a *hangszórókból térhatású hangzás jött!*

Tesztünk alapja az SSI gyártmányú *525D-s Dolby Surround ProLogic dekóderrel* történő összehasonlítás lett. Ez a kártya dekódolja az audio CD-n lévő speciális multiplex hangjeleket, és az 5+1 csatornán kiadja. A teszt so-

rán, a jó összehasonlítás érdekében, csak a jobb és a bal első, illetve a hátsó hangkimeneteket használtuk, hiszen ezek kompatibilisek a hangkártyakimenetekkel.

A teszthez – többek között – a *HAMA Dolby Surround ProLogicban* kódolt mérőlemezt (*Surround Fascination CD*) használtuk. A vizsgált hangzás természetesen nem volt egyenértékű az analóg dekóderével, de jó térhangzást adtak a kimenő jelek (mind a Creative, mind a Diamond). Az alapvető hiba az első/hátsó jelek nem tökéletesen szelektív elválasztásában van, amit a táblázat is jól mutat, a csatornánkénti fehérzaj mérésével. A hallgatónak úgy tűnik, hogy a kártyákkal olyan a felvétel, mint a korábbi (nem ProLogicos) Dolby Surround, amelynél ugyanez volt a hiba.

Az is látható, hogy a jobb és a bal csatorna áthallási csillapítása mindkét rendszerben azonosan jó, de amíg az analóg multiplexernél ez -18 dB, addig a hangkártyáknál csak -4 dB. (Ez természetesen nem a hangkártyák „hibája”, hiszen nem feladata az első-hátsó hanginformáció szelekciója, mindenesetre szép tőle, hogy legalább ezt a 4 dB-t teljesíti, ami fülünkkel már jól érezhető hatást ad). Kellemes meglepetés volt azonban (ami megint csak a rendszer felépítéséből adódik), hogy amíg a Dolby Surroundnál a hátsó jelinformációk a rendszerből fakadóan azonosak, addig a hangkártyákat már az AC-3-ra is felkészítették, és a hátsó hanginformáció is jól hallhatóan sztereo.

A jövőben nem várható, hogy a két technológia közelítsen egymáshoz, hiszen a digitális AC-3 kiszorítani látszik az analógot, de megnyugtató, hogy a korábbi felvételeink kellemes hangzással adhatók vissza ezeken a kártyákon.

3D-s kártyák összehasonlítása

A bemutatott térhatású hangkártyákat elég nehéz összehasonlítani, mert a legtöbb műszaki paraméterük együtt fut, az eltérések a többlétszolgáltatásokban vannak, amelyek nem rivalizálnak egymással.

Tulajdonképpen mindkét eszköz kiváló, zajmentes, térhatású hangot képes előállítani, a két kártya hangminőségénél nem észlelhető különbség. Játékra, DVD-zésre tökéletesek. Talán a Monster Sound MX300 egy kicsit jobban megterheli a processzort, bár ez a különbség elhanyagolható.

A SoundBlaster Live! nagy előnye, hogy már alapkiépítésben megvan hozzá az a kiegészítő kártya, amely a különféle MIDI-eszközök és többszörös digitális erősítők csatlakoztatásakor lehet föltöbb hasznos. Ráadásul az EAX technológiát egyelőre sokkal több szoftver támogatja gyárilag, mint az A3D 2.0-át, amihez a játékprogramozók utólag jelentenek meg különféle segédprogramokat, hogy kihasználják az Aureal technológiájának az előnyeit (tisztelt a kivételnek: a *Half-Life* és a *Drakan* például már gyárilag tartalmaz meghajtószoftvert az A3D-s kártyákhoz).

A két kártya között hatalmas árkülönbség van. Míg az SB Live! körülbelül 35 ezer forintba kerül, addig a Monster Sound MX300 csak 15 ezer. Igaz, a Live!-hoz sokkal több tartozékot adnak, a mikrofontól kezdve a tömérdek szoftverig, a kiegészítő kártyáról nem is beszélve.

LAMBERT MIKLÓS,
SIMONYI ENDRE

Csatornánkénti fehérzaj mérése

Hangforrás	Jobb első hangfal	Bal első hangfal	Hátsó hangfalak
Dolby Surround dekóder	> -30 dB	0 dB	-18 dB
Dolby Surround dekóder	0 dB	> -30 dB	-18 dB
Creative és Diamond kártya	> -30 dB	0 dB	-4 dB
Creative és Diamond kártya	0 dB	> -30 dB	-4 dB

N-nek

a fele sem tréfa

Hogy meddig tarthat mindezt kinyomtatni?

Ez csupán attól függ, hogy Ön melyiket választja a **Xerox DocuPrint N** sorozatú hálózati nyomtatói közül.

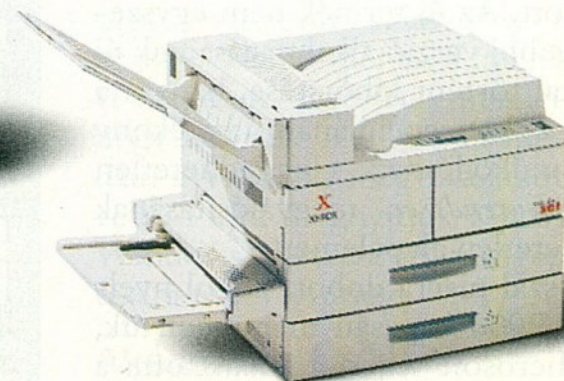
A 17, 24, 32 vagy 40 oldalas percenkénti nyomtatási sebesség az

Ön munkatempójához igazodik, a **Xerox** új Workset technológiája pedig felesleges hálózati forgalom nélkül biztosítja a több dokumentumból álló garnitúrák példátlanul gyors és egyszerű nyomtatását.

Természetesen Ön bármelyik modellt

a saját igényéhez igazíthatja – a rugalmas papírtálca opcióktól a komplett gyűjtő-rendező egységekig – és a valódi Adobe PostScript 3-nak köszönhetően igazi csúcsmínőséget érhet el. Ráadásként a DocuPrint nyomtatók versenyképes árai megkímélik Önt a felesleges túlköltekezéstől.

Ha további információra van szüksége, keresse a Xerox-forgalmazókat, vagy látogason el a <http://www.networkprinters.com> oldalra!

DIGITAL
THE DOCUMENT COMPANY

XEROX

OFFICE 2000 MAGYARUL

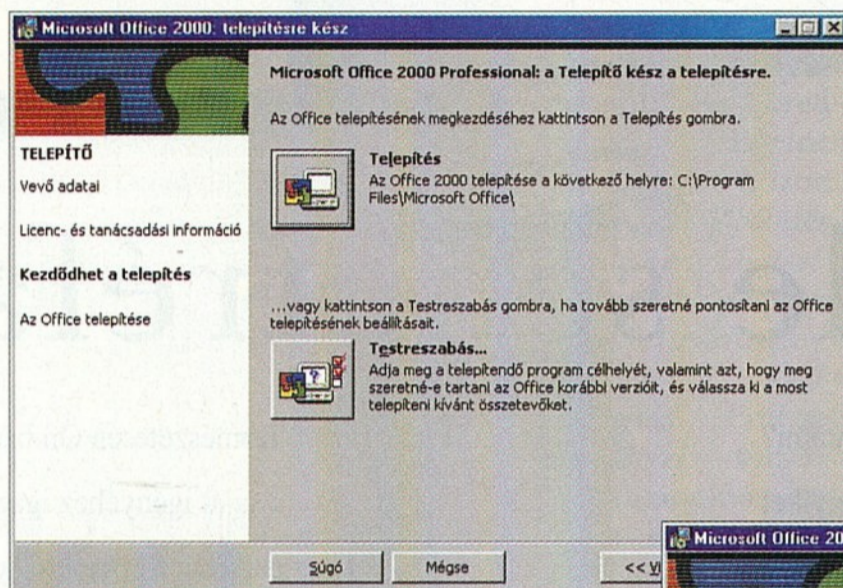
Az ezredforduló bűvöletében

A ki az elmúlt évek során figyelemmel kísérte az Office programcsomagok fejlődését, egy két-évenként ismétlődő ciklus-sorozatot figyelhetett meg. Az 1993-as első Microsoft Office csomag, amelyet még a 16 bites Windowsra adtak ki, alig volt több, mint dobozban forgalmazott programok együttese. A programok valódi integrációja az Office 95 megjelenésével vált ígéretből valósággá, s az Office 97 – ezen is túllépve – a csoportmunkára helyezte a hangsúlyt. Ebbe a sorba illeszkedik az Office 2000 idejének megjelenése, és az internettechnológiák szerves beépülése a mindennap használt alkalmazásokba.

Újdonságok

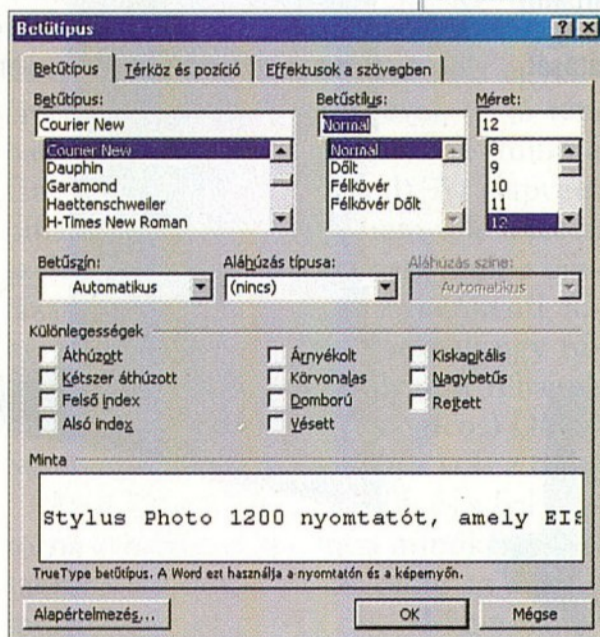
Igazán forradalmi újdonságokról, új programok megjelenéséről nem nagyon tudunk beszámolni. Az új kiadásba beépített fejlesztések döntően a biztonság munkavégést segítik, és a szolgáltatások körét bővítik. Az Office 2000 már a jövő évszázad vállalati igényeinek a kielégítésére hivatott. Az új termék nem egyszerűen a régebbi verzió alkalmazásainak új funkciókkal történt kibővítése, hanem a Microsoft új koncepciójának, a hatékony vállalati működéshez elengedhetetlen digitális idegrendszer megvalósításának nélkülözhetetlen alapeleme.

A tavasszal piacra dobott angol nyelvű Office 2000 kapcsán már megírtuk, hogy a Microsoft teljesen átalakította a programcsomag telepítő segédprogramját. A Windows 2000-ből kölcsönzött eszközöket felhasználva, a programtelepítést végzőnek nem csupán arra van lehetősége, hogy részletes lista alapján válogassa meg, milyen elemeket kíván telepíteni, hanem az is megadható, hogy – főleg hálózati meghajtóról való telepítés esetén – a ritkán használatos elemek, ki-

1

1. Nemcsak az Office csomag, hanem a telepítőszoftver is magyar nyelvű
2. Mindent beállíthatunk a karakterformázó panelen
3. Ha a gyári alapbeállításokat elfogadjuk, a telepítéskor csak 129 Mbájtnyi anyag kerül fel gépünkre

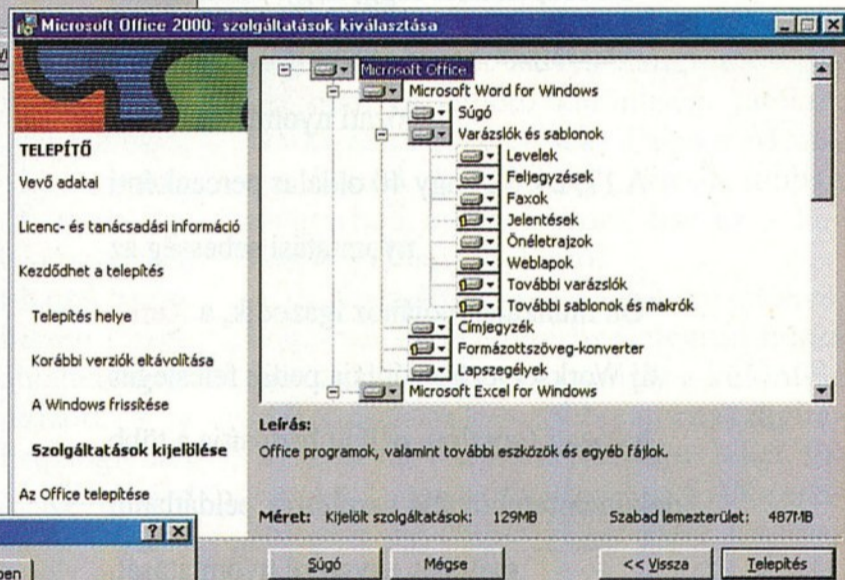

2

egészítések csak akkor kerüljenek fel a megfelelő könyvtárakba, amikor valóban használatba kívánják venni azokat. Ugyanez a mechanizmus arról is gondoskodhat, hogy egyes elemek csak CD-ről fussanak, s ezzel jelentős tárolókapacitás takarítható meg.

A Microsoft intelligens telepítő-

Nyár végén a Microsoft exkluzív termékbemutatóra hívta meg a hazai szakújságírókat: az Office 2000 magyar kiadásával ismertették meg őket. Az ismerkedés szerkesztőségünkben folytatódott tovább, ahol módunkban volt az irodai programcsomag professzionális változatának alapos kipróbálására.

3

szoftvere azonban nem csak erre képes. Annak a gyakori problémának a megoldására is felkészítették, hogy az Office 2000 csomag sokszor kulcsfontosságú fájllai ilyen vagy olyan okból (a felhasználó véletlenül letörölte, egy vírusfertőzés vagy programhiba tönkretette, az adathordozó sérülése miatt veszett el stb.) nem állnak rendelkezésre. A korábbi változatoknál ilyenkor az adott állományok kézi módszerrel történő pótlása volt az egyetlen megoldás, legtöbbször a programcsomag teljes újratelepítésével vagy a hiányzó fájlok visszamásolásával a biztonsági másolatok megfelelő archív állományaiból.

A csomag programjai mind kibővültek. Az Outlook .RWZ kiterjesztésű fájlokban rögzíti beállításaink egy részét, a Windows\Application\Data\Microsoft\Outlook könyvtárban. Ezek a beállítások a későbbiekben az igényeink szerint át-

szerkeszthetők és bővíthetők, kombinálhatók.

Kritikus pontnak tekinthető a *makrovírusok és egyéb makrokártevők elleni védelem*. Bár erre végleges megoldást mind a mai napig még senki sem talált (az ilyen eredetű károk döntő többségében ugyanis komoly szerepe van az emberi tényező okozta bizonytalanságnak), az Office 2000 makrovédelme egyfajta előremozdulást jelent. A biztonsági beállítások segítségével több fokozatban szabályozható a védelem erőssége (a makrók teljes tiltása és az összes makróindítás ellenőrzése között). A legmagasabb védelmi fokozatra kapcsolva, csak a megfelelő digitális aláírással rendelkező makrók indíthatók, valamint azok, amelyeket a felhasználó maga készített el a védett gépen.

A Microsoft új terméke, az önálló szoftverként is forgalmazott *Visact*, a statikus dokumentumokat javítja fel a

szítette programjainak lokalizált változatát. Ennek előnyeit főképp az idegen nyelveket nem beszélők élvezhetik.

A magyarításnak azonban ára van. A hazai informatika elmúlt majd két évtizedében számos félrefordításon, döcögős szövegeken, nehezen érthető programüzeneteken bosszankodhattunk vagy derülhettünk, ki-ki a vérmérséklete szerint. Ez alól a Windows és a Microsoft Office változatok magyarításai sem voltak kivételek. *Vajon mi a helyzet az Office 2000 magyar változatával?* Mennyire kompatibilis az eredeti angol kiadással, van-e valami, ami a lokalizált változatokból hiányzik, és milyen megoldást kínál az olyan helyzetekre, amikor két, három vagy több nyelvet használó vállalati kör-

nyezetben kell hatékonyan kiszolgálni a többnyire hálózati üzembe bekapcsolt felhasználókat?

A régebbi programváltozatok magyarítása még a hagyományos módszerekkel készült, azaz a magyar menük, programüzenetek, súgók stb. a programba épültek. Ezzel a módszerrel nem lehetett biztonságosan megoldani, hogy a gépen *többnyelvű környezetet* teremthesünk. Pontosabban megoldható volt, de mindenki ismeri a magyar feliratú gombokkal virító angol Windows 95 esetét, amit a nyelvünket nem beszélő, de nálunk dolgozó angol anyanyelvű menedzserek és mindenféle szakemberek igen morcosan emlegetnek.

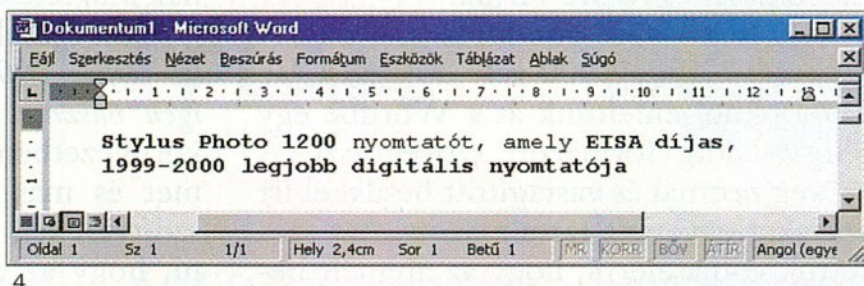
A fentiekkel ellentétben az Office 2000 magyarítása teljesen másképp indult és készült el, legalábbis ha hihetünk a Microsofttól származó híreknek. A magyar Office 2000-nél a menük, a hibáüzenetek és a teljes súgó magyarítása megtörtént, azonban a belső programozhatóságot lehetővé tevő Visual Basic programértelmező angol nyelvű maradt.

De térjünk vissza a programra! Az alapkoncepció szerint *Multi-language packek* készülnek (7 vagy 8 CD-n), amelyek segítségével az angol Office-ra rátelepíthető valamennyi nyelv. Ilyenkor a megfelelő nyelvi modulok nem úgy települnek, hogy felülírják a megfelelő törzsállományokat, hanem egy, az adott nyelvet egyértelműen azonosító alkönyvtárba kerülnek. A magyar nyelvhez történetesen az *1033-as könyvtár* kapcsolódik.

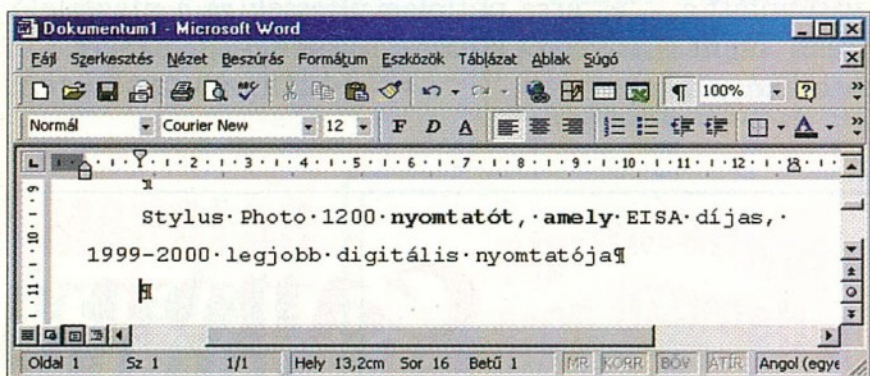
A megoldás briliáns, és ami a legfontosabb, működik. Ha az angol változattól át akarunk kapcsolni például a német vagy a magyar változatra, mindössze annyi a teendő (persze a megfelelő nyelvi Multilanguage pack megléte esetén), hogy lezárjuk az adott alkalmazást, például a Wordöt, megváltoztatjuk a nyelvet, és újra megnyitjuk a programot. A Windows, illetve a számítógép újraindítására nincs szükség.

Akadnak még hibák

A program ellenőrzésekor és tesztelésekor nem észleltünk komolyabb hibákat, legfeljebb annyit, amennyit egy tesztelőkre használt szerkesztőségi számítógépnél tapasztalni szoktunk. Ezek többnyire a nem tökéletes munkakörnyezetre és nem az Office 2000 hiányosságaira vezethetők vissza. Akadt azonban két apróság, amelyek, bár nem

4

5

4. A beállítások után nem ezt az eredményt vártuk...

5. Az eszközsor formázógombja nem úgy működik, ahogy kellene

6. Így már egyszerű az üzenetekre vonatkozó szabályok felállítása

7. Az egyik legfontosabb elem: a levelezési szabálylista

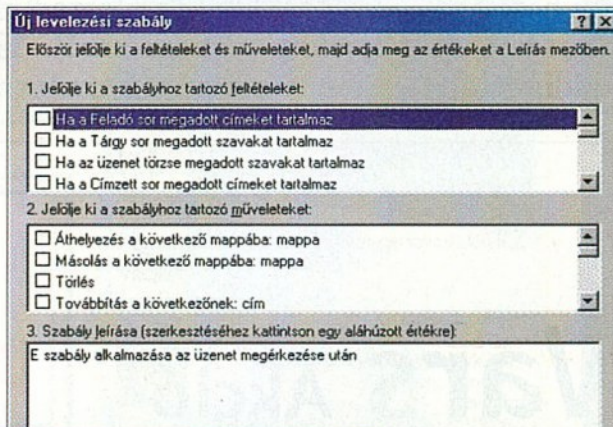
8. Az adatbiztonság külön lapot kapott az Outlook beállításai között

webes közléshez. További újdonságok az *Outlook Folders*, az *Outlook Team Folders* és a *Digital Dashboard*, amelyet nem csupán magyarítanak, de még új magyar nevet is keresnek a programnak.

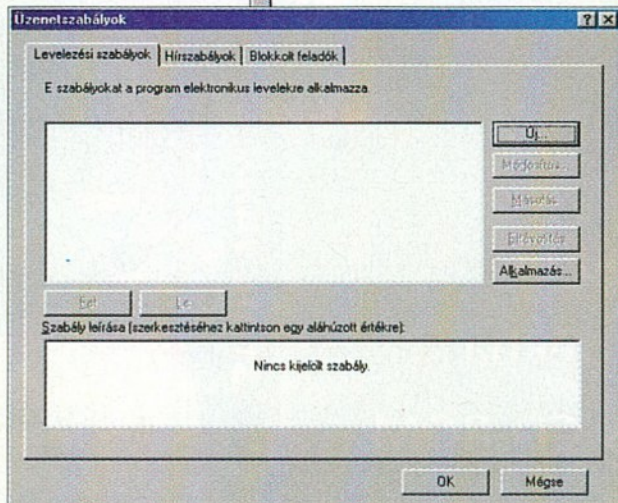
Az Office 2000, mint említettük, mélyen integrálta az internet és az intranet új technológiáit. E világ meghódításához azonban tanulni is kell, méghozzá nem is keveset. Ebben segít majd a *60 Minute Intranet Kit*, amelynek magyarításán már dolgoznak.

Édes anyanyelvünk

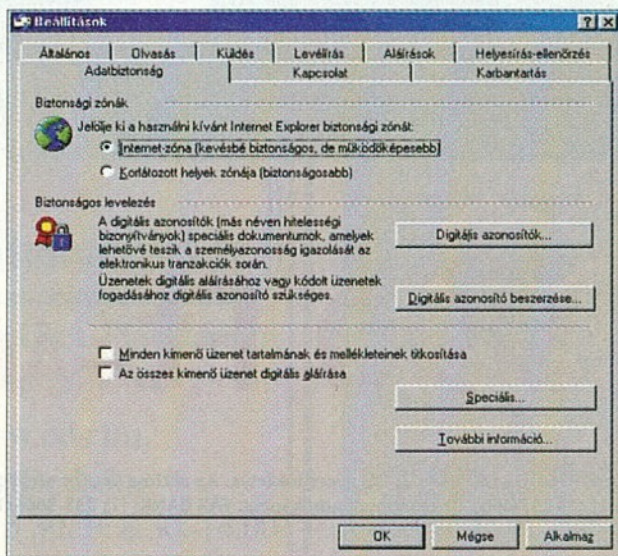
Az Office programok elterjedését nagyban elősegítette, hogy a *Microsoft* a legtöbb európai nyelvre (köztük a magyarra), és a nagyobb ázsiai nyelvekre is elké-

6

7

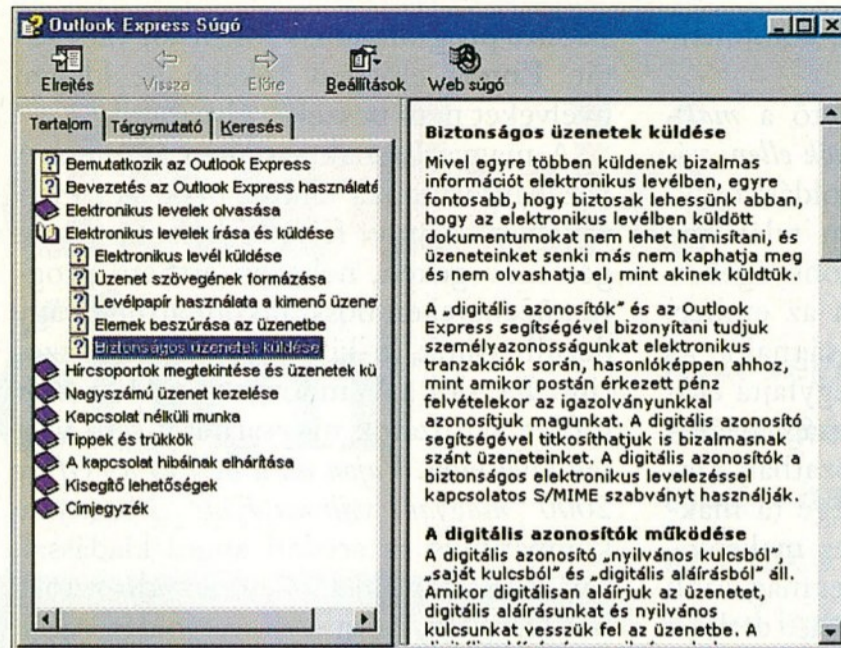

8

akadályozzák a munkát, de bosszantók és rossz érzést kelthetnek azokban, akik megszokták a teljes és hibamentes kiszolgálást.

Az első hiba főszereplői a magyarított szofterváltozatok *hotkey* (gyorsindító) billentyűkombinációi. Az angol Windows és Office programok, sőt, szinte az összes angol nyelvű Windows alkalmazás egységesen a **Ctrl+A** kombinációt használja a megnyitott dokumentum teljes szövegének a kijelölésére. A magyarított programok természetesen más kombinációt alkalmaznak, és például a magyar Wordben a **Ctrl+A** hatására a kijelölt szöveg aláhúzottá válik, illetve a következőkben beszúrt szöveg aláhúzott lesz (erre utal a Word formázó gombosrán látható aláhúzott A betű is). Az Office korábbi változataiban egységesen ugyanezt a megoldást alkalmazták. Az Office 2000-be került programokkal azonban más a helyzet. A Word mellett leggyakrabban használt két program, az *Excel 2000* és az *Outlook 2000* az angol konvenciónak megfelelően kezeli az említett **Ctrl+A** kombinációt, azaz hatására a szoftver a teljes dokumentumot kijelöli, ahelyett, hogy aláhúzná az addig jelölt

szöveget. A magyarázatot és a probléma megoldását egyelőre várjuk.

Egy másik apró gondot is találtunk. A magyar Office 2000-rel dolgozva az Outlookból emeltünk át a Wordbe egy félig-meddig formázott szövegrészt. A szöveg normál és vastagított betűkkel írt szavakat egyaránt tartalmazott. Azt szeretnénk volna elérni, hogy az átemelt bekezdést kijelölve leszedjük a vastagítást a kijelölt szövegrészről. Hát nem ment. Sem a magyar gyorsformázó billentyű-

A magyar nyelvű Outlook súgója is magyar

kombinációval (**Ctrl+D**), sem a megfelelő formázógombra kattintva, sem a megfelelő menüparancson keresztül. Mindhárom esetben az történt, hogy az addig vastag betűk normál, a normál betűk pedig vastagított attribútumot kaptak. Ez is egy hasznos szolgáltatás lehet, de nem erre volt szükségünk. Az Office 2000 angol kiadásában ez a funkció még az elvárásainak megfelelően működött.

Összességépp elmondhatjuk, hogy az *Office 2000 magyar kiadása sikeres és igen hasznos termék lesz*. Vegyes nyelvi környezetben azonban, ahol angol, német és más nyelveken is használják a szoftvereket, érdemes lehet megfontolni, hogy az angol változatot telepítsék, és erre pótlólag ültessék rá a megfelelő nyelvet kínáló Multilanguage packet.

DR. NAGY GÁBOR

Star Wars Akció

Canon

Ha most Canon BJC-2000-es nyomtatót vásárol, ajándékba kapja hozzá a Star Wars CD-ROM 2 teljes verzióját.

Canon BJC-2000 **22 990 Ft+ÁFA***

A JÖVŐNEK
TEREMTETT

A Star Wars játék és multimédiás CD-ROM minimális hardverigénye: P166; 32 Mb RAM és 3D gyorsítókártya. Az akció a készlet erejéig és kizárólag az akciós kiszervezésekre érvényes. Kapható országszerte a Canon partnereknél. További információt az (1) 237-6055-ös telefonszámon kaphat. FAX BANK: (1) 233-3666/1030. Internet: www.canon.hu

A PC PROJEKT IRODA
bemutatja
az alábbi projekt
menedzser szoftvereket:

I. A profi:

CA-SuperProject 4.0

II. Pénztárcája öre:

PIC Business Builder 5.0

III. Az elegáns:

Project Director 1.0

IV. A kezesebárány:

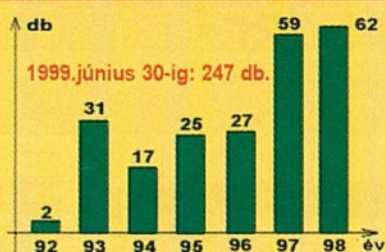

MS Project '98

Udvarias kiszolgálás,
meglepően kedvező árak!
Telefon: 06-20-9-382-599
Fax: (06-1) 222-0280

**Nincs munkája?
Nincs EPLAN-ja!**

(Árak már 1950 DM-től!)

EPLAN 5
by WIECHERS & PARTNER

**Erősáramú és
irányítástechnikai CAD,
több verzióban, PC-re.**

**Japántól az USA-ig
több, mint 29 ezer
installáció!**

Ráadásul íme az új CAE generáció!

EPLAN 21
by WIECHERS & PARTNER

**Windows NT-s verzió,
Rövidesen AutoCAD 14 "alatt" is futtatható!**

ADEPTUS
Üzemszervező
és Tanácsadó Kft.

H - 1043 Budapest, Aradi u. 16.
T: (1)370-3145, (30)9471-565 F:(1) 370-3147

**Tartsa tisztán az
irodatechnikai eszközeit!**

A számítási- és irodatechnikai eszközök kifogástalan működésének feltétele a hardware rendszeres karbantartása, de nem elhanyagolható szempont a felhasználó által is elvégezhető tisztítás sem, melynek hatása az élettartam növekedésében játszik szerepet. A felület tisztítása biztosítja eszközeinek esztétikus megjelenését. Természetesen a tisztítás házi célokhoz is elvégezhető, de sokkal jobb hatásfok érhető el professzionális e célra fejlesztett aeroszolos készítményekkel.

Az alábbiakban a Kontakt Chemie, az elektronikában jól ismert termécsalád számítástechnikai alkalmazásait mutatjuk be, melyek a NEDIS kft szaküzletében, vagy a Nedis WEB áruházban vásárolhatók mega következő címen:
<http://www.hqnedis.hu/kchemie.html>

LABEL OFF 50 200 ml 1650 Ft.-

Az öntapadó címkék eltávolítása mindig időigényes feladat. Ha a címkék mechanikai úton való eltávolítása karcosodást okozhat, a LABEL OFF 50 az ideális megoldás. Időt, fáradságot és pénzt takarít meg vele.

PRINTER 66 200 ml 999 Ft.-

Jó minőségű, olvasható gépelt vagy nyomtatott anyagok előállításához tisztán kell tartani a nyomtató alkatrészeit. E célra kiváló tisztítószer a PRINTER 66. Antisztatikus adalékanyagot is tartalmaz, hogy lecsökkentsen a por vonzást és a hosszú időtartam alatt fellépő elektrosztatikus károsodást okozza.

SURFACE 95 200 ml 999 Ft.-

Terminálok, számítógépek, monitorházak és másológépek tisztításakor már kis mennyiségű vizet alapú tisztítószer használata is elektromos és mechanikai meghibásodást okozhat. A SURFACE 95 vízmentes tisztítószer, megelőzi a rövidzárlat és a korrózió kialakulását. Ezen kívül a SURFACE 95 eltávolítja az erős szennyeződések, és tartós fényt biztosít.

SCREEN 99 200 ml 999 Ft.-

A SCREEN 99 műszaki üvegtisztító, amelyet a számítógéppanel és televízió felhasználók számára fejlesztettek ki. A szennyeződésmentes monitor alapkövetelménye a kellemes, könnyű munkának az ergonomiailag szervezett munkahelyen. Mivel a statikus elektromosság kialakulása elkerülhetetlen, minden monitor képernyőt megtámad a por. A SCREEN 99 alaposan, kíméletesen, csikozás mentesen tisztítja meg azt.

Aki a fenti aeroszolok mindegyikéből vásárol
1 db 67/200 ml-es portalanító sprayt kap ajándékba!
Sűrített levegő az érintésmentes portalanításhoz:

<http://www.hqnedis.hu>

ISO 9002

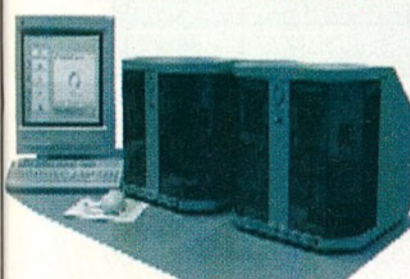
Kontakt Chemie
az elektronikában már bizonyított!

Forgalmazza:
HQ-NEDIS kft. Tel.: 281-9881, 82, 83
Bp. 1191 Corvin krt 7-13
Viszonteladók is keresünk!

NEDIS HQ

CD-R MÁSOLÁS
24 óra alatt
500 db*
Szitázva**

*Max. 100MB **Kész film alapján

**AUTOMATA
CD másológépek**

2-30 rekorder: 6-240 CD/óra

**AUTOMATA
CD-CÍMKE
NYOMTATÓK**

TETA

TETA MAGNETIC KFT.
1134 BP. VACI UT 19.
T: 1-340-2518 F: 340-5434
E-mail: tetamag@mail.matav.hu

**Nyomtatóját
fele áron üzemeltetheti**

Felújított festékkazettával
Újratöltött tintapatronnal
Átalánydíjas karbantartással

AKCIÓ

első kazetta-felújítás árából
1000,- Ft

első patronfelújítás árából
500,- Ft

árkedvezményt adunk, ha
hivatkozik hirdetésünkre

CDS Kft.
CompuDrug Standard Kft.

Budapest, X. ker. Népliget, Planetárium

Tel.: 261-9573, 265-07-25

Honlap: www.cds.hu,

E-mail: info@cds.hu

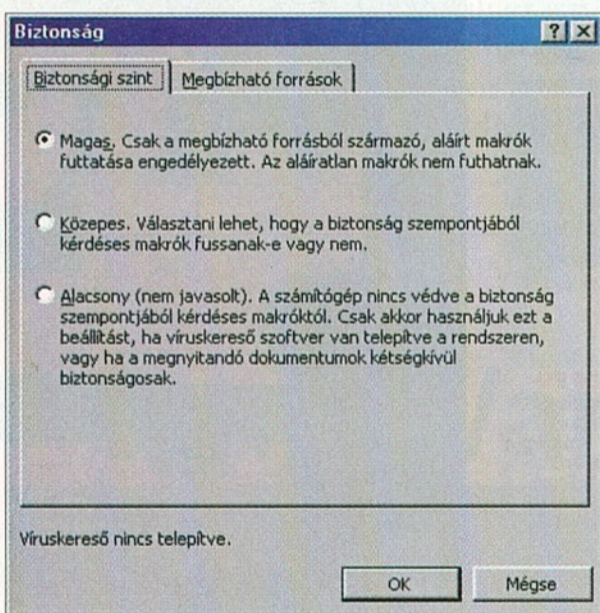
Nyitva: H-Cs: 8.30-15.30, P: 8.30-14.00

WORD 2000 TRÜKKÖK

Védőernyő

A Microsoft Office új kiadása – a hagyományoknak megfelelően – sokkal több beállítási lehetőséget kínál, mint amennyit akár a tapasztaltabb felhasználó is kiaknázhathatna. Ezúttal a biztonságos munkát megkönnyítő védelmi és néhány nyelvi beállítást mutatunk be.

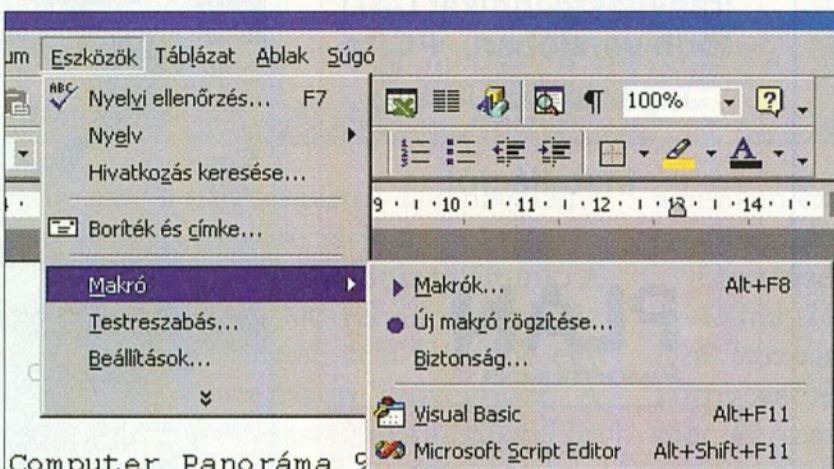

Többnyire a magas vagy a közepes szintet érdemes választani

Összeállításunkban két fő témakörben gyűjtöttük össze a magyar nyelvű Word 2000 beállítási lehetőségeinek kihasználását javító tippeket. Az egyik az *adatbiztonság* és a *makrovírusok* témaköre, a másik a *nyelvi eszközök* használata.

Köztudottan a makrovírusok váltak a kilencvenes évek végének legelterjedtebb programkártévőivé. Az ellenük való védekezés egyszerre több fronton is zajlik. Ma már sajnos nem elegendő begyűjteni a naprakész *ad hoc* víruskeresőket, azokat használni is kell. Arról azonban keveset olvashattunk eddig, hogy maga az Office 2000, illetve ezen belül a Word 2000, milyen lehetőségeket kínál a makrovírusok felkutatására és eltávolítására.

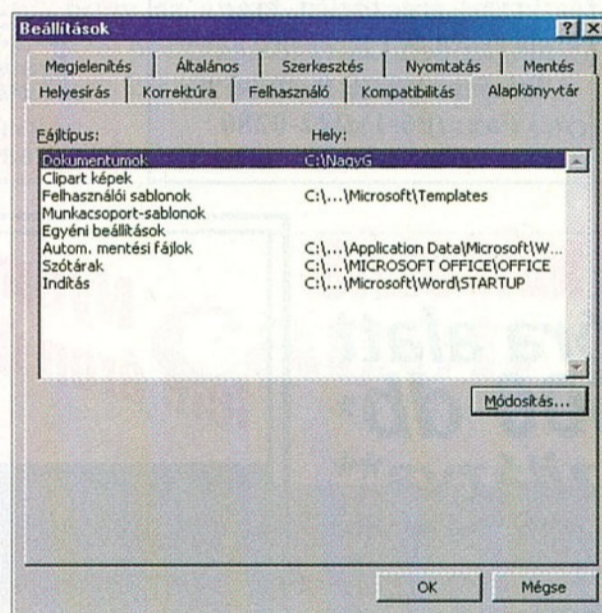
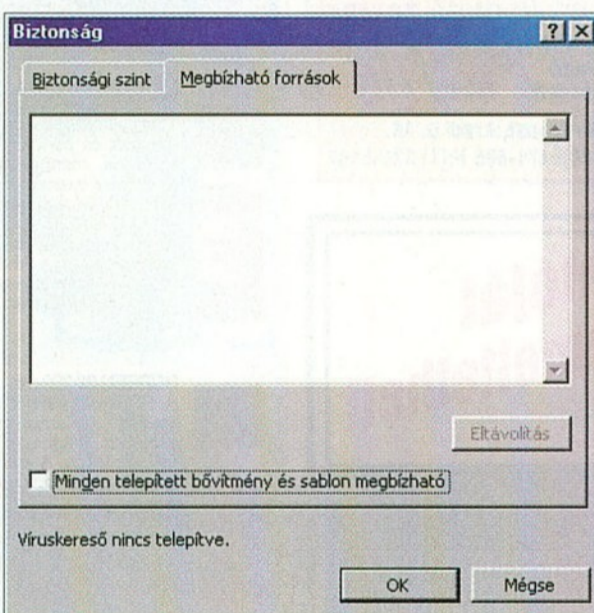
Biztonsági beállítás a menün keresztül

A rejtekhelyek felkutatása

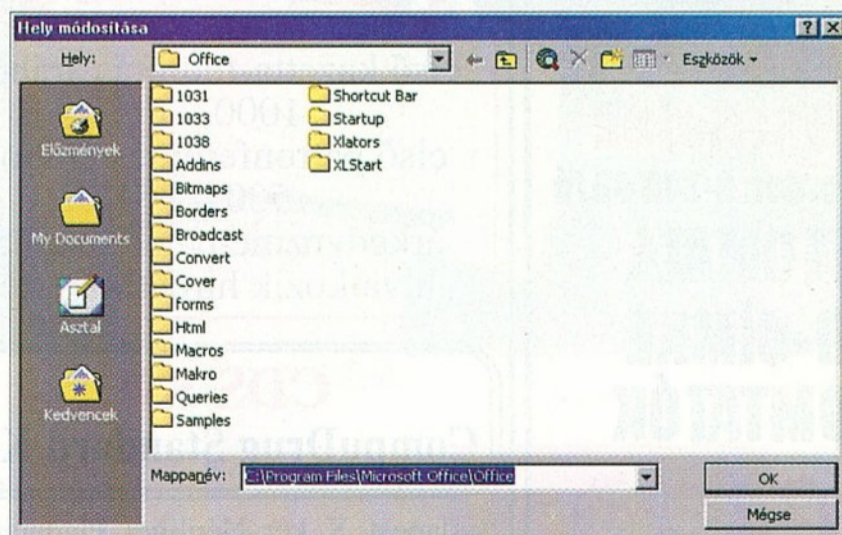
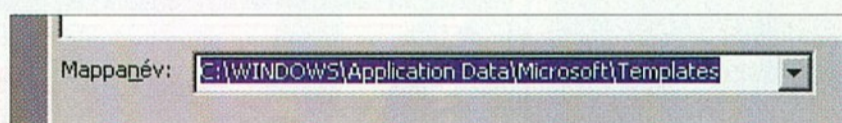
A Word dokumentumokban szaporodó makrovírusok (most átmenetileg tekintünk el a kétklaci dokumentum-kártevőktől) akkor kapnak esélyt a vezérlés megszerzésére és a sikeres szaporodásra, ha a víruskód betöltéseit valamilyen módon hozzá

Az **Eszközök/Beállítások** menüparancssal előhozható ablak **Alapkönyvtár** lapja sok hasznos információt rejt

Bár a rendszer lehetőséget kínál megbízható források megadására, ilyenkor se tekintünk minden telepített bővítményt és sablont megbízhatónak (felső kép)

Az egyik első teendő az Office 2000 programcsomag sikeres telepítése után, a *biztonsági szint beállítása*. Ha legalább azt az alapbeállítást meghagyjuk, hogy a rendszer figyelmeztessen a megnyitandó dokumentumokban (legyenek ezek Word, Excel, Powerpoint vagy Access dokumentumok) megbújó makroprogramok jelenlétére, már jelentős lépést tettünk a makrovírusok bejutásának megnehezítésére. Azonban további teendőink is vannak.

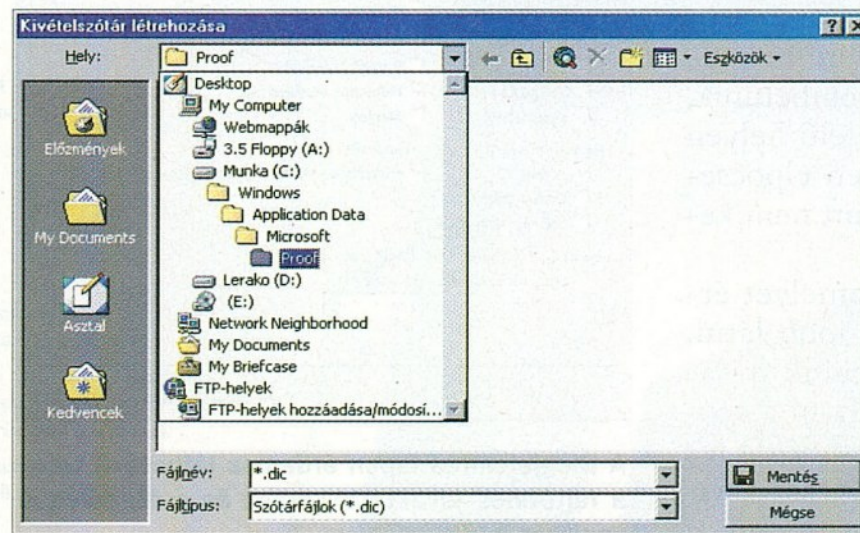
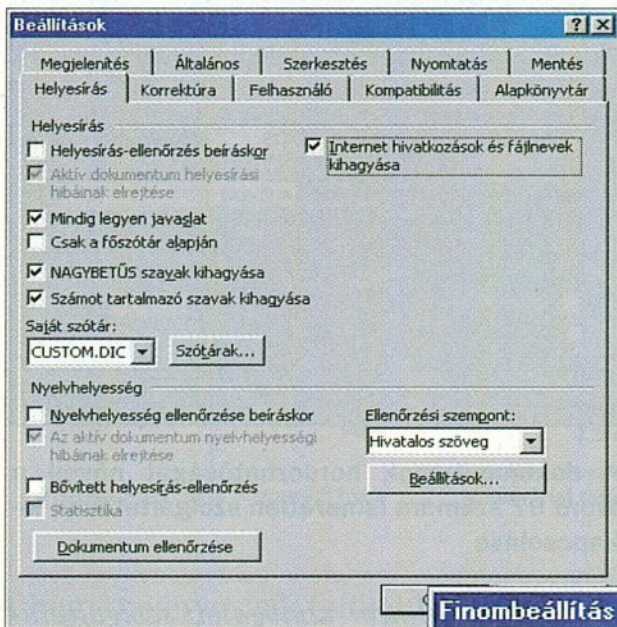

Alaphelyzetben itt található a felhasználói sablonok (felső kép)
Ide néz a munkacsoport sablonok mutatója (alsó kép)

Mappanév: C:\WINDOWS\Application Data\Microsoft\Word\STARTUP

Az indítókönyvtárban elhelyezett sablonfájlokat a Word minden indításkor betölti

A kivételszótár fájlokról is érdemes gondoskodni

re egy vagy több, a víruskódot tartalmazó sablonfájl. Mivel a tapasztalatlan felhasználók többsége ezek ellenőrzésére nem fordít különösebb figyelmet, az ilyen programkártévknek növekszenek a túlélési esélyei.

Helyesírási kiskaté

Sok helyen nem kíséri megfelelő szintű hardverbővítés a szoftvercserét, marad a régi alaplap és processzor, a memóriát sem növelik meg 64 vagy 128 Mbájtra, és csak csodálkoznak, hogy az új Word és a többi Office 2000 program nem mutatja az ígért sebességnövekedést. Ha sokkal nem is, de néhány apró beállítási fogással javíthatunk ezen a sanyarú helyzeten.

Bizonyára nem mindenki tudja, hogy a beírás sebességét alaposan visszafogja, ha be van kapcsolva a *Helyesírás ellenőrzése beírásakor* és a *Nyelvhelyesség ellenőrzése beírásakor*. Az ellenőrzés kézi indításakor sok felesleges munkát takaríthatunk meg, ha bekapcsoljuk a *NAGYBETŰS szavak kihagyása* és a *Számot tartalmazó szavak kihagyása* opciót.

Amikor a beírt szövegben webcímek vagy internetes levélcímek is szerepelnek, a Word a weblapokon megszokott módon aláhúzza ezeket. Amennyiben az *Internet hivatkozások és fájlnevek kihagyása* opciót is aktivizáljuk, e jelentéktelen, ám sokszor bosszantó problémát is kiiktathatjuk.

A következő nagyon fontos lépés annak ellenőrzése, hogy vajon rendelkezünk-e megfelelő kivételszótárakkal a gépünkön használatos nyelvek mind-egyikéhez. Ehhez először meg kell keresni kivételszótáraink lelőhelyét. Az általános gyakorlatban főként angol és magyar szövegek fordulnak elő, valamint vegyes vagy nyelvi minősítéssel még vagy már nem rendelkező szövegek. Hozzunk tehát létre minden nyelvhez egy kivételszótárt. Nálunk a lista elején álló CUSTOM.DIC magyar minősítést kapott, mert ellenőrizendő szövegeink zöme magyar nyelvű.

További beállítási lehetőségeket kínál a nyelvtani és stiláris részre osztott *Finombeállítás* panel, amely önmagáért beszél.

A Beállítások panel Helyesírás lapja, legalábbis nálunk

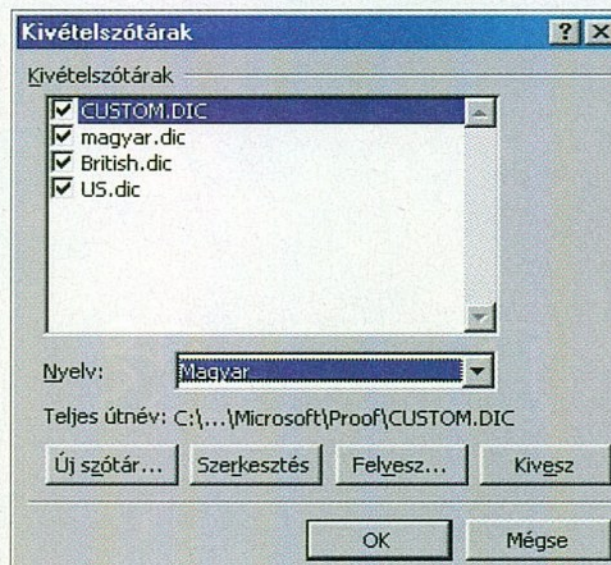
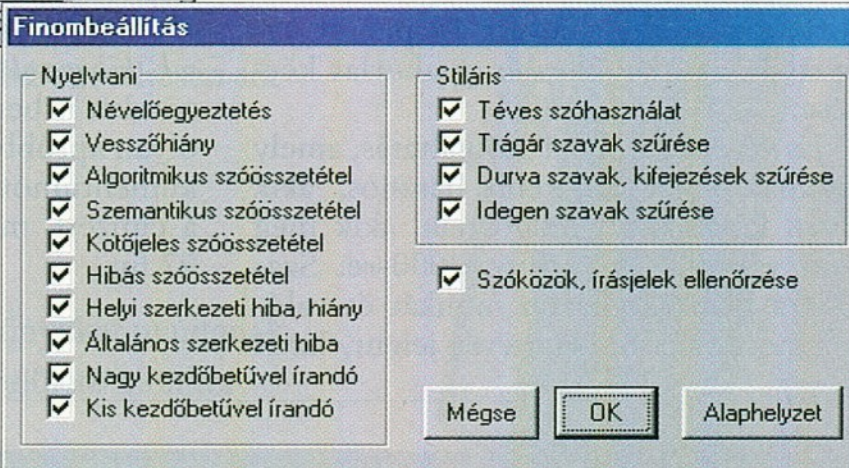
tudják kapcsolni a Word indításához és a gyakran előforduló Word-eseményekhez. Ennek a feltétele, hogy a rendszer megfertőzésekör a vírus olyan globálisan hozzáférhető sablonfájl(ok)ba telepdedjen be, amelyeket a Word betölt.

Amennyiben gyanús eseményeket észlelünk, vagyis a Word korábban nem produkált, vírusfertőzésre utaló tüneteket mutat, természetesen sürgősen el kell végezni a vírusellenőrzést. Erre számtalan jobbnál jobb ingyenes és fizetős program áll az érdeklődők rendelkezésére (CD-mellékletünk is tartalmaz ezekből párat, az ANTIVIR könyvtárban), ám maga a Word is felkínál néhány eszközt, amellyel a bejutott kártevőt – igaz, némi kézi munkával – magunk is lokalizálhatjuk, sőt el is távolíthatjuk.

Indulásnak érdemes végiggondolni, hogy honnan is tölti be a Word automatikusan a sablonfájlokat. Ehhez az *Eszközök* menün keresztül hozzuk elő a *Beállítások* panelt, amelynek *Alapkönyvtár* lapján megtalálhatók a kérdéses könyvtárak.

Az első ellenőrizendő könyvtár a *felhasználói sablonoké*. Normális körülmények között saját makróinkat tároljuk ebben, de néhány elvetemült makrovírus is szemet vetett már e bűvőhelyre.

A nem kívánt makrók következő rejtekhelye a *munkacsoport sablonok könyvtára* lehet. Ha ezt nem állítottuk be, akkor – bár nem látszik – a gyári alapbeállítás lesz érvényes.

A nyelvi ellenőrzés pontonként állítható (felső kép)

A listában legelöl álló szótárfájlt rendeli a Word a nyelvi nem minősített szövegekhez (alsó kép)

A negyedik ellenőrizendő hely a *Indítás* címszóhoz rendelt *Word Startup folder*. Az ebben elhelyezett sablonokat a Word minden indulásakor beolvassa, és a bennük rejtőzködő makróknak igen jó esélyük van a vezérlés megszerzésére. Már találkoztunk egyptár olyan makrovírussal, amelyek a hatékony rejtőzködés érdekében hozzá sem nyúlnak a NORMAL.DOT-hoz, hanem pusztán a fent felsorolt könyvtárakban hoznak lét-

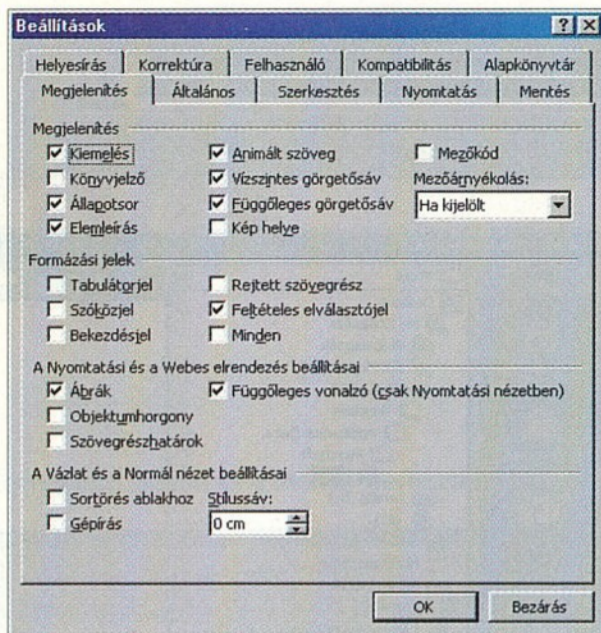

Néhány további trükk

A dokumentumok elkészítésekor sok időt vesz el a méretezés. Ha a *Beállítások* panel *Megjelenítés* lapjára kapcsolunk, akkor érdemes a függőleges vonalzót is láthatóvá tenni. A félkész dokumentumokat így a választott papírméretre kitevítve láthatjuk, és hamar szembetűnik, ha egyes sorok nem a megfelelő helyen vannak. Ezzel sok feleslegesen elpocsékolott papírt és festéket, valamint nem kevés időt takaríthatunk meg.

Van olyan formázási jel, amelyet érdemes elrejtetni, s van, amit jobb látni. Például a saját dokumentumaink írásakor nem feltétlenül akarjuk látni a szóközöket jelző pöttyözést, valamint a tabulátorkaraktereket. Ugyanezeket viszont érdemes láthatóvá tenni, amikor idegen forrásból származó szövegeket kell átszerkeszteniük és átformázniuk.

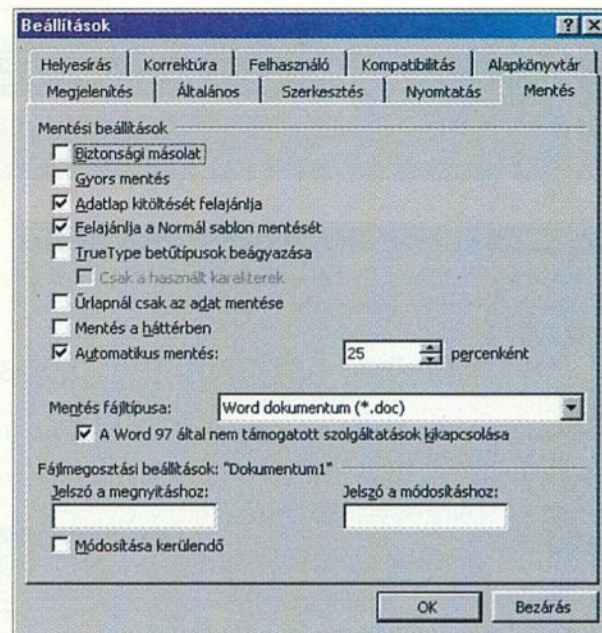
Végül az elmaradhatatlan dokumentummentési beállítások következnek. Semmiképp sem ajánljuk a *gyorsmentési opció* bekapcsolását, viszont feltétlenül javasoljuk az *automatikus mentés* használatát. Hogy ehhez az alapértelmezett 10 percet, vagy a szerkesztőségi gya-

A *Megjelenítés* lapon érdemes láthatóvá tenni a *feltételes elválasztójeleket* és a *függőleges vonalzót* is

korlatban jobban bevált 25 percet választják, az már ízlés és gyakorlat kérdése.

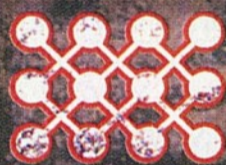
És végül egy olyan szolgáltatás, amely azoknak lehet felettébb hasznos, akik olyan kollegákkal dolgoznak, akik még nem váltottak az Office 2000-re. Számukra biztonságosabb munkát és valóban hordozható adatcserét jelent, ha A

A dokumentumok hordozhatóságát növeli a *Word 97* számára ismeretlen szolgáltatások kikapcsolása

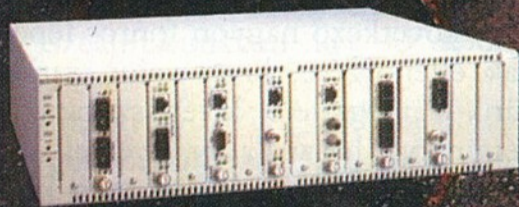
Word 97 által nem támogatott szolgáltatások kikapcsolása opció mellett álló mezőcskét is beikszelik. Így elkerülhetők az olyan apróbb bakik, hogy egy Word dokumentumot azért nem tud feldolgozni a címzett, mert nála még csak a *Word 97* fut.

DR. NAGY GÁBOR

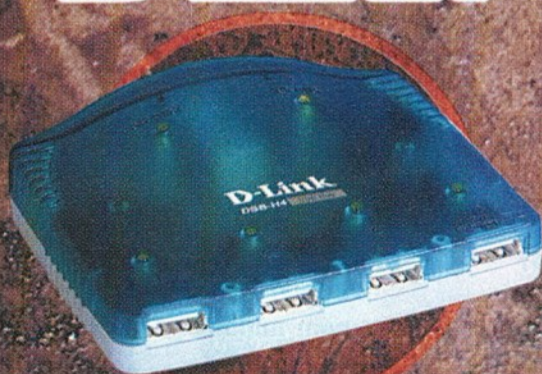
CROWN-TECH

COMPFair 99
A 313/5

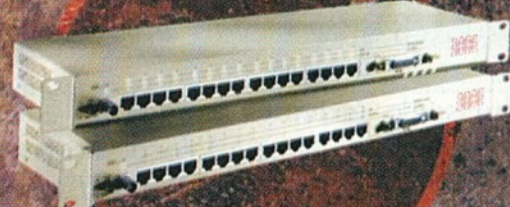

FIBER DRIVER
TERMÉKCSALÁD

D-Link®

USB ESZKÖZÖK
A JÖVŐ PERIFÉRIÁI

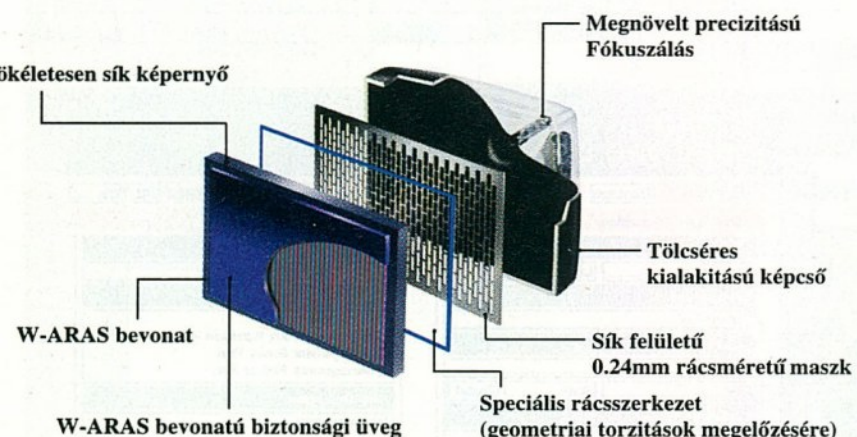
MEGNÖVELT PORTSZÁM
ÉLETTARTAM GARANCIA

ÚJ TERMÉKEK

1118 Budapest, Pannónhalmi út 35. Tel.: 319 2995, 319 2996, 319 2997,
Fax: 319 3326 E-mail: sales@crown-tech.hu, support@crown-tech.hu • Web: www.crown-tech.hu

A Föld egyetlen és egyedülálló sík felületű monitora.

A hagyományos sík felületű monitorokkal szemben az LG FLATRON három teljesen sík felülettel rendelkezik:

- Sík képernyőfelület
- Sík belső felület
- Sík képfelület

Ezek a sík felületek olyan előnyöket nyújtanak, amire csak egy valóban sík felületű monitor képes:

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes*

Nincs még egy sík képernyős monitor, amelyik a FLATRON-hoz hasonló, valóság-hű megjelenítésre képes. Szemet kápráztató élményt óhajt? Üljön egy valóban sík felületű LG FLATRON monitor elé!

*Amíg a hagyományos, sík felületű monitorokon egy vagy két feszültségkiegyenlítő vonal látható a képernyőn, addig a FLATRON monitorokon hasonló jellegű vonal nem található.

FLATRON®

Simítsd ki a látásod!

17" FLATRON képernyő (16.1" látható képméret)/Ultra finom felbontású, 0.24 mm-es rácsméretű maszk/W-ARAS képernyő bevonatú biztonsági üveg/1600x1200-as maximális felbontás/Nyomógombos vezérlés/30-96 KHz vízszintes, 50-160 Hz függőleges frekvencia tartomány/USB port

LG Electronics Magyar KFT
TEL: 36-1-455-6060 FAX: 36-1-455-6066

<http://flatron.lge.co.kr>

Eco Label

A Claris céget főként a *Macintosh* felhasználók ismerhetik közelről, hiszen nap mint nap Claris szoftverekkel dolgoznak. Ezek a szoftverek azonban a PC-s világban mindeddig nem igazán terjedtek el. A Claris az *Apple* leányvállalata, így aligha fenyegeti a kihalás veszélye, mint annyi más szoftvergyártót, amelyek eredménytelenül próbálnak megélni az erős versenyben, legfőképpen pedig a *Microsoft* árnyékában. Az *Apple* elég tőkeerős ahhoz, hogy időnként átruccanjon a PC-s világba, sőt még arra is telik az erejéből, hogy már-már szabványnak számító megoldásokkal álljon elő. Ki ne ismerné például a *QuickTime VR* programot, amely az *Apple* fejlesztése?

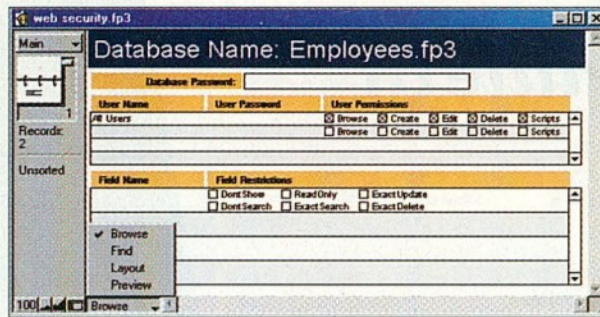
A *FileMaker Pro* abban hasonlít a

FILEMAKER PRO 4.0

Relációs információkezelő

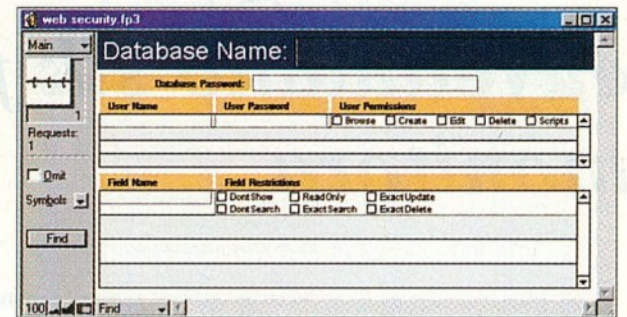
A Claris cég szoftverei nem teljesen ismeretlenek a PC-s világban, sem pedig a Computer Panoráma olvasói előtt, akik lapunk hasábjain „anno” már megismerkedhettek a Works integrált programcsomaggal. Ezúttal a FileMaker Pro 4.0 információkezelő rendszert vesszük szemügyre, amely jó választás lehet azoknak, akik változatosságra vágnak a Microsoft programok után.

QuickTime-ra, hogy eredetileg ezt is *Macintosh*-ra készítették, majd átirták PC-re, s mint látni fogjuk, jól tették, hogy átirták. A *FileMaker Pro 4.0* valójában egy relációs adatbázis-kezelő rendszer, amelyben ugyanazokkal az alapelemekkel és funkciókkal – rekordokkal, mezőkkel, különféle rendezési és lekérdezési lehetőségekkel – találko-

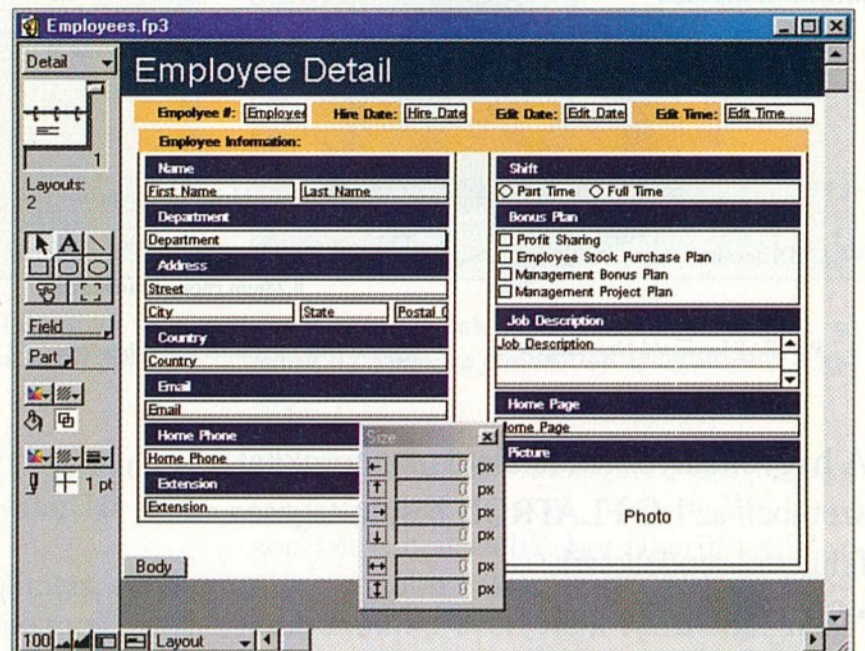

1

1. Az adatbázisban Browse módban böngészhetünk
2. Kereséskor egy „űrlapot” kell kitöltenünk
3. Layout módban szabhatjuk meg az információ megjelenítési formáját

2

3

zunk, mint bármely más adatbázis-kezelőben.

A programnak négy „üzemmódja” van – *Browse*, *Find*, *Layout* és *Preview* –, amelyek között a *Mode* menüben válthatunk át, ám ennél egyszerűbben is beállíthatjuk a kívánt módot az ablak alján található pop-up menü segítségével.

Adatokat *Browse* (böngésző) módban vihetünk be az adatbázisba, és ugyanebben a módban tanulmányozhatjuk a rekordok tartalmát is.

A *Find* (keresés) mód segítségével megkereshetünk egy adott rekordot vagy rekordcsoportot.

A *Layout* (megjelenés) módban az információ ábrázolásmódját állíthatjuk be a képernyőn, illetve nyomtatásban, s még riportokat is tervezhetünk vele.

A *Preview* (előnézet) módban – mint a nevéből is következik – nyomtatás előtt még egy utolsó pillantást vehetünk a dokumentumra, hogy eldöntsük, van-e valamilyen hiba benne.

A program kezelésébe hamar beletanul a felhasználó. A műveletek nagy részét – az *Apple*-világ hagyományaihoz híven – intuitív módon oldhatjuk meg. *Browse* módban például úgy lapozhatunk előrehátra a rekordok között, mint egy könyvben, a *Find* módban pedig a kereséshez egy magától értetődő űrlapot kell csak kitöltenünk a keresési szempontokkal.

A keresés eredménye nem más, mint egy szűkített adatbázis, amelyben pontosan úgy közlekedhetünk, mint a teljes adatbázisban.

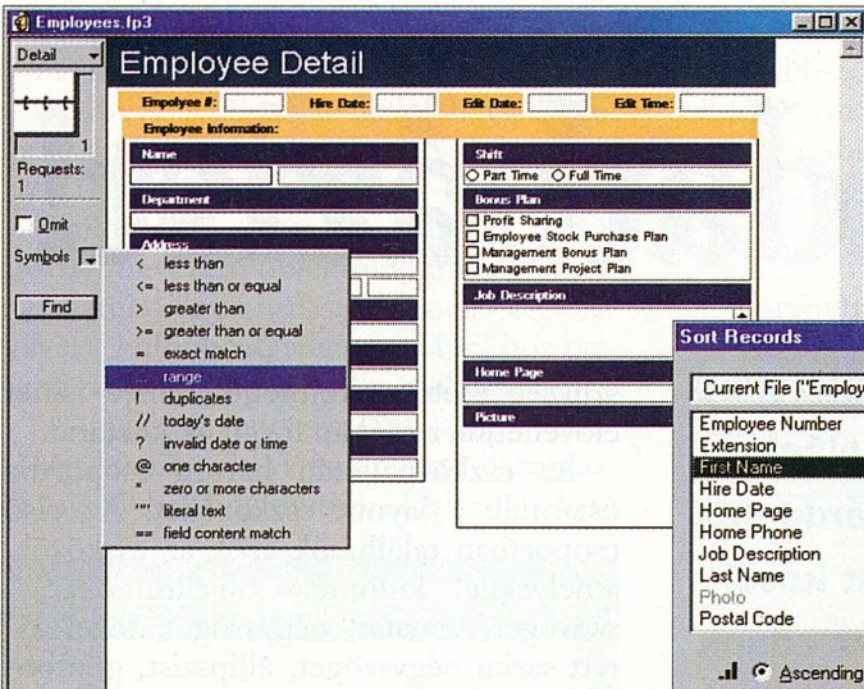
Ha az adatok megjelenítésén akarunk változtatni, kiaknázhatjuk a *layoutokban* rejlő lehetőségeket. A programban van egy *Standard* layout, amely az aktuális adatbázisban előforduló valamennyi mezőt tartalmazza, és amelyet bármikor tetszés szerint megváltoztathatunk.

Megfelelő layoutok állnak a rendelkezésünkre a postai címzésekhez, borítékokhoz és különféle listákhoz is. Ezekből kiindulva hozhatjuk létre saját layoutjainkat, mégpedig szabadon átrendezve a mezőket, grafikai elemeket használva díszítésre. Az információt természetesen csak egyszer kell bevinni, mert valamennyi layout egy helyről veszi az adatokat.

Egy adatbázis akkor ér valamit, ha abban keresni is lehet. A *FileMaker Pro*ban kereséskor akár több kritériumot is megadhatunk, de arra sajnos nincs lehetőség, hogy logikai műveletekkel kapcsoljuk össze az említett kritériumokat. Ilyen például az az eset, amikor keressük azokat az ügyfeleket, akik Budapesten vagy Szegeden laknak.

Az összetett keresések alkalmával úgy járunk el, hogy megismételjük a kritérium megadását, mégpedig a *Mode* menüben található *New Request* paranccsal. Ez

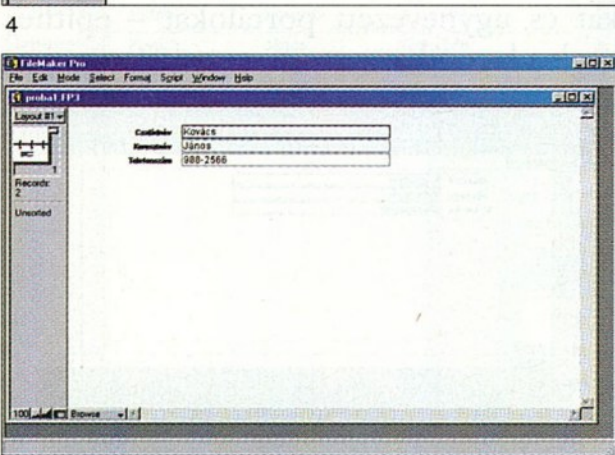
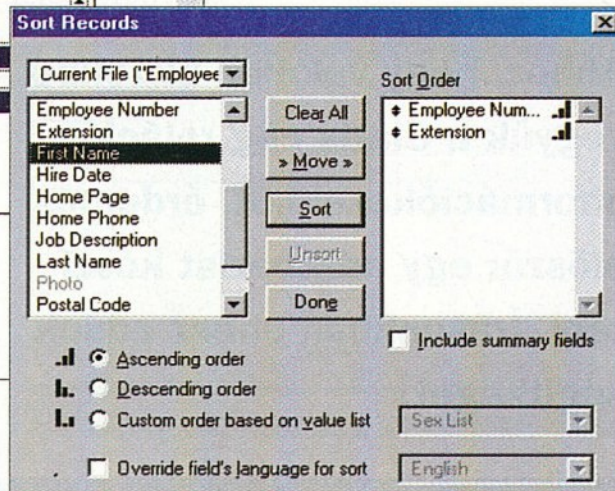

4. A keresési kritérium megadásánál különféle szimbólumokat használhatunk

5. A legegyszerűbb adatbázis a telefonregiszter

6. Egy párbeszédablakban adhatjuk meg a rendezési szempontokat

6 sem komplikált, legfeljebb kevésbé elegáns, mintha mondjuk *Budapest OR Szeged* formában adtuk volna meg a keresési kritériumot.

Kereshetünk még *adattartományok szerint* is. Ha például arra vagyunk kíváncsiak, kik születtek január 1. és március 31. között, a két dátum közé a *range* szimbólumot kell tennünk, amelyet egy pop-up menüből választhatunk ki. Másfajta szimbólumokat is használhatunk, ilyen például a „kisebb mint”, a „nagyobb mint”, a „kisebb vagy egyenlő”, a „nagyobb vagy egyenlő” stb.

lumot kell tennünk, amelyet egy pop-up menüből választhatunk ki. Másfajta szimbólumokat is használhatunk, ilyen például a „kisebb mint”, a „nagyobb mint”, a „kisebb vagy egyenlő”, a „nagyobb vagy egyenlő” stb.

Az információt különféleképpen rendezhetjük el az adatbázisban. A *Sort* parancs segítségével például ábécé- vagy szám szerinti sorrendbe állíthatjuk a rekordokat, sőt információcsoportokat is létrehozhatunk (például a postai irányítószámok listáját).

A *Mode/Sort* menüpontot aktiválva egy párbeszédablak jelenik meg a képernyőn, amelyben kiválaszthatjuk, hogy melyik mezőt vegye alapul a program a rendezéskor, továbbá meghatározhatjuk, hogy növekvő vagy csökkenő, netán *custom* sorrendbe rendeződjenek a rekordok.

Mindössze három lépésre van szükség az új adatbázis létrehozásához: az első lépésben megtervezzük az adatbázis szerkezetét, a másodikban a mezőket definiáljuk, a harmadikban pedig létrehozuk a rekordokat, és bevisszük a konkrét információkat az adatbázisba. Gyakorlat rovatumk cikkében erre mutatunk majd példát.

B. F.

PORTOCOM notebook:

Nem csúcs, de legtöbb érték a pénzedért.

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100
Asztali PC-t megszégyenítő teljesítményű Celeron
processzor • Megújult szín- és formavilág

Várjuk a COMPAIR-en október 12-16. között
a HUNGEXPO területén az A pavilonban.

Portocom 3100 C
Intel Celeron 400-466 MHz CPU,
32-256 MB RAM, 13,3-14,1" TFT
LCD, 2xAGP, 8 MB Videó RAM,
2,1-14 GB HDD, 24xCD-ROM.
Opció: DVD ROM, belső 56 k
modem, LS-120.

Ár: nettó 439 000 Ft-tól

PORTOCOM RT.

1115 Budapest XI. ker., Ballagi Mór utca 14.
Tel.: 203-9269, 203-9276, 203-9277, 206-5578

Drótposta: info@portocom.hu
http://www.portocom.hu

Legfontosabb viszonteladóink: Budapest: Qwerty Kft 466-9377 • Kronos Trade Kft 302-8889 • Conet 467-2060 • Lap Stúdió Kft 236-3000 • E-Coop Kft 217-3661 • FEFO Kft 352-8869 • Elender Informatikai Rt 210-3044 • PROCOMP Kft 262-6631 • RUFUSZ Kft 209-4743 • Komel Kft 246-8411 Győr: MOD Kft (96)-319-762 Eger: Egri Ászok Kft (36)-412-577 További viszonteladóink a www.portocom.hu honlapon.

IZRAEL 2000

Ismerkedjen meg
1999/2000. évi
gazdag kínálatunkkal
és válasszon!

SHALOM IZRAEL: 8 napos csillagtúra
havonta **155 600 Ft-tól.**

Körutazás **IZRAELBEN** üdüléssel
EILATON - 11 nap:
nov. 18-28. **236 000 Ft-tól.**

Üdülések:
EILATON, a Vörös-tenger
partján okt. 26-tól folyamatosan,
2-5* szállodákban egy hét
*** hotel **119 900 Ft-tól.**

**MILLENIUMI SZILVESZTER
IZRAELBEN:**
8 napos csillagtúra pihenéssel
a Földközi-tenger partján
vagy **EILATI ÜDÜLÉS**
repülővel már **199 900 Ft-tól.**

Az árak a repülőjegy díját is tartalmazzák.

*Egyéni szállásfoglalás, fly & drive,
garantált túrák, szakmai utazások Izraelben.*

Kérje új katalógusunkat!
Bp. V., József nádor tér 8. Tel.: 266-2261
Bp. VI., Teréz krt. 26. Tel.: 353-0729
Bp. II., Rózsakert Bevásárlóközpont Tel.: 200-4747

www.chemoltravel.hu • txt.439

FILEMAKER PRO 4.0

Készítsünk adatbázist!

Válasszunk adatbázisnak egy közönséges címtárat, nevekkel s a hozzájuk tartozó telefonszámokkal. Új adatbázis létrehozásánál a programmal szállított sablonok egyikéből is kiindulhatunk, de kezdhethetjük a munkát egy üres fájljal is.

Ha az üres fájl mellett döntünk, kattintsunk a *File* menüben a *New* menüpontra, és válasszuk a *Create a new empty file* opciót. A következő lépésben egy dialógusablak jön fel a képernyőre, amelyben meghatározhatjuk, milyen mezők szerepeljenek az adatbázisban. A tennivalók itt a következők: előbb nevet adunk a mezőknek, majd meghatározzuk azok típusát, végül beállítjuk a mezőopciókat.

Lényeges a típus kiválasztása. A szöveg, szám, dátum és idő mellett itt olyan típusok is előfordulnak, mint a *Container* (amely a képek, mozik és hangok tárolására alkalmas), a *Calculation* (amelyben számítási képletet adhatunk meg), a *Summary* (amely több rekord tartalmát összesíti – például összeget vagy átlagot számít), végül a *Global* (amely ugyanazt az értéket adja a mezőnek valamennyi rekordban).

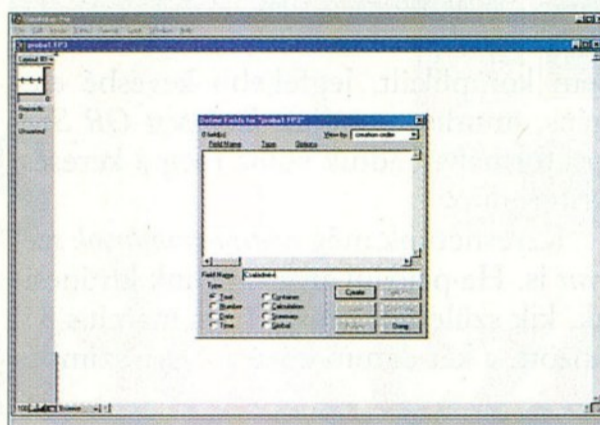
Még mielőtt kiválasztanánk a mezőket és azok típusát, nevet kell adnunk az adatbázisnak, majd el kell mentenünk azt. Erre nem is kell különösebben odafigyelnünk, hiszen minden automatikusan megy a maga útján: a program tudja, mi a következő lépés, és eszerint kéri be az adatokat is.

A *Define Fields* párbeszédablakban sorban egymás után határozhatjuk meg a leendő adatbázis mezőit. Példánknál maradván, a *Field Name* rovatba beírjuk a mező nevét (pl. *Családnév*), majd a *Create* gombra kattintunk, mire a mezőnév megjelenik a listában. Majd beírjuk a következő nevet, és ismét rákattintunk a *Create*-re. Ha végeztünk, a *Done*-nal léphetünk tovább.

Ezzel megvan az adatbázis szerkezete, és hozzákezdhetünk a rekordok feltöltéséhez adatokkal. Váltunk át *Browse* módra, és úgy folytassuk a munkát. A program automatikusan előállítja a *Standard* layoutot, mi pedig sorban begépelhetjük az adatokat a megfelelő mezőkbe. Sőt, ha úgy tartja kedvünk, azonnal meg is változtathatjuk a layoutot. A mezők között a **Tabbal** vagy az egérrel ugrálhatunk ide-oda.

Ha megteltek a mezők, már létre is hoz-

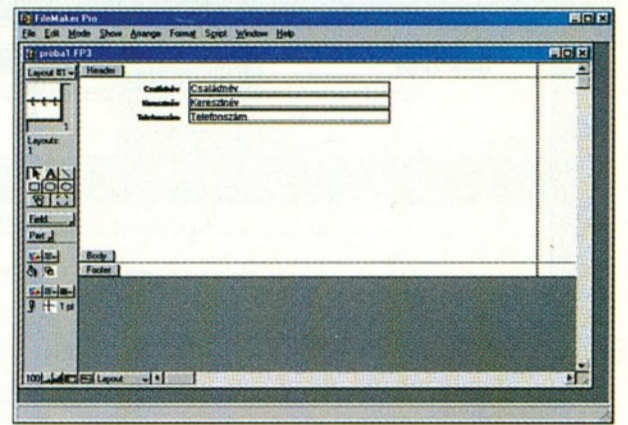
Ahhoz, hogy valóban birtokba vegyük a **Claris cég relációs információkezelőjét, érdemes először egy adatbázist készíteni. Írásunkban ehhez adunk segítséget.**

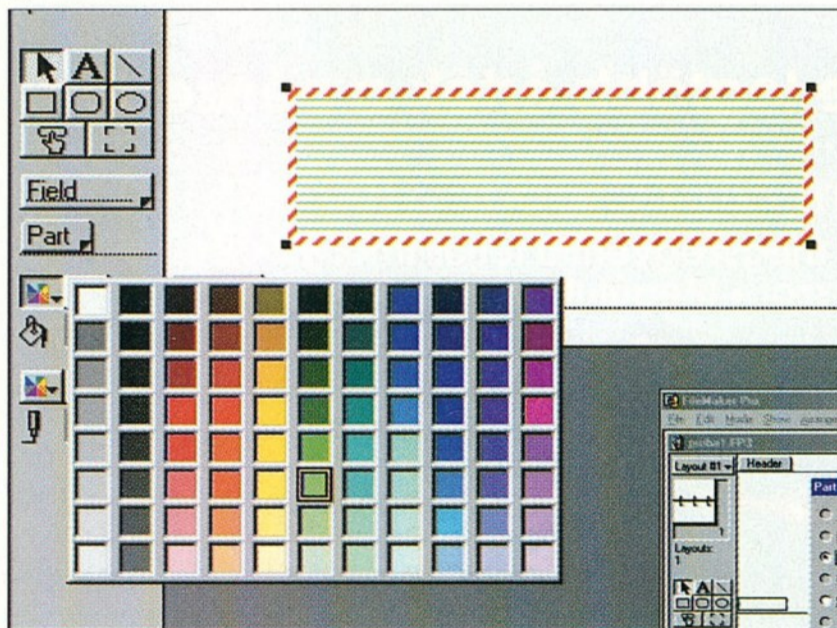
1

szükség esetén elrejtethetjük, majd ismét elővehetjük a szóban forgó eszköztárat.

Az eszközpalletán három csoportba osztották a layout eszközöket. Az első csoportban találhatók azok az eszközök, amelyekkel különféle objektumokat – szöveget, vonalat, négyszöget, lekerekített sarkú négyszöget, ellipszist, gombokat és úgynevezett portálokat – építhetünk a layoutba.

2

3

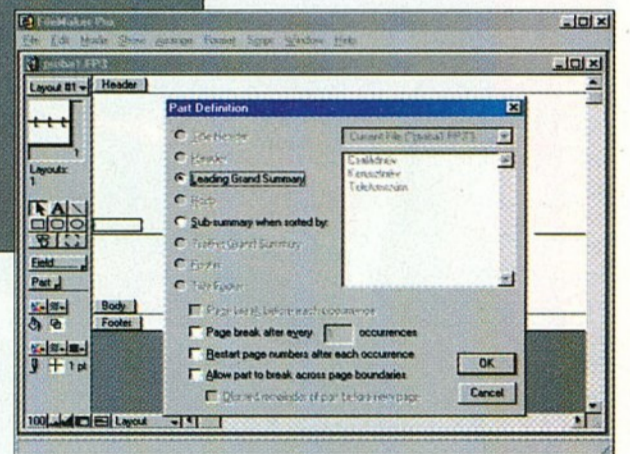
1. Új adatbázis létrehozásánál definiálni kell a mezőket
2. A layout módosításában gazdag eszközpalleta segít
3. A layout eszközökkel különféle grafikai elemeket és más objektumokat illeszthetünk az adatbázisba
4. Új részletekkel egészíthetjük ki a layoutot

tuk az első rekordot. Új rekordokat a *Mode* menüben található *New Record* paranccsal kreálhatunk, és azokat pontosan úgy tölthetjük fel adatokkal, mint a legelső.

Ha egy rekord feleslegessé válik, a *Mode/Delete Record* menüpont segítségével likvidálhatjuk.

Térjünk azonban vissza a layoutokhoz, hiszen elsősorban ezekkel kell megtanulnunk bánni ahhoz, hogy az adatokat áttekinthetően tudjuk megjeleníteni vagy lekérdezni.

A layoutok módosítására szolgáló eszközkészlet természetesen csak a *Layout* módban érhető el. Az idevágó eszközpalleta az adatbázisablak bal oldalán jelenik meg. Alul egy gombot látunk, amellyel

4

A négyszögeket ki is tölthetjük valamilyen színnel vagy mintával. Erre szolgál a *fill colour* és a *fill pattern* paletta, ha pedig a négyszög kontúrját akarjuk megváltoztatni, a *pen colour*, a *pen pattern* és a *line width* palettákhoz folyamodhatunk.

Az objektum módosításánál – akárcsak a Windows programok többségénél – előbb ki kell jelölni az adott objektumot, majd kiválasztani a megfelelő eszközt az eszközpalletán.

Érdekes alkalmazási lehetőségeket rejt

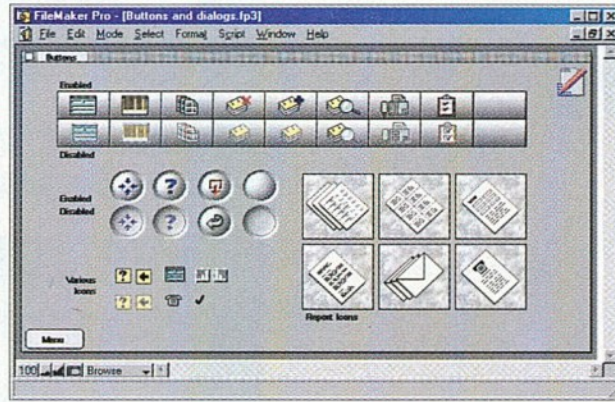

a gomb (*button*) eszköz. Ez olyan objektum a layoutban, amelyhez makrókat rendelhetünk. Ilyen makró lehet például az átváltás egy másik nézetre vagy valamilyen rendezés.

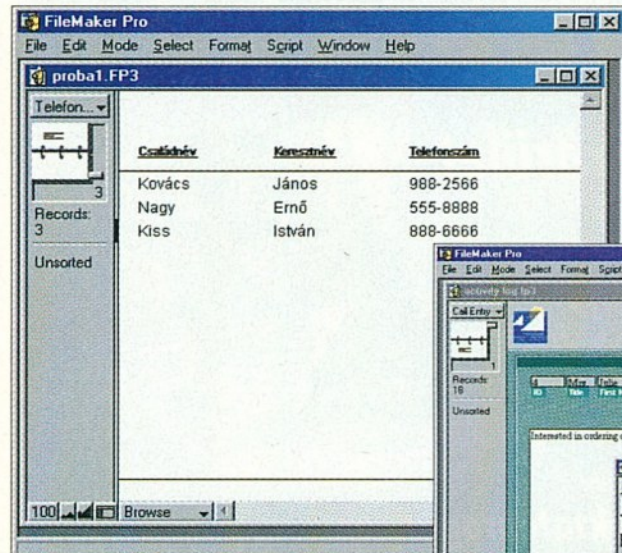
Különleges szerepük van a portál (*portal*) nevezetű objektumoknak. Ezeket keresztül – egy kiválasztott mező segítségével – különböző adatbázisfájlokhoz tartozó rekordokat kapcsolhatunk össze.

A layoutok módosítására számos lehetőség kínálkozik. A layoutokat bármikor új mezőkkel bővíthetjük. Ehhez csak rá

Az adatbázisban ki is emelhetjük a fontosabb adatokat. *Layout* módba váltva például átméretezhetjük a mezőket (abban az esetben, ha a tartalom nem látszana teljes egészében), ami annyiból áll, hogy az adott mező valamelyik sarkát megfogjuk az egérrel, és elhúzzuk a megfelelő irányba.

6

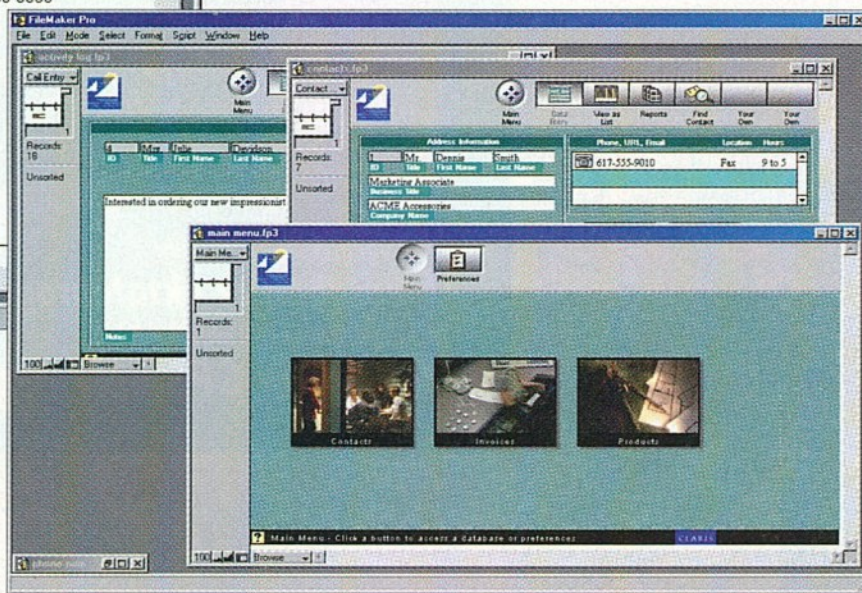
5

- Az adatbázis akkor ér valamit, ha jól áttekinthető
- A layout megtervezésénél számtalan gomb közül választhatunk
- Több adatbázisfájl között relációt is definiálhatunk
- Új adatbázist sablonból is létrehozhatunk

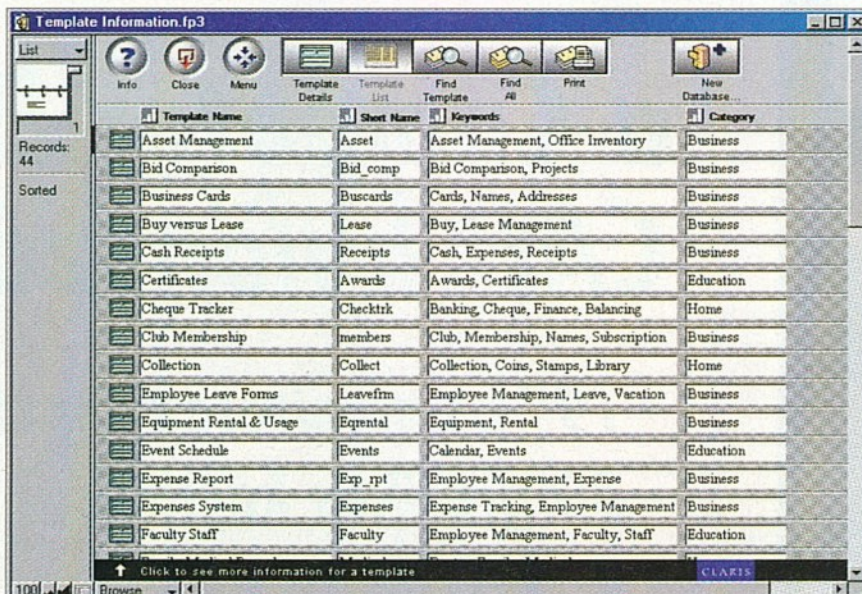
kell húzni a *Field* eszközt a layoutra, majd az automatikusan megjelenő listából ki kell választani a megfelelő mezőt.

A layoutot különféle egyéb részekkel is kiegészíthetjük a részlet (*part*) eszköz segítségével. A FileMaker Próval létrehozott adatbázis voltaképpen egymástól független részletekből épül fel. A *Standard layout* tartalmaz egy fejléct, egy lábléct és egy törzset (*body*). További részleteket is beszúrhatunk azonban a layoutba, mondjuk egy összeget (az alkalmazottak összjövendelmét vagy több üzletág együttes bevételeit stb.).

Új részleteket a *Part Setup* párbeszédablakban definiálhatunk, ahol egy listából választhatjuk ki a kívánt részletet. A választékban olyan tételek szerepelnek, mint a *Title Header* (az első oldal fejléce), a *Header* (általános fejléc), a *Leading Grand Summary* (az adott rekordtartomány összesítése), a *Body* (törzsadatok) stb.

7

8

Ennél lényegesen több lehetőséget rejt a *Format* menü. Itt adhatjuk meg például, hogy az adott mező milyen típusú legyen (szöveg, szám, dátum, idő, portál, gomb stb.). Ha szöveges mezőről van szó, beállíthatjuk a betűtípust és -méretet, vastagságot, színt, sőt a bekezdésjellemzőket (behúzás, igazítás, sortávolság stb.) is.

Az adatbázis tartalmát – nyomtatásban vagy a képernyőn – a *riportok* segítségével jeleníthetjük meg. Ha egyszerre sok rekordot akarunk látni, akkor érdemes például a *basáb* riport-layoutot választani.

Ha egyik meglévő layouttal sem vagyunk elégedettek, a *Mode/New Layout* paranccsal hozhatunk létre újat.

Ez esetben elsőként adjunk nevet az új layoutnak (pl. *Telefonszámok*), a layout típusok közül pedig válasszunk egy megfelelőt, például a *Columnar reportot*.

Ezt követően válogassuk össze a készletből azokat a mezőket, amelyekre szükségünk van (család- és keresztnév, telefonszám stb.).

Ezzel megvolnánk az új layout létrehozásával. Az eredményt *Browse* módra átváltva szemlélhetjük meg: egy listát kaptunk nevekkkel és telefonszámokkal, tehát éppen azt, amire szükségünk van.

Az adatbázisból közvetlenül létrehozhatunk például *levélcímzés* riportot is. Megint a *New Layouttal* indulunk, és ahogy azt már megszoktuk, egy nevet adunk a layoutnak, majd kiválasztjuk a *Labels* típust.

Ez az feladat abban a különbözik az előzőtől, hogy itt még meg kell adnunk a levélcímke méretét is. Ez nem okoz különösebb gondot, mivel az is elég, ha kiválasztunk egyet az előre beállított méretek közül.

A következő lépésben kiválasztjuk azokat a mezőket, amelyeknek szerepelniük kell a címzésben (név, lakcím stb.), s ha ezzel is végeztünk, *Preview* módra átváltva szemlélhetjük meg azt eredményt.

Adódhatnak bonyolultabb esetek is, amikor az adatbevitelnél például listából lenne jó kiválasztani az input információt, és a listát egy rádiógombbal szeretnénk aktiválni. Nos ennek semmi akadálya, az idevágó eszközöket ismét csak a *Format* menüben találjuk.

Kattintsunk rá a *Field Format* menüpontra. Egy párbeszédablak jelenik meg a képernyőn, amelyben az első teendő az, hogy megváltoztatjuk a mező stílusát „pop-up listára”. Ezt követően adjuk meg a listában szereplő értékeket, majd a megjelenítési lehetőségek közül válasszuk a *rádiógombot*.

Az adatbázisban természetesen számításokat is végezhetünk a mezőkkel. A képletet – amely mezőket, konstansokat, operátorokat és függvényeket tartalmazhat – a *File/Define Fields* menüben adhatjuk meg.

Mivel egy ízig-vérig relációs adatbázis-kezelőről van szó, a FileMaker Pro adatbázisfájlok között kapcsolatokat (relációkat) definiálhatunk, ami annyit jelent, hogy ha valamelyikben megváltoztattunk egy rekordot, a változás valamennyi „rokonfájlból” megjelenik. A reláció kialakítása technikailag igen egyszerű: az egyik fájlt kinevezzük *mesterfájlnak*, és hivatkozásként a benne lévő egyik mezőt használjuk fel.

BÁNYAI FERENC

MEGJELENT

a CD Panoráma ősz száma

- DVD-lejátszók tesztje
- Oktatóprogramok
- GPS helymeghatározók
- A Vörös-tenger bűvárszemmel
- Drakula várában
- Ausztrália hangulat

VI. évfolyam • 3. szám • 1999 ősz • Ára: 1485 Ft

PANORÁMA

MULTIMÉDIÁS MAGAZIN

Az erő velük van:
16 asztali DVD-lejátszó tesztje

A kezdet kezdete:
Star Wars örület

Multimédiás kalandozások:
**Drakula várában
Londoni barangolás
Algériai utazás**

Az óvodától az egyetemig:
fókuszban az oktatóprogramok

A kenyérmorzstól a műholdakig:
Magellán GPS helymeghatározók

X. évfolyam 2. különszám, 1999. szeptember Ára: 497 Ft

Computer Panoráma Speciál

CAD

SZÁMÍTÓGÉPES TERVEZÉS

Teszt: **19"-os monitorok**

Nagyformátumú nyomtatók

Körkép:
Mérnöki munkahelyek

Linuxoldal

Tervezőszoftverek:
**AutoCAD 2000,
Pro/ENGINEER 2000i,
OrCAD Release 9.1,
SolidWorks 99 és sok más**

CAD programok mindenkinek **Computer**

a Computer Panoráma CAD különszáma

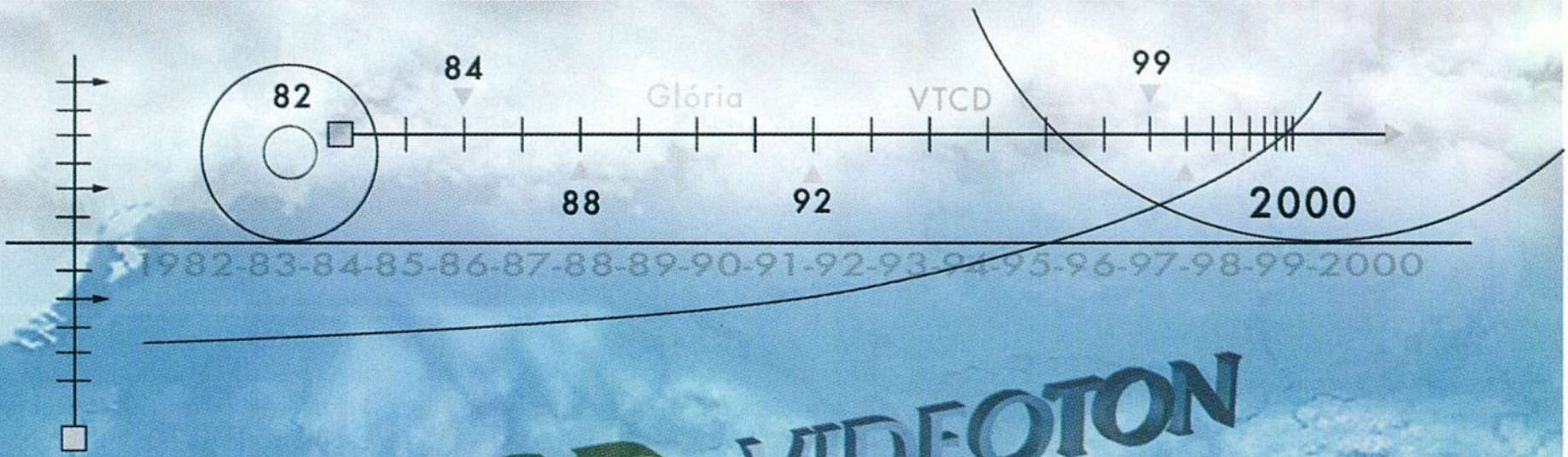
- 19"-os monitorok tesztje
- 3D grafikus kártyák
- ArchiCAD
- I-DEAS
- Power INSPECT
- Olcsó CAD programok

Megvásárolható az újságárusoknál és a kiadónál

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Tel.: 218-3011, Fax: 217-2646, E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

VTCD VIDEOTON

Kompaktlemez-gyártó Kft.

Székesfehérvár

- CD-AUDIO ●
- CD-TEXT ●
- CD-EXTRA ●
- CD-ROM ●
- CD-ROM/XA ●
- CD-I ●
- PHOTO-CD ●
- VIDEO-CD ●

Ø 80mm ○
Ø 120mm ○

Kompakt technológia

E-mail: vtcd@mail.datanet.hu Internet: www.vtcd.hu

Tel.: (06-22) 329-132
Fax: (06-22) 329-133

VTCD VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.
a Videoton csoport tagja
8001 Székesfehérvár,
Pf.:175.

Kompakt szolgáltatás

Kompaktlemez

MAGYAR SAROK
Napfogyatkozás
és DVD-áruházak

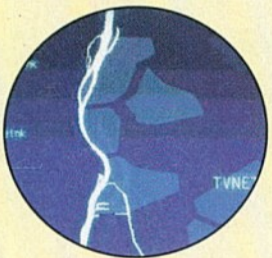
TÖLCSÉR
Szupersztráda szuperse-
bességgel: NetSonic

GYÖNGYHALÁSZAT
Kína, Afrika, Firenze

UNL
Tolmács a világhálón

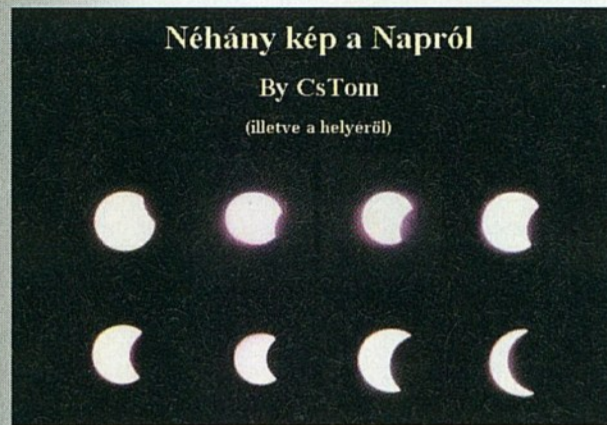
**KISEBB INTERNET-
SZOLGÁLTATÓK**

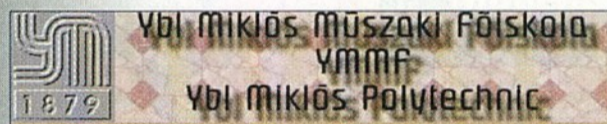
WOM@N
Családi összejövétel

Magyar sarok

A napfogyatkozás képei: az augusztus 11-i napfogyatkozásról készült képeket tekinthetjük meg ezeken az oldalakon. <http://www.westel.hu/~cstom>

Az Ybl Miklós Műszaki Főiskola bemutatkozó lapja: a főiskola bemutatása, információk az ott folyó oktatásról, szervezeti felépítésről, felvételi eljárásról, belső szabályokról, a dolgozók elérhetőségéről. <http://www.ymmf.hu/>

Magyar vasutas honlap: az oldalakon megtalálható a vasúttal kapcsolatos összes magyarországi hivatkozás. <http://www.extra.hu/vasut>

Online árverés: ezen a honlapon található Magyarország első online árverési oldala, amelyen, többek között, a következő kategóriák közül választhatunk: számítástechnika, sport, szórakozás. <http://www.licitcity.hu/>

Viharsarok Online: független Békésmegyei elektronikus honlap, amelyet többször is frissítenek naponta. Témák: közélet, gazdaság, kultúra, információtechnológia. <http://www.online.oroshaza.com/>

Hatályos jogszabályok online adatbázisa: a honlap elsősorban a magyar jogszövegek hatályos alakjának aktualizált adatbázisát tartalmazza. Megtalálható még az oldalon a Magyar Közlönyök tartalomjegyzéke és a Magyar Hivatalos Közlönykiadó által havonta kiadott CD-Jogász nevű jogszabálygyűjtemény frissítése is. <http://www.mhk.hu/>

A Miniszterelnöki Hivatal honlapja: az oldalakon a hivatal tevékenységéről, szervezetéről, a működésével kapcsolatos eseményekről található napi frissítésű információk. <http://www.kancelaria.gov.hu/>

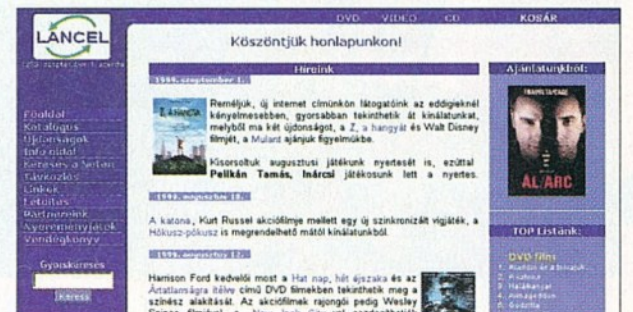
NetPiac Online Áruház: Magyarország legújabb online áruháza, amelynek oldalain több mint 300 népszerű mozifilmet rendelhetünk meg VHS-en vagy DVD-n (elérhető a teljes magyar nyelvű DVD választék!). Részletes adatokat találhatunk még a filmekről: alkotók, technikai adatok, fotók, linkek a film hivatalos oldalára, előzetesek és kritikák. <http://www.netpiac.hu/>

Beregszászi Pál Ipari Szakközépiskola: a nappali szakközépiskolai és szakmunkásképzés elsősorban a gyengeáramú és számítástechnikai szakmákkal foglalkozik. <http://www.beregszaszi-debr.sulinet.hu/>

Lancel Online: a Magyarországon kapható, magyar feliratos, illetve szinkronizált DVD-filmek ismertetése, amelyeket akár már itt is megvásárolhatunk. www.lancel.net

PUMA

CHALLENGE

NO RISK - NO FUN!

THE NEW FRAGRANCE BY PUMA.

HÁBORÚ VAGY HITVITA? DÖNTSE EL SAJÁT MAGA!

Magyar számítástechnikai folyóirat CD-melléklettel

Ára: 648 Ft

XVII. évfolyam 10. szám

1999. október

ÚJ ALAPLAP

A hónap témája:

RENDSZEREK HÁBORÚJA

**Hová, hová,
számítástechnika?**

Kuk@cológia

MP3, a minőség forradalma

Közkinccs

Továbbra is a férgek...

Vírusőrzés

Kell-e nekünk a Jáva?

Visszacsatolás

Olvasótáborunk "átvilágítása"

Pro domo

Ha a Traveller CD-RW otthon van ...

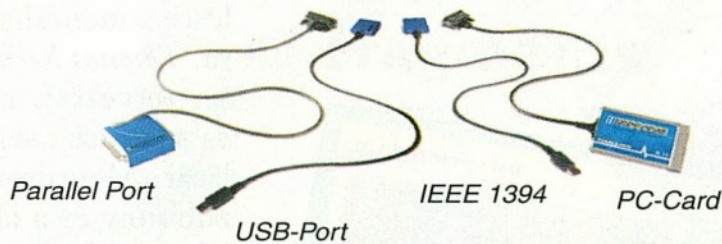

*PC-Card (PCMCIA Typ II), USB-Port, Parallel Port, IEEE 1394

... nem árt néha a gyerekre nézni!

A legkisebb CD-RW újraíró,
beépített akkuval.

A Freecom leggyorsabb és legkisebb CD-RW írója bármirez csatlakozik. A PC parallel vagy USB portjára, notebook PCMCIA portra vagy az Apple iMAC és G3 számítógépeire. Ha az írója váratlanul eltűnne, még az is lehet, hogy valamelyik gyermekéhez csatlakozott. Nem lenne nagy meglepetés, ha a mindössze a 12 x 16 x 2 cm-es méretére és a beépített akkumulátorra gondolunk. Természetesen, a készülék olvassa minden CD-ROM lemezét és 4x sebességgel készíthet vele audio-, photo-, video- és adatlemezeket. Bármilyen számítógépen, bárhol is van.

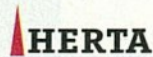

Traveller-sorozat: Mindig a megfelelő kábelt.

FREECOM

TECHNOLOGIES

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: [HTTP://WWW.FREECOM.COM](http://www.freecom.com)

• **BUDAPEST:** HERTA üzletek, VII Dohány u. 37, CAMPONA, PÓLUS CENTER, LURDY HÁZ, KEREPESI ÚTI ÜZLETKÖZPONT, PNC Számítástechnika VII. Vesselényi u. 27. Tel: 352-7040, TECHNOTRADE Informatikai Rt. Tel: 410-5250 • **DEBRECEN:** OMIKRON COMPUTER KFT. Pásti u.8. Tel: 06/52-322734 • **KECSKEMÉT:** SCHMIDT COMPUTER, Hornyik J. u. 2. Tel.: 06/76-411585 • **NYÍREGYHÁZA:** DATAMAX KFT. Kossuth L. u. 19. Tel.: 06/42-402545 • **OROSHÁZA:** ORICOMP, Kossuth u. 6-8. Tel: 06/68-473511 • **SZEGED:** SPRINTER SERVICE, Pillich Kálmán u. 17. Tel: 06/62-430944
SZÜV üzletek: • **BÉKÉSCSABA,** Munkácsy M. u. 9. Tel: 06/66-323303 • **BUDAPEST,** Szugló u. 9-15. Tel: 363-3688 • Margit krt. 26. Tel: 316-9445 • Dohány u. 48. Tel: 267-4296 • **DEBRECEN,** Simonffy u. 2/b. Tel: 06/52-442518 • **EGER,** Bajcsy Zs. u. 17. Tel: 06/36-418430 • **GYÖR,** Szabolcska Mihály u. 1/b. Tel: 06/96-314175 • **KAPOSVÁR,** Rákóczi tér 9-11. Tel: 06/82-313311 • **KECSKEMÉT,** Batthzány u. 26. Tel: 06/76-327530 • **MISKOLC,** Széchenyi u. 94. Tel: 06/46-413016 • **NYÍREGYHÁZA,** Rákóczi u. 3. Tel: 06/42-405600 • **PÉCS,** Szántó Kovács J. u. 3. Tel: 06/72-256384 • **SALGÓTARJÁN,** Rákóczi út 202. Tel: 06/32-412256 • **SZEGED,** Petőfi S. sgt. 15. Tel: 06/62-487400 • **SZEKSZÁRD,** Vesselényi u. 15. Tel: 06/74-416822 • **SZÉKESFEHÉRVÁR,** Horváth I. u. 15. Tel: 06/22-327539 • **SZOLNOK,** Baross u. 10-12. Tel: 06/56-420710 • **SZOMBATHELY,** Szt. Márton u. 31. Tel: 06/94-324251 • **TATABÁNYA,** Mártírok útja 81./a. Tel: 06/94-324251 • **VESZPRÉM,** Szeglethy u. 5. Tel: 06/88-429851 • **ZALAEGERSZEG,** Rákóczi u. 4-8. Tel: 06/92-312542

• **Látogasson meg minket a COMPFair D pavilon 212-es standján!**

Gyöngyhalászat

Ha sokat kalandozunk az interneten, olyan oldalakra is rábukkanhatunk, amelyeket nehéz lenne keresőprogramokkal megtalálni, hiszen álmunkban sem gondolnánk, hogy léteznek. Pedig számos izgalmas, látványos, tanulságos hely van közöttük. Íme néhány igazgyöngy, amely fennakadt böngészőnk hálóján.

▼ Reklámellenes oldal

Lehet, hogy vége a reklámáradatnak, ami e-mailjeinken keresztül érkezik a számítógépünkre? Mit kell tennünk? Forduljunk a reklámdetektívhez. Ehhez válaszszunk egy ingyenes e-mail címet valamilyen szolgáltatónál, majd jegyeztessük fel a reklámnyomozónál, ahonnan egy speciális URL-címet kapunk. Beérkező leveleinket majd ott ellenőrizzük, kiderítjük igazi feladójukat, és azt egy levélben tudatjuk velünk. Egyszerű, gyors és hatásos módszer.

<http://spamcop.net/>

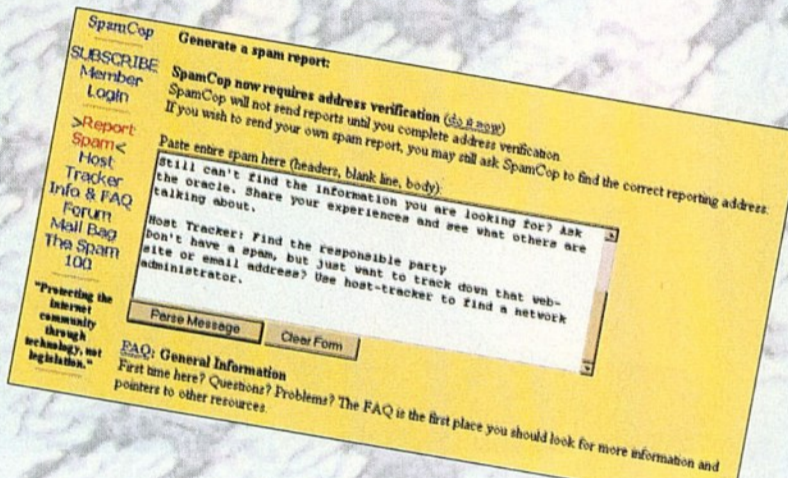
ArmyLINK News

Web page hacker arrested, government sites becoming more secure
by Sgt. 1st Class Connie E. Dickey

WASHINGTON (Army News Service, Sept. 1, 1999) - Working from information provided by the U.S. Army's Criminal Investigation Command, FBI agents arrested a 19-year-old Wisconsin man Aug. 30 for malicious altering of a U.S. Army Web page.

The agents identified the Green Bay man as the co-founder of a hacker organization known as "Global Hell."

The arrest capped a two-month investigation led by Army CID agents, after an unidentified intruder gained illegal access to the Army Home Page June 28 and modified its contents. The intruder also gained access to an unclassified Army network and

SpamCop Generate a spam report:

SUBSCRIBE
Member Login

SpamCop now requires address verification (see FAQ)
SpamCop will not send reports until you complete address verification
If you wish to send your own spam report, you may still ask SpamCop to find the correct reporting address.

Paste entire spam here (headers, blank line, body):
Still can't find the information you are looking for? Ask the oracle. Share your experiences and see what others are talking about.

Host Tracker: Find the responsible party
Don't have a spam, but just want to track down that web-site or email address? Use host-tracker to find a network administrator.

Protecting the internet community through technology, not legislation.

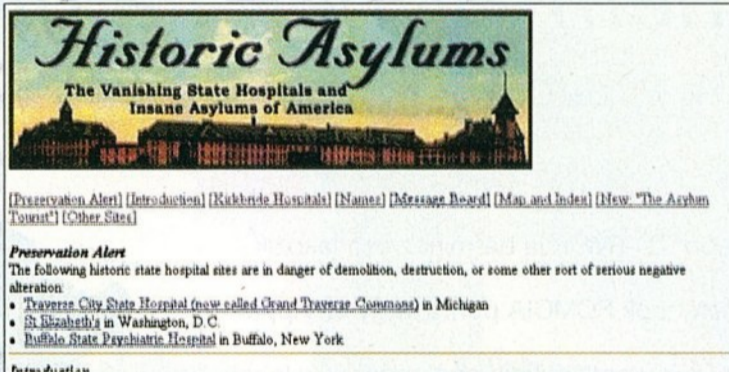
Parse Message Clear Form

FAQ: General Information
First time here? Questions? Problems? The FAQ is the first place you should look for more information and pointers to other resources.

▲ Elmélet és gyakorlat: hogyan dolgoznak a hackerek?

Ezen a jól megírt oldalon azokról a bonyolult módszerekről olvashatunk, amelyekkel az illetéktelenek behatolnak az oldalainkra. A szerző egy biztonsági társaságnál dolgozik. Megtudhatjuk, milyen rendszerrel védekezik a betolakodók ellen. Úgy véli, a közös szűrőrendszer-megoldások csak a komolytalan látogatókat állítják meg, ám hatástalanok a „hivatásosokkal” szemben.

http://www.securityfocus.com/tempest/forum_message.html

Historic Asylums
The Vanishing State Hospitals and Insane Asylums of America

[Preservation Alert] [Introduction] [Kirkbride Hospitals] [Names] [Message Boards] [Map and Index] [New "The Asylum Tourist"] [Other Sites]

Preservation Alert
The following historic state hospital sites are in danger of demolition, destruction, or some other sort of serious negative alteration:

- Traveres City State Hospital (now called Grand Traveres Commons) in Michigan
- St. Elizabeth's in Washington, D.C.
- Buffalo State Psychiatric Hospital in Buffalo, New York

Photos: Archived

▲ Egy elmegyógyintézet története
Asylums annak az elmegyógyintézetnek a neve, amelyet a 19. században hoztak létre a mentálisan beteg emberek számára. *Thomas Kirkbride* orvos újfajta intézetet tervezett, remélve, hogy a béke és a szépség segítheti a betegek gyógyulását. Megtiltotta a bilincs, a kényszerzubbony és a lánc használatát. Az ő emlékét örökítik meg a képeslapok, fényképek, területtervek, archív fotók, belépők.
<http://members.dencity.com/asylums/>

▼ Archmage

Képzelnék el egy olyan világot, ahol létrehozhatunk és lerombolhatunk egy földrészt, ahol képzeletbeli szereplőkkel találkozhatunk. Ezen az oldalon olyan szerepjátékkal ismerkedhetünk meg, ahol mindezt megvalósíthatjuk. A legnagyobb előnye az igazi világgal szemben, hogy ha rosszul döntöttünk, egy gombnyomással előlről kezdetük tervünk megvalósítását.

<http://arch5.magewar.com/archmage/main.html>

REINCARNATION FROM THE HELL

ARCHMAGE
REINCARNATION FROM HELL
SERVER II
STARTED 4/26/1999

I. CREATE NEW ACCOUNT

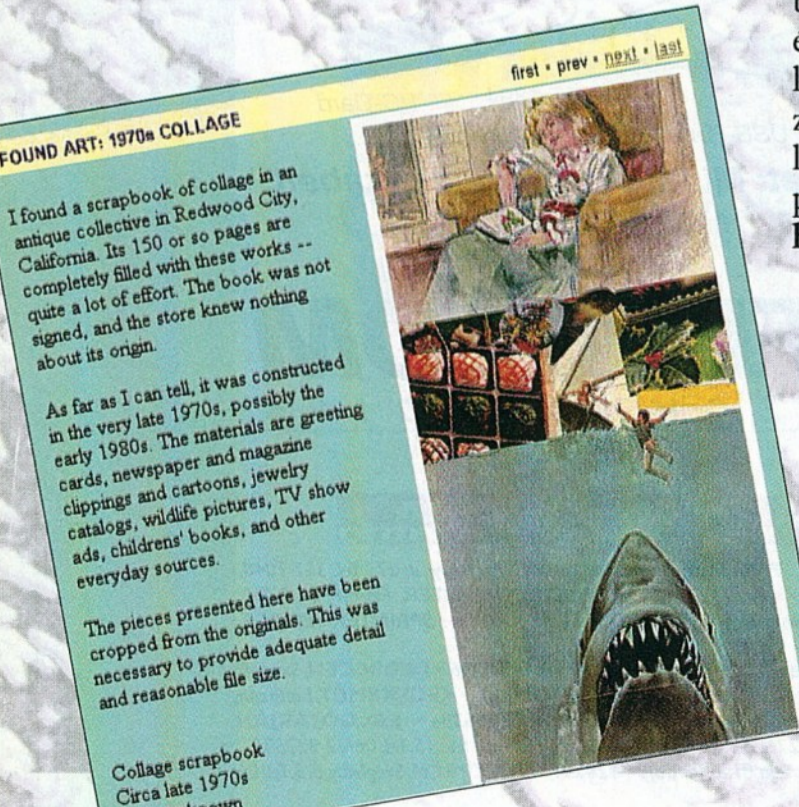
II. PLAY ARCHMAGE

III. GUIDE FOR NEW MAGES

IV. MAIN MENU

◀ Megtalált, elfelejtett képek

Ebben a galériában régen elfelejtett fényképekkel találkozhatunk, amelyek sokak számára ismerősnek tűnhetnek. Gondoljunk csak a közös karácsonyi emlékekre, a konyhai készülődést megörökítő fotókra, kedvenc sétáinkra, háziállatainkra. A véletlenszerű válogatást az olvasók küldeményeiből állították össze. A legtöbb képnek már van aláírása, de az új feliratok elkészítése is kellemes szórakozást ígér.
<http://www.cardhouse.com/pix/found/>

FOUND ART: 1970s COLLAGE

I found a scrapbook of collage in an antique collective in Redwood City, California. Its 150 or so pages are completely filled with these works -- quite a lot of effort. The book was not signed, and the store knew nothing about its origin.

As far as I can tell, it was constructed in the very late 1970s, possibly the early 1980s. The materials are greeting cards, newspaper and magazine clippings and cartoons, jewelry catalogs, wildlife pictures, TV show ads, childrens' books, and other everyday sources.

The pieces presented here have been cropped from the originals. This was necessary to provide adequate detail and reasonable file size.

Collage scrapbook
Circa late 1970s
Artist unknown

► Friss statisztikai adatok

Naprakész adatokhoz juthatunk a népesség alakulásáról, a technikai fejlettséget mutató számokról, az éghajlatról bármelyik országgal kapcsolatban. Ehhez a keresett ország dobozára kell csak kattintani, és már kutathatunk is.

http://www.un.org/Pubs/CyberSchoolBus/infonation/e_infonation.htm

INFONATION

AFRICA | ASIA | EUROPE | NORTHAMERICA | OCEANIA | SOUTHAMERICA

InfoNation is an easy-to-use, two-step database that allows you to view and compare the most up-to-date statistical data for the Member States of the United Nations.

In this first menu, you can select up to seven countries. Then, you can proceed to the data menu where you will be able to select statistics and other data fields.

Step 1

1. Use the map above to move within the list at the right.
2. Select up to seven (7) countries from the list by checking the box next to each one.
3. When you have finished, click on the "Data Menu" button which is at the bottom of each regional section.

EUROPE

- Albania
- Andorra
- Austria
- Belarus
- Belgium
- Bosnia and Herzegovina
- Bulgaria
- Croatia
- Czech Republic
- Denmark
- Estonia
- Finland
- France
- Germany
- Greece
- Hungary
- Iceland
- Ireland
- Italy
- Latvia
- Liechtenstein
- Lithuania
- Luxembourg
- Malta
- Moldova, Republic of
- Monaco
- Netherlands

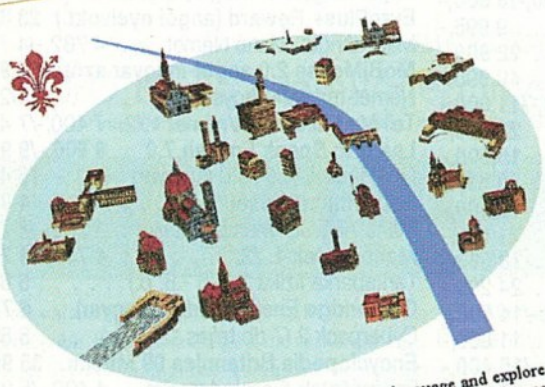
◀ Firenze művészete

A reneszánsz művészet bölcsőjét jelentő város kincseit csodálhatjuk meg tolokodás és sorban állások nélkül. Elolvashatjuk az épületek történetét, megvizsgálhatjuk apró részleteit is. Ez természetesen nem adhatja vissza a város igazi hangulatát, de egy kis kóstolónak igazán megfelelő.

<http://www.mega.it/eng/egui/hogui.htm>

The Florence art guide

text by Gloria Chiarini

Welcome to the Art Guide of Florence. Choose your language and explore the monuments, historic periods, artists and art works that have made Florence such a

► Afrikai receptek

Szereti a különleges ételeket? Ha megkóstolni nem is lehet, elolvasni azonban igen ezeket az eredeti, jól hangzó finomságokat bemutató recepteket.

<http://www.geocities.com/NapaValley/Vineyard/9119/>

AFRICA.COM

home | countries | gallery | interaction | links | services | tribu

afrika dot com - plug into the continent - connect to the world

FREE VOICE EMAIL
Click Here!

HOME

AFRICA.COM UNDESTANDING
Countries Find your ideal tourist destinations
Gallery View Africa through our gallery of photos
Interaction Meet a community of friends at our waterhole
Links Surfing made easy at our collection of webspots
Services Our services, others and you

new features
Ulundi - broadening your african horizons
This week we have launched our very first issue of Ulundi, our weekly africa.com message, all the way from Africa.
This is where we explore the secrets of "Mother Africa", so subscribe now for your FREE copy!
Namibia - Travel Information
News section added to Namibia/Travel Information: Breaking News
10 New Countries added!!!
1. Algeria 1. Angola 1. Burkina Faso 1. Burundi 1. Cameroon 1. Chad 1. Congo 1. Cote d'Ivoire 1. Eritrea 1. Ethiopia 1. Gabon 1. Gambia 1. Ghana 1. Guinea 1. Guinea-Bissau 1. Ivory Coast 1. Kenya 1. Lesotho 1. Liberia 1. Madagascar 1. Malawi 1. Mali 1. Mauritania 1. Mauritius 1. Mozambique 1. Niger 1. Nigeria 1. Rwanda 1. Senegal 1. Sierra Leone 1. Somalia 1. South Africa 1. Sudan 1. Swaziland 1. Tanzania 1. Togo 1. Tunisia 1. Uganda 1. Zambia 1. Zimbabwe

Featured Country
Central African Republic
copyright and courtesy of Armin Peterson
Central African Republic is, as the name of the country suggests, in Central Africa.
The biggest part of the country consists of uninhabited forests as well as rolling flat plateaus. The south-western parts are covered in dense tropical forests, while the northern areas towards Chad are much more open and arid.

Fill in your email address below to subscribe or unsubscribe from our newsletter:

 subscribe
 unsubscribe

AFRICA.COM NEWSLETTER
Get Africa.com content delivered to your inbox

◀ Kína építészet

A képek bemutatják, milyen hatást eredményeztek Kína építészetében a kulturális értékek és a társadalmi szerkezetek. A *yin* és *yang* elvei érvényesülnek például a szimmetrikus tervezésben, a jellegzetes görbe tetők pedig a gonosz támadásaitól védelmeztek. Az oldalakat diákok tervezték.

<http://library.advanced.org/10098/china1.htm>

Chinese ARCHITECTURE

Chinese architecture is most famous for the Great Wall of China. But, there is so much more to Chinese Architecture than just that huge wall. Their temples are so extravagant. Their palaces are a pleasure to look at. Even their roofs are so intricate and detailed to the last drop of gossamer. Probably the most appreciated structure in all of China is the Forbidden City. If you would like to find more information about Chinese architecture, then you have come to the right place.

Basic Idea and Structure
Temples and Palaces
Inside the City
Roofs
The Forbidden City
The Great Wall

► Képes „sárkányállatkert”

Igazán kellemes szórakozás a sárkányeregetés. De milyen az igazán jó sárkány? Ezen az oldalakon meghatározásokat, adatokat találhatunk a létező típusokról. Nem ígérjük, hogy könnyű lesz a választás, de a látogatásra fordított percek nem fogjuk sajnálni. <http://www.kfs.org/kites/zoo/Welcome.html>

NAGY EMESE

MESE@CDROMLINE.COM

▼ Írások a hálóra

Több tehetséges szerző munkájával találkozhatunk a weben, olyanokéval, akiknek még nem jelent meg nyomtatásban az írásuk. Az internetre írni persze kicsit más szemléletmódot, érthetőbb stílust kíván az alkotóktól. A háló növekvő mérete több területen online szakértőket követel. Az internetről alkotott véleményüket, gondolataikat gyűjtötték össze ezeken az oldalakon. A webfejlesztők virtuális könyvtára a témában készült legszórakoztatóbb műveket tartalmazza. Az online újságíróknak is érdemes idelátogatniuk egy kis stílusgyakorlatért.

<http://wdvl.com/Internet/Writing/>

internet.com want to work for a HOT company?

WEB DEVELOPER'S VIRTUAL LIBRARY

Writing for the Web
Charita Morris
July 5, 1999

The Web has spawned a tidal wave of writing, and many who never thought of themselves as writers before are sharpening up the old cyberpencils for fun and profit. Writing for the Web is not the same as writing for print, however, and there are a few concepts that it's good to keep in mind in order to get the most out of the medium. Here are some guidelines for writing articles, tutorials, white or green papers and other ruminations for online magazines, corporate and educational Web sites, and other online content.

Home
Tell a Friend
Authoring
DHTML
HTML
VRML
XML
CSS
COI
Java
JavaScript
Perl
Design
Layout
Navigation
Images & Icons

▼ Így néz ki a matematika

Digitális kollázst készítettek komplex algoritmusokkal. Az egér mozgásával leleplezhetjük a képek bonyolultságának a titkát. Új képernyővédőket is letölthetünk erről a címről.

<http://www.stephen.com/fragments/>

Fragments

Images

Statement

Biography

Limited Editions

Other Works

by Stephen Linhart

Dual Line Kites

Single line kites, with the exception of fighters, are not maneuverable because of the bandwidth limitations of a single line - all you can do is pull harder, or less hard.

Dual line kites change all that. If you pull the right line the right half of the sail is pulled towards you and the kite turns to the right, or clockwise, and if you pull the left line the kite goes left, or anti-clockwise. Very simple and intuitive, but in fact the aerodynamic principles involved are less simple and have been the subject of lengthy discussions on real kites.

It is also possible to control the speed of the kite, by pulling both lines together - the harder you pull, the faster it goes, and if you slow the lines to go slack by throwing the hands forward, the kite stalls.

There are three widely available types of dual line kite: the Peter Powell diamond stunter, the delta sports kite, and the dual line parafoil.

Dual line kites were first popularized by Peter Powell with a dual line Eddy or Malay type of kite. Originally a diamond design, modern versions, especially cheap polythene ones with sails printed with Disney characters or similar, are normally flown by wind pressure. There are a familiar sight on the beach and for many people are their first experience of kite flying, or at least of steerable kite flying. *Red Bull* gives plans for a Peter Powell stunter. The Trully is a well known commercial version, here is a picture of a stack of 4 of them.

Diamond stunters can give a lot of fun and are easy to fly, though one-man launching is only possible by setting the kite on a ramp (usually made on a sandy beach) or a special launching stand, so that a sharp tug on the lines pulls it face-up into the wind. Long tails of polythene tubing are usual but these are for show rather than stability, tracing out

FEFO Computer

A **Basic B3** a FEFO költségtakarékos Intel® Pentium® III processzoros számítógépe. Kedvező árfekvése mellett nagy számítási teljesítménnyel rendelkezik. Az Intel® Pentium® III processzor speciális tulajdonságait kihasználva gyors és minőségi Internet elérést tesz lehetővé.

Ajánljuk irodai és otthoni felhasználásra egyaránt, általános ügyviteli és elektronikus kereskedelmi feladatokhoz.

Az INTEL, az INTEL INSIDE, a PENTIUM az INTEL CORPORATION bejegyzett védjegyei.

Az elektronikus kereskedelem biztos alapja.

FEFO Basic számítógép Intel® Pentium® III processzorral már nettó 131.900,- tól*

*Intel Pentium III processzor 450MHz, Intel alaplap, S3 3D 4MB videó, ESS PCI audió, 32MB PC100 SDRAM, 4.3GB UDMA66 HDD, billentyűzet, egér + pad

FEFO Basic B3 számítógép

Miért ne választhatná Ön is a FEFO PC-t? Néhány érv talán segít, hogy mellettünk döntsön. A 10 éves FEFO vállalat több mint 2500 db/év FEFO PC gyártásával az egyik legjelentősebb hazai számítógép összeszerelő cég. Évente több ezer ügyfelet szolgál ki az otthoni felhasználóktól a nagyvállalatokig. A FEFO PC-k tervezésénél mindig a legkorszerűbb technológiákat alkalmazzuk, megtartva az optimális ár/teljesítmény/minőség arányt. Számítógépeink könnyen bővíthetők és átépíthetők, követve a technológiai fejlődést, ezért FEFO PC-k vásárlásával az Ön beruházása éveken át értékálló marad. A FEFO PC-ket az alapkonfigurációktól eltérően a megrendelő ízlése szerint is összeállítjuk. Szakembereink ingyenes tanácsadással állnak ügyfeleink rendelkezésére. A FEFO PC-ket csak kiváló minőségű alkatrészekből építjük, minden számítógépünket 3 év teljeskörű garanciával forgalmazzuk. A FEFO PC-k 2000 év kompatibilisek, megfelelnek az aktuális PC szabványoknak, bármilyen rendszerbe integrálhatók. A PC eladások mellett, igény szerint nyújtunk ügyfeleinknek informatikai szolgáltatásokat, mint pl. helyszíni garanciát és üzembehelyezést, átalánydíjas és egyéb karbantartási szolgáltatásokat, vagy komplett informatikai rendszerépítést és üzemeltetést. A FEFO vállalat és üzletei ISO 9002-es minősítéssel rendelkeznek. Keresse bizalommal üzletkötőnket!

további információk és árak
www.fefo.hu

1073 Budapest, Barossy u. 6.
T.: 352-8870, F.: 352-1520
barossy@fefo.hu

1122 Budapest, Krisztina krt. 11.
T.: 262-6062, T+F.: 356-8047
krisztina@fefo.hu

7621 Pécs, Munkácsy u. 9.
T.: (72)326-316, T+F.: (72)326-186
pecs@fefo.hu

6722 Szeged, Gogol u. 2.
T.: (62)424-719, T+F.: (62)422-386
szeged@fefo.hu

9022 Győr, Stelczer u. 3.
T.: (96)311-725, T+F.: (96)335-116
gyor@fefo.hu

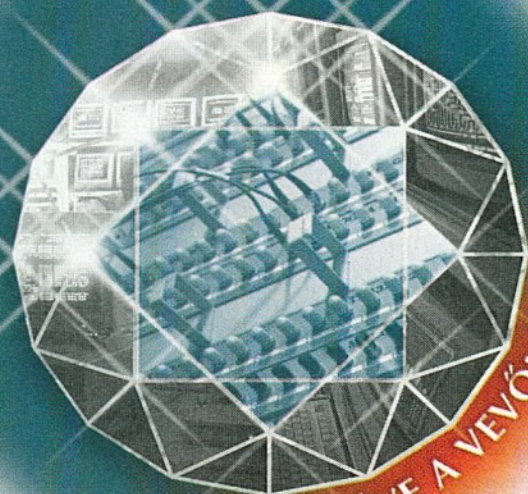

LIAS-NETWORX
HÁLÓZATINTEGRÁCIÓS KFT.
A KFKI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI CSOPORT TAGJA

ISO 9001

HÁLÓZATÉPÍTÉS

**A MEGBÍZHATÓ
HÁLÓZAT ÉRTÉK,
ÖN ÉS MUNKATÁRSAI
NÉLKÜLÖZHETETLEN
ESZKÖZE FELADATAIK
ELLÁTÁSÁBAN.**

10 ÉVE A VEVŐKÉRT

A hálózatépítés sokoldalú tevékenységébe a **strukturált telephelyi kábelezés**, a **lokális és nagytávolságú adat hálózatok** kiépítése éppúgy beletartozik, mint a legkorszerűbb **hang-adat integrációs** megoldások megvalósítása.

Az LNX szolgáltatásai megrendelőnket versenyelőnyhöz juttatják.

1135 Budapest, Hun u. 2. ● Tel.: (1) 452-1400 ● Fax: (1) 452-1401 ● <http://www.lnx.hu>

UNL – UNIVERSAL NETWORKING LANGUAGE

Tolmács a világhálón

Az internet kínálta világméretű információcserét a legtöbbször a nyelvi korlátok akadályozzák.

Sokan már az angol információk ajánlatokat is elkerülik, nem is szólva az orosz vagy a japán nyelvűekről. Igaz ugyan, hogy az automatikus fordítóprogramok, mint például a *Systran* vagy az *Altavista* segítséget nyújtanak, az eredmények azonban kiábrándítóak. Rendszerint csak gyanítani lehet, hogy miről is van szó a számítógéppel lefordított weblapon. Így azután a tipikus hálózati felhasználó előszere-ttel mozog a saját nyelvi közegében, korlátlan, világméretű kommunikációról szó sincsen.

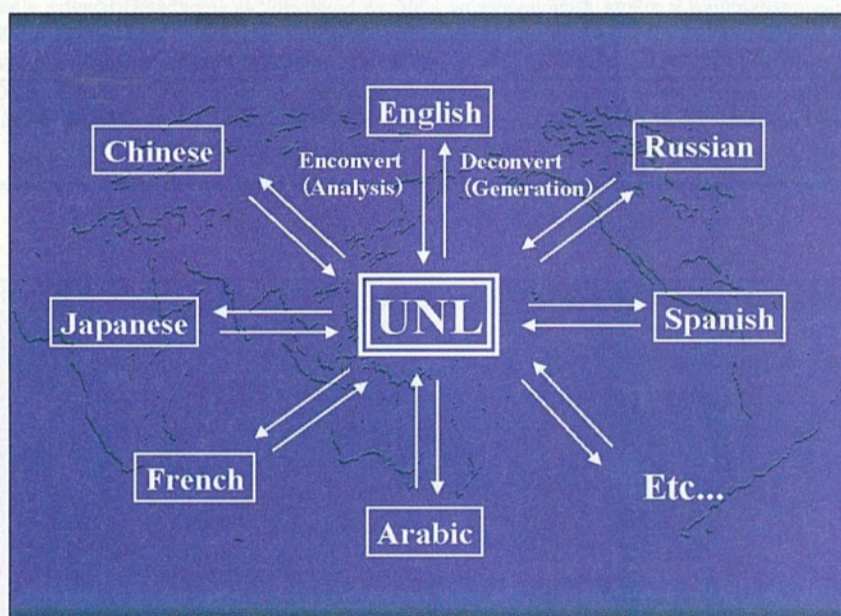
Az új reménységár

Az internet „bábeli” zűrzavarából az UNL (*Universal Networking Language*) jelentheti a kilábalást. Ezzel a műnyelvvel a felhasználók egyszerűen tudnak majd információkat keresni és cserélni, s az összes nyelvi korlát a múlté. Az

UNL-t nem kell megtanulni, hiszen valójában az *információk nyelvfüggetlen kódolására és tárolására szolgáló matematikai formalizmusról* van szó. A felhasználónak nem kell e műnyelv technikájával foglalkoznia, mert a szövegeket speciális analízis programok alakítják át UNL-re (pl. kínai – UNL) majd az UNL-ről a célnyelvre (pl. UNL – magyar). Az internet résztvevői tehát az *anyanyelvükön kommunikálnak*, az UNL pedig a *mesterséges tolmács* szerepét vállalja magára. Az UNL tehát nem egy új univerzális nyelv, mint mondjuk az esperantó, amelyet a természetesen kifejlődött nyelvek helyett lehetne használni, csupán a világméretű kommunikáció segédeszköze lenne.

Az UNL-t 1996 óta fejlesztik az ENSZ tokiói egyetemén, világszerte 17 kutatócsoport és számos cég dolgozik ezen a projekten. Az első fázist 2000-ben fogják befejezni, s addigra valamelyest stabil UNL-programok segítik az angol, a német, a japán, a francia, az orosz, a

Ha valakit eddig az tartott vissza az internetezéstől, hogy nem boldogult az idegen nyelvekkel, most fellelégezhet: egy ígéretes kutatás eredményeként hamarosan mindenki az anyanyelvén juthat hozzá a világhálón őrzött információkhoz.

Az UNL előnyei

- A webes vagy más internetes dokumentumok a világ elterjedt nyelvein jeleníthetők meg.
- A sokszoros fordítási munka helyett csak egyszer kell lefordítani egy dokumentumot.
- A világméretű e-mail és chat-alapú kommunikáció a megszokott nyelven történhet, és az UNL sokat javít rajta.

spanyol és a kínai anyanyelvűek internetes kommunikációját. A projektet néhány év múlva befejezik, és ekkor már nem kevesebb mint 150 beszélt nyelv, köztük a magyar is feliratkozik a listára.

Így működik az UNL

Az UNL mögött húzódó alapötlet megköveteli, hogy az interneten, a különböző

Egy kis UNL-példa

Az internet felhasználójának nem kell az anyanyelvének UNL-re fordításával foglalkoznia. Ezt elintézi az UNL-enconverter. Lássunk egy példát, hogy némi fogalmat alkotásunk magunknak, hogyan néz ki egy lefordított mondat az UNL-ben. „A játékos eltörte a bal lábát” mondat fordítása:

```
agt(break(icl>event).past,player(icl>male).@def.@140)
obj(break(icl>event).@past,leg(icl=body).@372
mod(leg(icl>body),
@372,player(icl>male).@def.@140)
mod(leg(icl=body),@372,left(icl=stat
e).
@140)
```

nyelvű dokumentumok helyett, UNL-szövegek hordozzák az információt. A kiindulási szövegből speciális analízis programok egy UNL-reprezentánst képeznek, s a generáló programok ebből állítják elő a kívánt nyelvi változatot.

Az UNL egy számítógépes nyelv, amely – a matematikai képletekhez hasonlóan – egyszerű törvényszerűségekre épül. Három fő eleme létezik: az *univerzális szavak*, amelyek a világ objektumait jelölik (Clinton, Lincoln Continental), az *univerzális szavak közötti kapcsolatok* (Clinton szívesen vezet Lincoln Continentalt) és a *tulajdonságok*, amelyek közelebbről leírják az *univerzális szavakat* (Clinton az Egyesült Államok elnöke). Az UNL nem szóról szóra fordítja le a szöveget, hanem mondatonként vezeti át egy UNL ábrázolási formába. Az UNL szöveget a html, azaz a weblapok elkészítési nyelvének bővítéseként kódolják.

Az UNL fordításának folyamatát úgy kell elképzelni, mint egy grafikus web-editor munkáját. Ez utóbbinál a felhasználó elvileg egyszerű szöveget ad be, amelyből az editor automatikusan készíti el a weblapokat. Hasonló a helyzet az UNL-nél is: a felhasználó begépel az anyanyelvén a szöveget, majd egy program lefordítja azt. Az UNL-be való fordítást az *enconverter* végzi. Eredményként UNL-képletek keletkeznek, amelyeket az

enconverter ellenpárja, a *deconverter* fordít le valamilyen természetes nyelvvé. A szöveg UNL-lé alakítása interaktívan történik, így a szerző ellenőrizheti, hogy a megfelelő információ kerül-e az UNL-be. A *deconverter* arra is fel lehet használni, hogy a saját nyelvre történő visszafordítással a fordítást is ellenőrizzük. Hiba esetén meg lehet változtatni a szöveget. Ha az anyag hibátlanul van kódolva UNL alakban, akkor az összes olyan nyelvre lefordítható, amelyhez készült *deconverter*.

Az UNL a jövőben valamennyi felhasználó számára elérhető lesz, s a programkód is megtalálható majd a szervereken. Tesztgépeket is fel fognak állítani. A végső fázisban mindkét UNL szoftver-

modul – az *enconverter* és a *deconverter* – pluginek (bővíítőprogramok) formájában is megjelenik majd a böngészőkhöz, és előreláthatólag ingyenesek lesznek. Ezzel az UNL elterjedésének semmi sem áll majd az útjában.

Mit tud és mit nem?

Aki azonban most azt hiszi, hogy az UNL-lel végre megszületett az az eszköz, amellyel egyszerűen lehet Goethe-ét és Schillert kínaira vagy japánra fordítani, az bizony téved. Sem Shakespeare drámáit, sem filozófiai értekezéseket nem lehet majd az UNL-lel más nyelvre átültetni – legalábbis a Tokiói Egyetem igazgatója szerint. Automatikus fordításra, ahogy ezt a fordítószoftverek többé-ke-

vésbé rosszul végzik, az UNL nem alkalmas. Az UNL-ben *tisztán az információ tartalom kódolódik*, a szöveg nyelvi finomságai elvesznek.

Az UNL-t ezért előreláthatólag ott használják majd, ahol *az információk átadása a cél*: műszaki és tudományos eredményeknél, termékleírásoknál, kézikönyveknél, elektronikus kereskedelmi alkalmazásoknál. A nyelvi elegancia ilyenkor elhanyagolható. Ám amennyiben az UNL a gyakorlatban működne – és az első kísérletek erre utalnak –, akkor az igen nagy segítséget jelentene az internetes közösségnek. Végre megvalósulhatna a sokat hangoztatott szólam, s az internet valóban globális várossá válhatna.

Kisebbségi internetszolgáltatók

Alarmix Hungary Kft.

Az *Alarmix* 1996 októbere óta kínál internet-hozzáférést.

A cég a közepesek közé számítja magát, s folyamatosan bővíti a kapacitását, mind a sávszélességre, mind az alkalmazottakra vonatkozóan.

Jelenleg körülbelül 1500 előfizetőjük van, s ügyfeleik mintegy harmada céges előfizető. Szolgáltatásai súlypontja a *kapcsolt- és bérelt vonali elérési szolgáltatás*, de vállalnak weblapelhelyezést is, amit több tucat ügyfél számára már meg is valósítottak.

A szolgáltató úgy próbál megélni a piacon, hogy kiaknázza a közepes méretből származó előnyöket. Így egyfelől rugalmasabbak tudnak lenni, mint a nagy szolgáltatók, másfelől viszont van olyan hardverkapacitásuk, amelyről kisebb versenytársaik csak álmodhatnak.

Az *Alarmix* jelenleg – és várhatóan a jövőben is – *csak Budapesten* lesz elérhető, s az ügyfeleik is szinte kivétel nélkül fővárosiak.

Díjcsomagjaik aprólékosan kidolgozottak. A felmérés készítésének idején 8 magándíjcsomagot és 3 vállalati díjcsomagot kínáltak. A részletes és aprólékos bontás oka, hogy a fogyasztásnak megfelelő tarifát szeretnék nyújtani valamennyi megrendelőjüknek.

Múlt havi számunkban már olvashatták az Ipargazdasági Kutató és Tanácsadó Kft. készített mélyinterjú részleteit a hazai internetezésről és a legnagyobb internetszolgáltatókról. Ezúttal a kisebbek kerülnek terítékre.

Az árak meghatározásánál – akárcsak a többi internetszolgáltató – azt tekintik a fő szempontnak, hogy *mekkorák a saját költségeik, és hogyan alakulnak a piaci árak*. A kisebb cégeknek viszonylag kicsi a mozgásterük az árakat illetően, hiszen ha túl magasra szabják, akkor a felhasználó máshova megy, ha viszont túl ala-

csony, akkor veszteségesé válik az üzlet.

A *Matáv Rt.* telefonárai és esti kedvezményei viszonylag kis mértékben befolyásolják a céges ügyfeleket, hiszen ők napközben használják internetet. A magánfelhasználók azonban alkalmazkodnak a Matáv tarifákhoz, és ennek köszönhetően este 6 és 10 után az *Alarmix*-nál ugrásszerű a forgalomnövekedés.

Bár a piacon erős a vállalatkoncentrációs nyomás – az *Alarmix* iránt is érdeklődtek potenciális vevők –, a cég továbbra is kitart az önállóság mellett.

Jelenleg szoros kapcsolatban állnak az *ERBA 96 Kft.* nevű weboldaltervező és értéknövelt szolgáltatásokat nyújtó céggel. Eleinte alvállalkozóként foglalkoztatták őket, ám mára az együttműködés *stratégiaivá vált*, és szinte a saját szolgáltatásuként kínálják az említett tevékenységeket.

A cég vezetősége szerint ezen a piacon nem lehet és nem is szabad hosszú távra tervezni. A piaci trendek, a konkurencia lépéseinek az elemzésénél elsősorban a kábeltévés internetezéssel és az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos fejleményekre érdemes figyelni. Rövidebb távon abban látnak fantáziát, hogy olyan speciális szolgáltatást fejlesszenek ki, amelyben az internetszolgáltató *értékesítési segítséget* nyújt kereskedelmi ügyfelei részére. Ez történhet például úgy, hogy

megrendeléseket gyűjt a kereskedelmi cég számára, és részt vállal a beérkezett megrendelések alapján megvalósuló házhoz szállítások menedzselésében.

(www.alarmix.net)

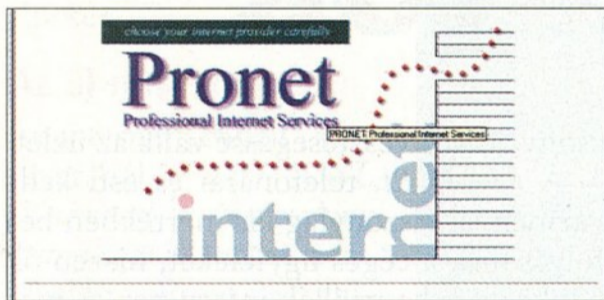
Pronet Kft. (Professional Internet Services)

A Pronet Kft. elsősorban külföldi ügyfélkört igyekszik megnyerni magának. Jelenlegi ügyfelek 70% külföldi, 30% magyar, összesen több mint 500 fő. A Pronet – többek között – 28 nagykövettségnek, valamint a Scalának (integrált vállalatirányítási rendszert fejlesztő és forgalmazó cég) nyújt internetes szolgáltatásokat.

A Pronet jelenleg – és várhatóan a jövőben is – csak Budapesten elérhető. Vidéken mindössze 15 ügyfelük van.

Rendszeresen részt vesznek nemzetközi pályázatokon, s tavaly megnyerték a GE Capital nyugat-európai weboldalára kiírt nemzetközi pályázatot.

A cég dial-up (kapcsolt vonali), bérelt vonali és ISDN szolgáltatást nyújt. Jelenleg csak a Matávtól veszi igénybe az

ezekhez szükséges telekommunikációs vonalakat, hiszen most ez a legolcsóbb.

A cég az egyszerűbb weboldal tervezés, illetve weboldalfeltevés mellett *webszervertárolást* is vállal. Ez azt jelenti, hogy az ügyfél valamilyen szolgáltatást nyújt a böngészőnek a weboldalán, de ahhoz, hogy ezt megtehesse, szükséges egy (web)szerver üzemeltetése. Ezt a feladatot vállalja magára a Pronet.

Az említetteken kívül képesek *nagy volumenű szolgáltatási projektek* lebonyolítására is. Ilyen például a cégek számára telepített intranet, valamint bizonyos esetekben *extranet*. (Az extranet olyan, az Egyesült Államokban már bevált internetalapú, de zártkörű hálózat, amelynek középpontjában egy vállalat áll, a felhasználók pedig e vállalat különböző partnerei: ügyfelek, szállítók stb.)

A Pronet jelenlegi árbevételének 60%-a a bérelt vonali ügyfelektől származik. Tehát a kapcsolt vonali, az ISDN, valamint az értéknövelt szolgáltatások a nyert pályázatokkal kiegészülve csupán 40%-ot jelentenek. Ezen belül az értéknövelt szolgáltatások árbevétele dinamikus növekedést mutat.

A cég egyik legfontosabb beszállítója a

Cisco Systems Magyarország Kft., amely a legnagyobbknak tekinthető az internet-szolgáltatáshoz szükséges eszközök piacán.

A Pronetnél úgy vélik, hogy nem tudnak és nem is akarnak a négy nagy internetszolgáltatóval versenyezni. Ehelyett olyan piaci szegmenst próbálnak keresni, ahol jobban ki tudják elégíteni a megrendelőket, mint a nagyok. Úgy vélik, hogy könnyebben megtalálják a közös hangot a külföldi tulajdonú cégekkel, mint sok más internetszolgáltató. Próbálnak *személyre szabott és mások által nem nyújtott szolgáltatásokat* kínálni. Ez a speciális weboldal tervezéstől a palmtop programozásig terjed. Ma már ugyanis palmtopon is lehet internetezni.

Számításaik szerint a közeljövőben várhatóan Magyarországon is teret hódít az *on-line vásárlás*. A cégnek kapcsolata van az *E-Pub Services Kft.-vel*, amely azon kevesek egyike Magyarországon, akik már foglalkoznak az on-line értékesítés szoftver- és hardver alapjaival, sőt ügyfelek számára platformot kínálnak az elektronikus kereskedéshez.

(www.pronet.hu)

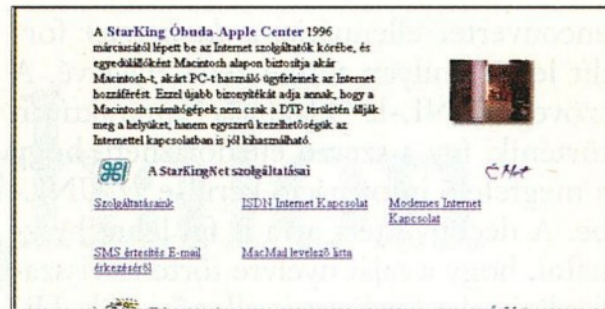
Buda StarKing Óbudai Kft.

A cég 1993-ban kezdett tevékenykedni mint az Apple egyik magyarországi viszonteladója. Hamarosan rentábilissá váltak, és két év múlva már profitot termeltek. A cég fő tevékenysége az Apple termékekhez kapcsolódó hardver, szoftver értékesítés és a szervizszolgáltatás. Jelenleg a cég a legnagyobb Apple viszonteladó Magyarországon.

1996-ban indították el az internetszolgáltatásukat, ám a cég bevételeinek csak kis része származik ebből. A *Sulinet* program keretében viszont sok Apple gépet értékesítettek. Az Internet szolgáltatás kiegészítő tevékenység a cégen belül, de *önálló üzletágként* működik. A világhálóra a *DataNeten* keresztül csatlakoznak, 128 Kbit/s bérelt vonallal.

Internetes ügyfelek fele Macintosht, a többiek PC-t használnak. A cég a „Macesek” számára is nyújt extra szolgáltatásokat, amelyeket a többi „csak internetes” szolgáltató nem tud. A cég kicsinek mondható az internetszolgáltatók között, jelenleg néhány száz ügyfelük van. Ezek 50-50%-ban cégek, illetve magánszemélyek. Jelenleg csak budapesti ügyfelek vannak, és a jövőben sem kívánnak vidékiekkel foglalkozni.

A StarKing kapcsolt vonali- és ISDN szolgáltatásokat nyújt a megrendelőknek. Extra szolgáltatások: routerek telepítése, rendszerintegrálás mint szolgáltatás, SMS (szöveges üzenet) küldés rádiótelefonra (megállapodásuk van a Pannon GSM Rt.-vel és a Westel 900

GSM Rt.-vel), valamint a telephelyre behozott gépek ingyenes beüzemelése.

Nemsokára várható a cégnél áremelés, hiszen 1996 októberétől nem változtak az áraik.

A StarKinget is megkeresték a nagy internetszolgáltatók (megvásárlás céljából), ám eddig nem érkezett megfelelő ajánlat. Ha ilyet kapnak, hajlandók együttműködni, beolvadni.

A cég amúgy biztosnak látja a megélhetését, hiszen, véleményük szerint, az Apple számítógépek iránti kereslet garantált. Az internetszolgáltatást illetően a jelenlegi állapot fennmaradását tartják valószínűnek az elkövetkező egy-két évben, s nem hisznek az internetpiac robbanásszerű fejlődésében.

(www.starkingnet.hu)

Westel 900 GSM Mobil Távközlési Rt.

A Westel 900 GSM Rt. 1996 februárjában indította el internetszolgáltatását. Eleinte újdonság jellegű szolgáltatás volt, magas belépési díjjal. A szolgáltatást mobiltelefonról 9600 bit/sec sebességgel lehet elérni, és ezért az így érkező weblapokon lévő képek letöltése hosszadalmas. Egyes szolgáltatásai, a mobiltelefon percdíján felül, ingyenesek (pl. e-mail), mások (pl. céginformációk) csak olyan előfizetők számára érhetőek el, akik külön fizetnek azért. Van egy *mobiltelefonos tarifacsomagjuk* is, a *Mobilmaster* csomag, amely e-mail címet és internethozzáférést is kínál.

Több ezer olyan előfizetőjük van, akik e-mailezésre használják az internetszolgáltatást, de csak pár százan fizetnek elő céginformációra is. Ez utóbbiak azonban *törzshasználók*. A szolgáltatás ideális célcsoportja a fiatal, mindig siető üzletember, aki „mobil irodát” akar.

Az alacsony sávzélesség miatt a mobiltelefon csak korlátozottan alkalmas

„szörfözésre”. Ezért a versenyképesebb *e-mailre* koncentrálnak. Január 1-jétől északa nettó 6 forint az e-mailezés per-cenkénti ára, csúcsidőben 40 forint és vannak köztes időszakok is. Ha eltekin-tünk a mobiltelefonálás percdíjától, ak-kor ez olcsóbb, mint a többi internet-szolgáltató e-mailezési díja, hiszen nin-csen sem fix, sem havonkénti díj.

A Westel 900-nak nincsen hirdetés-i bevétele az internetszolgáltatásokból. A tartalomszolgáltatás teljes egészét alvállalokozásokba delegálták, kivéve azokat a tartalmakat, amelyek a Westel 900-as szolgáltatásról szóltak.

Azok a vállalkozások, amelyek a Westel 900 GSM Rt. szerverén helyezték el a weblapjukat, reklámlehetőséget kapnak a havonta megjelenő, 600 ezer Westel 900 előfizetőhöz eljutó *Mobil Infó* című ingyenes lapban.

Internet-előfizetést a Westel 900 vi-szonteladójánál is lehet kezdeményezni, s mintegy 100 viszonteladói hely van az országban.

Az internetes fejlesztések az általános marketingpolitika részét alkotják a cégen belül. A céljuk, hogy az internethasználat segítségével több mobiltelefon használati időt értékesítsenek. Úgy vélik, hogy a jövőben még több olyan hibrid távközlési-informatikai hardvereszköz lesz, mint

amilyen most a Nokia kommunikátor, tehát amelyik egyszerre mobiltelefon és személyi számítógép. Arra számítanak, hogy a telefonok, telefaxok, a mobiltelefonok és a számítógépek összenövésének tendenciája folytatódik, s csökken az ilyen berendezések ára.

(www.westel900.hu)

TVNET Kft.

A Budapesten működő TVNET Kft. a kábeltévés internetpiac közel 60%-át uralja. Ennek ellenére *nem kábeltélevíziós társaság*, hanem a tulajdonképpeni kábeltévés társaságokkal és az EuroWeb Rt.-vel kötött megállapodások értelmében Budapest különböző kerületeiben kínál internetelési lehetőséget. Így vált a legnagyobb kábeltévés internetszolgáltatóvá.

Folyamatosan bővül azoknak a kerü-

leteknek a száma, ahol ezek a szolgálta-tások elérhetők. Néhány éven belül a fő-városban várhatóan mindenki szabadon dönthet arról, hogy a hagyományos mó-don vagy pedig a kábeltévét használva kíván-e fellépni a világhálóra.

A TVNET-nek jelenleg pár ezer előfi-zetője van, ám az előfizetők száma folya-matosan nő. Úgy tervezik, hogy a jövőben a telefonálási lehetőséget is megvalósítják a kábeltévés hálózaton keresztül.

Ahhoz, hogy a felhasználó elérje a vi-lághálót, az alábbiakat kell saját forrá-sokból állnia. *Ethernet kártya*, amely le-hetővé teszi a szolgáltató és rajta keresz-tül az internet elérését. Belépési díj, amelynek fejében a szolgáltató vállalja, hogy beviszi a megrendelő lakásába a kábeleket illetve az összeköttetést, és persze van még a havi díj is.

A TVNET árai hasonlóak a többi piaci szereplő áraihoz, s bizony nem alacsonyak.

A kiépítési (belépési) díj magánszemé-lyek számára 48 ezer forint, az Ethernet kártya 2-5 ezer forint, míg a havi díj ma-gánszemélyeknek 8 ezer forint. Ezek az árak persze csak akkor érik meg a meg-rendelőknél, ha naponta *több órát hasz-nálják az internetet*, és ezt általában nap-közben teszik.

(www.tvnet.hu)

DR. FUTÓ PÉTER, ILLYÉS MIHÁLY

Mail-mondó

Sokat olvashatunk és hallhatunk arról, hogy a kommunikációs csatornák egyre jobban összeolvadnak. A számítógép, a telefon és az internet már igen közel állnak egymáshoz. A *Westel 900* legújabb fejlesztése csak tovább erősíti ezt az irányt. A *Mail-mondó* szolgáltatás telefo-non keresztül olvassa fel elektronikus le-veleinket, így nincs szükség számítógépre és internetkapcsolatra ahhoz, hogy meg-tudjuk, ki és mit írt nekünk.

A *Budapesti Műszaki Egyetem Távközlé-si és Telematikai Tanszékével* közös fejlesztés bizonyára újabb híveket szerez az elektronikus levelezésnek, olyanokat is, akik nem használnak számítógépet, és az internet többi része is hidegen hagyja őket. Az új rendszerben csak egy telefon-számot kell felhívni, és máris hallhatjuk, hány levelünk érkezett. Megtudhatjuk, kitől jöttek és milyen címmel ezek az üze-netek. Amelyikre részletesen is kíváncsiak vagyunk, azt egy gépi hang felolvassa. Bár egyszerűnek tűnik a feladat, számos ko-

moly problémát kellett a fejlesztőknek megoldaniuk. Nem csoda, hogy a világon alig néhány hasonló rendszer működik, és azok is a jóval könnyebb angol nyelvre készültek. Első lépésben le kell választani az elektronikus levelekről azokat a része-keket, amelyeket mi magunk sem szoktunk elolvasni, azt a fejléct, amely a levél útját írja le. Ezután el kell dönteni, hogy mi-lyen nyelvű az üzenet. A rendszer pillan-atnyilag csak a magyar nyelvű leveleket tudja helyesen felolvasni, de hamarosan beépítik az angol és a német modult is. Ha idegen szöveget is tartalmaz a levél, akkor eldönthetjük, hogy átugorja-e eze-keket a részeket a felolvasás vagy „magyarosan” hallgatjuk meg ezt is. Elektronikus leveleink jó része csatolt állományokat is tartalmaz. A *Mail-mondó* jelenleg a szö-veges és a WAV állományokat kezeli. A legnehezebb feladat annak a megoldása volt, hogyan tegyék vissza a pontokat és a vesszőket az ékezet nélküli levelekre. Szemmel könnyen és gyorsan meg tu-

dunk birkózni egy ékezet nélküli levéllel, ugyanez hallás után a legtöbbször értelmezhetetlen. A külön szabadalmaztatott algoritmus több mint 90 százalékos biz-tonsággal egészíti ki az ékezethiányos le-veleket.

Az így előkészített szöveg egy beszéd-szintetizátorba kerül, amely *hangsúlyozva* felolvassa a levelet. A rendszert a telefon gombjaival vezérelhetjük. A levelek listá-jából kiválaszthatjuk, melyikre vagyunk kíváncsiak, felolvasás közben leveleket ugorhatunk előre vagy hátra, és levélen belül is lépkedhetünk mondatonként. A levelek a felolvasás után is a szerveren maradnak, csak egy hagyományos levele-zőprogrammal való letöltés után törlőd-nek ki.

Különleges szolgáltatás, hogy még vá-laszolhatunk is a meghallgatott elektro-nikus levélre. A szóban elmondott válasz-t a rendszer WAV állománnyá alakítja, és csatolja a feladónak visszaküldött levél-hez.

A *Mail-mondó* egy olyan kényelmi szolgáltatás, amely egyrészt az eddiginél is mobilabbá teszi az internetet, másrészt olyanokat is bevonhat az elektronikus le-velezésbe, akik nem akarnak beletanulni a számítógép használatába, a telefont azon-ban könnyen kezelik.

Wom@n: Családi összejövétel

Az internet sokak szerint feldúlja a családok életét. A számítógép és a világháló magához ragad gyereket és felnőttet egyaránt, nem marad idő a közös beszélgetésekre, kirándulásokra, játékokra. Mindez azonban csak szélsőséges esetekben, főleg a kezdeti időszakban igaz. Később a hálózat is elfoglalja az őt megillető helyét a hétköznapi életben, úgy, ahogy ezt a telefon vagy a televízió tette.

A családokat azonban össze is tudja hozni az internet, hiszen számos olyan oldalt találhatunk rajta, amelyek jó tanácsokkal, hasznos időtöltési ötletekkel várja a látogatót. A legnagyobb ilyen oldal a www.family.com.

Reménytelen vállalkozás lenne felsorolni, akár csak címszavakban is, mi mindent találhatunk itt. Csupán néhány érdekességre szorítkozunk, amelyek mindenképpen megérnek egy személyes, virtuális látogatást.

A gazdag és ízléses grafikákkal és képekkel felépített kezdőoldal valamilyen aktuális témával foglalkozik. Cikkünk írásának idején ez az *iskolakezdés* volt. Bár a *Family.com* amerikai hálózsem, az írásokat olvasva gyorsan rájövünk, sok közös gond van ilyenkor, szeptember elején. A *Back-to-School Guide* közel harminc cikkben próbál segíteni a szülőknél, hogyan lehet zökkenőmentessé tenni mind gyermekeik, mind a magunk számára a tanévkezdést. Olvashatunk a reggeli készülődés, rohanás apró trükkjeiről, a házi feladat elkészítésének rejtelméről, az ebédkészítésről, vagy a velünk egy cipőben járó szülővel való kapcsolattartásról. Talán első olvasásra megdöbbenő és nagyon amerikai az a fejezet, amely arról szól, hogyan készítsük fel gyermekeinket lelkiileg az iskolában esetleg őket érő erőszakra. Sajnos ezek a tanácsok lassan idehaza is hasznosak lehetnek, hasonlóan ahhoz a részhez, amely a kábítószerokról és azok iskolai terjesztéséről szól. A szexuális felvilágosítás sem maradhat ki a felsorolásból, korcsoportokra bontva kapunk tanácsot, mikor, miről beszéljünk. Van némi ellentmondás abban, hogy egy internetoldal azal is foglalkozik, hogyan védjük meg gyermekeinket az internettől. Az itt olvas-

family.com
EDUCATION
Back-to-School GUIDE Everything you need to know and do

THE ACHIEVEMENT ADVISER
Dr. Sylvia Rimm answers your questions THIS WEEK:
[Encouraging Your Nervous Child](#)
PLUS: Tips for Teachers
[Preventing Underachievement in Gifted Children](#)

HOMEWORK HELPER
Struggling with learning disabilities? Go to [LD OnLine](#) for events, information and support. Make this schoolyear a peaceful one: [End the Homework Wars](#). Plus: Online resources for

THE LEARNING STORE
Click here to browse through products related to this month's educational stories
✓ SmarterKids.com

EducationBank
For easy access to past articles, choose a topic and tell us your child's age

Preschool
Any age

SEARCH Family.com
Enter a keyword

nácsokat. Az *Education* jelenleg a már részletesen ismertett iskolakezdéssel foglalkozik. A *Food* könnyen elkészíthető recepteket tartalmaz, amelyek között olyan speciális csoportokat is találunk, mint a liszt- vagy tejérzékeny gyerekek ételei. Külön található azok a receptek, amelyekből a gyerekek is gyorsan és egyszerűen tanulhatják meg a sütés-főzés alapjait.

A *Family.com Health* oldalain a család egészségével foglalkoznak. Az éppen aktuális írások mellett közvetlen is elérhetjük a *FirstAid Handbookot*, ahol gyors elsősegély tanácsokat kaphatunk, és a

family.com
ACTIVITIES
Halloween COSTUME FINDER Creative costumes you can make

Craft FINDER To find dozens of customized crafts for your child, Click Here

Birthday CENTRAL Click here for themes, cakes, games and resources >>

65 TV-Free Activities Keeping kids busy one day at a time

FUNFINDER To find great things to do, choose a topic and your child's age:

Choose a Topic
Your Child's Age

GAMES
Playground fun
Sidewalk play

CRAFTS
Back to school
Pencil pot

FOR LITTLE KIDS: Lacybug Game, Apple Stamp Bag

family.com
HOME

DISNEY.COM

CLUB

SHOP

ACTIVITIES

BABY & PREGNANCY

EDUCATION

FOOD

HEALTH

LOCAL RESOURCES

PARENTING

TRAVEL

ható ötletek és tippek persze főleg a pornográf oldalak kiszűrésére vonatkoznak.

Visszatérve a *Family.com* főoldalára, szakadjunk el az iskolától, és nézzük, milyen állandó rovatokat találunk! Az *Activities*-ben a jelmez- és ajándékkészítési leírások mellett a születésnapra is találunk ötleteket. A *Baby and Pregnancy* a kismamáknak ad hasznos ta-

Childhood SymptomFindert, ahol gyermekünk panaszai alapján megtudhatjuk, milyen betegsége gyanakodhatunk.

A *Family.com* igazi családi magazin, hiszen mindenki megtalálhatja az őt érdeklő témát. Persze minden kategóriához rengeteg hivatkozást is találunk, így egy közös családi szörfözésnek is remek kiinduló pontja lehet ez az oldal.

ERICSSON

IBM Internet Connection Services

Az Internet rovat elkészítését az *IBM Internet Connections Services* és a *Westel 900 Internet* segítette, a mobil internet kapcsolathoz *Ericsson SH888-as* telefont használtuk. Az összeállítást készítette:

GYARMATI LÁSZLÓ
Gyarmati@writeme.com

MESSE MÜNCHEN
INTERNATIONAL

www.systems.de/erfolg

Mindenkinek vannak céljai. Jó, ha az ember tudja, hová tart. Hogy hol találja meg az üzleti sikerhez vezető utat, megtudhatja a www.systems.de/erfolg honlapon.

SYSTEMS 99, a 18. Nemzetközi Információ-technológiai és Telekommunikációs Szakvásár. München, 1999. október 18-22.

Információ:

Promo Kft., a Messe München International Hivatalos Magyarországi Képviselete
1064 Budapest, Rózsa u. 55. Telefon: 342-6748, 342-5104, Telefax: 352-1567
Belépőjegy és katalógus forintért kedvezményes áron itt vásárolható.

SYSTEMS 99
Az útravaló

Múlt havi számainkban áttekintettük a más számítógépekkel és operációs rendszerekkel való kapcsolat lehetőségeit. Most a különböző operációs rendszerekre írt alkalmazások Linux alatti használatát mutatjuk be. Ezúttal a DOS, Windows, C64 és Amiga emulátorokat ismertetjük.

A Windows operációs rendszerre írt programok futtatásáról a *wine* nevű program gondoskodik. Ez megköveteli egy Windows-verzió meglétét, amit be kell mountolni a fájlrendszerbe. A programot az */etc/wine.conf* állománnyal konfigurálhatjuk. Az állományban különböző szekciókat találhatunk, amelyek nevét két szögletes zárójel fogja közre. Az első szekciók a meghajtók definícióját tartalmazzák. Jelzésük *[Drive X]*, ahol X az aktuális meghajtó neve. Ezt követik a meghajtó jellemzői, amelyek közül az elérési út (*path=<útvonal>*) az, ahol az adott meghajtó található. Lehetőség van környezeti változók értékeit is behelyettesíteni, így például a *path=\${HOME}*-nál az adott meghajtó a felhasználó saját könyvtára lesz. Másik ilyen jellemző a meghajtótípus (*Type=<típus>*), amelynek az értéke lehet *hd* (winchester típus), *floppy*, *cdrom* és *network*.

A meghajtók szekciói után az emulátor tulajdonságait meghatározó *[wine]* szekció következik. Itt található a *windows* és a *system* könyvtár helyét meghatározó beállítások, valamint az elérési út és az emulátor szimbólumtáblája is. Ezután a soros és párhuzamos portok jellemzőinek a beállításával találkozhatunk. A *[ports]* részleg azokat az I/O portokat sorolja fel, amelyekhez az emulátor közvetlenül hozzáférhet. Normális esetben nincs ilyenre szükség. A *[Tweak.Layout]* WineLook bejegyzése határozza meg, hogy az emulátor melyik Windows rendszer felületét „öltse ma-

DEBIAN LINUX (6.)

Emulátorok

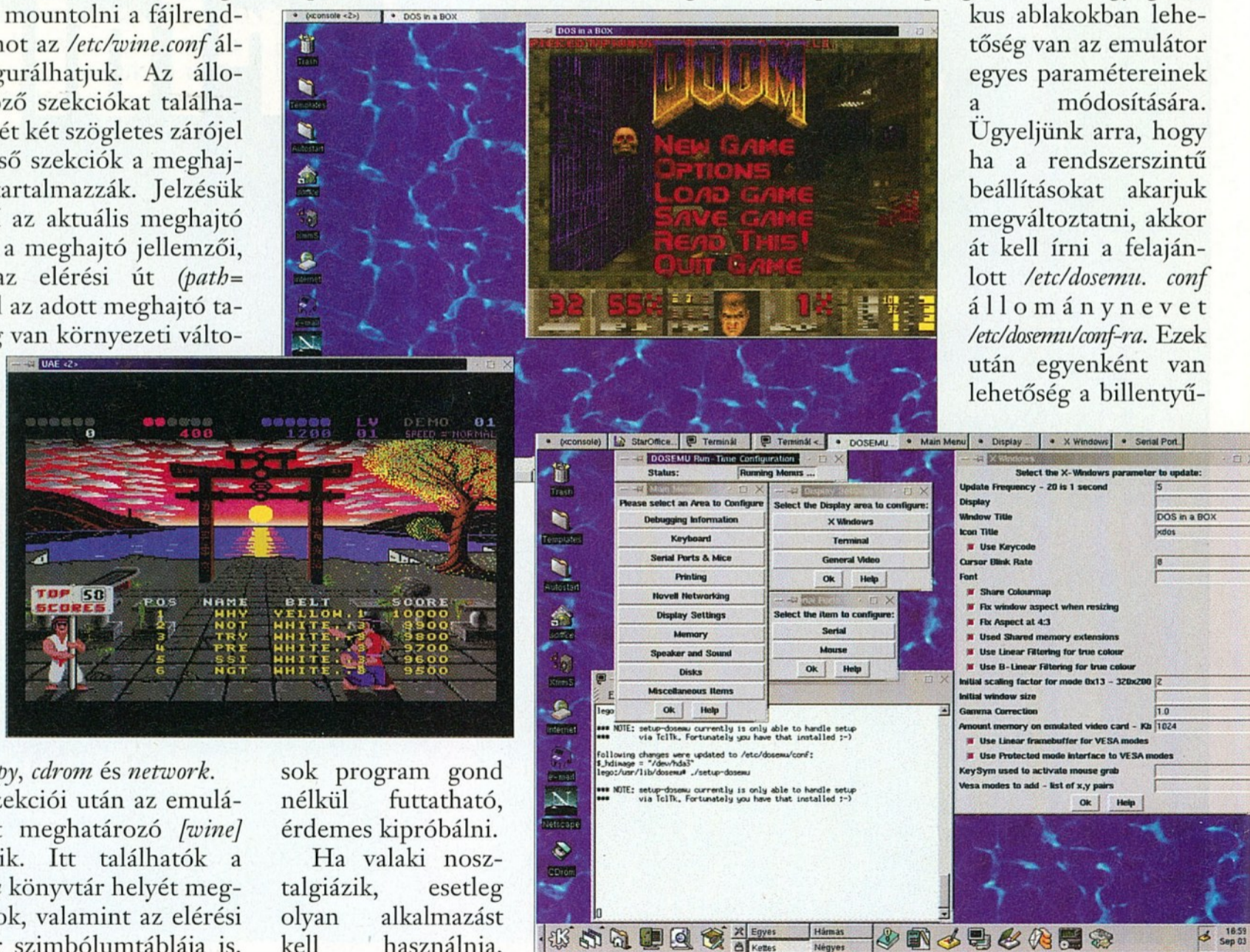
gára”. A lehetséges értékek Win31, Win95 és Win98.

A *Wine* esetében az emulátor egy futtató környezetet jelent, ahol a Windows API-kat alakítja át X függvényhívásokká. Egy programot a *wine <programnév>* parancs kiadásával futtathatunk. Minden Windowsra írt programot külön-külön kell elindítani, ami ugyan kissé kényelmetlen, de ha az alkalmazás elszáll, nem rántja magával a többit.

Sajnos a Wine még nem stabil, vannak olyan API hívások, amelyeket nem képes átfordítani. Ennek ellenére igen

van egy ilyen operációs rendszerre. A *dosemu* csomagjában található egy *diskimage*, amelyen a *Free-DOS* van, s ez is használható.

A *dosemu* igen sokrétűen konfigurálható, mind a virtuális gép paramétereit, mind a felhasználóhoz köthető jogosultságok szempontjából. A *dosemu*-t a következőképpen konfiguráljuk. *Root* jogosultsággal lépünk be a grafikus felületre, és nyissunk egy terminálablakot. Ezután változtassuk meg az aktuális könyvtárat */usr/lib/dosemu*-ra, majd itt indítsuk el a *./setup-dosemu* programot. Itt egy grafikus ablakokban lehetőség van az emulátor egyes paramétereinek a módosítására. Ügyeljünk arra, hogy ha a rendszerszintű beállításokat akarjuk megváltoztatni, akkor át kell írni a felajánlott */etc/dosemu.conf* állományt */etc/dosemu/conf*-ra. Ezek után egyenként van lehetőség a billentyű-

sok program gond nélkül futtatható, érdemes kipróbálni.

Ha valaki nosztalgizik, esetleg olyan alkalmazást kell használnia, amely DOS operációs rendszerre lett írva, forduljon a *dosemu* nevű emulátorhoz, amely egy virtuális x86-os PC-t utánoz. Tehát nem egy bizonyos DOS-verziót, hanem egy virtuális gépet, amely képes olyan operációs rendszert indítani, amelyik PC-re íródott, és nem használja ki a processzor védett üzemmódját. Ahhoz, hogy ezt megtegyük, szükség

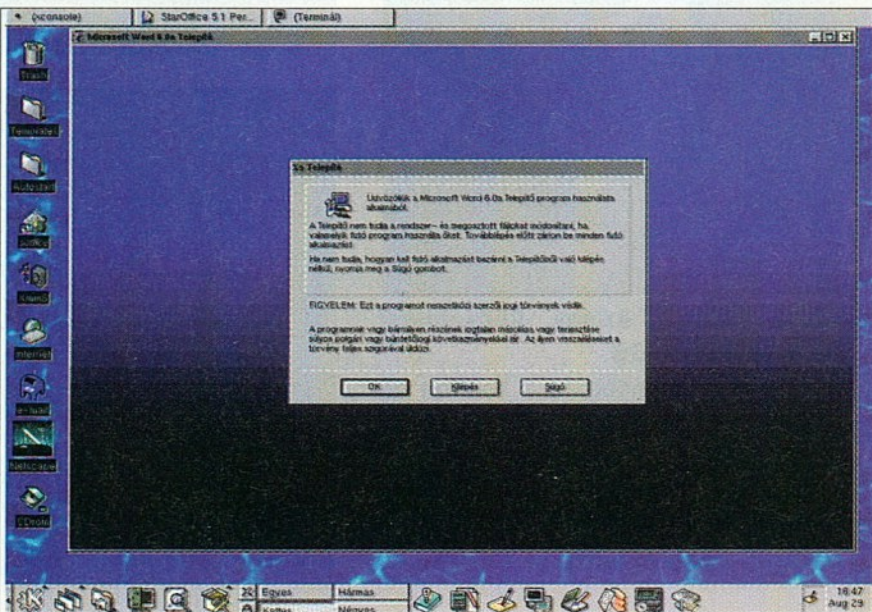
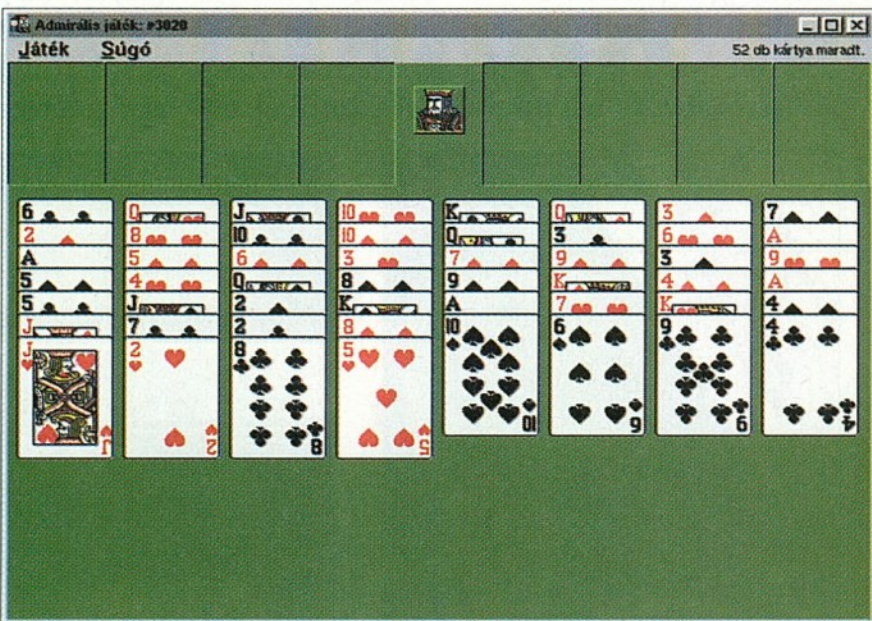
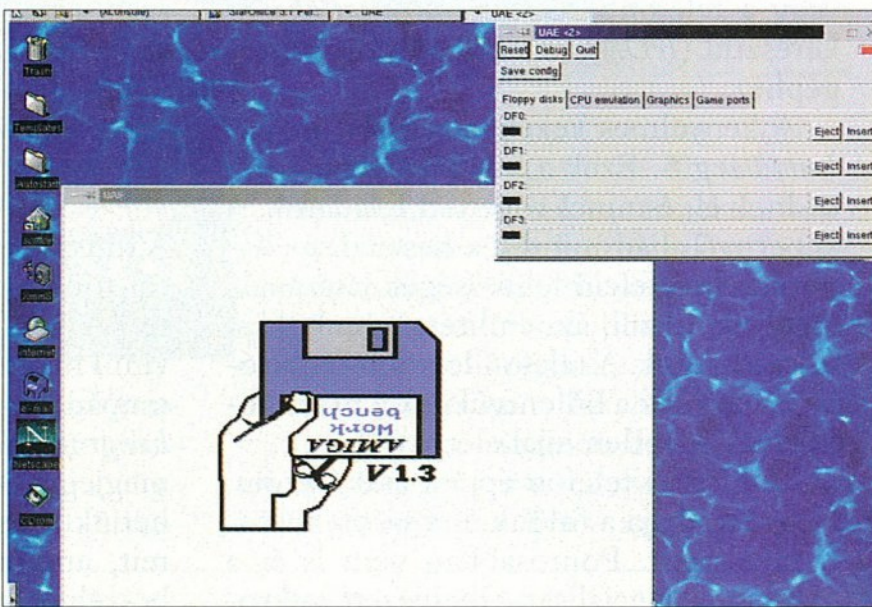
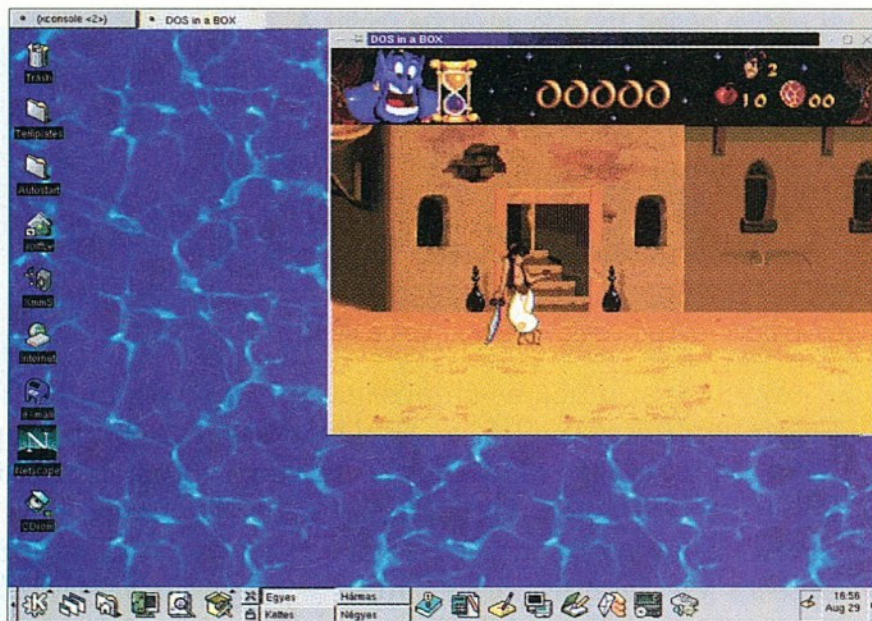
zet, az egér, a nyomtató, a hálózat és a memóriaparaméterek módosítására.

Fontos eldönteni, hogy miről is induljon az emulátor. Választhatunk egy meglévő DOS partíciót – feltéve, hogy nincs a fájlrendszerbe mountolva –, vagy egy úgynevezett *diskimage* állományt, amelyet aztán az emulátor partíciónak tekint. Egy ilyen *image* megtalálható a

`/var/lib/dosemu` könyvtárban, `bdimage.first` néven. Ezen az image-en van telepítve a már említett FreeDOS is. Ha nem vagyunk vele elégedettek, akkor forduljunk a `/usr/lib/dosemu` könyvtárban található `./setup-bdimage`-hez. Hogy ne legyünk ilyen esetben az adott image keretei közé szorítva, találhatunk egy `lredir.exe` nevű programot. A segítségével új, DOS-os meghajtóként láthatjuk a linuxos fájlrendszer bármely könyvtárát. Még akár a C: meghajtót is átírányíthatjuk vele. Ez azért is jó, mert az emulátor így a linuxos állományrendszert használja, ezáltal érvényesek a linuxos jogosultságok is.

Az Amiga számítógépre írt programok futtatásához az UAE nevű emulátor használható. Ez egy teljes Amiga hardverkörnyezetet emulál, azonban a ROM-ban található program a szerzői jog védelme alatt áll, ezért azt az emulátor nem tartalmazza. Ez a CD-n az `emulator` könyvtárban megtalálható `kick.rom` néven, de csak az használhatja jogszerűen, akinek van ilyen számítógépe. Mi csupán a ROM tartalmának a kibányászásától óvjuk meg. Ezt az állományt helyezzük az `/usr/lib/uae` könyvtárba. Az első indításkor érdemes kiadni az `uae -r /usr/lib/uae/kick.rom -O 688:512:d` parancsot, s ha a `Save config` gomb megnyomásával az adott paramétereket elmentjük, akkor a program legközelebb már akár menüből is indítható. Az emulátor négy floppymeghajtót emulál, amelyekre ADF kiterjesztésű lemez image állományokat használhatunk. Az emulátor vezérlőpaneljén beállítható az emulált CPU típusa is, amely akár a *Motorola 68020* is lehet, 68881-es koprocesszorral. Az emulátor teljesítménye igen jó. Egyes programok

futtatása csak akkor esik ki a valós idejű futási sebességből, ha a program intenzíven próbálja kihasználni az Amiga hardverlehetőségeit.

A 80-as évek elejének igazi slágere, a *Commodore 64* nem halt meg az évek során, a legenda – emulátorok képében – tovább él. Igen sok C64-es emulátor létezik, ezek közül az egyik a Linux alatt is futó *vice* program. A *vice* – csakúgy, mint az UAE – teljes hardverkörnyezetet emulál a ROM-ok tartalma nélkül. A ROM-ok tartalmát a *vice-roms debian* csomagba helyeztük, de a használatukra ugyanaz igaz, mint az Amiga kickstart ROM-éra. A program kezeli a T64 kiterjesztésű szalagos egység állományait, a D64 kiterjesztésű lemez image állományokat, valamint a P00 programállományokat. Erre a legkényelmesebb, ha valamelyik virtuális floppyeszközre bekapcsoljuk a *file system acces* jellemzőt. Ha az emulátor ablakára a jobb egérgombbal kattintunk, előjön az emulátor jellemzőit beállító panel. Az előbb említett jellemző a *peripheral settings* pont alatt található. Meg kell adni azt a könyvtárat is, amelyik a P00 kiterjesztésű programállományokat tartalmazza.

Érdekes lehetőség az úgynevezett *warp mode*, amikor az emulátor eltekint az utasítások végrehajtási idejének időbeni illesztésétől, és olyan gyorsan hajtja végre azokat, amennyire csak képes rá. Így az eredeti futási idő akár 15-szörösét is képes nyújtani. Ám mivel minden utasítást így hajt végre, a billentyűkezelés is felgyorsul, már-már a kezelhetetlenség határáig. A bal egérgombbal kattintva az emulátor ablakára, az egyes egységek kezelését szabályozó menübe jutunk. Itt található a *reset* funkció is. Meglepő módon, ez az emulátor igencsak leterheli a rendszert, fennakadást azért nem tapasztaltunk.

Sok egyéb, Linux rendszeren futó szimulátor létezik még, például *Apple II*, *Atari 800* és *ZX Spectrum*, de talán az általunk választottak azok, amelyek a legnagyobb érdeklődésre számíthatnak.

PÉZÉ

E havi CD-mellékletünkön közzé tesszük a legfrissebb stabil (2.2.12) és fejlesztői (2.3.16) kernelforrást, valamint az emulátorok használatához szükséges ROM image állományokat. E ROM-állományok használatát azonban a szerzői jog korlátozza, tehát csak az használhatja jogszerűen, akinek megvan az eredetije.

SIEMENS S25

Egy kis színfolt

A régebben még igencsak különböző műszaki eszközök egyre jobban közelítenek egymáshoz, egymásba integrálódnak. Ennek a folyamatnak egyik kézenfekvő állomása, amikor a telefon és a menedzserkalkulátor összeolvad.

A Siemens új, felső kategóriás, S25 típusjelű, 900/1800 MHz-es mobiltelefonját a beszélgetésen kívül sok mindre használhatjuk, megtölthetjük fontos információkkal, sőt még játszhatunk is vele.

Luxuskivitelben

Az S25 a kétnormás mobiltelefonok *felső csoportjába tartozik*. Ezt műszaki paramétere is alátámasztja, de a külső megjelenése is igazán figyelemre méltó; a legszembeötlőbb a nagy méretű, *színes grafikus kijelző*. A tulajdonosának csak be kell kapcsolni az S25-öt, és máris jobb kedve lesz. Amíg ugyanis a készülék feléled, és megkeresi a szolgáltatót, egy vidám bohóc labdazsönglörködéssel mutatja az időt. Kikapcsoláskor is hasonló a helyzet: a bohóc búcsúzik, amíg a telefon szabályosan kijelentkezik a hálózathoz. Az izgó-mozgó grafikák egyébként a telefon használata során gyakran előkerülnek, ezzel is *színesítve* az egyhangú menüpontokat.

A méret a lényeg

A felső kategóriában is kicsinek számító telefon mindössze *117 mm* hosszú, s a tömege csupán *125 gramm*. Optimális esetben a standard *650 mAh*-s lítium-ion akkumulátorral akár ötórás beszélgetési vagy 200 órás készenléti idő érhető el, s nagykapacitású akkumulátorral a beszélgetési és készenléti idő akár meg is kétszerezhető.

Az S25 számtalan újdonsága közül külön említésre méltó a *SoftDataLink PRO*, amellyel a SIM kártya telefonkönyve és a *Windows* személyes címjegyzéke összehangolható. Az S25, a rendelkezésre álló számítógépes háttértől függően, *bagyományos adatátviteli kábel*en vagy a telefonba épített *infracsatlakozón* keresztül (*IrDA*) kapcsolható a számítógéphez.

A kényelmes kezelést két *speciális billentyű* segíti. Ezek a kijelző alatt helyezkednek el, és nincs rögzített feladatuk. A képernyő alján mindig a használati állapotnak megfelelő lehetőségek látszanak, amelyek közül az említett gombokkal választhatunk. A telefon legtöbb funkcióját is ezeknek a billentyűknek a nyomkodásával, egyetlen ujjal elérhetjük.

A kicsiny telefon éppen csak akkora, hogy áthidalja a fülünk és a szánk közötti távolságot. Pontosabban nem is ér a szánkig, a speciálisan elhelyezett mikrofon mégis tökéletesen továbbítja a hangunkat. Itt kell megemlíteni, hogy az S25-be már a *továbbfejlesztett beszédkódolási technikát* is beépítették. A kipróbálás

során, ha hasonló tulajdonságú mobiltelefonnal vagy digitális vezetékes telefonnal beszélünk, meglepően tiszta volt a hang.

A beépített új technikák közé tartozik a *SIM Tool Kit* kezelése, amit szerencsére már idehaza is tudunk használni, hiszen erre épül a *Westel 900 Menüasz* szolgáltatása. A telefon minden gond nélkül elboldogult a SIM kártyáról bővített menüszerkezettel.

Mindent bele!

A műszaki apróságok szenvedélyes gyűjtői több eszközt is kiválthatnak az S25-tel. A telefon mellé nem kell diktafont vinni magunkkal, egyetlen gombnyomás csupán, és már működik is a *beépített hangrögzítő*. Ezt használhatjuk saját megjegyzéseink tárolására, vagy rögzíthetjük vele a telefonbeszélgetés részleteit, amelyeket később akár egy másik beszélgetésben is visszajátszhatunk. Persze, ne várjunk hosszú felvételi időt ettől a kis telefontól, azonban *20 másodpercben* is sok mindent elmondhatunk. Egy cím, egy telefonszám, egy találkozási időpont

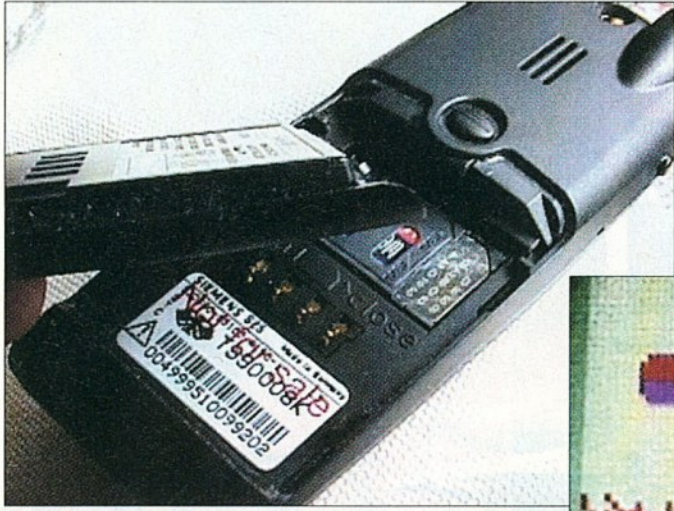
Kicsi, könnyű, színes, kényelmes: ez a Siemens S25

Egyetlen gombnyomás a telefon oldalán, és már indul a hangfelvétel (jobbra, fent)

A képernyő alatti gombok jelentése mindig a helyzetnek megfelelően változik (jobbra, lent)

A vidám színekbe öltözött bohóc mindig jókedvre derít (jobbra)
A kicsiny akkumulátorral 5 órát is beszélhetünk, vagy akár egy hétig várhatjuk a hívásokat (balra, fent)
Az eseménynapló minden bejövő és kimenő hívást rögzít (balra, lent)

zünkben vagy autózás közben kellene még írogatni is. A találkozók, megbeszélések, címeket, időpontokat később beírhatjuk a határidőnaplónkba, menedzserkalkulátorunkba. Azonban ehhez sincs újabb eszközre szükségünk, használhatjuk az S25 Telefilofaxát. Ez határidőnapló, számológép, pénznemátváltó és elektronikus névjegykártya egyben. Pontosan tudhatjuk, mikor hová kell menni, és

még figyelmeztetés, ébresztés is beállítható a szintén beépített órával.

Mi fér még ebbe a parányi telefonba? Természetesen a hagyományos szolgáltatások, a hívásvárakoztatás, a hívószám-kijelzés, az SMS üzenetek küldése és fogadása, konferenciabeszélgetés, rezgő hívásjelzés és 40 különféle csengetési hang. Akinek ez utóbbi kevés lenne, saját szerzeményét is beírhatja a telefonba. Fontos, hogy bizonyos telefonszámokat tárolhatunk az úgynevezett piros telefonkönyvben, ahonnan gyorsabban elérhetők, illetve az ilyen számokról érkező hívásokhoz megkülönböztető csengetést is rendelhetünk.

Azt is el kell szomorítanunk, aki azért szeretne legalább még egy elektronikus eszközt magával vinni, és kis nyomogató LCD játékkal akarná ébren tartani magát az unalmas értekezleteken. Ilyenkor ugyanis nem kell mást tennie, mint elővenni a Siemens új telefonját, és egyetlen gombnyomás után válogathat a beépített játékok közül. Többek között labirintus, aknakereső, reversi található a kínálatban.

GYARMATI LÁSZLÓ

(A Siemens S25 telefon kipróbálásához a Westel 900 nyújtotta a hálózatot és a szolgáltatásokat.)

Megoldotta már **2000.** évi problémáit?

Ha nem, itt az idő.

Millennium

YIIK-RTC

M2000

Mi egy 17.000,- forintos megoldást ajánlunk.

Az általunk forgalmazott kártya szinte valamennyi esetben megoldást jelent a Y2K problémára. Ön választhat, saját maga szereli be a kártyát (ebben az esetben 72 órás visszavásárlási garanciát adunk a termékre), vagy szervizünkben 3.000,- forintért beszereljük. Amennyiben Ön 2000 után nálunk vásárol új számítógépet, Y2K kártyáját visszavásároljuk!

Hirdetésünkben szereplő árak nettó árak, nem tartalmazzák a 25%-os Általános Forgalmi Adót.

ALAPÍTVÁ 1983.

E-mail: sales@serco.hu

Honlap: www.serco.hu

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI BEMUTATÓTEREM:

1066 Budapest, Ó utca 46. Telefon: (1) 311-2266

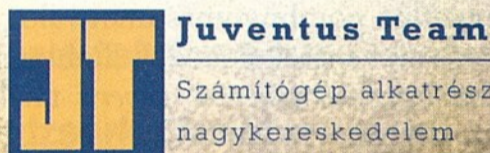
HÁZIMOZI ÉS DVD BEMUTATÓTEREM:

1085 Budapest, Üllői út 2-4. Telefon: (1) 485-0140

ÜzeNET a Juventus Team vásárlóinak

Cégünk, a Juventus Team mostantól már nemcsak személyesen vagy telefonon keresztül érhető el, hanem az **interneten** is. Homepage-ünkön részletes **termékinformációk**, **aktuális technikai újdonságok**, Juventus Team **hírek** várják az érdeklődőket. Az általunk forgalmazott termékekhez tartozó **drivere**k ezután az interneten keresztül is letölthetőek, sőt, kereskedelmi partnereink egyedi jelszóval az aktuális Juventus Team **árlistát** is lekérhetik.

A MŰKÖDŐ GÉPES KAPCSOLAT

Információk viszonteladók részére: 221-5453

Viszlát az infosztrádán,
a www.juventus-team.hu
kilométerkönyél

2000 szilvesztere nagy buli lesz!

Előtte **mentsen** mindent
FUJI adathordozókra!

HIVATALOS DISZTRIBUTOR:

MACCOMP_{KFT.} Ahol a jövőt tárolják...

Magyar Computer

1033 Budapest, Szentendrei út 39-53.
Tel./fax: 436-6609, 436-6610
Honlap: www.macomp.hu

IFA '99 BERLIN

Egy világkiállítás képei – DVD-s szemmel

Kétévente rendezik meg Európa legrangosabbnak szórakoztató elektronikai szakkiállítását. A 160 ezer négyzetméteren, több mint 30 pavilonban, egy hétig nyitva tartó esemény milliónál is több látogatót vonz. Itt mutatják be a gyártók azokat az újdonságokat, amelyek az elkövetkező hónapok termékei lesznek. Ezek megfoghatók, nyomogathatók és tekergethetők. No persze nemcsak ezeket, hanem a következő év csúcsmoდეlleit is felvonultatják, meghatározva a piacfejlődés irányát.

Sétáljunk végig ezen a hatalmas segrszemlén, DVD-s szemmel!

Létezik-e működő DVD-kamera?

Nos, a Hitachi bemutatta az igazi szenzációt, a DVD-kamerát. A kamera 8 centi átmérőjű, kétoldalas DVD-RAM lemezzel dolgozik, az oldalankénti kapacitása 1,4 Gb-ot. Ez 30 percnyi kiváló kép- és hangfelvételre elég. A DVD-kamera irányára 1500 dollár, a lemezé

10 dollár lesz. A tervek szerint a jövő év első felében Japánban és Amerikában, 2000 végére pedig Európában is meg lehet majd vásárolni.

DVD Audio kontra Super Audio CD

Kíváncsiak voltunk, mi lesz az új zenei média harc első összecsapásának az eredménye. Nos, a SACD jól kamatoztatta félévnyi előnyét – ennyivel korábban került ugyanis a piacra. Több kiadó és készülékgyártó mutatta be az újdonságait.

A berendezések tömeges elterjedése azonban, a magas árak miatt (6000 – 10000 márka) igencsak kérdéses. Sajnos a hagyományos készülékek nem tudják kamatoztatni az SACD igazi képességeit, a lejátszókhöz tartozó speciális erősítők, hangfalak, kábelek pedig újabb, több ezer márkás kiadást jelentenek.

Asztali DVD-felvevők

Ezekből is több világcég mutatta be készülékeit. Még mindig nem dőlt el az a szakmai és jogvita, *hogyan lehet biztonságosan védeni a filmjogokat*. A technikai

Egy világkiállítás képei – DVD-s szemmel

DVD-lejátszók szupertesztje

Pioneer újdonságok

feltételek adottak, hogy bármilyen video- és audiojelet, sőt akár DVD-filmeket is azonnal MPEG2 formátumban, optikailag rögzítsenek. A DVD-felvevők irányára 1500-3000 dollár közötti, a DVD-lemezé még kérdéses. Várhatóan azonban nem lesz alacsonyabb a DVD-filmekénél, hiszen ez a legbiztosabb garancia a másolás ellen. Az első felvevőket Japánban és az Egyesült Államokban a következő év első, Európában a második felében vásárolhatjuk meg.

Mennyit esnek az asztali DVD-k árai?

Európában az alapmodelleket 600-1000 márka közötti áron kínálják. Ezek a készülékek gyorsabbak és megbízhatóbbak elődjeiknél. Csaknem valamennyi lejátszón ott virít már a DTS logó, ami a DTS digitális kimenetre utal. Ezzel egy időben már megjelentek az első európai (kettes kódú) DTS-hangú DVD-lemezek is. Az

árak 65-75 márka. A DVD-készülékekben, az alap Dolby Digital mellett, a DTS dekóder is megtalálható.

DVD-Audio lejátszók

Szerencsére itt sem túl magasak az európai árak. Több világcég is bemutatta 2500-3500 márka közötti készülékét. A végleges DVD-Audio szabvány a 24 bit/192 KHz lett. Rendkívül érdekes volt, amikor az egyik világcég különbö-

ző korszakú és irányzatú (jazz, komolyzene), 16/20/24 bites és 44,1/48/96/192 KHz felbontású zenékkal, két- és többszörös felvételekkel érzékeltette a különbségeket.

DVD mindenhol

Ahogy korábban a kompaktlemez, úgy ma a DVD is egyre több felhasználási területen hódít. A DVD-eket már a gépkocsikba is beszerelik. Egyes gyártók autókba építhető komplett házimozirendszereket ajánlanak. Megjelentek a DVD-lemezzel működő navigátorok is: csak be kell tenni egy terület térképét a gépkocsi fedélzeti számítógépével összekötött DVD-olvasóba, és az LCD kijelzőn már láthatjuk is a helyzetünket, követhetjük a mozgásunkat.

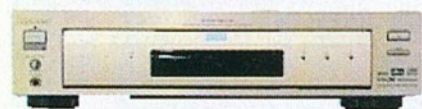
UDVARDY KÁROLY

DVD-lejátszók szupertesztje

Szerkesztőségünk, a magyarországi márkaképviselek segítségével, egyedülálló vizsgálatosorozatot készített: 16 asztali DVD-lejátszót tesztelt. A bőséges kínálat lehetőséget nyújtott arra, hogy a majdnem teljes hazai választék darabjait különböző szempontok alapján vethessük össze egymással. Persze voltak olyan modellek, amelyek már másfél éve piacon vannak, ám olyan is volt, amelyik csak néhány hete került ki a boltokba. Az árak is tág határok (140 ezer és 289 900 forint) között mozogtak.

A teljes tesztet az *CD Panoráma őszi számában* olvashatják, ezúttal némi ízelítőt közlünk belőle.

SONY DVP-S7700

A teszt győztese. Azoknak javasoljuk, akik semmilyen kompromisszumot nem akarnak elfogadni, a legjobb képet és hangot keresik a jelenleg forgalmazott készülékek

között, természetesen az ártól függetlenül. Kitűnő mechanikai felépítés vörösrézből, a legprecízebb futómű és gondosan összeválogatott alkatrészek jellemzik az S7700-at. Két lézerdíódat találunk benne, a tökéletesebb audio-CD olvasásához. Referenciakészülékként is használható.

SONY DVP-S725S

A teszt legjobbjai közé tartozik, kiváló minőségű Dolby Digital dekóderrel kiegészített, nagyon igényes kép- és hangminőségű készülék. Megtalálhatjuk rajta a jelenleg használatos összes képkimennetet. Ajánlott vétel.

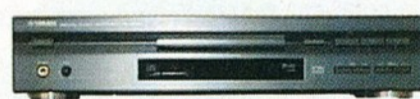
SONY DVP-S525S

A DVP-S525S modell nagyon jó minőségű Dolby Digital dekóderrel kiegészít-

tett, igényes kép- és hangminőségű lejátszó. Ajánlott vétel, elsősorban az árá miatt.

YAMAHA DVD-S 795

Ez a készülék is a jobbak közé tartozik, nagyon jó minőségű Dolby Digital dekóderrel. Kiváló kép- és nagyon igényes hangminőségű készülék. Ajánlott vétel, elsősorban a nagyon kedvező ára miatt.

PIONEER DV-717

A Pioneer DV-717 két lézerdíóás megoldása lehetővé teszi, hogy a DVD/CD/VideoCD-n kívül a CD-R és a CD-RW lemezeket is olvassa. Kiváló képminőség és nagyon igényes CD-hang, az egyetlen világító távirányítóval rendelkező készülék. Ajánlott vétel.

THOMSON DTH 2500

A lejátszóba nagyon jó minőségű *Dolby Digital* dekódert építettek, kiváló kép és nagyon igényes hangminőség jellemzi. Univerzális távirányítója van. Sajnos nincs DTS digitális kimenete. *Ajánlott vétel.*

PIONEER DV-515

A két lézerdíódás megoldásnak köszönhetően a *DVD/CD/VideoCD*-n kívül a *CD-R* lemezeket is kiválóan olvassa. Nagyon szép a képe és nagyon jó CD-hang jellemzi.

PANASONIC A-160

A Panasonic A-160-ba nagyon jó minőségű, új futóművet építettek. Kiváló kép- és nagyon jó hangminőségű lejátszó. *Ajánlott vétel*, elsősorban a nagyon kedvező ára miatt.

MIGHTY

Nagyon igényes kép és nagyon jó CD-hang, jó minőségű *Dolby Digital* dekóder

**Elsőként Magyarországon,
elsőként
a CD Panorámában:
16 asztali DVD-lejátszó
szupertesztje!
Keresse a CD Panoráma
őszi számát!**

jellemzi a készüléket. *Karaoke* funkcióval is felszerelték. *Ajánlott vétel*, elsősorban a kedvező ára miatt.

SHARP DV-560/860 S

Kiváló kép- és nagyon jó hangminőségű készülékek, *komponent* kimenete is van. A menük kissé nehézkesen kezelhetők, és a távirányító is lehetne áttekinthetőbb. A 860-asnak két futóműve van – kicsit zavarban is voltunk miatta, mert nem értettük az okát. (Egy kétórás film után úgyis jól esik felállni, és lemezt cserélni.)

NAKAMICHI

A lejátszó teljesen egyedi fejlesztés, *igen magas integráltság* jellemzi. Sokan fogják értékelni, hogy nagyon jó minőségű *Dolby Digital* dekóder van benne, ráadásul remek a képe és a hangja. *Ajánlott vétel.*

SAMSUNG DVD-907

Nagyon jó minőségű *Dolby Digital* dekóderrel felszerelt, nagyon jó kép- és hangminőségű készülék. Sajnos nincsen DTS kimenete.

DENON DVD3000

Ebbe a készülékbe is nagyon jó minőségű *Dolby Digital* dekóder került. A kép- és hangminőségre sem lehet panaszunk. Nincsen DTS kimenete.

ONKYO DV-S501

Kiváló kép- és nagyon igényes CD-hangú, két lézerdíódás készülék. Nincsen DTS kimenete. A 24 bit/96 KHz-es lemezeket csak *20 bitre konvertálva* tudja lejátszani.

PHILIPS DVD 930

Jó kép- és nagyon igényes hangminőségű készülék, de nincs DTS digitális kimenete.

Pioneer újdonságok

A Pioneer bemutatta második generációs DVD-R készülékét, a *DVR-S201*-et. A *TDK*, a *Mitsui* és a *Verbatim* által is előnyben részesített formátumban 4,7 Gbájtot lehet egy lemezen tárolni. A hivatalos DVD fórum jelenleg véglegesíti a DVD-R 2.0 szabványt. Amíg ez meg nem jelenik, addig a *DVR-S201*, az 1.0 specifikációnak megfelelően, csak 3,95 Gbájtot képes rögzíteni, de amint megszületik az új szabvány, azonnal lehet frissíteni a DVD-írot. A DVD-R külső eszköz, a számítógéphez *SCSI-2* kábellel csatlakozik. Egyszeres sebességgel írja, kétszeres sebességgel olvassa a DVD-ROM-okat. Ismeri az inkrementális és a *disk at once* írást.

A Pioneer másik újdonsága a világ leggyorsabb DVD-

ROM-ja, a *DVD-AO4SZ*. A tízszeres sebességű *ATAPI* drávj DVD-ről 13,5, CD-ről 6 Mbájtot tud beolvasni másodpercenként. Ez utóbbi 40-szeres CD-ROM-nak felel meg. Az olvasó az elterjedt CD-formátumok mellett a DVD-R

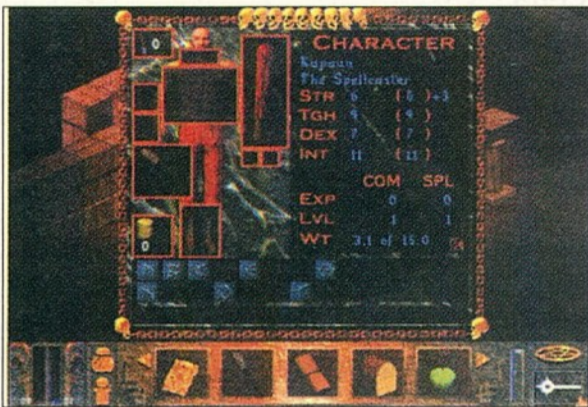
lemezeket is képes elolvasni. Tovább javították az elérési időt, ami a DVD-ROM lemezeknél 100, a CD-ROM-oknál 80 ms. A *DVD-AO4SZ* a Pioneer *slot-in disc* mechanikáját használja, így vízszintesen vagy függőlegesen is beszerelhető, és a lemezek is kevésbé piszkolódnak a behelyezésnél, illetve a kivételkor. Az Európában októberben megjelenő egységekhez két játék DVD-ROM lemezt is mellékelnek. Az *X-Files* kihasználja a DVD előnyeit, kiváló minőségű hangot, MPEG2 videókat tartalmaz, míg a *Baldur's Gate*, a hét CD-ROM helyett, egyetlen DVD-ROM lemezre is elfért.

A DVD rovatot összeállította: Gyarmati László

Ancient Evil

Alaric, az ördögi mágus versenyt írt ki: akinek sikerül kikerülnie Dungeon csapdáit, és legyőznie a szörnyet, az 50 ezer aranypénzt kap...

Ami ezután következik az szóban és képen is a Blizzard-féle *Diablóra* emlékeztet. Kezdetben egy karaktert kell létrehozni, amelyhez számos alkalmas foglalkozás áll rendelkezésre. Ezután beléphetünk az elátkozott falak közé, hogy ott zombikkal, fekete mágusokkal és más monstrumokkal megküzdjünk. Ennek kapcsán kardot, varázspálcát és néha egy-egy rejtett emelőkart is használatunk – a fáklyák furcsa módon rendszerint csak a harcos kezében működnek. A kezelésnek ezen kívül is vannak gyenge pontjai: különösen a kard és a mágia közötti átkapcsolást és a mágiarendszert lehetett és kellett volna elegánsabban megoldani. Jobban tetszik viszont a fontosabb párbeszédnél alkalmazott beszédmegjelenítés – bár akinek beszéd kell, az kapcsolja be a rádiót...

V-Rally

Jó két évvel ezelőtt igazi slágernek számított az *Infogrames Parade* autóversenye a PlayStationökön. Úgy tűnik, a francia játégyártókoncern most a PC-s világ felé fordul, részben a 3D gyorsítók fergeteges fejlődésének, részben a hiányzó konkurenciának köszönhetően.

Az ilyesfajta sportban oly fontos járműgyártó licence ellenére, a *V-Rally* realizmusa nem túl meggyőző. Igaz ugyan, hogy a *Toyota Corollától* a *Nissan Almerán* keresztül a *Seat Ibiza*ig bármilyen versenyautót választhatunk, de az önjelölt pilóta tuninglehetőségei meglehetősen korlátozottak. Csupán a rugózás keménységét és az áttétel hosszát lehet – durván – beállítani, bár ezt – akárcsak az automata és a normál váltó közötti választást – a verseny közben is megváltoz-

Actua Ice Hockey 2

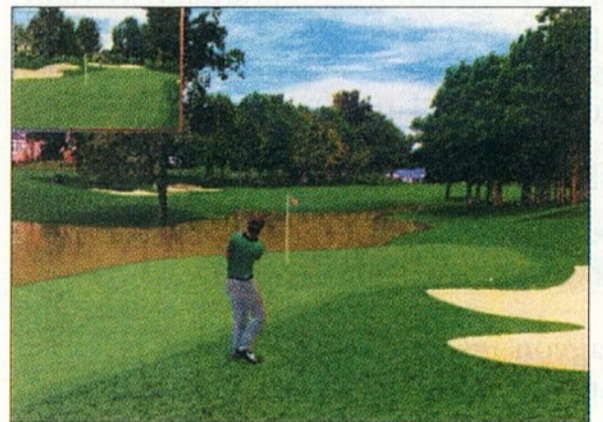
Az angol szoftverház, a *Gremlin* ismét betör a sportjátékok területére. A kedves, de sikertelen próbálkozás után, amikor is az *Actua Soccer 3*-mal próbáltak magasabbra kapaszkodni, most a *korcsolyás rögbi* került sorra az Actua címke mögött. A hiányzó hivatalos licenc ellenére ismert észak-amerikai városnevek felhasználásával kívánnak NHL hangulatot teremteni. 27 csapat (plusz négy elit team) küzdhet meg egymással, s mindegyik játékról képeket és statisztikákat kaphatunk. Edzőként magunk válogathatjuk össze csapatunkat, taktikai döntéseket hozhatunk, mi több, még kereskedhetünk is a játékosokkal. A beállítható nehézségi fok mellett az üzemmód kiválasztásának is van hatása a já-

ték menetére. Az *Arcade változat*, az apró arénának, a három mezőnyjátékosnak és a legtöbb szabályról való lemondásnak köszönhetően, villámgyors, a *szimuláció* viszont az eredeti sport viszonylag pontos képét nyújtja. A csapattagok irányítására négy billentyű is elegendő.

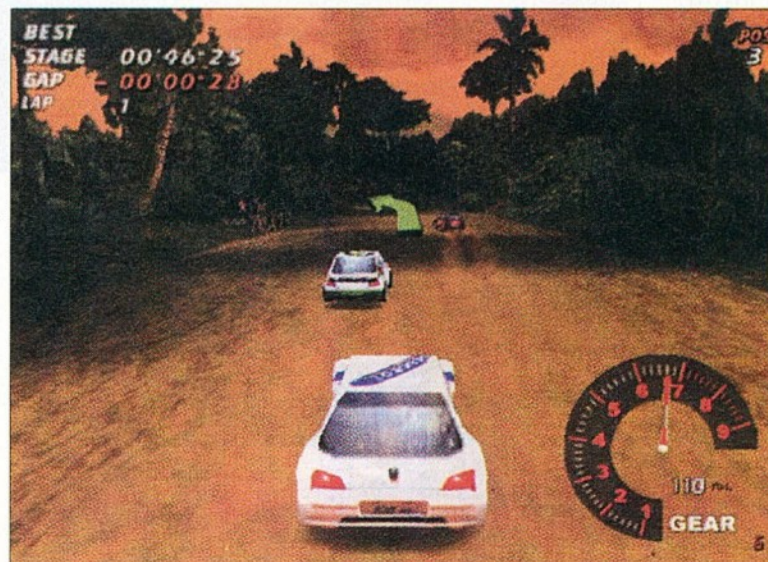
Jack Nicklaus 6

Az amerikai golflegenda alig valamivel a hatvanadik születésnapja előtt hatodszor kölcsönzi a nevét ezen előkelő sport szimulációjához. Ráadásul *Jack Nicklaus* hangjával és képével is találkozni fogunk, mindenütt jelenlévő tanácsadóként, kihívó számítógépes ellenfélként vagy mint a saját alteregónkkal. Az előre elkészített golfjátékosok mellett magunk állíthatjuk össze személyes jellemzőinket. Az ütő használatát

összesen hat, 18 lyukú pályán mutatjuk be. Tucatnyi üzemmód gondoskodik a kellő változatosságról.

tathatjuk. Az eredeti sport magányos autóvizsgálóival ellentétben a játékban mindig három mesterséges intelligenciával felruházott ellenféllel mérjük össze a tudásunkat. Ügyetlenségüket az agresszivitás hivatott kiegyenlíteni, ami oda vezet, hogy a járművünk gyakran ütköző kosként szerepel. Viszont a karambolok és

az átfordulások nem járnak fizikai következményekkel, és némi gyakorlattal a lemaradást is be lehet hozni.

A 24 körpályát nyolc, alapvetően eltérő környezetbe tették. Küzdeni fogunk indonéz sárpályákon, porszáraz afrikai sivatagban, és csúszkálunk a fagyos svéd országutak aszfaltján is. Az eltérő időjárási viszonyokon kívül az éjszakai vezetés is kihívásnak számít. A három versenyüzemmód jól ismert élményt kínál. Az *Arcade* módban az időkorlátokkal és az ellenőrző pontokkal kell megküzdenünk. A bajnoki versenyeken a jó összidőt pontozzák, és a *Time Trial*-ban a saját szellemünkkel (Ghost) fogunk rivalizálni. Természetesen az elvonuló táj perspektíváját is szabadon megválaszthatjuk.

Mephisto Genius 99

A Mephisto-sorozat a legrégebbi sakk-programok közé tartozik. Az új, *Mephisto Genius 99* nevű változathoz is kigondolt néhány javítást a főprogramozó. A 230 ezer mesterjátszmát tartalmazó adatbázison kívül idetartozik a 13 digitális ellenfél, akik a valós mintaképek játéktílusát imitálják. Így választhatunk a világbajnok *Fischer* vagy *Kasparov* elleni játszmák közül is. A többi jellemzőt, az opcionális 3D sakktáblától a tréning és analízis funkciókig, valamint a tetszőlegesen módosítható ellenfelekig, a korábbi verziókból már ismerjük.

Beavis & Butt-Head minigolfozik

A játékban a két ütődött fenegyerekekkel, Beavis-szel és Butt-Headdal minigolfozhatunk. Felváltva segítünk nekik, illetve a déli országbeli szomszédnak, *Mr. Andersonnak*, *Toddnak*, az autószerelőnek, *Mr. VanDriessen* tanárnak vagy *McVicker* iskolaigazgatónak. Az első pillanatban nagyon szórakoztató a játék, de a 18. lyuk után még az eleinte rajongók is elfáradnak. Túl gyakoriak a főszereplők laza mondásai, s a lyukak elrendezése sem vall különösebb fantáziára.

Mad Trax

Ismét a jövőbe léphetünk a *Mad Trax*-szel, holott a helyzet nem is olyan örült, mint ahogy erre a címből következtethetünk: nyolc, csupán grafikailag különböző, járgánnyal hajthatunk át a versenypályákon. Ez utóbbiak közös jellemzője a sivár kialakítás. Néha kisebb dombokon ugrunk át, olykor megpróbálunk a keskeny magaslatokon megmaradni, több nem is történik. Legfeljebb *hét számítógépes ellenfél* törekszik még mel-

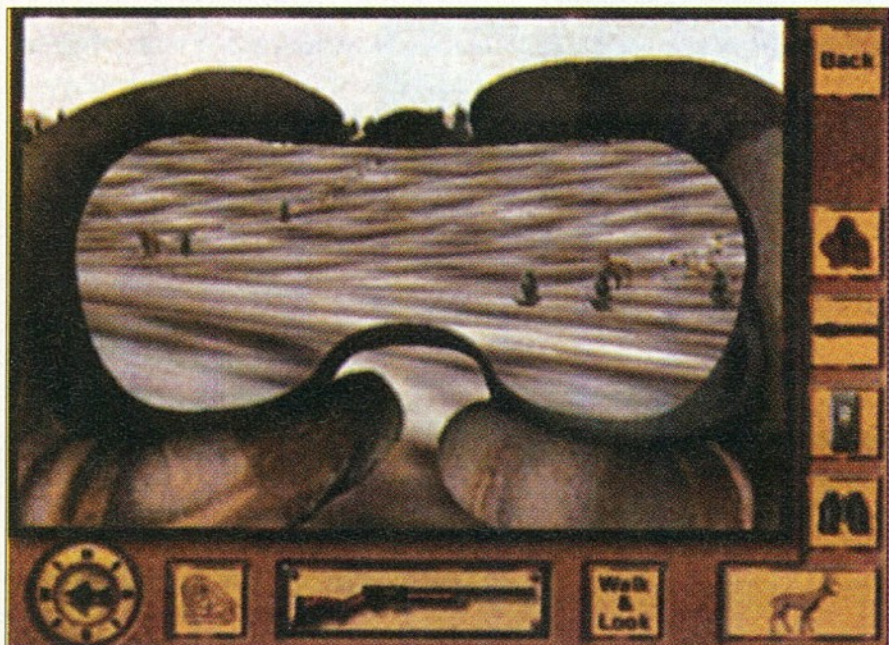

lettünk győzelemre, és négy extra fegyver bevetésétől sem riadnak vissza.

Deer Hunter 2

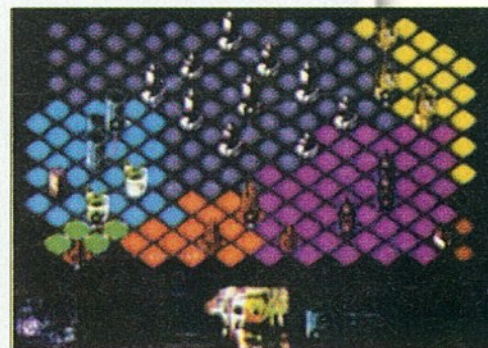
Melyik szoftver volt a legnépszerűbb 1998-ban az Egyesült Államokban? Talán a Windows 98? Semmiképp! *Deer Hunter 2* a neve annak a játékszoftvernek, amelyre a legtöbben voltak kíváncsiak. És meg kell vallanunk, hogy az

összes vadászprogram közül ez kínálja a legtöbbet. Számos cserkészterület és napszak közül választhatunk, s a potenciális áldozatokat a legkeményebb lőfegyvertől kezdve a csendes, ám nagy teljesítményű íjakig bármivel legyilkolhatjuk. Furcsa csalogató sípok és vegyszerek, sőt még egy felfújható őzbak is arra hivatott, hogy felkeltsse Bambi érdeklődését. Hogy el ne tévedjen a bozótban, a modern vadász hordozható GPS-készüléket használ. Szánakozásra méltó kétdimenziós fák dacolnak a széllel és az időjárással, de azért a trófeák kinyomtatása és falra akasztása funkció nem hiányzik.

Ruthless.com

Egy számítógépes vállalat vezetőjeként a piaci részesedésért küzdünk, és megpróbáljuk minél jobban ki játszani a konkurenciát. A fő játéktér számos színes mezőből épül fel, amelyek a konkurens vállalatok piaci részesedéseit szimbolizálják. A cél, hogy minél többet megszerezzünk e négyzetek közül. Ezen kívül épületeket is emelhetünk, amelyekben elhelyezhetjük különböző osztályainkat, például a marketingrészleget vagy az ügyvitelt. Számos utasítás, intrika és bűnös cselekedet útján tudjuk a nyereségünket növelni. Lényeges tényező a vezető személyes képessége és a kifejlesztett termékek minősége. A vállalati részvények értéke méri a sikert.

MICROTEK
The Digital Vision

ÁRCSÖKKENÉS!

LAP- és FILMSZKENNEREK

- 300x600-től 2000x1000 optikai felbontás lapszkenneréknél
- 4000x4000 optikai felbontás filmszkennerénél
- A4 és A3 szkennelési méret,
- 36 bit egyenetes gyors CCD, CIS
- SCSI-2, USB vagy párhuzamos port
- lapadagoló és diafelftét opciók
- ScanWizard, SilverFast szoftverek

WACOM

DIGITALIZÁLÓ TÁBLÁK

- PenPartner és Intuos:
- nyomásérzékeny digitalizáló táblák (256 vagy 1024 fokozaton)
  - 2540 lpi felbontás, A6-A2 méret
  - széles, vezeték nélküli tollválaszték
  - grafikusoknak, iskoláknak, tervezőknek, térképészeknek...
...és OTTHONRA is!

Kodak ds
digital science™

ÚJDONSÁG!
DC280 - 2.3M PIXEL

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

- KODAK DC215, DC240, DC265
1152x864, 2x ZOOM (DC200/210)
1280x960, 3x ZOOM (DC240)
1536x1024, 3x ZOOM (DC265)
- Video kimenet (DC210/240/265)
  - Hangfelvételi lehetőség (DC265)
  - menüvezérelt operációs rendszer
  - soros port csatlakozás,
  - gyors képbevitel, LCD képernyő
  - USB csatlakozás (DC240/265)
  - képparchiválás, adatbázis
  - célszoftverek fejlesztése

MIKROPO
RENDSZERHÁZ

1065 Bp., Nagymező u. 51. • Tel.: 353-0111 / 140, 180 mellék • Fax: 269-0151

TDK

A jövő generációjának...

REFLEX **CD-R74**
CD-RECORDABLE
650 MB
74 min.

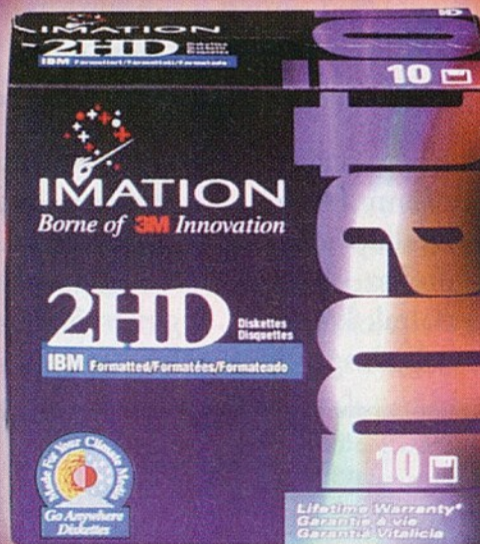
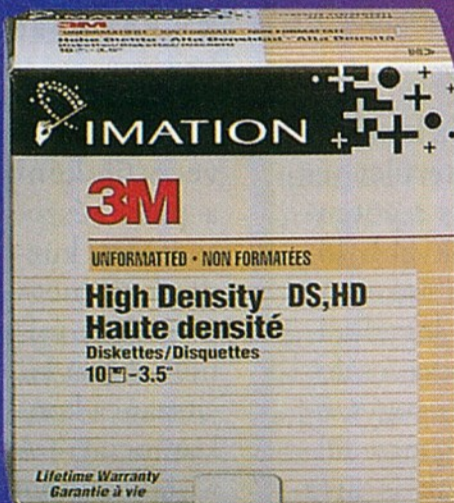

TDK

at the heart of it

Conflex 1119 Budapest, Hadak útja 9.
Telefon: 205-5970, Fax: 205-5980

Új csomagolás, megszokott minőség!

Az Imation adathordozói teljesen megújult külsővel ugyanazt a jól megszokott magas minőséget nyújtják, amit Ön az Imationtól, azelőtt pedig a 3M-től eddig is megszokott. Bármilyen adatot szeretne tárolni, keresse az Imation csúcsmínőségű adathordozóit új csomagolásban!

Total annihilation: Kingdoms

1997-ben a valós idejű stratégiai (RTS) játékok megkérdőjelezhetetlen nagyságyúja a *Total Annihilation* volt. Majd' két évre rá a Cavedog búcsút vett a harcias robotoktól, és egy merőben új világba helyezte a következő, stratégáknak készült alkotását. A *Total Annihilation: Kingdoms* a kardok, várak, hadigályák és varázslatok világába invitálja a vállalkozó kedvű játékosokat. A történet, a Total Annihilation igencsak sekélyes „sztorijához” mérten, összehasonlíthatatlanul kidolgozottabb, ami segít átélni a történet nyújtotta izgalmakat.

Darien misztikus földje fölött négy uralkodó kénytelen osztozni, így nem csoda, ha a pattanásig feszült helyzet előbb-utóbb háborúba torkollik. A négy monarcha egyazon király egyenes ági leszármazottja, azonban az ideológiai különbségek erősebbnek mutatkoznak a végnél. Az *Aramoniak* a klasszikus középkori ideált testesítik meg, fő fegyvereik a kő és az acél: a lovagok és a hajtógépek a legfőbb ismérveik. A *Zhoniak* és királynőjük, *Thirsha* otthona az erdők mélye: trollok, goblinok, hárpiák tanyája. A *Veruna* nemzet egyértelműen a tengerek ura. Kitűnő hadihajóikkal és hírhedt tüzfegyvereikkel sok borsot törnek az ellenségeik orra alá. A végére maradt *Taros* rémisztő népsége, az élőhalottak és démonok seregét irányító sötét varázslók birodalma, ahol boszorkányok, zombik és más ijesztő lények hordája áll készen a bevetésre.

A TA: Kingdoms 48 küldetésnyi kalandot ígér, amelyek felépítése jócskán eltér a megszokottakól. A készítőik sajátos koncepciót dolgoztak ki arra, hogy érdekfeszítőbbé tegyék a történetet. A missziókat ugyanis nem egy szemszögből kell végigjátszani, de nem is külön-külön minden nemzet nézőpontjából. Az egész egyetlen hatalmas kalanddá kapcsolódik össze, ahol állandóan kénytelenek vagyunk nézőpontot váltani, így egyszer az egyik csoportosulás céljaival azonosulva harcolunk, míg néhány küldetéssel később már egy teljesen eltérő beállítottságú csapatot irányítunk korábbi alattvalóinkkal szemben. Igazán ne érjen minket meglepetésként, ha előfordul az a faramuci helyzet, hogy amit egy

küldetés során vért izzadva felépítettünk, azt a következőben az ellenséges sereggel porig le kell rombolnunk. Háát, érdekes...

A játékban az RTS játékok olyan jellemzői, mint az építkezés, a fejlesztés és a nyersanyaggyűjtés, nincsenek túlbonyolítva, a készítőgárda egyértelműen a harcra helyezte a hangsúlyt. E tény illusztrálására a nyersanyaggyűjtést emelnénk ki, amely már a TA-ban sem igényelt fokozott fejlesztést, itt azonban még tovább egyszerűsödött. Egyetlen nyersanyagforrás van: a *Mana*. Ennek begyűjtése a mini Stonehedge-re emlékeztető helyekről történik, amelyeknek egy ragyogó gömb van a közepén. Ha ide magnetit helyezünk, „kitermelhetjük” a szükséges Manát. Ezekből a lelőhelyekből egy-egy térképen korlátozott számú található, azonban sosem fogynak ki a nyersanyagból (magyarul lehet – vagy inkább meg kell küzdeni – értük).

A Total Annihilation hagyományai-ból táplálkozó Kingdoms grafikai oldalról nézve tetszetős, a 3D-s felszín, a látványos effektek és az egységek hatalmas kavalkádjai (a négy oldalnak különböző egységeik vannak) magáért beszél, nem is beszélve a küldetéseket összekötő, rendkívül élvezetes átvezető jelenetekről. Az olyan izgalmas hadműveletek, mint az ostrom vagy a harcokban komoly tapasztalatra szert tett egységek veteránná érése, további mélységet visz a játékba.

Azonban az élet nem fenéig tejfel, ugyanis a Cavedog új játékától sokat vártak a TA-rajongói, és a Kingdoms azért néhol igencsak rácsafol az előzetes elvárásokra. A gyakorló küldetéseken átverekedve magunkat, sokkoló élménybe lehet részünk: a nagy térképek és a sok-sok egység megjelenésével szembeütni egy komoly programozási hiba, mégpedig a játék gyorsaságát (és emiatt a játszhatóságát) érintik a gondok – még erős konfiguráción is egy diafilm pergési sebességével mutat feltűnő azonosságot a játékmenet.

Összegzésként annyi elmondható, hogy bár a készítőik nem tudták igazán felülmúlni korábbi remek alkotásukat, azért élvezhető játékot produkáltak. Az viszont tény, hogy nem fogja forradalmasítani ezt a kissé megfáradt műfajt. CS. Á.

System Shock 2

Negyven év telt el az öntudatra ébredt, lázadó mesterséges intelligencia, *Shodan* elpusztítása óta (System Shock), és ez az idő elég volt arra, hogy az emberiség, jó szokásához híven, elfeledkezzen a kellemetlen tanulságokról. Az űrkutatás jelenkori történelmének legnagyobb eseménye, az első csillagközi űrhajó indulásának előestéjén járunk. Az utazás célja ismeretlen naprendszerek – köztük a *Tau Ceti V* – meglátogatása, a játékos pedig az új csodaűrhajó biztonsági szolgálatának egyik büszke tagja. A hajó sikeresen útra kél, végrehajtja az első hiperugrást, de hogy ezután mi történik vele, arra már nem terjed ki hősiünk memóriája. Őt ugyanis – ki tudja miért – elaltatták, és amikor magához tért, ismeretlen és szörnyű kép fogadta. Mindenütt a halott legénység tagjaival és romokban heverő berendezési tárgyakkal találkozott, az elhagyatott folyosókon pedig furcsa, emberszerű, vérszomjas mutánsok kóboroltak. Nagyon úgy fest, hogy egyedül maradt a hajón. Az egyetlen biztos pont egy üzenet, amely arra biztatja emberünket, hogy küzdje fel magát a hajó negyedik szintjére, ahol majd egy újabb eligazítás vár rá. De vajon mi történt a legénységgel és a hajóval, miért nem emlékszünk semmire, egyáltalán, ki a felelős mindeztért? A *System Shock 2*-ben ezekre a kérdésekre keressük a választ, és közben egymagunknak kell szembe szállnunk olyan erővel, amelyek pusztasága létezésük is megkérdőjelezhető.

A program játékmenete körülbelül hetven százalékban felfedezés és csak harminc százalékban akció, így azok, akik egy újabb Quake-klónt keresnek a

játékban, bizony csalódní fognak. Annál is inkább így van ez, mivel az előbb említett harminc százalék is sokszor inkább erőforrás-gazdálkodáshoz hasonlít, ahol nem árt háromszor is meggondolni, hogy kire, illetve mire áldozunk szűkös lőszerkészletünkéből. A mozgás is lassabb és nehezkesebb, mint a legtöbb Quake-klónnál, a harc pedig közel sem nevezhető különösebben élvezetes, pergő időtöltésnek. Akárcsak a *Thiefben*, itt is fontos szerepet kap a lopakodás, bár a legtöbbször nem nagyon tudjuk elkerülni a fegyveres konfrontációt. Mindezt persze nézhetjük úgy is – és jelen esetben mindenképpen ez a helyes –, hogy a System Shock 2 a maga fantasztikus világában mégis életszerű, hiszen ugyan ki akarna egymaga Rambo módra szembeszállni egy csillaghajónyi mutánssal és robottal. Ha tehát a játékosnak sikerül megbarátkoznia a gondolattal, hogy jelen esetben nem az ellenfelek halomra lövése az elsődleges cél, akkor az előbb leírtak elle-

nére is élvezni fogja a csaták legnagyobb részét.

Habár a fedélzeteken tucatnyi különféle ellenséges teremtménnyel találkozhatunk, a játék igazi értelme mégis a *felfedezés öröme és a problémamegoldás*. Vajon mi történhetett, ami a jelenlegi helyzethez vezetett, és tehetünk-e valamit, hogy megmentsük a vesztébe száguldó űrhajót – és vele együtt persze a saját bőrünket is? Ezek a legfontosabb kérdések, a folyamatosan ránk törő mutánsok és megzavarodott robotok mindössze hátráltatják csillapíthatatlan tudásszomjunkat. A „néhai” legénység üzeneteiből és feljegyzéseiből ismerhetjük meg a történetet, s mint apró mozaikdarabokat kell összeraknunk az eseményeket, hiszen a legtöbbször a *hogyan* sem értették, a *miért*ről nem is beszélve. Fedélzetről fedélzetre haladva egyre tisztul a kép, míg végül az is kiderül, hogy ki mozgatja a szálakat a háttérből.

A látszólag egyszerű feladat a valóságban persze sokkal összetettebb – szintről szintre kell megoldanunk a legváltozatosabb problémákat a továbbjutáshoz. A gépházban például az egész reaktorrendszert helyre kell pofoznunk, kezdve a szivárgás megszüntetésével és a hűtés visszaállításával egészen a központi mag újraindításáig. A feladatok természetesen logikusan következnek egymásból, így az embernek mindvégig olyan érzése lesz, hogy folyamatosan halad előre, közelebb kerül a megoldáshoz, és egyre több életet lehel az amúgy igen siralmas állapotban lévő űrjárműbe.

Érdemes szót ejteni a *szerepjáték* elemről, vagyis a program *remekül kialakított fejlődési rendszeréről* is. A kezdet kezdetén választhatunk, hogy a hadsereg melyik fegyvernemében szeretnénk karrierünket elkezdni. Tengerészgyalogosként a fizikai erő, a titkosszolgálatnál a pszionikus képességek használata, a tengerészet tagjaként pedig a különböző technikai ismeretek dominálnak karakterünk induló tulajdonságai között.

A katonai akadémia négy évét szabadon választott szolgálati helyeken tölthetjük el, és az így szerzett tapasztalatok alapján alakul ki az a hős, aki aztán egyedül száll szembe az ismeretlennel. Szerencsére, a rendszernek köszönhetően, a későbbiekben is bármikor alakíthatunk a tulajdonságainkon, így nem kell attól tartanunk, hogy egy kezdeti hibás döntés végér-

vényesen megpecsételi a sorsunkat. Rengeteg helyen találhatunk úgynevezett *Cybernetic* modulokat, ezeket költhetjük el képességeink fejlesztésére (lényegében ez a szerepjátékoknál használatos *tapasztalati pont* megfelelője). Nincsenek áthághatatlan korlátok, így egy butább katonából is lehet a pszionikus képességek nagymestere, és hasonlóképpen egy profi hacker is megtanulhatja a rakétavető használatát.

Minden képesség komoly előnyt jelenthet a karakterünknek, de természetesen döntenünk kell, mit tartunk fontosnak és kevésbé fontosnak. A System Shock 2 nagyszerűségét jelzi, hogy nem létezik tökéletes kombináció – vannak, akik minden ajtót ki tudnak nyitni, vannak, akik inkább szétrobbantják, mások pedig egyszerűen az agyuk energiájával szerzik meg azt, ami az ajtó mögött található. Minden a játékostól függ, elrontani szinte semmit sem lehet.

A hajó felfedezése, bejárása már önmagában is komoly feladat, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a Thief grafikai rendszerét használó System Shock 2 igen látványos, gyakran ámulatba ejtő helyszíneket vonultat fel. Minden szoba, minden szint tartogat meglepetéseket, nem lehet azt mondani, hogy a hátterek elnagyoltak és unalmasak lennének. Mindenhol találhatunk információmorzsákat, értékes tárgyakat vagy lőszert, így egyetlen helyiséget sem szabad kihagynunk. A rendkívül kultúráltan és

logikusan kialakított kezelőfelület segítségével szinte mindent elintézhetünk egyetlen gombnyomással, így erre sem lehet panaszunk. Visszahallgathatjuk üzeneteinket, piszkálhatunk a tárgyakon és fegyvereinken, megnézhetjük statisztikáinkat és kutatási eredményeinket, sőt, akár az automatikus térképet is lehívhatjuk. Hasonló pozitív jelzőkkel illethetjük a *hangokat* is, amelyek, a Thiefhez hasonlóan, a helyzetünknek megfelelően változnak.

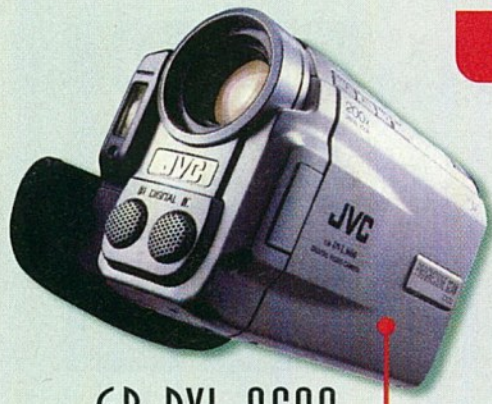
A program tiszta játékidéje közel 20 óra, de a visszatöltögetéseket és a töltések között eltelt időt is számolva, ez ennek akár a kétszerese is lehet. Nyugodt szívvel állíthatjuk azonban, hogy a játékkal töltött idő egyetlen perce sem lesz unalmas (leszámítva talán az utolsó pályák némelyikét). A csillogó felszín alatt ezúttal igazi remekmű búvik meg, a *kaland és az akció tökéletes keveréke*. Nem túl bonyolult, nem túl egyszerű, nem túl nehéz, nem túl könnyű és semmiképpen sem felejthető. Olyannyira nem, hogy minden szempontból 1999 egyik legjobb játékával állunk szemben. Kell ennél többet mondani..?

LÁM GÁBOR

JVC

Technically Perfect. Perfectly Simple.

THE DIGITAL WORLD

GR-DVL 9600

GR-DVF1

GV-DT2

GR-DVX7

GR-DVF10

CU-V50

KERESSE A MURÁNYI SZAKÜZLETEKBEN!

Képviselet: 359-09-15

Viszonteladók jelentkezését is várjuk. Telefon: 06-209-326-716

TDK
PROQUALITY
 PHOTO INKJET PAPER
 HEAVY

For all popular inkjet printers
 True photographic quality
 Instant drying
 Water resistant

TDK PROQUALITY PHOTO INKJET PAPER HEAVY 264 GLOSSY A6 36 Sheets

TDK PREMIUM A4 20
 TDK TRANSPARENCIES A4 50
 TDK CD-PRINTS A4 20

TDK
 at the heart of it

Complex kft. 1119 Budapest, Hadak útja 9. Tel: 205-5970, fax: 205-5980

10 éves a Pentacomp:
 minden **10.**
 vásárló **10%**
 kedvezményt kap

PentaPC
 számítógépek igény szerinti összeállításban.
 Processzorok, memóriák, alaplapok,
 winchesterek, CD ROM meghajtók, hangkártyák,
 hangszórók, VGA kártyák, monitorok,
 faxmodemek, printerek, MPEG video filmek, stb.
 széles választékban.

Kérje aktuális árlistánkat:
 Internet www.pentacomp.hu

PENTACOMP
 Számítástechnikai Kft.

1119 Budapest, Etele út 32/a
 Nyitva: H-P: 9-17
 Telefon: 206-5637, 206-5638 • FAX: 205-6035

CD Multimédia
 Europress Hungary

COPMFAIR ÚJDONSÁGOK

A világpremierrel egyidőben, magyar kézikönyvvel!
 A UBISOFT legújabb programjai a SEVEN KINGDOMS 2 és a SHADOW COMPANY már kapható

AKCIÓK
 Rally Bajnokság és X-Miles egy csomagban
 Minden Europress termék 10% kedvezménnyel

OKTATÓ PROGRAMOK

A Móra kiadó könyvének CD-ROM változata

A második világháború történetének legteljesebb feldolgozása

A II. világháború története

RAYMAN

1054 Budapest, Zoltán u. 13 • Tel.: 353-1898, Tel/Fax: 332-9923
 e-mail: cdmm@mail.tvnet.hu

Tiberian Sun

Három éve várunk rá, és idén őszszel végre megérkezett. A *Command & Conquer* sorozat harmadik részeként emlegetett *Tiberian Sun*ra hónapok óta több millió stratégia áhítozik, hiszen az eredeti tervek szerint már közel másfél éve a boltokban kéne lennie a játéknak.

Az elmúlt néhány év alatt sok ígéretes trónkövetelő bukkant fel a valós idejű stratégiák piacán (gondolunk itt elsősorban a *Total Annihilation*re és a *Starcraft*ra), így joggal merülhetett fel a kérdés, hogy vajon tud-e annyi újdonságot felmutatni a *Tiberian Sun*, ami visszaülteti a C&C sorozatot a képzeletbeli „RTS-trónra”. Nézzük tehát, hogy mit is kapunk a játéktól.

A történet ezúttal is a jó és a rossz, vagyis a *GDI* és a *NOD* párharcát dolgozza fel, csak míg a *Red Alert*ben a C&C előzményeit ismerhetjük meg, addig a *Tiberian Sun* a világ jövőjébe kalauzol. A szokásos küldetések közötti mozibejátásosok igen jó minőségűek, ráadásul ezúttal már olyan hollywoodi színészeket kértek fel a szerepek eljátszására, mint például *James Earl Jones*, aki korábban *Darth Vader*nek is kölcsönözte a hangját.

A játék legfontosabb technikai újítása, hogy a grafikai kialakításhoz a *Westwood* legújabb *voxel technológiáját* használták fel, ami még gyengébb teljesítményű gépeken is rengeteg egység egyidejű mozgatósát teszi lehetővé, különösebb sebességvesztés nélkül. Ugyancsak ennek a megoldásnak köszönhető a játék másik fontos újdonsága, a *környező terep megváltoztatásának a lehetősége*. Hidakat ugyan eddig is robbantgathattunk, az viszont minden-

képpen új, hogy bizonyos természetes és mesterséges hatásokra a domborzat is átalakulhat. A hőmérséklet lehülésére a folyók és a vízesések befagyhatnak, és nem ritka az ion- vagy a meteorvihar sem. Utóbbiak hatására a fennsíkok könnyen válhatnak völgyekké, és hasonló lesz az eredménye annak is, ha egy helyet sokáig ágyúzzunk. A dimbes-dombos vidéknek, az esztétikai élményen túl, persze komoly

jelentősége van, hiszen az egységeink felfelé lassabban, lefelé pedig gyorsabban haladnak, és építkezni is csak sík terepre tudunk. Ez a megoldás tehát egyfajta szabályozó is egyben, hogy háromszor is meggondoljuk, mit hová építsünk.

A pályákon lényegében mindent szétlőhetünk és lerombolhatunk, ami racionálisan szétlőhető és lerombolható. Gyakorik a civil települések és a nagyvárosok, utóbbiak nagyon látványosak, különösen utcai harcok esetén. A rengeteg ismerős egység mellett mindkét oldal arzenálja tucatnyi új alakulattal és épülettel gazdagodott. Külön érdemes kiemelni a *NOD* föld alatti harci járműveit, amelyekről egyetlen *GDI* bázis sem érezheti magát biztonságban.

Az irányítás szinte semmit sem változott az előző részekhez képest, leszámítva talán néhány új funkciót, mint például az útiránypontok kijelölése vagy a járőrözés beállítása. A nappali küldetések mellett néha éjszaka is bevetésre indulunk, s előfordulhat az is, hogy menet közben sötétedik be az ég. Az éjszakai pályákon nagyon szépek a kivilágított épületek, de egyébként is kellemes a grafikai összhatás.

A küldetések változatosak, a kerettörténet is jónak mondható, de ezzel lényegében el is mondtunk minden lényegeset. Aki szerette az előző részeket, az a *Tiberian Sun*nal is elégedett lesz, de véleményünk szerint nem érdemes semmi olyan különlegesen újra számítani, ami megrengetné a valós idejű stratégiák világát. Az igazi C&C megszállottak szerint persze pontosan azért jó a játék, mert nem változtattak sokat a jól bevált recepten, és kétségtelen, hogy ebben a megállapításban is sok az igazság. Mindenkinek magának kell eldönteni, hogy mit remél a programtól, hiszen a *Tiberian Sun* összességében élvezetes, de semmiképpen sem korszakalkotó!

Felhívás!

Megkérjük a tisztelt rendszergazdákat és számítástechnikai vezetőket, hogy a **NETMON 10** hálózatdiagnosztikai csomag iránt csak azok érdeklődjenek cégünknel, akik a felsorolt hálózati problémák valamelyikével találkoznak vállalatuknál:

- a rendszer időnkénti lassulása, bizonytalan, lassú adatátvitel egyes gépeknél
- nehéz feljelentkezés a hálózatra
- egyes gépek leszakadása a hálózatról, lefagyások
- áttekinthetlenné vált hálózati forgalom
- nem megoldott a hálózat folyamatos felügyelete

Megértésüket előre is köszönjük: **MP COMPUTER**

(1094 Budapest, Ferenc krt.27. Telefon: 216-57-23 www.mpkft.hu)

level®
one

LAN megoldások a legjobb áron!

**Ethernet/Fast Ethernet kártyák
(ISA/PCI/PCMCIA)**

**Hub/Switch kártyák
(5/8/16/32 portos)**

FHU-1604 TXS 16 portus Dual-Speed HUB
79,200 Ft*

**Dual-Speed Switchek
(5/8/16/24 portos)**

FSW-1604TX 16 portos Nway SWITCH
121,400 Ft*

**Print szerverek
(10/100 Mbps)**

Média konverterek, transceiverek

* javasolt végfelhasználói árak

NABUCO
NATIONAL BUSINESS COMMUNICATION

Bővebb információ: **NABUCO Kft.**
H-1033 Budapest, Sorompó u. 1.
Telefon: **36-1-436-0730 Fax: **36-1-436-0749
E-mail: aktiv@nabuco.com
Web: www.level-one.net

Megjelent
a **TESZT** Magazin
októberi
száma

Keresse
a hírlapárusoknál!

TESZT Magazin. Tényszerűen hiteles

SEPTOWIN 4

Integrált Ügyviteli Rendszer

Anyagnyilvántartás

Pénzügy és Számvitel

Bérszámfejtés

Termelésirányítás

Vezetői Információsrendszer

Menetlevél nyilvántartás

Iktató Rendszer

SporSoft Kft.

1112 Budapest, Dió utca 7.
Tel: 247 1117 Fax: 247 0988
e-mail: sporsoft@mail.elender.hu

COMPFAIR 97
VÁSÁR DIJ

Microsoft
FOKUSZPONT NT díj

PSION

SERIES

5^{mx}

www.pSION.hu

Szeretettel várjuk
a Compfairen!

Hamarosan magyarul!

Psion Palmcomp Kft.

1123 Bp., Csörsz u. 23-25. Tel./fax: 356-9595, 356-3197

MONITOR CENTRUM

Telefon/Fax: 351-7717 APAC
WEB: www.profex.hu

*A legtöbb monitort
tőlünk kapja...*

3 év helyszíni
1 év cseregarancia

díjtalan házhoz szállítás

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

Alaplapok -
VGA kártyák -

WareLine®

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI NAGYKERESKEDÉS

- Bp.IX.Soroksári út 108.
- Telefon: 216-0361, Fax : 216-0346
- www.wareline.hu

BTC®

- Billentyűzetek
- CD-drive-ok
- CD-újraírók
- Írható CD-k
- Hangkártyák

INTERNETMEGOSZTÁS

Windows 98

Second Edition

Régi, vissza-visszatérő téma a modemmegosztás.

Ezen nem csupán a hálózatban megosztott faxolási lehetőséget kell érteni, hanem az internet használatát lehetővé tévő kapcsolat közreadását is. A Windows 98 második kiadásában (Windows 98 Second Edition, Win98 SE) már ez is megtalálható, így nem kell külön szoftvert vásárolnunk, ha egy kisebb iroda vagy a család hálózatba kötött gépei számára szeretnénk hozzáférhetővé tenni a modemen keresztüli internetes kapcsolatot.

Az első biztató jelekkel már a Windows 98 SE választható szolgáltatásainak a kiválasztásakor találkozunk: az *Internet Tools* szekcióban a *Details* gombra kattintva lehet az *Internet Connection Sharing* funkciót felvenni a telepítendő eszközök közé. Ha azonban a telepítéskor ezt elmulasztottuk volna, nem kell kétségbeesnünk, hiszen a megosztási szolgáltatás bármikor utólagosan is feltehető a *Control Panel*-ben (*Vezérlőpult*) az *Add/Remove Programs* (*Programok hozzáadása/Eltávolítása*) ikonnal előhívható párbeszédablak *Windows Setup* lapjáról.

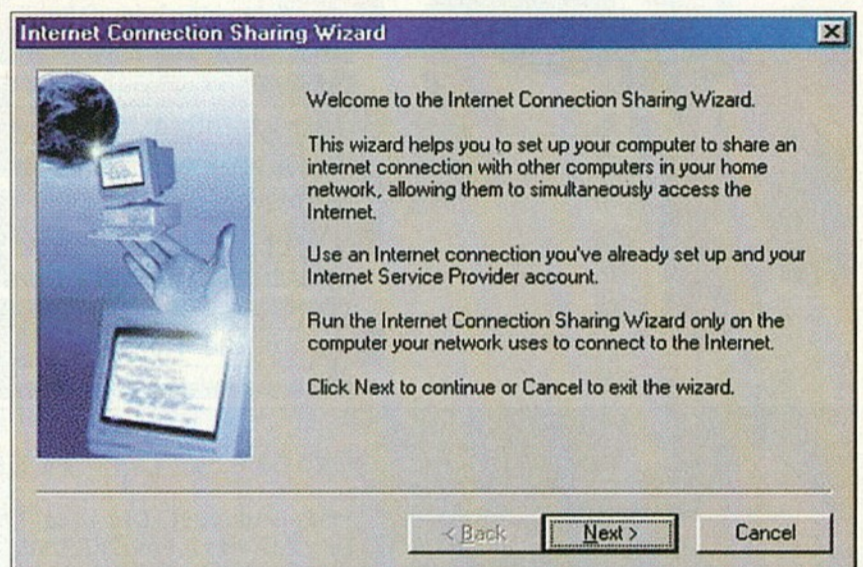
A Windows következő újraindításakor már az új szolgáltatáshoz tartozó varázsló is megjelenik, s szinte a kezünket fogva vezet végig a beállítási procedúrákon. A műveletek eredményeként még egy telepítő floppyt is gyártunk, amelyre azért van szükség, hogy az immár megosztott modemes kapcsolatot

helyi hálózatunk más gépeiről is el tudjuk érni. A nagykönyv, azaz a *Windows 98 SE* súgója erről azt állítja, hogy a TCP/IP alapú helyi hálózatban keresztül a Windows 95 és a Windows 98 ügyfelek számára teszi elérhetővé a modemjét megosztó gép internetcsatornáját.

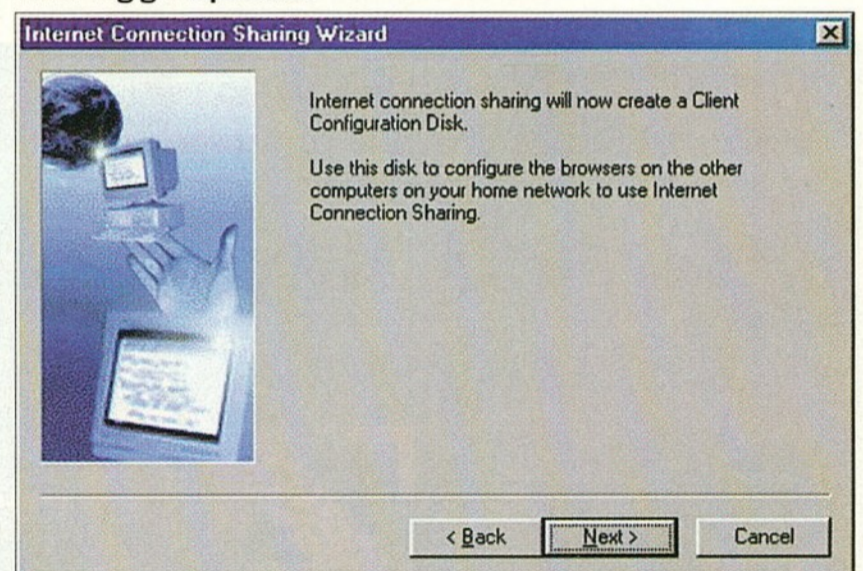
Az internetmegosztó szolgáltatás telepítése után az *Internet Explorer* beállításai között egy új rovat jelenik meg a *Connections* lap alján, *Local Area Network (LAN) settings* néven. Itt a *Sharing* gombra kattintva elindul az *Internet Connection Sharing Wizard*, s lépésről lépésre végigvezet a beállításokon.

A folyamat végén – ha másként nem rendelkezünk – a *System Tray* gombjai között megjelenik az *Internet Sharing* is. Amennyiben nem kívánunk e szolgáltatással állandóan élni, ez a gomb is eltüntethető a képernyőről, illetve – átmenetileg – anélkül is inaktíválható a szolgáltatás, hogy teljesen eltávolítsuk a rendszerből.

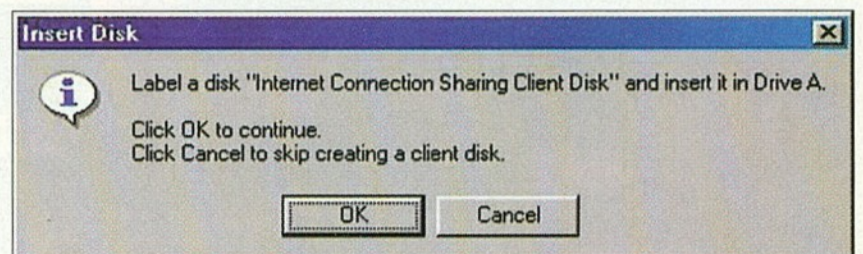
A telepítés befejezése után érdekes változtatásnak lehetünk tanúi: a kapugépként kijelölt komputer képes lesz arra, hogy a modemjét és azon keresztül az internet hálózatát megossza a helyi hálózat erre felkészített és persze feljogosított gépei között.

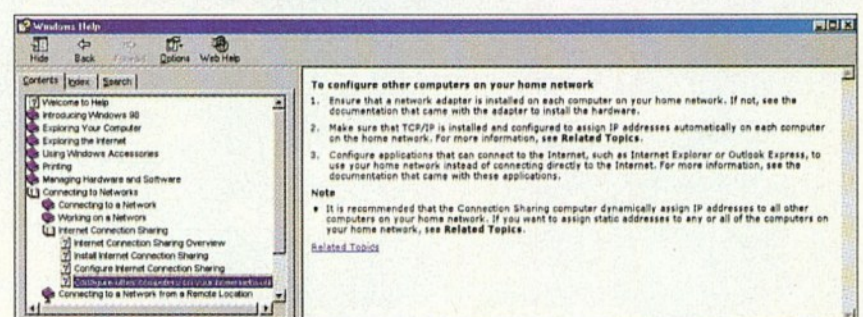
Telepítéskor egy varázsló (Internet Connection Sharing Wizard) vezet végig a lépéseken

A varázsló még egy telepítőlemezt is készít az ügyfélgépek beállításához...

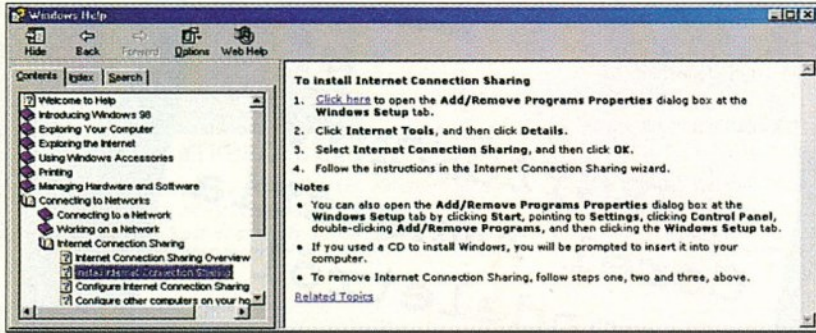

...amit célszerű felcímkézni

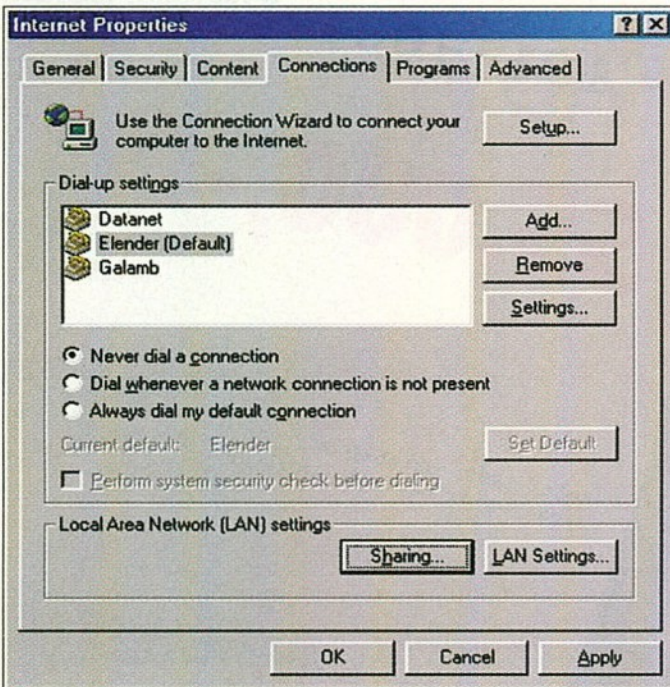

Az új szolgáltatást igénybe vevő számítógépek beállításának ismertetéséről is gondoskodik már súgó

Részletes útmutatás segíti a felhasználót az új szolgáltatás telepítésében

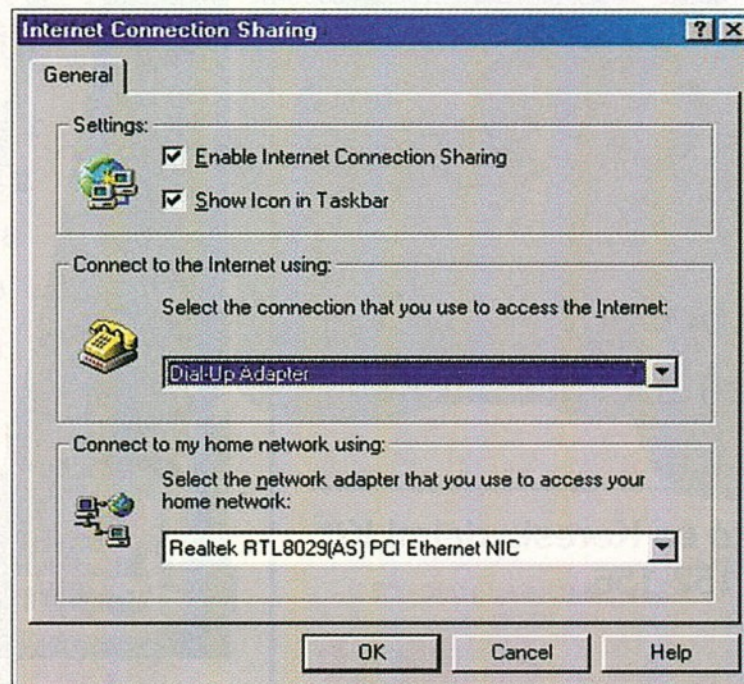
A Connection lapon egy új, Sharing gomb vezet a beállításokhoz

Ügyféloldali teendők

Mint már említettük, az új szolgáltatás telepítésekor a Windows 98 SE létrehoz egy telepítőlemez. Az ezen lévő, alig 86 Kb-ot tartalmazó fájl (*icslset.exe*) egy bűngésző-oldali beállító varázslót indít el. Ez a szokott módon végigvezeti a felhasználót a

beállítás lépésein, és utána máris használható internetezésre a közös használatra kijelölt modem.

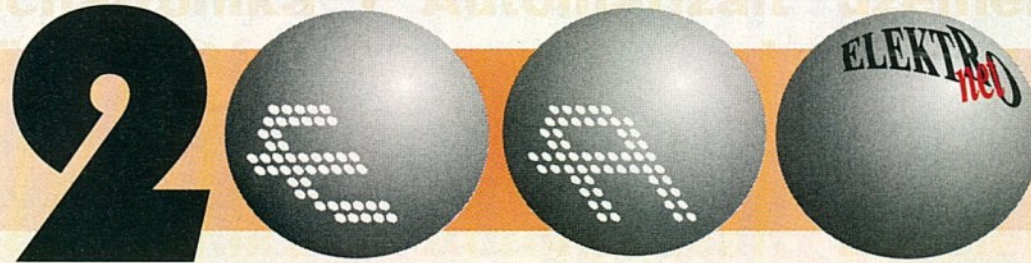
Persze ez így azért nem egészen igaz, hiszen még be kell állítanunk a közösen használt hálózati paramétereket. A modemhez *TCP/IP protokollt* kell rendelnünk. Az *IP címet a kiszolgáló adja ki* számunkra. A *Wins* beállításoknál be kell kapcsolnunk a *DHCP* használatát, és a *Gateway* listából minden bejegyzést el kell távolítanunk, valamint le kell tiltanunk a *DNS* használatát. Nem árt tudni, hogy a felsorolt beállítások nélkül a kapcsolat nem osztható meg. A Windowsnál már megszokott módon, egy újraindítás még szükséges ahhoz, hogy a rendszer tudomásul vegye és használja is a beállított új eszközöket. Amennyiben nem jelentkeznek váratlan problémák, neki is kezdhetünk az új lehetőségek kihasználásának.

Az internetmegosztás átmenetileg fel is függeszthető

DR. NAGY GÁBOR

HUNGELEKTRO-HUNGAMAT

5. Nemzetközi Elektronikai és Automatizálási Szakkiállítás és Szimpózium

2000. április 4–6., SOTE, Budapest VIII., Nagyvárad tér 4.

- Témakörök:**
- **Elektronikakészülék-építés**
  - **Automatizálás:**
    - Ipari automatika • Robottechnika
    - Mechatronika • Automatizált üzemek szervezése

Részvételi lehetőségek standdal, poszterrel.

A szimpóziumon cégének fejlesztéseit, termékeit bemutató előadást ill. szemináriumot tarthat!

Kiállítók és előadók jelentkezését várjuk!

További információ:

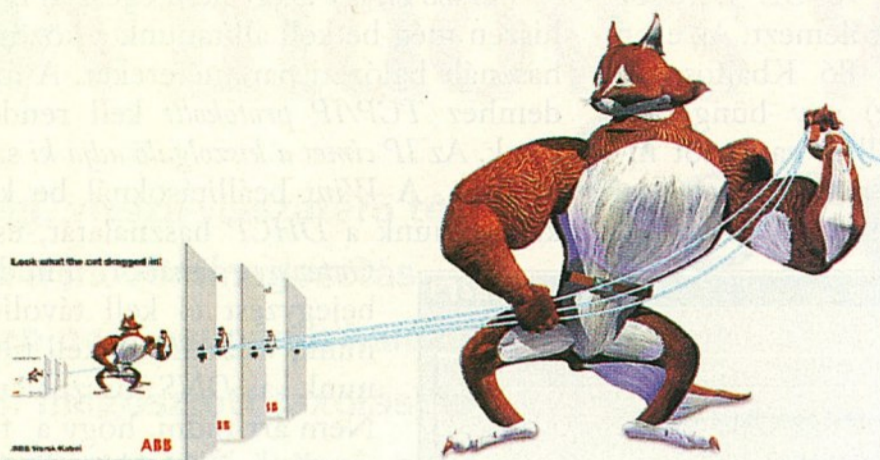
Pesti Mónika, Gombos Zoltán.

ELEKTROnet Szervező Iroda, 1046 Budapest, Kiss E. u. 3. Tel.: 369-3320. Tel./fax: 370-3724

Tájékoztatónkat az **ELEKTROnet** honlapján is megtekintheti: vizion.euroweb.hu/elektnet

Optikai és rézkábelek struktúrált hálózatokhoz

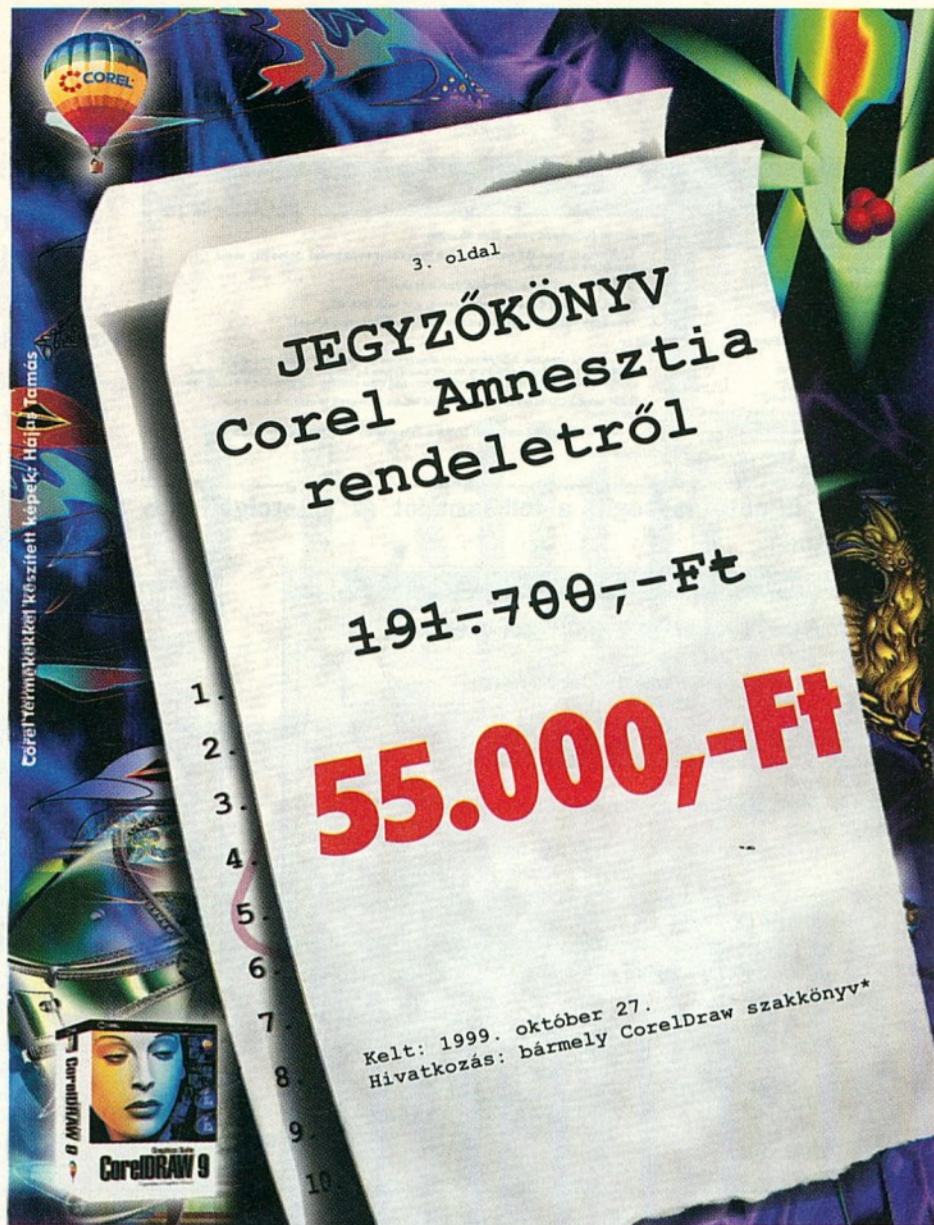
- Cat.5, Cat.5E, Cat.6, Cat.7
- Optikai kábelek széles választéka

ABB Mérnöki Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.
1138 Budapest, Váci út 152-156.

Telefon: 3399-399/2372

Telefax: 239-5510

Kábelértékesítés

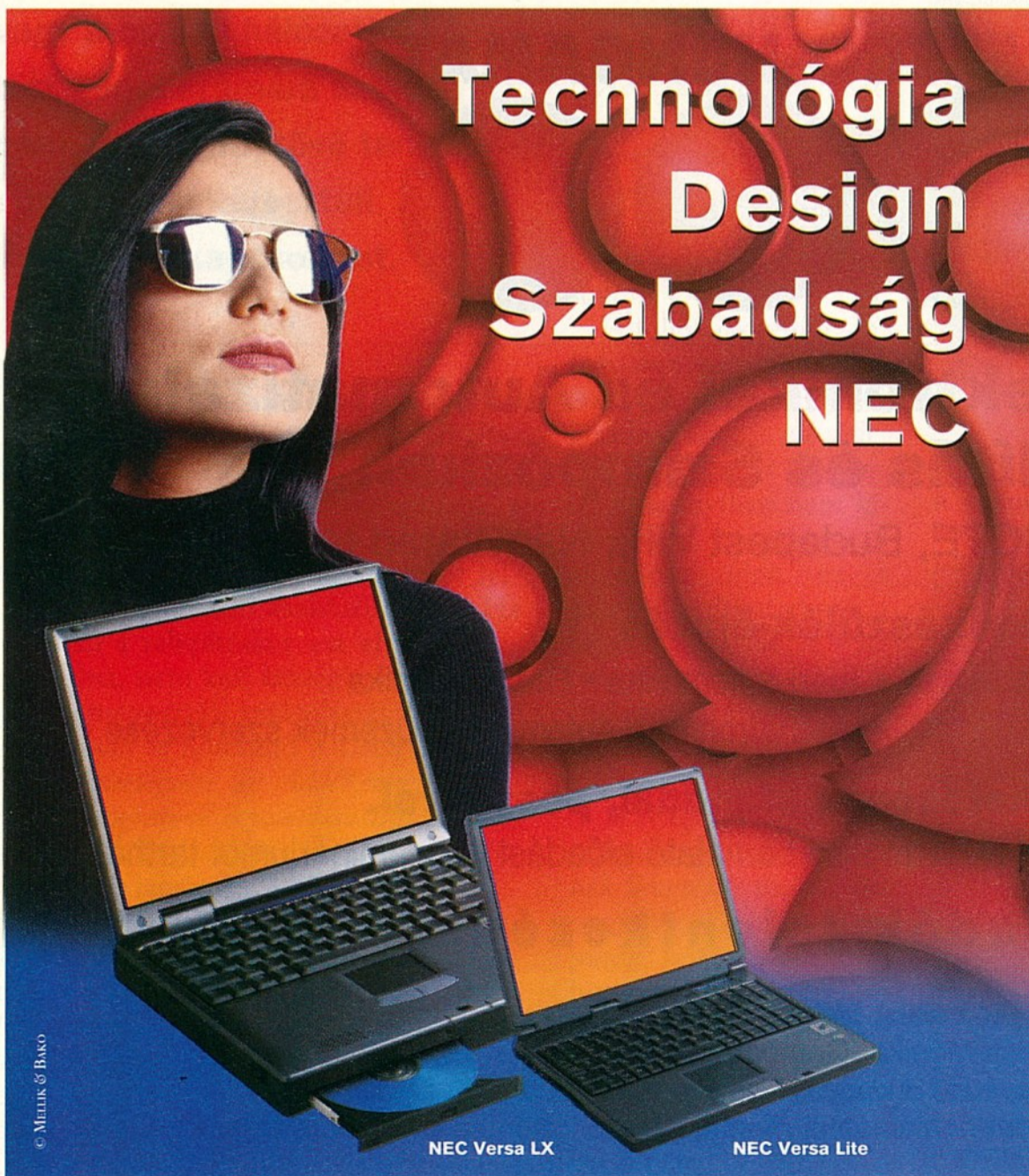

codra
CODRA a COREL Disztribútor

CODRA Kft., 1111 Budapest, Karinthy F. u. 24. Tel.: 466-6263, 209-2583
Fax: 466-4869E-mail: corelinfo@codra.hu, http://www.codra.hu

COREL
Go further™

Technológia Design Szabadság NEC

© MELLIK & BAKO

NEC Versa LX

NEC Versa Lite

NEC

A Packard Bell NEC a világ 5. legnagyobb számítógépgyártó cége. A világ 160 országában van jelen, több mint 15 000 terméket gyárt. Az NEC notebook-ok, PC-k, monitorok, már Magyarországon is elérhetők a Szinva Net Kft. kínálatában.

NEC Versa LX

„Száguldó erőd” azoknak, akik nem ismernek kompromisszumot. Intel® Pentium® II 400 Mhz processzor, 64 MB SDRAM, 10,2 GB S.M.A.R.T HDD, 24x CD-ROM, ATI 3D RAGE PRO AGP videó, ESS Maestro 3D hang, 14,1" TFT LCD kijelző, TVOut, Infra-, USB port. Opciók: LS-120 drive, DVD-ROM.

szinva net®

www.szinvanet.hu

NEC HOTLINE: 06 1 252 0545

Az Intel® Inside® logo és a Pentium® az Intel® Corporation bejegyzett védjegye. Az NEC Versa notebook-ok új generációja az Intel® Pentium® II processzort tartalmazza.

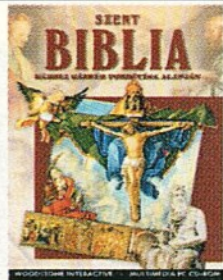
6500,-
3990,-

IRODALMI KINCSESTÁR 1. és 2.

1.: Petőfi Sándor, Ady Endre, Balassi Bálint és Vörösmarty Mihály
2.: Arany János, József Attila, Babits Mihály és Csokonai Vitéz Mihály összes művei.

6500,-
2990,-

A SZENT BIBLIA

Károli Gáspár féle fordításban az Ó- és az Új Testamentum teljes szövege.

6500,-
1990,-

TOLNAI VILÁGLEKXIKONA

Elektronikus reprint kiadás, 18 kötet, 6400 oldal, 38 500 szó, keresés címszóra.

NYELVSTÚDIÓ 1. Kezdő angol és német	6500,-	3990,-
NYELVSTÚDIÓ 2. Középhaladó angol és német	6500,-	3990,-
NYELVSTÚDIÓ 3. Haladó angol és német	6500,-	3990,-
BESZÉLŐ SZÓTÁR angol-magyar / magyar-angol	8000,-	4990,-
BESZÉLŐ SZÓTÁR német-magyar / magyar-német	8000,-	4990,-
RÉVAI NAGY LEXIKONA digitális kiadás	6500,-	1499,-
VILÁGATLASZ	8000,-	4990,-
ÚTNYILVÁNTARTÓ RENDSZER	14900,-	8990,-

WOODSTONE INTERACTIVE

CD-ROM FEJLESZTŐ ÉS KIADÓ KFT

1066 Budapest, Teréz krt. 36. Tel.: 302-4420, Fax: 302-2102,
Mobil: 06 (209) 666-000, E-mail: ws_i@hotmail.com

1999 szeptember 7!!!

A PROFI! CAMEDIA C-2500L

- SLR (tükörreflexes) fényképezőgép
- 2 500 000 pixeles felbontás
- progresszív CCD!
- 3x optikai zoom
- Smart Media és Compact Flash kompatibilitás
- TIFF (nem tömörített) és JPEG formátum
- külső vakuszinkron

FROM PIXELS
to pictures
OLYMPUS DIGITAL IMAGING
www.olympus.hu

CHRONOS

Világszínvonalú naptárak kiadása,
kiadványszerkesztés,
nyomdai kivitelezés

1124 Budapest, Apor Vilmos tér 5. Telefon: 224-7380 Telefax: 224-7386

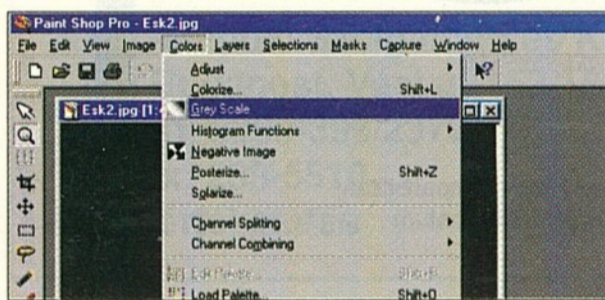

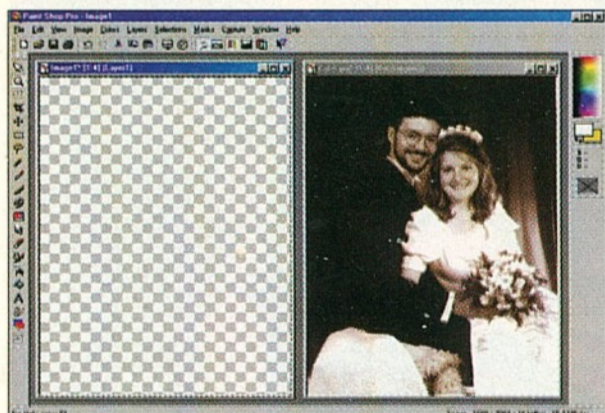
Nemrég jelent meg a Paint Shop Pro 6 bétája. A közkeletű grafikus program segítségével most lépésről lépésre bemutatjuk, hogyan készíthetünk például egy esküvői fotóból valódi nosztalgiaképet. És ígérjük, a képeretről sem fogunk megfélekedni.

PAINT SHOP PRO 6

Vissza a múltba

2

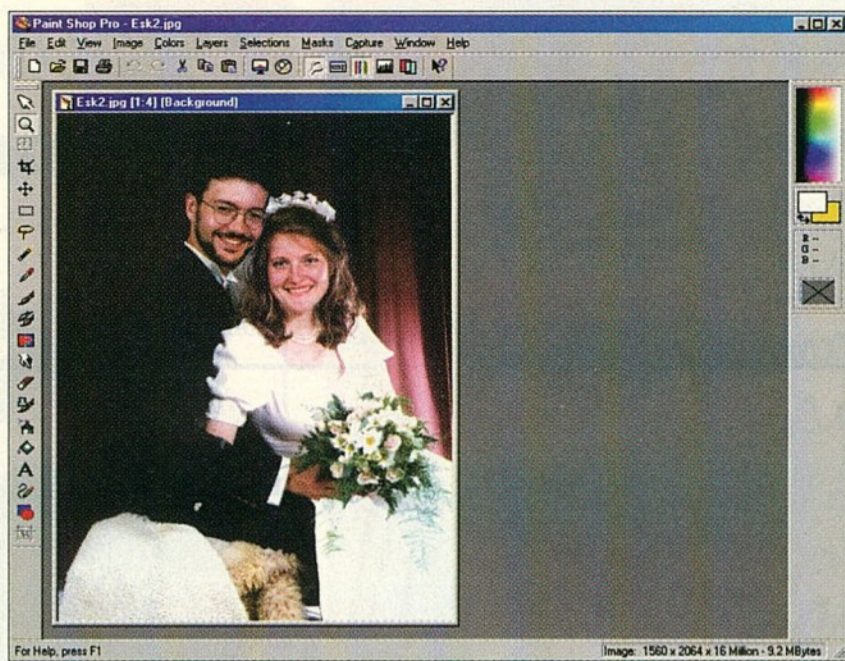

3

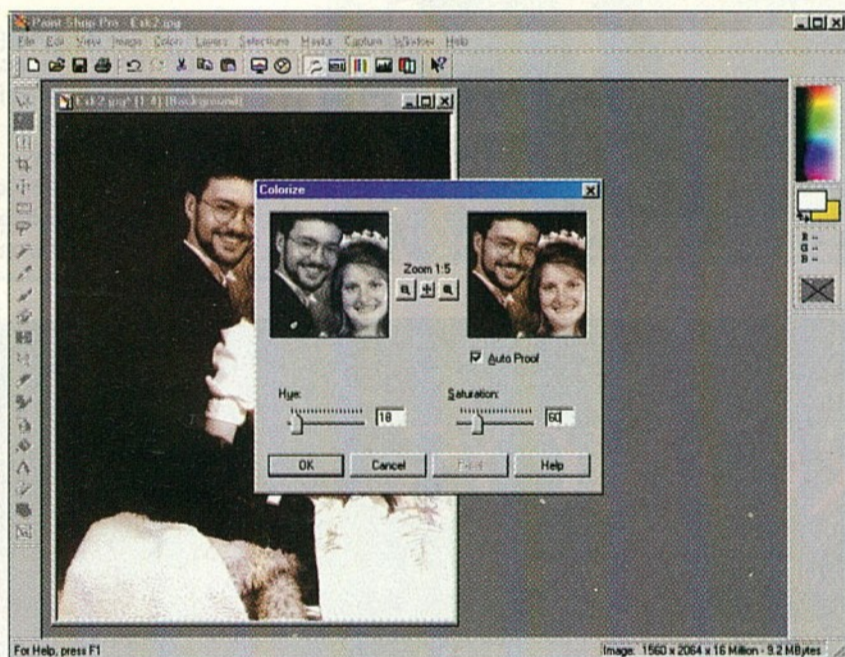
A Paint Shop Pro segítségével beszkennelehetünk például egy képet, majd az igényeink szerint alakíthatjuk tovább. Erre a munkára a „profik” általában az Adobe Photoshop programot használják, ám akinek erre nem telik, a bőséges shareware kínálatból is meríthet. A Paint Shop Prót alig ha kell bemutatnunk, hisz a fél világ már ezt használja, és a rendszeres időközökben megjelenő friss verziók is rendre magukra vonják a figyelmet tudásukkal, sokoldalúságukkal.

A régi, megfakult fotók beszkenneleléssel és retusálásával könnyen megbirkózhatunk a Paint Shop Pro segítségével. Most azonban ennek épp a fordítottját fogjuk művelni: veszünk egy szép, színes esküvői képet, és csinálunk belőle egy régi, megfakult fotót.

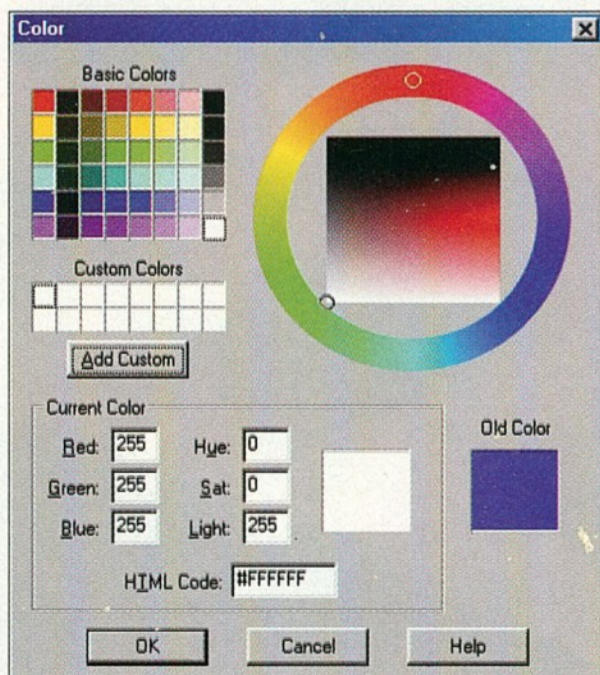
A kép feldolgozásához a Paint Shop Pro 6 béta változatát használjuk, ám az 5.0-s

1

4

5

1. Első lépésben beszkenneleljük a képet
2. A színes képet szürkeárnyalatossá alakítjuk
3. A fotónak hátlapot is készítenek
4. A régies hatást úgy érjük el, hogy a képet sárgára színezzük
5. Az üres képet fehér színnel töltjük ki

verzió is éppen olyan jól megfelel a célnak.

Első lépésben szkenneljük be a fotót. Kapcsoljuk be a szkennert, helyezük rá a képet, és kattintsunk a *File* menüben az *Import/TWAIN/Acquire...* menüpontra. Ügyeljünk a képméretre: ha túl nagy felbontást választunk, PC-nk esetleg nem tud megbirkózni a képpel. Házi használatra bőven megfelel a 300 dpi, ám ha bővelkedünk a memóriában, akár 400 vagy 600 dpi-vel is megpróbálkozhatunk. Egy képeslap méretű fotó esetében a fájl mérete elérheti a 10 Mb-ot, 600 dpi-s felbontás esetében pedig ennek a dupláját!

Mivel a régi időkben nem készítettek színes fotókat, először alakítsuk át a képet szürkeárnyalatossá. Ehhez kattintsunk a *Colors* menüben a *Gray Scale* menüpontra. A színek egy csapásra eltűnnek.

Mivel a későbbiekben különféle manipulációkat akarunk végrehajtani a képen, illetve színes keretet akarunk készíteni, ismét 24 bitre kell növelnünk a színmélységet. Ehhez kattintsunk a

Colors menüben az *Increase Color Depth* menüpontra, majd ezen belül a *16 Million Colors (24 bit)* opcióra. (A fájl mérete ismét megnő.)

A régi, megsárgult képre jellemző hatást úgy érhetjük el, ha az egész képet megfelelően átszínezzük, például sárgára vagy barnára. Akár papírszerű textúrát is alkalmazhatunk a hatás fokozására.

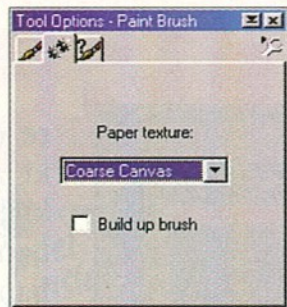
Az átszínezés roppant egyszerű feladat. Kattintsunk a *Colors* menüben a *Colorize* menüpontra. Feljön egy párbeszédablak, amelyben megadhatjuk a kívánságunknak megfelelő színparamétereket. A példa kedvéért legyen a *Hue* (színárnyalat) értéke 18, a *Saturation* (színtelítettség) értéke pedig 60.

A *Colorize* ablakban két képet látunk: az eredetit (balra) és a változtatás utáni (jobbra). A két kép közötti gombok segítségével nagyíthatjuk vagy kicsinyíthetjük a képkivágást. Az *Auto Proof* funkciót bekapcsolva, a változtatásokat közvetlenül a teljes képen is megtekinthetjük. Ha túlsá-

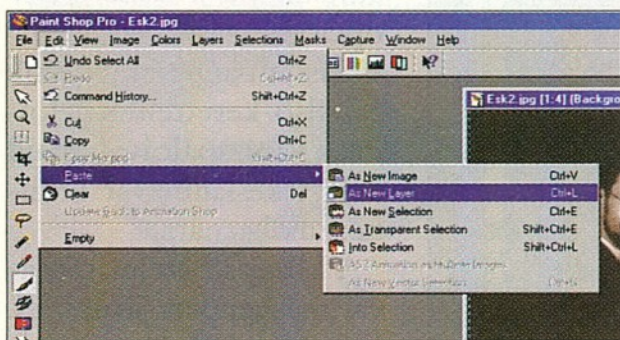

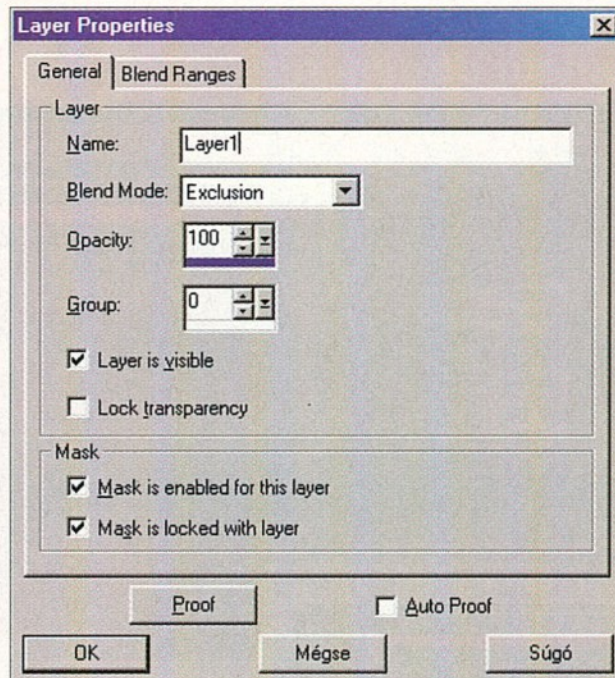
6

7

8

9

6. Festés előtt beállítjuk az ecset tulajdonságait

7. Háttérnek a durva vászon a legmegfelelőbb

8. A házlapot új réteggént ráhelyezzük a fotóra

9. A két réteget kivonjuk egymásból

10. A két réteget megfelelő arányban keverjük össze

11. Mindkét réteg esetében beállítjuk a fényességet és a kontrasztot

12. A képet be is kell keretezni

gosan nagy képpel van dolgunk, ez a funkció bizony lelassíthatja a munkát, ezért tanácsos kikapcsolni.

Ha a beállított értékekkel elégedettek vagyunk, kattintsunk az OK-ra. A következő másodpercekben a program újraszámolja a képet.

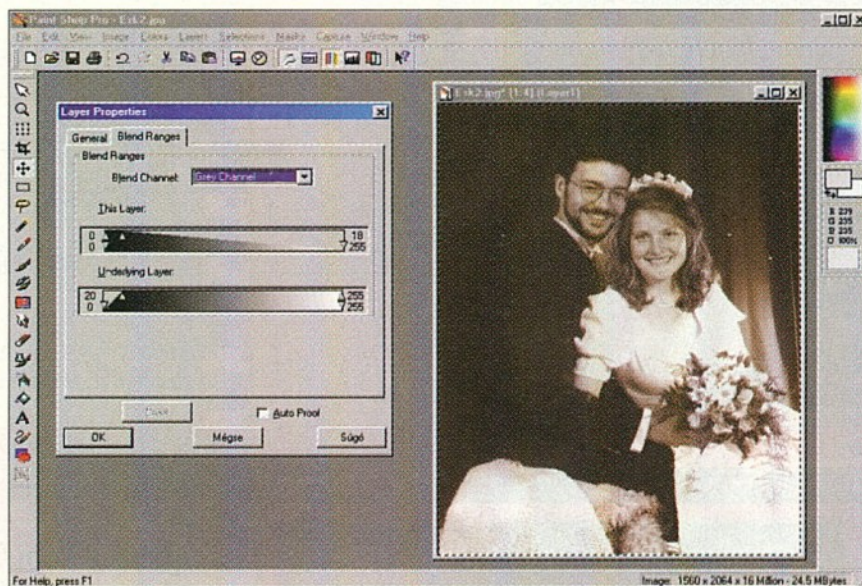
Most készítünk egy új képet, amely a későbbiekben a fotó hátlapjául szolgál. Az új képnek pontosan akkorának kell lennie, mint amekkora a fotó.

Jelöljük ki a teljes képet: kattintsunk a Selections menüben a Select All menüpontra, vagy nyomjuk le a **Ctrl+A** billentyűkombinációt. A program egy szaggatott vonalból álló keretet rajzol a kép köré.

Ezt követően kattintsunk az Edit menüben a Copy menüpontra (egyszerűbben **Ctrl+C**), majd ugyanitt a Paste/As New Image (**Ctrl+V**) pontra. Az eredmény két teljesen azonos kép.

Jelöljük ki most az új képet (**Ctrl+A**), és vágjuk ki az Edit/Cut (**Ctrl+X**) paranccsal. A kép helyén egy kockás papírlap jelenik meg.

Mivel fehér háttérre van szükségünk, töltsük ki az üres képet fehér színnel. Ehhez kattintsunk a Flood Fill (festé-

10

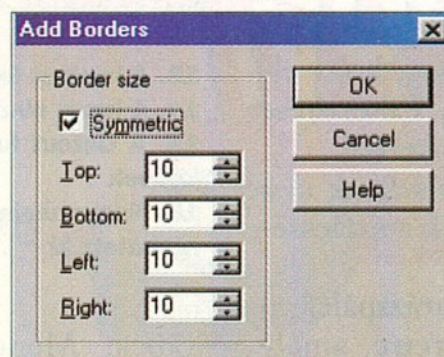

11

keskanna) eszközre a bal oldali eszközsávban, majd a színpalettán állítsuk be a fehéret.

Most kattintsunk rá a két egymást fedő négyzet közül a felsőre a képernyő jobb szélén látható színpalettán. A Color párbeszédablakban a Basic Colors részben válasszuk ki a fehér színt, majd kattintsunk az OK-ra.

Ezzel beállítottuk az előtér színét (az említett két négyzet közül a felső is fehérre változik). Ismételjük meg a műveletet a háttérszínnel is. Kattintsunk az alsó négyzetre, itt is válasszuk ki a fehér színt stb.

12

Most vigyük a kurzort (festékeskanát) az üres kép fölé, és kattintsunk egyet a bal egérgombbal. A kép kitöltődik fehér színnel. A jobb egérgombbal is kattintva egyet, a háttér is fehér színűre változik.

Változtassuk meg most az előtér színét, mondjuk halványszürkére. Jelöljük ki az eszközsávban a Paint Brush (festőecset) eszközt. Kattintsunk rá a jobb egérgombbal, és a menüből válasszuk ki a Tool Options (eszköztulajdonságok) menüpontra.

A tulajdonságablakban kattintsunk az első fülre (Paint Brush), majd állítsuk be az ecset méretét (Size). Ha gyorsan akarunk dolgozni, állítsunk be nagyobb értéket, de ha finomabb mintázatra van szükségünk, kisebb ecsetmérettel próbálkozunk. A többi paramétert változatlanul hagyhatjuk.

Kattintsunk most a következő fülre (Paint Brush Options), ahol a textúrát állíthatjuk be. A Paper texture mező mellett nyíllra kattintva egy listából választhatjuk ki a megfelelő mintát, legyen ez stílusosan a durva szövet (Coarse Canvas).

A színpalettáról válasszunk egy megfelelő szürkeárnyalatot, és töltsük ki ezzel a színnel, illetve az imént kiválasztott mintázattal az üres képet. Ezt azután mentjük el, mondjuk PAPIR.PSP néven.

A következő lépésben a két képet egymásra fogjuk helyezni. Jelöljük ki a hátlapnak szánt képet (**Ctrl+A**), másoljuk be a vágólapra (**Ctrl+C**), majd zárjuk be.

Kattintsunk most az Edit menüben a Paste/As New Layer (**Ctrl+L**) menüpontra, ezzel a két képet egymásra helyeztük. Ne aggódjunk, egyelőre a vászonminta van felül.

Kattintsunk a Layers menüben a Layer 1-re, majd a Propertiesre.

A következő párbeszédablakban a rétegjellemzőket adhatjuk meg. A General oldalon a Blend Mode mezőben állítsuk be az Exclusion opciót. Ezzel a fenti képet gyakorlatilag „kivonjuk” az alatta levőből.

Lapozzunk most a Blend Ranges oldalra, ahol a keverési arányokat állíthatjuk be. Felül látható az aktuális réteg, lejjebb pedig az alatta lévő. Mindkét mezőben négy-négy nyilat láthatunk, amelyeket jobbra-balra tologathatunk.

A felső réteg esetében a jobb felső nyilat toljuk balra a 18-as értékig, az alsó rétegnél pedig a bal felsőt a 20-as értékig. Ezzel összevegyítettük a két képet, és alig láthatóan foltossá tettük az esküvői fotót, hogy még régibbnek hasson. Más keverési arányokkal is kísérletezhetünk, akár teljesen „tönkre” is tehetjük a fény-

képet. A változtatások hatását a *Proof* gombbal tekinthetjük meg. Ha tetszik az eredmény, az *OK*-val zárhatjuk be az ablakot.

Ha azt akarjuk, hogy a papír mintázata is színes legyen, folyamodjunk ismét a *Colors/Colorize* funkcióhoz. Alkalmazzuk itt is ugyanazt a sárgás színt, amelyet a fotó esetében is használtunk (tehát a színárnyalatra a 18-at, a színtelítettségre pedig a 60-at).

A hatások jobban érvényesülnek, ha a papír és a fotó egyformán világosak. Ehhez kattintsunk a *Colors* menüben az *Adjust/Brightness/Contrast* menüpontra, és állítsuk be például a következő értékeket a papírra: a világosságra -58 %-ot, a kontrasztra pedig 11 %-ot. Végül itt is kattintsunk az *OK*-ra.

A *Layers* menüben váltsunk át a háttérre (tehát a fotóra), és állítsuk be itt is az iménti paramétereket. A világosság értéke legyen -3, a kontraszté pedig 17.

A kép egyelőre két rétegből áll, ami a következő lépések szempontjából felesleges. A két réteget úgy egyesíthetjük, hogy a *Layers* menüben rákattintunk a *Merge/Merge All* menüpontra.

A következő lépés a keret elkészítése. A keret három részből áll: egy keskeny, barna színű belső keretből, a faerezetes főkeretből és egy újabb, keskeny barna külső keretből.

A belső keret számára válasszunk ki egy megfelelő színt (mondjuk a barnát). Kattintsunk az *Image/Add Borders* menüpontra, majd adjuk meg a keret méreteit. A *Border Size* mezőben állítsuk be a 14-es értéket, és ne felejtjük el bejelölni a *Symmetric* opciót.

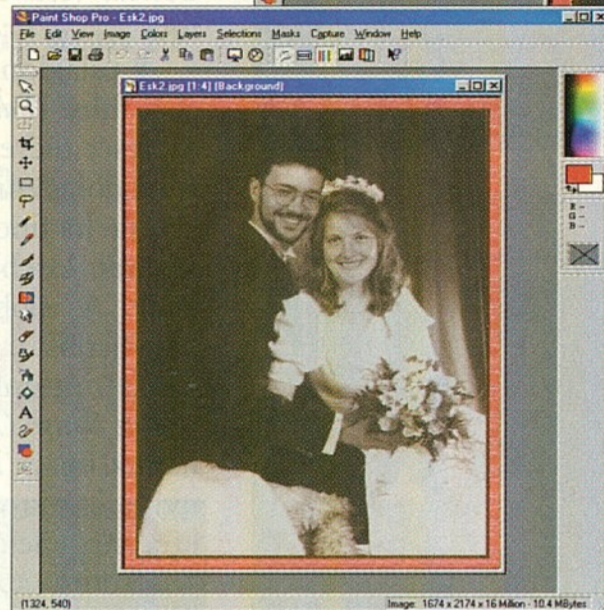
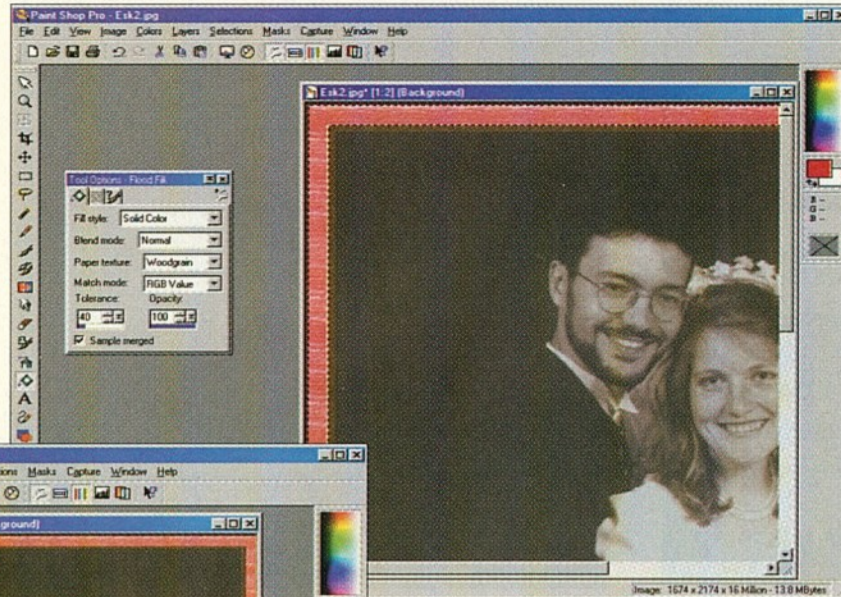
A következő keret mérete legyen 47, a színét pedig úgy válasszuk meg, hogy elüssön a belső keret színétől. Elkészítése ugyanúgy zajlik, mint a belső kereté.

Ismét váltsunk színt, és készítsük el a harmadik keretet is, amelynek a szélessége 6 legyen.

Kattintsunk most a varázspálcával (*Magic Wand*) a legbelső keretre, amely körül azonnal szaggatott vonal jelenik meg. A kijelölt területet a *Selections* menü *Save To Disk* menüpontjával menthetjük el, *.SEL kiterjesztéssel.

A varázspálca segítségével jelöljük ki, és mentjük el a külső keretet is.

Most nyomjuk le a **Shift** gombot, és kattintsunk rá a varázspálcával a másik két keretre is, hogy mindhárom kijelöl-

14

16

13. A keretet famintával töltjük ki

14. A keret elkészült

15. A Cutout funkcióval mélységet adhatunk a képnek

16. Nagyszüleink esküvői fotója is valahogy így nézhetett ki

lődjék. Mentjük el újból a kijelölést mondjuk *KERET.SEL* néven.

Állítsuk be a színpalettán a következő színt a külső és a belső keret számára: vörös=57, zöld=33, kék=18.

Töltsük be most a belső kerethez tartozó maszkot (*Selections/Load From Disk*), vagy pedig bővítjük ismét a varázspálcával, amíg a belső keret kijelölődik. Most kattintsunk a kitöltő eszköz-

re (*Flood Fill*), és öntsük ki a beállított színnel a kijelölést. Előtte azonban a *Tool Options* ablakban, a *Fill Style* mezőben állítsuk be a *Solid Color* opciót.

Hasonlóképpen teszünk a külső kerettel. Kijelöljük a varázspálcával, majd a festékeskannával kiszínezzük barnára.

A középső széles rámmal másképpen járunk el. Válasszuk ki itt is egy alkalmas színt a színpalettáról (például egy vörösesbarnát), majd kattintsunk a *Flood Fill* eszközre. A jobb egérgombbal nyissuk meg az eszköz tulajdonságablakát (*Tool Options*), itt pedig keressük meg a *Paper texture* mezőben a *Woodgrain* opciót (azaz a faerezetet). Ezt követően kattintsunk a keretre a festékeskannával. Ezzel bekereteztük

ugyan a képet, de még mindig nem fejeztük be a munkát.

Egy valamirevaló nosztalgia kép nem lehet teljesen lapos. Gondoskodnunk kell arról, hogy a kép valamivel hátrébb helyezkedjék el, mint a keret, ahogy a valóságban is van. Erre szolgál a *Cutout* eszköz a Paint Shop Próban.

Töltsük be a *KERET.SEL* maszkot, amelyet az imént mentettünk el. Ez szaggatott vonallal veszi körül mindhárom keretet. Kattintsunk most a *Selections* menüben az *Invert* menüpontra. Ennek nyomán a belső rész jelölődik ki.

Kattintsunk most az *Image* menüben az *Effects/re*, ezen belül pedig a *Cutoutra*. Egy párbeszédablak jön fel a képernyőre, amelyben a térhatás paramétereit adhatjuk meg.

Az *Opacity* értékét állítsuk 100-ra, úgyszintén a *Blur* értékét. Az eltolás (offset) legyen vízszintesen például 0, függőlegesen pedig 6. A *Proof* gombra kattintva tekinthetjük meg az eredményt. Ha a beállításokkal megvagyunk, az *OK*-val lépünk ki a párbeszédablakból.

A program néhány percig számol, ezt türelmesen várjuk ki. Végül távolítsuk el a kijelölést a **Ctrl+D** billentyűkombinációval.

A végeredmény az, hogy a kép szélei mentén keskeny árnyék képződik, éppen úgy, mint az igazi képeknél. Íme egy kedves nosztalgia kép. Megéri, hogy elmentsük.

BÁNYAI FERENC

CRITO

A leggyorsabb processzor
A legnagyobb memória
Megbízható HITACHI winchesterek

Árunk az ÁFA-t nem tartalmazza.
www.crito.com

CRITO 665
14.1" TFT XGA,
64MB RAM,
8MB Video RAM,
AGP (Accelerated
Graphic Port),
3D grafikai kártya,
6,5GB Hitachi winchester,
24x CD-ROM,
opció DVD,
USB, IrDA

Pii-400 MHz 599 900 Ft
Pii-366 MHz 549 900 Ft
AMD K6-2 300 MHz 379 900 Ft

A világ legkisebb össze-
épített notebookja! 2,75kg
Intel MOBILE CPU, 4 óra
Lithium Ion akkumulátor, 32
MB RAM,
4,3GB HDD, 24x CD-
ROM, USB, IrDA,
új dual views,
dual applications

MOBILE Celeron 333 MHz
12,1" active 359 900 Ft

MOBILE Celeron 400 MHz, 13,3" TFT XGA,
beépítve 56 Kbps faxmodem 439 900 Ft

CRITO 53C

Celeron 433 MHz, 12,1" TFT Active AGP, 32MB RAM, 4MB Video RAM, 4,3GB HDD, 24x CD-ROM
Celeron 300 MHz, 12,1" HPA Color AGP, 32MB RAM, 4MB Video RAM, 4,3GB HDD, 24x CD-ROM

349 900 Ft
299 900 Ft

CRITO 982

új 100 MHz
rendszer,
gyors
Internet,
AMD K6-2
380 MHz
13,3"
XGA TFT,
64 MB,
6,5 GB

389 900 Ft

HITACHI

HÍVJON!

Régi diskjét újra cseréljük!
Bővítsé kapacitását!

Samsonite

Office Case 8 990Ft

PHENOM
Ultra
HANDHELD PC

149 900 Ft

színes LCD,
faxmodem

daVinci

256 KB
29 900Ft

2 MB 39 900 Ft

CRITO Co LTD

1137 Budapest, Szent István krt. 18.
Telefon/telefax: (36-1) 349-2624 vagy 329-3063

OKI

oldal- nyomtatók

OKIPAGE 4w Plus
4 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 6e/6ex
6 lap/perc
600 dpi

OKIPAGE 8c
8 lap/perc
600x600 dpi, színes

OKIPAGE 10i
10 lap/perc
600x1200 dpi

OKIPAGE 16n/20n
16/20 lap/perc
600x1200 dpi
duplex opció

OKI

People to People Technology
Oki Systems (Magyarország) Kft.
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.
Telefon: 327-4070, 266-6225
Fax: 327-4076, 266-0152
www.okihu.hu

MÁTRIXNYOMTATÓK · OLDALNYOMTATÓK · HŐPAPÍROS FAX · NORMÁLPAPÍROS FAX

AZ OKI-forgalmazókról, árakról, akciókról kérjen további információt az OKI InfoFax számán: 436-2222/1881

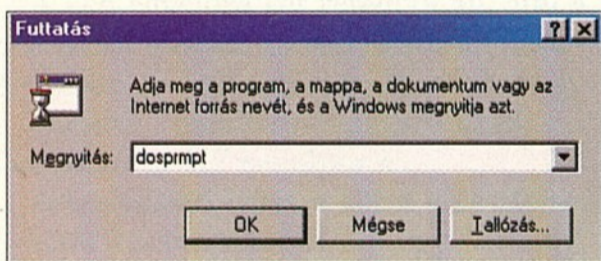

RENDSZERGYORSÍTÁS

Sebességmánia

A felhasználók többsége szakadatlanul azon fáradozik, hogy minél nagyobb teljesítményt csikarjon ki a számítógépéből. Különösen gyakran szokott felvetődni a sebesség kérdése az internetezéssel kapcsolatban. Összeállításunkból látni fogják, hogy nem kell feltétlenül új gépet vásárolni, ha többet akarunk kihozni egy adott konfigurációból.

A PING programot a Futtatás parancssal indíthatjuk el

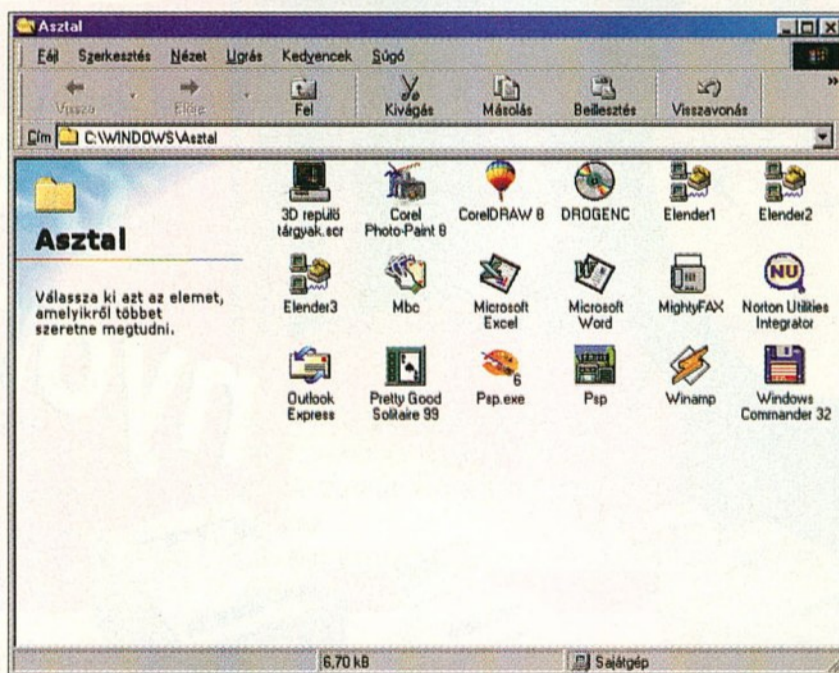
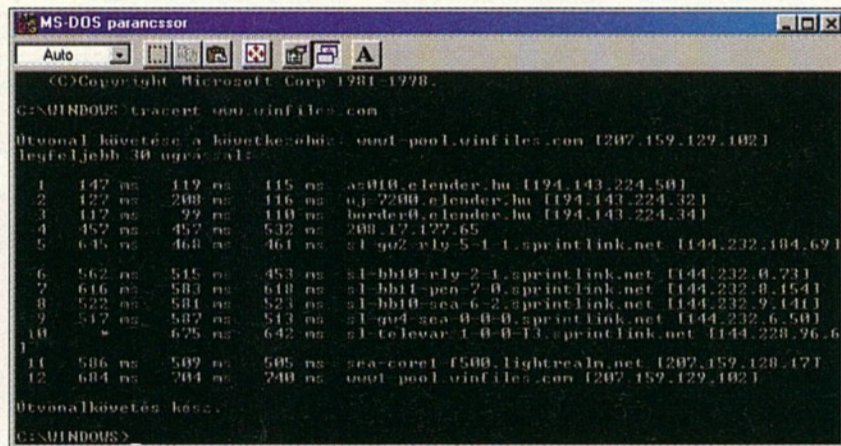
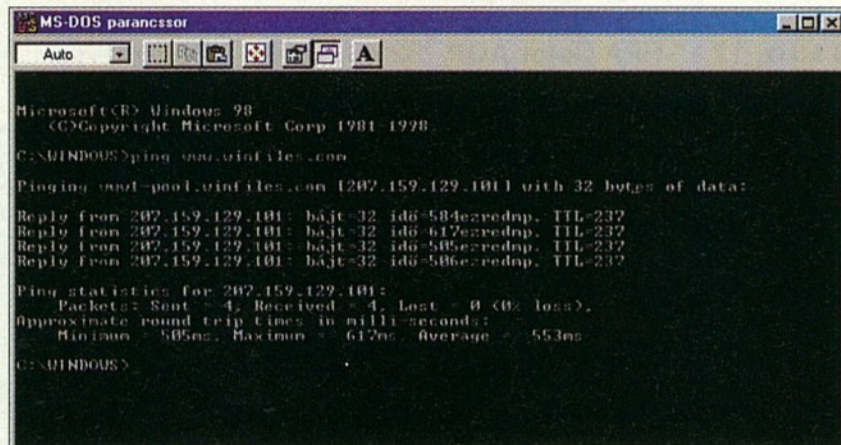
Közismert tény, hogy az internetezéshez jó idegek kellenek. Az adatforgalom akadozása olykor még a legnyugodtabb felhasználót is kihozza a sodrából. Valóban, nincs is bosszantóbb annál, mint amikor percek telnek el anélkül, hogy akár egy árva bájt is a gépünkre tévedne, miközben a Matáv rendületlenül számláz a telefonvonal használatáért. Ilyenkor joggal vagyunk kíváncsiak arra, vajon hol akadt el az információ, milyen tényleges sebességgel kommunikálunk a távoli géppel. Az alábbi tippek java része az internetezők mindennapjait hivatott megkönnyíteni.

Pingelés

Internetezés közben gyakran van olyan

Pingeléssel tájékozódhatunk az internet kapcsolat sebességéről (felső kép)

A TRACERT segítségével megállapíthatjuk, milyen útvonalon értünk el egy adott webcímet (alsó kép)

A Windows asztalt külön ablakban is megjeleníthetjük

érzésünk, hogy a kapcsolat sebessége enyhén szólva nem kielégítő. Ennél többet is megtudhatunk azonban az adatforgalom sebességéről egy aprócska program segítségével, amely a Windows 98 tartozéka. A program neve PING, és

jellegzetessége, hogy a DOS-ablakban futtatható. A „pingelésnek” nevezett eljárás lényege az, hogy a program néhány bájt csomagot küld az általunk megjelölt címre, és megméri, mennyi idő alatt érkezik vissza a csomag a távoli számítógépről.

Ha ki akarjuk próbálni a PING működését, először is lépünk be az internetbe, mivel csakis *online kapcsolatban* van értelme a mérésnek.

Nyissunk meg egy DOS-ablakot a képernyőn, mégpedig vagy a *Start* menüből (*Start/Programok/MS-DOS parancssor*), vagy úgy, hogy a *Start/Futtatás* ablakba begépeljük a *DOS-PROMPT* parancsot.

Most gépeljük be a DOS-prompthoz a következőket:

`ping www.weboldal.com,`
ahol a `www.weboldal.com`

helyére azt a címet írjuk, amelynek a sebességére kíváncsiak vagyunk.

A program néhány másodperc múlva kilistázza az eredményt. A találmányra kiválasztott `www.winfiles.com` esetében például a következő ping statisztikát kaptuk: a program a 32 bájt csomagot négyszer küldte el, ebből mind a négy hibátlanul visszaérkezett, egy sem veszett el útközben. A legrövidebb válaszidő 505 ms volt, a leghosszabb 617 ms, az átlag pedig 553 ms, ami nem túl rossz eredmény. Közérthetőbben: az üzenet gyakorlatilag fél másodperc alatt megjárta oda-vissza az utat egy amerikai webhelyig.

Útvonalkövetés

Ha már megtanultunk pingelni, azt is kideríthetjük, hogy milyen útvonalon érünk el egy adott internet címet. A *WINDOWS* könyvtárban található *TRACERT.EXE* útvonalkövető programot – a PING-hez hasonlóan – DOS-ablakban indíthatjuk el, persze csak akkor, ha rácsatlakoztunk már a hálózatra.

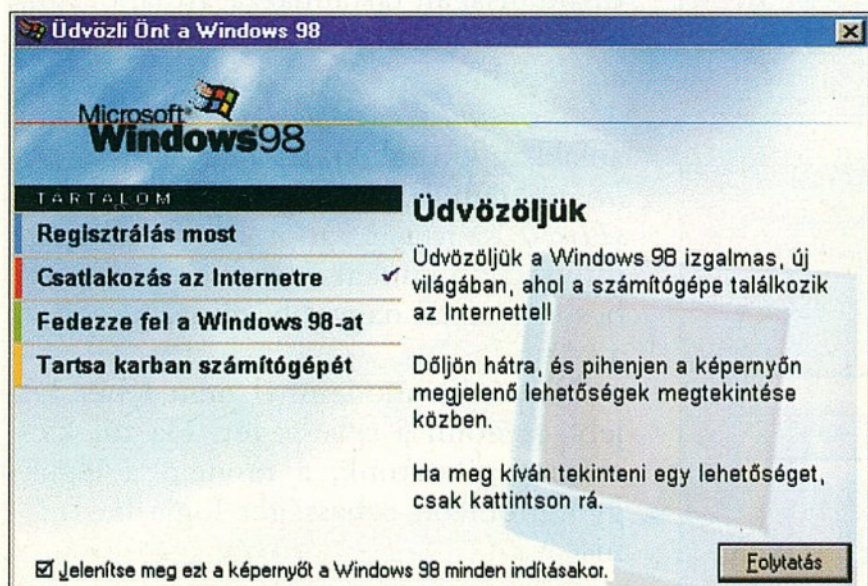

Miután felépítettük az internet-kapcsolatot, és megnyitottuk a DOS-ablakot a képernyőn, a DOS-prompthoz gépeljük be a program nevét, valamint azt az internet-címet, amelyet meg akarunk vizsgálni:

tracert www.weboldal.com,

ahol – akárcsak az előbb – a tanulmányozni kívánt webhely címét gépeljük be a program neve után.

A Windows 98 üdvözlő képernyőjét bármikor elővarázsolhatjuk

200 ms alatti idők egészen jók, az ennél hosszabb intervallumok arra utalnak, hogy a szerver leterhelt. Ahol pedig a „*” jelet látjuk, komolyan leterhelt szerverrel van dolgunk.

Példánknál maradván, a *www.winfiles.com* címet 12 ugrással értük el. Az *Elender* sebességére nem panaszkodhattunk, viszont az útvonal során akadt néhány olyan hely is, ahol bizony várakoznunk kellett. Még így is örülhetünk, hiszen számos webhely létezik, ahol sokkal rosszabb eredményeket kapunk.

Azonnali asztal

Gyakran előfordul, hogy több programot futtatunk egyszerre, és a sok ablak teljesen eltakarja a képernyőt. Ennek az a következménye, hogy amikor egy újabb alkalmazást akarunk elindítani, a többi programot le kell tennünk a tálcára, hogy hozzáférjünk az asztali ikonokhoz. Az összes ablakot akár egy-

egyenként fel kell hoznunk a programokat képernyőre.

Az asztal megjelenítésére más megoldás is kínálkozik, amelynek az az előnye, hogy nem kell hozzányúlnunk a többi programablakhoz.

A *Start* gombra kattintva válasszuk a *Futtatást*. A *Megnyitás* mezőbe tegyük egy pontot (.), és nyomjuk le az *Entert*. A következő pillanatban egy ablakban megjelenik az asztal tartalma, és innen bármelyik programot elindíthatjuk anélkül, hogy a többi becsuknánk vagy le tennénk a tálcára.

Üdvözlőkép

A Windows első indításakor egy üdvözlő képernyő jelenik meg (némi zenei aláfestéssel és animációval), amelyet a türelmetlenebb felhasználók azonnal ki szoktak kapcsolni, nehogy még egyszer végig kelljen nézniük a műsort. Ez a képernyő egyben menü is, amely felkínálja az online regisztrálást, a csatlakozást az internetre, a felfedezőutat a Windows 98 rejtelmeiben, valamint a karbantartást.

Ezekre a szolgáltatásokra valóban valami kevés szükségünk van a későbbiekben, éppen ezért az üdvözlőképet az ablak alján látható jelölőnégyzetben ki is kapcsolhatjuk. Ha mégis látni akarnánk, kattintsunk a *Start* gombra, majd a *Futtatásra*, és a *Megnyitás* mezőbe gépeljük be a *WELCOME* programnevet. Az *OK* gombra kattintva újból részeshelhetünk a Windows 98 üdvözlésében.

Portsebesség

A Windows alapértelmezése szerint a soros port sebessége, amelyhez a modem csatlakozik, *9600 baud* (bit/s). Az optimális áteresztőképességet a következőképpen állíthatjuk be.

Kattintsunk a jobb egérgombbal a *Sajátgépre*, és válasszuk a *Tulajdonságokat*.

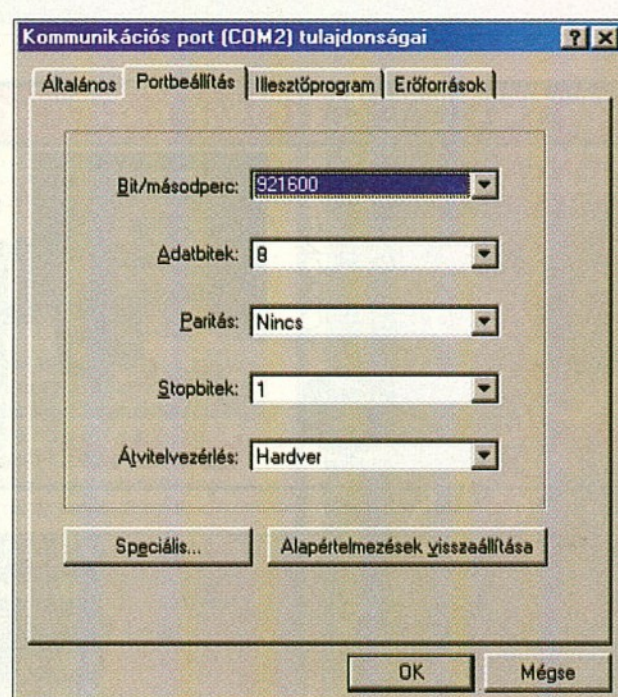
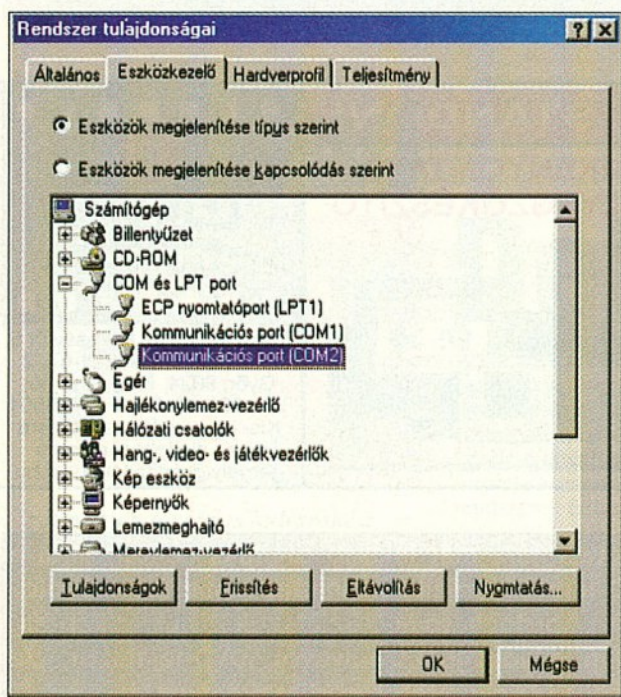
A *Rendszer tulajdonságai* ablakban lapozzunk az *Eszközkezelőre*.

Itt jelöljük ki azt a kommunikációs portot, amelyhez a modemet csatlakoztattuk (rendszerint COM2), majd kattintsunk itt is a *Tulajdonságokra*.

A következő ablak a kommunikációs port tulajdonságait tartalmazza. Itt lapozzunk a *Portbeállításra*, és végezzük el a következő módosításokat.

A *Bit/másodperc* mezőben a 9600 bit/s helyett állítsuk be a lehető legmagasabb értéket, az *Átvitelvezérlésnél* pedig válasszuk a *Hardvert*. Ezután kattintsunk a *Speciális* gombra.

A *Speciális portbeállításoknál* a vevő- és az adópuffer méretét egyaránt állítsuk maximális értékre, egyúttal győződjünk

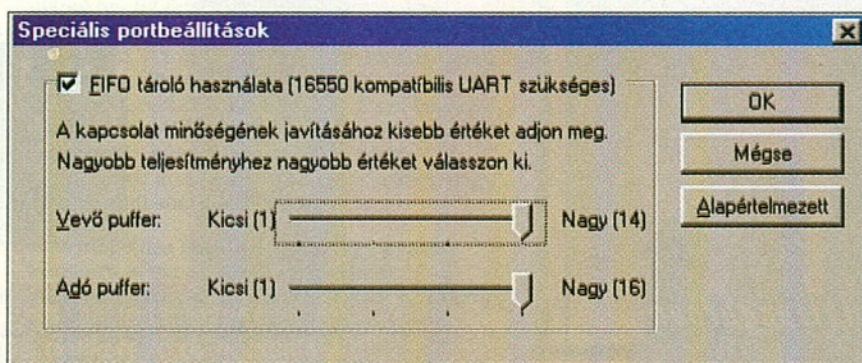
Az *Eszközkezelőben* nézhetünk utána, hogy melyik porthoz csatlakozik a modemünk (bal oldali kép). A portsebességet célszerű a maximális értékre állítani (jobb oldali kép).

Némi várakozás után a program elkezd kilistázni azoknak a helyeknek a címét, amelyeket az adott weboldal elérése során érintettünk. Mindegyik cím mellett ugyanakkor a várakozási időket is feltünteti.

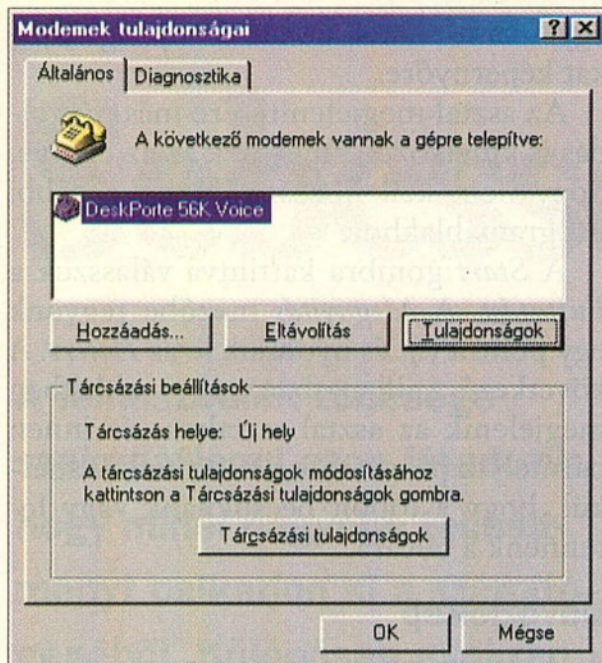
A vizsgálat során a program mindegyik közbenső állomást háromszor megpingeli, és átlagolja a válaszidőket. A

A gyors adatátvitelt segíti, ha maximális vevő-, illetve adópuffert használunk

szerre letehetjük, ha rákattintunk a tálcára a jobb egérgombbal, és kiválasztjuk a *Minden ablak kis méretű* parancsot. A módszer hátránya, hogy ezután újból

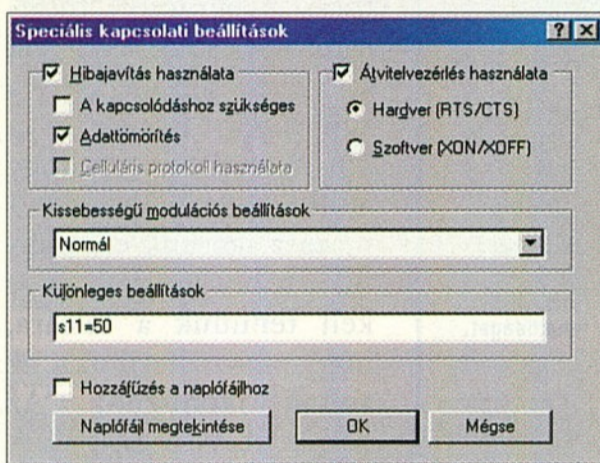
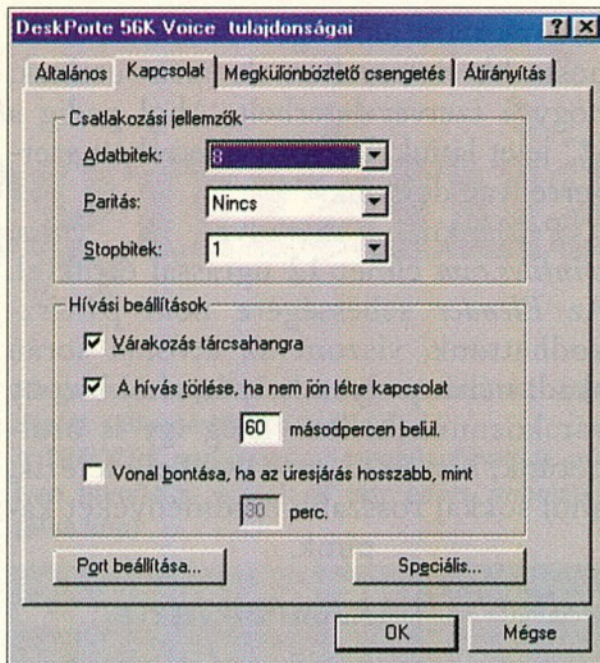
A modemek tulajdonságait megváltoztatva gyorsabban tárcsázhatunk

meg arról, hogy engedélyezve van-e a FIFO tároló használata.

Ha mindennel végeztünk, kattintsunk az OK-ra, és indítsuk újra a számítógépet az új beállításokkal.

Gyors tárcsázás

Érthető okokból szeretnénk, ha szörfözéskor modemünk a lehető leggyorsab-

A csatlakozási jellemzőkhöz és a hívási beállításokhoz most nem nyúlunk (felső kép) Millisecundumokban adhatjuk meg a tárcsázás sebességét (alsó kép)

ban feltárcsázná internetszolgáltatónk. Ehhez mi is hozzájárulhatunk egy aprócska beállítással.

Nyissuk meg a *Vezérlőpultot*, és kattintsunk duplán a *Modemekre*.

A *Modemek tulajdonságai* ablakban lapozzunk az *Általános* oldalra, és kattintsunk a *Tulajdonságokra*.

A következő ablak a kijelölt modem tulajdonságait tartalmazza. Itt lapozzunk a *Kapcsolat* oldalra, és kattintsunk a *Speciális* gombra.

A *Speciális kapcsolati beállítások* című ablakban kötünk ki. Itt a *Különleges beállítások* című mezőbe gépeljük be az *s11=50* szöveget, ahol az 50-es szám millisecundumokat jelent. A modem sebessége annál nagyobb, minél kisebb ez a szám.

Némelyik modemnél nem lehet feljebb srófolni a sebességet. Ha túl kicsi számot választunk, a modem a legnagyobb default sebességet fogja használni.

B F.

ÚJDONSÁGOK ÉS KEDVEZMÉNYEK A COMPAIR 309. STANDON!

HOL ÉS MIKOR
KÉSZÜLT A FÉNYKÉP?

GPS NAVIGÁCIÓ ÉS
DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP
HÁZASÍTÁSA

NAGYFELBONTÁSÚ
ÚJ FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

Kodak ds

RECOGNITA
INFORMÁCIÓS
KÖZPONT
info

brother.

CÍMKENYOMTATÓK
BÉLYEGZŐKÉSZÍTŐ

DIT
DIGITALTECHNIKA

Budapest, 1149 Egressy út 5.
T./f.: 221-6779, 221-6772
Győr, 9024 Nagy I. u. 35.
T./f.: 96/414-411, F.: 517-501
Kis- és nagykereskedelem
www.digitaltechnika.hu
gergely@digitaltechnika.hu

A CD-R Center mára már inkább digitális center, ahol a CD-írók, CD-lemezek mellett digitális kamerák, műholdvevő kártyák, hordozható MP3-lejátszók is helyet kaptak. Láthat itt hifi minőségű CD-felvevőt, DVD-lejátszót, de professzionális CD-nyomtatót és diaszkennert is!

Új termékeinkkel is megismerkedhet a COMPAIR 1999 kiállításon az A pavilon 307. standján, ahol meg is vásárolhatja az Önnek leginkább megtetszőt!

Az A pavilon 110. standján pedig az angol TRAXDATA, a taiwani PRINCO és a német DATAFILE lemezek magyarországi disztribútoraként a legszélesebb skáláját kínáljuk az egyszer írható és az újírható CD-lemezeknek - akciós áron!

1134 Budapest, Lehel út 25.

Telefon: 237-1360 • Fax: 237-1362

E-mail: cdrcenter@in-west.hu

T 2030

T 2170

T 2070

Tallyzmánia!

Hagyja magát elbűvölni a német technológiától! Jöjjön el új bemutatótermünkbe és győződjön meg a Tally által kifejlesztett mátrixnyomtatók sokoldalúságáról és magas műszaki színvonalat képviselő minőségéről! Nyugalmát a **2 év helyszíni - a nyomtató fejre is kiterjedő - garancia** biztosítja.

Új helyen,
bemutató-
teremben!

Kvint-R
Számítástechnikai Kft

1089 Budapest, Delej utca 41.
Telefon: (36-1) 477-4050 • Telefax: (36-1) 477-4060
www.tally.hu • E-mail: posta@kvint-r.hu

Tally
Computer Printers

Borland INPRISE

Delphi 5

A Delphi és az Interbase párosításával a nagy hatékonyság és teljesítmény a fejlesztés területén egy gyors, alacsony karbantartási költségekkel rendelkező relációs adatbázis-kezelő előnyeivel egészül ki. Az új Interbase Express komponensekkel nagy teljesítményű rendszerek fejleszthetők és terjeszthetők.

A TeamSource forradalmasítja a forráskód karbantartását. A TeamSource a már meglévő forráskód-kezelő programokra épít, valamint kiegészíti azokat, leegyszerűsítve a nagy, elosztott csoportok munkáját.

A Delphi 5 segítségével ultravékony kliens alkalmazások készíthetők DHTML és XML alapokon. Ez teljes értékű, hatékony alkalmazások gyors terjesztését teszi lehetővé az Interneten. Az új InternetExpress tartalmazza a Web Client Page Wizardot, a MIDAS PageProductert és a WebBrokert. Ezek lehetővé teszik elosztott DHTML és XML alkalmazások fejlesztését, amelyek nagyszámú kliens párhuzamos kiszolgálását teszik lehetővé, nagy mennyiségű adat esetén is.

Ez a megoldás lehetővé teszi, hogy gyorsan készítsen olyan rugalmas, skálázható alkalmazásokat, amelyek támogatják az Internet e-commerce következő hullámát.

A MIDAS lehetővé teszi valamennyi elosztott komputer szabvány, mint pl. CORBA, COM, MTS könnyed integrálását a már meglévő e-commerce és Internet alkalmazás rendszereibe.

A Delphi 5 a következő új hibakereső funkciókat tartalmazza: Breakpoint ToolTips, Actions, Groups, FPU/MMx View, Drag and Drop támogatás.

- Készítsen tökéletes kulcsrakész rendszert az új Interbase Express segítségével
- Az új TeamSource segítségével a fejlesztők jobban és gyorsabban együtt tudnak működni, ezért az egész fejlesztőcsapat termelékenysége növekedik
- Az új InternetExpress segítségével nagy sebességű Internet alkalmazások készíthetők
- Újdonság az XML támogatása, amivel gyorsan és könnyen szolgáltatathat adatokat a WEB felé
- Skálázható Internet alkalmazások MIDAS-szal
- A fejlesztési időt rövidítik a továbbfejlesztett debug (hibakereső) funkciók, melyek segítenek megkeresni és kijavítani a hibákat a legbonyolultabb projektben is

További információt az alábbi telefon, fax, e-mail és web címen kaphat:

Borland Magyarország, 1143 Budapest, Hungária krt. 79-81., tel.: 252-8145, 363-0098
an Inprise Company Fax: 252-8773, internet: <http://www.borland.hu>, e-mail: info@borland.hu

A HP-VAL NINCS LENT, CSAK FENT!

A HP kellékek minden rendszer alapvető alkotórészei.

RCE Kft.
1118 Budapest, Szurdok u. 1.
Tel.: 246-4050 • Fax: 246-4101
www.rce.hu

HIVATALOS
NAGYKERESKEDŐ

WINDOWS OPERÁCIÓS RENDSZEREK

Rejtett lehetőségek

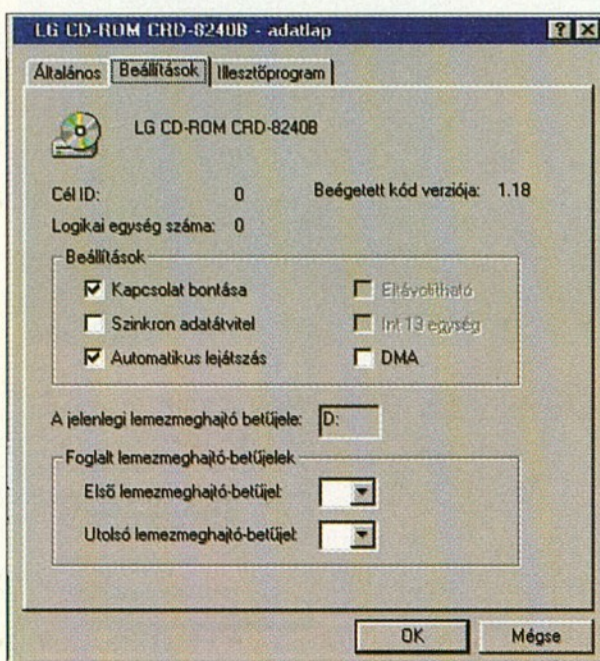
A Windows hatalmas funkcióterjedelmét még a szakemberek sem használják ki teljes egészében. Így azután érthető, hogy a legtöbb felhasználó előtt számos érdekes lehetőség marad rejtve. Írásunkban ezek közül válogattunk ki néhányat.

Windows 95/98 Az AutoRun funkció újbóli beállítása

Az *AutoRun* funkció a CD behelyezése után automatikusan megjeleníti a CD tartalmát. Ha ez a funkció egy installálás után hiányozna, akkor a következőképpen kell eljárni. Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával a *Sajátgépre*, és nyissuk meg a tulajdonságait. Válasszuk ki az *Eszközkezelőt*. Kattintsunk a CD-olvasó készülékbejegyzésre, amely egy plusz jelet tartalmaz, és jelenítessük meg a készülék típusát.

Kattintsunk a *Tulajdonságok* kapcsolófelületre, és hozzuk az előtérbe a *Beállítások* fület. Jelöljük ki az *Automatikus lejátszás* ellenőrzőnégyzetét, és nyugtázzuk OK-val a bevittet. Ezzel a CD-olvasó *AutoRun* funkciója ismét aktív.

Ebben az ablakban kapcsolhatjuk be az automatikus lejátszást

Windows 95/98 Hiányzó meghajtók

Mi a teendő, ha a Windows 98 egy készülék installálása után nem talál egy meghajtót? Ezt a fájlt nem tudjuk megkeresni, még ha ismerjük is a nevét. Ennek az az oka, hogy az *extract* parancs csak akkor segít, ha tudjuk, hogy a hiányzó fájlt *melyik CAB-archívumból kell kibontani*. Az *extract.exe* a Windows 98 CD-ROM *Start* könyvtárában található.

Ahhoz, hogy egy fájl egy ismeretlen CAB-állományból ki tudjunk bontani, nyissuk meg a *Start* menüben a *Futtatás* parancsot, majd adjuk ki a *for %p in (x:\win98*.cab) do extract %p [filename]* utasítást, és a bevittet nyugtázzuk OK-val. Az *x*: a Windows 98 CD-olvasót jelenti, míg a *filename* a keresett fájl nevét jelöli.

Windows 98 Indítólemez készítése

Ha a Windows 98 nem akar elindulni, akkor a *Windows indítólemez* segíthet. Az indítólemez azzal könnyítheti meg az újrainstallálást, hogy felismeri például a CD-olvasókat. Ez az indítólemez mindig legyen kéznél.

Indítsuk el a Windows 98-at, és a *Start/Beállítások* alatt lépünk be a *Vezérlőpultba*. Kattintsunk kétszer a *Szoftver* ikonra. A *Szoftver tulajdonságai* alatt kattintsunk az *Indítólemez készítése* kapcsolómezőre. Kövessük az utasításokat. Indítsuk a PC-t ezzel a lemezzel, és vizsgáljuk meg, hogy hozzá tudunk-e férni a CD-olvasóhoz.

Windows 98 Problémák esetén újrainstallálás

Ha a Windows 98 induláskor elakad, gyakran csak az újrainstallálás segíthet.

Helyezzük be a Windows 98 indítólemez a floppyolvasóba (A: meghajtó), majd kapcsoljuk be a PC-t. A gép a floppy-n található operációs rendszerről indul el. Ha megjelennek a startopciók, akkor válasszuk a *Számítógép indítása CD-olvasó támogatással* pontot. Ezután várjunk

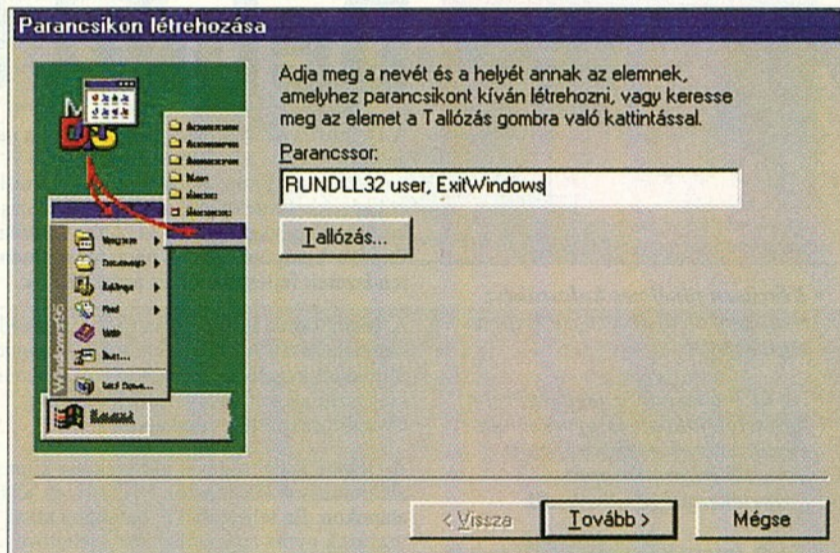
egy ideig, amíg a diagnózisprogramok egy virtuális meghajtóra (RAM-diszk) másolódnak. Ezt követően a képernyőn megjelenik az A: prompt.

Helyezzük be a Windows 98 CD-t a CD-olvasóba, és adjuk be a *[x]:\setup* parancsot. Itt az *[x]* az eggyel további betűjelű meghajtót jelenti. Ha az operációs rendszer eddig E:-vel jelölte a CD-olvasót, akkor a következőt kell beírni: *F:\setup*.

Ennek az az oka, hogy az indítólemez már a RAM-diszknak adta az E: elnevezést. Ehhez a meghajtóhoz DOS parancsokkal férhetünk hozzá. Így pl. a *Dir* parancssal megjeleníthető a tartalom.

Windows 95/98 Befejezés kattintással

Megtakaríthatjuk a Start menüből történő hosszadalmas kilépést. Írjunk egy szövegszerkesztővel egy kis batch-fájlt, és tároljuk el a Windows munkaasztalon, például a *finito.bat* név alatt. Ez a batch-fájl csak két sorból álljon.

Windowsos módon is készíthetünk Windows-záró ikont

Az említett batch-fájl:

Echo off

RUNDLL32 user, ExitWindows

Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával a *Finito* szimbólumra, és az asztalon megjelenik a *Beállítások* menü. Ezen belül nyissuk meg a *Futtatás* alatt a *Szimbólumként* opciót. A *Finito*-ra való kettős kattintással tudjuk ezentúl a Windows alatti munkát befejezni. Ha a szövegszerkesztőnkben még nyitott fájlok találhatóak, akkor a rendszer ezek lemen-

tésére szólít fel. A Windows csak ezután jelentkezik ki.

Aki nem akar batch-fájlt írni, Windows-stílusban is elintézheti mindezt. Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az asztra, és válasszuk ki az *Új/Parancsik* menüt. A *Parancsorb*a írjuk be a

RUNDLL32 user, ExitWindows

parancsot. Nyugtázzunk a *Továbbal*, és adjunk a parancsikonnak egy nevet, például a *Közvetlen kilépést*. Ha ezentúl erre a parancsikonra kétszer rákattintunk, ki-lephetünk a Windowsból.

Windows 98 Problémák a Windows 3.1-es programokkal

A lázadó Windows 3.1 alkalmazásokat a Windows 98 alatt is elindíthatjuk egy ügyes trükkel. Ha egy Windows 3.1 program már az indulásnál elakad, annak a *kompatibilitás hiánya* is lehet az oka. Ezen a gondon könnyen úrrá lehetünk.

Válasszuk ki a *Start/Futtatás* menüt és adjuk ki az *mkcompat* utasítást. A bevitt az OK-ra történő kattintással kell nyugtázni. Ezzel megnyílik a *Kompatibilitás létrehozása* ablak. Válasszuk a *Fájl* menüt és azt a Windows programot, amely a gondot okozta. Jelöljük ki a *Helytelen Windows verzió* ellenőrzőnégyzetet, és tároljuk el a *Fájl* menüvel ezt a beállítást. Ezután a régebbi Windows program is futni fog.

Windows 95/98 Vészlemez a noteszgéphez

Ha egy noteszgépnek van floppy- vagy CD-olvasója, akkor vészlemez is készíthetünk. Azok a noteszgépek, amelyek vagy csak egy CD-olvasót vagy csak egy floppyolvasót képesek felismerni, nem tudnak indítólemezt készíteni a setup során. A lemez behelyezéséhez ugyanis ki kellene cserélni a lemezolvasót. A készülékek cseréjénél viszont általában újraindításra van szükség. Ha tehát felszólít a setup program az indítólemez készítésére, akkor ennek elkerüléséhez kattintsunk a *Megszakítva*.

Csak az installálás befejeztével cseréljük ki a CD-olvasót a floppyolvasóra, és nyissuk meg a *Start/Beállítások/Vezérlőpult* menüben a *Szoftver* mappát. Aktiváljuk az *Indítólemez* fület, majd kattintsunk

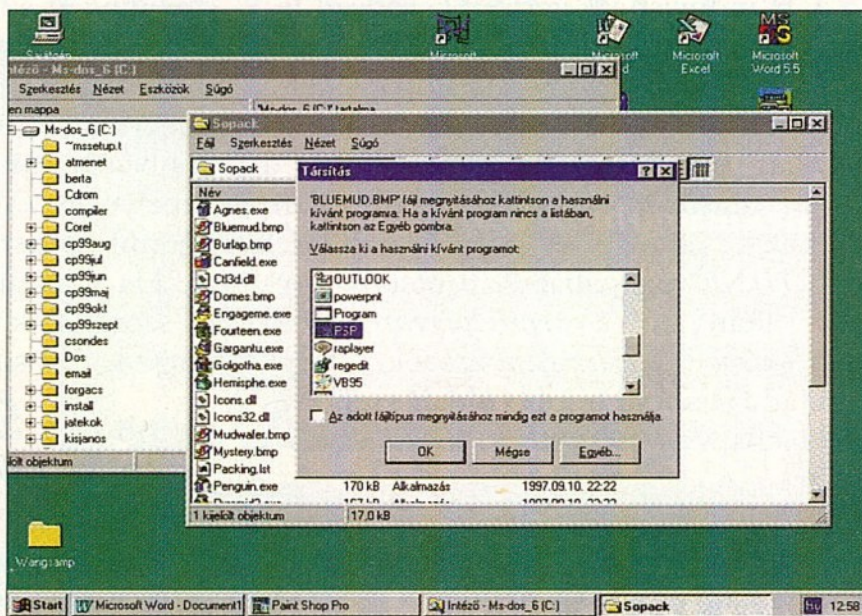
a *Floppy készítésére*. Most már elkészíthetjük a vészlemezt.

Windows 95/98 Hozzárendelések megváltoztatása

Bosszantó, ha egy drága képfeldolgozó programot installáltunk a Windows alatt, ám ha kétszer rákattintunk egy .bmp kiterjesztésű fájlra, a *Microsoft Paint* indul el. Mi viszont speciális programmal szeretnénk feldolgozni a grafikát.

Ehhez nyissuk meg az *Intézőben* egy lemezegység ablakot, és hívjuk meg egy mappát, amely egy .bmp fájlt tartalmaz. Nyomjuk le a **Shift** gombot, és kattintsunk a fájlra az egér jobb oldali gombjával. A helyzetérzékeny menüben jelöljük ki a *Társítás...*-t, és a következő ablakban keressük meg a képfeldolgozó programunkat. Ezután jelöljük ki az *Az adott fájl megnyitásához mindig ezt a programot használja* opciót, és kattintsunk az OK-ra.

Ha nem találjuk a programot a listában, akkor kattintsunk az *Egyéb...* kap-

Néhány kattintás, és a választott állomány kedvenc képfeldolgozó programunkkal indul el

csolófelületre, és a könyvtári jegyzékből keressük ki a kívánt felhasználást. Ettől kezdve a .bmp fájlok csak a kedvenc programunkkal együtt indulnak el.

Windows 95/98 Az elpocsékoló helyek felkutatása

A DOS-os időkből származó régi FAT fájlrendszer, amelyet még a mai Windows is használ, 40 vagy 80 Mbájtos merevlemezeket kezel. Ha ma a merevlemezünkön a C: partíció 2 Gbájtos, akkor a FAT 32 768 Kbájtos clustereket (a legkisebb tárolási egység) kezel. Aki tehát egy 100 bájtos fájlt tárol el, 32 Kbájtnyi helyet fogyaszt. Ezzel pedig több mint 90 %-nyi tárhely használaton kívül marad, erre már nem lehet írni.

Ha kíváncsiak vagyunk erre a helypo-

Megtudhatjuk, mennyi helyet „pocsékol” a merevlemezünk

csékolásra, nyissuk meg a *Sajátgép* mappában a C: meghajtót. Kattintsunk az egér jobb oldali gombjával a *Windows* mappára. A helyzetérzékeny menüben hívjuk le a *Tulajdonságokat*. Az *Általános* fülben található a *Méret* sor. E mögött láthatjuk az installált fájlok méretét bájtokban. A zárójel mögött egy második értéket is felfedezhetünk. Ha az elsőt kivonjuk a másodiktól, megkapjuk a nagy clusteréből eredő kihasználatlan hely (Slack) nagyságát.

Windows 98 Helymegtakarítása a FAT 32-vel

A FAT 32 fájlrendszerbe való átalakítás nemcsak felgyorsítja a merevlemezt, hanem a tárolóhellyel is takarékosabban fog bánni.

A FAT 32 – 8 Gbájtos partíció méretig – 4 Kbájtot vesz igénybe a legkisebb tárolási helyként (clusterként). Ez a kis fájlok, mint levelek, szövegek vagy táblázatok számára ideális méret. Ha ezzel szemben a 32 Kbájtos cluster méretű FAT 16-ot használjuk, amint ezt az előző példában már ismertettük, úgy minden tárolásnál sok helyet veszítünk. Az operációs rendszer csak egyszer tud felhasználni egy clustert, s lényegtelen, hogy mennyi hely maradt még szabadon a clusterben.

Célszerű tehát átállni a FAT 32-re. Az indítás előtt zárjuk be az összes víruskeresőt, mivel ezek memóriarezidensek. Nyissuk meg a *Start/Programok/Kellékek/Rendszerező/Meghajtókonverter(FAT32)* menüt. Kattintsunk az *Intézőben* a *Továbbra*, és a következő párbeszédmezőben adjuk meg a konvertálni kívánt lemezegységet.

Nyugtázzuk a bevittet. Ezt egy figyelmeztetés követi, amit komolyan kell venni, mivel a konvertálást már nem lehet semmissé tenni a Windows segédeszközeivel. A konvertálás előtt a Windows DOS-üzemmódba kapcsol át.

Windows 98 FAT 32 – pro és kontra

Mielőtt az új fájlrendszert installálnánk, mérlegeljük az előnyeit és a hátrányait!

A FAT 32-re való átállás mellett a következők szólnak. A FAT 32 2 Gb-ot feletti partíciókat is kezelhet. Ekkor gyorsabban fér hozzá az adatokhoz, mint a FAT 16. Ez azt jelenti, hogy a betöltési és az írási folyamatok felgyorsulnak. Szinte az összes Windows 98-as merevlemez-segédprogram működik a FAT 32 alatt. A FAT 16-ról FAT 32-re konvertálás gyorsan zajlik. Előtte nem kell lementeni a fájlokat, mert az eljárás biztonságos.

Nézzük meg most a FAT 32 hátrányait!

A lemezt többé nem lehet tömöríteni a *DriveSpace*-szel. Idegen gyártók régi merevlemez-kezelő segédprogramjai kompatibilitási problémákkal küzdenek, különösen azok, amelyek DOS-kernelt használnak a Real-üzemmódban. A kettős indítás a FAT 32-vel a Windows 98-nál nem lehetséges, ha csak a C: merevlemez FAT 16-os formátumú startlemezként nem használ-

juk. A régebbi operációs rendszerek nem tudnak hozzáférni a FAT32 lemezekhez, nem tudjuk a Windows 98-at leszedni, azaz visszatérni a Windows 95-höz.

A noteszgépek nem képesek hibernált üzemmódba átkapcsolni, amikor az operatív tár tartalma a merevlemezre íródik. Ez az üzemmód indulás után a merevlemezről tölti vissza az operatív tár tartalmát. A FAT 16 üzemmódra való vissza-konvertáláshoz idegen gyártó programját, például a *Partition Magicet* vagy ehhez hasonlót kell használni.

Windows 95/98 DOS nevek „~” nélkül

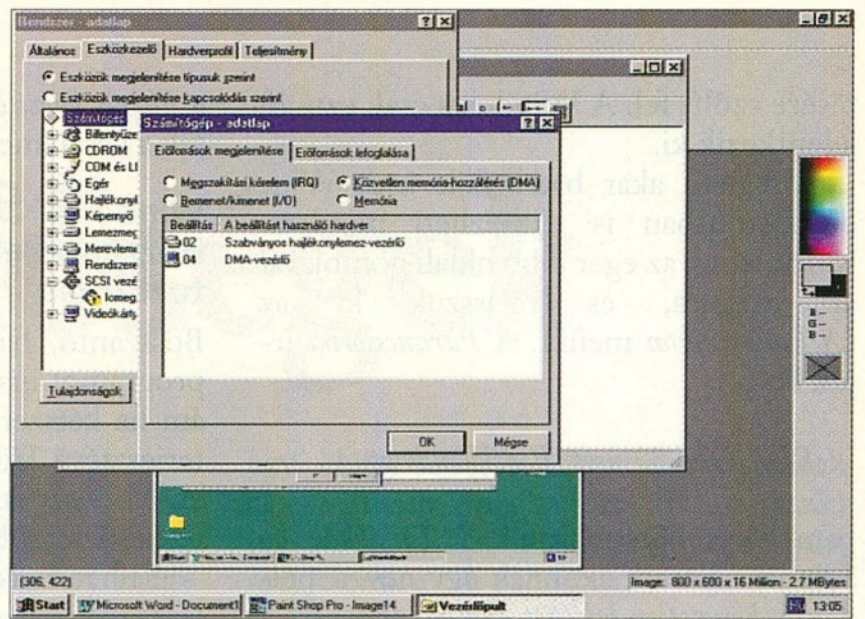
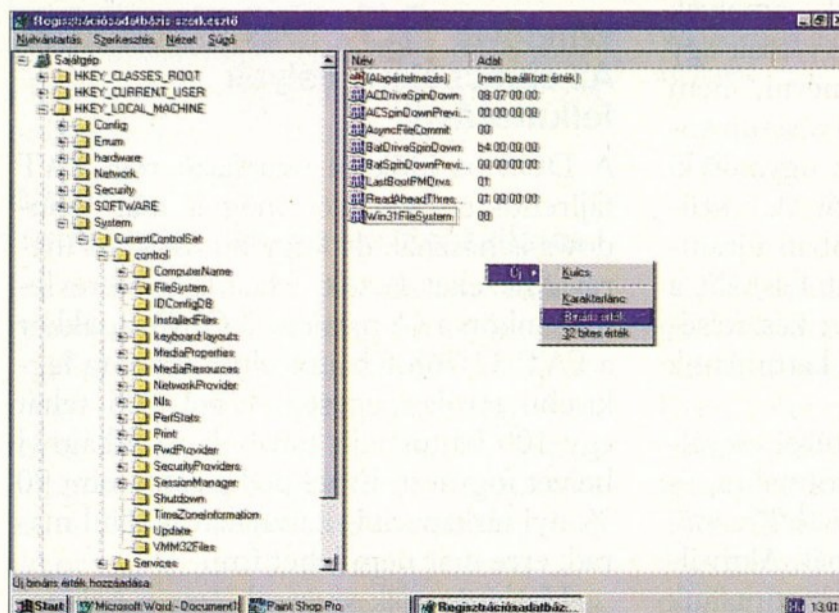
A *Registry* segítségével megakadályozható, hogy a ~ karakter jelenjen meg a DOS fájlnevekben.

A Windowst a *Registry*n keresztül lehet rákényszeríteni arra, hogy ne használja a „~” karaktert és a számjegyeket a DOS nevekben. Hívjuk meg a *Start/Futtatás* parancsot, és gépeljük be a *regedit* utasítást. A bal oldali ablakban lépünk át a *HKEY_LOCAL_MACHINE* mappába. Kattintsunk egymás után a *System/CurrentControlSet/Control* és a *Filesystem* mezőkre. Lépünk át a **Tabbal** a jobb oldali szerkesztőablakba, és válasszuk ki az *Új/Bináris érték*.

Az új bejegyzést nevezzük *Name-NumericTailnek*. Kattintsunk kétszer a bejegyzésre, és értékként adjunk meg 0-t. Lépünk ki a szerkesztőből, és indítsuk újra a Windowst.

Ettől kezdve egy fájl, amit mondjuk *operációs rendszernek* nevezünk, *operáció.doc* alakban és nem *operáci~.doc* formában jelenik meg.

Eltüntethetjük a ~ karaktert a DOS fájlnevekből

Tiszta képünk lehet a rendszer erőforrásairól

Windows 95/98 Az erőforrások áttekintése

A bővítőkártyák beszerelése gyakran okozhat gondot. Segítségünkre lehet, ha áttekinthetjük a rendszer erőforrásait, például az IRQ és a DMA kiosztásokat. Nyissuk meg a *Vezérlőpultot*, és kattintsunk kétszer a *Rendszer* szimbólumra. Lépünk át az *Eszközkezelő* fülbe. Jelöljük ki a lista első bejegyzését: *Számítógép*. Lapozzunk az egérrel az erőforrások megjelenítésére. Ehhez használjuk a különböző megtekintési lehetőségeket, amelyeket *DMA*, *Memória*, *I/O* és *IRQ* szerint rendezhetünk.

Ha a készülékünkől egy komponenst el szeretnénk távolítani, akkor jelöljük ki, majd kattintsunk a **Del** billentyűre.

Windows 95/98 A képernyőkímélő lebénítja a PC-t

Bármilyen melepő is, könnyen meg lehet bénítani egy PC-t. Elég meghívni az egér jobb oldali gombjával az asztal *Tulajdonságok* menüjét, és egy jelszót rendelni a képernyőkímélőhöz. Ha valaki eljászaná velünk ezt a viccet, akkor a jelszó ismerete nélkül a következőképpen tudunk ismét a gépünkhöz férni.

Indítsuk újra a gépet, és a *Start/Futtatás* menüben adjuk ki a *regedit* utasítást.

A *Windows Registry*ben keressük meg – a **Ctrl+F** billentyűkombinációval – a *ScreenSave_Data* bejegyzést, és töröljük ki a **Del** billentyűvel, majd az alatta található *ScreenSaveActive* bejegyzés értékét állítsuk 0-ra.

Ezt követően indítsuk újra a Windowst, és a *Sajátgép Tulajdonságok* menüjében adjunk a képernyőkímélőnek saját jelszót.

PowerMILL - A 3-5D-s CAM

- * Önálló, 3-5 tengelyes, magyar nyelvű CAM maróprogram Windows NT-n.
- * Bármely CAD-ből képes modellt fogadni.
- * Gyorsmarási technológia támogatása.
- * Valóság-hű marás-szimuláció.
- * Időre optimalizált szerszám pályák.
- * Könnyű kezelhetőség, rövid betanulás.
- * Ingyenes kipróbálási lehetőség!

20-40%-os idő-megtakarítás az NC gépen!

Egyéb szoftvereink:

PowerSHAPE: új 3D-s CAD program intuitív kezelői felülettel szerszám-készítőknek.

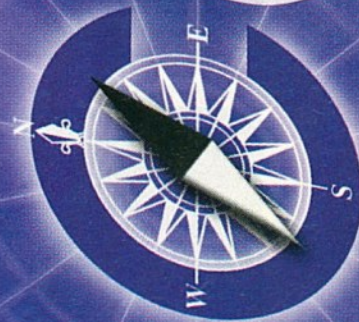
PowerINSPECT: alkatrész bemérése CAD modell alapján mérőgépen, tetszőleges formátumú, ISO9002-es jegyzőkönyv.

ArtCAM: 3D-s művészeti domborművek tervezése és CNC gyártása.

DEL CAM Hungary Kft. Tel.: 88/200-061
E-mail: delcam-hu@mail.datanet.hu
Web: http://www.delcam.com

DEL CAM

Milyen számítógépet vegyünk?

Anapokban megkeresett egy ismerősöm. Azt mondta, számítógépet akar venni, és szeretné meghallgatni a véleményemet a kiválasztott gépről. Sorolni kezdte a számítógép főbb paramétereit: Intel Pentium III 450 MHz, 8,4 Gbájtos merevlemez, 64 Mbájts RAM, 32 Mbájts 3D-s AGP videokártya, 16 bites on board hangkártya, 40x-es CD-ROM-meghajtó, minitorony, s hozzá egy 17"-os monitor, mindez Windows 98-cal megspékelve.

Visszakérdeztem, hogy mit akar venni: egy multimédiás számítógépet vagy egy atomeróművet. Mert ez egy profi gép, ha például a Holdra szállást akarjuk megtervezni vele a NASA-nak, otthonra azonban némileg túlzásnak tűnik. De komolyra fordítva a szót: ez jelenleg egy *csúcs gép*, leszámítva a 64 Mbájts RAM-ot, amit nagyon keveslek.

Jelenleg a Pentium III-as az egyik legfejlettebb processzor (egyedüli konkurenciája az AMD K7, amely több paraméterben is lekörözi). A 450 MHz-es órajel kimagasló, habár a Pentium III-asok között „csak” átlagos. A ma kapható leggyorsabb processzorok 600 – 650 MHz-en „repülnek”. A 8,4 Gbájts merevlemez elfogadható, de az ingyencék akár 36 Gbájts SCSI merevlemez is kaphatnak. A 64 Mbájts memória egy Pentium II-eshez vagy egy Celeronhoz átlagosnak tekinthető, de egy Pentium III-ashoz ennek legalább a duplája kell.

Sajnos, még mindig kevesen tudják, hogy a többletmemória felér egy gyorsabb processzorral, viszont olcsóbb annál. A kevés memória visszafogja a processzor teljesítményét, és leterheli a merevlemez. Sajnos még ma is kapható Pentium II-es vagy Celeron számítógép úgy, hogy összesen 32 Mbájts RAM van benne. Ez kicsit olyan, mintha egy full extrás 2500 köbcentis Mercedest 16 literes benzintartállyal árusítanának. Persze a kocsit azzal is elmegy, csak többször kell megállni tankolni, és lassabban jutunk a célba.

A 32 Mbájts 3D-s AGP videokártya jó választás. Főleg (3D-s) játékoknál lehet hasznát venni. Aki teheti, vegyen AGP-s videokártyát, négyszer gyorsabb, mint a PCI-os.

A 16 bites hangkártya is megfelelő. Az *on board* azt jelenti, hogy az alaplapra integrálták, tehát a későbbiekben már nem fejleszhető, de hacsak nem vagyunk vajtűfülűek, ez nem fog gondot okozni. A 40x-es CD-ROM-meghajtó is jó, a leggyorsabbak 45x-esek lehetnek. A minitorony ízlés kérdése; kisebb helyet foglal el, mint fekvő társa. Toronyból van mini, közepes és nagy. Ökölzályként elfogadhatjuk, hogy minél több szerkezetet (merevlemez, floppy meghajtót stb.) akarunk a gépünkbe, annál nagyobb házat kell vennünk.

A 17"-os monitor CAD-es alkalmazásra épp hogy elég, otthoni, irodai munkára azonban több mint

megfelelő. Minimum 15"-os monitort érdemes venni. Jó tudni, hogy a colban megadott méret és a tényleges képátló mérete nem egyezik meg. Ez utóbbi körülbelül 1 – 1,5"-al kisebb annál.

Milyen számítógépet érdemes venni? Attól függ, *mire akarjuk használni*. A legtöbben, otthon vagy az irodákban szövegszerkesztésre, táblázatkezelésre és internetezésre használják a gépüket. Ezekre a feladatokra egy Pentium 166 MHz-es gép is elég, 64 Mbájts RAM-mal, 2–3 Gbájts merevlemezrel. Elég egy Windows 95 (Linux), Microsoft Office 95 (StarOffice 5.0), 33,6 kbit/s-os modem (az 56 kbit/s-os modemek jó, ha 50 kbit/s-al dolgoznak, és csak letöltéskor), 1–2 Mbájts videokártya, 16x-os CD-ROM-meghajtó. Természetesen ilyen gépeket ma már nem árusítanak, de akár használtan is megkaphatjuk (megbízható eladótól), ugyanis ezek a masinák előbb amortizálódnak el erkölcsileg, minthogy tönkremennének (nem egy XT fut még ma is hibátlanul). Ezek a gépek monitorostul is kaphatók, és még így is csak töredékébe kerülnek annak, amennyit egy új, „csupasz” gépért kell leszurkolnunk.

Hírek, információk

Sajnos a memóriaárak jelentősen emelkedtek az elmúlt hónapban. Ennek az oka részben a gyártási problémákban rejlik. Elképzelhető, hogy a mostani magas ár hosszabb ideig megmarad, mivel közeledik a karácsony, és várhatóan sokan most fognak új gépet venni, illetve a régebbieket bővíteni.

(Épp a memóriaárak változása miatt elképzelhető, hogy a ComPassban szereplő egyes termékek árai a megjelenés időpontjában már némileg megváltoznak.)

A 3Com az összes V.90 modemjébe beépíti az *Exclusive Line Probing (ELP)* technológiát. Ez nagyobb átviteli sebességet és megbízhatóbb hálózati kapcsolatot eredményez. Az ELP technológiával felruházott modem analizálja a telefonvonalakat, és kivédi a hibákat, az átviteli „kátyukat”.

A ComPass mellékletben megjelent adatok közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származnak.

Megjegyzés: a táblázatokban szereplő Ú, A és D rövidítés azt jelenti, hogy az adott termék újdonság-e, akciós-e, illetve az adott terméknek a forgalmazó-e a hivatalos disztribútora.

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Minimális gépigény	Operációs rendszer	Ki-, bemenetek
Allegro Bt.	FAST Multimedia AG	AV Master 2000	166 MHz CPU, 64 Mbájt RAM	Windows 95 / 98 / NT	kompozit, S-Video, audio
Allegro Bt.	FAST Multimedia AG	DV Master	166 MHz CPU, 64 Mbájt RAM	Windows 95 / 98 / NT	i.Link, kompozit, S-Video, YUV ki, audio
Allegro Bt.	FAST Multimedia AG	DV Master Pro	300 MHz CPU, 64 Mbájt RAM, SCSI HDD	Windows NT	i.Link, kompozit, S-Video, YUV ki, audio
Allegro Bt.	FAST Multimedia AG	601 Six-O-One	400 MHz CPU, 128 Mbájt RAM, SCSI AV HDD	Windows NT	SDI, kompozit, S-Video, audio, YUV opcionális, i.Link opcionális
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO Studio 400	Pentium 166 MHz	Windows 95 / 98	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO Studio MP10	Pentium 166 MHz	Windows 95 / 98	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO Studio DC10 plus	Pentium 166 MHz	Windows 95 / 98	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DC30	Pentium II 266 MHz	Windows 95 / 98 / NT	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DC30 plus	Pentium II 266 MHz	Windows 95 / 98 / NT	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DC50 Studio	Pentium II 350 MHz	Windows 95 / 98 / NT	VHS (RCA), SVHS, komponens (RGB)
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DC1000 MPEG2 Realtime studio	Pentium II 350 MHz	Windows NT	VHS (RCA), SVHS
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DV 200 IEEE1394 (Firewire) interface	Pentium II 266 MHz	Windows 95 / 98 / NT	DV (IEEE1394)
Axico Kft.	Pinnacle	míroVIDEO DV 300 IEEE1394 (Firewire) + UltraWide SCSI	Pentium II 266 MHz	Windows 95 / 98 / NT	DV (IEEE1394), UW SCSI
Spieler Computer Kft.	Pinnacle	míroVIDEO Studio DC10 Plus	Pentium 233 MMX, 10 Gbájt HDD	Windows 95 / 98	Kompozit video, S-VHS, ki-, bemenet
Spieler Computer Kft.	IOMEGA	Buz	Pentium 233 MMX, 10 Gbájt SCSI HDD	Windows 95 / 98	Kompozit video, S-VHS, ki-, bemenet
Spieler Computer Kft.	AVer	Mpeg Wizard	Pentium 233 MMX, UDMA HDD	Windows 95 / 98	Kompozit video, S-VHS, ki-, bemenet
Spieler Computer Kft.	RealVision	Power TV+	PCI slot az alaplapon	Windows 95 / 98	TV tuner, kompozit, S-VHS bemenet
Spieler Computer Kft.	RealVision	RV111	PCI slot az alaplapon	Windows 3.1x / 95 / 98	VGA, TV tuner, kompozit, S-VHS bemenet
Spieler Computer Kft.	FlyVideo	FlyVideo '98	PCI slot az alaplapon	Windows 95 / 98	TV tuner, kompozit, S-VHS bemenet
Spieler Computer Kft.	FlyVideo	FlyVideo '98FM	PCI slot az alaplapon	Windows 95 / 98	TV tuner, kompozit, S-VHS bemenet
Spieler Computer Kft.	AVer	TVPhone '98	PCI slot az alaplapon	Windows 95 / 98	TV tuner, kompozit, S-VHS bemenet

Komplett konfigurációk

Típus	Processzor	Memória mérete [Mbájt]	Merev-lemez mérete [Gbájt]	Videokártya típusa	CD-ROM-meghajtó	Ú. D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [forint, nettó, kisker.]
APRI 84ZX microATX	Celeron 333 MHz	64	4,3	S3 Trio3D 4Mbájt	Toshiba 36x	x	"egér, pad, billentyűzet, hangkártya az alaplapon"	2+2	104 000
APRI 80ZX ATX	Celeron 366 MHz	64	6,4	Intel 740	Sony 40x	x	egér, pad, billentyűzet	2+2	114 100
APRI 80BX ATX	Celeron 400 MHz	128	10,2	DiamondViper 550 16 Mbájt	Sony 40x	x	egér, pad, billentyűzet	2+2	154 100
Basic BE	Celeron A 366 MHz	32	4,3	4 Mbájt S3 AGP	n. a.		Költségkímélő, kiváló minőségű alapszámítógép irodába, otthonra	3	79 900
Basic BX	Celeron A 366 MHz	32	4,3	4 Mbájt S3 AGP	n. a.		Költségkímélő, multimédiás számítógép irodába, otthonra	3	99 900
Scenic S10	Celeron 400 MHz	64	4,3	Intel 752 4 Mbájt	40x		Költségtakarékos, általános irodai és otthoni számítógép	3	129 900
Scenic S10+	Celeron 466 MHz	128	9,1	Intel 752 4 Mbájt	40x		Teljesítményigényes, középkategóriájú, általános célú számítógép	3	169 900
Scenic SL	Celeron 400 MHz	64	4,3	Intel 752 4 Mbájt	40x		Hálózati munkahely, általános irodai feladatokhoz	3	135 900
Scenic SN	Intel Pentium III 450 MHz	64	6,4	nVIDIA RIVA TNT	40x		Professzionális munkaállomás, gazdasági grafikai feladatokra	3	183 900
Dexter DE	Celeron 400 MHz	64	6,4	nVIDIA RIVA TNT	40x		Kimagasló teljesítményű PC általános célra	3	172 900
Dexter DH	Intel Pentium III 500 MHz	128	9,1	Diamond ViperUltra TNT2	40x		Kimagasló video- és hangteljesítményű professzionális számítógép	3	341 900
NetiX TE	Intel Pentium III 450 MHz	129	4,5	n. a.	40x		Munkacsoportszerver	3	349 900
Netix LE	Intel Pentium III 450 MHz	130	9,1	n. a.	40x		Munkacsoportszerver, maximum 2 processzorral	3	443 900
C6x86MX-P300	Cyrix 6x86MX-P300	32	4,3	1 Mbájt S3 PCI	n. a.		n. a.	1+2	59 760
Celeron 366	Intel Pentium II Celeron 366	64	6,4	4 Mbájt S3 AGP	Cyber 48x		n. a.	1+2	97 960
PIII-450	Intel Pentium III 450	128	8,4	8 Mbájt S3 Savage	Sony 40x		n. a.	1+2	165 780
SPL2001H	Celeron A 366 MHz	rendelésre	4,3	SIS 8 Mbájt AGP	Teac 32x	x x	56 kbit/s-os modem, 10/100 háló, PCI Sound	2	90 000
SPL2000M	Celeron A 333 MHz	rendelésre	4,3	S3 Trio 3D AGP	Nincs	x x	Olcsó és jó	1,5	78 000
SPL2001	Celeron A 466 MHz	rendelésre	8,4	Asus 3800 TNT2	Asus 45x	x x	TEAC Subwoofer, SB Live, Midi torony	2	246 000

Szerkesztők

Hozzá adott videoszerkesztő	Egyéb programok	Hozzá adott hardverek	Ú.	D.	A.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [forint, nettó, kisk.]
Head Media Studio Pro 2 teljes verzió	Ulead Cool 3D, Mediator 5.01	CVBS adapter		x	x	teljes körű támogatással	1	159 000
Head Media Studio Pro 2 teljes verzió	MediaTools Final Effects	I/O box, i.Link kábel		x		teljes körű támogatással	1	629 000
Sync Speed Razor 4.7	n. a.	I/O box, i.Link kábel		x		teljes körű támogatással	1	630 000
ST Studio 2.0	Print DVD opcionális	I/O box, Jog/Shuttle opc.		x	x	teljes körű támogatással	1	kiépitéstől függ
innacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.		x		szalagos videoszerkesztő	1	70 590
innacle Studio s/w	Title Deko feliratozó, CD-író	n. a.	x	x		külső Mpeg1, VideoCD szerkesztő	1	95 070
innacle Studio s/w	Title Deko feliratozó	n. a.		x		belső PCI videoszerkesztő	1	70 590
obe Premiere 4.2	n. a.	n. a.		x		n. a.	1	135 530
obe Premiere 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		professzionális videoszerkesztő	1	243 950
obe Premiere 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		stúdió minőségű videoszerkesztő	1	612 900
obe Premiere 5.1 Full	Title Deko feliratozó, Minerva CD-író	n. a.	x	x		Mpeg2, DVD videoszerkesztő	1	609 670
obe Premiere 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Dv illetve Digital8 kamerához	1	170 320
obe Premiere 5.1 Full	Title Deko feliratozó	n. a.		x		Dv illetve Digital8 kamerához	1	274 290
át	HDD benchmark, AVI converter	DC10 kártya	x			a legjobb ár- minőség arány	1	72 000
át LE verzió	nincs	Ultra SCSI kártya, Buz	x			kedvező ár	1	55 000
im Edit	Studio M, Netmeeting, DigiVCR	Mpeg Wizard	x			mobil, külső egység	1	72 000
át	nincs	Power TV		x	x	olcsó	1	14 800
át	nincs	RV111		x	x	2 Mbájt VGA, TV tuner	1	16 000
át	nincs	FlyVideo			x	távírányító, TXT	1	17 980
át	nincs	FlyVideo FM			x	távírányító, TXT, FM tuner	1	19 800
át	Netmeeting	TVPhone '98	x		x	távírányító, TXT, FM tuner	1	27 400

Processzorok

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Órajel [MHz]	Procesz-szor-aljzat	Meg-jegyzés	Garan-cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Komel Kft.	Intel	Celeron A	350	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	400	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	450	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	500	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	550	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	600	Slot1	100 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	333	Slot1	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	366	Slot1	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	400	Slot1	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	433	Slot1	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	333	Socket 370	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	366	Socket 370	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	400	Socket 370	66 MHz	n. a.	n. a.
Komel Kft.	Intel	Celeron A	433	Socket 370	66 MHz	n. a.	n. a.
FEFO Kft.	AMD	AMD K6-2	350	Socket 7	n. a.	1	12 150
FEFO Kft.	AMD	AMD K6-2	450	Socket 7	n. a.	1	26 750
FEFO Kft.	AMD	AMD K6-III	400	Socket 7	n. a.	1	30 950
FEFO Kft.	Intel	Celeron A	366	Socket 370	n. a.	1	15 850
FEFO Kft.	Intel	Celeron A	400	Socket 370	n. a.	1	17 850
FEFO Kft.	Intel	Celeron A	433	Socket 370	n. a.	1	22 050
FEFO Kft.	Intel	Celeron A	466	Socket 370	n. a.	1	27 150

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Órajel [MHz]	Procesz-szor-aljzat	Meg-jegyzés	Garan-cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
FEFO Kft.	Intel	Celeron A	500	Socket 370	n. a.	1	44 150
FEFO Kft.	Intel	Pentium II	400	Slot 1	n. a.	1	41 950
FEFO Kft.	Intel	Pentium III	450	Slot 1	n. a.	1	46 150
FEFO Kft.	Intel	Pentium III	500	Slot 1	n. a.	1	63 950
FEFO Kft.	Intel	Pentium III	550	Slot 1	n. a.	1	123 150
FEFO Kft.	Intel	Pentium III	600	Slot 1	n. a.	1	161 750
FEFO Kft.	Intel	Pentium III Xeon	500	Slot 1	cooler	1	300 150
FEFO Kft.	Intel	Pentium III Xeon	550	Slot 1	cooler	1	636 150
FEFO Kft.	Intel	Pentium III Xeon	600	Slot 1	cooler	1	1 182 750
LAP Stúdió	Cyrix	6x86 PR300	266	Socket 7	n. a.	1	6 320
LAP Stúdió	Intel	Celeron A	366	Socket 370	n. a.	1	14 320
LAP Stúdió	Intel	Celeron A	400	Socket 370	n. a.	1	15 700
LAP Stúdió	Intel	Celeron A	433	Socket 370	n. a.	1	20 980
LAP Stúdió	Intel	Celeron A	466	Socket 370	n. a.	1	26 640
LAP Stúdió	Intel	Pentium II	400	Slot 1	n. a.	1	37 740
LAP Stúdió	Intel	Pentium III Katmai	450	Slot 1	n. a.	1	42 620
LAP Stúdió	Intel	Pentium III Katmai	500	Slot 1	n. a.	1	57 000

Alapl

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Chipset	Processzoraljzat	Forma	Aljzatok száma
RCE Kft.	AOpen	MX6E Plus	Intel EX	Slot 1	MicroATX	2 ISA, 2 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX3L	Intel LX	Socket 370	ATX	2 ISA, 4 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	MX3L	Intel LX	Socket 370	MicroATX	1 ISA, 3 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX6BC-EZ	Intel ZX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	MX6BC-EZ	Intel ZX	Slot 1	MicroATX	1 ISA, 3 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	MX3ZA	Intel ZX	Socket 370	MicroATX	1 ISA, 3 PCI
RCE Kft.	AOpen	MX3W	Intel 810DC	Socket 370	MicroATX	3 PCI, 1 AMR
RCE Kft.	AOpen	MX3W-L	810DC	Socket 370	MicroATX	3 PCI, 1 AMR
RCE Kft.	AOpen	MX59-PRO	VIA MVP-4	Socket7	ATX	2 ISA, 4 PCI
RCE Kft.	AOpen	AX63	VIA APOLLO PLUS	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX63-PRO	VIA APOLLO PRO PLUS	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX6BC	Intel BX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX6B	Intel BX	Slot 1	ATX	3 ISA, 4 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX6BC-PRO	Intel BX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	AX6B-PLUS	Intel BX	Slot 1	ATX	3 ISA, 4 PCI, AGP
RCE Kft.	AOpen	DX6G Plus	Intel GX	2x Slot1	ATX	n. a.
Komel Kft.	DTK	Prm-0081i	Intel BX	Dual Slot1	ATX	4 PCI, 3 ISA, AGP
Komel Kft.	DTK	Prm-0080i	Intel BX	Slot1	ATX	4 PCI, 2 ISA, AGP
Komel Kft.	DTK	Prm-0080izx	Intel ZX	Slot1	ATX	4 PCI, 2 ISA, AGP
Komel Kft.	DTK	Prm-0084izx	Intel ZX	Slot1	Micro Atx	3 PCI, 1 ISA, AGP
Komel Kft.	DTK	Prm-0089i	Intel LX	S370	ATX	4 PCI, 2 ISA, AGP
Komel Kft.	DTK	Prm-13l	Intel 810	S370	Flex ATX	1 PCI, 1 AMR
Komel Kft.	DTK	Prm-20l	Intel 810	Slot1 + S370	ATX	5 PCI, 1 AMR
Komel Kft.	DTK	Prm-23l	Intel 810	S370	Micro ATX	3 PCI, 1 AMR
LAP Stúdió	Tomato/ZIDA	TX100	VIA VPX	Socket 7	AT	2 ISA, 4 PCI
LAP Stúdió	Tomato/ZIDA	LX-98	Intel 82440 LX	Socket 370	AT / ATX	2 ISA, 4 PCI, AGP
LAP Stúdió	Tomato/ZIDA	6ABX	Intel 82440 BX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
LAP Stúdió	ABIT	ZM6	Intel 82440 ZX	Socket 370	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
LAP Stúdió	ABIT	BH6	Intel 82440 BX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
LAP Stúdió	ABIT	BX6	Intel 82440 BX	Slot 1	ATX	3 ISA, 4 PCI, AGP
LAP Stúdió	ABIT	BE6	Intel 82440 BX	Slot 1	ATX	2 ISA, 5 PCI, AGP
Spieler Computer Kft.	Amptron	PC100	BX-cell2000	Slot1 + Socket 370	AT / ATX	1 ISA, 1 PCI
Spieler Computer Kft.	Elitegroup	P6BXT-A+	Intel BX	Slot1 + Socket 370	ATX	2 ISA, 4 PCI, AGP

Moni

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kép- átító mérete [col]	Maximális felbontás	Ú. D.	Garan- cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisk.]
Kronos Trade Kft.	Samsung	Samtron 55e	15	1024x768	x	1+2	33 800
Kronos Trade Kft.	Samsung	Samtron 75e	17	1280x1024	x	1+2	62 000
Kronos Trade Kft.	Panasonic	TX-T5F73	15	1280x1024		2	39 000
Kronos Trade Kft.	Daewoo	710B	17	1280x1024		3	57 600
RCE Kft.	CTX	VL510	15	1024x768	x	3	35 200
RCE Kft.	CTX	VL500	15	1280x1024	x	3	36 200
RCE Kft.	CTX	MS500	15	1280x1024	x	3	55 300
RCE Kft.	CTX	PR500	15	1280x1024	x	3	53 700
RCE Kft.	CTX	VL700	17	1280x1024	x	3	58 600
RCE Kft.	CTX	MS700	17	1280x1024	x	3	86 240
RCE Kft.	CTX	VL710T	17	1600x1200	x	3	82 400
RCE Kft.	CTX	VL710ST	17	1600x1200	x	3	96 250
RCE Kft.	CTX	PR700T	17	1280x1024	x	3	84 300
RCE Kft.	CTX	PR711T	17	1600x1200	x	3	99 550
RCE Kft.	CTX	VL950	19	1600x1200	x	3	140 800
RCE Kft.	CTX	VL950ST	19	1600x1200	x	3	150 900
RCE Kft.	CTX	EX1200	21	1600x1200	x	3	259 900
RCE Kft.	CTX	PV630A	12.1	800x600	x	x 1	n.a.
RCE Kft.	CTX	PV751	15.1	1024x768	x	x 1	n.a.
RCE Kft.	CTX	PV880	18.1	1280x1024	x	x 1	n.a.
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-431X	14	1024x768	x	3	28 700
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-518X	15	1024x768	x	3	35 300
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-518X Multimedia	15	1024x768	x	3	39 900
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-518B	15	1280x1024	x	3	38 800
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-518B Multimedia	15	1280x1024	x	3	43 400
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-710B	17	1280x1024	x	3	59 200
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-710B Multimedia	17	1280x1024	x	3	63 800
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-710C	17	1600x1200	x	3	69 600
Cordata Telecom Kft.	Daewoo	CMC-901D	19	1600x1280	x	3	116 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5854B	15	1024x768	x	1+2	37 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870NB	15	1280x1024	x	1+2	37 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870T	15	1280x1024	x	1+2	40 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	5870BL	15	1280x1024	x	1+2	39 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7770D	17	1280x1024	x	1+2	69 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7770NB	17	1280x1024	x	1+2	60 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7770T	17	1280x1024	x	1+2	62 900
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7687T	17	1600x1200	x	1+2	72 900

pok

Portok [soros, párh., SB, IrDA]	IDE interfész	Maximális memória-méret [Mbájt]	Maximális órajel [MHz]	Maximális szorzó	BIOS	Onboard Audio, Video	Ú.	D.	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
1, 2, kivezetés	UDMA/33	256	66	n. a.	Award	Crystal chipset		x	2	17 000
1, 2, kivezetés	UDMA/33	384	66	n. a.	Award	Ess Solo1		x	2	22 440
1, 2, kivezetés	UDMA/33	384	66	n. a.	Award	Ess Solo1		x	2	19 900
1, 2, kivezetés	UDMA/33	768	133	n. a.	Award	n. a.	x	x	2	22 770
1, 2, kivezetés	UDMA/33	384	133	n. a.	Award	n. a.	x	x	2	24 200
1, 2, kivezetés	UDMA/33	512	133	n. a.	Award	Ess Solo1, ATI Rage Pro 8 Mbájt		x	2	34 210
1, 2, kivezetés	UDMA/66	512	153	n. a.	Award	ac97 2.1 Audio, Intel VGA 4 Mbájt	x	x	2	30 360
1, 2, kivezetés	UDMA/66	512	66	n. a.	Award	ac97 2.1 Audio, Intel VGA 4 Mbájt	x	x	2	25 190
1, 2, kivezetés	UDMA/33	512	100	n. a.	Award	AD1819 CODEC, 2D/3D VIDEO		x	2	24 530
1, 2, kivezetés	UDMA/33	768	133	n. a.	Award	n. a.		x	2	21 000
1, 2, kivezetés	UDMA/33	768	153	n. a.	Award	n. a.		x	2	24 200
1, 2, kivezetés	UDMA/33	768	100	n. a.	Award	n. a.		x	2	26 620
1, 2, kivezetés	UDMA/33	1 Gbájt	100	n. a.	Award	n. a.		x	2	28 930
1, 2, kivezetés	UDMA/33	768	100	n. a.	Award	n. a.	x	x	2	34 540
1, 2, kivezetés	UDMA/33	1 Gbájt	100	n. a.	Award	n. a.		x	2	56 210
n. a.	n. a.	2 Gbájt	100	n. a.	Award	n. a.	x	x	2	195 800
ind	UDMA/66	1 Gbájt	133	8	Award	nincs		x	2+2	87 300
ind	UDMA/66	768	133	8	Award	nincs		x	2+2	24 500
ind	UDMA/66	512	133	8	Award	nincs	x	x	2+2	21 000
ind	UDMA/66	512	133	8	Award	Audio		x	2+2	23 100
ind	UDMA/66	768	133	8	Award	nincs		x	2+2	18 800
ind	UDMA/66	512	133	8	Award	Audio, Video, Ethernet	x	x	2+2	33 100
ind	UDMA/66	512	133	8	Award	Audio, Video	x	x	2+2	29 400
ind	UDMA/66	512	133	8	Award	Audio, Video	x	x	2+2	28 400
SB	UDMA/33	512	n. a.	n. a.	AMI	n. a.			1	9 220
SB, IrDA	UDMA/33	384	n. a.	n. a.	AMI	n. a.			1	13 880
SB, IrDA	UDMA/33	768	n. a.	n. a.	AMI	n. a.			1	15 760
SB, IrDA	UDMA/33	256	n. a.	n. a.	Award	n. a.			1	17 260
SB, IrDA	UDMA/33	384	n. a.	n. a.	Award	n. a.			1	20 600
SB, IrDA	UDMA/33	512	n. a.	n. a.	Award	n. a.			1	24 980
SB, IrDA	UDMA/66	768	n. a.	n. a.	Award	n. a.			1	26 640
soros, párh., USB, PS/2	UDMA/66	768	100	5,5	AMI	PCI audio, 8 Mbájt AGP VGA	x		1	21 600
soros, párh., USB, PS/2	UDMA/66	768	100	5,5	n. a.	PCI audio	x		1	24 600

ok

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kép- átló mérete [col]	Maximális felbontás	Ú. D.	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
HRP Hungary Kft.	Hyundai	7695T	17	1600x1200	x 1+2	79 900	
HRP Hungary Kft.	Hyundai	9695T	19	1600x1200	x 1+2	119 900	
HRP Hungary Kft.	Hyundai	2595T	21	1600x1200	x 1+2	214 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	55e	15	1024x768	x 1+1+1	34 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	75e	17	1280x1024	x 1+1+1	63 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	550s	15	1024x768	x 1+1+1	47 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	550b	15	1280x1024	x 1+1+1	44 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	710s	17	1280x1024	x 1+1+1	68 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	700p+	17	1600x1200	x 1+1+1	119 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	700IFT	17	1600x1200	x 1+1+1	121 700	
HRP Hungary Kft.	Samsung	900p	19	1600x1200	x 1+1+1	156 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	1000s	21	1600x1200	x 1+1+1	218 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	1000p	21	1600x1200	x 1+1+1	296 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	320TFT	13.3	1024x768	x 1+1+1	251 900	
HRP Hungary Kft.	Samsung	520TFT	15	1024x768	x 1+1+1	328 900	
HRP Hungary Kft.	LG	440si	14	1024x768	x 3	30 900	
HRP Hungary Kft.	LG	520si	15	1024x768	x 3	36 900	
HRP Hungary Kft.	LG	575n	15	1280x1024	x 3	44 900	
HRP Hungary Kft.	LG	57m	15	1280x1024	x 3	47 900	
HRP Hungary Kft.	LG	795FTP	17	1600x1200	x 3	115 900	
HRP Hungary Kft.	LG	795FT	17	1600x1200	x 3	108 900	
HRP Hungary Kft.	LG	788t	17	1280x1024	x 3	59 900	

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kép- átló mérete [col]	Maximális felbontás	Ú. D.	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
HRP Hungary Kft.	LG	775N	17	1280x1024	x 3	65 900	
HRP Hungary Kft.	LG	77m	17	1280x1024	x 3	83 900	
HRP Hungary Kft.	LG	795SC	17	1600x1280	x 3	98 900	
HRP Hungary Kft.	LG	910SC	19	1600x1280	x 3	146 900	
HRP Hungary Kft.	LG	216SC	21	1600x1280	x 3	232 900	
HRP Hungary Kft.	LG	500LC	15	1024x768	x 3	302 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXT5F73	15	1280x1024	x 2	39 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXT5N72ET	15	1280x1024	x 2	50 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7F35G	17	1280x1024	x 2	76 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7S36G	17	1280x1024	x 2	79 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7F35F	17	1280x1024	x 2	104 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD7S55G	17	1600x1200	x 2	113 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD9S54G	19	1600x1200	x 2	153 900	
HRP Hungary Kft.	Panasonic	PTXD1F63G	21	1600x1200	x 2	214 900	
HRP Hungary Kft.	GABA	14B	14	1024x768	x 1+2	27 900	
HRP Hungary Kft.	GABA	15C	15	1280x1024	x 1+2	34 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV57J	15	1280x1024	x 3	40 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV57C	15	1280x1024	x 3	47 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV77E	17	1280x1024	x 3	68 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV77C	17	1280x1024	x 3	70 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV78IE	17	1600x1200	x 3	92 900	
HRP Hungary Kft.	ACER	AV99C	19	1600x1200	x 3	139 900	

Monitorok

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kép- átló mérete [col]	Maximális felbontás	Ú. D. Garan- cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisk.]
HRP Hungary Kft.	ACER	AV211C	21	1600x1200	x 3	261 900
Komel Kft.	DTK	556BA	15	1024x768	x 3	34 200
Komel Kft.	DTK	570KA	15	1280x1024	x 3	37 300
Komel Kft.	DTK	770KAT	17	1280x1024	x 3	58 000
Komel Kft.	DTK	990KA	19	1600x1280	x 3	102 600
Komel Kft.	MAG	XJ-500T	15	1280x1024	3	41 700
Komel Kft.	MAG	DX-715	17	1600x1280	3	69 600
Komel Kft.	MAG	XJ-700T	17	1280x1024	3	86 300
Komel Kft.	MAG	DJ-920	19	1600x1280	3	207 100
FEFO Kft.	Axion	CA-1450	14	1024x768	3	26 950
FEFO Kft.	Axion	CL-1566	15	1280x1024	3	34 150
FEFO Kft.	Axion	CL-1766	17	1280x1024	3	61 050
FEFO Kft.	Daewoo	CMC518X	15	1024x768	3	34 150
FEFO Kft.	Daewoo	CMC518B	15	1024x768	3	38 350
FEFO Kft.	Daewoo	CMC710 B	17	1280x1024	3	55 950
FEFO Kft.	DTK	DTK570BA	15	1280x1024	3	39 650
FEFO Kft.	DTK	DTK770KAT	17	1280x1024	3	66 550
FEFO Kft.	DTK	DTK995KAT	19	1600x1280	3	119 250
FEFO Kft.	Hyundai	5870NB	15	1024x768	1+2	37 250
FEFO Kft.	Hyundai	7770NB	17	1280x1024	1+2	60 350
FEFO Kft.	Licom	L5034LD	15	1280x1024	3	31 150
FEFO Kft.	Licom	L7032LD	17	1024x768	3	51 150
FEFO Kft.	Licom	K9033	19	1600x1280	3	91 850
FEFO Kft.	LG	GST520si	15	1024x768	3	36 850
FEFO Kft.	LG	GST575n	15	1024x768	3	43 850
FEFO Kft.	LG	GST775n	17	1024x768	3	66 050
FEFO Kft.	LG	GST795FT	17	1600x1280	3	112 950
FEFO Kft.	MAG	XJ810	19	1600x1200	3	99 950
FEFO Kft.	Samsung	SA55E	15	n. a.	3	34 350
FEFO Kft.	Samsung	SM510s	15	1024x768	3+2	36 550
FEFO Kft.	Samsung	SM710s	17	1600x1200	3+2	68 950
FEFO Kft.	Samsung	SM1000s	21	1600x1200	3+2	218 950
FEFO Kft.	Panasonic	S50i (TXT5F73)	15	1280x1024	2	39 650
FEFO Kft.	Panasonic	SL70i (TXD7F36)	17	1280x1024	2	79 050
FEFO Kft.	Panasonic	S90 (PTXD9S54G)	19	1600x1280	2	154 050
FEFO Kft.	Panasonic	TXD1F63	21	1600x1280	2	214 350
FEFO Kft.	Sony	CPD200GST	17	1280x1024	3	109 950
FEFO Kft.	Sony	GDM400PS	19	1600x1200	3	236 950
FEFO Kft.	Sony	520GST	20	1600x1200	3	241 950
FEFO Kft.	ViewSonic	E655	15	1280x1024	1+2	43 950
FEFO Kft.	ViewSonic	GS771	17	1280x1024	1+2	84 950
FEFO Kft.	ViewSonic	PS775	17	1600x1200	1+2	113 950
FEFO Kft.	ViewSonic	P815	21	1800x1440	1+2	292 950
FEFO Kft.	ViewSonic	VPA145 LCD	14,5	1024x768	1+2	308 950
FEFO Kft.	Philips	105MB	15	1280x1024	3	46 750
FEFO Kft.	Philips	107E	17	1280x1024	3	66 450
FEFO Kft.	Philips	151AX TFT LCD	14,5	1024x768	3	293 050
FEFO Kft.	Hitachi	640ET	15	1024x768	3	69 950
FEFO Kft.	Hitachi	753ET	17	1600x1200	3	166 950
FEFO Kft.	Hitachi	812ET	19	1600x1200	3	271 950

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Kép- átló mérete [col]	Maximális felbontás	Ú. D. Garan- cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisk.]
FEFO Kft.	EIZO	T960	21	1600x1200	1	481 950
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo Office	17	1280x1024	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 19M99	19	1600x1200	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 19H99	19	1600x1200	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 21S99	21	1600x1200	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 21M98	21	1600x1200	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 22H99	22	1800x1440	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 24H96	24	1920x1200	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 17LCD99	15	1024x768	1	n. a.
FEFO Kft.	ELSA	Ecomo 20LCD99	18	1280x1024	1	n. a.
LAP Stúdió	Belinea	104010	14	1024x768	3	30 900
LAP Stúdió	Belinea	102010	15	1024x768	3	37 000
LAP Stúdió	Belinea	102020	15	1280x1024	3	40 100
LAP Stúdió	Belinea	103010	17	1280x1024	3	60 900
LAP Stúdió	Belinea	103040	17	1600x1200	3	73 100
LAP Stúdió	Belinea	103060M	17	1600x1200	3	84 900
LAP Stúdió	Belinea	103070	17	1600x1200	3	95 300
LAP Stúdió	Belinea	106060	19	1600x1200	3	133 400
LAP Stúdió	LG	520si	15	1024x768	3	37 180
LAP Stúdió	LG	575N	15	1280x1024	3	44 280
LAP Stúdió	LG	795SC	17	1600x1280	3	99 780
Spieler Computer Kft.	TATUNG	CM-20	20	1600x1200	3	180 000
EMJ Hungary Kft.	Samsung	Samtron 45b	14	1024x768	x x 3	30 390
EMJ Hungary Kft.	Samsung	Samtron 55e	15	1024x768	x x 3	34 790
EMJ Hungary Kft.	Samsung	Samtron 75e	17	1280x1024	x x 3	63 990
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 550s	15	1024x768	x x 3	37 250
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 550b	15	1280x1024	x x 3	45 150
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 750s	17	1280x1024	x x 3	68 790
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 750p	17	1600x1280	x x 3	119 990
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 900p	19	1600x1280	x 3	157 390
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 700IFT	17	1600x1280	x 3	134 990
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 900IFT	19	1600x1280	x x 3	197 590
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 1000s	21	1600x1280	x 3	230 590
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 1000p	21	1600x1280	x 3	306 290
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 320TFT	13,3	1024x768	x 3	258 990
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 520TFT	15	1024x768	x 3	339 990
EMJ Hungary Kft.	Samsung	SyncMaster 700TFT	17	1280x1024	x x 3	82 490

Szkennerok

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Fajta	Felbontás [dpi x dpi]	Bit-mélység	Max. szken. méret	Csatlakozó	Ú.	D.	A.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [ft, nettó, kisk.]
Corwell Kft.	Primax	One Touch 5300	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port	x	x	x	35 bit Twain, PaperPort software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	One Touch 7600	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port	x	x	x	35 bit Twain, PaperPort software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	Colorado 600p	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port		x	x	Power Twain, MGI Photo software, Prima PAGE 98 software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	Colorado 1200p	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port		x	x	Power Twain, MGI Photo software, Prima PAGE 98 software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	Colorado USB 9600	síkgyas	300x600	36	A4	USB		x	x	Power Twain, MGI Photo software, Prima PAGE 98 software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	Colorado USB 19200	síkgyas	600x1200	36	A4	USB		x	x	Power Twain, MGI Photo software, Prima PAGE 98 software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Corwell Kft.	Primax	Profi 19200 SCSI	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI		x	x	Power Twain, MGI Photo software, Prima PAGE 98 software (magyar OCR) Windows 95, 98, NT 4.0	1+1	n. a.
Kronos Trade Kft.	LG	ScanWorks 36a	síkgyas	300x600	36	A4	Párh. port				n. a.	1	16 800
Kronos Trade Kft.	LG	ScanWorks 66a	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port				n. a.	1	21 200
Kronos Trade Kft.	AGFA	SnapScan 1212p	síkgyas	n. a.	n. a.	A4	Párh. port				n. a.	1	24 800
Komel Kft.	Umax	Astra-1220 P	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port				Opcionális diafelltét	1	26 900
Komel Kft.	Umax	Astra-1220 U	síkgyas	600x1200	36	A4	USB				Opcionális diafelltét	1	36 000
Komel Kft.	Umax	Astra-1220 S	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI				Opcionális diafelltét	1	49 300
Komel Kft.	Umax	Astra-2400	síkgyas	600x2400	36	A4	SCSI				Opcionális diafelltét	1	107 700
Komel Kft.	Umax	Mirage II	síkgyas	1400x2800	36	A3	SCSI				Beépített diafelltét	1	792 000
LAP Stúdió	AGFA	SnapScanA1212p	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port			x	n. a.	1	23 760
LAP Stúdió	AGFA	SnapScanA1212u	síkgyas	600x1200	36	A4	USB				n. a.	1	39 960
LAP Stúdió	AGFA	SnapScanA1236s	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI				n. a.	1	57 280
LAP Stúdió	AGFA	SnapScanA1236MAC	síkgyas	600x1200	36	A4	MAC				n. a.	1	57 280
LAP Stúdió	HP	ScanJet 3200C	síkgyas	600x600	30	A4	Párh. port				n. a.	1	26 980
LAP Stúdió	HP	ScanJet 5200C	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port				n. a.	1	65 980
LAP Stúdió	HP	ScanJet 6200C	síkgyas	1200x1200	36	A4	USB				n. a.	1	99 400
LAP Stúdió	LG	ScanWorks 36A	síkgyas	300x600	30	A4	Párh. port			x	n. a.	1	14 320
LAP Stúdió	LG	ScanWorks 66A	síkgyas	600x1200	30	A4	Párh. port				n. a.	1	20 880
Mikropo Kft.	Microtek	Phantom 330	síkgyas	300x600	30	A4	Párh. port		x		n. a.	1	19 900
Mikropo Kft.	Microtek	Phantom 636 plus	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port	x	x	x	35mm diafelltét	1	25 800
Mikropo Kft.	Microtek	Phantom 636 plus	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI	x	x	x	35mm diafelltét	1	29 500
Mikropo Kft.	Microtek	ScanMaker X6	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI		x		n. a.	1	55 600
Partners Hun. Kft.	Umax	1220 P	síkgyas	600x1200	36	A4	Párh. port		x		Opcionális diafelltét	1	27 900
Partners Hun. Kft.	Umax	1220 S	síkgyas	600x1200	36	A4	SCSI		x		Opcionális diafelltét	1	49 900
Partners Hun. Kft.	Umax	2000 U	síkgyas	600x1200	36	A4	USB	x	x		n. a.	1	34 900
Partners Hun. Kft.	Umax	2100 U	síkgyas	600x1200	36	A4	USB	x	x		Opcionális diafelltét	1	39 900
Partners Hun. Kft.	Umax	2400 S	síkgyas	600x2400	36	A4	SCSI		x		PCI SCSI kártya, opcionális lapadagoló	1	119 900
Partners Hun. Kft.	Umax	PowerLook III LE	síkgyas	1200x2400	42	A4	SCSI		x		Opcionális diafelltét	1	339 900
Partners Hun. Kft.	Umax	PowerLook III	síkgyas	1200x2400	42	A4	SCSI		x		Beépített diafelltét	1	549 000
Partners Hun. Kft.	Umax	Mirage II	síkgyas	1400x2800	42	A3	SCSI		x		Beépített diafelltét	1	899 000
Partners Hun. Kft.	Umax	PowerLook 3000	síkgyas	3000x3000	42	A4	SCSI		x		Beépített diafelltét	1	1 599 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 7000	síkgyas	600x1200/2400	36	A4	SCSI	x	x		Opcionális diafelltét	1	68 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 7000 Photo	síkgyas	600x1200/2400	36	A4	SCSI	x	x		Beépített diafelltét	1	89 900
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 7000 USB	síkgyas	600x1200/2400	36	A4	USB	x	x		n. a.	1	54 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 9600	síkgyas	800x3200	36	A4	SCSI	x	x		Maximális felbontás: 12 800 dpi	1	209 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 10000	síkgyas	600x2400	36	A3	SCSI	x	x		Maximális felbontás: 9 600 dpi	1	345 000
R. A. Trade Kft.	Epson	GT 12000	síkgyas	800x1600	36	A3	SCSI	x	x		Maximális felbontás: 6 400 dpi, opció: A3 diafelltét	1	659 000

Merevlemezek

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Méret [Gbájt]	Interfész	Ú.	D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Kronos Trade Kft.	Quantum	FireBall EX	6.4	EIDE			n. a.	1	23 400
Kronos Trade Kft.	Western Digital	n. a.	2.1	EIDE			n. a.	1+2	17 600
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC14300	4.3	EIDE		x	Ultra ATA/66	3	28 842
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC26400	6.4	EIDE		x	Ultra DMA	3	32 809,5
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC28400	8.4	EIDE		x	Ultra ATA/66	3	36 777
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC29100	9.1	EIDE	x	x	Ultra ATA/66, 7200 rpm	3	49 910
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC310200	10.2	EIDE		x	Ultra ATA/66	3	43 217
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC313000	13	EIDE		x	Ultra ATA/66	3	48 760
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC418000	18	EIDE	x	x	Ultra ATA/66, 7200 rpm	3	78 568
HRP Hungary Kft.	Western Digital	AC420400	20.4	EIDE	x	x	Ultra ATA/66	3	78 568
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-0048	9.1	SCSI		x	Ultra2	5	110 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-0049	9.1	SCSI		x	Ultra2, 80 pin	5	110 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9180-AV38	9.1	SCSI		x	Ultra2	5	113 000
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E9150-0040	9.1	SCSI	x	x	Ultra2, 10000 rpm	5	145 500
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E18300-0048	18.3	SCSI		x	Ultra2	5	204 900
HRP Hungary Kft.	Western Digital	E18300-0049	18.3	SCSI		x	Ultra2, 80 pin	5	204 900
Komel Kft.	Seagate	ST34312A	4,3	EIDE			n. a.	1	17 800
Komel Kft.	Quantum	QM304300CR-A	4,3	EIDE			n. a.	1	19 200
Komel Kft.	Quantum	QM306400CX-A	6,4	EIDE			n. a.	1	22 700
Komel Kft.	Quantum	QM309100KA-A	9,1	EIDE			7200 rpm	1	30 900
Komel Kft.	Quantum	QM310200CX-A	10,2	EIDE			n. a.	1	31 200
Komel Kft.	Quantum	QM313000CX-A	13	EIDE			n. a.	1	34 700
Komel Kft.	Quantum	QM313600KA-A	13	EIDE			7200 rpm	1	40 100
Komel Kft.	Quantum	QM318200KA-A	18	EIDE			7200 rpm	1	53 100
Komel Kft.	Quantum	QM320400CX-A	20,4	EIDE			n. a.	1	57 100
Komel Kft.	Seagate	ST34520N - Medalist	4,5	SCSI			n. a.	1	40 300
Komel Kft.	Seagate	ST39140N - Barracuda	9,1	SCSI			n. a.	1	71 700
Komel Kft.	Seagate	ST34502LW - Barracuda	4,5	SCSI-UW			n. a.	1	87 300
Komel Kft.	Seagate	ST39102LW - Cheetah	9,1	SCSI-UW			10033 rpm	1	115 100
Komel Kft.	Quantum	QM309100KNLW - ATLAS IV	9,1	SCSI-UW			n. a.	1	77 600
FEFO Kft.	Seagate	ST34321A Medalist	4,3	UDMA/33			n. a.	1	19 190
FEFO Kft.	Seagate	ST36421A Medalist	6,4	UDMA/66			n. a.	1	23 990
FEFO Kft.	Seagate	ST38421A Medalist	8,4	UDMA/66			n. a.	1	26 790
FEFO Kft.	Quantum	Fireball CR-E	6,4	UDMA/66			n. a.	1	25 990
FEFO Kft.	Quantum	Fireball CR-E	8,4	UDMA/66			n. a.	1	30 090
FEFO Kft.	Quantum	Fireball CR-E	13	UDMA/66			n. a.	1	39 990
FEFO Kft.	Quantum	Fireball KA	6,4	UDMA/66			n. a.	1	33 590
FEFO Kft.	Quantum	Fireball KA	9,1	UDMA/66			n. a.	1	37 590
FEFO Kft.	Quantum	Fireball KA	13,6	UDMA/66			n. a.	1	48 190
FEFO Kft.	Quantum	Fireball KA	18,2	UDMA/66			n. a.	1	63 490
FEFO Kft.	IBM	DDRS34560/68P U2W LVD	4,5	Wide Ultra 2 SCSI			n. a.	1	43 890
FEFO Kft.	IBM	DDRS39130/68P U2W LVD	9,1	Wide Ultra 2 SCSI			n. a.	1	81 490
FEFO Kft.	Quantum	QM309100TD-LW Atlas III	9,1	Wide Ultra 2 SCSI			n. a.	1	86 990
FEFO Kft.	Quantum	QM318200TD-LW Atlas III	18	Wide Ultra 2 SCSI			n. a.	1	186 990
LAP Stúdió	Seagate	ST 34312A	4,3	EIDE			n. a.	1	19 200
LAP Stúdió	Seagate	ST 36421A	6,4	EIDE			n. a.	1	20 760
LAP Stúdió	Seagate	ST 38420A	8,4	EIDE			n. a.	1	23 440
LAP Stúdió	Quantum	CXA QM306400	6,4	EIDE			n. a.	1	22 120
LAP Stúdió	Quantum	CXA QM310200	10,2	EIDE			n. a.	1	29 420
LAP Stúdió	Quantum	CXA QM320400	20,4	EIDE			n. a.	1	51 920
LAP Stúdió	Quantum	KAA QM306400	6,4	EIDE			n. a.	1	28 880
LAP Stúdió	Quantum	KAA QM309100	9,1	EIDE			n. a.	1	29 420
LAP Stúdió	Quantum	KAA QM313600	13	EIDE			n. a.	1	35 960
LAP Stúdió	Seagate	ST 34502LW	4,5	Ultra2 Wide SCSI			n. a.	1	95 440
LAP Stúdió	Seagate	ST 39175LW	9,1	Ultra2 Wide SCSI			n. a.	1	79 040
LAP Stúdió	Seagate	ST 318275LW	18,2	Ultra2 Wide SCSI			n. a.	1	146 560

Videokártyák

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Memória [Mbájt]	Csatlakozó	Maximális felbontás / színmélység	MPEG támogatás	2D gyorsítás	3D gyorsítás	Ú.	D.	Garancia [év]	Ár [forint, nettó, kisker.]
RCE Kft.	AOpen	PA45V	4	AGP	1600x1200 / 256	nincs	van	nincs	x		2	7 590
RCE Kft.	AOpen	PA740	8	AGP	1600x1200 / 64K	van	van	van	x		2	12 400
RCE Kft.	AOpen	PA70D	8	AGP	1600x1200 / 64K	van	van	van		x	2	13 090
RCE Kft.	AOpen	PA3020/A	16	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	2	41 000
RCE Kft.	AOpen	PA3020/G	32	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	2	55 200
RCE Kft.	AOpen	PA3010/A	16	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van		x	2	34 500
RCE Kft.	AOpen	PA3010/N	32	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van		x	2	47 900
RCE Kft.	AOpen	PA3000	8	AGP	1600x1200 / 256	van	van	van		x	2	14 190
RCE Kft.	AOpen	PA3000+	32	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van		x	2	27 300
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Rage Fury 8 MB	8	AGP	n. a.	van	van	van		x	2	16 900
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Rage Fury 16 MB	16	AGP	n. a.	van	van	van		x	2	23 200
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Rage Fury 32 MB	32	AGP	n. a.	van	van	van		x	2	35 900
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Rage Fury 32 MB TV out	32	AGP	n. a.	van	van	van		x	2	39 400
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	All In Wonder Pro	8	AGP	n. a.	van	van	van		x	2	33 240
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	All In Wonder Pro	8	PCI	n. a.	van	van	van		x	2	33 240
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Charger	4	AGP	n. a.	nincs	van	nincs		x	2	7 500
HRP Hungary Kft.	ATI Technologies	Charger	4	PCI	n. a.	nincs	van	nincs		x	2	7 500
Axico Kft.	ATI	Rage Fury	8-16-32	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	1	8 Mbájt 17 220
Axico Kft.	ATI	Rage Fury	8-16-33	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	1	16 Mbájt 23 450
Axico Kft.	ATI	Rage Fury	8-16-34	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	1	16 Mbájt TV/out 27 050
Axico Kft.	ATI	Rage Fury	8-16-35	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	1	32 Mbájt TV/out 40 050
Axico Kft.	ATI	Rage Fury	8-16-36	AGP	1920x1200 / 16,7M	van	van	van	x	x	1	32 Mbájt Kit 44 450
Axico Kft.	ATI	All-in-wonder 128	16-32	AGP- PCI	1920x1200	van	van	van	x	x	1	16 Mbájt 55 860
Axico Kft.	ATI	All-in-wonder 129	16-33	AGP - PCI	1920x1201	van	van	van	x	x	1	32 Mbájt 66 400
Axico Kft.	ATI	Xpert98, Xpert98Play	8	AGP	1600x1200	van	van	van		x		12 650
Komel Kft.	Acorp	S3 Trio64 V2/DX	1	PCI	1024x768 / 8 bit	nincs	van	nincs			1	2 600
Komel Kft.	Acorp	S3 Trio3D/2X	4	AGP	1600x1200 / 16 bit	nincs	van	van			1	4 600
Komel Kft.	ColorMax	S3 Savage 3D	8	AGP	1600x1200 / 32 bit	van	van	van			1	7 400
Komel Kft.	ColorMax	S3 Savage 4	32	AGP	1920x1440 / 32 bit	van	van	van			1	12 500
Komel Kft.	Acorp	nVidia Riva TNT2 Vanta	8	AGP	1920x1080 / 32 bit	van	van	van			1	10 800
Komel Kft.	DTK	Intel 740	8	AGP	1600x1200 / 16 bit	van	van	van			1	8 100
Komel Kft.	STB	Voodoo 3 - 2000	16	AGP	2046x1536 / 32 bit	van	van	van			1	23 300
Komel Kft.	STB	Voodoo 3 - 3000 TV	16	AGP	2046x1536 / 32 bit	van	van	van			1	29 900
Komel Kft.	Diamond	Viper 550 (TNT)	16	AGP	1920x1200 / 24 bit	van	van	van			1	20 800
Komel Kft.	Diamond	Viper 770 (TNT2)	16	AGP	1920x1200 / 24 bit	van	van	van			1	23 900
Komel Kft.	Diamond	Viper 770 (TNT2)	32	AGP	1920x1200 / 24 bit	van	van	van			1	38 400
Komel Kft.	ASUS	V3800 (TNT2)	32	AGP	1920x1200 / 24 bit	van	van	van			1	36 500
Komel Kft.	ASUS	"V3800 Deluxe (Ultra-TNT2)"	32	AGP	1920x1200 / 24 bit	van	van	van			1	54 500
Komel Kft.	ATI	Charger (Ragellc)	2	PCI	1600x1200 / 16 bit	van	van	van			1	4 300
Komel Kft.	ATI	Charger (Ragellc)	4	AGP	1600x1200 / 16 bit	van	van	van			1	6 700
Komel Kft.	ATI	Charger (Ragellc)	8	AGP	1600x1200 / 16 bit	van	van	van			1	8 700
Komel Kft.	ATI	All-in-Wonder (RagePro)	8	AGP	1600x1200 / 32 bit	van	van	van			1	31 300

Hangkártyák

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Ú.	D.	Garancia [év]	Ár [Ft, n., kisker.]
RCE Kft.	AOpen	AW724		x	2	4 500
RCE Kft.	AOpen	AW300		x	2	5 170
RCE Kft.	AOpen	AW230	x	x	2	4 180
RCE Kft.	AOpen	AW320	x	x	2	5 500
Kronos Trade Kft.	Creative Labs	Ensoniq 64 PCI			1	4 800
Komel Kft.	SoundBlaster	Live			1	n. a.
Komel Kft.	SoundBlaster	Live Value			1	n. a.
Komel Kft.	Aureal	3D PCI			1	n. a.
Komel Kft.	Diamond	Sonic Impact S90			1	n. a.
Komel Kft.	Diamond	Monster Sound MX300			1	n. a.
Komel Kft.	Yamaha	XG PCI			1	n. a.
FEFO Kft.	Yamaha	SB 16 kompatibilis PCI			1	3 250
FEFO Kft.	Creative Labs	SB AWE 64 PnP OEM			1	4 850
FEFO Kft.	Creative Labs	SB PCI 128 PCI OEM			1	8 950
FEFO Kft.	Creative Labs	SB Live Value OEM			1	12 350
FEFO Kft.	Creative Labs	SB Live digital			1	42 550
FEFO Kft.	Aureal	Votrex2			1	16 350
FEFO Kft.	Diamond	Sonic Impact S90 PCI OEM			1	6 850
FEFO Kft.	Diamond	Monster Sound MX300 PCI			1	16 850
FEFO Kft.	Turtle Beach	Daytona PCI			1	7 750
FEFO Kft.	Turtle Beach	Montego PCI OEM			1	11 050
FEFO Kft.	Turtle Beach	Montego II Quadzilla			1	32 450

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Típus	Maximális felbontás [dpi]	Maximális Ú. nyomtatási méret	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Hozzá való patron / toner ára [Ft. nettó, kisker.]	Ár [forint, nettó, kisker.]
Serco Kft.	Citizen	Printiva-700C	száraztintás	600x600	A4	x	metálszínű nyomtatás	2	1 320	79 900
Serco Kft.	Citizen	PN-60i	száraztintás	360x360	A4	x	notebooknyomtató, a világ legkisebb printere, beépített infraport	2	1 100	99 900
Kronos Trade Kft.	HP	DeskJet 610c	tintasugaras	600	A4	x x	n. a.	1	5 800 / 6 200	29 200
Komel Kft.	HP	DeskJet 610C	tintasugaras	600	A4		5 lap/perc	1	6 900 / 7 000	29 600
Komel Kft.	HP	DeskJet 710C	tintasugaras	600	A4		8 lap/perc	1	6 800 / 7 800	48 000
Komel Kft.	HP	DeskJet 880C	tintasugaras	600	A4		8 lap/perc	1	6 800 / 7 500	62 800
Komel Kft.	Xerox	8PE	lézer	600x600	A4		8 lap/perc	1	27 500	77 100
Komel Kft.	HP	LaserJet 1100	lézer	600x600	A4		8 lap/perc	1	11 500	103 600
Komel Kft.	HP	LaserJet 1100A	lézer	600x600	A4		nyomtató, másoló, szkennel, 8 lap/perc	1	11 500	128 800
Komel Kft.	HP	LaserJet 2100	lézer	1200x1200	A4		10 lap/perc	1	19 500	191 400
FEFO Kft.	Minolta	PagePro 8L	lézer	600x600	A4		n. a.	1	n. a.	80 280
FEFO Kft.	HP	DeskJet 420 C	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	21 280
FEFO Kft.	HP	DeskJet610 C	színes tintasugaras	600x1200	n. a.		n. a.	1	n. a.	28 380
FEFO Kft.	HP	DeskJet 710 C	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	47 280
FEFO Kft.	HP	DeskJet 720 C	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	57 680
FEFO Kft.	HP	DeskJet 880 C	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	63 180
FEFO Kft.	HP	DeskJet 895 Cxi	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	82 180
FEFO Kft.	HP	DeskJet 1120 C	színes tintasugaras	600x1200	A3		n. a.	1	n. a.	124 080
FEFO Kft.	HP	DeskJet 2000 C	színes tintasugaras	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	156 480
FEFO Kft.	HP	DeskJet 2500 C	színes tintasugaras	600x1200	A3		n. a.	1	n. a.	277 780
FEFO Kft.	HP	Off Jet Pro45	n. a.	600x600	A4		szkennel, fénymásoló, színes nyomtató	1	n. a.	129 680
FEFO Kft.	HP	Off Jet Pro65	n. a.	600x600	A4		szkennel, fénymásoló, színes nyomtató, automatikus papír adagoló	1	n. a.	156 480
FEFO Kft.	HP	LaserJet 1100	lézer	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	98 690
FEFO Kft.	HP	LaserJet 1100 A	lézer	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	123 190
FEFO Kft.	HP	LaserJet 2100	lézer	1200	A4		n. a.	1	n. a.	187 580
FEFO Kft.	HP	LaserJet 3100	lézer	600x1200	A4		n. a.	1	n. a.	217 880
FEFO Kft.	HP	LaserJet 4050	lézer	1200	A4		n. a.	1	n. a.	327 580
FEFO Kft.	HP	LaserJet 4050 TN	lézer	1200	A4		n. a.	1	n. a.	459 480
FEFO Kft.	HP	LaserJet 5000	lézer	1200	A3		n. a.	1	n. a.	427 380
FEFO Kft.	HP	LaserJet 5000 N	lézer	1200	A3		n. a.	1	n. a.	581 080
FEFO Kft.	HP	LaserJet 8000	lézer	1200	A3		n. a.	1	n. a.	655 080
FEFO Kft.	HP	LaserJet 8100	lézer	1200	A3		n. a.	1	n. a.	745 280
FEFO Kft.	HP	Color Ljet 4500	színes lézer	600	A4		n. a.	1	n. a.	722 080
FEFO Kft.	HP	Color Ljet 8500	színes lézer	600	A3		n. a.	1	n. a.	1 718 580
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 440	színes tintasugaras	720x720	A4		n. a.	1	n. a.	29 880
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 640	színes tintasugaras	1440x1440	A4		n. a.	1	n. a.	35 880
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 740	színes tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	n. a.	50 580
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 850	színes tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	n. a.	74 280
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 1520	színes tintasugaras	1440x720	A2		n. a.	1	n. a.	145 880
FEFO Kft.	Epson	Stylus Color 3000	színes tintasugaras	1440x720	A2		n. a.	1	n. a.	334 680
FEFO Kft.	Epson	Stylus Photo 700	színes tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	n. a.	50 180
FEFO Kft.	Epson	Stylus Photo EX	színes tintasugaras	1440x720	A3		n. a.	1	n. a.	92 980
FEFO Kft.	Epson	LX 300	9 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	36 180
FEFO Kft.	Epson	FX 1170	9 tűs mátrix	n. a.	A3		n. a.	1	n. a.	83 580
FEFO Kft.	Epson	FX 2180	9 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	136 680
FEFO Kft.	Epson	DFX 5000+	9 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	383 980
FEFO Kft.	Epson	DFX 8500	9 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	622 880
FEFO Kft.	Epson	LQ 300	24 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	45 580
FEFO Kft.	Epson	LQ 670	24 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	85 580
FEFO Kft.	Epson	LQ 2170	24 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	163 180
FEFO Kft.	Epson	DLQ 3000+	24 tűs mátrix	n. a.	A4		n. a.	1	n. a.	305 880
FEFO Kft.	Canon	BJC 2000	színes tintasugaras	720x360	A4		n. a.	1	n. a.	27 280
FEFO Kft.	Canon	BJC 4400	színes tintasugaras	720x360	A4		n. a.	1	n. a.	34 180
FEFO Kft.	Canon	BJC 6000	színes tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	n. a.	57 780
FEFO Kft.	Canon	BJC 7100	színes tintasugaras	1200x600	A4		n. a.	1	n. a.	87 480

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Típus	Maximális felbontás [dpixdpi]	Maximális Ú. nyomtatási méret	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Hozzá való patron / toner ára [Ft. nettó, kisker.]	Ár [forint, nettó, kisker.]
FEFO Kft.	Kyocera	KYFS680	lézer	600	A4		n. a.	1	n. a.	98 880
FEFO Kft.	Kyocera	KYFS3700+	lézer	600	A4		n. a.	1	n. a.	333 880
FEFO Kft.	Panasonic	KX-P1150/H	9 tús mátrix	300x600	A4		n. a.	1	n. a.	29 380
FEFO Kft.	Xerox	XRX P8E HU	színes tintasugaras	600	A4		n. a.	1	n. a.	78 780
FEFO Kft.	Xerox	C55	színes lézer	600	A4		n. a.	1	n. a.	546 180
FEFO Kft.	Konica	KL-3015	színes lézer	600	A4		n. a.	1	n. a.	430 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 740 L	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	551 100
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 740 N	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	722 380
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 740 P	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	1 019 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 740 DP	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	1 285 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 740 DX	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	1 707 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 780 N	színes lézer	1200	A3	x	n. a.	1	n. a.	1 792 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 780 N	színes lézer	1200	A3	x	n. a.	1	n. a.	2 318 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser 780 N	színes lézer	1200	A3	x	n. a.	1	n. a.	2 669 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser840 N	n. a.	1000	A4	x	n. a.	1	n. a.	971 680
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser840 DP	n. a.	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	1 306 000
FEFO Kft.	Tektronix	Phaser840 DX	n. a.	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	1 701 000
FEFO Kft.	Lexmark	Color Jetprinter 1100	hő tintasugaras	600	A4	x	n. a.	1	n. a.	15 900
FEFO Kft.	Lexmark	Color Jetprinter Z11	hő tintasugaras	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	25 660
FEFO Kft.	Lexmark	Color Jetprinter 3200	hő tintasugaras	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	37 150
FEFO Kft.	Lexmark	Color Jetprinter 5700	hő tintasugaras	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	39 400
FEFO Kft.	Lexmark	Color Jetprinter Z51	hő tintasugaras	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	65 400
FEFO Kft.	Lexmark	Optra E310	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	94 900
FEFO Kft.	Lexmark	Optra K 1220	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	186 110
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 1255	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	286 020
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 1255 N	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	338 110
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 1855	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	336 330
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 1855 N	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	410 210
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 2455	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	547 670
FEFO Kft.	Lexmark	Optra S 2455 N	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	628 330
FEFO Kft.	Lexmark	Optra Se 3455	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	629 050
FEFO Kft.	Lexmark	Optra Se 3455 N	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	705 750
FEFO Kft.	Lexmark	Optra SC 1275	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	552 890
FEFO Kft.	Lexmark	Optra SC 1275 N	színes lézer	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	726 090
FEFO Kft.	Lexmark	Optra Color 1200	színes lézer	1200	A3	x	n. a.	1	n. a.	1 472 450
FEFO Kft.	Lexmark	Optra Color 1200 N	színes lézer	1200	A3	x	n. a.	1	n. a.	1 887 100
LAP Stúdió	Canon	BJC-1000	tintasugaras	720x360	A4		n. a.	1	4 440 / 5 460	19 940
LAP Stúdió	Canon	BJC-250EX	tintasugaras	720x360	A4		n. a.	3	4 440 / 5 460	24 880
LAP Stúdió	Canon	BJC-4400	tintasugaras	720x360	A4		n. a.	3	1 540 / 3 480	33 220
LAP Stúdió	Canon	BJC-4650	tintasugaras	720x360	A3		n. a.	3	1 540 / 3 480	81 720
LAP Stúdió	HP	DeskJet 610C	tintasugaras	600x600	A4		n. a.	3	6 860 / 7 040	24 900
LAP Stúdió	HP	DeskJet 710C	tintasugaras	600x600	A4		n. a.	3	7 200 / 8 400	38 040
LAP Stúdió	HP	LaserJet 1100	lézer	600x600	A4		n. a.	3	12 400	100 440
LAP Stúdió	HP	LaserJet 2100	lézer	1200x1200	A4		n. a.	3	21 000	185 760
LAP Stúdió	Epson	Stylus Color 440	tintasugaras	720x720	A4		n. a.	1	4 800 / 5 200	29 900
LAP Stúdió	Epson	Stylus Color 640	tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	4 800 / 5 200	35 900
LAP Stúdió	Epson	Stylus Color 740	tintasugaras	1440x720	A4		n. a.	1	5 200 / 5 200	54 900
LAP Stúdió	Epson	Stylus Photo 1200	tintasugaras	1440x1400	A3		n. a.	1	4 800 / 6 120	125 940
LAP Stúdió	Epson	LX-300	mátrix	n. a.	A4		n. a.	n. a.	780	35 500
LAP Stúdió	Epson	FX-880	mátrix	n. a.	A4		n. a.	n. a.	780	93 080
LAP Stúdió	Epson	FX-1170	mátrix	n. a.	A3		n. a.	n. a.	960	82 040
LAP Stúdió	Kyocera	FS-680	lézer	600x600	A4		n. a.	n. a.	11 960	92 540
LAP Stúdió	Kyocera	FS-800	lézer	600x600	A4		n. a.	n. a.	11 960	118 540
LAP Stúdió	Kyocera	FS-1700+	lézer	600x600	A4		n. a.	n. a.	20 320	220 740
LAP Stúdió	Xerox	P8E	lézer	600x600	A4		n. a.	n. a.	28 900	89 040

Nyomtatók

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Típus	Maximális felbontás [dpi]	Maximális Ú. D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Hozzá való patron / toner ára [Ft. nettó, kisker.]	Ár [forint, nettó, kisker.]	
LAP Stúdió	Panasonic	KXP-6150	lézer	300x300	A4	n. a.	n. a.	3 280	59 000	
Mikropo Kft.	Tektronix	Phaser 740	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	35 700	722 000
Mikropo Kft.	Tektronix	Phaser 780	lézer	1200	A4	x	n. a.	1	83 000	1 792 000
Mikropo Kft.	Tektronix	Phaser 840	viasz	1200	A4	x	n. a.	1	n. a.	972 000
Humansoft Kft.	OKI	OP6E	LED (lézer)	300x600	A4	x	6 lap/perc, HP4, 2 Mbájt	3	5 980 / 50 870	91 000
Humansoft Kft.	OKI	OP4W plus	LED (lézer)	600	A4	x	4 lap/perc GDI	1	5 250 / 32 550	56 500
Humansoft Kft.	OKI	OP4M	LED (lézer)	600	A4	x	4 lap/perc GDI, Macintosh és PC	1	5 250 / 32 550	66 500
Humansoft Kft.	OKI	OP 12i/n	LED (lézer)	600/1200	A4	x	12 lap/perc, HP 6p, 4 Mbájt, PS2	3	7 590 / 46 190	195 000
Humansoft Kft.	OKI	OP 20DX	LED (lézer)	600/1200	A4	x	20 lap/perc, duplex, HP5, 8 Mbájt, PS2	3	11 190 / 48 830	290 000
Humansoft Kft.	OKI	OP 8 color	LED (lézer)	600/600	A4	x	8 lap/perc színes és fekete-fehér nyomtatásban, HP5, PS2, 16 Mbájt	3	5 250 / 46 800	629 000
R. A. Trade Kft.	Epson	FX-880	mátrix	240x144	A4	x	9 tűs, 410 kar/mp, HSdraft	1	790	102 000
R. A. Trade Kft.	Epson	FX-980	mátrix	240x144	A4	x	9 tűs, 506 kar/mp, HSdraft	1	5 200	143 000
R. A. Trade Kft.	Epson	FX-1170	mátrix	240x144	A4	x	9 tűs, 390 kar/mp, HSdraft	1	990	89 900
R. A. Trade Kft.	Epson	FX-1180	mátrix	240x144	A4	x	9 tűs, 410 kar/mp, HSdraft	1	990	124 900
R. A. Trade Kft.	Epson	FX-2180	mátrix	240x144	A3	x	2x9 tűs, 500 kar/mp, Hsdraft	1	4 450	147 000
R. A. Trade Kft.	Epson	DFX-5000+	mátrix	240x144	A3	x	9 tűs, 560 kar/mp, Hsdraft	1	4 700	413 000
R. A. Trade Kft.	Epson	DFX-8500	mátrix	240x144	A3	x	2x9 tűs, 1120 kar/mp, Superdraft	1	4 700	670 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-300	mátrix	360x360	A4	x	24 tűs, 220 / 67 kar/mp, Draft/LQ	1	990 / 5 300	49 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-570+	mátrix	360x360	A4	x	24 tűs, 225 / 75 kar/mp, Draft/LQ	1	990	92 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-670	síkgyas mátrix	360x360	A4	x	24 tűs, 300 kar/mp, Hsdraft	1	1 650	92 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-870	mátrix	360x360	A4	x	24 tűs, 300 kar/mp, Hsdraft	1	990	139 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-2080	mátrix	360x360	A3	x	24 tűs, 400 kar/mp, Hsdraft	1	4 450	130 000
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-2170	mátrix	360x360	A3	x	24 tűs, 440 kar/mp, Hsdraft	1	4 450	175 500
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-2180	mátrix	360x360	A3	x	24 tűs, 480 kar/mp, Hsdraft	1	4 450	181 500
R. A. Trade Kft.	Epson	LQ-1060	mátrix	360x360	A3	x	Színes, 24 tűs, 275 / 92 kar/mp, Draft/LQ	1	1 650 / 4 400	159 900
R. A. Trade Kft.	Epson	DLQ 3000+	síkgyas mátrix	360x360	A3	x	Színes, 24 tűs, 300 / 120 kar/mp, Draft/LQ	1	4 900 / 6 900	329 000
R. A. Trade Kft.	Epson	TLQ 4800	mátrix	360x360	A3	x	48 tűs, 250 / 83 kar/mp, Draft/LQ	1	5 600	199 900
Spieler Computer Kft.	Apollo	P-1200	tintasugaras	300x300	A4		Jó ár- minőség arány	1	5 400	20 000

CD-k

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Csatlakozó	Sebesség	Belső vagy külső?	Ú. D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft. nettó, kisker.]
Napfény Kft.	Freecom	Traveller CD-RW Premium	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	4x, 4x, 20x	k	x	Saját akkumulátora van, és a legkisebb CD-író. A KIT tartalmaz a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, és 1 db CD-R lemezt.	1	126 950
Napfény Kft.	Freecom	Traveller CD-24 Premium	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	n. a.	k	x	Saját akkumulátora van, és a legkisebb CD-olvasó.	1	53 100
Napfény Kft.	Freecom	Traveller DVD Premium	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	4x DVD, 20x CD	k	x	Saját akkumulátora van, és a legkisebb DVD-ROM.	1	83 800
Napfény Kft.	Freecom	Traveller CD-24 Light + PCMCIA	PCMCIA	24x	k	x	n. a.	1	42 400
Napfény Kft.	Freecom	IQ CD-RW 2-2-24	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	2x, 2x, 24x	k	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	68 250
Napfény Kft.	Freecom	IQ CD-RW 4-4-20	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	4x, 4x, 20x	k	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	84 250
Napfény Kft.	Freecom	IQ CD-40	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	40x	k	x	n. a.	1	27 150

CD-k

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Csatlakozó	Sebesség	Belső vagy külső?	Ú.	D.	Megjegyzés	Garancia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
Napfény Kft.	Freecom	IQ DVD-ROM	Kábeltől függően: párh. port, USB, PCMCIA, MAC USB	5x DVD, 32x CD	k	x	x	n. a.	1	57 100
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI	4x, 4x, 20x	k	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	91 100
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI, párh. port	4x, 4x, 20x	k	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	108 950
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-RW 8-4-20	SCSI	8x, 4x, 20x	k	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	141 750
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-RW 4-4-20	SCSI	4x, 4x, 20x	k	x	x	MAC változat. A kit tartalmaz a szokásos kellékeken felül TOAST szoftvert is.	1	96 950
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-RW 8-4-20	SCSI	8x, 4x, 20x	k	x	x	MAC változat. A kit tartalmaz a szokásos kellékeken felül TOAST szoftvert is.	1	148 200
Napfény Kft.	Freecom	CD-RW 2-2-24	IDE	2x, 2x, 24x	b	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	39 990
Napfény Kft.	Freecom	CD-RW 4-4-20	IDE	4x, 4x, 20x	b	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	51 990
Napfény Kft.	Freecom	CD-RW 4-4-20	SCSI	4x, 4x, 20x	b	x	x	A kit a szokásos kellékeken felül CD-író szoftvert, 1 db CD-R, 1 db CD-RW lemezt és 1 db CD marker tollat tartalmaz.	1	69 150
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC CD-40	párh. port	40x	k	x	x	n. a.	1	31 150
Napfény Kft.	Freecom	USB KÁBEL	USB	n. a.	n. a.	x	x	Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	15 960
Napfény Kft.	Freecom	MAC USB KÁBEL	Imac, G3 USB	n. a.	n. a.	x	x	Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	22 510
Napfény Kft.	Freecom	PCMCIA KÁBEL	PCMCIA	n. a.	n. a.	x	x	Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	13 940
Napfény Kft.	Freecom	PARALLEL KÁBEL	párh. port	n. a.	n. a.	x	x	Kábel az IQ és a Traveller külső eszközökhöz	1	10 660
RCE Kft.	AOpen	CD-940E Pro	IDE	40x	b	x	x	n. a.	1	12 100
RCE Kft.	AOpen	CD-948E	IDE	48x	b		x	n. a.	1	11 440
RCE Kft.	AOpen	CD-940E Pro OEM	IDE	40x	b	x	x	n. a.	1	12 800
RCE Kft.	AOpen	CD-948E OEM	IDE	48x	b		x	n. a.	1	11 550
RCE Kft.	AOpen	CRW9420	IDE	4x, 4x, 20x	b		x	1 CD-R, 1 CD-RW lemez, 7 db szoftver	1	57 200
RCE Kft.	AOpen	DVD9632+Power DVD	IDE	6x DVD, 32x CD	b		x	lejatszó szoftver	1	28 490
RCE Kft.	AOpen	DVD9624+Power DVD	IDE	6x DVD, 24x CD	b		x	lejatszó szoftver	1	27 500
HRP Hun. Kft.	Mitsumi	FX4820T	IDE	48x	b	x	x	n. a.	1	13 300
HRP Hun. Kft.	Plextor	PX-40TSi	SCSI	40x	b		x	n. a.	2	27 240
Komel Kft.	Sony	CDU-4011	IDE	40x	b			n. a.	1	10 000
Komel Kft.	Toshiba	XM-6402B	IDE	36x	b			n. a.	1	9 000
Komel Kft.	Plextor	PX-40TSi	SCSI	40x	b			n. a.	1	20 700
FEFO Kft.	Samsung	SC-140	ATAPI	40x	b			n. a.	1	9 390
FEFO Kft.	ASUS	CD-S500	AT (UDMA/33)	50x	b			n. a.	1	16 090
FEFO Kft.	Pioneer	DR706S	SCSI	36x	b			n. a.	1	21 590
FEFO Kft.	Pioneer	DR944 slot in	AT (UDMA/33)	40x	b			n. a.	1	11 390
FEFO Kft.	Plextor	PX-40TSi	SCSI	40x	b			n. a.	1	25 290
FEFO Kft.	Pioneer	113	ATAPI	6x DVD, 32x CD	b			n. a.	1	22 100
FEFO Kft.	Pioneer	103S	AT (UDMA/33)	6x DVD, 32x CD	b			n. a.	1	22 400
FEFO Kft.	Pioneer	303S	SCSI	6x DVD, 32x CD	b			n. a.	1	32 600
FEFO Kft.	Panasonic	7502	SCSI-2	4x, 8x	b			n. a.	1	48 290
FEFO Kft.	Mitsumi	4802	AT	4x, 2x, 8x	b			n. a.	1	43 890
FEFO Kft.	HP	7570i	EIDE	2x, 2x, 24x	b			n. a.	1	39 990
FEFO Kft.	HP	7510e	párh. port	2x, 2x, 6x	b			n. a.	1	85 490
FEFO Kft.	HP	8100i	AT	4x, 2x, 24x	b			n. a.	1	53 990
FEFO Kft.	HP	8200i	AT	4x, 4x, 24x	b			n. a.	1	72 990
FEFO Kft.	Plextor	8220TI	SCSI	8x, 20x	b			n. a.	1	101 590
FEFO Kft.	Plextor	4220TI	SCSI	4x, 2x, 20x	b			n. a.	1	63 290
FEFO Kft.	Plextor	4220TE	SCSI	4x, 2x, 20x	b			n. a.	1	80 490
FEFO Kft.	Yamaha	4416e	EIDE	4x, 4x, 16x	b			n. a.	1	79 990
FEFO Kft.	Yamaha	4416s	SCSI	4x, 4x, 16x	b			n. a.	1	87 990

CD-k

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Csatlakozó	Sebesség	Belső vagy külső?	Ú. D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, nettó, kisker.]
FEFO Kft.	Ricoh	MP7040-SK OEM	ATAPI/E-IDE	4x, 4x, 20x	b		n. a.	1	61 990
FEFO Kft.	Ricoh	MP7040S-SK OEM	SCSI II	4x, 4x, 20x	b		n. a.	1	64 990
LAP Stúdió	Sony	CDU 4011-10	IDE	40x	b		n. a.	1	9 880
LAP Stúdió	Cyber Drive	462D	IDE	44x	b		n. a.	1	7 940
LAP Stúdió	Mitsumi	FX-4010	IDE	40x	b		n. a.	1	8 800
LAP Stúdió	Plextor	PX40TO	SCSI	40x	b		n. a.	1	24 840
LAP Stúdió	Plextor	PX4220TI	SCSI	4x, 2x, 20x	b		n. a.	1	63 800
LAP Stúdió	Plextor	PX-R820TI	SCSI	8x, 20x	b		n. a.	1	85 600
LAP Stúdió	Mitsumi	CR-4802	IDE	4x, 2x, 8x	b		n. a.	1	44 300

Egyebek

Forgalmazó	Gyártó	Típus	Ú. D.	Megjegyzés	Garan- cia [év]	Ár [Ft, n., kisker.]
RCE Kft.	AOpen	MT85-ATX	x	MicroATX készülékház, 2x5.25" 1x 3.5", 1x3.5" belső	2	11 440
RCE Kft.	AOpen	HX95-ATX	x	ATX fekvő midi készülékház, 3x5.25", 2x3.5", 1x3.5" belső	2	15 840
RCE Kft.	AOpen	HX45-ATX	x	ATX midi készülékház, 3x5.25", 2x3.5", 1x3.5" belső	2	16 170
RCE Kft.	AOpen	HT45-ATX	x	ATX midi készülékház, 3x5.25", 2x3.5", 1x3.5" belső	2	16 170
RCE Kft.	AOpen	LX45-ATX	x x	ATX midi készülékház, 3x5.25", 2x3.5", 1x3.5" belső	2	14 740
RCE Kft.	AOpen	HX08-ATX	x	ATX full készülékház, 5x5.25", 1x3.5", 7x3.5" belső	2	25 850
Serco Kft.	SSI	MTS-100	x	Dolby Surround hangszórórendszer	1	39 900
Serco Kft.	SSI	Cineplex-220	x	Dolby Surround házimozzi-erosítő	1	84 000
Axico Kft.	Tandberg Data	SLR50	x x	25 Gbájt - 50 Gbájt, mentési idő: 20 Gbájt/óra, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	605 140
Axico Kft.	Tandberg Data	SLR32	x	16 Gbájt - 32 Gbájt, mentési idő: 10 Gbájt/óra, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	432 600
Axico Kft.	Tandberg Data	SLR24	x	12 Gbájt - 24 Gbájt, mentési idő: 8,6 Gbájt/óra, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	279 420
Axico Kft.	Tandberg Data	SLR5	x	4 Gbájt - 8 Gbájt, mentési idő: 2,8 Gbájt, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	161 590
Axico Kft.	Tandberg Data	DLT7000	x x	35 Gbájt - 70 Gbájt, mentési idő: 18 Gbájt/óra, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	1 402 730
Axico Kft.	Tandberg Data	DLT4000	x	20 Gbájt - 40 Gbájt, mentési idő: 5,4 Gbájt/óra, belső, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	593 160
Axico Kft.	Tandberg Data	SLR-Library	x	maximum 2 Tbájt, mentési idő: 57,6 Gbájt/óra, soros írási mód, RWW (írás utáni olvasás) technológia	1	kérésre
SCI-Modem	Datatronics Inc.	Datatronics HUGO 7026	x x	Internet és e-mail központ otthonra és irodába. Egyidejű csoportos internetezés. Csoportos e-mail kezelés, már egy e-mail cím esetén is, 6 HUB port	2	63 800
FEFO Kft.	Darim	SeeHawk	x	Távoli megfigyelő rendszer	1	196 300
FEFO Kft.	Darim	MPEGator 1	x	Professzionális MPEG 1 tömörítőrendszer	1	420 700
FEFO Kft.	Darim	MPEGator 2	x	Professzionális MPEG 2 tömörítőrendszer	1	1 122 000
FEFO Kft.	Darim	VideoSpider	x	MPEG 1 alapú 8 csatornás NT alapú videó megfigyelőrendszer	1	561 000
FEFO Kft.	Darim	DVMPEG	x	MPEG 1 és MPEG 2 enkódoló szoftver	1	61 700
FEFO Kft.	Olympus	C-830 digitális		1280x960, autofokusz, 5.1 TFT kijelző	1	107 950
FEFO Kft.	Olympus	C-900 digitális fényképezőgép		1280x960, 3x optikai zoom, 4 Mbájt flash RAM, 5.1 TFT kijelző	1	161 950
FEFO Kft.	Olympus	C-1400XL digitális fényképezőgép		1280x1024, 3x optikai zoom, 4 Mbájt flash RAM, 4.5 TFT kijelző	1	199 950
FEFO Kft.	Olympus	C-2000 digitális fényképezőgép		1600x1200, 3x optikai zoom, 8 Mbájt flash RAM, 5.1 TFT kijelző	1	238 950
FEFO Kft.	Diamond	Rio MP 3 lejátszó		n. a.	1	36 950
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC DAT-8 PS	x x	4/8 Gbájtos külső DAT meghajtó. SCSI/Parallel portra csatlakoztatható. A kit a szokásos kellekeken felül a szoftvert, 5 db DDS-2 kazettát, 1 db tisztítókazettát és egy parallel kábelt tartalmaz	1	229 680
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC DAT-24 ES	x x	12/24 Gbájtos külső DAT meghajtó. SCSI portra csatlakoztatható. A kit a szokásos kellekeken felül a szoftvert, 1 db DDS-3 kazettát, 1 db tisztítókazettát és egy "nagysűrűségű" SCSI kábelt tartalmaz	1	299 920
Napfény Kft.	Freecom	CLASSIC DAT-8i	x x	4/8 Gbájtos belső DAT meghajtó SCSI interfésszel. A kit a szokásos kellekeken felül a szoftvert, 5 db DDS-2 kazettát és 1 db tisztítókazettát tartalmaz.	1	201 200

Alarmix Kft.	1118 Bp., Domboldal u. 14.	.309-0030
Allegro Bt.	1012 Bp., Várlok u. 9.	214-8621
APC Magyarország Kft.	1114 Bp., Könyves György u. 5.	209-4678
Autodesk Kft.	1133 Bp., Árboc u. 6.	359-988
Axico Kft.	1074 Bp., Dohány u. 67.	.342-3255
B. Consulting	1085 Bp., Üllői út 14.	266-1541
BSA Magyarország	1139 Bp., Frangepán u. 8-10.	350-9112
Buda starking Óbudai Kft.	1036 Bp., Bécsi út 77-79.	436-1111
CD Multimédia Szoftverház	1054 Bp., Zoltán u. 13.	353-1898
CD-R Center	1134 Bp., Lehel u. 25.	237-1360
Chemol Travel	1051 Bp., József nádor tér 8.	317-0946
Compaq Magyarország	1124 Bp., Németvölgyi út 97.	458-5555
CompuGroup	1149 Bp., Angol u. 47.	264-8549
Computer Books	1126 Bp., Tarcsay V.u. 12.	375-1564
Cordata Telecom kft.	1144 Bp., Remény u. 42.	223-8644
Corwell Kft.	1155 Bp., Dembinszky u. 1.	306-9060
Crito Ltd. (Tóth Mo.)	1137 Bp., Szent István krt. 18.	349-2624
Crown-Tech	1118 Bp., Pannohalmi út 35.	319-2995
DELICAM Hungary Kft.	Ajka, Deák F. u. 44.	06-880200-06
Delta Elektronik Kft.	1033 Bp., Szentendrei u. 39-53.	437-5200
Digitál Technika Kft.	1149 Bp., Egressy út 5.	221-6779
DVM Hungary Kft.	1072 Bp., Nagydiófa u. 50.	352-3077
Elender Rt.	1134 Bp., Váci út 37.	465-7800
EMJ Hungary Kft.	1145 Bp., Szugló u. 54.	220-0114
Ericsson Magyaro. Kft.	1037 Bp., Laborc u. 1.	437-7100
FAN Electronics	1068 Bp., Felsőerdősor u.6.	342-4907
FEFO Kft.	1073 Bp., Barcsay u. 6.	352-8870
HDSys Kft. (Apple)	1037 Bp., Bokor u. 10.	250-3260
HP Magyarország Kft.	1146 Bp., Erzsébet kné útja 1/c.	461-8111
HRP Hungary Kft.	1113 Bp., Véső u. 5.-7.	452-4600
Humansoft Kft.	1131 Bp., Dolmány u. 12.	270-7600
IBM Magyarország	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	382-5500
IMP	1094 Bp., Ferenc krt. 27.	216-5723
Intel Hungary Kft.	1088 Bp., Rákóczi út 1-3.	327-0046
Juventus Team	1145 Bp., Róna u. 161.	06-30-9425-404
KAPSCH Telecom Kft.	1138 Bp., Bocskai út 77-79.	209-2110
Kelly-Tech Kft.	1139 Bp., Üteg u. 6.	350-1246
KIM-SOFT	1118 Bp., Hegyalja u. 70.	319-0219
Komel Kft.	1118 Bp., Csikihegyek u. 14.	246-8411
Comfortnetshare	1091 Bp., Üllői út 109/c.	216-0050
ComputerText	1118 Bp., Rétköz u. 22.	247-7073
Kronos Trade Kft.	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	302-8888
Kürt Kft.	1112 Bp., Péterhegyi út 98.	228-5410
Kvint-R Kft.	1089 Bp., Delej u. 41.	477-4050
LAP Stúdió Számítástechnika	1134 Bp., Kassák L.u.76.	236-3000
LG Electronics Magyar Kft.	1097 Bp., Könyves K. krt.3/a.	455-6060
Lotus Magyarország	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	382-5813
MACOMP	1033 Bp., Szentendrei út 39.	436-6610
MATÁVnet	1052 Bp., Petőfi S.u. 17/19.	(80)42-0042
Matáv Rt.	1013 Bp., Krisztina krt. 55.	457-4000
Médiaport Kft.	1036 Bp., Nagyszombat u.3.	250-0886
Mikropo Kft.	1065 Bp., Nagymező u. 51.	3530111
Minolta Magyarország	1117 Bp., Galvani u. 4.	206-2244
Motorola Magyarország	1036 Bp., Lajos u. 48-66.	250-8329
Multimedia Meeting Point	1075 Bp., Madách u. 2-6.	322-8208
Napfény Kft.	1117 Bp., Prielle K.u. 4.	204-7333
Novell Magyarország	1088 Bp., Rákóczi út 1-3.	235-7656
partners Hungary Kft.	1149 Bp., Angol u. 32.	221-5123
PC Project Iroda	1142 Bp., Tengersizem u. 87/a.	222-0280
Portocom	1115 Bp., Ballagi M.u.14.	203-9269
Pronet Kft.	1053 Bp., Magyar u.11.	266-7039
R.A.Trade	2040 Budaörs, Petőfi S.u. 64.	06-23-417-300
RCE Kft.	1118 Bp., Szurdok u.1.	246-4050
rEVOLUTION Software	1072 Bp., Nyár u. 32.	352-1550
Serco Kft.	1066 Bp., Ó u.46.	374-0371
Siemens Rt.	1036 Bp., Lajos u. 107.	457-1400
Spieler Computer Kft.	1083 Bp., Illés u. 40.	334-3715
Step Kft.	1113 Bp., Diószegi út 37.	372-0520
Storage Systems	1052 Bp., Vörösmarty tér 1	266-1268
Sun Microsystems Kft.	1027 Bp., Kapás u. 11-15.	202-4415
TvNet Kft.	1056 Bp., Molnár u. 53.	318-1926
Walton Kft.	1139 Bp., Frangepán u. 8-10.	237-7000
WareLine Kft	1091 Bp., Soroksári út 108.	216-0361
Westel 900 GSM Rt.	1117 Bp., Kaposvár u. 5-7.	265-9200
Woodstone	1066 Bp., Teréz krt. 36.	302-4420

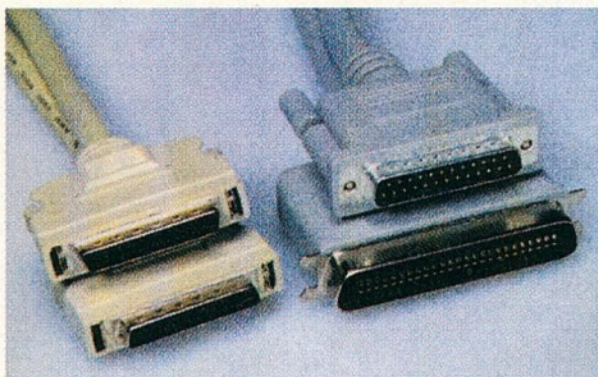
E számunk hirdetői

ABB	116
Adeptus	85
Alaplap	84
AMP	52
Axico	30
B. Consulting	37
Borland	125
Canon	35
Canon	70
CD Multimédia Szoftverház	110
CD-R Center	124
Chemol Travel	77
Chronos	117
Codra	116
Comfortnetshare	13
Compaq	27
Compexpo	14
CompuDrug Standard Kft.	85
Computer Books	53
Computertext	21
Conflex	110
Conflex	80
Crito	121
CrownTech	74
Delcam	128
Digitaltechnika	124
DVM	59
Egus Informatika	63
Elektronet	115
FEFO	89
Geoview	112
HCS	57
Hewlett-Packard	31
Hewlett-Packard	8
Hewlett-Packard	9
Holland Rt.	33
HQ NEDIS	85
HRP	59
Immorosoft	40
Interpest	13
Juventus Team	100
JVC	47
Kapsch	19
KIM-Soft	88
Komel	53
Kvint-R	125
LG Electronics	14
LG Electronics	B/4
LNK	89
Macomp	100
Média Port	88
Metalogic	37
Mikropo	80
Nabuco	52
Napfény	71
Next Softver	52
OKI	121
Olympus	117
Online	109
Panasonic	41
Partners	59
Pentacom	110
Philips	B/3
Plantrend	52
Pletcher	85
Portocom	77
ProfexTrading	113
PROMO Kft.	95
Psion	113
Puma	93
Qwerty	53
RCE	125
Samsung	23
Scander	61
Serco	99
Sony Hungary	85
SporSoft	113
Storage	24
Sun	B/2
Szinvanet	116
Szoftver ABC	59
Teszt Magazin	112
Teta	85
VTCD	81
Woodstone	117
Xerox	80

Interfésziskola

Ha CD-olvasót, CD-író vagy más lemezegységet kell a számítógéphez csatlakoztatnunk, akkor ismernünk kell az interfész típusát. Bár a korszerű PC-k már eleve ismerik az IDE szabványt, ennél is lehetnek eltérések. Interfésziskolánkban először az IDE, majd a SCSI szabványt járjuk körül.

OLE társak

CA-SuperProject - [ÉPIT.PJ]		
Forma: Csoport/Tevékenység/hozzárendelés		
ÉPIT.PJ	Tevékenység	ERŐFORRÁS
ÉPIT.PJ	Tervezés	
	Költségtervezés	
	Kapacitás számítás	

A projekttervező programok szolgáltatásait szinte korlátlanul bővíthetjük más programok képességeivel, mégpedig a Windows világban jól ismert OLE funkció segítségével. Írásunkban a CA SuperProject és az Excel közötti objektumkapcsolatot vizsgáltuk, konkrét példákkal illusztrálva az OLE technológia előnyeit és számtalan lehetőségét.

Tévészés a világhálón

Az internet segítségével a világ minden táján előben foghatjuk kedvenc tévé- és rádióadónkat. Ezt a függetlenséget a streaming technológia teszi lehetővé, amelyet közelebbről is bemutatunk cikkünkben.

OTP az interneten

Számiaszám	
11771177 - 11771177 - 00000000	
Lekérdezett tételek száma:	10
Forgalmak:	
2	
Forgalom típusa:	VÁSÁRLÁS KÁRTYÁVAL
Könyvelési dátum:	1999.07.26
Összeg:	-6370 HUF
Új egyenleg:	264055 HUF
Ellenoldali számlaszám:	
Ellenoldali név:	SHELL TÖLTŐÁLL. 068
Közlemény:	**B.VÁSÁRLÁS KÁRTYÁVAL
	*B.8402152710 182883732
3	

A Carnation Consulting tanulmánya szerint Magyarországon 16 banknak van internetes oldala. Szerzőnk ezúttal az OTP bankba látogatott el, természetesen a világhálón. Vizsgálta az ügykezelés módját és a bank elérhetőségét, miközben az informativitást is előtérbe helyezte.

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap
X. évfolyam 10. szám

Alapító főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf
Főszerkesztő-helyettes: Horváth Annamária
Műszaki vezető: Iszakra Ildikó
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Főmunkatárs: Bányai Ferenc
Szerkesztő: Gyarmati László, Nákovics László
Munkatárs: Forgács Péter
Titkárnő: Szőke Erika

Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.
Telefon: 218-3011
Fax: 217-2646

E-mail: cpanorama@mail.datanet.hu

Internet: http://www.cpanorama.hu

Címlap: Szincsák László

Kiadó:

a HVG Kiadó és a WEKA

Computerzeitschriften-Verlag GmbH közös vállalata, a Computer Panoráma Kiadói Kft.
Computer Panoráma Verlag GmbH

Felelős kiadó:

Dely Tamás és G. Kocsis Kristóf
ügyvezető igazgató

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 218-3011/135, 145

Terjesztés: Lám Gábor

értékesítési és marketingvezető

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 218-3011/302, 369, fax: 217-2646

Terjeszti: a Hírker Rt.,

az NH Rt. és alternatív terjesztők

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Megrendelhető:

a kiadónál levélben vagy a postahivatalokban, a hírlapkézbesítőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A,
a Postabank Rt.

219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámon.

Az új lappéldányok megvásárolhatók a hírlapboltokban, könyvesboltokban, a kiadónál. A régebbi számokat keresse lapunkban található címlistán és a kiadóban

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Hirdetésfelvétel:

osztályvezető: Hátori Anna

hirdetésszervezők:

Szilágyi Dorottya, Tasnádi Rózsa, Tóth Zsuzsanna

1091 Budapest, Üllői út 25. II. em.

Telefon: 216-5058

Fax: 217-2646

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Hirdetésfelvétel Németországban:

Telefon: 0049-8121-95-1182

Telefax: 0049-8121-95-1627

E-mail: cpacheco@internet-magazin.de

A Computer Panorámát készítette:

Fényszedés: Computer Panoráma

Nyomtatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató
A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi.

Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírek és a CP-piac rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alaposággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

Hogy kerül egy nagyképernyős monitor egy kis íróasztalra?

Könnyedén: a 17"-es
Philips 107B XSD
mélysége csak akkora,
mint egy 14"-es monitoré.

Bemutatjuk a **Philips 107B XSD** monitort – a monitort, amellyel akkor is élvezheti a nagy képernyő előnyeit, ha nincs elég hely az asztalon. Egy kiemelkedő teljesítményű 17"-es monitor, melynek mélysége semmivel sem több egy hagyományos 14"-es monitorénál. A TCO '99, az USB és a Customax 4.0 rendszer éles kontrasztokat és tiszta, vibrálás nélküli képet biztosít. Az Xtra Space Design (XSD) monitorcsalád azoknak is megoldást jelent, akik még nagyobb képernyőt szeretnének: a 109B egy olyan 19"-es monitor, amely a 17"-es társaiénál is kisebb mélységgel rendelkezik. Ha szeretne többet megtudni a 107B és a 109B monitorokról, látogasson el a <http://www.pcestuff.philips.com> címre!

PHILIPS

Let's make things better.

USB

Customax
interactive monitor software

XSD
XtraSpace Design

Kiemelt partnerek:
Philips Monitorok

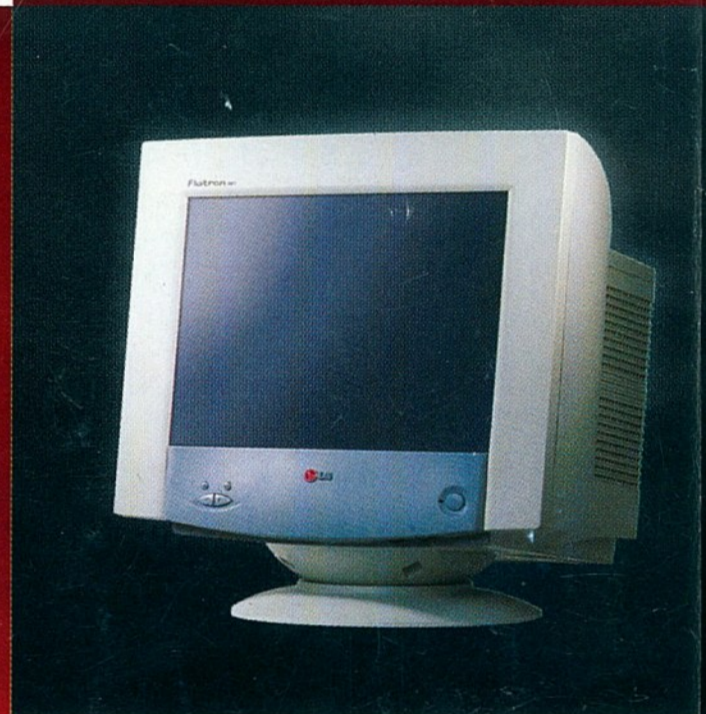
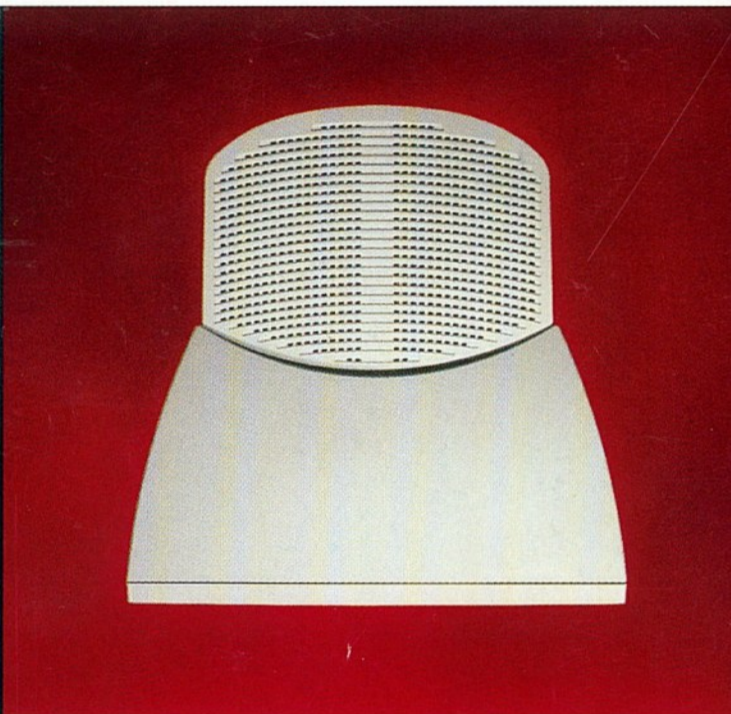
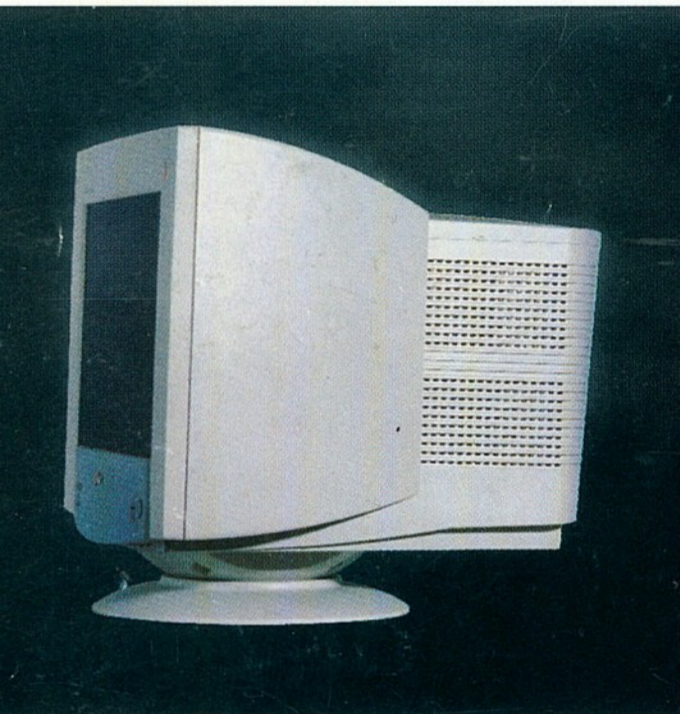
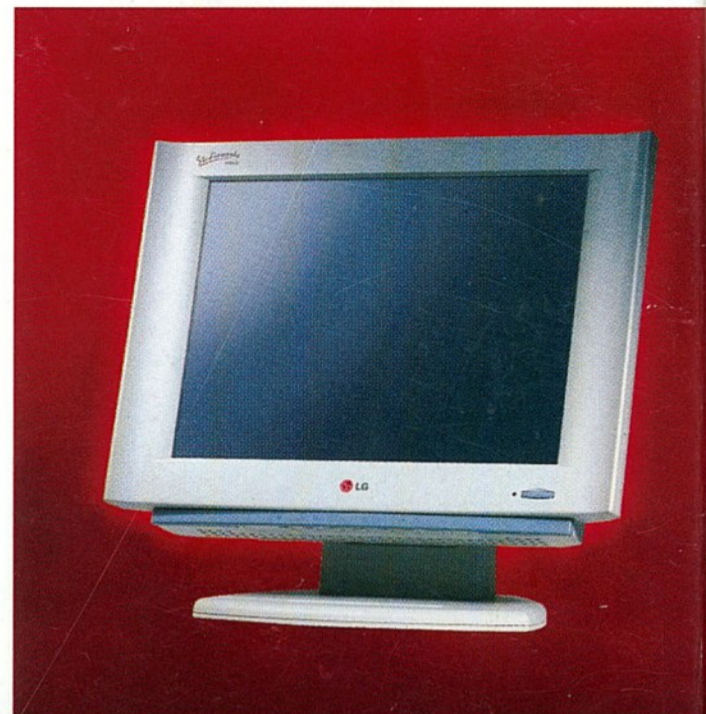
HDS
Bokor u. 10.
1035 Budapest
Tel.: 250 3260
Fax: 388 8387
mds.hun@apple.hu
<http://www.apple.hu>

Computer 2000
Váci út 110.
1133 Budapest
Tel: 236 1100
Fax: 239 1901
lnagy@c2000.hu
<http://www.c2000.hu>

Macroda
Attila út 63.
1013 Budapest
Tel: 214 2392
Fax: 355 5173
sales@macroda.hu
<http://www.macroda.hu>

Albacomp
Mártírok útja 9.
8000 Székesfehérvár
Tel: 06 22 315 414
Fax: 06 22 327 532
info@albacomp.hu
<http://www.albacomp.hu>

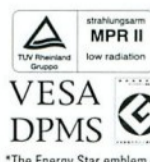

Az élet művészete.

Szám. Betű. Kép. Minden, amit egy monitoron látni kell. Élesen. Színesen. Néha szebben, mint a valóságban.

Az LG új monitorgenerációjának csúcsmoelljeit igazán érdekes megnézni. Az SW-500LC az LCD-technológia forradalmi újításait hozza az Ön íróasztalára, az SW-78FT képernyője pedig rácáfol a magyar nyelvre is. A lapos mostantól nem az unalmas, hanem az érdekes szinonímája lesz. Legalábbis ami az LG Flatscreen monitorait illeti.

Nézze a világot tisztán és élesen az új LG flatron monitorral.

*Requires DEC compatible video card
*The Energy Star emblem does not represent EPA endorsement of any product or service

Viszonteladók: HRP Hungary Kft. 1133 Budapest, Véső u. 5-7., Tel.: 452-4600, Fax: 350-1351 • CHS Hungary Kft. 1138 Budapest, Váci út 117-119., Tel.: 451-3500, Fax: 451-3535 • ALBACOMP Számítástechnikai Rt. 8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 9., Tel.: 22/315-414, Fax: 22/327-532 • A.I.D.A. Kft. 1117 Budapest, Prielle Kornélia u 4., Tel.: 463-0630, Fax: 463-0639 • EMJ Hungary Kft. 1145 Budapest, Szugló u. 54., Tel.: 469-6050, Fax: 469-6051